Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print) ISSN 2697-455X (Online)

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย
Thai-Journal Citation Index Centre

ปีที่ 8 ฉบับที่ 10 ตุลาคม 2566
Vol. 8 No. 10 October 2023

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)
ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 8 ฉบับที่ 10 ประจำเดือนตุลาคม 2566

วัตถุประสงค์

Journal of Modern Learning Development เป็นวารสารวิชาการราย 1 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิชาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ Journal of Modern Learning Development ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดการเผยแพร่ 12 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มกราคม)
ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)
ฉบับที่ 3 มีนาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มีนาคม)
ฉบับที่ 4 เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)
ฉบับที่ 5 พฤษภาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤษภาคม)
ฉบับที่ 6 มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)
ฉบับที่ 7 กรกฎาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กรกฎาคม)
ฉบับที่ 8 สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
ฉบับที่ 9 กันยายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กันยายน)
ฉบับที่ 10 ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤศจิกายน)
ฉบับที่ 12 ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ(Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ทรรศนะและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือทรรศนะความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

เจ้าของ

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index
E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

บรรณาธิการ

ดร.ธีร์ดนัย กัปโก — ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง — มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผศ.ดร.สมชาย ปโยโค — มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.หอมหวล บัวระภา — มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช — มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.สมพงษ์ เกษานุช — มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา — มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ — มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ.ดร.พรชัย เจดามาน — นักวิชาการอิสระ
ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนคร — มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา — มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร — มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ผศ.ธีระวัฒน์ หินแก้ว — วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
พระมหาพิสิฐ วิสิฏฐปญโญ,ดร. — มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.รัชดา ภักดียิ่ง — มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ดร.ลักขณา อินทร์บึง — มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ว่าที่ร้อยตรี ดร. สุริยะ หาญพิชัย — มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ดร.สาคร มหาหิงค์ — นักวิชาการอิสระ
ดร.อดิศร หนันคำจร — นักวิชาการอิสระ
ดร.กิตติพงษ์ พิพิธกุล — นักวิชาการอิสระ
ดร.ภานุวัฒน์ กิตติกรวรานนท์ รัตนพิมลพลแสน — มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์ — นักวิชาการอิสระ

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวนัยนา กัปโก — ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

สารบัญ

บทความวิจัย

➜**การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น** 1

พระปลัดนัฐพงศ์ หมื่นแก้ว (ขนฺติสมฺปนฺโน) และ ญาณภัทร สีหะมงคล

➜**การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร** 13

อรดา โตเทศ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

➜**การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการคลินิกทันตกรรม กรณีศึกษา คลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น** 24

ทิพย์สุดา จันทดวง และ อัมพน ห่อนาค

➜**การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง “คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด” ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4** 39

วุฒิชัย คำภิระยศ และ ทรงภพ ขุนมธุรส

➜**การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง** 58

จุฑาทิพย์ วรชิน และ อภิชา แดงจำรูญ

➜**การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก** 70

ศุภฤกษ์ ริมใหม่ และ ภาสกร ดอกจันทร์

➜**การสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทาง วรรณกรรมนิราศหริภุญชัย** 83

พิศาพิมพ์ จันทร์พรหม, กฤต พันธุ์ปัญญา และ นิตยา เอกบาง

➜ **การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** 93

อภิรักษ์ บุญนะ และ ทรงภพ ขุนมธุรส

➜**การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรม สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร** 109

บรรณรักษ์ ท่อนทอง และ ณัฏฐ์ รัตนศิริณิชกุล

➜**แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1** 124

จงรักษ์ บุญยืน

➜ **แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ในเขตภาคเหนือ** 141

ปรัชญาณี ศรีจอมขวัญ, ลัสดา ยาวิละ และ รัตนา สิทธิอ่วม

➜ **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าที่มาใช้บริการธุรกิจสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง** 153

แคทลียา บุดดา และ ทิพย์วรรณา งามศักดิ์

➜ **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด** 169

ปฏิญญา โกมลกิติสกุล และ ทรงภพ ขุนมธุรส

➜ **การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อวางแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษา กรณีศึกษา ที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์** 186

กฤษดิ์บดิณทร์ จินตนาวรารักษ์ และ ภิญโญ รัตนาพันธุ์

➜ **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม** 201

พนิตนันท์ เขตวิทย์ และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

➜**การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่** 219

พวงรัตน์ คมคง และ ณัฏฐ์ รัตนศิริณิชกุล

➜ **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1** 236

บุญพิทักษ์ จำรัส และ ดวงพร อุ่นจิตต์

➜ **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์** 251

ชุติพงศ์ สารขันธ์, เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และ สิทธิพรร์ สุนทร

➜ **การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5** 265
ธันย์ชนก ปิมปาอุด และ อลงกรณ์ คูตระกูล

➜ **แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร** 282
จิรเมธ จันทโชติ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

➜ **Studying Yunnan Huadeng and Constructing Yunnan Huadeng Course Plan for Teaching at Yunnan Arts University, China** 294
Sun Hongxian and Chutasiri Yodwised

➜ **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบ ซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1** 301
เกสรา เพ็ชรนาดี และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

➜ **A Development of Learning Achievement in Memorizing English Vocabulary by Team – Game –Tournament (Tgt) Together with Blooket for Grade 6th Student of Anuban Phichit School** 315
Sarit Srirawat and Henry Yuh Anchunda

➜**มาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่** 323
ผ่องศรี กันทะลึก และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา

➜**ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก** 343
นภาพร ตาแก้ว และ ภาสกร ดอกจันทร์

➜**การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** 356
รัตนาพร คงยวง และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

➜**ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย** 373
ศิรประภา รอดแก้ว และ ธนัสถา โรจนตระกูล

➜ **The study of Piano Basic Course Teaching for undergraduate students Performance Majors in Southern China** 388
Zhang Zhibo and Nicha Pattananon

➜ **การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับ แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3** 396
พิมพ์พิสุทธิ์ ขันทะสีมา และ กาญจนา วิชญาปกรณ์

➜**ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่** 415

วิภารินทร์ จอมศรีประเสิรฐ และ อลงกรณ์ คูตระกูล

➜**ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566** 435

สดใส ธรรมรัตน์, ธัณฏิกานต์ คำวิเศษธนธรณ์, สิทธิพรร์ สุนทร, รัชนิดา ไสยรส, สถิตคุณ บุญเรือน และ ปภาวรินทร์ ทวาแสน

➜**การสำรวจและวิเคราะห์กลยุทธ์การส่งเสริมและการจัดการทรัพยากรบุคลากรในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ** 451

จาง เจียงหยู และ พิชัย สดภิบาล

➜**การวางแผนและการจัดการศิลปะสาธารณะเมือง Qiqihar** 461

Wang DanDan, พิชัย สดภิบาล และ พศุตม์ กรรณรัตนสูตร

➜**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6** 476

ธรรมกีรติ บวบมี และ อ้อมธจิต แป้นศรี

➜**การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง กระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ** 493

อัญญารัตน์ สอนสนาม, สมพร วงษ์เพ็ง และ ธนัช ศรีพนม

➜**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สุภาษิตสอนหญิงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6** 505

กัลยรัตน์ แสงแก้ว และ ทรงภพ ขุนมธุรส

➜ **An Enhancement of second year vocational certificate students' Reading Comprehension Ability Through KWL, Nakhonsawan Technical college** 521

Warunee Kradniam and Henry Yuh Anchunda

➜**การออกแบบการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนภายใต้ สัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม** 536

ฟ่าน เถี่ย หมิง และ ชัยยศ วนิชวัฒนานุวัติ

➜**บทบาทขององค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว** 561

เซิ่ง ดงรง และ พิชัย โสดาภิบาล

➜**การสร้างความรู้จากวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีนเพื่อการจัดการศิลปะปัจจุบันภายใต้ความมั่นใจทางวัฒนธรรม** 578

ชุยเฮา และ พิชัย สดภิบาล

บทความวิชาการ

➜**Teaching Practice of Taizhou Opera, China** 589

Sarit Srirawat and Henry Yuh Anchunda

➜**สวัสดิการ : เครื่องมือการวางแผนภาษีอากร** 599

ต้อย ศรีสมวงศ์ และ เพ็ญศรี ฉิรินัง

ภาคผนวก 614

การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

An Evaluation the Bachelor of Arts Program in Teaching Thai Language, Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus

พระปลัดนัฐพงศ์ หมื่นแก้ว (ขนฺติสมฺปนฺโน) และ ญาณภัทร สีหะมงคล
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
Phrapalad Nuttapong Muenkaew and Yannapat Seehamongkon
Mahasarakham University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 64010582013@msu.ac.th

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP (CIPP Model) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน แบบมาตรส่วนประมาณค่า จำนวน 6 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง จำนวน 2 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์กลุ่มย่อยชนิดมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ใช้ในการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท (Context) พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมระดับมาก

2. ด้านปัจจัยป้อน (Input) พบว่ามีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมระดับมาก

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมมากที่สุด

4. ด้านผลผลิต (Product) พบว่า พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร; รูปแบบประเมินซิปป์; การสอนภาษาไทย

* วันที่รับบทความ : 3 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 28 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 30 กันยายน 2566
Received: September 3 2023; Revised: September 28 2023; Accepted: September 30 2023

Abstracts

The purpose of the research was to evaluate the curriculum of Bachelor of Education in the Thai Teaching, Mahachulalongkornrajavidyalay University, Khon Kaen Campus (Improved Curriculum, 2562 B.C.) through CIPP Model. The participants were 105 people. The research instruments were 6 assessment forms performing by rating scales, and 2 structured interviews. The data were analyzed by the descriptive method. The statistic used included mean, average, and standard deviation.

The results shown;

1. The context of the curriculum was in high level. When focusing in each part, each of them was in the highest level.
2. The input of the curriculum was in high level. When focusing in each part, each of them was in the highest level.
3. The process of the curriculum was in the highest level. When focusing in each part, each of them was in the highest level.
4. The product of the curriculum was in the highest level. When focusing in each part, each of them was in the highest level.

Keyword: Curriculum Assessment; CIPP Model; Thai Teaching

บทนำ

การประเมินหลักสูตรเป็นวิธีการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาหลักสูตร เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบถึงข้อบกพร่องและข้อดีของหลักสูตรว่ามีการวางแผนงานและการดำเนินงานได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ควรจะปรับปรุงในด้านใด เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ที่สุดและได้ผลผลิตตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งการประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณา เปรียบเทียบและตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวังและการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 152 และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557 : 63)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น มีปรัชญาของหลักสูตรว่าเป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ให้เป็นผู้มีความรู้และใฝ่รู้ด้านวิชาการ มีจิตวิทยาของความเป็นครู และจิตสำนึกในการบริการ และช่วยเหลือบุคคลตามจรรยาบรรณวิชาชีพบนพื้นฐานของคุณธรรม ศีลธรรม มนุษยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้ 1. มีความรู้ ความเข้าใจ ในภาษาไทย 2. มีทักษะด้านการสอน ด้านการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารเทคโนโลยี 3. สามารถพัฒนารูปแบบการสอน และจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง 4. สามารถนำความรู้ทางภาษาไทยไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 5. เป็นผู้นำด้านการสอนภาษาไทยที่มีคุณธรรม ศีลธรรม และมนุษยธรรม 6. มีจิตอาสาในการให้บริการช่วยเหลือบุคคลตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 7. มีความ

รับผิดชอบและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ดังนั้นเมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการสอนภาษาไทย สามารถประกอบวิชาชีพครู และสามารถทำงานราชการในตำแหน่ง ก.พ. กำหนดว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต หรือทำงานอื่นได้ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสามารถเข้าทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ได้ เช่น ครูสอนภาษาไทยและวิชาที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน ทั้งในหน่วยงานราชการและเอกชน ครูสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ประกอบอาชีพอิสระที่เกี่ยวกับภาษาไทย เป็นบุคลากรทางการศึกษา การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทยให้มีจำนวนที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ด้านคุณภาพของบัณฑิตเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมฝึกประสบการณ์ตามความสนใจของนิสิตโดยนิสิตสามารถนำความรู้มาบูรณาการณ์ได้อย่างมีเหตุผล มีความสามารถทางวิชาการ การวิเคราะห์และแก้ปัญหา และการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับเรื่องคุณภาพของบัณฑิตไทยในการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ด้านภาษาไทย ด้านความรู้ ยังขาดการคำนึงถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติให้นิสิตเกิดการคิดวิเคราะห์ การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการจดจำจากการลงมือทำ ซึ่งจะทำให้ เป็นสิ่งสำคัญหลักสูตรจึงสำคัญและไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใดก็ตามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับการประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาต่อไป (วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2562 : 63) ดังนั้น การประเมินหลักสูตร เป็นการการศึกษารวบรวมข้อมูลของหลักสูตรทั้งหมดเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำ การดำเนินการใช้และผลของการใช้หลักสูตร ตลอดจนการตัดสินคุณค่าและคุณภาพของหลักสูตร แล้วนำมาวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจให้คุณค่าแก่หลักสูตรว่าหลักสูตรมีข้อดีข้อเสียในเรื่องใด รวมทั้งผลการใช้หลักสูตรและตัดสินว่าหลักสูตร มีคุณค่าตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลหลักสูตรเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพราะจะทำให้ทราบว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จเพียงใด มีอะไรที่จะต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือจะตัดสินใจอย่างไรต่อไป การประเมินหลักสูตรมี 3 ระยะหลัก ๆ คือ การประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตร และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร ถ้าต้องการได้ข้อมูลที่เป็นภาพรวมของการพัฒนาหลักสูตรทั้งหมดเมื่อใช้หลักสูตรครบ รอบแล้ว ก็ควรประเมินทั้งระบบหลักสูตร (วารีรัตน์ แก้วอุไร, 2564 : 72)

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกการประเมินแบบ CIPP (CIPP Model) ของ Stufflebeam เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมิน คือการให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูลและนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน และได้แบ่งประเด็นการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context evaluation : C) การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือ

ปัจจัยป้อน (Input evaluation: I) การประเมินกระบวนการ (Process evaluation : P) การประเมินผลผลิต (Product evaluation : P) ซึ่งรูปแบบการประเมินนี้เป็นรูปแบบที่มีความทันสมัยสามารถนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรได้และเป็นรูปแบบการประเมินที่ประเมินองค์ประกอบครบทุกด้าน ทำให้ได้สารสนเทศเพื่อการวางแผนหลักสูตรเพื่อการนำหลักสูตรไปปฏิบัติเพื่อปรับปรุงหลักสูตรทันท่วงทีและเป็นรูปแบบการประเมินที่ช่วยในการพัฒนาและการบริหารหลักสูตร ตลอดจนการกำหนดอนาคตของหลักสูตร จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบการประเมินแบบ CIPPI Model เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและประกันประสิทธิผลของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2541 : 32) โดยการประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบริบท (Context: C) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหารายวิชาของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input: I) ประกอบด้วย นิสิตอาจารย์ผู้สอน วัสดุการศึกษา สื่อ ตารางเรียน และสถานที่เรียนด้านกระบวนการ (Process: P) ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการบริหารหลักสูตร ด้านผลผลิต (Product: P) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพของบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านผลกระทบ (Impact: I) ประกอบด้วย การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดและขยายผลให้ผู้อื่น การมีภาวะผู้นำทางวิชาชีพ ความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความภาคภูมิใจในสาขาวิชา (มาเรียม นิลพันธุ์, 2554 : 60)

ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าทั้งด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร ความพร้อมและศักยภาพของผู้สอน พื้นฐานของผู้เรียน วัสดุอุปกรณ์ การจัดสภาพแวดล้อม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล เพื่อเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารหลักสูตรใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและประเทศชาติยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 ในด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Qualitative Research) ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 105 คน คือ 1) อาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 คน 2) นิสิตผู้ที่กำลังศึกษา จำนวน 60 คน 3) อาจารย์นิเทศการสอน จำนวน 5 คน 4) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 15 คน 5) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน 6) เพื่อนร่วมงานนิสิต จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 3 ชนิด คือ

1. แบบประเมิน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ฉบับ

2. แบบสัมภาษณ์ ชนิดมีโครงสร้าง (structured Interview) จำนวน 2 ฉบับ

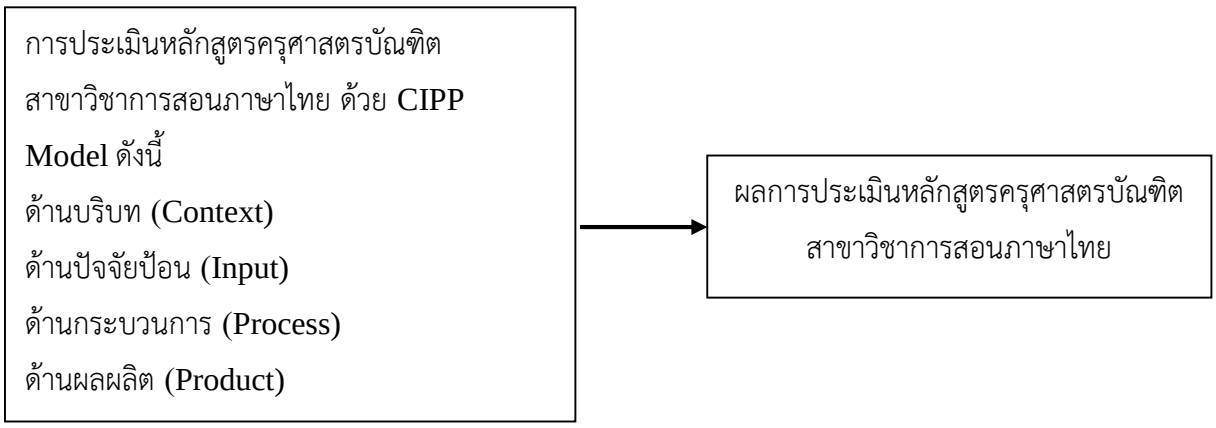
3. แบบสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Group Interview) การประเมินหลักสูตร ชนิดมีโครงสร้าง (structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ใช้ในการแจกแจงความถี่ (Frequency), ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ญาณภัทร สีหะมงคล, 2565 : 82)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP (CIPP Model) โดยมีกรอบการประเมิน (Stufflebeam, D. L. 2007 : 65) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ด้านบริบท มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่าย สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ครอบคลุมเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตร

1.2 โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม (184 หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาบังคับ (48 หน่วยกิต) หน่วยกิตหมวดวิชาเลือก (20 หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (16 หน่วยกิต) มีความสอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร รายวิชาในวิชาเอกเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเอกชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกัน เนื้อหารายวิชาเอกต่าง ๆ ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน ช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน เนื้อหาสาระการเรียนมีการจัดลำดับได้เหมาะสม

2. ด้านปัจจัยป้อน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ดังนี้

2.1 เอกสารตำราเรียน มีจำนวนหนังสือและวารสารอ้างอิงเพียงพอและตรงกับความต้องการ เอกสารประกอบหลักสูตรมีเพียงพอสำหรับช่วยในการศึกษาค้นคว้า มีรายงานการวิจัยจำนวนเพียงพอที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดมีหนังสือและวารสารที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน

2.2 อุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิตและการจัดกิจกรรม ห้องเรียนมีบรรยากาศและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมีบริการด้านสื่อทางการสอนที่ทันสมัย มีวัสดุที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีคุณภาพเพียงพอและทันสมัย

2.3 ประเด็นอื่น ๆ การจัดอาจารย์สอนแต่ละรายวิชา การบริการด้านต่าง ๆ เช่น การยื่นคำร้อง การลงทะเบียน การตอบปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการศึกษา การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ติดตามและให้เวลากับนิสิตอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ดังนี้

3.1 สภาพการเรียนการสอน มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี การตรงต่อเวลาของอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน ผู้สอนเน้นความรู้ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ ผู้สอนใช้วิธีสอนอย่างหลากหลาย เช่น การบรรยาย อภิปราย ให้ศึกษา ค้นคว้าเอง

3.2 การวัดผลประเมินผล มีวิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม วัดผลทั้งด้านความรู้ ทักษะคุณธรรม ผู้สอนแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างรวดเร็ว วิธีวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม การวัดและประเมินผลในแต่ละวิชามีหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบเขียนรายงาน การอภิปราย

4. ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกแต่ละประเด็นพบว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้อง ดังนี้

4.1 การปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการบริหารองค์กร

4.2 ภาวะผู้นำ มีความสารมารถในการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจในการทำงานได้ถูกต้องสมเหตุสมผลและทันต่อเหตุการณ์ มีภาวะความเป็นผู้นำในการการทำงาน มีความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามได้ เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานให้มีจรรยาบรรณในการทำงาน

4.3 ความสามารถในการใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีการนำความรู้ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ความสามารถรับเทคโนโลยีใหม่และนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน การนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปช่วยพัฒนาองค์กร

4.4 ความสามารถในการปรับตัว การนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปช่วยพัฒนาองค์กร มีจิตใจเปิดกว้างยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีทัศคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน

4.5 การยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้กับหน่วยงาน มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน มีความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน มีความเสียสละต่อส่วนรวม แสดงความรับผิดชอบผลงานของตนเมื่อเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงาน

4.6 ความรู้ความสามารถพิเศษ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง มีความเชื่อมั่น กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบในการปฏิบัติงาน สามารถใช้ความรู้จากการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพ

5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

5.1 จุดเด่นของหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่รายวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนมีความหลากหลายในสาขาการสอนภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถทางด้านการสอนภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนมีความเมตตา สาขาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยการเชิญ

ผู้เชี่ยวชาญมาอบรม/บรรยายพิเศษเพิ่มเติม อาจารย์ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในพระพุทธศาสนา รายวิชาที่เรียนมีการสอดแทรกความรู้และการปฏิบัติทางพระพุทธศาสนา สามารถนำความรู้ในสาขาวิชาที่ได้เรียนไปใช้ในการสอบบรรจุครูผู้ช่วยได้

5.2 จุดด้อยของหลักสูตร เพิ่มเติมรายวิชาทางด้านนวัตกรรม/สื่อการสอนทางภาษาไทยที่เน้นปฏิบัติ นิสิตบางส่วนยังไม่กล้าแสดงออกในการแลก เปลี่ยนความคิดเห็นทั้งในและนอกชั้นเรียน เน้นกิจกรรมทางพระพุทธ ศาสนามากเกินไป และแหล่งค้นคว้ามีน้อย

5.3 ปัญหา การพัฒนาศักยภาพอาจารย์ สื่อสิ่งพิมพ์/ อุปกรณ์ในการค้นคว้าข้อมูลไม่เพียงพอ มาตรฐานการให้คะแนนไม่เท่าเทียมของอาจารย์ บางรายวิชาสอนไม่ตรงกับชื่อวิชาและสั่งงานแบบงงๆ กิจกรรมในระหว่างเรียนมากขึ้น

5.4 ความต้องการ ส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งหรือการผลิตตำราการสอน มีบริการหนังสือที่สอดคล้องกับวิชาเรียน ห้องสมุดที่มีหนังสือตรงตามหมวดหมู่ที่เรียน เพื่อที่จะได้ค้นคว้าได้มากขึ้น มาตรฐานการให้คะแนนที่เท่าเทียมกัน อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงว่ามีทั้งนิสิตที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐาน ไม่ควรสอนเร็วเกินไป อยากเรียนภาษาอาเซียน เขมร เวียดนาม พม่า เป็นวิชาเสริม

5.5 ห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องศึกษาค้นคว้า และการบริการข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการต่าง ๆ ไม่ทราบแหล่งข้อมูลในการค้นหาหนังสือ Wifi ไม่เสถียรและช้ามากทำให้เกิดปัญหาในการค้นสารสนเทศออนไลน์ บรรยากาศดี หนังสืออ้างอิงวิชาการยังไม่ครอบคลุม หนังสือด้านวรรณกรรมมีน้อยมาก อินเตอร์เนตช้าและไม่เสถียร

5.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในหลักภาษาไทย นิสิตมีทักษะด้านการสอนที่ประยุกต์กับการสอนและพฤติกรรมเด็กในปัจจุบันได้ มีจิตอาสาในการให้บริการช่วยเหลือสังคม เป็นผู้นำทางพิธีกรรมทางศาสนาได้ มีจิตอาสาในการให้บริการช่วยเหลือสังคม มีความรับผิดชอบและมีความสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำทางพิธีกรรมทางศาสนาได้ดี ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นเพื่อนร่วมงานที่ดี นิสัยน่ารัก สวดมนต์ได้ดี มีจิตอาสาช่วยงานเพื่อนๆ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 มีประเด็นที่สามารถนาผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัฒน์ บุญสม และคณะ (2560 : 39) ที่พบว่า บริบทของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพและมีความสามารถเป็นผู้นำทางการออกกาลังกายและกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ และมีความสามารถเป็นผู้นำทางการออกกาลังกายและกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพตามความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต กรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า หลักการของหลักสูตรมีความสมบูรณ์และเหมาะสม มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

เนื้อหาวิชาของหลักสูตร รายวิชาในวิชาเอกเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเอกชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกัน เนื้อหารายวิชาเอกต่าง ๆ ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน ช่วยให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้สอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา จันทร์เปล่ง (2562 : 58) ที่พบว่า การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) ด้านบริบทประเด็นเนื้อหาวิชาของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องคือ สามารถช่วยให้ผู้เรียนนาไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิชาเอกเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาในรายวิชาบังคับชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกันและเนื้อหาในรายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเอกชัดเจนสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

2. ด้านปัจจัยป้อน มีจำนวนหนังสือและวารสารอ้างอิงเพียงพอและตรงกับความต้องการ เอกสารประกอบหลักสูตรมีเพียงพอสำหรับช่วยในการศึกษาค้นคว้า มีรายงานการวิจัยจำนวนเพียงพอที่จะใช้ศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดมีหนังสือและวารสารที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนนิสิตและการจัดกิจกรรม ห้องเรียนมีบรรยากาศและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมีบริการด้านสื่อทางการสอนที่ทันสมัย มีวัสดุที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามีคุณภาพเพียงพอและทันสมัย การจัดอาจารย์สอนแต่ละรายวิชา การบริการด้านต่าง ๆ เช่น การยื่นคำร้องการลงทะเบียน การตอบปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการศึกษา การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่ติดตามและให้เวลากับนิสิตอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านกระบวนการ มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายพิเศษ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี การตรงต่อเวลาของอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนเน้นความรู้ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ ผู้สอนใช้วิธีสอนอย่างหลากหลาย เช่น การบรรยาย อภิปราย ให้ศึกษาค้นคว้าเอง มีวิธีวัดและเครื่องมือวัดมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม วัดผลทั้งด้านความรู้ ทักษะคุณธรรม ผู้สอนแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบอย่างรวดเร็ว วิธีวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม การวัดและประเมินผลในแต่ละวิชามีหลายรูปแบบ เช่น การทดสอบเขียนรายงาน การอภิปราย

4. ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกแต่ละประเด็น พบว่าอยู่ในระดับมากทุกประเด็น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นำความรู้ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน การบริหารองค์กร แก้ไขปัญหาและการตัดสินใจในการทำงานได้ถูกต้อง สมเหตุสมผลและทันต่อเหตุการณ์ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจรรยาบรรณในการทำงาน มีจิตใจเปิดกว้างยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีทัศคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในการทำงาน ขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้กับหน่วยงาน มีความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน มีความเสียสละต่อส่วนรวม แสดงความรับผิดชอบผลงานของตนเมื่อเกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร ร่วมสุข (2559 : 117-128) ที่พบว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีผลการประเมินโดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างครบถ้วน โดยผู้บังคับบัญชาบัณฑิตและเพื่อนร่วมงานบัณฑิตมีความคิดเห็นว่าบัณฑิตมีคุณภาพในระดับมาก สามารถนาความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้นาในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสามารถในการทำงาน สามารถปฏิบัติงานก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี สอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา จันทร์เปล่ง (2562 : 63) ที่พบว่าการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ด้านกระบวนการ ประเด็นการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่มีความคิดเห็นหรือความเห็นสมควรและสอดคล้องกับในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องเรียงตามลำดับ ได้แก่ บัณฑิตมีจิตสาธารณะ รู้จักการเสียสละและมีน้าใจต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน บัณฑิตมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น บัณฑิตปฏิบัติตนตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ บัณฑิต

มีการปฏิบัติตนและวางตัวที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลอื่นได้ บัณฑิตประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรมพื้นฐาน (ของศาสนา) บัณฑิตให้เกียรติและเคารพในสิทธิของผู้อื่น และข้อ 8 บัณฑิตมีความสุภาพอ่อนโยนและมีสัมมาคารวะต่อผู้อื่น

5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่รายวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนมีความหลากหลายในสาขาการสอนภาษาไทย อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความสามารถทางด้านการสอนภาษาไทย มีความเมตตา สาขาวิชามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางในสาขาวิชาการสอนภาษาไทย โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาอบรม/บรรยายพิเศษเพิ่มเติม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในพระพุทธศาสนา รายวิชาที่เรียนมีการสอดแทรกความรู้และการปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาและสามารถนำความรู้ในสาขาวิชาที่ได้เรียนไปใช้ในการสอบบรรจุครูผู้ช่วยได้

ความต้องการของอาจารย์ผู้สอนในการส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการหรือการผลิตตำราการสอน ความต้องการของนักศึกษาต้องการให้มีบริการหนังสือที่สอดคล้องกับวิชาเรียนห้องสมุดควรจัดหาหนังสือให้ตรงตามหมวดหมู่ที่เรียนเพื่อที่จะได้ค้นคว้าได้มากขึ้น อีกทั้งเรื่องมาตรฐานการให้คะแนนที่เท่าเทียมกัน อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงว่ามีทั้งนิสิตที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐาน ไม่ควรสอนเร็วเกินไป และนักศึกษาต้องการเรียนภาษาอาเซียน เขมร เวียดนาม พม่า เป็นวิชาเสริม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีรายวิชาเลือกให้หลากหลายครอบคลุมภาษาอาเซียน และแต่ละรายวิชา ควรเน้นการฝึกฝนในทักษะต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

1.2 ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง หนังสือด้านวรรณกรรมให้เพียงพอกับความต้องการใช้นองนิสิตและให้สอดคล้องกับวิชาเรียน

1.3 ควรมีการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่อให้สามารถค้นคว้าได้ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยทางการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย เพื่อถอดบทเรียน นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ต่อไป และเพื่อจะได้มีแนวทางในปรับหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในรูปแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

เจษฎา จันทร์เปล่ง. 2562. *การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: วีพรินท์.

ญาณภัทร สีหะมงคล. (2565). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

บุญสม และคณะ. (2560). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2554). *การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วารีรัตน์ แก้วอุไร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2562). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย*. ขอนแก่น.

สมพร ร่วมสุข และคณะ. (2559). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ.* 9 (1), 117-128

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2541). *รวมบทความทางวิธีวิทยาการวิจัย เล่ม 1*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Stufflebeam, Daniel L.; and Shinkfield, Anthony J. (2007). *Evaluation Theory, Models, & Application, San Francisco*. John Wilwy.

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษา อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

Assessmentof the Poverty Resolve Project according to the policy of the Ministry Interior Case study, Pho Thale District, Phichit Province

ไอรดา โตเทศ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Irada Totest and Kampanart Wongwatthanaphong

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : Irada.t@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย 2) ศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถามประชากร คือ คณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 363 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย พบว่า 1) ครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่ชำระเงินตามระยะเวลาที่ทำสัญญายืมเงินโครงการ 2) เงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครัวเรือนเป้าหมาย 3) คณะกรรมการ กข.คจ. ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) 4) ครัวเรือนเป้าหมายนำเงินไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) และ 5) ปัญหาเศรษฐกิจ ภัยพิบัติตามธรรมชาติ ทำให้ครัวเรือนเป้าหมายไม่สามารถส่งคืนเงินยืมตามกำหนดระยะเวลาได้

คำสำคัญ : การประเมิน; โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน; นโยบายกระทรวงมหาดไทย

* วันที่รับบทความ : 21 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 23 พฤษภาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 24 พฤษภาคม 2566

Received: March 21 2023; Revised: May 23 2023; Accepted: May 24 2023

Abstracts

The objectives of this research were 1) toevaluate the poverty alleviation project (KorKor.ChorJor.) in accordance with the policy of the Ministry of Interior, through. 2) To study the problems and obstacles in the implementation of the poverty alleviation project (KorKor.ChorJor.) in accordance with the policy of the Ministry of Interior, through, using quantitative research methods. This was an exploratory research, where data was collected from the entire population of 363 village committees in Pho Thale District, Phichit Province, using a questionnaire as the tool. The statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results of the research were as follows: 1) The poverty alleviation project (KorKor.ChorJor.) in accordance with the policy of the Ministry of Interior, as evaluated through was found to be appropriate at a high level. 2) Problems and obstacles in implementing the poverty alleviation project (KorKor.ChorJor.) in accordance with the policy, were identified as follows: 1) Target households who borrowed money from the Poverty Alleviation Project (RD.C.C.) did not pay within the period of the project loan agreement. 2) The amount of financial assistance provided was insufficient to meet the needs of the target households. 3) The committee of the NCCC (National Council for Community Development) lacked knowledge and understanding in implementing the poverty alleviation project (NCCC). 4) The target households did not use the money in a way that met the objectives of the poverty alleviation project (KorKor.ChorJor.). 5) Economic problems and natural disasters caused the target households to be unable to repay the loan within the specified timeframe.

Keywords: Assessment; Poverty Alleviation Projects; Ministry of Interior Policy

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนซึ่งสาเหตุความยากจนเกิดจากการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่เท่าเทียมของประเทศไทยก่อเกิดให้เกิดความเหลื่อมล้ำหลายด้าน ที่สำคัญคือด้านรายได้ระหว่างคนรวยและคนจน ซึ่งคนที่มีรายได้น้อยมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้นมีการออมเงินและเงินลงทุนที่น้อย ส่งผลให้เกิดความยากจนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบทไทยเกิดขึ้นมาหลายสิบปี โดยผลจากการสำรวจรายได้ของครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่า คนจนมีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ได้เพิ่มขึ้นค่อนข้างมากในเขตชนบท และจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2 ค) ยังบ่งบอกว่ามีหมู่บ้านล้าหลัง หรือหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 อยู่จำนวน 11,608 หมู่บ้าน คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามมติเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2536 จำนวน 11,608 หมู่บ้านและเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.2540 อีกจำนวน 28,038 หมู่บ้าน รวม 39,646 หมู่บ้าน เพื่อกระจายโอกาสให้คนยากจนในครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (กรมการพัฒนาชุมชน, 2554 : 1)

อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มี 11 ตำบล มีหมู่บ้านเป้าหมาย 42 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.30 ของหมู่บ้านทั้งหมด มีเงินสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ จำนวน 15,661,933.95 บาท สำหรับครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงิน 1,358 ครัวเรือนซึ่งครัวเรือนนำเงินไปประกอบอาชีพต่างๆ เช่น ค้าขาย 26 ครัวเรือน งานช่าง 10 ครัวเรือนเกษตรกรรม 1,313 ครัวเรือน และประกอบอาชีพอื่น 6 ครัวเรือน เป็นเงิน 14,979,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.64 อำเภอโพทะเลไม่มีเงินทุนที่มีปัญหา แต่มีหมู่บ้านเป้าหมายบางหมู่ที่ครัวเรือนเป้าหมายไม่ชำระเงินยืมตามสัญญายืมเงิน โครงการ กข.คจ. ซึ่งทำให้เกิดภาวะเสี่ยงที่เงินโครงการ กข.คจ. จะสูญหายได้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล, 2565 : 1)

จะเห็นได้ว่าพัฒนากรผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมายยังให้ความสำคัญไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากภารกิจและบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก จึงทำให้พัฒนากรไม่มีเวลาในการติดตามหมู่บ้านเป้าหมาย ซึ่งกรณีเกิดความเสียหายเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และพัฒนากรผู้รับผิดชอบหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อป้องกันกรณีเสียหายทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร” เพื่อที่จะให้ทราบความเหมาะสมด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการด้านผลผลิต และด้านผลกระทบตลอดจนการดำเนินงานของคณะกรรมการ กข.คข. หมู่บ้าน ว่ามีการดำเนินการภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ.2553 และระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร คือ คณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร จำนวน 363 คน (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล, 2565 : 1) โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

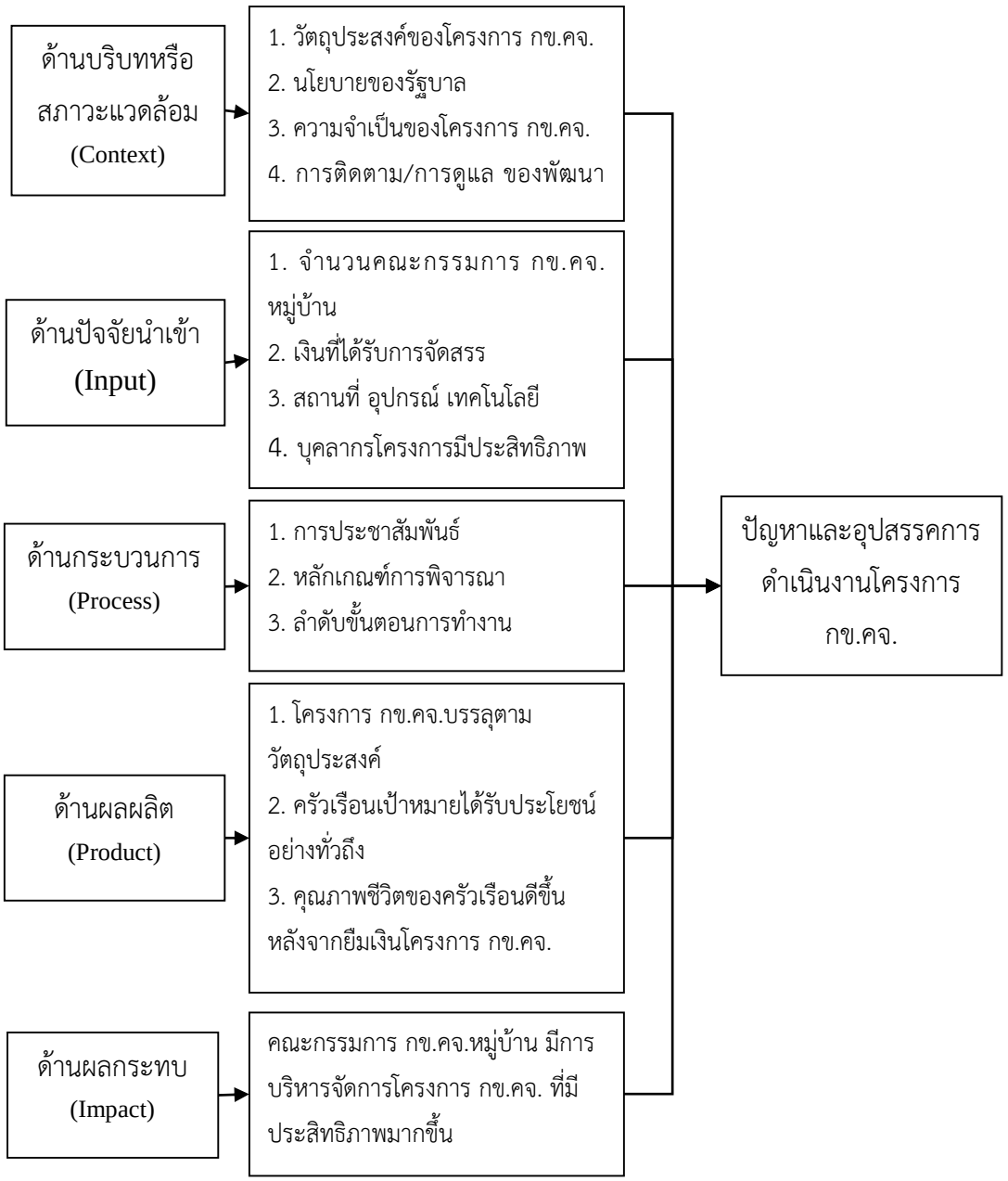
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) 3) ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.968

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 363 ชุด แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวโดยได้สังเคราะห์มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดัง ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ตาราง 1 การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย

การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย	μ	σ	แปลผล
1. บริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context)	4.15	0.56	มาก
2. ปัจจัยนำเข้า (Input)	4.07	0.61	มาก
3. กระบวนการ (Process)	4.22	0.63	มากที่สุด
4. ผลผลิต (Product)	3.98	0.62	มาก
5. ผลกระทบ (Impact)	4.07	0.68	มาก
ภาพรวม	**4.10**	**0.53**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกระบวนการ (Process) ($\mu = 4.22$) รองลงมา คือ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ($\mu = 4.15$) ด้านผลกระทบ (Impact) ($\mu = 4.07$) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\mu = 4.06$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านผลผลิต (Product) ($\mu = 3.98$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ตาราง 2 ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย

ข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
1	ครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่ชำระเงินตามระยะเวลาที่ทำสัญญายืมเงินโครงการ	58
2	เงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครัวเรือนเป้าหมาย	35
3	คณะกรรมการ กข.คจ. ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)	17
4	ครัวเรือนเป้าหมายนำเงินไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)	13
5	ปัญหาเศรษฐกิจ ภัยพิบัติตามธรรมชาติ ทำให้ครัวเรือนเป้าหมายไม่สามารถส่งคืนเงินยืมตามกำหนดระยะเวลาได้	5

จากตาราง 2 พบว่า ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มีดังนี้ 1) ครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่ชำระเงินตามระยะเวลาที่ทำสัญญายืมเงินโครงการ 2) เงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่เพียงพอต่อความต้องการของครัวเรือนเป้าหมาย 3) คณะกรรมการ กข.คจ. ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) 4) ครัวเรือนเป้าหมายนำเงินไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) และ5) ปัญหาเศรษฐกิจ ภัยพิบัติตามธรรมชาติ ทำให้ครัวเรือนเป้าหมายไม่สามารถส่งคืนเงินยืมตามกำหนดระยะเวลาได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยที่มีประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. การประเมินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตาม/การดูแลของพัฒนากรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน เห็นว่าพัฒนากรที่รับผิดชอบตำบล มีการลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานและกรณีที่มีการพิจารณาอนุมัติเงินยืมของครัวเรือนเป้าหมายต้องให้พัฒนากรเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ กข.คจ. เพื่อเห็นชอบในการอนุมัติเงินยืมแก่ครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชวน ถิ บุ่ย (2561 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก แต่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมและเนื้อหาการอบรม ด้านกระบวนการ ผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก แต่ควรมีการประเมินผลและวัดเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสะท้อนผลการอบรม และด้านผลผลิต ผู้เข้ารับการอบรมมีความเห็นว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงสร้างคณะกรรมการ กข.คจ. มีความเพียงพอในการดำเนินงาน เนื่องจากโครงการ กข.คจ. มีงบประมาณที่ไม่มาก และมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ มีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ปยุตา จันทร์เส็ง (2557 : 21) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตตำบลบ่อ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ”โดยใช้รูปแบบของ CIPP Model ผลการศึกษาพบว่า ด้านบริบท ภาพรวมคณะกรรมการให้ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวมสมาชิกให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต พบว่าในภาพรวมสมาชิกให้ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือลำดับขั้นตอนการทำงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน โดยการทำงานของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน มีการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนตั้งแต่การเสนอโครงการ การอนุมัติโครงการ และการโอนเงินเข้าบัญชีครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนาถชญา นิธิศบุณยกร (2558 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านเนินมะกอกนอก หมู่ที่ 8 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและทุกด้าน ผลการประเมินโครงการอยู่ในระดับดีมาก เมื่อจำแนกตามรายได้พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยดำเนินงาน และด้านปัจจัยผลผลิต ตามลำดับ

1.4 ด้านผลผลิต (Product) โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการ กข.คจ.บรรลุตามวัตถุประสงค์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการ กข.คจ. มีวัตถุประสงค์ชัดเจนในการนำเงินไปใช้โดยให้นำเงินทุนไปประกอบอาชีพหรือขยายกิจกรรมเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสิรินาฏ ศรีล้วน (2559 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย” โดยรูปแบบการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมคณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุนและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านผลกระทบ (Impact) โดยภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการ กข.คจ.ทำให้ชุมชนมีการเอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือแบ่งปันกันของคนในชุมชน และเกิดความสามัคคี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ส่งเสริมและช่วยเหลือให้คนในชุมชนช่วยเหลือกัน ในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน ในด้านต่างๆ เช่น ลดการว่างงานของคนในชุมชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยบรรลือ พลับพลึง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบและทางเลือกของนโยบายกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเกล็ดแก้ว ตำบลบางเสร่ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีทัศนะค่อนข้างทางบวกเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายหลังจากที่มีนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เมื่อพิจารณาผลกระทบในรายด้านจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนะค่อนข้างบวก ต่อผลกระทบ

ในด้านบริการสาธารณะ แต่มีทัศนะค่อนข้างบวกในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการบริหารจัดการที่ดี

2. ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย กรณีศึกษาอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร พบว่า คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ในพื้นที่อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้านเป็นลำดับแรก คือ ครัวเรือนเป้าหมายที่ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ไม่ชำระเงินตามระยะเวลาที่ทำสัญญายืมเงินโครงการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย วัชรินทร์ ถูกธรรม (2562 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการประเมินสุขภาพเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ศึกษากรณี กองทุนฯ ในตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยและอุปสรรคที่ทั้งสองหมู่บ้านเหมือนกันคือ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและความร่วมมือและปัจจัยด้านทุนทางสังคมขณะที่ปัญหาอุปสรรคในกระบวนการตรวจประเมินสุขภาพทางการเงินกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนอำเภอน้ำยืนที่สำคัญคือ ปัญหาอุปสรรคด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก และด้านสมรรถนะขององค์การ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล ควรมีการประชุม อบรม และพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน เพื่อทบทวนความรู้ในการดำเนินงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานระหว่างคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านแต่ละกองทุน

2. คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร ควรจัดทำรายงานภาวะหนี้สินและฐานะทางการเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเลทราบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานของคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร โดยการติดตามการดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน. (2554). *คู่มือดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)*. กรุงเทพมหานคร: กรมการพัฒนาชุมชน.

ซวน ถิ บุ่ย. (2561). *การประเมินโครงการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

นาถชญา นิธิศบุณยกร. (2558). *การประเมินผลการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านเนินมะกอกนอก หมู่ที่ 8 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปยุตา จันทร์เส็ง. (2557). *การประเมินโครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีในเขตตำบลบ่อ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วัชรินทร์ ถูกธรรม. (2562). *ปัจจัยและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการประเมินสุขภาพเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน ศึกษากรณี กองทุนฯ ในตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี.* วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล. (2565). *ข้อมูลโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.). อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร*. พิจิตร: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอโพทะเล.

สิรินาฏ ศรีล้วน. (2559). *การประเมินโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน เขตเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการคลินิกทันตกรรม กรณีศึกษาคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

The Assessment of Dental Clinic Client Satisfaction: A Case Study of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen in Mueang District, Khon Kaen Province

ทิพย์สุดา จันทดวง และ อัมพน ห่อนาค
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Thipsuda Chantaduang and Ampon Honark
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: kattaleeya.b@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่แสดงออกมาด้วยความยินดี หรือความผิดหวัง เป็นการแสดงออกซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้บริการหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการเปรียบเทียบความคาดหวังก่อนมาใช้บริการกับการรับรู้เมื่อมาใช้บริการ หากผู้ใช้บริการไม่พึงพอใจย่อมต้องหาแนวทางเพิ่มความพึงพอใจ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น 2) ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น และ 3) จัดทำแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีการใช้เครื่องมือแบบสอบถามวัดความคาดหวังและการรับรู้ 4 ด้าน จำนวน 14 ข้อ เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 14 หัวข้อ การรับรู้ของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 หัวข้อ และเห็นด้วย 11 หัวข้อ และผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น จำนวน 3 หัวข้อ และไม่พึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น จำนวน 11 หัวข้อ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านคุณภาพของการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จึงได้เสนอแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ โครงการที่ 1 บริการรวดเร็วภายใน 1 ชั่วโมง โครงการที่ 2 ติดต่อสะดวกด้วย Line Official โครงการที่ 3 ส่งเสริมทักษะอาชีพ และโครงการที่ 4 เสริมสร้างการบริการด้วยใจอย่างมีคุณภาพ

* วันที่รับบทความ : 16 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 22 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 23 กันยายน 2566
Received: September 16 2023; Revised: September 22 2023; Accepted: September 23 2023

คำสำคัญ: ความคาดหวัง; การรับรู้; ความพึงพอใจ; คลินิกทันตกรรม

Abstracts

Satisfaction is a feeling expressed in joy or disappointment. It is an expression of the results obtained from using the service or various things that arise from comparing expectations before using the service with perceptions when using the service. If service users are not satisfied, they must find ways to increase their satisfaction. This study aimed to 1) measure the customer's expectations and perceptions in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen, measure the customer's satisfaction in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen, and 3) suggest an approach to improve the service customer's satisfaction in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen in Mueang District, Khon Kaen province. Questionnaires were applied 4 dimensions 14 items. Data were conducted with 230 customers. The data was analyzed with statistics, percentages, means, frequencies, standard deviations, and paired t-Test.

The results found that the means of the customer's expectations in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen were highest agreement in 4 dimensions 14 items, which were process, service quality, people, and facilities. The means of the customer's perceptions in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen were highest agreement in 3 items and agreement in 11 items. The customers were satisfied 3 items and weren't satisfied 11 items in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen. Finally, it proposed an approach to improve the service customer's satisfaction in service of Big Bear Dental Clinic Khon Kaen 4 projects as follows: Project 1 Fast service within 1 hour, Project 2 Contact easily with Line Official, Project 3 Promote vocational skills, and Project 4 Strengthen quality service with heart.

Keywords: Expectation; Perception; Satisfaction; Dental Clinic

บทนำ

ทันตกรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพช่องปากโดยตรงรวมไปถึงเรื่องของความสวยงาม และการส่งเสริมบุคลิกภาพและความมั่นใจให้กับใบหน้า ซึ่งต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพช่องปาก อย่างสม่ำเสมอ และป้องกันการสึกกล่อน ซ่อมแซมความผิดปกติอย่างน้อยๆ ปีละ 1 ครั้ง หรือ 6 เดือนครั้ง เพื่อสุขภาพที่ดีของช่องปาก ซึ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันที่สูง ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น เพราะปากเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งที่สำคัญในร่างกายที่ใช้สำหรับบดเคี้ยวอาหาร และในปากก็มีอวัยวะอื่น ๆ อีก เช่น ลิ้น เหงือก ฟัน เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่ปัญหาต่างๆ ที่ เกิดขึ้นภายในช่องปากก็มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ หินปูน ฟันผุ ฟันคุด ฟันแตก เป็นต้น (อภิชาติ ลีนานุรักษ์, 2562 : 43)

ในปัจจุบันคลินิกทันตกรรม เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่อำนวยความสะดวกสบาย มุ่งเน้นในเรื่องของความสามารถเข้าถึงการรับการรักษาได้โดยง่ายไม่ต้องต่อคิวจำนวนมาก การบริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจสะท้อนให้เห็นถึงความประทับใจสูงสุดและกลับมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง รองรับคนไข้ได้อย่างมีระบบ โดยสามารถโทรหรือเข้านัดจองคิว วัน และเวลาเข้ารับรับการรักษาได้เลย แตกต่างจากการที่ต้องไปโรงพยาบายซึ่ง

เป็นพื้นที่ที่มีคนไข้จำนวนมากรอเข้ารับการรักษาและไม่มีการนัดหมายล่วงหน้าจำต้องไปต่อคิวรับบัตรนัดด้วยตนเอง อีกทั้งกรณีการเบิกจ่ายสวัสดิการบางส่วน สามารถทำเรื่องเบิกได้เลย เนื่องจากคลินิกทันตกรรมมีระบบรองรับแบบออนไลน์ที่ทันสมัย ไม่ต้องกรอกข้อมูลมากมาย เพียงแค่ยื่นบัตรประชาชนก็สามารถเช็คสิทธิประโยชน์ให้กับคนไข้ได้ คลินิกทันตกรรมเป็นคลินิกที่มุ่งเน้นในการให้บริการทั้งการให้คำปรึกษาโดยความเต็มใจจากแพทย์เฉพาะทางโดยตรงที่ประจำอยู่ตลอดพร้อมให้คำปรึกษา และไม่เสียค่าใช้จ่าย ส่วนทั้งในทางด้านการรักษาช่องปากและส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายสะดวกสบายไม่ต้องรอคิวเป็นเวลานาน สร้างการยอมรับและเป็นที่น่าพึ่งพอใจแก่ผู้รับบริการ (อภิชาติ ลีนานุรักษ์, 2562 : 47) ดังนั้นทางคลินิกทันตกรรม จึงต้องมีการพัฒนา ทั้งด้านสถานที่ บุคลากร และอุปกรณ์ที่ใช้ในการรักษา เพื่อให้บริการกับผู้มารับบริการ อย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม การให้บริการดังกล่าวก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการ โดยความพึงพอใจต่อการให้บริการจะเกิดขึ้นได้หรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์การ ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในรูปแบบต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งหากพิจารณาถึงความพึงพอใจของการบริการว่าจะเกิด ความพึงพอใจมากหรือน้อยเพียงใด ถ้าได้รับการบริการต่ำกว่าความคาดหวังที่ต้องการ ทำให้เกิดความไม่พอใจ แต่ถ้าระดับผลของการบริการสูงกว่าความคาดหวัง ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ความประทับใจ และจะส่งผลให้ผู้ใช้กลับไปใช้บริการซ้ำอีก

คลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น เป็นคลินิกทันตกรรมที่ให้บริการทางด้านของการรักษาช่องปาก การตรวจสุขภาพ จำหน่ายสินค้าเกี่ยวกับช่องปาก การบริการในเรื่องของการจัดฟันเพื่อการรักษาและเพื่อความสวยงาม การรักษารากฟัน การฟันปลอม การอุดฟัน ถอนฟัน การขูดหินปูน เอ็กซ์เรย์ เป็นต้น จากการให้บริการที่ผ่านมาพบว่า มีลูกค้าบางส่วนที่ไม่พึงพอใจการให้บริการและได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่นในเชิงลบ ทางคลินิก จึงต้องการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น เพื่อแสดงให้เห็นถึงการบริการที่ดี จากการประเมินความพึงพอใจในเบื้องต้น พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 ให้ความพึงพอใจในระดับปานกลางและระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของลูกค้าที่เข้าใช้บริการทางคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ ให้มากขึ้นต่อไป โดยมีเป้าหมายในปี 2567 ให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจในระดับปานกลางและน้อย ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 20

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

3) เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

1. การศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บริการคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น ซึ่งทราบจำนวนผู้ใช้บริการ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 จำนวน 539 คน (คลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น, 2566 : 4)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 125) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 229.61 จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ 230 คน

1.2 เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามมีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่มาใช้บริการ ได้แก่ ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสิทธิการรักษา ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และใช้การวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น ซึ่งวัดจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการให้บริการ จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านคุณภาพของการให้บริการ จำนวน 3 ข้อ 3) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ จำนวน 3 ข้อ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

จำนวน 3 ข้อ รวมทั้งหมด 14 ข้อ ใช้มาตรวัดข้อคิดเห็นในระดับต่างๆ เป็นมาตราส่วน 5 คะแนน โดยกำหนดให้ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 5 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout) จำนวน 30 ชุด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ของความคาดหวังที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น ที่ได้จากข้อคำถามด้านกระบวนการให้บริการ เท่ากับ 0.83 ด้านคุณภาพของการให้บริการ เท่ากับ 0.76 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เท่ากับ 0.83 และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เท่ากับ 0.82 การรับรู้ที่มีต่อการให้ บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น ที่ได้จากข้อคำถามด้านกระบวนการให้บริการ เท่ากับ 0.83 ด้านคุณภาพของการให้บริการ เท่ากับ 0.84 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เท่ากับ 0.90 และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เท่ากับ 0.79 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 ทุกด้าน ดังนั้น ถือว่าสามารถนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ (Sekaran and Bougie, 2020 : 127)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองกับผู้ใช้บริการคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น รวมจำนวน 230 ราย โดยทำการแจกแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ให้แก่ผู้ใช้บริการก่อนที่จะเริ่มใช้บริการ และส่วนที่ 3 แจกให้แก่ผู้ใช้บริการหลังจากที่ได้ใช้บริการเรียบร้อยแล้ว จำนวน 300 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของคำถามส่วนที่ 2 มีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 1.00 - 1.80 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1.81 - 2.60 ไม่เห็นด้วย 2.61 – 3.40 ไม่แน่ใจ 3.41 – 4.20 เห็นด้วย 4.21 - 5.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น เป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของความคาดหวังและการรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น โดยใช้สถิติค่าที (Paired Sample t-test) แบบการทดสอบทางเดียว (One-tailed test) โดยมีเกณฑ์การตัดสินใจอยู่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากค่าเฉลี่ยของความคาดหวังน้อย

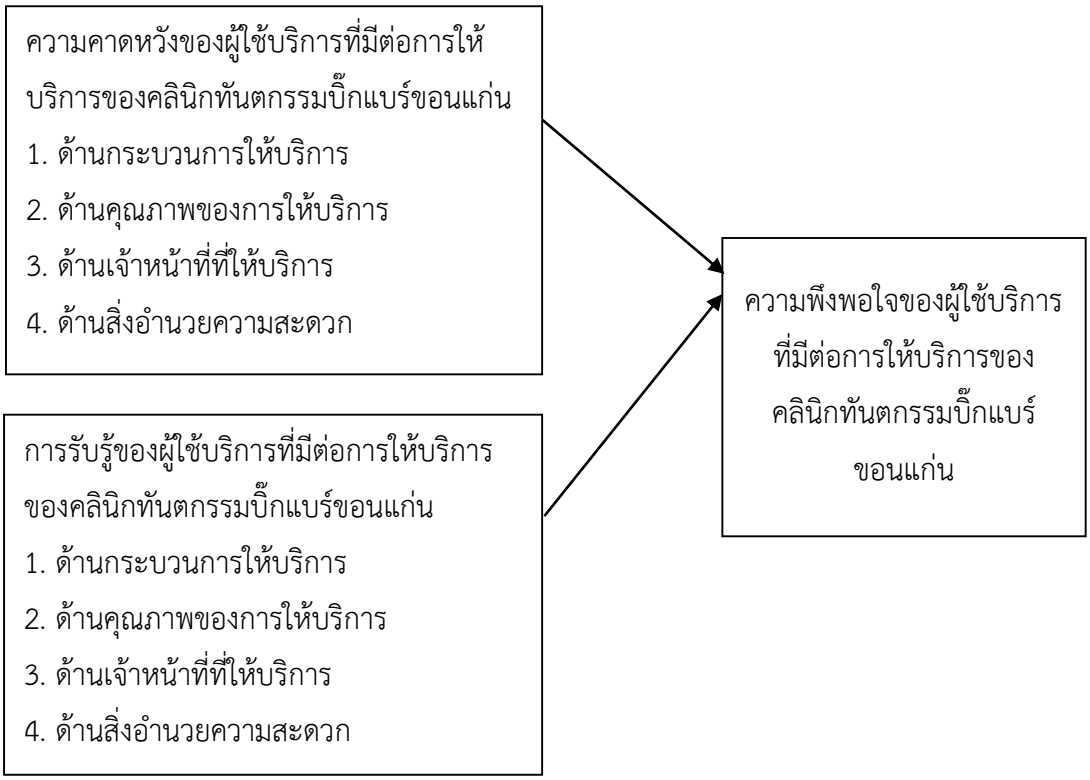
กว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยการรับรู้ (E < P) หมายถึง ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ที่ได้รับ หากค่าเฉลี่ยของความคาดหวังมากกว่าค่าเฉลี่ยการรับรู้ (E > P) หมายถึง ลูกค้าไม่พึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ ที่ได้รับ

3. การจัดทำแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น

จากผลการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1-2 การศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น และการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น นำหัวข้อที่ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังมากกว่าค่าเฉลี่ยการรับรู้ (E > P) ซึ่งลูกค้าไม่พึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ ที่ได้รับ มาจัดทำเป็นแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการคลินิกทันตกรรม กรณีศึกษคลินกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น โดยประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีการบริการของ ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ และ สุพจน์ กฤษฎาธาร (2563 : 25) ได้กล่าวว่า การบริการ (Service) หมายถึง กิจกรรมของกระบวนการส่งมอบสินค้าที่ไม่มีตัวตน (Intangible Good) ของธุรกิจให้กับผู้รับบริการ โดยสินค้าที่ไม่มีตัวตนนั้นจะต้องตอบสนองความต้องการของของผู้รับบริการจนนำไปสู่ความพึงพอใจได้ Wilson, Zeithaml and Bitner (2020 : 123) ได้อธิบายว่า ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของผู้รับบริการ โดยจะเป็นการพิจารณาว่าผู้ให้บริการควรจะบริการอะไรด้านไหนมากกว่า ดังนั้น ความคาดหวังของผู้รับบริการจึงเป็นการแสดงออกถึงความต้องการของผู้รับบริการที่จะได้รับ อเนก สุวรรณบัณฑิต และ ภาสกร อดุลพัฒนกิจ (2559 : 58) ได้อธิบายว่า การรับรู้ (Perception) เป็นการรับรู้ของผู้รับบริการผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ หากผู้ประกอบการธุรกิจ หรือองค์กรสามารถเสนอบริการได้ดี ผู้รับบริการสามารถรับรู้การบริการนั้นได้โดยตรง ผู้รับบริการนั้นก็จะสามารถประเมินการบริการได้ดีกว่า ศิวฤทธิ์ พงศกร รังศิลป์ (2564 : 116) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) เป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อสินค้าที่ซื้อนั้นขึ้นอยู่กับคุณค่าที่ลูกค้ารับรู้ได้ (Perceived Value) ซึ่งเกิดจากการใช้สินค้าและบริการ แล้วนำไปเรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวังไว้ก่อนทำการซื้อ (Expected Value) ดังภาพประกอบที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.09) อายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 42.61) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 43.91) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 40.87) สิทธิการรักษาส่วนใหญ่ชำระเอง (ร้อยละ 67.39)

1.2 ความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 14 หัวข้อ ดังนี้ ด้านกระบวนการให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ การติดประกาศ การให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นตอนการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ การจัดลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลการรักษาให้กับคนไข้ทราบก่อนทำการรักษา และมีขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ ด้านคุณภาพของการให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ การให้คำปรึกษา การรักษาที่ตรงตามความ

ต้องการ การให้บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย และอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษา ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการชี้แจง ให้ความรู้ ในการให้บริการที่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจ และเต็มใจในการให้บริการและการไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไข้ และเจ้าหน้าที่มีให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่างๆ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ สถานที่นั่งคอยการรับบริการ ความสะดวกของช่องทางการติดต่อและการเข้ารับบริการ และความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่รับบริการ

การรับรู้ของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 หัวข้อ และเห็นด้วย 11 หัวข้อ ดังนี้ ด้านกระบวนการให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วย จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ การติดประกาศ การให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นตอนการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ การจัด ลำดับขั้นตอน การเข้ารับบริการ มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลการรักษาให้กับคนไข้ทราบก่อนทำการรักษา และมีขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ ด้านคุณภาพของการให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วย จำนวน 2 หัวข้อ ได้แก่ การให้ บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษาและอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 หัวข้อ ได้แก่ การให้คำปรึกษา การรักษาที่ตรงตามความต้องการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อยู่ในระดับเห็นด้วย จำนวน 3 หัวข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการชี้แจง ให้ความรู้ ในการให้บริการที่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจและเต็มใจในการให้บริการและการไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไข้ เจ้าหน้าที่มีให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่างๆ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วย จำนวน 1 หัวข้อ ได้แก่ ความสะดวกของช่องทางการติดต่อและการเข้ารับบริการ และอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 หัวข้อ ได้แก่ สถานที่นั่งคอยการรับบริการ ความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่รับบริการ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น ยกเว้นการให้คำปรึกษา การรักษาที่ตรงตามความต้องการ สถานที่นั่งคอยการรับบริการ ความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่รับบริการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	ความคาดหวัง (E)	การรับรู้ (P)	ความแตกต่าง (E-P)	t	Sig. (1-tailed)	แปลผล
ด้านกระบวนการให้บริการ						
1.1 การติดประกาศ การให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นตอนการให้บริการ	4.23	4.07	0.16	2.790	.003*	E > P
1.2 ความรวดเร็วในการให้บริการ	4.35	3.99	0.37	8.327	.000*	E > P
1.3 การจัดลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ	4.24	4.13	0.11	2.354	.010*	E > P
1.4 มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลการรักษาให้กับคนไข้ทราบก่อนทำการรักษา	4.24	3.93	0.30	6.306	.000*	E > P
1.5 มีขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ	4.37	3.97	0.40	8.542	.000*	E > P
ด้านคุณภาพของการให้บริการ						
2.1 การให้คำปรึกษา การรักษาที่ตรงตามความต้องการ	4.40	4.39	0.01	.292	.385	E = P
2.2 การให้บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย	4.33	4.14	0.19	4.120	.000*	E > P
2.3 อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษา	4.28	4.06	0.23	4.151	.000	E > P
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ						
3.1 เจ้าหน้าที่มีการชี้แจง ให้ความรู้ ในการให้บริการที่ถูกต้องครบถ้วน	4.25	4.03	0.22	4.216	.000*	E > P
3.2 เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจและเต็มใจในการให้บริการและการไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไข้	4.27	4.07	0.20	4.322	.000*	E > P
3.3 เจ้าหน้าที่มีให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่างๆ	4.36	3.95	0.41	8.115	.000*	E > P
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ	ความคาดหวัง (E)	การรับรู้ (P)	ความแตกต่าง (E-P)	t	Sig. (1-tailed)	แปลผล
4.1 สถานที่นั่งคอยการรับบริการ	4.23	4.21	0.01	.310	.378	E = P
4.2 ความสะดวกของช่องทางการติดต่อและการเข้ารับบริการ	4.36	4.15	0.21	5.165	.000*	E > P
4.3 ความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่รับบริการ	4.25	4.23	0.02	.541	.294	E = P

หมายเหตุ: * แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

แนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ โครงการที่ 1 บริการรวดเร็วภายใน 1 ชั่วโมง โครงการที่ 2 ติดต่อสะดวกด้วย Line Official โครงการที่ 3 ส่งเสริมทักษะอาชีพ และโครงการที่ 4 เสริมสร้างการบริการด้วยใจอย่างมีคุณภาพ โดยสรุปรายละเอียดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของแต่ละโครงการ ดังนี้

โครงการที่ 1 บริการรวดเร็วภายใน 1 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่รวดเร็ว ด้วยระยะเวลาการให้บริการที่เหมาะสมกับการรักษา
2. เพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

วิธีดำเนินการ

1. พูดคุยเพื่อแจ้งการกำหนดเวลามาตรฐานในการบริการรไม่เกิน 1 ชั่วโมงต่อการรักษา 1 รายการ ให้กับทันตแพทย์ และผู้ช่วยทันตแพทย์ทราบ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการให้บริการสำหรับผู้รับบริการที่จองคิวล่วงหน้า
2. จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ให้มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษาผู้รับบริการ
3. จัดลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ ขั้นตอนกระบวนการ และระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ ให้เป็นไปตามเวลากำหนดเวลามาตรฐานในการบริการไม่เกิน 1 ชั่วโมงต่อการรักษา 1 รายการ
4. ให้บริการตามลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ ขั้นตอนกระบวนการรักษา ที่ครบถ้วน ปลอดภัย ภายใน 1 ชั่วโมงต่อการรักษา 1 รายการ
5. จัดทำป้ายแจ้งขั้นตอนการให้บริการให้ผู้รับบริการทราบ

โครงการที่ 2 ติดต่อสะดวกด้วย Line Official

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการที่ต้องการสอบถามข้อมูลก่อนเข้ารับบริการ
2. เพื่อลดขั้นตอนการเข้ารับบริการกับทางหน้าร้าน
3. เพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำ Line Official ของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น เพื่อเป็นช่องทางในการให้ข้อมูลการเข้ารับบริการ และการนัดหมายผู้รับบริการ
2. นำคิวอาร์โค้ด Line Official ลงในเพจเฟซบุ๊กเพื่อเพิ่มช่องทางขั้นตอนการสอบถามข้อมูลแก่ผู้รับบริการ
3. ให้ผู้รับบริการสแกนคิวอาร์โค้ด Line Official เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสอบถามข้อมูลและแจ้งนัดหมาย
4. เมื่อผู้รับบริการสอบถามข้อมูล มีระบบอัตโนมัติตอบกลับผ่านทางระบบ Line Official ทันทีโดยที่ไม่ต้องรอพนักงานตอบกลับ

โครงการที่ 3 ส่งเสริมทักษะอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มทักษะการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้มีความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น
2. เพื่อให้พนักงานมีความเชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการรักษาที่ถูกต้อง
3. เพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

วิธีดำเนินการ

1. จัดอบรมส่งเสริมทักษะการให้บริการเกี่ยวกับงานทันตกรรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของคลินิก มีความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น
2. จัดทำแบบทดสอบทักษะและความรู้ในการให้บริการเกี่ยวกับงานทันตกรรมของเจ้าหน้าที่ของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น
3. จัดให้มีการพูดคุยสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ การชี้แจง การให้บริการที่ถูกต้องร่วมกัน เพื่อแชร์ประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น
4. ทำการทดสอบทักษะและความรู้ในการให้บริการเกี่ยวกับงานทันตกรรมของเจ้าหน้าที่ของคลินิกทุกเดือน

5. มอบเงินรางวัลให้กับผู้ที่ทดสอบแล้วได้คะแนนสูงสุด

โครงการที่ 4 เสริมสร้างการบริการด้วยใจอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ให้มีการบริการที่ดี และบริการด้วยใจอย่างมีคุณภาพ
2. เพื่อเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมเพื่อวางแผน กระบวนแนวทางการพัฒนาดำเนินการ การให้คำปรึกษา สร้างกล่องความคิดเห็นการเข้าถึงทั้งหน้าร้านและออนไลน์ให้กับผู้เข้ารับบริการ
2. จัดกิจกรรมให้กับพนักงานเกี่ยวกับการเสริมสร้างทัศนคติ พฤติกรรมการสื่อสารจำลองสถานการณ์เหตุการณ์ในคลินิกเพื่อเตรียมความพร้อมการรับมือปัญหาต่าง ๆ อาจจะเกิดขึ้นได้ในคลินิก
3. จัดทำช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการที่เข้ารับบริการเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขกับพนักงาน
4. นำข้อบกพร่องที่พบในการให้บริการมาปรึกษาหารือกับพนักงานเพื่อหาทางแก้ไขในครั้งต่อไป
5. ทำการประเมินการทำงานและการให้บริการที่ดีของเจ้าหน้าที่คลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า ด้านกระบวนการให้บริการ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ การติดประกาศ การให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นตอนการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ การจัดลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลการรักษาให้กับคนไข้ทราบก่อนทำการรักษา และมีขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ โดยผู้รับบริการความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการที่ดีของคลินิกทันตกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้ง 5 ข้อ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดาวรัชฎา วงจันดา (2565 : 52) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเพื่อสุขภาพช่องปากและฟัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในหัวข้อ ให้บริการรวดเร็ว ไม่ทำให้ต้องรอคิวนาน ให้บริการตามลำดับคิวอย่างถูกต้อง ไม่ลัดคิวหรือ แทรกคิว และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรัญญา เขยตุ้ย และคณะ (2561 : 101-119) ศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของผู้มารับบริการ โรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการรักษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าระดับความคาดหวังสูงกว่าระดับความพึงพอใจ

จากผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพของการให้บริการ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ การให้คำปรึกษา การรักษาที่ตรงตามความต้องการ โดยผู้รับบริการไม่พึงพอใจ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ การให้ บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย และอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษา โดยผู้รับบริการความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการที่ดีของคลินิกทันตกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้ง 3 ข้อ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดาวรัชฎา วงจันดา (2565 : 52) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเพื่อสุขภาพช่องปากและฟัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในหัวข้อ ได้รับการรักษาที่ถูกต้องตามอาการ การให้บริการตรวจรักษาตรงกับความต้องการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (2564 : 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทางทันตกรรม ปี 2564 พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในผลที่ได้จากการรักษาตรงตามความต้องการ

จากผลการศึกษาพบว่า ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีการชี้แจง ให้ความรู้ ในการให้บริการที่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจและเต็มใจในการให้บริการและการไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไข้ เจ้าหน้าที่มีให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่าง ๆ โดยผู้รับบริการความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการที่ดีของคลินิกทันตกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้ง 3 ข้อ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดาวรัชฎา วงจันดา (2565 : 52) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเพื่อสุขภาพช่องปากและฟัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในหัวข้อ บุคลากรทางการแพทย์กระตือรือร้นในการให้คำแนะนำแก่ผู้มาใช้บริการ มีความมั่นใจและปลอดภัยเมื่อเข้ามาใช้บริการที่คลินิกทันตกรรม คำแนะนำของบุคลากรทางการแพทย์มีความชัดเจน บุคลากรทางการแพทย์ให้ความใส่ใจโดยไม่ต้องร้องขอ บุคลากรทางการแพทย์มีความเต็มใจในการตอบข้อซักถาม และสอดคล้องกับการศึกษาของ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (2564 : 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทางทันตกรรม ปี 2564 พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในการให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่

จากผลการศึกษาพบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ สถานที่นั่งคอยการรับบริการ ความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่รับบริการ โดยผู้รับบริการไม่พึงพอใจ จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อความสะดวกของช่องทางการติดต่อและการเข้ารับบริการ โดยผู้รับบริการความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการที่ดีของคลินิกทันตกรรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้ง 3 ข้อ สอดคล้องกับการศึกษาของ ดาวรัชฎา วงจันดา (2565 : 53) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเพื่อสุขภาพช่องปากและฟัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในหัวข้อห้องปฏิบัติการ และเครื่องมือที่ใช้ในการรักษามีความทันสมัย และมีความพร้อมในการให้บริการ มีพื้นที่ให้นั่งรอรับบริการที่เพียงพอ กว้างขวาง สอดคล้องกับ

การศึกษาของ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (2564 : 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทางทันตกรรม ปี 2564 พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับคลินิกทันตกรรม

1. ด้านกระบวนการให้บริการ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจการติดประกาศ การให้ข้อมูลข่าวสาร ขั้นตอนการให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ การจัดลำดับขั้นตอนการเข้ารับบริการ มีการชี้แจงหรือให้ข้อมูลการรักษาให้กับคนไข้ทราบก่อนทำการรักษา และมีขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ นอกจากโครงการบริการรวดเร็วภายใน 1 ชั่วโมง เสนอให้มีการทำป้ายติดประกาศแจ้งข้อมูลข่าวสาร และขั้นตอนการให้บริการ

2. ด้านคุณภาพของการให้บริการ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจการให้บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย และอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ มีเพียงพอและพร้อมใช้ในการรักษา คลินิกทันตกรรมควรให้บริการที่สร้างการรับรู้ถึงการให้บริการที่ครบถ้วน ปลอดภัย มีอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยมีเพียงพอ และพร้อมใช้ในการรักษา

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ผู้รับบริการไม่พึงพอใจ เจ้าหน้าที่มีการชี้แจง ให้ความรู้ ในการให้บริการที่ถูกต้องครบถ้วน เจ้าหน้าที่มีความใส่ใจและเต็มใจในการให้ บริการและการไม่เลือกปฏิบัติต่อคนไข้ เจ้าหน้าที่มีให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่างๆ คลินิกทันตกรรมควรมีเอกสารเกี่ยวกับการให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิทธิการรักษาทางทันตกรรมของส่วนงานต่างๆ เมื่อมีผู้รับบริการสอบถาม

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้รับบริการไม่พึงพอความสะดวกของช่องทางการติดต่อและการเข้ารับบริการ คลินิกทันตกรรมควรมีการใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ ไลน์ เป็นช่องทางการติดต่อกับผู้รับบริการ

5. หลังจากนำแนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของคลินิกทันตกรรม บิ๊กแบร์ขอนแก่น ควรมีการประเมินเพื่อติดตามผลโครงการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงเรื่องความพึงพอใจของผู้มารับบริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจและปัญหาต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการให้บริการของคลินิกทันตกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นถึงสิ่งที่ทำให้ผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

เอกสารอ้างอิง

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. (2564). *ความพึงพอใจต่อการให้บริการทางทันตกรรม ปี 2564*. (รายงานการวิจัย). พะเยา: คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.

คลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น. (2566). *ข้อมูลธุรกิจ*. ขอนแก่น: คลินิกทันตกรรมบิ๊กแบร์ขอนแก่น.

ดาวรัชฎา วงจันดา. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจการใช้บริการคลินิกทันตกรรมเพื่อสุขภาพช่องปากและฟัน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการจัดการ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ และสุพจน์ กฤษฎาธาร. (2563). *การตลาดบริการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วรัญญา เขยตุ้ย, ชัญญานุช ทิวะสิงห์ และวลัยพร ราชคมน์. (2561). ความคาดหวังและความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของผู้มารับบริการ โรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*. 5 (1), 101-119.

ศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2564). *หลักการตลาด.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ท้อป.

อภิชาติ ลีนานุรักษ์. (2562). *การตลาดสำหรับธุรกิจทันตกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดีการพิมพ์.

เอนก สุวรรณบัณฑิต และภาสกร อดุลพัฒนกิจ. (2558). *จิตวิทยาการบริการ*. กรุงเทพมหานคร: อักษรสยามการพิมพ์.

Sekaran, U. & Bougie, R. (2020). *Research Methods for Business*. (8th ed). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Wilson, A., Zeithaml, V., Bitner, M.J. & Gremler, D. (2020). *Services Marketing: Integrating Customer Service Across the Firm*. 4th ed. New York: McGraw-Hill Education.

Yamane, T. (1973). *Statistics an Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง “คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด” ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

The Development of Grade 4 students' Reading Aloud and Spelling Abilities on the Misspelled Words based on Sections through Game Based Learning Management with Graphical Charts techniques

วุฒิชัย คำภิระยศ และ ทรงภพ ขุนมธุรส
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Wutthichai Khamphirayot and Songphop Khunmathurot
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: wutthichaik@nu.ac.th

****

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพนั้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะด้านทักษะการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และสำหรับนักเรียนหรือแม้แต่ประชาชนทั่วไปยังพบว่ามักเขียนสะกดคำผิด เนื่องมาจากความเคยชินในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามหลัก และไม่ได้ใส่ใจสำหรับการเขียนสะกดคำมากพอ ส่งผลทำให้การเขียนงานผิดพลาด และสื่อความหมายผิดประเด็น รวมทั้งเขียนตัวสะกดผิดในคำนั้น ๆ ทักษะด้านการอ่านและเขียนสะกดคำจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนยุคปัจจุบัน จากการศึกษาในประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยพบว่าเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนได้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม และเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เนื่องจากเกมเหมาะสมในการจัดการเรียนการเรียนสอนสำหรับครูระดับชั้นประถมศึกษา เนื่องจากทำให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนสนุกสนาน และผังกราฟิกจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สรุปองค์ความรู้เรื่องการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดได้ การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้

* วันที่รับบทความ : 24 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 11 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2566
Received: March 24 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 18 2023

โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร 2 ห้องเรียน จำนวน 51 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน โดยวิธีการเลือกการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก 2) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2) ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจหลังแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ; เกม; ผังกราฟิก

Abstracts

Currently, teaching and learning management provides students with knowledge, ability, and efficiency. Thai language is a very important subject. Especially in the skills of reading, pronunciation, and spelling. Especially the words that are spelled out according to the spelling section And for students or even the general public, it is often writtenSpelling is due to familiarity with spelling writing incorrectly. And didn't pay enough attention to spelling writing Resulting in writing a mistake And misrepresent the point Including writing the misspellings in that word. Reading and writing skills are necessary.Especially for modern students From a study on these issues, the researchers found that tools that helped develop the ability to read, pronounce, and write spelling. Words that cannot be spelled according to the spelling section of students are management, learning using games. And techniques for using graphic maps Because the game is suitableAccumulated in managing classes, This study aimed to 1) develop the learning plan through games with graphical charts in order to enhance the abilities to read aloud and spell the words that are section misspelled; 2) compare the abilities of reading aloud and writing of those words between before and after the game-based learning management with graphical charts; and 3) discover the level of satisfactions of the students on the certain kind of learning. The participants of the study were 51 students from Grade 4, Semester 2/2022, Naresuan University Demonstration School. The sample groups included 25 students from Grade 4/1, Semester 2/2022, Naresuan University Demonstration School. Simple

Random Sampling was employed for the sample selection, through lottery picking. The tools of the study included 1) the learning plan through games with graphical charts in order to enhance the abilities to read aloud and spell the words that were section misspelled; 2) the evaluation of reading aloud and writing abilities about the words that were section misspelled; and 3) the satisfactory evaluation form on the learning management. The statistical data applied in the study were mean, percentage, standard deviation, and t-test dependent.

The results of the study revealed that 1) the level of appropriateness of learning plan through games with graphical charts in order to enhance the abilities to read aloud and spell the words that were section misspelled was the highest 2) the students' ability to read aloud and write the words that were section misspelled after the learning was significantly higher than before the learning management .05 and 3) the students' satisfaction on the learning management through games with graphical charts was high excellent level of satisfaction.

Keywords: Reading Aloud and Word Spelling Abilities; Game; Graphical Charts

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดในสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนประการหนึ่งด้านความสามารถในการสื่อสารอันเป็นความสามารถในการรับและส่งสารฉะนั้นจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรทุกระดับชั้น จากสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญ ดังที่ วรรณี โสมประยูร (2534 : 28) ได้กล่าวไว้ว่า ในแง่ที่มนุษย์ได้ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในด้านอื่น ๆ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพนั้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนไทยที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสืบค้นหาความรู้เพื่อจะนำมาพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทักษะการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ สำหรับโลกปัจจุบันที่มีสื่อต่าง ๆ และมีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น รวมถึงครอบครัวในยุคปัจจุบันใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันมากขึ้นส่งผลให้การอ่านออกเสียงคำเกิดการอ่านผิดเพี้ยง ออกเสียงไม่ถูกต้องและการเขียนสะกดคำผิดรูปพยัญชนะต้นและตัวสะกด โดยเฉพาะคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และสำหรับนักเรียนหรือแม้แต่ประชาชนทั่วไปยังพบว่ามักเขียนสะกดคำผิด เนื่องมาจากความเคยชินในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามหลัก และไม่ได้ใส่ใจสำหรับการเขียนสะกดคำมากพอ ส่งผลทำให้การเขียนงานผิดพลาดและสื่อความหมายผิดประเด็น รวมทั้งเขียนตัวสะกดผิดในคำนั้น ๆ ทักษะด้านการอ่านและเขียนสะกดคำจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนยุคปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและนวัตกรรมที่ช่วยพัฒนาการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทน จากการศึกษาพบว่าเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนได้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจการเรียนมากขึ้น เพราะเกมจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ที่ได้นอกจากได้รับจากครูผู้สอนแล้วนั้นได้รับการเรียนรู้จากตนเองและเพื่อนอีกด้วย เกมจึงเหมาะสมในการจัดการเรียนการเรียนสอนสำหรับครูระดับชั้นประถมศึกษา เนื่องจากทำให้เกิดประโยชน์กับการเรียนรู้ของนักรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนสนุกสนาน ไม่เครียด เกมจึงจัดเป็นสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วรรณภา พุทธสอน (2558 : 3 อ้างอิงใน กัณฑรี เพ็ชรทวีพรเดช และคณะ, 2550 : 161) กล่าวถึง วิธีสอนโดยใช้เกมว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้เกมเป็นเครื่องมือประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสนุกสนาน น่าเรียนน่าสนใจ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยมีการกำหนดเนื้อหาของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่นและผลการเล่นเกมมาใช้ในการอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปการเรียนรู้ และอีกหนึ่งวิธีการสอนที่อาจจะทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง คือ เทคนิคการใช้ผังกราฟิก ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยสร้างกระบวนการคิดไว้ว่า เครื่องมือที่สะท้อนความคิดให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การใช้ผังกราฟิก (Graphic organizers) เป็นเทคนิคที่พัฒนาต่อเนื่องมาจากการจัดโครงสร้างความคิดล่วงหน้าตามทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมาย (meaningfullearning theory) ของเดวิด อูซูเบล (David P. Ausubel) นักจิตวิทยาอเมริกันที่เสนอการจัดโครงสร้างความคิด หรือโครงสร้างภาพรวมล่วงหน้า (presenting first) เพื่อใช้สำหรับอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหา ผังกราฟฟิกจึงเป็นเครื่องมือที่ได้จากการนำข้อมูลมาทำการจัดกระทำข้อมูลและนำเสนอข้อมูล โดยอาศัยทักษะการคิดต่าง ๆ ในการจัดกระทำข้อมูล ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การสังเกต เปรียบเทียบ จัดเรียงลำดับ จัดประเภท และการใช้ตัวเลข ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาจนสามารถเชื่อมโยงไปยังข้อมูลหรือสาระเนื้อหาของกลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมากมาย จนกลายเป็นความเข้าใจในเรื่องที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ได้ง่ายยิ่งขึ้นนั่นเอง นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดช้าลง สามารถเกิดการจดจำเก็บร่องรอยของขั้นตอนต่าง ๆ ข้อมูลที่เรียนได้อย่างดีสามารถนำไปใช้ได้สำหรับคิดคนเดียว คิดเป็นกลุ่ม หรือการสอนคิดทั้งห้องเรียนให้ผู้เรียนมีความริเริ่มคิดสร้างสรรค์ การเชื่อมโยงความคิดกับข้อมูลที่ได้รับแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น แสดงออกเป็นภาพ หรือข้อความ ใช้เป็นโปสเตอร์ในห้องเรียนเพื่อแสดง “แม่แบบของการคิด” และสามารถใช้เป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งสำหรับการประเมินงานเขียน (สุทธิมาศ อภิรักษ์วณิชย์, 2560 : ออนไลน์ อ้างอิงใน ธีรนันทน์ ไกรเลิศ, 2565 : ออนไลน์) ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชนาถ พรหมนาเวช (2555 : 1) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

วัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำ 2) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.12/83.50 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากปัญหาการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่องคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด และความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม และเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตามตัวสะกด ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะในการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ ในระดับสูงต่อไป และครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและนำไปต่อยอดในการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันในระดับที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องละ 25 คนรวมจำนวนทั้งสิ้น 50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 25 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery)

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก จำนวน 6 แผน รวม 10 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบ เพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 30 ข้อ และการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก จำนวน 6 แผน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ขั้นศึกษาเอกสาร

1.1.1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้กำหนดการจัดการเรียนรู้ตามขอบข่ายตัวชี้วัดเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แล้วคัดเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาจากที่กำหนด

1.1.2 ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม และเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อนำมาออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ขั้นออกแบบ

1.2.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก จำนวน 6 แผน จำนวน 10 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานมาตราตัวสะกด จำนวน 1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มาตราตัวสะกดแม่ กก จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มาตราตัวสะกดแม่ กน จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 มาตราตัวสะกดแม่ กบ จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 มาตราตัวสะกดแม่ กด จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สรุปความรู้มาตราตัวสะกด จำนวน 1 ชั่วโมง

1.2.2 ออกแบบกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

1) ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ 2) เวลา 3) มาตรฐานตัวชี้วัด 4) สาระสำคัญ 5) จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 6) การจัดการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ดังนี้ 1. ขั้นเลือกเกม คือ ครูผู้สอนสามารถเลือกเกมมาใช้ประกอบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องมาตราตัวสะกด คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เช่น เกมแข่งขันเขียนคำ เกมคำปริศนา

2. ขั้นชี้แจงการเล่นและกติกา 3. ขั้นเล่นเกม 4. ขั้นอภิปรายหลังการเล่นและสรุปผลร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก คือ หลังจากการเล่นเกม ครูผู้สอนตั้งประเด็นคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายและนักเรียนได้สรุปความรู้จากเรื่องมาตราตัวสะกด คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา 7) สื่อการสอน 8) การวัดและประเมินผล9) บันทึกหลังการสอน

1.3 ขั้นการพัฒนา

1.3.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบรูปแบบมาตรฐานตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการวัดผลประเมินผล แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.3.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบประเมินคุณภาพของแผน โดยประเมินความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC)

1.3.3 นำผลจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้

2. แบบทดสอบ เพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 30 ข้อ และการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

2.1 ขั้นศึกษาเอกสาร

ศึกษาเอกสารและทฤษฎีการวัดประเมินผลการศึกษาและการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ ก่อนเรียน – หลังเรียน จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ขั้นออกแบบ

สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด โดยนำคำศัพท์มาจากบัญชีคำพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ และคำศัพท์จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุด ภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที - วรรณคดีลำนำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 70 ข้อ แบ่งเป็นความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 35 ข้อ และความสามารถด้านการเขียน จำนวน 35 ข้อ

2.3 ขั้นพัฒนา

นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไข จากนั้นนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) ปกรณ์ ประจันบาน, 2552 : 164) ระหว่างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่มีค่า 0.5-1.00

2.4 ขั้นทดลอง

2.4.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด มาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คน โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

2.4.2 นำผลการตรวจคะแนนมาคำนวณหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นดัชนีประจำข้อสอบแต่ละข้อที่ใช้แสดงถึงคุณภาพของข้อสอบ ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบแบบปรนัยที่มีการตรวจให้คะแนนแบบทำถูกได้ 1 คะแนน และทำผิดได้ 0 คะแนน เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 หมายความว่า ข้อสอบมีความยาก-ง่าย และปานกลาง และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่ายอมรับได้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552 : 170) จำนวน

60 ข้อ โดยแบ่งเป็นความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 30 ข้อ และความสามารถด้านการเขียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.44 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 - 0.61

2.4.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด จำนวน 60 ข้อ ที่คัดเลือกมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงหรือค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของโลเวท (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552 : 173 อ้างอิงใน Lovett, 1978) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้โปรแกรม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8515 จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกด จำนวน 60 ข้อ ที่ผ่านเกณฑ์ตรวจสอบคุณภาพแล้ว จัดพิมพ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 25 คน โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นศึกษาเอกสาร

3.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจและวิธีสร้างแบบประเมินเพื่อกำหนดกรอบ แนวคิด โครงสร้างแบบประเมิน

3.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องประเมินและกำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน

3.2 ขั้นออกแบบ

3.2.1 ออกแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ที่มีต่อการเรียนเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก จำนวน 20 ข้อ โดยกำหนดคะแนนเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert’s Five Scale) ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.2.2 นำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.2.3 ร่างแบบประเมินความพึงพอใจตามรูปแบบที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และขอบข่ายของเนื้อหา หลังจากนั้นนำร่างแบบประเมินเสนอ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไข

3.3 ขั้นพัฒนา

นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) ของเคอร์ลิงเจอร์ (Kerlinger, 2000 : 667 อ้างอิงในธีรศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ, 2549 : 65) ของแบบประเมินความพึงพอใจโดยมีเกณฑ์ในการประเมินหาค่าความสอดคล้องดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดได้ตามผลการเรียนรู้ที่ระบุไว้
คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดได้ตามผลการเรียนรู้ระบุไว้
คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดไม่ได้ตามผลการเรียนรู้ระบุไว้
โดยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.4 ขั้นทดลอง

นำแบบประเมิน 20 ข้อ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3.5 ขั้นประเมินผล

นำแบบประเมินที่แก้ไขปรับปรุงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบในการจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำใช้กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 25 คน โรงเรียนอนุบาลและประถมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The onegroup pretest-posttest design) เพื่อวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง

แบบทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทำแบบทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

T_2 หมายถึง การทำแบบทดสอบหลังเรียน

การเก็บรวมรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภายในระยะเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 10 ชั่วโมง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนที่จะทำการทดลองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อดำเนินการวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 30 ข้อ และการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยทำการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก จำนวน 6 แผน รวม 10 ชั่วโมง

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 30 ข้อ และการเขียนสะกดคำ จำนวน 30 ข้อ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

5. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน สรุป และอภิปรายผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

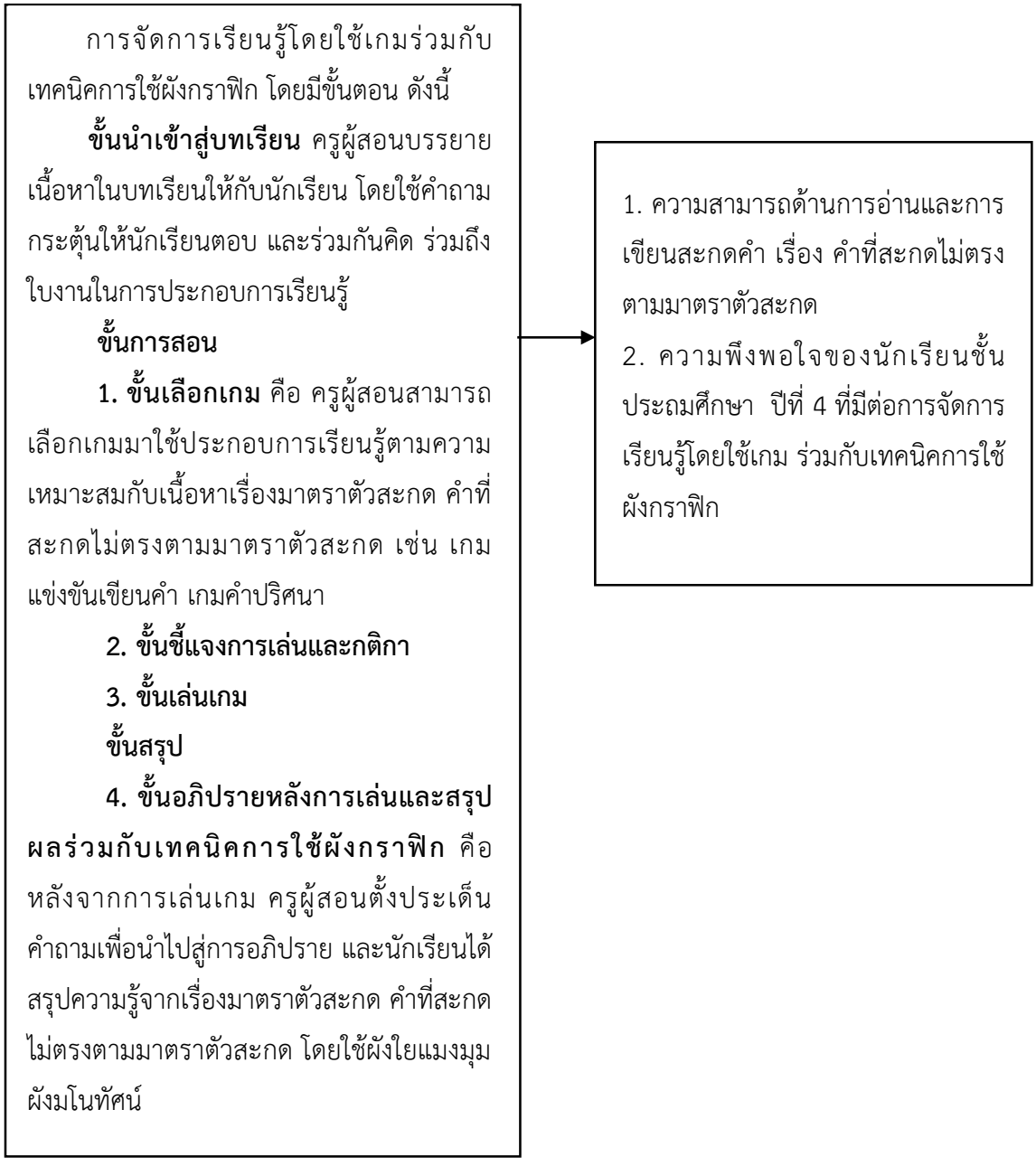
4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากนั้นนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมา

วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์

4.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก โดยนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent

4.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก โดยนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก มาตรวจให้คะแนน 5 ระดับ และนำผลการให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	$(\overline{X})$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐานมาตราตัวสะกด	4.43	0.69	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มาตราตัวสะกดแม่ กก	4.51	0.68	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มาตราตัวสะกดแม่ กน	4.50	0.68	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 มาตราตัวสะกดแม่ กบ	4.51	0.68	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 มาตราตัวสะกดแม่ กด	4.51	0.68	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 สรุปความรู้มาตราตัวสะกด	4.51	0.68	มากที่สุด
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	**4.50**	**0.67**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.67)

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียนอ่านออกเสียงคำ	25	30	23.12	3.37	2.68	1.18	11.35*	0.0000
หลังเรียนอ่านออกเสียงคำ	25	30	25.80	2.81				
ก่อนเรียนเขียนสะกดคำ	25	30	17.04	7.01	6.72	4.28	7.86*	0.0000
หลังเรียนเขียนสะกดคำ	25	30	23.76	5.64				

*มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่านออกเสียงคำ เท่ากับ 23.12 คะแนน และ 25.80 คะแนน ตามลำดับ และด้านการเขียนสะกดคำ เท่ากับ 17.04 คะแนน และ 23.76 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงความพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.52	0.74	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก	4.81	0.38	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้	4.32	0.96	มาก
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	**4.55**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.55, S.D. = 0.63) ด้านที่มีค่าความเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก ($\overline{X}$ = 4.81, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\overline{X}$ = 4.52, S.D. = 0.74) ระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุดและสำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.32, S.D. = 0.96) ความเหมาะสมระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.67) ทั้งนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานมาตราตัวสะกด มาตราตัวสะกดแม่ กก แม่ กน แม่ กบ แม่ กด และสรุปความรู้มาตราตัวสะกด ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และกระบวนการวัดประเมินผลที่ดี น่าสนใจ และยังมีวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำ และด้านการเขียนสะกดคำ ในเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพงษ์ งันลาโสม (2564 : ออนไลน์) งานวิจัยฉบับนี้มีเป้าหมายเพื่อออกแบบและพัฒนาบอร์ดเกม โดยใช้เป็นสื่อเสริมบทเรียนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทยที่ 1 ผลวิจัยพบว่าหลังจากเล่นบอร์ดเกมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติต่อการเล่นบอร์ดเกมวรรณคดีไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง อยู่ในระดับมาก

2. ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและด้านการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและด้านการเขียนสะกดคำ จากเกมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและนักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรม

ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน รวมถึงนักเรียนได้นำความรู้จากเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สรุปองค์ความรู้ในรูปแบบของผังกราฟิก เช่น ผังมโนทัศน์ ผังใยแมงมุม จึงทำให้ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและด้านการเขียนสะกดคำ เรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของทักษิณ คุณพิภาค (2562 : 63) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ความพึงพอใจต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 2) ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5)ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ความพึงพอใจต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน หลังได้รับการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรื่อง การอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด การจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก สามารถทำให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลาย ไม่น่าเบื่อ และทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในเรื่อง คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด เรียนรู้ได้อย่างเข้าใจมากยิ่งขึ้นร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน อีกทั้งผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนแยกตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตราในแต่ละมาตราได้อย่างเข้าใจ ส่งให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการเขียนสะกดคำและการอ่านออกเสียงคำได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ชัยชนะพีระกุล (2564 : ออนไลน์) การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือ

วรรณกรรมเยาวชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลวิจัยพบว่า การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิกและเนื้อหาของบทเรียนที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา

2. ครูผู้สอนควรจัดสถานที่และบรรยายกาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และสามารถอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าให้กับผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรมได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกม ร่วมกับเทคนิคการใช้ผังกราฟิก มาทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านออกเสียงคำและการเขียนสะกดคำกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอื่น เช่น บอร์ดเกม, เกมิฟิเคชั่น (Gamification) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ทักษิณ คุณพิภาค. (2562). *พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านและการ เขียนสะกดคำ ความพึงพอใจต่อการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. (2549). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา.* นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ธีรนันทน์ ไกรเลิศ. (ม.ป.ป). ผังกราฟิก (Graphic Organizers) กับการพัฒนาความสามารถด้านการคิด. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2565. แหล่งที่มา: https://shorturl.asia/0GtZT.

นุชนาถ พรหมนาเวช. (2555). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เกมการแข่งขันสะกดคำวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.* ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

วรรณี โสมประยูร. (2539). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา.* กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.

วรรณภา พุทธสอน. (2558). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นร่วมกับการใช้เกมเรื่อง แม่เหล็กและไฟฟ้า เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.* พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (Advanced Statistics for Research and Evaluation).* (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

ปิยะพงษ์ งันลาโสม. (2564). *การพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สิริวรรณ ชัยชนะพีระกุล. (2564). *การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง

The Development of Mathematic Electronic Books in Addition and Subtraction for Prathomsuksa 4th Students, Khehachomchonladkrabang School

จุฑาทิพย์ วรชิน และ อภิชา แดงจำรูญ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Jutatip Worachin and Apicha Dangchamroon
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail: 6314442021@rumail.ru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการสอนแบบปกติ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครจำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 70 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และกลุ่มควบคุมสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.831 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.60/81.83 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; การบวก การลบ

---

* วันที่รับบทความ : 25 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 6 เมษายน 2566
Received: February 25 2023; Revised: April 4 2023; Accepted: April 6 2023

Abstracts

The purposes of this research were to (1) construct electronic books and find the efficiency of mathematic electronic books in addition and subtraction for Prathomsuksa 4th students to be effective, as ofthe standardized criterion 80/80 (2) compare the effectiveness of mathematic achievemnent in addition and subtraction for Prathomsuksa 4th students after using electronic books and the normal learning. This research is a quasi – experimental research. The sample for research consisted of 70 Prathomsuksa 4th students at Khehachomchonladkrabang School of 2 classes during semester 1 in the academic year 2022. Selected by sample random sampling from lottery method. Divided into 2 groups, which are the experimental group teaching by using electronic books. Mathematics on addition,subtraction and the control group teach using normal teaching. Research tools (1) the mathematic electronic books in addition and subtraction (2) lesson plan of using mathematics electronic books in addition and subtraction (3) achievement test The confidence value of the test was 0.831. The data were analyzed using, Percentage , mean,
standard deviation, and t-test independent test samples.

The research findings revealed that

1) the efficiency of the mathematics electronic books in addition and subtraction for Prathomsuksa 4th was 81.60/81.83 which was higher than the criterion of 80/80

2) the students mathematics achievement in addition and subtraction after using mathematic achievement in addition and subtraction test was significantly higher than the students using the normal learning teaching at the .05 level.

Keywords: Electronic books; Achievemnent; Addition and Subtraction

บทนำ

คณิตศาสตร์ความสำคัญต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ คณิตศาสตร์ทำให้มนุษย์มีความคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดแบบเป็นระบบ มีเหตุมีผล มีระเบียบแบบแผน และวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างรอบคอบ ทำให้สามารถวางแผนและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังมีส่วนในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศให้เทียบเท่ากับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 1)

ในปัจจุบันมีการนำสื่อนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อชนิดหนึ่งที่ประกอบไปด้วยข้อความตัวอักษร รูปภาพ คลิปวิดีโอ เสียง แบบฝึกหัด สร้างขึ้นจากโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถเปิดอ่านผ่านทางคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์ทโฟนได้ อ่านได้ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ นอกจากนี้ยังสามารถดาวน์โหลดและสั่งพิมพ์ได้ ทำให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ไม่จำกัดและทบทวนในสิ่งที่เรียนได้ตลอดเวลาเมื่อไม่เข้าใจ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จึงมีความสะดวกในการใช้งานและเป็นสื่อดิจิทัลที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น (จิตราภา กาวิชัย, 2563 : 9)

วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีเนื้อหานามธรรมเป็นส่วนมาก จึงยากที่จะให้นักเรียนส่วนใหญ่จะเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้ต้องมีทักษะในหลาย ๆ ด้านเพื่อช่วยในการคิดคำนวณและแก้ปัญหา จากผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2564 มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 โดยคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียน 38.97 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัด 41.31 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งโดยส่วนใหญ่นักเรียนขาดทักษะการคิดคำนวณ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ การบวกและการลบคือการดำเนินการทางคณิตศาสตร์อย่างหนึ่งและเป็นพื้นฐานในการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการบวกและการลบ เป็นเรื่องที่ต้องส่งเสริมให้เกิดกับนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องมีสื่อการสอนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และเพื่อแก้ปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกการลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และการสอนแบบปกติ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group, Pretest – Posttest Design เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มี 9 ห้องเรียน จำนวน 324 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 70 คน ได้แก่

- กลุ่มทดลอง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบ
- กลุ่มควบคุม นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/8 จำนวน 35 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบปกติ

1.2.2 กลุ่มทดสอบประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. รายบุคคล (1:1:1) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบ ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 3 คน จากนักเรียนที่มีผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เก่ง ปานกลางและอ่อน กลุ่มละ 1 คน เป็นนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน

2. กลุ่มย่อย (3:3:3) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบ ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 9 คน ประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 3 คน เป็นนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน

3. กลุ่มภาคสนาม (10:10:10) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบ ใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มเก่ง ปานกลางและอ่อน กลุ่มละ 10 คน เป็นนักเรียนที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 4 มีเนื้อหาประกอบด้วย 5 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 การบวก การบ้าน

เรื่องที่ 2 ตะลุยโจทย์การบวกกับ Math Cafe

เรื่องที่ 3 รบ (ลบ) กับปีศาจ

เรื่องที่ 4 โจทย์การลบ ในวัน Shopping

เรื่องที่ 5 บวก ลบ ระคน แสนสนุก

ซึ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ทั้ง 5 เรื่องนี้ผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยดำเนินการทดสอบหาประสิทธิภาพกับกลุ่มทดสอบหาประสิทธิภาพ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เพื่อทดสอบ หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เป็นการทดสอบหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล แบบกลุ่มย่อย และแบบภาคสนาม มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.60/81.83 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 5 ชั่วโมง ซึ่งมีการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ความสอดคล้องอยู่ในระดับ 1.00 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ กับจุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องกัน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การบวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การลบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โจทย์ปัญหาการลบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การบวก ลบ ระคน

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะที่เป็นข้องสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 และนำไปตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่า KR-20 เท่ากับ 0.831 จำนวน 20 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และออกแบบเครื่องมือประเมินคุณภาพตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับจุดประสงค์การเรียนรู้และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับสมบูรณ์ นำไปทดลองหาประสิทธิภาพ E1 / E2 โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 โดยทดสอบประสิทธิภาพ 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ทดสอบประสิทธิภาพเป็นรายบุคคล จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ทดสอบประสิทธิภาพเป็นกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน กลุ่มที่ 3 ทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม จำนวน 30 คน โดยนักเรียนศึกษาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ แต่ละเล่มและทำแบบฝึกระหว่างเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) หลังจากนักเรียนศึกษาครบทุกเล่มแล้วจึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ โดยจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ กับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 35 คน จำนวน 5 ชั่วโมง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยชี้แจงวิธีการเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ เมื่อเรียน ครบแต่เล่มแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายเล่มเพื่อทบทวนความรู้ เมื่อนักเรียนเรียนครบทุกเล่มแล้ว ให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จากนั้นทำการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำนวน 35 คน จำนวน 5 ชั่วโมง เมื่อเรียนครบทุกเรื่องแล้ว ให้นักเรียนทำวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

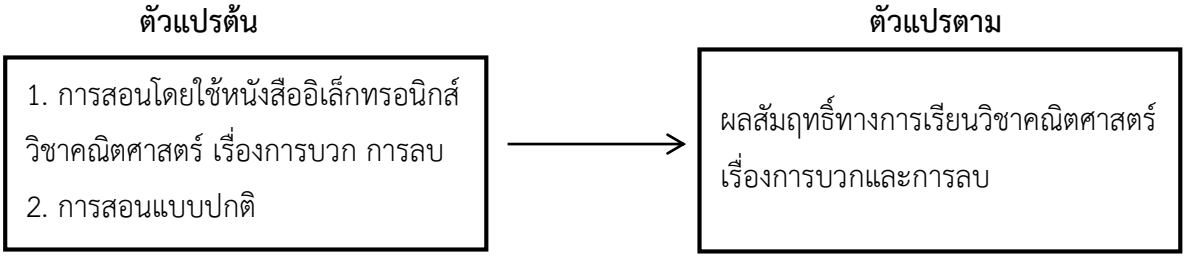
การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2

4.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทดสอบค่าที (T-test Independent)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หลังจากผู้วิจัยได้นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 42 คน โดยเก็บคะแนนระหว่างเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ และแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนระหว่างเรียน (50 คะแนน)		แบบทดสอบหลังเรียน (20 คะแนน)		ค่าประสิทธิภาพ
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)	
รายบุคคล	3	40.33	80.67	16.00	80.00	80.67/80.00
กลุ่มย่อย	9	40.44	80.89	16.22	81.11	80.89/81.11
ภาคสนาม	30	40.80	81.60	16.37	81.83	81.60/81.83

จากตารางที่ 1 การทดสอบประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครบทั้ง 3 ขั้นตอน พบว่า

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบรายบุคคลมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/80.00

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.89/81.11

ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.60/81.83

จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ระหว่างการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กับการเรียนแบบปกติ ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
หลังเรียน(กลุ่มทดลอง)	35	17.83	1.505	7.411	.000
หลังเรียน(กลุ่มควบคุม)	35	13.74	2.894		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.83 คะแนนหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.74 ค่า t-test = 7.411 และค่า Sig = .000 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E–book) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกการลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกการลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.60/81.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 อภิปรายผลได้ว่า หนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่หลากหลายทั้งด้านการออกแบบนวัตกรรม มีการออกแบบนวัตกรรมให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดผู้เรียนให้อยากเรียนรู้ ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้านเนื้อหาเหมาะกับวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านภาษามีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ด้านรูปภาพมีการใช้ภาพประกอบที่เหมาะสมดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ด้านการใช้สีมีการใช้สีที่หลากหลายกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ด้านการเชื่อมโยงองค์ความรู้เนื้อหามีความต่อเนื่องน่าติดตาม และด้านการวัดผลและประเมินผลมีการวัดและประเมินครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้สามารถสะท้อนศักยภาพของผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุฑามาศ แก้วมรกต (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การออกแบบภาพกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ออกแบบภาพกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/82.27 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แววไว ลำปาศักดิ์ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.44, S.D.=0.52) และนำไปทดสอบกับนักเรียน มีประสิทธิภาพ 81.06 / 82.84 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรราม สุขสำราญ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การจัดการข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุดเทคโนโลยีการจัดการข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชุดเทคโนโลยีการจัดการข้อมูลสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ 81.47/81.67 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ขจรศักดิ์ ทองรอด (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ผลการทดลองพบว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการสอนแบบปกติ สรุปได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวก การลบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตราภา กาวิชัย (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเศษส่วน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานขำอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าการ

สอนแบบวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ มามีใย (2563 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E- Book) ชุดหนูบัวเบิกบานธรรม กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ชุดหนูบัวเบิกบานธรรมเรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธ ศาสนาสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ศรราม สุขสำราญ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การจัดการข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุดเทคโนโลยีการจัดการข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจัดการข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ลลิดา เกตุเอม (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Food and Drinks ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนวัดนาขวาง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินความคิดเห็นโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง Food and Drinks โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x}$=3.70,S.D.=0.21) แยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$=3.06 , S.D.=0.18) ด้านสื่อ อยู่ในระดับดี ($\bar{x}$=4.35 , S.D.=0.24) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง Food and Drinks สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01โดยคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียน (μ= 20.90 , σ= 3.27) สูงกว่าคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียน (μ = 8.97 , σ = 2.87) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง Food and Drinks พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก (μ = 4.44, σ = 0.57)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ในการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ควรให้คำแนะนำขั้นตอนในการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนมากขึ้น เช่น พากย์เสียงเนื้อเรื่องในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้นักเรียนฟัง หรือให้ตัวแทนนักเรียนร่วมพากย์เสียงด้วย

1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครูผู้สอนอีกด้วย

1.3 สามารถนำไปเผยแพร่ ให้กับผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการบวก การลบ และใช้จัดการเรียนการสอนในชั่วโมงเรียนหรือสอนซ่อมเสริมได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องอื่นๆ รายวิชาอื่น หรือระดับชั้นอื่นๆ เพื่อให้เกิดความหลายหลายในการเรียนรู้

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนต่างๆ

2.3 ควรมีการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการแทรกเสียง วิดีโอ หรือภาพเคลื่อนไหว ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑* . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ขจรศักดิ์ ทองรอด. (2558). กระบวนการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้. *Suranaree Journal of Social Science*. 10 (1), 105–118.

จิตราภา กาวิชัย. (2563). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเศษส่วน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานขำอนุสรณ์). *Journal of Educational Innovation and Research*. 5 (2), 238 – 251.

รัตนาภรณ์ มามีใย. (2563). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ชุดหนูบัวเบิกบานธรรม กับการสอนแบบปกติ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย.* 5 (2), 343 – 354.

ลลิดา เกตุเอม. (2555). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาอังกฤษเรื่อง Food and Drinks ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนวัดนาขวาง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.* การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

แววไว จำปาศักดิ์. (2560). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลักษณนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศรราม สุขสำราญ. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาการคำนวณ เรื่อง การจัดการข้อมูล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชุดเทคโนโลยีการจัดการข้อมูล*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2564). ระบบประกาศและรายงานผลสอบโอเน็ต. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2565. แหล่งที่มา: http://www.newonetresult.niets.or.th/Announcement Web

สุฑามาศ แก้วมรกต. (2563). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การออกแบบภาพกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 5 (2), 303 – 317.

การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

Developing the competencies necessary for the prevention and suppression of drugs of the village security unit in Wang Thong District Phitsanulok Province

ศุภฤกษ์ ริมใหม่ และ ภาสกร ดอกจันทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Suparlerk Rimmai and Phasakorn Dokchan
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : Suparlerk.r@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน จำนวน 334 คน ที่ได้จากสูตรของยามาเน่ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.969 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน พบว่า ควรมีการจัดโครงการเพื่ออบรมให้ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การฝึกทบทวน

* วันที่รับบทความ : 20 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 มิถุนายน 2566; วันตอบรับบทความ : 20 มิถุนายน 2566
Received: March 20 2023; Revised: June 15 2023; Accepted: June 20 2023

ยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ ยุทธวิธีการตรวจค้น เป็นต้น และยังต้องจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พร้อมเพียง เช่น ชุดสะท้อนแสงในเวลากลางคืน ป้ายสัญญาณ เป็นต้น จนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่

คำสำคัญ : การพัฒนาสมรรถนะ; การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด; ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

Abstracts

The objectives of this research were 1) to study the level of the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit 2) to study the factors affecting the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit, and 3) to study the suggestions and guidelines for promoting the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit. This research applied the Quantitative Research with the Survey Research. The sample was 334 village security unit personnel from the table of Yamane. The tool of this study was the questionnaire with the 0.969 of reliability. The statistics used frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis.

Results of the Research: 1) Overall, the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit was at the high level. 2) The factors affecting the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit was at high level. When considering each aspect, it found that the skill was at the highest level. Then, it was the knowledge, motivation, and opinion. The personality was at the least level. Moreover, these factors affected the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit at 0.01 of statistical significance. And 3) The suggestions and guidelines for promoting the development of the necessary competencies for the drugs prevention and suppression of the village security unit found that the organization should provide the project for training in the knowledge of the village security unit, develop the capability in working such as reviewing the tactics in setting the checkpoint, and provide the material and tools in working such as the reflective suits and the signboards etc.

Keywords : Competency Development; Prevention and Suppression of drugs; Village Securitykit

บทนำ

การแพร่ระบาดของยาเสพติดก่อให้เกิดเป็นปัญหาสังคมอย่างมากต่อประชาชนซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ผลกระทบต่อตัวบุคคล เนื่องจากประชาชนเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ ยาเสพติดทุกชนิดจะมีผลกระทบโดยตรงต่อร่างกายและจิตใจโดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพสุขภาพอนามัย ชีวิตและทรัพย์สิน ผลกระทบต่อครอบครัวชุมชนและสังคม เนื่องจากครอบครัวที่มีผู้ติดยาเสพติดมักได้รับความเดือดร้อนจากผู้ติดยาเสพติดในทุกด้านจนนำไปสู่ความยุ่งยากขัดแย้งแตกแยกและความสิ้นเปลืองเงินทอง เมื่อเกิดปัญหาผู้ติดยามักจะหาทางแก้ปัญหาโดยการเข้าไปเกี่ยวข้องกับแหล่งอบายมุข การลักเล็กขโมยน้อย การประทุษร้ายต่อชีวิตและทรัพย์สิน การพนันและ

อาชญากรรมต่าง ๆ สำหรับผู้ค้าหรือผู้เสพซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว เมื่อถูกจับกุมและดำเนินการทางกฎหมาย จะส่งผลกระทบให้สมาชิกภายในครอบครัวได้รับความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้การปกครองจะต้องออกจากโรงเรียน ซึ่งเป็นการทำลายอนาคตของประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2559 : 1)

รัฐบาลจึงกำหนดแนวทางในการการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้าน และชุมชน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง และเกิดเป็นชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งกรมการปกครองได้จัดฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ และราษฎรที่สมัครใจ ในหมู่บ้านจานวนหมู่บ้านละ 30 คนจัดตั้งเป็นกองกำลังประชาชนในรูปแบบของราษฎรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อให้ราษฎรได้ร่วมกัน ปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินป้องกันต่อต้านการก่อความไม่สงบและรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง (กระทรวงมหาดไทย, 2551 : 1) การพัฒนาสมรรถนะของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านนั้น ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าบุคลากรในองค์กรเกิดความสับสนในบทบาทหน้าที่ในงานของตนเอง การทำงานขาดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การทำงานร่วมกัน การสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ภายในองค์กร ความขัดแย้งในการทำงาน ความคิดเห็นที่ต่างกัน ดังนั้นในการทำงานที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่องค์กร ก็คือสมรรถนะ (Competency) โดยเฉพาะการเพิ่มขีดความสามารถในปฏิบัติงาน เพราะสมรรถนะเป็นปัจจัยช่วยให้พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อให้ส่งผลไปสู่การพัฒนาองค์กร องค์กรต่าง ๆ จึงพยายามจะดึงเอาสมรรถนะของบุคคลออกมาใช้ให้มากที่สุด ซึ่งในปัจจุบันทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าและเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความรู้ ความสามารถ และทักษะที่แต่ละคนทุ่มเททำเพื่อองค์กร ดังนั้นหากองค์กรใดมีการพัฒนาทรัพยากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ดีที่สุดย่อมทำให้เป้าหมายในการปฏิบัติงานประสบความสำเร็จได้ (เกษรา โชติช่วง,2554 : 1)

ปัจจุบันชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านวังทอง คือ หน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วยราษฎรอาสาสมัครในพื้นที่ ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีจำนวน 2,016 คน แต่เนื่องจากในพื้นที่อำเภอวังทองพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดมีมากพอสมควร ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก” เพื่อศึกษาว่าปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัย

หมู่บ้านอยู่ในระดับใด ปัจจัยอะไรบ้างที่สงผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และมีข้อเสนอแนะและแนวทางการการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขต เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ประชากร คือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านอำเภอวังทองทั้งหมด 11 ตำบล จำนวน 2,016 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านอำเภอวังทองทั้งหมด 11 ตำบล จำนวน 334 คน ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamana)

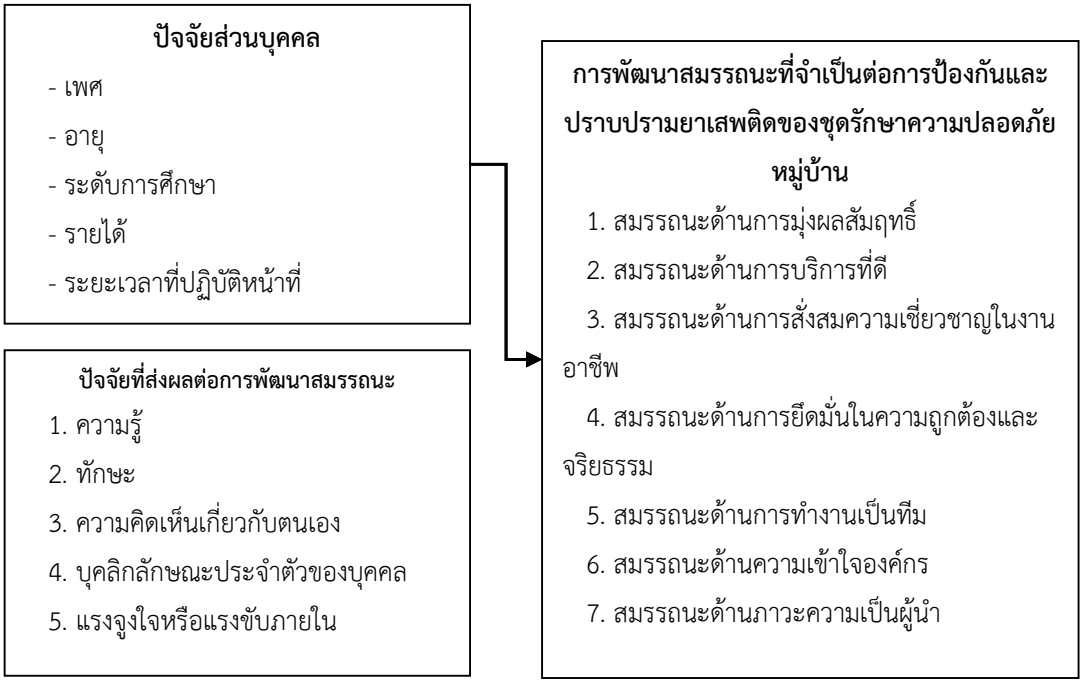
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 4) ข้อเสนอแนะและแนวทางการการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านอำเภอวังทอง จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านอำเภอวังทอง จำนวน 334 คน ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานที่เกี่ยวข้องนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2552 : 1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2560 : 1) และสุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2549 : 1) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

ลำดับ	การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.85	0.72	มาก
2.	สมรรถนะด้านการบริการที่ดี	4.01	0.63	มาก
3.	สมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ	3.86	0.77	มาก
4.	สมรรถนะด้านการยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม	3.83	0.73	มาก
5.	สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม	3.88	0.68	มาก
6.	สมรรถนะด้านความเข้าใจองค์กร	3.96	0.76	มาก
7.	สมรรถนะด้านภาวะความเป็นผู้นำ	3.88	0.72	มาก
	ภาพรวม	**3.90**	**0.61**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.90) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี ($\overline{X}$ = 4.01) รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความเข้าใจองค์กร ($\overline{X}$ = 3.96) สมรรถนะด้านภาวะความเป็นผู้นำ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม ($\overline{X}$ = 3.88) สมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ($\overline{X}$ = 3.86) สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\overline{X}$ = 3.85) สมรรถนะด้านการยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม ($\overline{X}$ = 3.83) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

3.1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

ลำดับ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านความรู้	3.93	0.77	มาก
2.	ด้านทักษะ	3.94	0.68	มาก
3.	ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	3.84	0.72	มาก
4.	ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	3.74	0.78	มาก
5.	ด้านแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน	3.88	0.72	มาก
	ภาพรวม	**3.87**	**0.62**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.87) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะ ($\overline{X}$ = 3.94) รองลงมา คือ ด้านความรู้ ($\overline{X}$ = 3.93) ด้านแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ($\overline{X}$ = 3.88) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ($\overline{X}$ = 3.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล ($\overline{X}$ = 3.74)

2.2 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวพยากรณ์	B	Std.E.	Beta	t	Sig.
ด้านความรู้	.082	.034	.105	2.398	.017
ด้านทักษะ	.237	.042	.267	5.607	.000
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	.135	.033	.162	4.044	.000

ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล	.156	.033	.200	4.764	.000
ด้านแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน	.248	.034	.295	7.334	.000
ค่าคงที่	.575	.106		5.445	.000
$R = 0.872$ $R^2 = 0.757$ $SE_{est} = 0.299$					
$F = 208.580^{**}$ Sig = 0.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.872 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R2) มีค่า 0.757 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 87.2 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.299 อีกทั้งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (F) มีค่า 208.580 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่นำมาใช้ในการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล และด้านแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

ลำดับ	ข้อเสนอแนะและแนวทางการ	ความถี่ (f)
1	ควรมีการจัดโครงการเพื่ออบรมให้ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย	65
2	ควรมีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ในการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การฝึกทบทวนยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ยุทธวิธีการตรวจค้น การจับกุม และทักษะด้านการใช้อาวุธปืน เป็นต้น	54
3	ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พร้อมเพียง เช่น ชุดสะท้อนแสงในเวลากลางคืน กรวย ป้ายสัญญาณ จนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น	35

จากตาราง 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน พบว่า 1) ควรมีการจัดโครงการเพื่ออบรมให้ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย 2) ควรมีการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ในการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การฝึกทบทวนยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ยุทธวิธีการตรวจค้น การจับกุม และทักษะด้านการใช้อาวุธปืน เป็นต้น และ 3) ควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พร้อมเพียง เช่น ชุดสะท้อนแสงในเวลากลางคืน กรวย ป้ายสัญญาณ จนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยที่มีประเด็นหน้าสนใจ ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการเสนอหรือทดลองวิธีการทำงาน

แบบใหม่ที่คาดว่าจะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น พัฒนาระบบ ขั้นตอน วิธีการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานที่โดดเด่น หรือแตกต่างไม่เคยมีใครทำได้มาก่อน เข้าใจ หรือพยายามทำความเข้าใจด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บริการได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง ช่วยแก้ปัญหาหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหาเกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงรัตน์ ธรรมสโรช, กฤษณวัต สมหวัง และมูฮัมมัดอัยมัน หะยีมะมิง (2564 : 326-338) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะหลักของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของกัมพล เพ็ชรล้อมทอง (2565 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด :กรณีศึกษาตำบลลำประดา อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ใฝ่รู้ สั่งสม ความรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ ค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ กำหนดแผนปฏิบัติงานล่วงหน้าเพื่อรองรับเป้าหมายขององค์กรในอนาคตได้ วางแผนและจัดลำดับความสำคัญของงานได้เป็นอย่างดี ดำรงตน และประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม มีภาพลักษณ์ที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ มหาวงค์ และ สุปัน สมสาร (2561 : 45-55) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลาภู คือ (1) ให้ความรู้ถึงพิษภัยปัญหาของยาเสพติดที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจ ปัญหาทางสังคม และครอบครัว (2) ให้ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกาลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. 2561 (3) เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การฝึกทบทวนยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ยุทธวิธีการตรวจค้น การจับกุม และทักษะด้านการใช้อาวุธปืน (4) หน่วยงานรัฐควรจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พร้อมเพียง เช่น ชุดสะท้อนแสงในเวลากลางคืน กรวย ป้ายสัญญาณ (5) เจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง เช่น ตำรวจ ทหาร ปกครอง ต้องเข้าไปเป็นพี่

เลี้ยงให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ) จนเขาเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ และ(6) ต้องสร้างจิตสำนึกในการรักบ้านเกิด

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ควรมีการจัดโครงการเพื่ออบรมให้ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น การฝึกทบทวนยุทธวิธีในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด ยุทธวิธีการตรวจค้น การจับกุม และทักษะด้านการใช้อาวุธปืน และยังต้องจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พร้อมเพียง เช่น ชุดสะท้อนแสงในเวลากลางคืน กรวย ป้ายสัญญาณ จนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ เทโพธิ์ และ พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต (2563 : 136-150) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า มีองค์ประกอบของสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล การฝึกอบรม การรับรู้แรงจูงใจขององค์กรการบริหารตนเอง และการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคลากรในด้านพฤติกรรมการแสดงออก การใช้องค์ความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน และการรับรู้ในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการของงานภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์กรและทำให้บุคคลมุ่งมั่นปฏิบัติงานสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ การแสดงพฤติกรรม ค่านิยมเป็นสิ่งที่บุคลากรขององค์กรให้คุณค่าและความสำคัญ มีการพัฒนาอันจะนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันจนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร เป็นหลักยึดโยงองค์ประกอบอื่น ๆ ขององค์กรส่งเสริมและเอื้ออานวยการเกิดเอกภาพและความราบรื่นในการขับเคลื่อนองค์กรและนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันนโยบายด้านการส่งเสริม สนับสนุน โครงกิจกรรมที่สร้างองค์ความรู้ทางข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

2. หน่วยงานควรดำเนินการกิจกรรมโครงการในการพัฒนาความสามารถการปฏิบัติหน้าที่

3. หน่วยงานควรส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานที่สะดวกรวดเร็ว มีความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทาง วิธีการ หรือกระบวนการปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

2. ควรศึกษาความต้องการของของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่จะส่งผลต่อการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาความคิดเห็นของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน เพื่อนำมาสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น . (2560). *คู่มือคำอธิบายสมรรถนะของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาไทย.

กระทรวงมหาดไทย. (2551). *ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.

กัมพล เพ็ชรล้อมทอง. (2565). *การมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด :กรณีศึกษา ตำบลลำประดา อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

เกษรา โชติช่วง. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรส่วนการคลังในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัยวุฒิ เทโพธิ์ และพงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต. (2563). แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 11 (1), 136-150.

ดวงรัตน์ ธรรมสโรช, กฤษณวัต สมหวัง และมูฮัมมัดอัยมัน หะยีมะมิง. (2564). การพัฒนาสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี. *วารสารรัชต์ภาค.* 15 (43), 326-338.

ประสิทธิ์ มหาวงค์ และสุปัน สมสาร. (2561). การมีส่วนร่วมของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารปัญญา.* 25 (2), 45-55.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก*. นนทบุรี: ประชุมช่าง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2559*). รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปี 2559*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2549). *แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย* COMPETENCY. กรุงเทพมหานคร : ศิริวัฒนา อินเตอร์พริ้น.

การสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

The Communication for the Development of Community Well-Being Along with the Literary Path of Niratsuri Horipuchai

พิศาพิมพ์ จันทร์พรหม[1], กฤต พันธุ์ปัญญา[2], และ นิตยา เอกบาง[3]

[1]มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ,

[2] วิทยาลัยอินเตอร์เทคลำปาง, และ [3]มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (ดอยสะเก็ด)

Phisaphim Junphrom[1], Krit Phanpanya[2], and Nittaya Ekbang[3]

[1]Rajamangala University of Technology Lanna , [2] Lampang Inter-Tech College (LIT), and [3] Rajamangala University of Technology Lanna (Doi Saket)

Corresponding Author, E-mail: phisaphim@gmail.com

****

บทคัดย่อ

วรรณกรรมนิราศหริภุญชัยมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และส่งผลให้คนมาเยือนและชุมชนต่างๆ มีการประกอบอาชีพและกิจกรรมทางธุรกิจต่างๆ เช่น องค์การปกครองท้องถิ่น ร้านค้า ร้านอาหาร ที่พัก เป็นต้น การสื่อสารในชุมชนนี้มีความสำคัญในการสร้างประโยชน์และลดผลกระทบลบ การวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพดำเนินการโดยร่วมมือกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 60 คน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างมิติสุขภาพต่างๆ โดยที่ความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญ 0.05 มีดังนี้:

1. มิติการมีสุขภาพกายดีมีความสัมพันธ์กับมิติการมีสุขภาพจิตดี (P-value 0.011)
2. มิติการมีสุขภาพจิตดีมีความสัมพันธ์กับมิติการมีสุขภาพใจดี (P-value 0.011)
3. มิติการมีสุขภาพใจดีมีความสัมพันธ์กับมิติการมีสติปัญญาดี (P-value 0.045)
4. มิติการมีสังคมดีมีความสัมพันธ์กับมิติการมีอาชีพการงานดี (P-value 0.006)

จากการวิจัยนี้ได้กำหนดแนวทางการสื่อสารเพื่อพัฒนามิติสุขภาวะในชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่เริ่มต้นจากผู้ส่งสาร เช่น การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการมีสุขภาพกายดี การมีสุขภาพจิตดี การมีสุขภาพใจดี การมีสติปัญญาดี การมีอาชีพการงานดี และการมีสังคมดี การพัฒนาเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัยนี้จะมีผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและโลกในอนาคต

คำสำคัญ: การสื่อสาร; มิติสุขภาวะ; นิราศหริภุญชัย

---

* วันที่รับบทความ : 10 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 17 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 18 กันยายน 2566

Received: September 10 2023; Revised: September 17 2023; Accepted: September 18 2023

Abstracts

The literature of Niratsan Hariphunchai holds historical significance, attracting people and various communities to engage in professions and business activities, such as local governance, trade, restaurants, and lodging. Communication within these communities is vital for generating benefits and minimizing negative impacts. A combined quantitative and qualitative research effort involving 60 participants revealed significant correlations (at the 0.05 significance level) among different dimensions of well-being:

1. Physical wellness correlates with emotional wellness (P-value 0.011).
2. Emotional wellness correlates with spiritual wellness (P-value 0.011).
3. Spiritual wellness correlates with intellectual wellness (P-value 0.045).
4. Social wellness correlates with career wellness (P-value 0.006).

Based on this research, communication strategies have been developed to enhance the well-being dimensions in the community along the Niratsan Hariphunchai route. Emphasis is placed on communication starting from the message sender, such as promoting physical health, emotional well-being, spiritual health, intellectual wellness, career advancement, and social development. This approach is expected to benefit the economy and society of both the country and the world in the future.

Keywords: Communication; Dimensions of Well-being; Niratsuri Horipuchai

บทนำ

การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อก่อให้เกิด ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้าน ต่างๆ หนึ่งในนั้น คือ “การสื่อสารสุขภาพ” การสื่อสารสุขภาพเกิดขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายคือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อสร้าง เสริมสุขภาวะที่ดีแก่คนในชุมชน จะต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่างๆ ของการสื่อสาร ทั้งผู้ส่งสารที่ต้องมีการวางแผนร่วมกับผู้รับสาร มีสารที่น่าสนใจ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และใช้สื่อที่มีความเหมาะสมและกลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจ รวมถึงการมีกลยุทธ์ในการสื่อสารสุขภาพ โดย เฉพาะการมีเครือข่ายที่ช่วยเหลือกันในการสื่อสารสุขภาพ และเมื่อส่งสารผ่านสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายแล้ว ก็ต้องมีการประเมินการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการสื่อสารสุขภาพให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น

โคลงนิราศหริภุญชัย เป็นโคลงนิราศเรื่องแรกในวรรณคดีไทย สมเด็จฯกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานไว้ว่า ถูกแต่งขึ้นประมาณในปี พ.ศ. 2180 ซึ่งเป็นงานที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง นิราศ เป็นวรรณกรรมที่มีความโดดเด่นทั้งในแง่การบันทึกการเดินทาง บันทึกเรื่องราวความเป็นอยู่ วิถีชีวิตวัฒนธรรม คติชน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และกลุ่มชาติพันธุ์ตามเส้นทางและพื้นที่ที่ผู้ประพันธ์ได้เดินทางผ่านหรือพบเห็นระหว่างการเดินทาง การนำโคลงนิราศมาวิเคราะห์เพื่อต่อยอดงานด้านการท่องเที่ยว จึงนับว่าเป็นสิ่งที่น่าค้นหาและเรียนรู้

การนำวรรณกรรมนิราศมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจของคนในพื้นที่เพื่อก่อให้เกิด ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้าน ต่างๆ หนึ่งในนั้น คือ “การสื่อสารสุขภาพ” และพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากนั้นเป็นการสร้างคุณค่าและความหมายใหม่ให้แก่งานวรรณกรรมที่เป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนามิติภาวะสุขภาพทั้ง 7 ด้าน (Hoeger, W.W.K., & Hoeger, S.A., 2005 : 1) มาพัฒนาเป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การมีสุขภาพกายดี (Physical Wellness) การมีสุขภาพจิตดี (Emotional Wellness) การมีสุขภาพใจดี (Spiritual Wellness) การมีสติปัญญาดี (Intellectual Wellness) การมีสังคมดี (Social Wellness) การมีอาชีพการงานดี (Career Wellness) และการมีสิ่งแวดล้อมที่ดี (Environmental Wellness) หากได้นำวรรณกรรมนิราศมาเพิ่มคุณค่า มูลค่า และสร้างความหมายใหม่แล้วก็ผู้มีส่วนได้เสียบนเส้นทางจะได้การเรียนรู้ที่สำคัญในการวางแผนเชิงนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนและพัฒนามิติภาวะสุขภาพพื้นที่บนเส้นทางวรรณกรรมนิราศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อหาแนวทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการธุรกิจร้านค้า ผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร-ร้านกาแฟ ผู้ประกอบการธุรกิจที่พัก เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างใช้เลือกแบบเจาะจง จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็น บนเส้นทางนิราศหริภุญชัยในพื้นที่จังหวัดลำพูน 30 คน บนเส้นทางนิราศหริภุญชัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 30 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางนิราศหริภุญชัย ใช้แบบประเมินศักยภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางนิราศหริภุญชัยโดยใช้แนวคิดการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว, 2557 : 1) มีค่า IOC (Intem-Objective Congruence Index) เท่ากับ 0.90 และหาความความเชื่อมั่น (Reliability)นำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) (เกียรติสุดา ศรีสุข. 2552 : 144) เท่ากับ 0.823

2. การพัฒนาเครื่องมือการสื่อสารมิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย ใช้แบบการประเมินสื่อยึดจุดมุ่งหมายและลักษณะการใช้ข้อมูลการประเมินเพื่อปรับปรุง หรือเพื่อความก้าวหน้า (formative evaluation) (สุพักตร์ พิบูลย์, 2555 : 62)

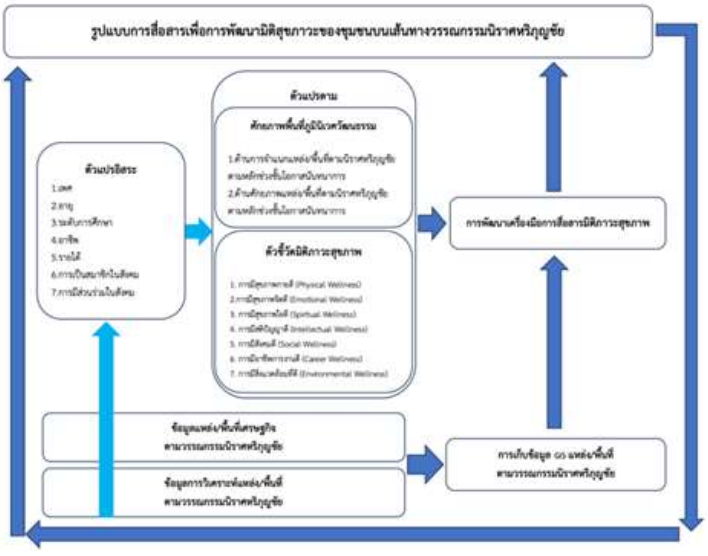
3. พัฒนาตัวชี้วัดมิติภาวะสุขภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

3.1 การสร้างกรอบแนวคิด และร่างตัวชี้วัด การสร้างกรอบแนวคิด ผู้วิจัยได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่ การพัฒนาตัวชี้วัดมิติภาวะสุขภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจ

3.2 แบบประเมินมิติภาวะสุขภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย ผ่านผู้เชี่ยวชาย 3 คนตรวจสอบคุณภาพสื่อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.89 และหาความความเชื่อมั่น (Reliability)นำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552 : 144) เท่ากับ 0.771

3.3 การสนทนากลุ่มย่อยและเวทีประชาคมกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาแนวทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติภาวะสุขภาพบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย โดยต้องผลจากเวทีประชาสังคมเกินกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มเป้าหมาย 60 คน คือ ร้อยละ 80 เห็นชอบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

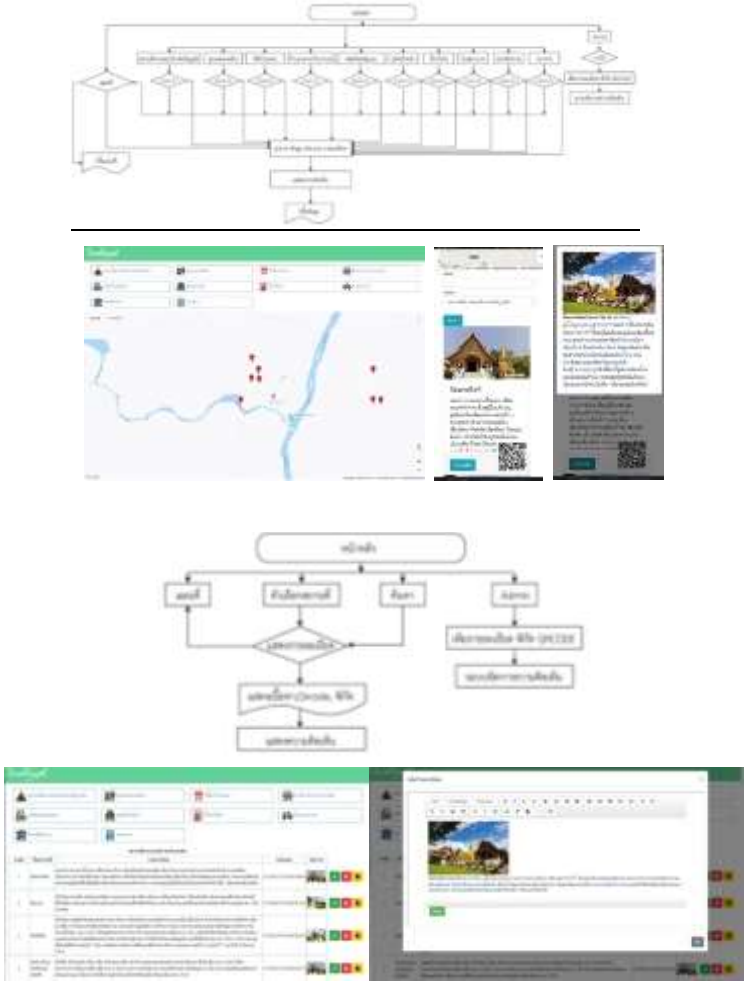
1. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางนิราศหริภุญชัย

Dependent Variable	(I) age	(J) age	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้านการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ	20 – 29 ปี	30- 39 ปี	.04630	.11214	.683	-.1842	.2768
		40- 49 ปี	.11111	.17732	.536	-.2534	.4756
		50- 59 ปี	.22222	.17732	.221	-.1423	.5867
	30- 39 ปี	20 – 29 ปี	-.04630	.11214	.683	-.2768	.1842
		40- 49 ปี	.06481	.17732	.718	-.2997	.4293
		50- 59 ปี	.17593	.17732	.330	-.1886	.5404
	40- 49 ปี	20 – 29 ปี	-.11111	.17732	.536	-.4756	.2534
		30- 39 ปี	-.06481	.17732	.718	-.4293	.2997
		50- 59 ปี	.11111	.22429	.624	-.3499	.5721
	50- 59 ปี	20 – 29 ปี	-.22222	.17732	.221	-.5867	.1423
		30- 39 ปี	-.17593	.17732	.330	-.5404	.1886
		40- 49 ปี	-.11111	.22429	.624	-.5721	.3499
ด้านการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ	20 – 29 ปี	30- 39 ปี	-.24621*	.10137	.022	-.4546	-.0378
		40- 49 ปี	-.09848	.16028	.544	-.4280	.2310
		50- 59 ปี	-.09848	.16028	.544	-.4280	.2310
	30- 39 ปี	20 – 29 ปี	.24621*	.10137	.022	.0378	.4546
		40- 49 ปี	.14773	.16028	.365	-.1817	.4772
		50- 59 ปี	.14773	.16028	.365	-.1817	.4772

แผนภาพที่ 2 ตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธี Least Significant Difference จำแนกตามอายุ

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่นิเวศเศรษฐกิจวัฒนธรรมบนเส้นทางนิราศหริภุญชัย จากตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธี Least Significant Difference จำแนกตามอายุ พบว่า ด้านการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ สำหรับด้านการจำแนกแหล่งท่องเที่ยวตามหลักช่วงชั้นโอกาสนันทนาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 20 – 29 ปี แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 30- 39 ปี โดยมีค่า P-Value เท่ากับ 0.022

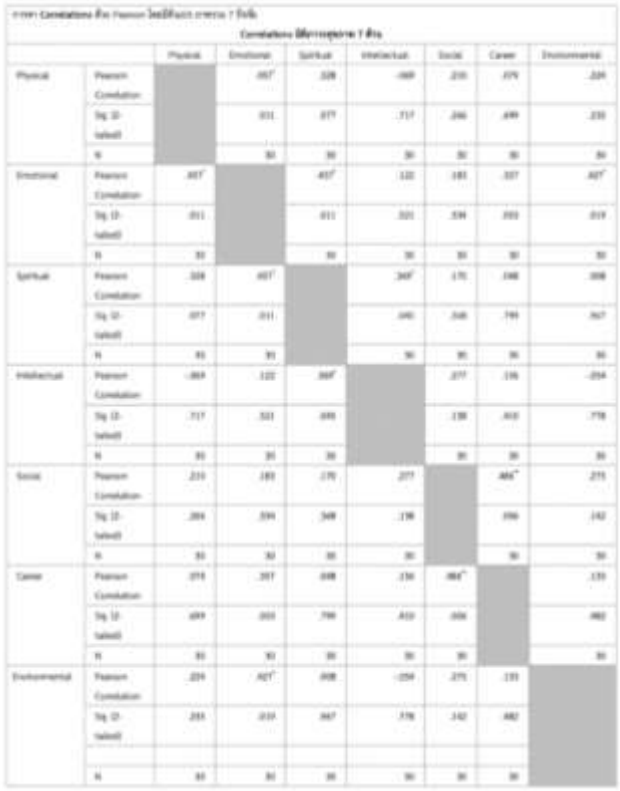
2. ผลการพัฒนาเครื่องมือการสื่อสารมิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

แผนภาพที่ 3 การพัฒนาเครื่องมือการสื่อสารมิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

3. แนวทางการสื่อสารการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

3.1 ผลการประเมินมิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

แผนภาพที่ 4 ตารางการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) พบความสัมพันธ์ของมิติภาวะสุขภาพ 7 ด้าน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) พบความสัมพันธ์ของมิติภาวะสุขภาพ 7 ด้าน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้ ด้านการมีสุขภาพกายดี (Physical Wellness) มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสุขภาพจิตดี (Emotional Wellness) (P-value 0.011) ด้านการมีสุขภาพจิตดี (Emotional Wellness) มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสุขภาพใจดี (Spiritual Wellness) (P-value 0.011) ด้านการมีสุขภาพใจดี (Spiritual Wellness)) มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสติปัญญาดี (Intellectual Wellness) (P-value 0.045) ด้านการมีสังคมดี (Social Wellness) มีความสัมพันธ์กับด้านการมีอาชีพการงานดี (Career Wellness) (P-value 0.006)

3.2 แนวทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย โดยมีแนวทางการพัฒนาการสื่อสารที่เริ่มต้นจากพื้นที่หรือผู้ส่งสาร ได้แก่ ทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะการมีสุขภาพกายดี และด้านการมีสุขภาพจิตดี ด้านการมีสุขภาพใจดี การมีสติปัญญาดี ด้านการมีอาชีพการงานดี ด้านการมีสังคมดี โดยกลุ่มเป้าหมาย 60 คน มีความเห็นร้อยละ 85 ว่าเห็นชอบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธี Least Significant Difference จำแนกตามอายุ พบว่า ด้านการจำแนกแหล่งท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 20 – 29 ปี แตกต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 30- 39 ปี โดยมีค่า P-Value เท่ากับ 0.02 ทำให้เกิดแนวทางการสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้เพื่อสามารถสื่อสารกับผู้รับสารในวงกว้างมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกันการได้ทดลองพัฒนาเครื่องมือการสื่อสารมิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัยที่ จนทำให้เกิดแนวทางการประยุกต์และต่อยอดเครื่องมือการสื่อสารให้เป็นเครื่องมือสื่อสารเพื่อพัฒนาด้านอื่นๆ เพื่อการสร้างความเข้าใจของผู้มาเยือนหรือผู้รับสาร การสร้างความเข้าใจระหว่างพื้นที่หรือผู้ส่งสารกับผู้มาเยือน และการสร้างความเข้าใจร่วมกันของคนในพื้นที่วรรณกรรมนิราศ ดังที่กาญจนา แก้วเทพ, ปราริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ (2548 : 1) ได้กล่าวถึงกระบวนทัศน์การท่องเที่ยวและการสื่อสาร จะทำให้เกิดแบบแผนการท่องเที่ยวและการสื่อสารกระแสหลัก (Mainstream) ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เชื่อในพลังของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ที่ผู้ส่งสารกระทำต่อผู้รับสาร และทางเลือก (Alternative) ซึ่งเป็นการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ที่เชื่อในกระบวนการสื่อสารที่เป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันและประสานสัมพันธ์กัน

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) พบว่า ความสัมพันธ์ของมิติภาวะสุขภาพ 7 ด้าน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้ ด้านการมีสุขภาพกายดี มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสุขภาพจิตดี (Emotional Wellness) (P-value 0.011) ด้านการมีสุขภาพจิตดี มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสุขภาพใจดี (P-value 0.011) ด้านการมีสุขภาพใจดี มีความสัมพันธ์กับ ด้านการมีสติปัญญาดี (Intellectual Wellness) (P-value 0.045) ด้านการมีสังคมดี (Social Wellness) มีความสัมพันธ์กับด้านการมีอาชีพการงานดี (P-value 0.006) ทำให้เกิดแนวทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย การสื่อสารกับพื้นที่หรือผู้ส่งสาร ได้แก่ ทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะการมีสุขภาพกายดี และด้านการมีสุขภาพจิตดี ด้านการมีสุขภาพใจดี การมีสติปัญญาดี ด้านการมีอาชีพการงานดี ด้านการมีสังคมดี รวมถึงผู้มาเยือนหรือผู้รับสาร สอดคล้องกับสำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ (สวสส.) แผนงานวัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ (ม.ป.ป. : 1) ได้กล่าวถึงมิติทางสังคมและวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมชุมชน วัฒนธรรมองค์กร และวัฒนธรรมของผู้เชียงชาญ หรือคนนอกชุมชน มีอิธิพลต่อการกำกับแบบแผนวิธีคิด วิถีปฏิบัติ ตลอกจนกระบวนการเรียนรู้ มิติทางสังคมจึงมีลักษณะเป็นพลวัตรถูกสร้างขึ้นใหม่และให้ความหมายใหม่

ตลอดเวลา การกำหนดนโยบายตลอดจนปฏิบัติการทางสังคมจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้มิติทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้เรียนรู้มิติทางสังคมและวัฒนธรรมบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย เพื่อพัฒนาเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัยให้เป็นพื้นที่นิเวศวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อมิติภาวะสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

แนวทางการสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติสุขภาวะของชุมชนบนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหริภุญชัย โดยมีแนวทางการพัฒนาการสื่อสารที่เริ่มต้นจากผู้ที่มีส่วนได้เสียในพื้นที่บนเส้นทางวรรณกรรมนิราศหรือผู้ส่งสารวรรณกรรมนิราศคือสื่อ และระบบฐานข้อมูลมิติภาวะสุขภาพเป็นเครื่องมือหรือช่องทางเพื่อการบริหารจัดการ ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ, ปราริชาติ สถาปิตานนท์ และคณะ (2548 : 1) ได้กล่าวถึงการทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการพัฒนาแบบทางเลือก (Alternative Development Communication) โดยมีแนวคิดสำคัญ 3 แนวคิด คือ 1) การขยายนิยามของคำว่า “การสื่อสาร” ให้ครอบคุลมการสื่อสารทุกประเภท 2) การใช้การสื่อสารเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในพื้นที่สาธารณะและเข้ามามีส่วนร่วมในการสื่อสารเอง และ 3) การสื่อสารเพื่อการพัฒนา คือ ใช้ พัฒนา รวมทั้งทำนุบำรุงรักษาเอาไว้ด้วยเช่นเดียวกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า การสื่อสารนั้นสามารถนำไปสู่การพัฒนาด้านอื่นๆ อย่างหลากหลาย และทำให้สามารถเกิดรูปแบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนาในรูปแบบอื่นๆ ทั้ง การสื่อสารเพื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ก้านการอนุรักษณ์ศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการพัฒนาด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม อันจะนำไปส่การพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติให้ดำรงคงอยู่อย่างมั่นคงและเข้มแข็งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้

1.1 การสำรวจศักยภาพของแหล่งหรือพื้นที่ที่ปรากฏในวรรณกรรมนิราศ ปรากฏว่า มีหลายแหล่งที่ปรากฏในวรรณกรรมแต่ไม่ปรากฏข้อมูลจากการสำรวจ จึงได้ไปลองสำรวจกับหนังสือวัดร้างในเวียงเชียงใหม่ (อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว และสุรพล ดาริห์กุล, 2539 : 6) จึงได้พบสถานที่ในบางแห่ง แต่ก็ยังมีบางแห่งหาไม่พบ ดังนั้น จึงอาจมาการสำรวจแหล่งที่ยังไม่ปรากฏตามแบบตรวจสอบรายการต่อไป

1.2 การสื่อสารเพื่อการพัฒนามิติภาวะสุขภาพนั้น อาจจะต้องออกแบบกระบวนพัฒนาการสื่อสารเพิ่มหลังจากงานวิจัยนี้แล้วเสร็จเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่บนเส้นทางวรรณกรรมนิราศต่อไป

1.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลมิติภาวะสุขภาพของชุมชนในพื้นที่วรรณกรรมนิราศหริภุญชัยนั้น สามารถพัฒนาให้เป็นระบบฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจของชุมชนในพื้นที่ต่อไปได้โดยใช้การสื่อสารเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 วรรณกรรมนิราศหรือวรรณกรรมอื่น ๆ ของชุมชนเป็นสื่อหรือเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนได้หลากหลายด้านนอกเหนือจากมิติภาวะสุขภาพดังงานวิจัยชิ้นนี้

2.2 วรรณกรรมนิราศหรือวรรณกรรมของชุมชนสามารถนำมาใช้ในการแสดงบทบาทและหน้าที่ของสื่อหลายด้าน เช่น บทบาทด้านการสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนหรือพื้นที่ บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งทางด้านจิตวิญญาณ และบทบาทในการรักษาศักดิ์ศรีของชุมชนหรือพื้นที่ในวรรณกรรมนิราศหรือวรรณกรรมอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจากโครงการการศึกษาศักยภาพ เพื่อยกระดับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของเครือข่าย (Preliminary Research) ภายใต้กรอบ Health and Wellness Tourism โครงการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

กรมการ ท่องเที่ยว. (2557). *คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.

กาญจนา แก้วเทพ, ปาริชาต สถาปิตานนท์, จารุณี สุวรรณรัศมี และ จันทิมา สระทองพูล. (2548). *บทสังเคราะห์ภาพรวมองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยในโครงการ ชุดการสื่อสารเพื่อชุมชน*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).

เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: โรงพิมพ์คลองชั่ง.

สุพักตร์ พิบูลย์. (2557). *แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการประเมิน. ประมวลสาระชุดวิชาวิธีวิทยาทางการประเมินการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ (สวสส.) แผนงานวัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ (ม.ป.ป.). *วัฒนธรรมกับความเสี่ยงสุขภาพ (E-book)*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข.

อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว และ สุรพล ดาริห์กุล. (2539). *วัดร้างในเวียงเชียงใหม่.* เชียงใหม่: สุริวงศ์บุคเซนเตอร์.

Hoeger, W.W.K., & Hoeger, S.A. (2005). *Lifetime physical fitness and wellness.* 8th ed. Belmont, CA: Quebecor World.

การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Imaginative and Creative Store Writing by Using Experiential Learning with Creative Storyline Writing Technique for Grad 6 Students

อภิรักษ์ บุญนะ และ ทรงภพ ขุนมธุรส
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Aphirak Boonna and Songphop Khunmathurot
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: aphirakb64@nu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระฝาง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ 2) แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test Dependent และt-test One-Sample

ผลการวิจัยพบ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38, S.D. = 0.85) 2) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและ

* วันที่รับบทความ : 16 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 6 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 8 เมษายน 2566
Received: March 16 2023; Revised: April 6 2023; Accepted: April 8 2023

สร้างสรรค์ คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.63, S.D = 0.82)

คำสำคัญ: ทักษะการเขียน; จินตนาการ; การสอนแบบประสบการณ์; การสอนแบบสตอรีไลน์

Abstracts

The purposes of this study were 1) to develop the experiential learning with storyline writing technique lesson plans for grade 6 students 2) to compare the imaginative and creative writing achievement by using experiential learning with storyline writing technique for grade 6 students between pre-learning and post-learning 3) to compare the imaginative and creative writing achievement by using experiential learning with storyline writing technique for grade 6 students between the post-learning and the 70 percent criterion, and 4) to study the satisfaction of learning by experiential learning with storyline writing technique for grade 6 students. The sample, selected through the purposive sampling consisted of 21 grade 6 students in the second semester of the 2022 academic year studying at Watphrafang School. The instruments for this study were four the experiential learning with storyline writing technique lesson plans, the imaginative and creative writing achievement pre and posttest, and a satisfaction survey of grade 6 students towards learning by experiential learning with storyline writing technique. The data were analyzed by Mean, Percentage, Standard Deviation (S.D.), t-test dependent, and t-test One-Sample.

The results of this study showed that 1) The experiential learning with storyline writing technique lesson plans were suitable in various element at the high level ($\overline{X}$ = 4.38, S.D. = 0.85) 2) The imaginative and creative writing achievement by using experiential learning with storyline writing technique was higher than before learning at the significance level of .05. 3) The imaginative and creative writing achievement by using experiential learning with storyline writing technique was higher than the 70 percent criterion at the significance level at .05 and 4) The satisfaction of students towards learning by by using experiential learning with storyline writing technique was the highest level ($\overline{X}$ = 4.63, S.D = 0.82)

Keywords: Writing Skills; Imagination; Experiential Learning; Storyline Technique

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ให้ความสำคัญกับการเขียนตามจินตนาการ โดยกำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรเป็นสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ตามหลักสูตร ท.2.1 ป.6/8 เขียนเรื่องตามจิตนาการและสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 12)

แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การเขียนเรื่องตามจิตนาการและสร้างสรรค์ของผู้เรียนยังประสบปัญหาอยู่มาก เมื่อศึกษารายละเอียดจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย 2 ท่านของโรงเรียนวัดพระฝาง และผู้วิจัยเองได้ทำการสังเกต สัมภาษณ์ และตรวจชิ้นงาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระฝาง สรุปได้ว่า ในการเรียน เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ พบว่า นักเรียนจะมีคำถามเสมอเมื่อเริ่มทำการเขียนว่า “ครูครับเขียนอย่างไรครับ” “ครูคะต้องเริ่มเขียนอย่างไรคะ” “คิดไม่ออกเลยครับ/ค่ะ ครู” จึงสรุปสาเหตุของปัญหาการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านครู ครูไม่ใช้เทคนิควิธีการสอนที่จะสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนในเรื่องการเขียน 2) ด้านเนื้อหา เนื้อหาในการเรียนอาจมีมากเกินไป ทำให้เวลาในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ไม่เพียงพอ 3) ด้านนักเรียน นักเรียนขาดแรงจูงใจของการเขียนและเห็นว่าการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์เป็นทักษะที่ยากเกินความสามารถ รวมทั้งนักเรียนไม่ทราบว่าจะเริ่มเขียนอะไร เขียนอย่างไร รวมถึงบรรยากาศในชั้นเรียนไม่เอื้อต่อความคิดและจินตนาการของผู้เรียน ส่งผลต่อเจตคติที่ไม่ดีต่อการเขียนเรื่องตามจิตนาการและสร้างสรรค์

จากปัญหาดังที่กล่าวมาส่งผลให้ผลการทดสอบการทดสอบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ถึง 2563 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนวัดพระฝาง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร ท.2.1 ป.6/8 เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์สาระการเขียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 55.55 และ 63.00 ตามลำดับ (โรงเรียนวัดพระฝาง, 2564 : 16) ซึ่งผลคะแนนของทั้งสองปีการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือ ร้อยละ 70

โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหา การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ควรเริ่มจากครูผู้สอน ครูผู้สอนต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอันนำไปสู่การพัฒนาทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยการพัฒนาเทคนิค วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่แก้ปัญหาการเขียนตามบริบทของนักเรียนและสถานศึกษา ควรสอนให้นักเรียนมีทักษะในการถ่ายทอดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง โดยวิธีการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะดังกล่าว คือ การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์หรือการเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนที่มีโอกาสได้รับประสบการณ์และได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากประสบการณ์ออกมาเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ หรือวิธีคิดใหม่ ๆ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ผู้เรียนก็จะสามารถนำประสบการณ์จริงที่ได้รับนำมาใช้ในการสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างงานเขียนและสร้างจินตนาการและสร้างสรรค์ในงานเขียนได้ (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์, 2553 : 41-42) อย่างไรก็ตามผู้เรียนอาจจะไม่รู้ว่าจะเริ่มการเขียนอย่างไร

จึงต้องนำเทคนิคการสอนแบบสตอรีไลน์ ซึ่งเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์หรือเส้นเรื่อง โดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำ สู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง เกิดเป็นงานเขียนที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจ

การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมที่จะนำมาช่วยในการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่จะนำไปสร้างจินตนาการในการนำไปสร้างงานเขียนที่สร้างสรรค์ และมีแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียน มีความเข้าใจในการเขียนและสามารถสร้างงานเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

2. เพื่อเปรียบเทียบการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเมืองฝาง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 84 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดพระฝาง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 21 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทั้ง 3 ชนิดในการดำเนินการวิจัย ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง โดยไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยจำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ ข้อละ 18 คะแนน รวมทั้งสิ้นชุดละ 36 คะแนน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบที่วัดจุดประสงค์เดียวกันที่ใช้ทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 2 การเขียน รวมทั้งศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ และศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

2) นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยใช้วิธีสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้) โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน ใช้กิจกรรมการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคแบบสตอรีไลน์ เพื่อช่วยในการสร้างงานเขียน

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้ง 4 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้แบบประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท

5) นำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแผ่นการจัดการเรียนรู้ โดยมีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม ระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38, S.D. = 0.85)

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนที่ไม่ใช่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนที่จะนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

7) จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คน โรงเรียนวัดพระฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

3.2 แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาวิธีการสร้างและเขียนแบบทดสอบแบบอัตนัย

2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเรียนเรื่องตามจิตนาการและสร้างสรรค์ชั้นประถมศึกษาปีที 6 โดยเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ชุด ชุดละ 2 ข้อ และสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ โดยเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 5 ประเด็น คือ การตั้งชื่อเรื่อง สาระสำคัญของเรื่อง การใช้ภาษา การมีจินตนาการและสร้างสรรค์ และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและถูกต้องตามคำชี้แจง

3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูก

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่แก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวนทั้งสิ้น 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความสอดคล้องของแบบทดสอบ และนำความคิดเห็นของ

ผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และผู้วิจัยปรับปรุงข้อสอบให้มีความถูกต้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

5) นำแบบทดสอบแบบอัตนัยที่ปรับปรุงแล้วไปทดลอง (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพระฝาง ตำบลผาจุก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 13 คน

6) นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และพิจารณาจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.63-0.72 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28-0.35 และความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.977

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

1) ศึกษาเอกสารและวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตรส่วนประมาณค่า และเกณฑ์การแปลผล วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการประเมินและกำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน

2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และนำมากำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามเกณฑ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

7) นำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งจนสมบูรณ์แล้ว นำมาจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คน โรงเรียนวัดพระฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (The one-group pretest-posttest design) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

ตารางที่ 1 แบบแผนวิจัยเชิงทดลอง

การทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

เมื่อ T1 หมายถึง การทำแบบทดสอบก่อนเรียน

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

T2 หมายถึง การทำแบบทดสอบหลังเรียน

4.1 ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นการทดสอบก่อนเรียน 1 คาบ การจัดการเรียนรู้ 8 คาบ และการทดสอบหลังเรียน 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ระหว่างเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนและวิธีการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบ

2) ทำการทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนเริ่มการจัดการเรียนการสอน

3) ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น ตามลำดับขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

4) ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ หลังใช้การจัดการเรียนการสอน

5) ผู้วิจัยทำการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

6) ตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย

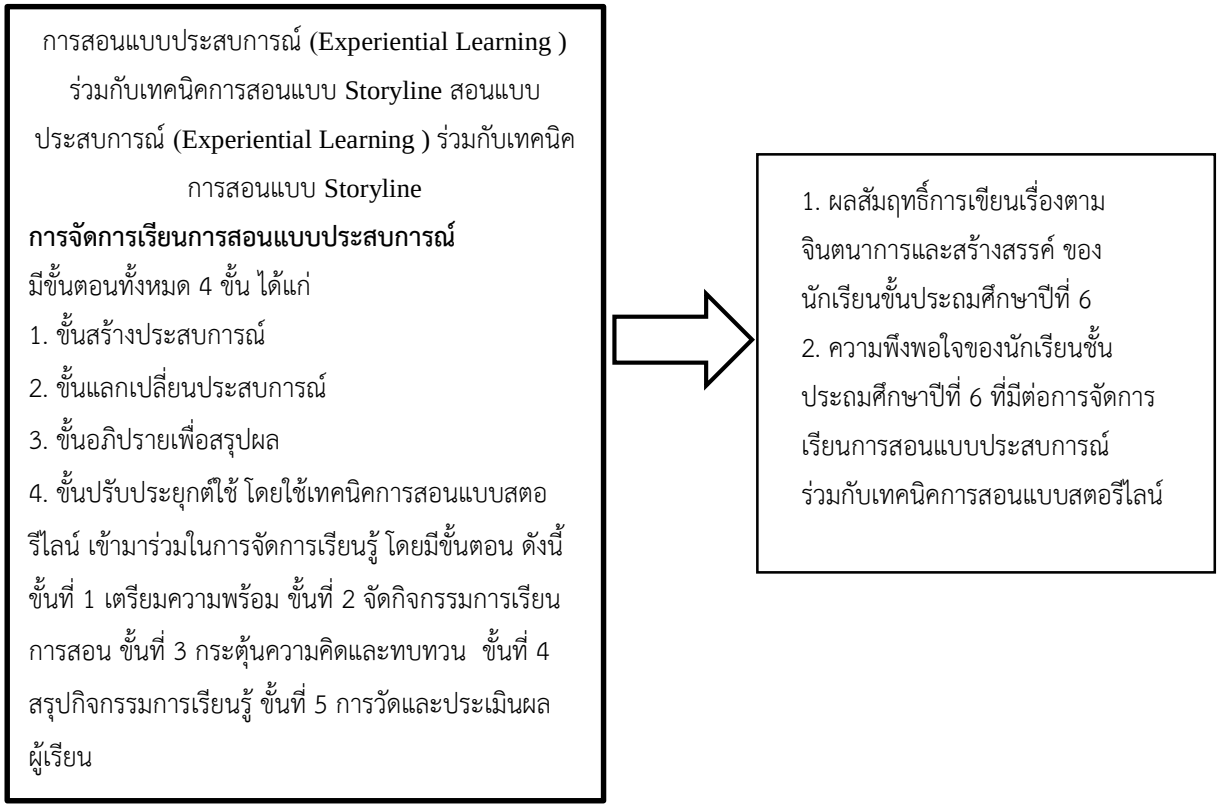
($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายเป็นรายด้านตามระดับคุณภาพกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ก่อนและหลังเรียน โดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที แบบการเปรียบเทียบคู่ที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent)

3. การวิเคราะห์ทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าทีแบบการทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว (one-sample t-test)

4. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายเป็นรายข้อ ตามระดับความพึงพอใจกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลรวมการพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	4.37	0.86	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	4.36	0.88	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	4.39	0.84	มาก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	4.41	0.81	มาก
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	**4.38**	**0.85**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลรวมการพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม ระดับมาก ($\overline{X}$= 4.38, S.D. = 0.85)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิค การสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	N	**คะแนนเต็ม**	$\bar{X}$	S.D.	`D	$S.D._D$	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	21	36	19.62	3.68	9.38	2.54	16.93*	0.0000
หลังเรียน	21	36	29.00	1.67				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 19.62 คะแนน และ 29.00 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตารางที่ 4 แสดงผลการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	N	**คะแนนเต็ม**	**คะแนนเกณฑ์ร้อยละ 70**	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	21	36	25.20	29.00	1.673	80.56	10.41*	0.0000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

ตารางที่ 5 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.68	0.29	มากที่สุด
2. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.65	0.31	มากที่สุด
3. ด้านการนำความรู้ไปปรับใช้	4.57	0.51	มาก
เฉลี่ย	**4.63**	**0.37**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$= 4.63, S.D = 0.37) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$= 4.68, S.D = 0.29) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจรองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$= 4.65, S.D = 0.31) และสำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านการนำความรู้ไปปรับใช้ ($\bar{X}$= 4.57, S.D = 0.51)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.38, S.D. = 0.85) ทั้งนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ มีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน มี

ความน่าสนใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างงานเขียนแบบสตอรีไลน์ ซึ่งสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ ศรีสุกอง (2562 : 1) ได้ศึกษา เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เรื่อง ความน่าจะเป็น สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เรื่อง ความน่าจะเป็น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เรื่อง ความน่าจะเป็น มีค่าดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.681 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 68.1

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริง และนำมาสร้างงานเขียนตามเทคนิคแบบสตอรีไลน์ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของสุจิตรา ตรีรัตนนุกูล (2562 : 1) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ สำหรับส่งเสริมกรอบความคิดด้านเชาว์ปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีความเหมาะสมในระดับมากสำหรับส่งเสริมกรอบความคิดด้านเชาวน์ปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา 2) คะแนนเฉลี่ยของกรอบความคิดด้านเชาวน์ปัญญา ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในกลุ่มทดลองหลังได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) คะแนนเฉลี่ยของกรอบความคิดด้านเชาวน์ปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษากลุ่ม ทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่านักศึกษาระดับอาชีวศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่การจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 พบว่า คะแนนการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้เฉลี่ย เท่ากับ 29.00 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 80.56 พบว่า คะแนนการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้

ศึกษาและเลือกการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดีและนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และนำมาสร้างงานเขียนตามรูปแบบสตอรีไลน์ที่ทำให้ผู้เรียนเขียนเรื่องได้ครบถ้วนตามองค์ประกอบของการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ส่งผลให้ผู้เรียนทำคะแนนได้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับงานวิจัยของของ พระมหาณัฐพงศ์ คำมี (2564 : 1) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบคะแนนการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในการอ่านจับใจความของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 25.14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.79 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนการสอน ดังกล่าวช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ได้ ส่งผลให้นักเรียนเขียนเรื่องได้อย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติคม คาวีรัตน์ (2553 : 1) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะ สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้การสร้างเสริมสุขภาวะก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้แบบทดสอบความรู้การสร้างเสริมสุขภาวะ พบว่า นักศึกษามีความรู้การสร้างเสริมสุขภาวะหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าการทดสอบครั้งแรก 2) ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของอาจารย์ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวมความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคสตอรีไลน์อย่างละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับนักเรียน

2. ครูผู้สอนควรเลือกเรื่องราว สถานที่และช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม และทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

3. ครูผู้สอนควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงการใช้เทคนิคแบบสตอรีไลน์มาใช้ในการเขียนอย่างละเอียด เพื่อให้ไปใช้ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ มาทดลองกับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ไปใช้ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น เทคนิคผังมโนทัศน์ เทคนิคบทบาทสมมติ เทคนิคร่วมมือ เป็นต้น

3. ควรมีการนำการจัดการเรียนการสอนแบบประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคการสร้างสรรค์งานเขียนแบบสตอรีไลน์ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสาระอื่น ๆ เช่น การอ่าน การพูดหลักภาษา และวรรณคดีกับวรรณกรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กิตติคม คาวีรัตน์. (2553). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พระมหาณัฐพงศ์ คำมี. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบ Storyline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

โรงเรียนวัดพระฝาง. *รายงานประจำปีของสถานศึกษา* (Self-Assessment Report : SAR) *ประจำปีการศึกษา 2563*. อุตรดิตถ์: โรงเรียนวัดพระฝาง.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์. (2553). *หลักการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการประเมินตามสะภาพจริง*. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมลพับลิชชิ่ง.

สุจิตรา ตรีรัตนนุกูล. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการ สำหรับส่งเสริมกรอบ ความคิดด้านเชาว์ปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา

อารีย์ ศรีสุกอง. (2562*). ผลการจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

การศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

Studying of the Components and Needs of Educational Administration of Innovative in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kamphaeng-Phet

บรรณรักษ์ ท่อนทอง และ ณัฏฐ์ รัตนศิริณิชกุล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Bannarak Tontong and Nat Rattanasirinichakun
Secondary Educational Service Area Office Kamphaeng-Phet,
Lampang Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : Bannaraktt@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา 2) การศึกษาความต้องการจำเป็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มงานบริหารวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และวิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 2) การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างทีมนวัตกร 6) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ และ 7) การสื่อสารการประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา พบว่า มีความต้องการจำเป็น โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ 2) ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้าง

* วันที่รับบทความ : 25 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 11 พฤษภาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 15 พฤษภาคม 2566
Received: March 25 2023; Revised: May 11 2023; Accepted: May 15 2023

นวัตกรรม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 6) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร 7) ด้านการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา; องค์การนวัตกรรม

Abstracts

This research aimed to study on the components and needs of educational administration of Innovative in in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kamphaeng-Phet. There were six senior experts involved as informants. The paper indicated that interview as a tool for content analysis method. There were 96 informants ; school directors, deputy directors of the school academic administration and chiefs of academic groups. The research instruments included a needs assessment questionnaire; data were analyzed using content analysis and an enhanced Priority Needs Index (PNI) method.

The research found that :

1. The results of components study proved to be split into sub-components as follow: 1) prescription for excellence innovative vision and strategies; 2) flexible organizational structure conducive to innovation; 3) organizational climate and culture on influencing creativity and innovation; 4) performance-based incentives and innovative activity; 5) innovative human resource management; 6) innovative leadership development and promotion of creativity in the organization and 7) communication, public relations and the creation of an alliance network of innovations.

2. The results revealed the study of administrative needs of Educational Administration of Innovative in Higher Institute were found that there were necessary needs in descending order as follow: 1) innovative leadership development and promotion of creativity in the organization; 2) flexible organizational structure conducive to innovation; 3) organizational climate and culture on influencing creativity and innovation; 4) prescription for excellence innovative vision and strategies; 5) performance-based incentives and innovative activity; 6) innovative human resource management and 7) communication, public relations and the creation of an alliance network of innovations.

Keywords : Administration of Schools; Innovative Organization

บทนำ

องค์กรทางการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด และความเจริญก้าวหน้า เนื่องจากสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์กรในการเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิค การดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกองค์กรจะนำมาพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) ต่อไป ยุคแห่งการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ ที่ปัจจัยในการผลิต และการแข่งขันกำลังเปลี่ยนไปเป็นปัจจัยที่ไม่อาจจับต้องได้มากขึ้น เช่น ความรู้ เทคโนโลยี สารสนเทศ และการค้าข้ามประเทศที่อาศัยวัฒนธรรมเป็นสื่อ ดังนั้น การ

พัฒนานวัตกรรม จึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็ง เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ความอยู่รอด การเจริญเติบโต และการสร้างสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน สภาวการณ์ดังกล่าวไม่ได้จำเพาะอยู่แต่ในด้านเศรษฐกิจเท่านั้น การบริหารกิจการที่เกี่ยวกับสาธารณะ ในยุคโลกาภิวัตน์นี้ก็จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ ในการทำให้กิจการดำเนินการไปด้วยดี และบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างไร้พรมแดน และกระทบกระเทือนไปทุกกิจการ โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษา ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ (ธีระ รุญเจริญ, 2553 : 41)

ประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนการทำงานให้ เกิดวัฒนธรรมการทำงานรูปแบบใหม่ ที่มีกลไกในการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ระดับพื้นที่ โดยเน้นความเป็นอิสระ การบริหารจัดการตัวเอง และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรม พ.ศ. 2562 (พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562, 2562 : 102-120) ที่กำหนดให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education sandbox) เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและ การจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา ที่มุ่งปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ใน ห้องเรียนและโรงเรียนโดยตรง และมีการปรับโครงสร้างการบริหารและนโยบายตามความจำเป็นเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดการขยายผล

ในช่วงปี 2562 ประเทศไทยเกิดการแพร่ระบาดอย่างมากของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่ส่งผลให้โรงเรียนทั่วประเทศไม่สามารถจะจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ แต่โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนตามปกติในรูปแบบวิถีใหม่ ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ได้แก่ on-line, on-hand, on-air, on-demand หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพความ พร้อมของโรงเรียนและของนักเรียนนั้น สถานศึกษาบางแห่งไม่มีการกำหนดทิศทางในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในช่วงเวลาที่ต้องใช้ความกล้าในการตัดสินใจดำเนินการต่อในสถานการณ์ที่คับขัน ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษาเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว เพื่อให้การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด มุ่งเน้นการเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีการสร้างสิ่งใหม่ หรือมีการพัฒนาดัดแปลงสิ่งเดิม อาทิ รูปแบบวิธีการทำงานการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้น สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบและเข้าถึงสภาพความเป็นจริงขององค์การและความสามารถทางนวัตกรรมในการบริหารจัดการศึกษา และเพื่อใช้ในการกำกับและพัฒนาโรงเรียนเพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา โดยทำการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) โดยการกำหนดคุณสมบัติ ประกอบด้วย 1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา รู้และเข้าใจในบริบทการบริหารสถานศึกษา มีภาวะความเป็นผู้นำ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และ/หรือมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน 1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การนิเทศ กำกับติดตาม มีความรู้ความเข้าใจในบริบทการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และ/หรือมีประสบการณ์ตำแหน่ง ไม่น้อยกว่า 10 ปี และ/หรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน 1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรม และ/หรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน **2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้ 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ 2.2 องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา 7 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 2) การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร 6) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ และ 7) การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม **3. การเก็บรวบรวมข้อมูล** 3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แจ้งยืนยัน การขอสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ line

หรือ Facebook หรือ ข้อความ อีกครั้ง 3.2 ดำเนินการการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ 3.3 นำข้อเสนอแนะปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ **4. การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

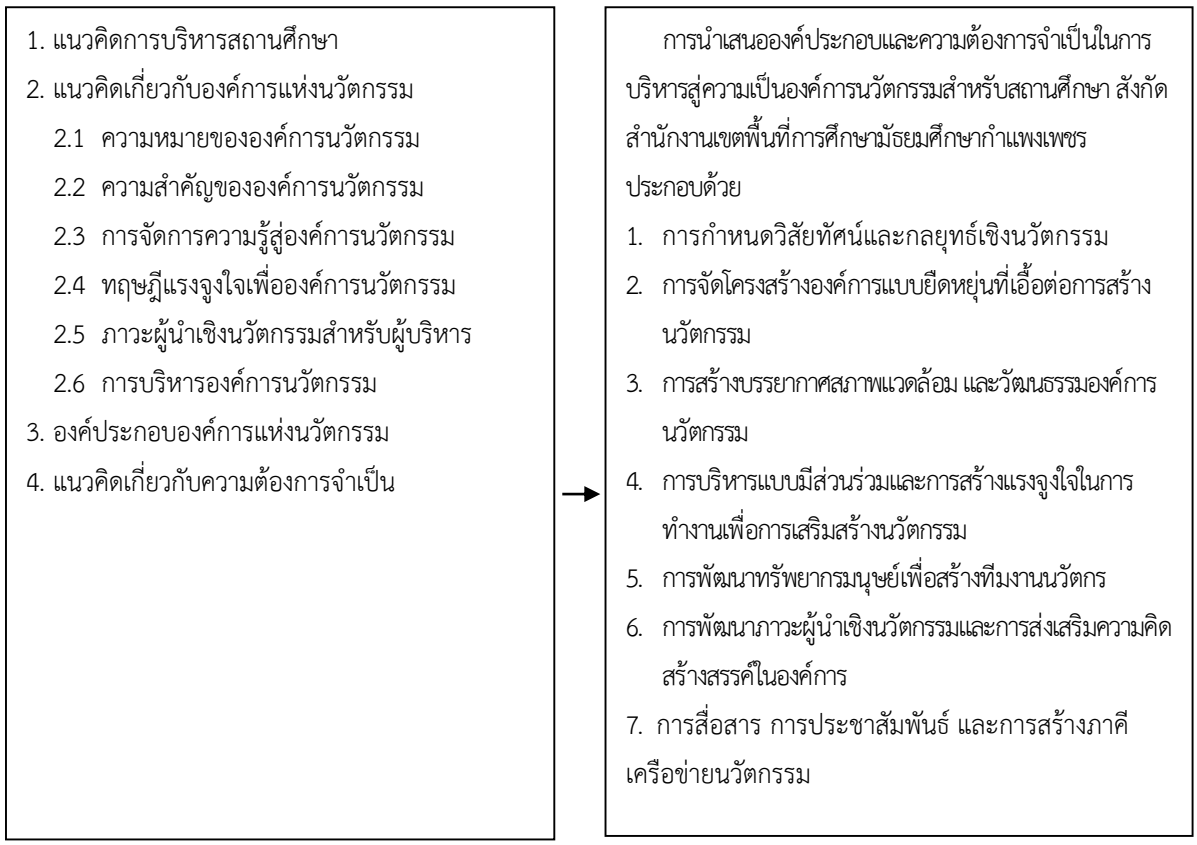
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จำนวน 32 แห่ง โดยแต่ละสถานศึกษา มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ และ 3) หัวหน้าสำนักงานกลุ่มบริหารงานวิชาการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 96 คน **2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ สภาพที่เป็นอยู่จริง กับสภาพที่ควรจะเป็น (เป้าหมายหรือสิ่งที่คาดหวัง) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ **การสร้างเครื่องมือ** การสร้างเครื่องมือโดยมีดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดสร้างแบบสอบถาม 2) สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 4) นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 5) หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำนวน 10 แห่ง โดยแต่ละสถานศึกษามีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ และ 3) หัวหน้าสำนักงานกลุ่มบริหารงานวิชาการ ที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน โดยได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง ทั้งฉบับเท่ากับ 0.922 และแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวัง ทั้งฉบับเท่ากับ 0.952 6) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล **3. การเก็บรวบรวมข้อมูล** การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความต้องการจำเป็น โดยผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และนำส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ และขอรับคืนทางไปรษณีย์ และ/หรือ เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 4.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 4.2 ข้อมูลการศึกษาความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญใช้วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550 : 279) Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วย D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นจริงเป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่ควรจะเป็นของกลุ่ม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา องค์การแห่งนวัตกรรม ได้องค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา 7 ด้าน ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 มาทำการสังเคราะห์เป็นข้อสรุปในแต่ละด้าน ดังนี้ 1. การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานแบบเชิงรุก ร่วมกันบริหารจัดการองค์กรไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ โดย สถานศึกษาบริหารจัดการตนเอง มีความคล่องตัว มีความอิสระในการบริหารจัดการ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงออกถึงแนวคิด วิสัยทัศน์ และความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรและผลักดันสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม พร้อมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนแต่ต้อง มีความยืดหยุ่น คล่องตัว โดยมีการวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางที่จะเปลี่ยนแปลงของการศึกษา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการที่จะเป็นองค์กรเชิงนวัตกรรม 2. การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมควรจะมีความยืดหยุ่น มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน จัดให้มีโครงสร้างหลัก โครงสร้างรอง และโครงสร้างเฉพาะกิจเพื่อการสร้างนวัตกรรม จัดให้มีคณะกรรมการทำงานด้านนวัตกรรม กระจายอำนาจที่ทาให้บุคลากรมีอำนาจตัดสินใจในการทำงานตามโครงสร้างองค์การ เพื่อการบริหารจัดการที่กระชับ แต่คล่องตัวและรวดเร็ว ควรมีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีความสามารถในเชิงการสร้างนวัตกรรม อาจมีการจัดโครงสร้างของทีมสร้างนวัตกรรมแบบแนวราบหรือแบบเครือข่าย เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ไม่ได้ยึดติดว่าใครคนใดคนหนึ่งจะต้องเป็นผู้นำตลอดเวลา ให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้อำนวยความสะดวกมากกว่าเป็นผู้สั่งการ 3. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรมนั้น บุคลากรทุกคนควรมีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมเดียวกัน ร่วมกันรับผิดชอบเรียนรู้จากความล้มเหลวหรือผิดพลาดเพื่อนำมาสู่แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนานวัตกรรม และสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมขององค์กรเพิ่มบรรยากาศทางกายภาพที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และเอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการสร้างนวตักรรมอย่างครอบคลุมและทั่วถึง รวมทั้งมีการชื่นชมและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน มีการประสานความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือรวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการสร้างนวัตกรรมอย่างเปิดเผย 4. การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของนวัตกรรมไว้อย่างชัดเจน ในการตัดสินรางวัลความสำเร็จ เพื่อให้ทุกคนที่มีส่วนร่วมในการสร้างนวัตกรรม มีแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงต้องมีความรับผิดชอบในงานที่ตนเองรับผิดชอบ มีการสนับสนุนให้ทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสมี

การระดมสมองร่วมกัน ให้ช่วยกันคิด พากันทำ ส่งเสริม สนับสนุนผู้นำทางนวัตกรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้มีพี่เลี้ยงวิทยากร มุ่งเน้นพัฒนาบุคคลในระยะยาวเพื่อการสร้างนวัตกรรม สร้างแรงจูงใจเน้นการยอมรับทางสังคม และการประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับ กระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม จัดให้มีรูปแบบการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลาย 5. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างทีมนวัตกร ควรมีการสนับสนุนบุคลากร ให้มีค่านิยมในการทำงานที่มีลักษณะกล้าที่จะคิดและทำในสิ่งใหม่ ๆ ที่มีเป้าหมายที่ทำให้องค์กร ได้รับประโยชน์ ส่งเสริมบุคลากรในองค์กรมีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยการจัดให้บุคลากรได้ไปศึกษา และดูงานนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ทีมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต่อยอดองค์ความรู้เพื่อการสร้างนวัตกรรม จัดให้มีการใช้กระบวนการที่สร้างสรรค์ นำเทคนิคและกระบวนการต่าง ๆ เข้ามาใช้ ในการกระตุ้นและพัฒนาความคิดด้านนวัตกรรมการใช้เทคนิคที่หลากหลาย เช่น การระดมสมอง (Brainstorming) แผนที่ความคิด (Mind Mapping) การใช้กระดานเล่าเรื่อง (Storyboarding) จัดให้มีการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์องค์การนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูง และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม พัฒนาบุคลกรที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ทางการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและให้เวลาบุคลากรในการสะท้อนความคิดการปฏิบัติงานเพิ่มระดับการหยั่งรู้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนานวัตกรรม จัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางนวัตกรรม 6. การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำในการสร้างนวัตกรรม รวมถึงยังต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านนวัตกรรม มีความเป็นผู้นำทางนวัตกรรม มีความยืดหยุ่นให้อิสระในการคิดชิงสร้างสรรค์เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและบุคลากร พร้อมที่จะเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีบทบาททางสังคมเพื่อช่วยในการสื่อสารข้อมูล เป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ มีทักษะการจัดการองค์การ รวมถึงเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปอย่างราบรื่น ลดปัญหาความขัดแย้ง และยังสามารถนำพาทีมงานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพ 7. การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม ควรมีภาคีเครือข่ายที่หลากหลายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างสิ่งใหม่ในการสร้างนวัตกรรมและการประชาสัมพันธ์ เชิงสร้างสรรค์ให้องค์กร การจัดให้มีการสร้างช่องทางการสื่อสารไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ สร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรมระหว่างสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีการเก็บรวบรวมความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านนวัตกรรม จากภายในและเครือข่ายภายนอก มีการส่งต่อข้อมูลข่าวสารนวัตกรรมภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา รวมถึงมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางการสื่อสารสนับสนุนในการเผยแพร่นวัตกรรมได้อย่างรวดเร็วและให้ครอบคลุมทั่วถึงมากที่สุด

2. ผลศึกษาความต้องการจำเป็นการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม

2) การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร 6) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ และ 7) การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม

เมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา ดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (2) สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษานำไปสู่องค์การนวัตกรรม (3) สถานศึกษาจัดให้มีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและกลยุทธ์ด้านนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ 2) การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษากระจายอำนาจที่ทำให้บุคลากรมีอำนาจ ตัดสินใจในการทำงานตามโครงสร้างองค์การ (2) สถานศึกษาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้สอดคล้องกับภารกิจในการบริหารจัดการศึกษา มีจุดเน้นการสร้างนวัตกรรม (3) สถานศึกษาปรับปรุงกฎระเบียบที่ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้น สร้างสรรค์นวัตกรรม (2) สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ให้น่าอยู่และทันสมัยสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรม (3) สถานศึกษาส่งเสริมบุคลากรให้มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษาจัดให้มีการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติ นวัตกรที่ประสบความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมของสถานศึกษา (2) สถานศึกษาสร้างแรงจูงใจเน้นการยอมรับทางสังคมและการประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม (3) สถานศึกษาจัดให้มีรูปแบบการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลาย เน้นส่งเสริมบุคลากรที่มีความพยายามในการสรรค์สร้างนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนผู้มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสร้างนวัตกรรม (2) สถานศึกษาจัดตั้งทีมเฉพาะกิจในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่าง มีประสิทธิภาพ (3) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนจัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางนวัตกรรม 6) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความชำนาญในการพัฒนานวัตกรรม (2) ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้น และเสริมแรง ให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม (3) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และ 7) การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม มีความต้องการจำเป็นรายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สถานศึกษามุ่งเน้นการสื่อสารระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากร เพื่อ

รับทราบข้อมูลสภาพการปฏิบัติงาน (2) สถานศึกษามีระบบการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงและรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (3) สถานศึกษามีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพียงพอ เหมาะสมที่บุคลากรสามารถเข้าถึงได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ตามการศึกษาองค์ประกอบและความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า องค์ประกอบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 2) การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร 6) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ และ 7) การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม ทั้งนี้กระบวนการบริหารการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องสนใจใฝ่รู้ และพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการองค์กรอยู่รอดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงจะต้องมีองค์ประกอบที่ความสำคัญในการ ที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมที่แท้จริง ดังงานวิจัยของ อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560 : 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความครอบคลุมการบริหารจัดการสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม คือ 1) การวางแผนองค์การเป็นการเตรียมความพร้อมโดยผู้บริหาร การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมเชิงนวัตกรรม และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2) การนำองค์การ โดยการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารในด้านบุคลิกภาพกล้าคิดกล้าทำ ทักษะการจัดการองค์การ บทบาทหน้าที่ผู้นำทีม และบทบาททางสังคมส่วนรวม 3) การจัดการองค์การ โดยการจัดโครงสร้างองค์การและการมุ่งเน้น การดำเนินงานเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม และ 4) การควบคุมองค์การเป็นการตรวจสอบและประเมินผล พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลพรรณ ตาริชกุล และเกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย (2560 : 278) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบองค์กรแห่งนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) ผู้นำให้ความสำคัญ หมายถึง มีการกำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ ที่ชัดเจน สามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพองค์กร 2) วัฒนธรรมสนับสนุนการเรียนรู้

หมายถึง ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร และให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร 3) บรรยากาศและการทำงานเป็นทีม หมายถึง ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในที่ทำงานที่เอื้อต่อกระบวนการการสร้างสรรค์ 4) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง หมายถึง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งคน กระบวนการ และบริการ 5. วิจัยและพัฒนา หมายถึง ผู้นำองค์กรต้องสร้างองค์กร ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) อย่างแท้จริง

2. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ 1) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ 2) ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม ผู้วิจัยจึงอภิปรายประเด็นสำคัญ ดังรายรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์การในการจัดการศึกษา ที่ต้องปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งการบริหารจัดการ การพัฒนาครูสู่การพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ดังที่ อรอนงค์ โรจน์วัฒนบูลย์ (2554 : 1) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมใช้พลังแห่งคุณลักษณะของตนเอง ในด้านสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท และลักษณะทางสังคม ขับเคลื่อนให้คนสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์การ รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ระบุว่าการบริหารสถานศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันนั้น จำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเข้าสู่ยุคนวัตกรรม ในส่วนของด้านที่ 1) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา แช่มช้อย (2560 : 117-128) กล่าวว่าองค์ประกอบของสถานศึกษายุคดิจิตอลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยใน 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย ได้แก่ 1) โครงสร้างที่ยืดหยุ่นของสถานศึกษา 2) วัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเกิดนวัตกรรม และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับรัตนวดี โมรากุล (2560 : 2) ที่ได้วิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบองค์การแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อศึกษาองค์ประกอบการเป็นองค์การแห่งนวตักรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบการเป็นองค์การแห่งนวตักรรมของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ โดย 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การจัดการความรู้ 2) การบริหารเชิงกลยุทธ์ 3) ภาวะผู้นำ อีกทั้งยังสอดคล้องกับองค์อร ประจันเขตต์ (2557 : 45-51) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่ได้รับการพิสูจน์และเป็นที่ยอมรับทางวิชาการมานำเสนอ โดยการเชื่อมโยงสู่บริบทของ

องค์กรทางการศึกษาในทุกระดับของประเทศไทย ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษานั้นต้องประกอบไปด้วย ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม 3 ลำดับแรกเช่นกัน

2.2 ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับที่สอง ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาที่เป็นองค์การนวัตกรรมควรกำหนดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมได้ตามบริบทของสถานศึกษา มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เน้นการมีส่วนร่วมของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับการสร้างนวัตกรรม เน้นคนที่กล้าคิดกล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ความสามารถพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิน อ่อนอ้าย (2557 : 74-84) ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม พบว่า การจัดโครงสร้างแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) กำหนดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมได้ตามบริบทของโรงเรียน มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม 2) จัดให้มีโครงสร้างหลัก โครงสร้างรอง และโครงสร้างเฉพาะกิจ 3) จัดโครงสร้างเน้นการมีส่วนร่วมของทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 4) สรรหาบุคลากรที่สามารถทำงานแบบข้ามสายงานได้ 5) จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับการสร้างนวัตกรรม เน้นคนที่กล้าคิดกล้าทำในสิ่งใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้ความสามารถพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ขึ้นมาในโรงเรียน 6) จัดให้มีคณะกรรมการทำงานด้านนวัตกรรม สอดคล้องกับ ชวน ภารังกูล (2556 : 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบองค์กรนวัตกรรม 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม 3) บุคคลสำคัญ

2.3 ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับที่สาม ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่เพื่อกระตุ้นการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม จัดแสดงผลงานด้านนวัตกรรม จัดอบรมสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ให้น่าอยู่และทันสมัยสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรม แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถานศึกษาเพื่อกระตุ้นการสร้างนวัตกรรม ศึกษาดูงานเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การต่อยอดองค์ความรู้ การสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม จำเป็นต้องเน้นให้บุคลากร การทำงานเพื่อให้เกิด ความรักและสามัคคี มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความผูกพัน กับโรงเรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาแบบองค์รวม (Whole School Approach) ปลูกฝังให้ทุกคนในองค์กร ทำทุกวัน ทำทุกคน จนเป็นวัฒนธรรมองค์การ มีการสื่อสารกับครู นักเรียน และผู้ปกครองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีทั้งองค์การ ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การทุกคนร่วมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดี วิเคราะห์วัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันกับความต้องการจะสร้างขึ้นใหม่ ส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม วิจัยสถาบัน วิจัยครู วิจัยนักเรียน สร้างขวัญกำลังใจ ให้

รางวัลเพื่อจูงใจให้บุคลากรเกิดการสร้างนวัตกรรม สร้างวัฒนธรรมองค์การที่คำนึงถึงคุณภาพเป็นสำคัญ ดังที่สอดคล้องกับ พิทักษ์ ทิพย์วารี (2558 : 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา พบว่า การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้นวัตกรรมในองค์การเกิดได้จากการเรียนรู้ของบุคลากร ดังนั้นหากมีบรรยากาศขององค์การแห่งการเรียนรู้ย่อมมีการสร้างนวัตกรรม ผู้นำจึงจำเป็นต้องสร้างให้มีบรรยากาศขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้วยการมีการตั้งวงสนทนาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสาร การเป็นแบบอย่าง และเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ ให้โอกาสผู้ร่วมงานเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับตนและลงมือปฏิบัติ จนพัฒนานำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จนเกิดภาพความเป็นผู้นำในทุกระดับ การสร้างบรรยากาศองค์การนวัตกรรม เป็นการกำหนดทิศทางโครงสร้างองค์กร และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มุ่งเน้น และผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรด้วยการเล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้บุคลากรได้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีน้ำใจและมีมารยาทในการทำงานร่วมกันสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักเข้าสังคมเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น มีการสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้างนวัตกรรม และให้รางวัลหรือผลตอบแทนแก่บุคลากรที่สามารถบรรลุเป้าหมาย เพื่อเสริมแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ อาฟานดี คอลออาแซ และ สรัญณี อุเส็นยาง (2565 : 125-140) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม คือการกำหนดทิศทางโครงสร้างองค์กรและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มุ่งเน้น และผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร เล็งเห็นคุณค่าของนวัตกรรมเป็นสำคัญ โดยการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ทำให้บุคลากรได้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดเป็นการสร้างมิตรภาพ สนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ 2) ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 5) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อการเสริมสร้างนวัตกรรม 6) ด้าน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างทีมงานนวัตกร 7) ด้านการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาคีเครือข่ายนวัตกรรม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนหรือสร้างกลยุทธ์ในบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านที่มีความต้องการจำเป็นใน 3 ด้านแรก ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ 2) ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม

1.2 ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปโดยผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองในด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ จัดให้ให้มีโครงรสร้างการบริหารจัดการในสถานศึกษาแบบยืดหยุ่น มีบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม เช่น ระดมสมองสร้างกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม สร้างทีมงานเฉพาะกิจ กำหนดภาระงานหน้าที่ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร สร้างวัฒนธรรมองค์การและบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์การ 2) ด้านการจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่นที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมองค์การนวัตกรรม

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารสู่ความเป็นองค์การนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษา เพื่อสะท้อนความต้องการจำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

เอกสารอ้างอิง

ชวน ภารังกูล. (2556). *การศึกษาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดราชบุรี.* วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเปนมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบสองและประเมินภายนอกรอบสาม.* กรุงเทพมหานคร: ขาวฟาง.

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 56* ก. หน้า 102-120 (30 เมษายน 2562).

พิทักษ์ ทิพย์วารี. (2558). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา.* ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัตนวดี โมรากุล. (2560). การวิเคราะห์องค์ประกอบองค์การแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 10 (2), 23-41.

วชิน อ่อนอ้าย. (2557). รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.* 17 (2), 74-84.

วิไลพรรณ ตาริชกุล และ เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย. (2560). กระบวนการจัดการความรู้เพื่อสร้างองค์การนวัตกรรม. *วารสารวิชาการราชภัฏพระนคร*. 8 (2), 271-279.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2560). แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในทศวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 14 (2), 117-128.

อาฟานดี คอลออาแซ และ สรัญณี อุเส็นยาง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา*วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 2 (2), 125-140.

องค์อร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวตักรรมการศึกษา ทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. *วารสารพยาบาลทหารบก.* 15 (1), 45-51.

อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี. (2561). *การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรอนงค์ โรจน์วัฒนบูลย์. (2553). *การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม.* กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

The Guidelines for Administration of Internal Supervision for Foreign Teachers Under Lampang Primary Educational Service Area Office 1

จงรักษ์ บุญยืน
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Jongrak Boonyuen
Lampang Rajabhat University, Thailand
E-mail: jongluck@lpg1.go.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศฯ และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ฯ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบประเมินความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนี PNI modified

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการควบคุม ด้านการวางแผน และด้านการนำ ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม และด้านการนำ ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารการนิเทศภายในฯ ประกอบด้วย 12 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน โดยสำรวจความต้องการและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในปีที่ผ่านมา กำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน/จัดทำแผนการนิเทศภายในโดยกำหนดกิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายในและปฏิทินการนิเทศภายใน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ ความ

* วันที่รับบทความ : 11 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 11 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 12 เมษายน 2566
Received: March 11 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 12 2023

รับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม อบรม ชี้แจงให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน กิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายใน และปฏิทินการนิเทศภายใน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามหลักการประชาธิปไตย 5) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในรวมทั้งสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ 6) ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการนิเทศภายในให้ดำเนินงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบผลสำเร็จ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับแก่คณะกรรมการนิเทศภายในและผู้รับการนิเทศภายในที่มีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยมเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ 9) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้คณะกรรมการนิเทศภายในคณะกรรมการนิเทศภายในได้รับการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติด้านการนิเทศภายในเป็นเลิศ (Best Practice) การฝึกอบรม เป็นต้น 10) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อให้ได้สารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินการนิเทศภายใน 11) สถานศึกษามีการรายงานสรุปผลการนิเทศภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา 12) สถานศึกษานำรายงานสรุปผลการนิเทศภายในเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น ออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทาง; การบริหารการนิเทศภายใน; ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

Abstracts

The purposes of this study were 1) to study present and expected conditions for administration of internal supervision for foreign teachers under Lampang Primary Educational Service Area Office 1 and 2) to study the guidelines for administration of internal supervision for foreign teachers under Lampang Primary Educational Service Area Office 1. The survey data was collected from 128 samples by using questionnaires. 15 experts were invited for assessing the appropriateness of the guidelines for administration of internal supervision for foreign teachers under Lampang Primary Educational Service Area Office 1. Research tools were questionnaires, 5 - level rating scales and the assessment of the appropriateness. Data from questionnaires were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and PNI $_{modified}$.

The results of the research were as follows:

1. The present conditions for administration of internal supervision for foreign teachers under Lampang Primary Educational Service Area Office 1. The overall and each aspect were at the high level. The highest average was Leading, followed by Planning, Organizing and the lowest average was Controlling. The overall and each aspect of the expected conditions were at the high level. The highest average was Organizing followed by Planning, Controlling and the lowest average was Leading.

2. The guidelines for administration of internal supervision for foreign teachers under Lampang Primary Educational Service Area Office 1 composed of 12 guidelines; the appropriateness was at the highest mean value.

Keywords: Guidelines; Administration of Internal Supervision; Foreign teachers

บทนำ

ประชากรกว่า 360 ล้านคน นิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของโลก อีกทั้งยังเป็นภาษาที่สองของประชากรกว่า 750 ล้านคนทั่วโลก (Festallor Education, 2563 : online) ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือภาษาอังกฤษ (สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2555 : ออนไลน์) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ทั่วโลก ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและประชาชนทั่วไปจึงเล็งเห็นอนาคตของคนไทย กับการใช้ภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบันที่มีความสำคัญอย่างมาก (เจนจิรา ชัยปาน, ทรายขวัญ พรมแก้ว, สิทธิ ศรีนาญ, 2556 : 1) ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ การมีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 8) กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะตามที่กำหนดโดยเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557 : 4)

ดังนั้น การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ (กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2563, หน้า 3) ในมาตรฐานที่ 18 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545 : 1) การนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่ใช้ในการหาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู (ทองคำ อำไพ, 2564 : 1) การนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (สุเมธ คะลีล้วน, 2557 : 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญ และตระหนักถึงการใช้การนิเทศการสอนเป็น เครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (ธนัฏฐา วุฒิวณิชย์, 2563 : 305)

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษา พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ โดยการนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 1) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้นิเทศติดตามการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ครูส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการอย่างเต็มที่เนื่องจากไม่แน่ใจในเนื้อหาวิชาว่าครบถ้วนตามหลักสูตรหรือไม่ หลักสูตรมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายตลอดเวลา จึงไม่มีความแน่นอนในการยึดปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1, 2562 : 1)

อย่างไรก็ตาม การนิเทศภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ยังคงประสบปัญหาผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศติดตามเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับน้อย และมีความชัดเจนในการดำเนินการนิเทศภายในในระดับน้อย ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1, 2562 :1).

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 193 คน (ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 68 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 109 คน)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดตามตารางของเครซีและ มอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan,D.W., 1970 : 607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Confidence Interval) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 128 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางฯ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้คำตอบแบบสนองคู่ (Dual Responses) ทั้งนี้ในแบบสอบถามดังกล่าวมี จำนวน 24 ข้อ **ตอนที่ 3** ข้อเสนอแนะ เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยใช้คำถามปลายเปิด (Opened End) ประกอบด้วย 4 ด้านประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางฯ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบประเมินมีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** แบบประเมินความเหมาะสมแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ตอนที่ 1 ระดับการประเมินความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาให้ค่าคะแนน ดังนี้ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด **ตอนที่ 2** ความคิดเห็นเพิ่มเติม เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยใช้คำถามปลายเปิด (Opened End)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบประเมินถึงกลุ่มตัวอย่างทั้งระบบออนไลน์ (Google Form) และทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 117 คน คิดเป็นร้อยละ 91.40 หากข้อมูลขาดหายน้อยกว่าร้อยละ 10 สามารถละเลยได้ (Joseph F. Hair Jr. et. al. 2010 : 44-63) 2) ทำการเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว และ 3) ตรวจความถูกต้องความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) ผู้วิจัยทำการแจกแบบประเมิน โดยจัดส่งแบบประเมินถึงผู้ทรงคุณวุฒิทั้งระบบออนไลน์ (Google Form) และทางไปรษณีย์ จำนวน 15 คน โดยได้รับแบบประเมินกลับคืนทั้งหมด 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 2) นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ 1) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดลำดับความสำคัญใช้วิธี Priority Needs Index Modified (PNI modified) แบบปรับปรุง โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผลและมีเกณฑ์แปลผลค่าเฉลี่ย 5 ระดับดังนี้ 4.50 -5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง 1.50 - 2.49 หมายถึง น้อย 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550 : 279)

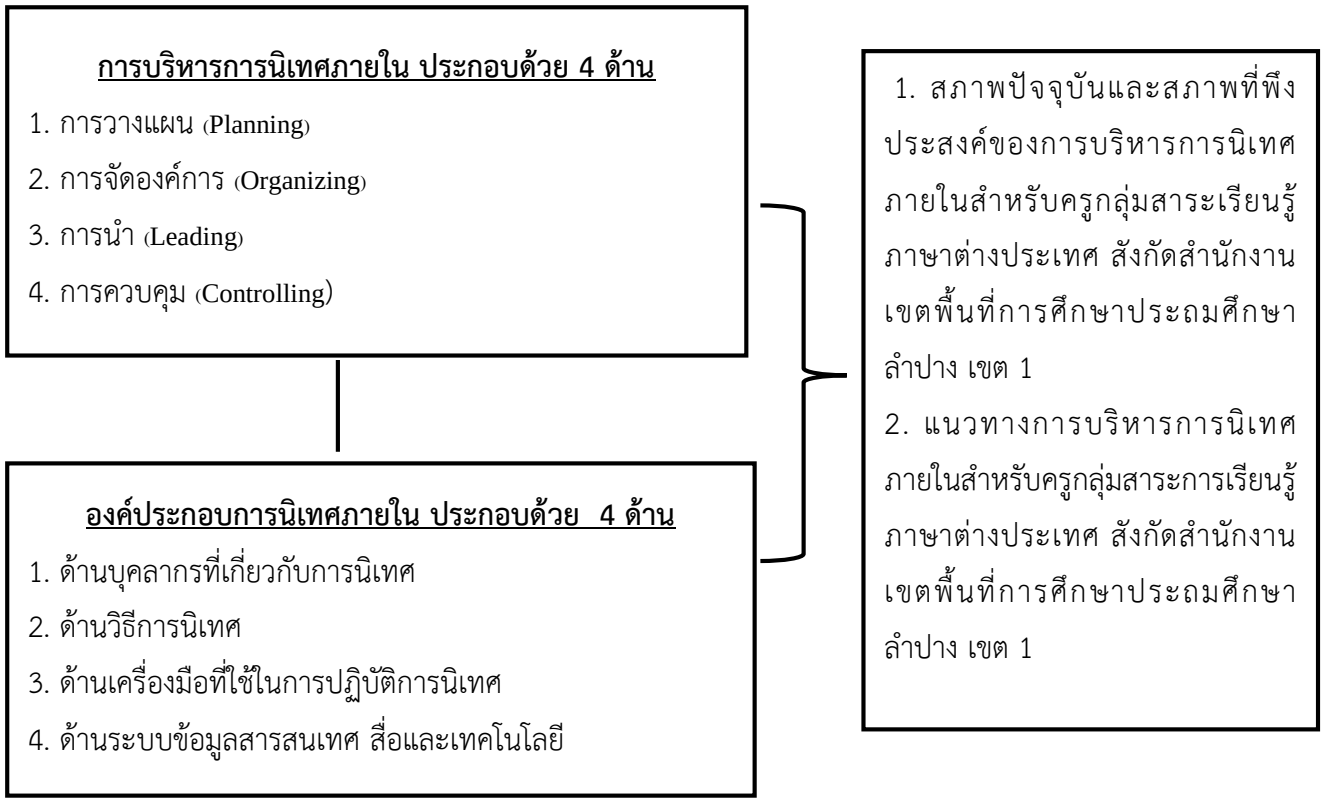
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินแนวทางการบริหารการนิเทศภายในฯ

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินแนวทางการบริหารการนิเทศภายในฯ เรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยได้มีการทบทวนแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีการบริหารการนิเทศภายใน โดยใช้กรอบแนวคิดของ Dessler (1998 : 1), Bateman and Snell (2009 : 1), Dubrin (2010 : 1), กฤษฎา ตันเปาว์ (2564 : 1) และ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549 : 1) และจากการศึกษาข้างต้น พบว่า การบริหารการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การนำ (Leading) 4. การควบคุม (Controlling) 2) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของกรองทอง จิรเดชากุล (2550 : 1), รัชนี สุวรรณเกษร (2552 : 1), ชวลิต จันทร์ศรี (2556 : 2), ภัณฑิรา สุปการ (2557 : 1), เพิ่มพูน ร่มศรี (2558 : 1), วรพล ดิลกทวีวัฒนา (2560 : 1), รัตติยา มะโน (2561 : 1) Harris (1985 : 1) และ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป. : 1) และจากการสังเคราะห์ข้างต้น พบว่า องค์ประกอบหลักของการ

นิเทศภายในควรประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. บุคลากรที่เกี่ยวกับการนิเทศ 2. วิธีการนิเทศ 3. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศ และ 4. ระบบข้อมูลสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

การบริหารการนิเทศภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการวางแผน	4.17	0.76	มาก	4.43	0.68	มาก	**0.059**	**2**
2. ด้านการจัดองค์การ	4.20	0.76	มาก	4.46	0.68	มาก	**0.058**	**3**
3. ด้านการนำ	4.08	0.79	มาก	4.39	0.71	มาก	**0.071**	**1**
4. ด้านการควบคุม	4.18	0.73	มาก	4.40	0.70	มาก	**0.050**	**4**
รวม	**4.16**	**0.76**	มาก	**4.42**	**0.69**	มาก	**0.059**	**-**

จากตารางที่ 1 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพปัจจุบันสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการนำ สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการนำ และด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการนำ

2. แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประกอบด้วย 11 แนวทาง โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่ม แนวทางเกี่ยวกับการจัดประชุมอบรม ชี้แจงให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน กิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายใน และปฏิทินการนิเทศภายใน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีแนวทางการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 12 แนวทาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	**มีความเหมาะสม** (Appropriateness)	
	$\bar{x}$	**S.D.**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน โดยสำรวจความต้องการและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในปีที่ผ่านมา จากนั้นกำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน/จัดทำแผนการนิเทศภายในโดยกำหนดกิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายใน และปฏิทินการนิเทศภายใน	4.50	0.52
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ	4.93	0.27
3. ผู้บริหารศึกษาจัดประชุม อบรม ชี้แจงให้ครู่มีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และผลลัพท์ของการนิเทศภายใน กิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายในและปฏิทินการนิเทศภายใน	4.62	0.43
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามหลักการประชาธิปไตย	4.50	0.52
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในรวมทั้งสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	4.50	0.52
6. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการนิเทศภายในให้ดำเนินงานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	0.52
7. ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับแก่คณะกรรมการนิเทศภายในและผู้รับการนิเทศภายในที่มีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยมเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ	4.43	0.51
8. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้คณะกรรมการนิเทศภายในคณะกรรมการนิเทศภายในได้รับการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติด้านการนิเทศภายในเป็นเลิศ (Best Practice) การฝึกอบรม เป็นต้น	5.00	0.00
9. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบผลสำเร็จ	4.79	0.58

แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	มีความเหมาะสม (Appropriateness)	
	$\bar{x}$	S.D.
10. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อให้ได้สารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินการนิเทศภายใน	4.36	0.50
11. สถานศึกษามีการรายงานสรุปผลการนิเทศภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา	4.93	0.27
12. สถานศึกษานำรายงานสรุปผลการนิเทศภายในเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น ออนไลน์ เป็นต้น	4.50	0.52
รวมเฉลี่ย	**4.63**	**0.43**

อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการเสริมสร้างขวัญกำลังใจโดยการให้รางวัลผู้นิเทศอภิสรา กังสังข์ (2561 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนการเสริมแรงของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศภายในมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสรุปผลการนิเทศภายในเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างชัดเจนทำให้มีการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มกำลังและเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ แผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดมหาวนาราม (2564 : 1) ซึ่งระบุในการเตรียมการก่อนการนิเทศภายในโรงเรียนว่า 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโดยกำหนดให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา การไม่ยอมรับผู้นิเทศโดยคณะกรรมการนิเทศประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน (ประธาน) รองผู้อำนวยการโรงเรียน (รองประธาน) หัวหน้าช่วงชั้นหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ (กรรมการ) 2) การทำความ

เข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้เข้ารับการนิเทศ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องจะทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ ไม่อึดอัด ขณะเดียวกันก็ช่วยขจัดความรู้สึกขัดแย้งของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศได้ด้วย

ความต้องการจำเป็นของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการนำ จากที่กล่าวมาอาจมีผลมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ยังขาดการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องการกับการนิเทศ ตัวอย่างเช่น การให้รางวัลผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่มีการนิเทศภายในดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2530 : 1) และ อภิสรา กังสังข์ (2561 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนการเสริมแรงของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศภายในมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2) ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ประกอบด้วยจำนวน 12 แนวทาง ได้แก่

1. ด้านการวางแผน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน โดยสำรวจความต้องการและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในปีที่ผ่านมา กำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน/จัดทำแผนการนิเทศภายในโดยกำหนดกิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายใน และปฏิทินการนิเทศภายในสอดคล้องกับแนวคิดของ Dubrin (2010 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายขององค์การหรือหน่วยงานและตกลงวางแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจุบัน ความต้องการขององค์การ การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์การดำเนินงาน และกำหนดมาตรการ รวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ นอกจากนี้การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับ รัตติยา มะโน (2561 : 1) ซึ่งพบว่า หนึ่งในแนวทางการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบไว้ และสอดคล้องกับ คู่มือครูนิเทศก์ของสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ระบุไว้ว่า การกำหนดคุณสมบัติของผู้นิเทศ เช่น มีบุคลิกภาพและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคิดเชิงบวก มีทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม อบรม ชี้แจงให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์และผลลัพธ์ของการนิเทศภายใน กิจกรรมสำหรับการนิเทศภายใน เครื่องมือการนิเทศภายใน และปฏิทินการนิเทศ

ภายใน สอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตติยา มะโน (2561 : 1) และ สุภัจฉรา กาใจ (2562 : 1) ซึ่งพบว่า วิธีการนิเทศภายในควรชี้แจงแผนการดำเนินการนิเทศให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบก่อนดำเนินการนิเทศภายใน และสอดคล้องกับ แผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดมหาวนาราม (2564 : 1) ซึ่งระบุในการเตรียมการก่อนการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้เข้ารับการนิเทศ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องจะทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ ไม่อึดอัด ขณะเดียวกันก็ช่วยขจัดความรู้สึกขัดแย้งของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศได้ด้วย

2. ด้านการจัดองค์การ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามหลักการประชาธิปไตย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำหลักการประชาธิปไตยไปใช้ในการบริหารการนิเทศภายในและรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย

2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายใน รวมทั้งสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ สะท้อนให้เห็นว่า หน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการนิเทศภายในเป็นไปอย่างมีระบบ ทั้งการเป็นผู้นิเทศและผู้อำนวยความสะดวก จัดหาสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นให้เพียงพอ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bateman and Snell (2009 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ให้กับบุคลากรในองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในให้ดำเนินงานต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศภายในมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ในการดำเนินการนิเทศภายใน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐพร วัตถุ (2560 : 1) ซึ่งพบว่า ด้านการผลิตและการใช้สื่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการของครูและผู้เรียน

3. ด้านการนำ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบผลสำเร็จ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในให้ได้ใช้วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ อย่างราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัจฉรา กาใจ (2562 : 1) ซึ่งพบว่า หนึ่งในแนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก คือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาให้รางวัลสำหรับแก่คณะกรรมการนิเทศภายในและผู้รับการนิเทศภายในที่มีผลการปฏิบัติงานดีเยี่ยมเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bateman and Snell (2009 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การสร้างแรงจูงใจ การสื่อสารกับพนักงานในแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อ

ช่วยเหลือให้คำแนะนำและสร้างแรงบันดาลใจให้พนักงานสามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ แผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดมหาวนาราม (2564 : 1) ซึ่งระบุในการเตรียมการก่อนการนิเทศภายในโรงเรียนว่า การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การยกย่องชมเชยในที่ประชุม การนำผลสำเร็จของงานมาแสดงให้ปรากฏแก่บุคคลอื่น เป็นต้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้คณะกรรมการนิเทศภายในคณะกรรมการนิเทศภายในได้รับการพัฒนาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติด้านการนิเทศภายในเป็นเลิศ (Best Practice) การฝึกอบรม เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Izwah binti Ismail (2018 : 115-120) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทสำคัญของการนิเทศการศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการศึกษานับเป็นหนึ่งภารกิจในการสนับสนุนที่สำคัญที่สุดสำหรับระบบการศึกษา และบุคลากรยังต้องได้รับการฝึกอบรมพัฒนาทักษะการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนวัดมหาวนาราม (2564 : 1) ซึ่งระบุไว้ว่า การกระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น แจ้งข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางวิชาการ การไปเยี่ยมชมนิทรรศการของหน่วยงาน ต่าง ๆ ส่งเสริมให้อ่านวารสารทางวิชาการ และการเขียนบทความ

4. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อให้ได้สารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินการนิเทศภายใน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการให้เกิดการสื่อสาร สนทนา แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัตติยา มะโน (2561 : 1) และ สุภัจฉรา กาใจ (2562 : 1) ซึ่งพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในควรชี้แจงแผนการดำเนินการนิเทศภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบก่อนดำเนินการนิเทศภายใน

4. การควบคุม (Controlling)

1. สถานศึกษามีรูปแบบการตรวจสอบ ประเมินผลการนิเทศภายในและรายงานสรุปผลการนิเทศภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบต่างๆ เช่น ออนไลน์ เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล จากการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่กำหนด สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 1) ได้ระบุไว้ว่า การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน สรุปผลและรายงานผลการนิเทศอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งนำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่

2. สถานศึกษานำผลการนิเทศภายในมาใช้เป็นสารสนเทศเพื่อปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในต่อไป สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารด้านวิชาการ สอดคล้องกับ หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 1) ได้ระบุไว้ว่า การสรุปผลการนิเทศเพื่อเป็นการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

เพื่อส่งเสริมการนิเทศภายใน ประสบผลสำเร็จในครั้งต่อไป ประกอบด้วยข้อมูลสารสนเทศทางด้านวิชาการและข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อแนะนำในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านการนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการเสริมสร้างขวัญกำลังใจโดยการให้รางวัลผู้นิเทศ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหลักการแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสรุปผลการนิเทศภายในเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศอย่างชัดเจนทำให้มีการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เต็มกำลังและเต็มความสามารถ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโดยกำหนดให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา การไม่ยอมรับผู้นิเทศโดยคณะกรรมการนิเทศประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าช่วงชั้นหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ การทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศและผู้เข้ารับการนิเทศ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องจะทำให้ผู้นิเทศสามารถปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ ไม่อึดอัด ขณะเดียวกันก็ช่วยขจัดความรู้สึกขัดแย้งของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศได้ด้วย

1.3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีสูงสุด คือ ด้านการนำ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศเป็นขั้นตอนการเสริมแรงของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้รับการนิเทศภายในมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

2.1 ควรมีการพิจารณาศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการนิเทศภายในสำหรับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ในด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของสภาพปัจจุบัน เป็นกรณีพิเศษเพื่อให้ได้แนวทางการบริหารการนิเทศที่ละเอียดและชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน.* กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.

กฤษฎา ตันเปาว์. (2564). การจัดการสมัยใหม่ POLC ด้วยสังคหวัตถุ 4. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: http://www.thaiall.com/web2/key.php?topic=kritsada_fb&id=28.

เจนจิรา ชัยปาน และคณะ. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต. คณะศิลปศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

ชวลิต จันทร์ศรี. (2556). การนิเทศภายในโรงเรียน. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: http://supervisorteacher.blogspot.com/2013/07/blog-post_4.html.

ทองคำ อำไพ. (2564). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธนัฏฐา วุฒิวณิชย์. (2563). รูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิผลต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะต๋อย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*. 15 (2), 302-314.

ณัฐพร วัตถุ. (2560). *การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดจันทบุรี.* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

วรพล ดิลกทวีวัฒนา. (2560). *การพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.* กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). *การจัดการสมัยใหม่.* กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.

รัชนี สุวรรณเกษร. (2550). องค์ประกอบของการนิเทศภายในสถานศึกษา. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2564. แหล่งที่มา: https://www.gotoknow.org/posts/192681.

รัตติยา มะโน. (2561). *แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

โรงเรียนวัดมหาวนาราม. (2564). *คู่มือการนิเทศภายใน ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดมหาวนาราม.* พิษณุโลก : โรงเรียนวัดมหาวนาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.

ภัณฑิรา สุปการ. (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สงัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษาหลักการทฤษฎีและการปฏิบัติ.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.

สมเกียรติ อ่อนวิมล. (2555). การใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาค กับ อนาคตของไทยในอาเซียน. ออนไลน์.สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: http://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2013/5/2060_5264.pdf.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1. (2562). *รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา.* ลำปาง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *บันทึกไว้ในแผ่นดิน บทสรุปการนิเทศ ศน.สศ.* กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.* กรุงเทพมหานคร. บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 –2580 (ฉบับย่อ). *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2565. แหล่งที่มา: https://infocenter.nationalhealth.or.th/Ebook/NationalStrategy/book.html.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเมธ คะลีล้วน. (2557). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุภัจฉรา กาใจ. (2562). *แนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อภิสรา กังสังข์. (2561). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา.* สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Festallor Education. (2563). ความสำคัญของภาษาอังกฤษในด้านต่างๆ. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565. แหล่งที่มา: https://www.festallor-edu.com › why-english-is-important.

Bateman, S. T., & Snell, A. S. (2009). *Management: Leading & Collaborating in a competitive world.* **(**8th ed.). Boston, MA: McGraw Hill.

Dessler, G. (1998). *Management: Leading People & Organizations in the 21st Century*. Canada: Prentice-Hall.

DuBrin, Andrew J. (2010). *Principles of Leadership*. (6th ed.) Canada: South-Western Cengage Learning.

Harris, Ben M. (1985). *Supervisory Behavior in Education***.** (3rd ed.) Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc.

Izwah binti Ismail. (2018). *An important role of educational supervision in the digital age*. The International Journal of Counseling and Education, 3(4), pp. 115-120.

Joseph F. Hair Jr., Black, W.C., Babin, B.J., and Anderson, R.E. (2010). *Multivariate Data Analysis : A Global Perspective*. (7th ed). New Jersey : Pearson Education.

Krejcie, R., V.,& Morgan, D., W. (1970). *Determining Sample Size for research activities Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ

Performance Motivation and Good Organizational Membership Behavior Affecting Performance Efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region

ปรัชญาณี ศรีจอมขวัญ,
ลัสดา ยาวิละ และ รัตนา สิทธิอ่วม
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Prashyanee Srichomkw,
Lasda Yawila and Rattana Sittioum
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : srichomkwan2502@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ 2) ศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน จำนวน 201 คน ที่ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การได้รับการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 2) พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ พฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น พฤติกรรมน้ำใจนักกีฬา พฤติกรรมให้ความร่วมมือ และพฤติกรรมสำนึกในหน้าที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* วันที่รับบทความ : 20 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 9 พฤษภาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 9 พฤษภาคม 2566
Received: March 20 2023; Revised: May 9 2023; Accepted: May 9 2023

คำสำคัญ : แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน; พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี; ประสิทธิภาพ; ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน

Abstracts

The objectives of this study were: 1) to study the performance motivation affecting the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region, and 2) to study the good organizational membership behavior affecting the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region. This study applied the Quantitative Research with the Survey Research. The sample was 201 members of Civil Dispute Mediation Centers from the table of Yamane. The tool of this study was the questionnaire. The statistics used Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Multiple Regression Analysis. Research Results 1) The performance motivation affecting the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region found that the acceptance affected the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region at the 0.05 of statistical significance. However, the others did not affect the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region. 2) The good organizational membership behavior affecting the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region found that the behavior in helping, the behavior in respecting the others' rights, the behavior in the sportsmanship, the behavior in the cooperation (X4) and the behavior in realizing their roles affected the performance efficiency of Civil Dispute Mediation Centers in the Northern Region at the 0.01 of statistical significance.

Keywords : Performance Motivation; Good Organizational Membership Behavio; Efficiency; Civil Dispute Mediation Centers

บทนำ

การก่อตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนขึ้นมาตาม พ.ร.บ.การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทปี 2562 ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งที่สร้างความเป็นธรรมทางสังคมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่เปิดโอกาสให้คู่กรณีหรือคู่ขัดแย้งสามารถหันหน้าเข้ามาช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆร่วมกันตลอดจนการสร้างแนวทางหรือรูปแบบที่จะชดใช้ชดเชยความเสียหายที่สร้างความพึงพอใจร่วมกันและในการดำเนินการไกล่เกลี่ยมักใช้คนกลางเป็นคณะกรรมการหรือบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือเป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ยซึ่งจะดำเนินการผ่านศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนได้ใน 5 ขั้นตอน ดังนี้ เตรียมการไกล่เกลี่ย เปิดประชุมไกล่เกลี่ย รวบรวมข้อมูลสร้างทางเลือกแก้ปัญหาและปิดประชุมการไกล่เกลี่ย (กระทรวงยุติธรรม, 2562 : 1) ศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทที่จัดตั้งในชุมชนของจังหวัดต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพการเข้าถึงในการช่วยเหลือเยียวยาตามกฎหมายการเสริมสร้างความสมานฉันท์ลดปริมาณคดีอาชญากรรมและคดีอื่นๆในชุมชนทั้งในเชิงป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ปัญหาของชุมชนเป็นแหล่งประสานความช่วยเหลือระหว่างกันของศูนย์ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทชุมชน ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนเป็น

กระบวนการหนึ่งที่สร้างความเป็นธรรมในสังคมเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่เปิดโอกาสให้คู่กรณีหรือคู่ขัดแย้งสามารถเยียวยาแก้ไขปัญหาต่างๆร่วมกันตลอดจนแนวทางหรือรูปแบบที่จะชดเชยความเสียหายที่สร้างความพึงพอใจร่วมกัน (ธปภัค บูรณสิงค์, 2563 : 1)

การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทพ.ศ. 2562 มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้คือ 1) ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นขั้นตอนการดำเนินการไกล่เกลี่ยโดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ผู้ไกล่เกลี่ยที่ต้องทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับข้อพิพาทแล้วนำมาวิเคราะห์พิจารณาข้อพิพาทเพื่อออกแบบการไกล่เกลี่ยกำหนดแนวทางการไกล่เกลี่ยโดยกำหนดขั้นตอนวิธีการว่าจะไกล่เกลี่ยอย่างไร 2) การประชุมไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (ผู้ไกล่เกลี่ยเปิดประชุมนัดแรก) วันนัดไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นขั้นตอนการประชุมการไกล่เกลี่ยร่วมกันนัดแรก เมื่อคู่กรณีทุกฝ่ายมาพร้อมกันตามนัดหมายเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่เชิญคู่กรณีและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าสู่ห้องไกล่เกลี่ยที่ได้จัดเตรียมไว้ และรวบรวมเครื่องมือสื่อสารทุกชนิดของคู่กรณีทุกฝ่ายเพื่อให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะกรณีทั้งนี้ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้คู่กรณีทุกฝ่ายที่เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท 3) การค้นหาประเด็นข้อพิพาทและความต้องการที่แท้จริง 4) ผู้ไกล่เกลี่ยสรุปประเด็นทั้งหมด 5) การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในประเด็น ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 8 จังหวัด คือจังหวัดพิษณุโลก มีจำนวน 11 ศูนย์ จังหวัดพะเยา จำนวน 14 ศูนย์ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 5 ศูนย์จังหวัดลำพูน จำนวน 1 ศูนย์ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 1 ศูนย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 1 ศูนย์ จังหวัดลำปาง จำนวน 1 ศูนย์ และจังหวัดแพร่ จำนวน 1 ศูนย์

จากความเป็นมาข้างต้นจะเห็นว่าสมาชิกของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือจะมีบทบาทสำคัญที่สุดที่ทำให้องค์กรสามารถประสบความสำเร็จได้แต่เนื่องจากสภาพปัจจุบันที่นำพาให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำงานวิจัยนี้เนื่องจากปัญหาของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนขณะนี้คือ สมาชิกขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพราะ1) ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยประชุม ค่าเอกสารต่างๆ 2) สถานที่ที่ปฏิบัติงานสำหรับในสภาพปัจจุบันนี้ไม่มีพนักงานประจำที่ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน 3) ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ยังต้องใช้ของส่วนตัว (ในกรณีที่ศูนย์อยู่กับส่วนราชการก็ต้องใช้รวมกับส่วนราชการซึ่งไม่ได้จ่ายส่วนนี้ทำให้บางส่วนราชการไม่พอใจ) 4) อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร เช่น สัญญาณอินเตอร์เน็ตยังต้องใช้ของส่วนตัว (หรือถ้าอยู่ในส่วนของราชการก็ต้องใช้รวมกับของราชการซึ่งไม่ได้รับความสะดวก) 5) คอมพิวเตอร์ขณะนี้ใช้ของส่วนตัว 6) ความก้าวหน้าในงานที่ทำกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มอบหมายให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดของแต่ละจังหวัดเป็นผู้ควบคุมดูแลการทำงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ ในการดำเนินงานต่างๆแต่ขณะนี้ไม่มีงบประมาณจัดสรรมาให้จากส่วนกลางซึ่งแต่ละศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือรวบรวมทุนส่วนตัวนำมาใช้ในการดำเนินงานก่อนใน

เบื้องต้น จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนกระทั่งปัจจุบัน เป็นเวลา 2 ปีนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นประธานศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลกได้มีการประชุมสมาชิกในกลุ่ม 8 จังหวัดถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นและแนวทางในการทำงานต่อไปจึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นประธานศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนตำบลในเมืองอำเภอเมืองพิษณุโลกต้องการทราบถึงประเด็นของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือว่ามีประเด็นใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจ มากน้อยเพียงใด ที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพันธกิจที่ได้รับมอบหมายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ประชากร คือ สมาชิกศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จำนวน 401 คน 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จำนวน 201 คน ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamana)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ 3) พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ 4) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

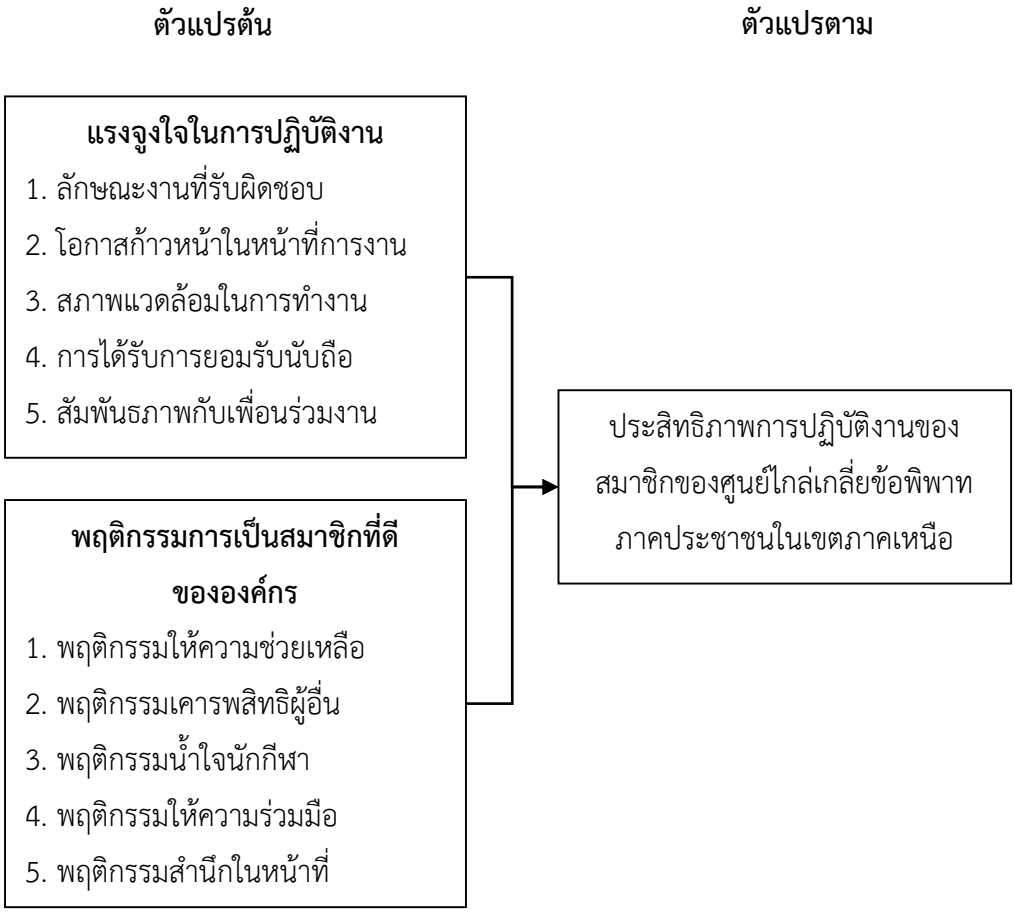
(Reliability) กับสมาชิกศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.867

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับสมาชิกศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ จำนวน 201 คน ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ มีกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยภาพรวม

ลำดับ	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของสมาชิก	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ลักษณะงานที่รับผิดชอบ	3.68	0.65	มาก
2.	โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.55	0.52	มาก
3.	สภาพแวดล้อมในการทำงาน	3.57	0.56	มาก
4.	การได้รับการยอมรับนับถือ	3.40	0.51	ปานกลาง
5.	สัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมงาน	3.35	0.56	ปานกลาง
ภาพรวม		**3.51**	**0.34**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า แรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.51) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลักษณะงานที่รับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 3.68) รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ($\overline{X}$ = 3.57) โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\overline{X}$ = 3.55) การได้รับการยอมรับนับถือ ($\overline{X}$ = 3.40) และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมงาน ($\overline{X}$ = 3.35) ตามลำดับ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของแรงจูงใจการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวพยากรณ์	B	Std.Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	2.121	.289		7.347	.000**
ลักษณะงานที่รับผิดชอบ (X1)	.054	.053	.083	1.020	.309
โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (X2)	.134	.072	.167	1.861	.064
สภาพแวดล้อมในการทำงาน (X3)	.110	.061	.147	1.804	.073
การได้รับการยอมรับนับถือ (X4)	.148	.070	.179	2.123	.035*
สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (X5)	.071	.059	.094	1.201	.231

R = 0.388	R^2 = 0.015	SE_{est} = 3.91
F = 6.899**	Sig = 0.000	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า แรงจูงใจการปฏิบัติงานส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ พบว่า การได้รับการยอมรับนับถือ (X4) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยภาพรวม

ลำดับ	พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ	3.58	0.61	มาก
2.	พฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น	3.61	0.57	มาก
3.	พฤติกรรมน้ำใจนักกีฬา	3.43	0.56	ปานกลาง
4.	พฤติกรรมให้ความร่วมมือ	3.79	0.58	มาก
5.	พฤติกรรมสำนึกในหน้าที่	3.55	0.68	มาก
	ภาพรวม	**3.59**	**0.40**	**มาก**

จากตาราง 3 พบว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.59) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมให้ความร่วมมือ ($\overline{X}$ = 3.79) รองลงมา คือ พฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น ($\overline{X}$ = 3.61) พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ ($\overline{X}$ = 3.58) พฤติกรรมสำนึกในหน้าที่ ($\overline{X}$ = 3.55) และพฤติกรรมน้ำใจนักกีฬา ($\overline{X}$ = 3.43) ตามลำดับ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวพยากรณ์		B	Std.Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่		.907	.194		4.670	.000**
พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ	(X1)	.162	.040	.190	3.545	.001**
พฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น	(X2)	.256	.042	.349	6.119	.000**
พฤติกรรมน้ำใจนักกีฬา	(X3)	.223	.044	.299	5.106	.000**
พฤติกรรมให้ความร่วมมือ	(X4)	.087	.042	.120	2.062	.041*
พฤติกรรมสำนึกในหน้าที่	(X5)	.109	.034	.177	3.179	.002**
$R = 0.708$	$R^2 = 0.501$	$SE_{est} = 0.300$				
$F = 39.202$**	$Sig = 0.000$					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.708 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R2) มีค่า 0.501 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมด 5 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.1 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.300 อีกทั้งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (F) มีค่า 39.202 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1. แรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ พบว่า แรงจูงใจการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐานแรงจูงใจการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ พบว่า แรงจูงใจการปฏิบัติงาน คือ การได้รับการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและความถนัดของตนเอง ได้รับการสนับสนุน การพัฒนาทักษะ การฝึกอบรม การศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานมีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานยอมรับกระบวนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และมีความสนิทสนมความจริงใจต่อ

กันซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรเดอริก เฮร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg อ้างถึงใน ยงยุทธ เกษสาคร, 2547 : 1) ว่าความพึงพอใจในงานที่ทำจะเป็นสิ่งจูงใจที่เหมือนผลการปฏิบัติงานที่ดี ปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นในการทำงานหรือปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรงและเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความพอใจในการทำงานและเป็นแรงจูงใจให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภัทร์ ทุทุมมา (2563 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่ายบิวตี้แอนด์เซลล์ กรณีศึกษา บริษัทเซ็นทรัลเทรดดิ้ง จำกัด ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการทำงานที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กร ด้านความเชื่อและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ได้แก่ ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านความมั่นคงในงาน โดยมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และด้านความรับผิดชอบในงานมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มความสามารถเพื่อองค์กร ได้แก่ ด้านลักษณะของงาน ด้านนโยบายและการบริหารงาน มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านความมั่นคงในงาน มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และด้านความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร ได้แก่ ด้านนโยบายและการบริหารงาน และด้านความมั่นคงในงาน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนในเขตภาคเหนือ พบว่า พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การทดสอบสมมติฐานพบว่า พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ พฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น พฤติกรรมน้ำใจนักกีฬา พฤติกรรมให้ความร่วมมือ และพฤติกรรมสำนึกในหน้าที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทมีความเต็มใจที่จะให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงาน เคารพสิทธิ หน้าที่ของแต่ละบุคคลในองค์กรรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกันให้ความร่วมมือในการประชุมการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในองค์กรปฏิบัติงานตามกฎระเบียบขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธันวนี ประกอบของ และกมลทิพย์ คำใจ (2560 : 11-20.) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การไว้เป็น 5 รูปแบบ คือ พฤติกรรมชอบให้ความช่วยเหลือ บุคคลที่มีพฤติกรรมเคารพสิทธิผู้อื่น บุคคลที่มีพฤติกรรมน้ำใจนักกีฬาอดทนอดกลั้นต่อการถูกตำหนิเมื่อกระทำผิด บุคคลที่มีพฤติกรรมให้ความร่วมมือกับองค์กร บุคคลที่มีพฤติกรรมสำนึกในตำแหน่งหน้าที่การงาน ทั้ง 5 รูปแบบนี้เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตการทำงานประจำวันเช่นบทบาทท่าทางลีลาความประพฤติเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลอาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอามีนุดดีน จะปะเกีย (2561 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การของบุคลากรในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การถดถอยแบบพหุคูณ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ รายด้านและโดยรวมในราย

ด้าน พบว่า มีปัจจัยทั้งหมด 3 ตัว ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การ ซึ่งตัวแปรเกณฑ์ได้ดี ประกอบด้วย ความผูกพันต่อองค์การด้านบรรทัดฐาน การรับรู้ความยุติธรรมในองค์การด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความผูกพันต่อองค์การด้านความรู้สึก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .706 และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 49.8 และในภาพรวมพบว่า มีปัจจัยทั้งหมด 2 ตัว ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การ ประกอบด้วย ความผูกพันต่อองค์การในภาพรวม และการรับรู้ วัฒนธรรมองค์การในภาพรวม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .602 และมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 36.2

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรสร้าง Employee Engagement ที่มีประสิทธิภาพให้กับสมาชิกในองค์กรให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ของตนซึ่งจะทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร องค์กรใส่ใจดูแลเป็นอย่างดี ทำให้สมาชิกอยากร่วมงานในระยะยาว และเกิดความจงรักภักดีต่อองค์กรได้ในที่สุด Employee Engagement ที่มีประสิทธิภาพจะทำให้สมาชิกค้นพบปัญหาและ Feedback กลับสู่องค์กรได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที และชัดเจน ทำให้องค์กรสามารถแก้ไขปัญหาได้ทัน ตรงจุด แก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์การควรให้ความสำคัญในเรื่องของการชี้แจงและทำความเข้าใจให้สมาชิกทราบถึงกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยอาจมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและมีการแจ้งเวียนในทุก ๆ ไตรมาส เพื่อรับทราบถึงเงื่อนไขในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตือนใจสมาชิกและเป็นการกระตุ้นการทำงานได้ดีอีกด้วย อีกทั้งเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจในด้านกระบวนการขององค์การ

3. องค์การควรที่จะตระหนักถึงการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานให้มากขึ้น ทำได้โดยการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้สมาชิกนำเสนอความคิดในการทำงาน และนำข้อเสนอแนะที่สมาชิกให้นั้นนำมาใช้ปรับปรุงระบบการทำงาน ให้โอกาสตัดสินใจถึงวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเองตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกรู้สึกว่าตนเป็นผู้มีส่วนร่วมในความสำเร็จนั้น ซึ่งจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกรักและภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนสำคัญขององค์การ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้พนักงานเกิดพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างมีส่วนรวมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อนำแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานไปใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน

2. ควรศึกษากระบวนการดำเนินงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนแบบมีส่วนร่วมโดยการให้ประชาชนในหมู่บ้าน ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน

3. ควรศึกษานวัตกรรมการส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของประชาชนผ่านระบบออนไลน์ หรือระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) เพื่อเป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมการทำงานทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงยุติธรรม. (2562). *พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงยุติธรรม.

ฐิตาภัทร์ ทุทุมมา. (2563). *แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานฝ่าย บิวตี้แอนด์เซลล์ (Beauty & Sales) กรณีศึกษา บริษัทเซ็นทรัลเทรดดิ้ง จำกัด*. สารนิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. วิทยาลัยการจัดการ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธปภัค บูรณสิงค์. (2563). *คู่มือปฏิบัติงานศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน (ศกช.) ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยภาคประชาชน พ.ศ. 2562.* กรุงเทพมหานคร: รีปริ้น.

ธันวนี ประกอบของ และกมลทิพย์ คำใจ. (2560). การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของบุคลากรโรงเรียนปริ้นส์รอแยลส์วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.* 1 (1), 11-20.

ยงยุทธ เกษสาคร. (2547). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม.* (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: ปณณรัชต.

อามีนุดดีน จะปะเกีย. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การของบุคลากรในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.).* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าที่มาใช้บริการธุรกิจสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

A Study of the Relationship Between Customer Experience and Customer Loyalty of MapTa Phut Private Vehicle Inspection Facility in Rayong Province

แคทลียา บุดดา และ ทิพย์วรรณา งามศักดิ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Kattaleeya Budda and Tipvanna Ngarmsak
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: kattaleeya.b@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประสบการณ์ของลูกค้า 2) ความจงรักภักดีของลูกค้า และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดี ของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน เพื่อวัดประสบการณ์ของลูกค้า 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสบายใจ ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ และด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ จำนวน 19 ข้อ ความจงรักภักดีของลูกค้า จำนวน 5 ข้อ ซึ่งใช้ Likert Scale 7 ระดับเป็นมาตรวัด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลจากการทำการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ของลูกค้าอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 19 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความสบายใจ 6 ข้อ ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ 5 ข้อ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ 4 ข้อ และด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ 4 ข้อ ระดับความจงรักภักดีของลูกค้ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง 5 ข้อ ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านความสบายใจ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ และด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์ต่อความจงรักภักดีของลูกค้า

คำสำคัญ: ประสบการณ์ของลูกค้า; ความจงรักภักดีของลูกค้า; สถานตรวจสภาพรถเอกชน

*วันที่รับบทความ : 16 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 22 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 23 กันยายน 2566
Received: September 16 2023; Revised: September 22 2023; Accepted: September 23 2023

Abstracts

The objectives of this research were to study 1) customer experience, 2) customer loyalty, and 3) the relationship between customer experience on customer loyalty of Map Ta Phut Private Vehicle Inspection Facility, Rayong province. Questionnaires with 120 samples were used to measure 4 dimensions of customer experience: peace-of-mind, moments-of truth, outcomes focus, and product experience these had 19 items by using scale 7 levels. The customer loyalty had 5 items by using scale 7 levels. Percentages, means, standard deviations, and multiple regression analysis are among the analysis data. Results find that; the customer experience has 19 items of strongly agree that are peace-of-mind 6 items, moments-of truth 5 items, outcomes focus 4 items, and product experience 4 items. The customer loyalty has 5 items of strongly agree. The customer experience in peace-of-mind and outcomes focus are significantly related to customer satisfaction. The customer experience of peace-of-mind, outcomes focus and product experience are significantly related to customer loyalty.

Keywords: Customer Experience; Customer Loyalty; Private Vehicle Inspection Facility

บทนำ

อุตสาหกรรมรถยนต์ของประเทศไทยมีศักยภาพการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว เนื่องจากความจำเป็นในการใช้รถยนต์ในการเดินทางและการเคลื่อนย้าย อีกทั้งมีการส่งเสริมการตลาดเพื่อจูงใจผู้บริโภคต่าง ๆ หันมาซื้อรถยนต์มากขึ้น จึงส่งผลให้อัตราการเติบโตของรถยนต์ใหม่สูงขึ้น โดยมีจำนวนรถยนต์จดทะเบียนใหม่ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (รย.1-รย.11) ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 869,169 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.70 จากปี พ.ศ. 2564 จำนวน 806,999 คัน โดย ปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนรถยนต์จดทะเบียนสะสม จำนวน 9,727,208 คัน (กรมการขนส่งทางบก, 2566 : ออนไลน์) ซึ่งจากจำนวนรถยนต์ที่ผู้บริโภคในประเทศไทยซื้อในแต่ละปีนั้น พบว่าทุกคนต้องมีการเสียภาษีประจำทุกปีโดยขึ้นอยู่ประเภทของรถที่ใช้ หากเป็นรถยนต์เก่าใช้แล้วเกิน 7 ปีขึ้นไปต้องผ่านการตรวจสภาพรถใช้งานแล้วก่อนที่จะเสียภาษีประจำปีที่กรมการขนส่งทางบกได้ ในขณะที่รถมอเตอร์ต์เก่าใช้แล้วเกิน 5 ปีขึ้นไปต้องผ่านการตรวจสภาพรถใช้งานแล้วก่อนที่จะเสียภาษีประจำปีที่กรมการขนส่งทางบกได้ เช่นกัน เนื่องจากการให้บริการจากทางภาครัฐมีการจำกัดการให้บริการจึงส่งผลให้เกิดสถานตรวจสภาพรถใช้แล้วของบริษัทเอกชนเข้ามามีบทบาทในการทำหน้าที่ตรวจสภาพรถใช้แล้วทุกประเภทก่อนที่จะมีการเสียภาษีประจำปี ปัจจุบันมีสถานตรวจสภาพรถเอกชนจำนวนเพิ่มมากขึ้นส่งผลการแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง สถานตรวจสภาพรถเอกชนแต่ละแห่งจำเป็นต้องมี การรักษาและการสร้างฐานประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า สามารถทำให้เกิดความพึงพอใจและความจงรักภักดีในการเข้าใช้บริการของลูกค้า

การสร้างประสบการณ์ลูกค้ามีบทบาทและความสำคัญต่อการสร้างความพึงพอใจและความจงรักภักดีของลูกค้าซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในธุรกิจยุคปัจจุบันที่มีการพัฒนาของเทคโนโลยีและโลกออนไลน์อย่างรวดเร็ว หากธุรกิจสามารถตอบสนองและสร้างประสบการณ์ลูกค้าได้ดีจะส่งผลทำให้ลูกค้าเกิดความจงรักภักดีกับธุรกิจ (ฐานิดา สุริยะวงศ์, วัชระ เวชประสิทธิ์ และวิวิศณ์ สุขแสงอร่าม, 2565 : 118-139)

การเสริมสร้างให้ลูกค้าจงรักภักดีต่อองค์กรธุรกิจเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน และยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เกิดจากการเพิ่มประสบการณ์ลูกค้า ความจงรักภักดีที่ลูกค้ามีต่อองค์กรธุรกิจนั้นสามารถแสดงให้เห็นผ่านการซื้อซ้ำและการมีส่วนร่วมกับองค์กรธุรกิจนั้นๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากความพึงพอใจต่อสินค้าและบริการที่ลูกค้าได้รับจากองค์กรธุรกิจก่อนหน้านั้นวิธีการที่จะทำอย่างไรให้ลูกค้าจงรักภักดีต่อองค์กรธุรกิจมีหลากหลายวิธีการ แต่ก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ลูกค้าจะได้รับจากการบริการในช่วงระยะเวลานั้นๆ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นหรือเชื่อใจในองค์กรธุรกิจตลอดจนมีการแนะนำให้ผู้อื่นมาใช้บริการด้วย

สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด สถานที่จัดตั้ง 112/13 ถนนเนินพยอม ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ให้บริการเกี่ยวกับตรวจสภาพรถ รับต่อ ภาษี พรบ. ประกันภัยรถทุกประเภท และรับงานนิติกรรมทุกประเภท โอน ย้าย แจ้งเปลี่ยนสี เปลี่ยนเครื่อง เปลี่ยนลักษณะ เปลี่ยนชื่อ ป้ายหาย เป็นต้น จากการดำเนินธุรกิจพบว่าปัญหาของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง เกิดจากการที่มีสถานตรวจสภาพรถเอกชนจำนวนเพิ่มมากขึ้นส่งผลการแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง ทำให้รายได้ของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยองลดลง กำไรลดน้อยลง (สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด, 2566 : 2) นอกจากจะมีการแข่งขันทางการตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นแล้ว ยังมีเรื่องการบริหารประสบการณ์ลูกค้า เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาให้ลูกค้าจงรักภักดีต่อองค์กรธุรกิจ

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสบการณ์ลูกค้า ความจงรักภักดีของลูกค้า และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดี เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นประโยชน์ในการหาแนวทางเสริมสร้างประสบการณ์ลูกค้าของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาการบริการลูกค้าภายในองค์กรและยังสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดในสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

2) เพื่อศึกษาความจงรักภักดีของลูกค้า สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

1. การศึกษาประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ประชากร ได้แก่ ลูกค้าที่มาใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นประชาชนผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ทั้งหมดจำนวน 6,643 คน (สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง, 2566 : 3)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเนื่องด้วยผู้ศึกษาใช้ผลจากแบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปลด้วยมาตรอันตรภาค (Continuous Scale) เป็นสำคัญ จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Bartlett, Kotrlik and Higgins (2001 : 43-50) ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้เท่ากับ 118.64 คน ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเป็น 120 คน ในการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบสะดวก (Convenience Sampling) กับลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

1.2 เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามมีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และใช้การวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal scale) และเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือวัดคุณภาพประสบการณ์ของลูกค้า (Customer Experience Quality: EXQ) ของ Klaus and Maklan (2013 : 227-246) และ Khan, Garg and Rahman (2015 : 266-274) ซึ่งวัดจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสบายใจ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ จำนวน 4 ข้อ 4) ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งหมด 19 ข้อ ใช้มาตรวัดข้อคิดเห็นในระดับต่างๆ เป็นมาตราส่วน 7 คะแนน โดยกำหนดให้ 1 คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout) จำนวน 30 ชุด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach’s Coefficient Alpha) ของประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า ด้านความสบายใจ เท่ากับ 0.879

ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ เท่ากับ 0.890 ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ เท่ากับ 0.856 และด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ เท่ากับ 0.718 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 ทุกด้าน ดังนั้น ถือว่าสามารถนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ (Sekaran and Bougie, 2020 : 127)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองที่ร้านสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 120 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของคำถามส่วนที่ 2 มีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้ 6.15 – 7.00 เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5.31 – 6.14 เห็นด้วย 4.45 – 5.30 เห็นด้วยเล็กน้อย 3.59 – 4.44 ไม่แน่ใจ 2.73 – 3.58 ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย 1.87 – 2.72 ไม่เห็นด้วย 1.00 – 1.86 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. การศึกษาความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เช่นเดียวกับข้อ 1.1

2.2 เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ใน**ส่วนที่ 3** เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความจงรักภักดีของลูกค้า สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง เพื่อวัด ความจงรักภักดีของลูกค้าด้วยการวัดระดับการเป็นผู้สนับสนุนของลูกค้า ซึ่งดัดแปลงจากของ Klaus and Maklan (2013 : 227-246) และ Zeithaml et al. (1996 : 31-46) ; Parasuraman et al. (2005 : 213-233) มีคำถามจำนวน 5 ข้อ ข้อคำถาม 1 ข้อ ให้เลือกตอบจากระดับ 1 ถึง 7 โดย 1 ไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง และ 7 คือ มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout) จำนวน 30 ชุด พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach’s Coefficient Alpha) ของความจงรักภักดีของลูกค้า เท่ากับ 0.806 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 ทุกด้าน ดังนั้น ถือว่าสามารถนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ (Sekaran and Bougie, 2020 : 127)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองที่ร้านสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 120 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของคำถามส่วนที่ 3 มีเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 7 ระดับ ดังนี้ 6.15 – 7.00 มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง 5.31 – 6.14 มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ 4.45 – 5.30 มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้เล็กน้อย 3.59 – 4.44 ไม่แน่ใจ 2.73 – 3.58 ไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้เล็กน้อย 1.87 – 2.72 ไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้ 1.00 – 1.86 ไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยทำการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย H_1 : ประสบการณ์ของลูกค้ามีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของลูกค้า สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยมีสมมติฐานย่อยดังนี้

H_{11} : ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านความสบายใจ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

H_{12} : ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

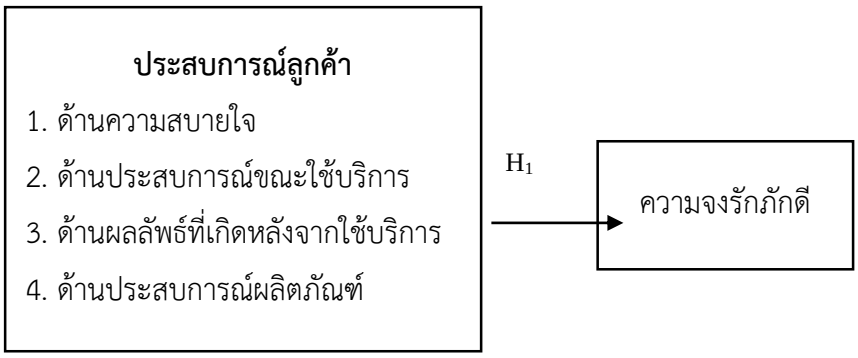
H_{13} : ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

H_{14} : ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมานการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าที่มาใช้บริการธุรกิจสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ดังภาพประกอบที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นลูกค้าของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 – 50 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 45,000 บาท และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

1.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรายข้อทั้งหมดอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ของลูกค้าที่มีต่อสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด

ประสบการณ์ของลูกค้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านความสบายใจ			
ท่านเลือกใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดเพราะให้คำแนะนำแก่ท่านอย่างเป็นอิสระ	6.58	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านคิดว่ากระบวนการทั้งหมดในการใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดนั้นเป็นเรื่องง่ายมาก	6.58	0.64	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดรู้จักและดูแลท่านเป็นอย่างดี เพราะท่านเป็นลูกค้าของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด	6.49	0.93	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านอยากจะใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดไปอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน	6.48	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านเคยใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดมาก่อนหน้านี้แล้ว จึงรู้สึกว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะได้รับบริการที่ต้องการ	6.47	0.95	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านมีความมั่นใจในความเชี่ยวชาญของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด	6.45	0.74	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ			
พนักงานของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด มีทักษะการทำงานที่ดี รับฟังอย่างสุภาพ และทำให้ท่านรู้สึกสบายใจ	6.58	0.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดสามารถจัดการแก้ปัญหาให้ท่านได้อย่างถูกต้อง เมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น	6.58	0.62	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดเป็นสถานตรวจสภาพรถเอกชนที่มีความปลอดภัยและมีชื่อเสียง	6.56	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดมีความยืดหยุ่นในการให้บริการและสามารถให้บริการได้ตรงกับความต้องการของท่าน	6.55	0.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประสบการณ์ของลูกค้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดมีการแจ้งข้อมูลและตัวเลือกการบริการใหม่ๆ ล่าสุดให้ท่านทราบ	6.31	0.99	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ			
การใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดทำให้กระบวนการใช้บริการง่ายมากขึ้น	6.67	0.54	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดสามารถให้บริการแก่ท่านได้อย่างรวดเร็ว	6.56	0.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดสามารถแก้ไขปัญหาของท่านได้เป็นอย่างดี	6.54	0.59	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านชอบใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดแห่งนี้มากกว่าสถานตรวจสภาพรถเอกชนรายอื่น	6.53	0.62	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์			
ท่านต้องการเลือกใช้บริการต่างๆ กับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด เพราะแน่ใจว่าท่านจะได้รับข้อเสนอการบริการที่ดีที่สุด	6.36	0.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านต้องการติดต่อกับพนักงานของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดอย่างน้อย 1 ราย ตลอดกระบวนการใช้บริการทั้งหมดของท่าน	6.31	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านต้องการเปรียบเทียบตัวเลือกการบริการต่างๆ จากสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด เพื่อให้รู้ว่าตัวเลือกใดดีที่สุดสำหรับท่าน	6.23	0.68	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ท่านต้องการได้รับข้อเสนอต่างๆ มากกว่าการตรวจสภาพรถจากสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด	6.18	0.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. ผลการศึกษาความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นรายข้อทั้งหมดอยู่ในระดับมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

ความจงรักภักดีของลูกค้า	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ท่านจะมาใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดในครั้งต่อไป	6.68	0.53	มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง
ท่านจะเลือกใช้บริการกับสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดเป็นตัวเลือกที่แรก	6.66	0.53	มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง
ท่านจะแนะนำสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดให้บุคคลอื่นมาใช้บริการ	6.48	0.70	มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง
ท่านจะพูดเรื่องดีๆ ของสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุดกับบุคคลอื่น	6.44	0.67	มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง
ท่านจะโน้มน้าวให้เพื่อนและญาติของท่านมาใช้บริการที่สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด	6.33	0.83	มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้อย่างยิ่ง

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Pearson correlation coefficient)

ประสบการณ์ของลูกค้า	Mean	SD	ด้านความสบายใจ (X1)	ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ (X2)	ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ (X_3)	ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ (X4)
ด้านความสบายใจ (X_1)	6.51	0.56	1			
ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ (X_2)	6.51	0.54	.693**	1		
ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ (X_3)	6.58	0.47	.545**	.693**	1	

ประสบการณ์ของลูกค้า	Mean	SD	ด้านความสบายใจ (X1)	ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ (X2)	ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ (X_3)	ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ (X4)
ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ (X_4)	6.27	0.56	.491**	.490**	.493**	1

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed). *. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้า ด้านความสบายใจ (X_1) ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ (X_2) ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ (X_3) ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ (X_4) อยู่ระหว่าง 0.490-0.693 ซึ่งต่ำกว่า 0.8 จึงไม่เกิดการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ด้วยวิธี Enter ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ด้วยวิธี Enter

ประสบการณ์ของลูกค้า	ความจงรักภักดีของลูกค้า			t	Sig.	VIF
	B	Std. Error	Beta			
(Constant)	0.910	0.504		1.805	0.074	
ด้านความสบายใจ (X_1)	0.199	0.084	0.218	2.373	0.019*	2.052
ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ (X_2)	0.163	0.100	0.171	1.636	0.105	2.665
ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ (X_3)	0.302	0.101	0.276	3.005	0.003**	2.053
ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ (X_4)	0.202	0.072	0.218	2.808	0.006**	1.470
$R = 0.834$ $R^2 = 0.697$ Adjust $R^2 = 0.670$ $F = 32.009$ Sig.$= 0.000^{**}$ Durbin-Watson = 1.883						

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.470-2.665 ซึ่งไม่เกิน 10 นั้นแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทุกตัวแปรไม่เกิดปัญหาความเป็นพหุสัมพันธ์กัน (Black, 2016 : 585) อีกทั้งค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.883 ซึ่งอยู่ระหว่างค่าที่ 1.50 - 2.50 แสดงได้ว่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นตัวแปรสุ่มเป็นอิสระต่อกัน (กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา, 2561 : 353) โดยตัวแปรประสบการณ์ของลูกค้า 3 ด้าน ได้แก่

ด้านความสบายใจ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ และด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์ของเส้นถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสบายใจ ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ และด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและสามารถทำนายความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัย H_{11} H_{13} และ H_{14} ปฏิเสธามมติฐานการวิจัย H_{12} โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของเส้นถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ (B) เท่ากับ 0.199, 0.302 และ 0.202 ตามลำดับ นำมาสร้างสมการตัวแบบในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y = 0.910 + 0.199X_1^{*} + 0.163X_2 + 0.302X_3^{**} + 0.202X_4^{**}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z(Y) = 0.218X_1^{*} + 0.171X_2 - 0.276X_3^{**} + 0.218X_4^{**}$$

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โดยกำหนดให้

Y = ความจงรักภักดีของลูกค้า

X_1 = ด้านความสบายใจ

X_2 = ด้านประสบการณ์ขณะใช้บริการ

X_3 = ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ

X_4 = ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์

โดยตัวแปรทั้ง 3 ด้าน สามารถทำนายความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ได้ร้อยละ 68.2

อภิปรายผลการวิจัย

จากประสบการณ์ของลูกค้า ด้านความสบายใจ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ฉัตรชัยพลรัตน์ และ ทิพย์วรรณา งามศักดิ์ (2566 : 11-24) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความพึงพอใจกับความจงรักภักดีและกับการบอกต่อปากต่อปากของลูกค้าห้างหุ้นส่วนจำกัดฉัตรชัยเจริญ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านความสบายใจ มีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ พึ่งโพธ์ (2566 : 63-64) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างประสบการณ์ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้าด้านอุ่นใจ มีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของลูกค้า

ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชยุตม์กันต์ พงศ์จิรกร และทิพย์รัตน์ เลาหวิเชียร (2561 : 127-140) ได้ศึกษาอิทธิพลของการบริหารประสบการณ์ของลูกค้าที่มีผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าของคลินิกเสริมความงาม พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านการบริการ อิทธิพลต่อความจงรักภักดีเชิงทัศนคติของลูกค้า และความจงรักภักดีเชิงพฤติกรรมของลูกค้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ฉัตรชัยพลรัตน์ และทิพย์วรรณา งามศักดิ์ (2566 : 11-24) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความพึงพอใจกับความจงรักภักดีและกับการบอกต่อปากต่อปากของลูกค้าห้างหุ้นส่วนจำกัดฉัตรชัยเจริญ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ มีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Makudza (2021 : 191-203) ศึกษาการเพิ่มความภักดีของลูกค้าผ่านการจัดการประสบการณ์ของลูกค้าในอุตสาหกรรมการธนาคาร พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านการปฏิสัมพันธ์ขณะการบริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความจงรักภักดีของลูกค้า

ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลชนก ฉัตรชัยพลรัตน์ และทิพย์วรรณา งามศักดิ์ (2566 : 11-24) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความพึงพอใจกับความจงรักภักดีและกับการบอกต่อปากต่อปากของลูกค้าห้างหุ้นส่วนจำกัดฉัตรชัยเจริญ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรศักดิ์ พึ่งโพธ์ (2566 : 63-64) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างประสบการณ์ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ประสบการณ์ของลูกค้า ด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความจงรักภักดีของลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานตรวจสภาพรถเอกชน

1. ด้านความสบายใจ สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ควรให้ความสำคัญการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างลูกค้ากับพนักงาน มีการดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี โดยพนักงานต้องมีความเชี่ยวชาญในการให้บริการ มีขั้นตอนการให้บริการที่ง่าย สะดวก ไม่ยุ่งยาก รวมทั้งพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในงานและการให้บริการ เมื่อต้องให้คำปรึกษาแนะนำทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อถือและเกิดความสบายใจ

2. ด้านผลลัพธ์ที่เกิดหลังจากใช้บริการ สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ควรให้จัดทำกระบวนการบริการแก่ลูกค้าให้มีขั้นตอนที่ง่ายขึ้น และมีการให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว โดยพนักงานต้องมีทักษะและความเชี่ยวชาญสามารถแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหา

การให้บริการแก่ลูกค้าต้องนำพูดคุยแลกเปลี่ยนถึงแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อให้เมื่อเกิดปัญหากับลูกค้าอีกครั้งจะสามารถแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3. ด้านประสบการณ์ผลิตภัณฑ์ สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ควรมีการนำเสนอข้อเสนอการบริการต่างๆ ให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้เปรียบเทียบตัวเลือกต่างๆ ที่ดีที่สุดในการเลือกใช้บริการ รวมทั้งจัดให้พนักงานอย่างน้อย 1 ราย ไว้คอยติดต่อสื่อสารกับลูกค้าตลอดกระบวนการใช้บริการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดผลลัพธ์ของการบริการ

4. หลังจากนำแนวทางการเสริมสร้างประสบการณ์ของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ไปใช้มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อห้ามารถสร้างประสบการณ์ลูกค้าได้เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกของประสบการณ์ของลูกค้าในด้านต่างๆ ที่ศึกษา รวมทั้งทราบถึงความภักดีของลูกค้า และเพื่อเป็นแนวทางการเสริมสร้างประสบการณ์ของลูกค้าให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. การทำการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการวิเคราะห์ประสบการณ์ของลูกค้าที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของลูกค้าด้วยสถิติอื่น ๆ เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของประสบการณ์ของลูกค้าและความจงรักภักดีของลูกค้า และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) เป็นต้น

3. การทำการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการและยังไม่เคยใช้บริการสถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง ซึ่งจะทำให้ทราบถึงประสบการณ์ของลูกค้าสถานตรวจสภาพรถเอกชนทั้งสองกลุ่ม เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการและกลยุทธ์ทางการตลาด อันจะส่งผลให้ธุรกิจสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไปได้ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก ฉัตรชัยพลรัตน์ และ ทิพย์วรรณา งามศักดิ์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของลูกค้ากับความพึงพอใจกับความจงรักภักดีและกับการบอกต่อปากต่อปากของลูกค้าห้างหุ้นส่วนจำกัดฉัตรชัยเจริญ จังหวัดขอนแก่น. *การประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 11*. (หน้า 11-24). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

กรมการขนส่งทางบก. (2566). สถิติจำนวนรถจดทะเบียนใหม่. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 11 เมษายน 2566. แหล่งที่มา: https://datagov.mot.go.th/dataset/dataset_stat_1_003

กัลยา วานิชย์บัญชา และฐิตา วานิชย์บัญชา. (2561). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. (พิมพ์ครั้งที่ 31). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามลดา.

ชยุตม์กันต์ พงศ์จิรกร และทิพย์รัตน์ เลาหวิเชียร. (2561). อิทธิพลของการบริหารประสบการณ์ลูกค้าที่มีผลต่อความภักดีของลูกค้าของคลินิกเสริมความงาม. *วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ.* 9 (2), 127-140.

ฐานิดา สุริยะวงศ์, วัชระ เวชประสิทธิ์ และ วิวิศณ์ สุขแสงอร่าม. (2565). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์และประสบการณ์ลูกค้าที่มีต่อความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้าธุรกิจจำหน่ายสินค้าแฟชั่นออนไลน์. *วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.* 11 (2), 118-139.

สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง. (2566). *ข้อมูลธุรกิจ*. ระยอง: สถานตรวจสภาพรถเอกชนมาบตาพุด จังหวัดระยอง.

สรศักดิ์ พึ่งโพธ์. (2566). *แนวทางการเสริมสร้างประสบการณ์ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร สาขาโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Bartlett, J.E., Kotrlik, J.W. & Higgins, C.C. (2001). Organizational Research: Determining Appropriate Sample Size in Survey Research. *Information Technology, Learning, and Performance Journal*, 19 (1), 43-50

Black, K. (2016). *Business Statistics: For Contemporary Decision Making*. (9th ed). John Wiley & Sons.

Khan, I., Garg, R.J. Rahman, Z. (2015). Customer Service Experience in Hotel Operations: An Empirical Analysis. *Social and Behavioral Sciences*, 189 (2015), 266-274.

Klaus, P. & Maklan, S. (2013). Towards a Better Measure of Customer Experience. *International Journal of Market Research*, 55 (2), 227-246.

Makudza, F. (2021) Augmenting customer loyalty through customer experience management in the banking industry. *Journal of Asian Business and Economic Studies*, 28 (3), 191-203.

Parasuraman, A., Zeithaml, V.A., & Malhotra, A. (2005). E-S-Qual: A Multiple-Item Scale for Assessing Electronic Service Quality. *Journal of Service Research*, 7, 213-233.

Sekaran, U. & Bougie, R. (2020). *Research Methods for Business*. (8th ed). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Zeithaml, V., Berry, L., & Parasuraman, A. (1996) The Behavioral Consequences of Service Quality. *Journal of Marketing*, 60, 31-46.

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

The Development of Reading Comprehension Abilities of Mathayomsuksa 2 Students with OK5R Learning Management in Conjunction with the Think-Pair-Share Technique

ปฏิญญา โกมลกิติสกุล และ ทรงภพ ขุนมธุรส
มหาวิทยาลัยนเรศวร
Patinya Komonkitisakul and Songphop Khunmathurot
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Patinyak64@nu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการศึกษาและการทำงาน เนื่องจากเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน วิเคราะห์ ตีความ แปลความ และประเมินค่าจากเรื่องที่อ่านได้ งานวิจัยนี้ได้พัฒนากรอบแนวคิดโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด และมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด การวิเคราะห์ผลการวิจัยนี้ใช้การเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 43 คน โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด อยู่ในระดับมากที่สุด

* วันที่รับบทความ : 16 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 6 เมษายน 2566
Received: March 16 2023; Revised: April 4 2023; Accepted: April 6 2023

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ; OK5R; เทคนิคเพื่อนคู่คิด

Abstracts

In the context of daily life, reading comprehension is a crucial skill both in education and work because it may be developed to analyze, interpretation and assessment what is read. This study used a conceptual framework with OK5R learning management in conjunction with the Think-Pair-Share technique. The objectives of this research are: 1) to develop a learning management plan using the OK5R learning management method with the Think-Pair-Share technique. 2) To compare the reading comprehension ability of Mathayomsuksa 2 students before and after learning using OK5R learning management together with Think-Pair-Share techniques 3) to study student satisfaction affecting OK5R learning management together with the Think-Pair-Share technique. The sample group consisted of 43 students in Mathayomsuksa 2/1 of Nernsaard Wittayakhom School, semester 2, academic year 2022, selected by purposive random sampling. The tools used in the research were 1) a learning management plan using OK5R learning management together with the Think-Pair-Share technique, 2) a reading comprehension test, and 3) a student satisfaction assessment on using this learning management techniques. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, and dependent t-test.

The results showed that 1) the learning management plan using the OK5R learning management together with the Think-Pair-Share technique was at the highest level of appropriateness. 2) Reading comprehension of Mathayomsuksa 2 students after study was significantly higher than before study at the significance level of .05. 3) The level of satisfaction with the OK5R learning management together with the Think-Pair-Share technique is at the highest level.

Keywords: Reading Comprehension; OK5R; Think-Pair-Share

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 2) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญในบริบทด้านดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการศึกษา และการทำงานย่อมเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นทักษะที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตอย่างมาก เพราะเป็นการพัฒนาสติปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ และช่วยให้จิตใจมีสมาธิ สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง นิรัติศัย สุดเพาะ (2555 : 3) ได้กล่าวว่าทักษะการอ่านต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถพัฒนาการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่ออ่านเรื่องแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ตีความ แปลความ ขยายความ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ การที่ผู้เรียนจะมีสมรรถนะดังกล่าว ต้องมีความสามารถในการอ่านจับใจความที่เป็นพื้นฐานสำคัญจึงจะสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดการอ่านไว้ในสาระที่ 1 มาตรฐาน ท1.1 และกำหนดคุณภาพของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาด้านการอ่าน กล่าวคือ เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญ และรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ นำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดและเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยตัวชี้วัดของวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คือ การอ่านจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน อีกทั้งในสาระการเรียนรู้แกนกลางได้กำหนดบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน บทความ บันทึกเหตุการณ์ บทสนทนา บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549 : 18-19)

นอกจากนั้นการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นความสำคัญของการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความสำคัญเป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิด เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากอ่านแล้วจับใจความได้ จำไว้ได้ หรือบันทึกไว้ได้ก็จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที (ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล, 2553 : 55)

จากการศึกษาปัญหาทางการเรียนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านลดลง ทั้งจากหนังสือเรียน หนังสืออ่านนอกเวลา หรือหนังสือประเภทอื่น ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนส่วนมากเกิดความเบื่อหน่ายจากอ่านจับใจความไม่เป็นหรืออ่านได้ช้า ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญโดยการแยกใจความสำคัญออกจากใจความรองไม่ได้ ตีความและอ่านไม่เข้าใจ ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้แก่ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่าต่อไป ซึ่งส่งผลต่อการคัดกรองความสามารถในการอ่านและการเขียนประจำปีการศึกษา 2565 จากสถาบันภาษาไทยตามนโยบาย โครงการและกิจกรรมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับพอใช้ โดยอ้างอิงจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม ในระยะ 3 ปีการศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน *(O-NET)* ในรายวิชาภาษาไทยสาระการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม ปีการศึกษา 2561-2563

ปีการศึกษา	คะแนนเต็ม	ระดับโรงเรียน	ระดับจังหวัด	ระดับสังกัด	ระดับประเทศ
2561	100	51.79	60.51	59.17	58.55
2562	100	47.13	50.61	49.27	48.65
2563	100	53.70	63.20	60.66	59.67

จากตาราง 1 ปีการศึกษา 2561 ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 51.79, 47.13 และ 53.70 ตามลำดับ เห็นได้ว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่านเป็นสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนควรจะต้องเร่งพัฒนา เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าทักษะในด้านการอ่านของนักเรียน ยังไม่บรรลุตามมาตรฐานและตัวชี้วัด รวมไปถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูที่ไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียน และส่งผลให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยวิธีการสอนในรูปแบบ OK5R มาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนให้เกิดการพัฒนา ซึ่งเป็นแนวคิดของ Walter Pauk (1984 : 172 อ้างถึงใน ประไพ บุตรไชย, 2560 : 1) ที่กล่าวว่าวิธีการสอนแบบ OK5R คือ วิธีการสอนที่เน้นการจดคำสำคัญลงบนกระดาษ (Record) และการสะท้อนความคิด (Reflect) ซึ่งเป็นจุดสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เชื่อมโยงความคิดใหม่กับความเข้าใจเก่าหรือความรู้เดิมที่มีในความทรงจำเข้าด้วยกัน และปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้สิ่งที่เพิ่งเรียนรู้มา โดยมีขั้นตอนการอ่านอยู่ 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 O (Overview) การอ่านอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 K (Key Ideas) หาแนวความคิดหลัก ขั้นที่ 3 R1 (Read) อ่านแต่ละย่อหน้า ขั้นที่ 4 R2 (Record) จดบันทึกใจความสำคัญ ขั้นที่ 5 R3 (Recite) พูดเล่าเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 6 R4 (Review) ทบทวน ขั้นที่ 7 R5 (Reflect) สะท้อนความคิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิวิภา ชูเรือง (2550 : 1) ที่กล่าวว่า นักเรียนที่สอนโดยวิธีการสอนแบบ OK5R มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากวิธีการสอนแบบ OK5R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนาทักษะการอ่านด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R อย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี โดยผู้วิจัยจะนำเทคนิค OK5R มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think pair share) ซึ่งเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Coorperative Learning) ที่ถูกพัฒนาโดย Lyman โดยวิธีการสอนจะเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่าง

นักเรียนสองคนที่จับคู่กัน แล้วช่วยกันแบ่งปันความคิดในประเด็นปัญหา หลังจากที่ร่วมกันคิดเป็นคู่แล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปเสนอให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้รับฟัง เพื่อให้เกิดการวิเคราะห์วิจารณ์ผลร่วมกันทั้งชั้น มีขั้นตอน คือ 1) ผู้สอนตั้งปัญหาประเด็นสั้น ๆ หรือโจทย์คำถามกับผู้เรียนทั้งชั้น 2) ให้ผู้เรียนแต่ละคนหาคำตอบด้วยตนเองโดยลำพังอย่างอิสระโดยมีกำหนดเวลา 3) จากนั้นให้ผู้เรียนจับคู่แบบคละความสามารถร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิด ผลัดกันเล่าความคิดหรือคำตอบของตนให้เพื่อนฟังจนได้ข้อสรุปที่เห็นพ้องกัน แล้วให้ผู้เรียนคนใดคนหนึ่งอธิบายคำตอบ 4) นำผลสรุปเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟังทั้งชั้น เพื่อหาข้อสรุปของประเด็นคำถามจากผู้เรียนทั้งชั้น (สายชล โชติธนากิจ, 2561 : 6)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด (Think pair share) ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกประมวลความรู้จากประสบการณ์เดิม สร้างแรงจูงใจในการอ่าน และเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจในการอ่านอย่างถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นการฝึกคิดวิเคราะห์ และจัดระบบข้อมูลที่ได้เรียนรู้จากการอ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 โรงเรียนในสหวิทยาเขตเอกาทศรถ ซึ่งรับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้น 476 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 43 คน ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purpositive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 6 แผน

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

1.3 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแผน 6 เรื่อง เรื่องละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ดังนี้

1) การอ่านจับใจความจากบทความ	จำนวน 2 ชั่วโมง
2) การอ่านจับใจความจากงานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง	จำนวน 2 ชั่วโมง
3) การอ่านจับใจความจากบทโฆษณา	จำนวน 2 ชั่วโมง
4) การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	จำนวน 2 ชั่วโมง
5) การอ่านจับใจความจากบันทึกเหตุการณ์	จำนวน 2 ชั่วโมง
6) การอ่านจับใจความจากวรรณคดีในบทเรียน	จำนวน 2 ชั่วโมง

1.4 ดำเนินการคัดเลือกบทอ่านโดยคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย มีสาระและคุณประโยชน์ต่อการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีเนื้อหาที่พัฒนาทักษะและสร้างสรรค์

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้ง 6 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา การใช้ภาษาและในส่วนที่ยังบกพร่อง นำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ และความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาสาระกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.7 นำผลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความถูกต้องสมบูรณ์

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขแล้วไปใช้

2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัย

2.2 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาทั้งในด้านทฤษฎีและแนวคิดมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และสร้างเกณฑ์การให้คะแนนในการตรวจแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.3 สร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ นำไปใช้จริง จำนวน 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถด้านอ่านจับใจความให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2.5 เสนอแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index Of Item Objective Congruence : IOC) โดยข้อสอบต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00 จำนวน 40 ข้อ

2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ได้รับการปรับปรุงและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 48 คน ที่เคยเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความมาแล้ว ดังนี้

2.6.1 หาความยากง่าย (p) โดยพิจารณาเกณฑ์คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 โดยยึดจากตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.22 – 0.78

2.6.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยพิจารณาเกณฑ์ในการเลือกที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป คัดเลือกโดยยึดจากตารางวิเคราะห์ข้อสอบ จากนั้นพิจารณาเลือกใช้ข้อสอบข้อที่ค่าความยาก และอำนาจจำแนกที่มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผ่านเกณฑ์มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22 – 0.70

2.6.3 ค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่คัดเลือกมาแล้ว จำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงตามเกณฑ์จนสมบูรณ์แล้ว จำนวน 30 ข้อไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

3.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ

3.2 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

3.3 สร้างแบบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ1) ด้านบรรยากาศในการเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งสิ้น 12 ข้อ

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 – 1.00

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ครบทั้ง 6 แผน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบทดสอบก่อนและหลังกับกลุ่มเดี่ยว (The one-group pretest-posttest design) การวัดความสามารถการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนดำเนินการทดลอง ดังนี้

ตาราง 2 แสดงแบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทำแบบทดสอบก่อนเรียน
X หมายถึง การเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด
T_2 หมายถึง การทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเนินสะอาดวิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 43 คน ภายในระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 และเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1. ติดต่อ ประสานงานกับทางบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทำการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยถึงผู้เชี่ยวชาญ นัดหมายผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ในการทดลองต่อไป

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน (Pretest) เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

2.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยผู้วิจัยทำการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง จำนวน 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความจากบทความ จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากงานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทโฆษณา จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความจากบันทึกเหตุการณ์ จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความจากวรรณคดี จำนวน 2 ชั่วโมง

2.3 หลังจากทำการทดลองเสร็จสิ้น จึงทำการทดสอบนักเรียนหลังเรียน (Posttest) เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยเป็นแบบวัดความสามารถชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน จากนั้นตรวจให้คะแนน บันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน และนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

3.2 นำผลการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งการทดสอบก่อนเรียน การทดสอบหลังเรียน และการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน สรุปผล และอภิปรายผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

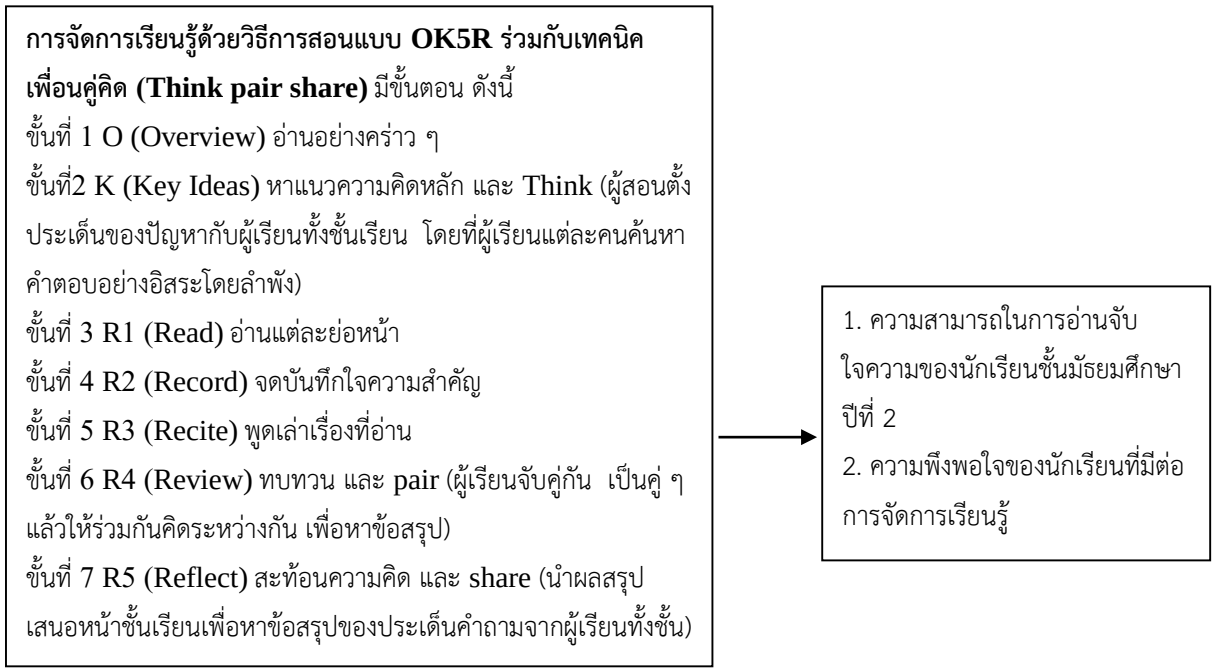
5.2.1 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความมาตรวจให้คะแนน และนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (รัตนะ บัวสนธ์, 2552 : 109)

5.2.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent (รัตนะ บัวสนธ์, 2554 : 109)

5.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5.3.1 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด มาตรวจให้คะแนน นำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
การอ่านจับใจความจากบทความ	4.64	0.55	มากที่สุด
การอ่านจับใจความจากงานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง	4.75	0.51	มากที่สุด
การอ่านจับใจความจากบทโฆษณา	4.72	0.46	มากที่สุด
การอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ	4.73	0.53	มากที่สุด
การอ่านจับใจความจากบันทึกเหตุการณ์	4.73	0.50	มากที่สุด
การอ่านจับใจความจากวรรณคดี	4.74	0.50	มากที่สุด
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	**4.71**	**0.50**	**มากที่สุด**

จากตาราง 3 พบว่า ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.50)

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	43	30	12.72	3.09	11.07	2.51	28.91*	0.0000
หลังเรียน	43	30	23.79	3.22				

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่าการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.72 คะแนน และ 23.79 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่าคะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1.ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.63	0.56	มากที่สุด
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.62	0.55	มากที่สุด
3.ด้านบรรยากาศในการเรียน	4.52	0.54	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.56	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.56, S.D. = 0.26) โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.63, S.D. = 0.56) ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจรองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.62, S.D. = 0.55) ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจรายด้านน้อยที่สุด คือ ด้านบรรยากาศในการเรียน ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.54)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดมาร่วมใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ บทความ งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ บันทึกเหตุการณ์ และวรรณคดีในบทเรียน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของตนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในกิจกรรม นักเรียนได้เกิดการฝึกฝนในแต่ละขั้นตอนและสร้างองค์ความรู้ได้จากการทำกิจกรรมด้วยตนเอง มีการตรวจสอบความรู้ของตนเองกับเพื่อนในชั้นเรียน ก่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา และเรื่องที่อ่านได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ชูบุญ (2560 : 1) ที่ศึกษาผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อ

ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินทร์ทิพย์ ถานะกอง (2556 : 1) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวิธีการสอนแบบ OK5R ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพรวมของการอ่านจับใจความสำคัญ มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความจากการได้ปฏิบัติผ่านขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด ซึ่งเป็นวิธีการอ่านที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านเข้ากับความรู้ความเข้าใจเดิมของนักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยร่วมมือกับเพื่อนในชั้นเรียน เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันจนทำให้มีความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ ช่วยกันวิเคราะห์ในส่วนของเรื่องราว ส่งผลให้ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของประไพ บุตรไชย (2560 : 1) ที่ได้ศึกษาผลการใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ OK5R โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยวรรณ บุญฤทธิ์ (2561 : 1) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ OK5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุงที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ มีความพึงพอใจต่อวิธีสอนอ่านแบบ OK5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุงในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบรรยากาศในการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน เข้าใจสารได้ตรงตามเจตนาของผู้ส่ง

สาร เกิดการฝึกฝนจากการทำกิจกรรมให้เกิดความชำนาญจากเรื่องที่อ่านทุกประเภททั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น สร้างองค์ความรู้ได้จากการทำกิจกรรมด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกันโดยผ่านการอ่านได้ดียิ่งขึ้น และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา แปบดิบ และวริศรา วารเครือ (2565 : 45-60) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบ OK5R ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ OK5R มีผลสัมฤทธิ์พัฒนาการความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ OK5R มีความพึงพอใจในภาพรวมที่ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจ และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความอย่างแท้จริง

2. ครูผู้สอนควรคัดสรรบทอ่านที่นำมาให้ผู้เรียนอ่านในแผนการเรียนรู้แบบ OK5R ควรเป็นเรื่องที่ทันสมัย อยู่ในความสนใจ และเป็นความรู้ที่อยู่ในระดับช่วงวัยของผู้เรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. ครูผู้สอนควรจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลาย เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีใบกิจกรรมหรือบทอ่านที่มีดึงดูดความสนใจ และมีการเสริมแรงเมื่อมีการทำกิจกรรม หรือใบงานได้อย่างถูกต้องแก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด มาทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2. ควรศึกษาการใช้ตัวแปรอื่น ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด เช่นความสามารถในการอ่านตีความ การอ่านวิเคราะห์ และการอ่านเพื่อประเมินค่า เป็นต้น

3. ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ OK5R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดเปรียบเทียบกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอื่น เช่น เทคนิค KWL Plus, เทคนิค SQ4R, เทคนิค STAD

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จินตนา แปบดิบ และ วริศรา วารเครือ. (2565). การศึกษาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ 26 อำเภอแม่สอด จังหวัดตากด้วยการสอนแบบ OK5R. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.* 10 (1), 45-60.

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล. (2553). *การอ่านให้เก่ง*. (พิมพ์ครั้งที่15). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กระดาษสา.

นิรัติศัย สุดเพาะ. (2555). *การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัญจาศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประไพ บุตรไชย. (2560). *ผลการใช้วิธีการสอนแบบ OK5R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและความพึงใจต่อวิธีการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสะพานเลือกวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ปิยวรรณ บุญฤทธิ์. (2561). *ผลการใช้วิธีสอนอ่านแบบ OK5R ร่วมกับนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุงที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดนางลาด จังหวัดพัทลุง.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คำสมัย.

รัตนะ บัวสนธ์. (2554). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครสวรรค์: โรงพิมพ์หจก. ริมปิงการพิมพ์.

ศิรินทร์ทิพย์ ถานะกอง. (2556). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวิธีสอนแบบ OK5R ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ค.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ศิวิภา ชูเรื่อง. (2550). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยและความพึงพอใจ ต่อวิธีการสอนแบบ OK5R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สายชล โชติธนากิจ. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *รายงานการสังเคราะห์ แนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุมาลี ชูบุญ. (2560). *ผลการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิดร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ ค.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Walter pauk. (1984). *How to study in college*. New York: Houghton Mifflin.

การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อวางแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษา กรณีศึกษา ที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์

The Application of Appreciative Inquiry for Marketing Planning to Increase the Customers Case Study of Kritbordinn Standardization Consultant

กฤษดิ์บดิณทร์ จินตนาวรารักษ์ และ ภิญโญ รัตนาพันธุ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Kritbordinn Jintanawararak and Pinyo Rattanaphan
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: krit.j@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกและความประทับใจจากการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน 2) เพื่อวางแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมกับการศึกษาเชิงปฏิบัติการ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธก การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงบวกกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 35 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์จุดร่วม และจุดโดดเด่น

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประสบการณ์เชิงบวกและความประทับใจจากการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน พบว่ามีจุดร่วมที่สำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน มีทักษะการสื่อสารที่ดี ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง

2) การวิเคราะห์ซออาร์ พบจุดแข็ง คือ ที่ปรึกษาระบบมาตรฐานเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน โอกาส คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า สิ่งที่เราต้องการจะเป็น คือ จำนวนลูกค้าที่รู้จักเพิ่มขึ้น ลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น ลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อเพิ่มขึ้น และรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้น และออกแบบแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ได้จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ (1) เปลี่ยนจาก “คนไม่รู้จัก” ให้กลายเป็น “คนที่รู้จัก” (2) เปลี่ยนจาก “ผู้มาขอคำปรึกษา” ให้กลายเป็น “ลูกค้า” (3) เปลี่ยนจาก “ลูกค้า” ให้กลายเป็น “แฟนคลับที่จงรักภักดี”

* วันที่รับบทความ : 26 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 6 เมษายน 2566
Received: March 26 2023; Revised: April 4 2023; Accepted: April 6 202

คำสำคัญ: สุนทรียสาธก; ซออาร์; ที่ปรึกษาอิสระ; ระบบมาตรฐาน

Abstracts

The objectives of this research were 1) to study the positive experiences or impression on using standardized independent consulting services, and 2) to suggestion for marketing planning to increase the customers of Kritbordinn standardization consultant. This study was qualitative research combined with action research. Data on this appreciative inquiry study, which were collected by positive interviewing of 35 key informers, were analyzed to find convergences and divergences experiences.

The results showed that:

1) The key convergences experience included: an independent consultants were knowledgeable, capable and experienced in working, good communication skills, helpful advice, customers can actually put it into practice, and service mind, polite and friendly. The analysis of SOAR analysis found that; the strengths were independent consultants were knowledgeable, capable, and experienced in their work.

2) The opportunities were small and medium-sized enterprises need certification to various standards to increase trade opportunities. In order to aspirations were increasing the number of known customers, new customers, customers who use the service repeatedly and word of mouth, and service income. Design was carried out to prepare the following 3 projects to suggestion the marketing plan for an independent consultant profession with a standard system; (1) change from unknown people to know people, (2) change from visitors to customers, and (3) change from customers to loyal fans.

Keywords: Appreciative Inquiry; SOAR; Independent Consultant; Standard System

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการปรับตัวและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วต่อการแข่งขันเพื่อให้องค์กรของตนได้เป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตหรือธุรกิจด้านการบริการต้องคำนึงถึงเรื่องคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะคุณภาพของสินค้าและบริการเป็นสิ่งสำคัญและมีผลต่อความเชื่อมั่นของลูกค้า การนำมาตรฐานต่างๆ เข้ามาเพื่อเป็นการรับรองคุณภาพสินค้าหรือบริการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อสร้างคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับจากผู้บริโภคทั้งตลาดภายในหรือต่างประเทศ รวมทั้งสร้างความน่าเชื่อถือและตอบสนองความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าได้สูงสุด (นลินี สุรดินทร์กูร, ศรีปริญญา ธูปกระจ่าง และวรเดช จันทรศร, 2563 : 198-210) นอกจากนี้ยังมีการบังคับใช้กฎหมายให้ผู้ผลิตหรือธุรกิจด้านบริการต้องผ่านการรับรองมาตรฐานในบางกรณี เช่น ผู้ผลิตอาหารในประเทศไทยต้องได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เครื่องสำอางต้องขึ้นทะเบียนจดแจ้งกับทางกระทรวงสาธารณสุข เรียกว่า เลขที่จดแจ้ง เป็นต้น ดังนั้น ระบบและมาตรฐานต่าง ๆ จึงถูกนำเข้ามาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงธุรกิจอยู่สม่ำเสมอ โดยระบบและมาตรฐานต่าง ๆ จะมีความแตกต่างและหลากหลาย

ตามแต่ประเภทของธุรกิจนั้น ทั้งมาตรฐานภายในประเทศและมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานด้านการผลิตอาหาร มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) มาตรฐานสุขลักษณะที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Hygiene Practice: GHP) หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice: GMP) มาตรฐานระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร (Hazard Analysis Critical Control Point: HACCP) มาตรฐานที่ได้รับจากองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization: ISO) เพื่อรับรองระบบการบริหารและการดำเนินงานขององค์กร เป็นต้น (ผู้จัดการออนไลน์, 2562 : ออนไลน์) ทั้งนี้ การขอรับรองระบบมาตรฐานต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องมีการจัดวางระบบเอกสาร การจัดเตรียมเอกสาร การฝึกอบรมและการพัฒนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับพนักงาน การจัดเตรียมสถานที่ของสถานประกอบการ การตรวจประเมินและตรวจติดตามสถานประกอบการ เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนต่าง ๆ ค่อนข้างยุ่งยาก ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ยังไม่หน่วยงานภายในที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบมาตรฐาน จึงจำเป็นที่ต้องมีที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน เพื่อให้คำปรึกษาในการดำเนินการและจัดเตรียมขั้นตอนต่าง ๆ

ระบบมาตรฐานต่าง ๆ เป็นระบบที่องค์กรในอุตสาหกรรมตั้งแต่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) จนถึงอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในประเทศไทยรู้จักและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากทำให้การบริหารงาน การผลิต ตลอดจนการให้บริการมีระบบ และมีประสิทธิภาพ เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร ผลิตภัณฑ์และบริการ เป็นที่พึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการและได้รับการยอมรับ (อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ และรุ่งรุจี ศรีดาเดช, 2562 : 10-22) ปัจจุบันผู้ศึกษาเองได้ประกอบอาชีพที่ปรึกษาด้านงานระบบมาตรฐานดังกล่าว และมีโอกาสได้เรียนรู้ด้านการพัฒนาองค์กร (Organization Development: OD) และมีความสนใจนำเอากระบวนการสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry: AI) มาปรับใช้ร่วมกับความรู้ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นการค้นหาประสบการณ์เชิงบวกที่ดีที่สุดของลูกค้า (Customer Experience) และได้นำประสบการณ์เชิงบวกที่ดีที่สุดของลูกค้ามาปรับปรุงและพัฒนาองค์กรในแนวทางที่ลูกค้าต้องการ รวมทั้งเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐาน

ที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ เป็นผู้ให้บริการที่ปรึกษาระบบมาตรฐานต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐานที่ได้รับจากองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (ISO) มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) มาตรฐานสุขลักษณะที่ดีในการผลิตอาหาร (GHP) หลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) มาตรฐานระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุมในการผลิตอาหาร (HACCP) เป็นต้น โดยมีลูกค้าใช้บริการที่ปรึกษาระบบมาตรฐานเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมภาคการผลิต และอุตสาหกรรมภาคบริการ โดยมีลูกค้าผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือน

ธันวาคม พ.ศ. 2564 จำนวน 15 ราย (ที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์, 2565 : 2) จากการดำเนินธุรกิจให้คำปรึกษาด้านระบบมาตรฐานที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ได้วางเป้าหมายการดำเนินงาน คือ มีจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี และมีการบริหารประสบการณ์ของลูกค้าที่ทำให้ลูกค้าพึงพอใจและประทับใจการให้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานจนเกิดความจงรักภักดี ทำให้มีการกลับมาใช้บริการซ้ำและบอกต่อไปยังลูกค้ารายใหม่ ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้ศึกษาซึ่งประกอบอาชีพที่ปรึกษาอิสระเกี่ยวกับระบบมาตรฐานต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยผู้ศึกษาวางแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษาระบบมาตรฐาน ด้วยการนำกระบวนการสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry: AI) มาประยุกต์ใช้กับความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อค้นหาประสบการณ์ตรงเชิงบวกที่ดีที่สุดของลูกค้า จากการที่ผู้ศึกษามีประสบการณ์จากการได้พบเห็น สอบถาม สัมภาษณ์ หรือลงมือทำมาแล้ว นำมาขยายผลต่อไป เพื่อให้ลูกค้าเกิดความประทับใจสูงสุด เกิดการความภักดีของลูกค้าต่อองค์กร กลับมาใช้บริการซ้ำ และเกิดการบอกต่อในที่สุด รวมถึงเพิ่มจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการที่ปรึกษาอิสระด้านระบบมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกและความประทับใจจากการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน
2. เพื่อวางแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)โดยทำการเก็บข้อมูลเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (Individual Depth Interview) ตามกรอบสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry: AI) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 35 ราย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มลูกค้าใหม่ที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ จำนวน 10 ราย 2) กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก จำนวน 10 ราย 3) กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำครั้งที่สอง จำนวน 10 ราย และ 4) กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ จำนวน 5 ราย

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการวิจัย เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interviews) โดยใช้แนวทางในการตั้งคำถามเชิงบวกตามแนวทฤษฎีสุนทรียสาธก เป็นการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิด ทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นและตอบคำถามได้อย่างอิสระ ในแต่ละระดับขั้นอาจจะมีคำถามที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของระดับขั้นนั้น ๆ โดยมีชุดคำถามดังต่อไปนี้

ระดับขั้นที่ 1 กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ

1. ตอนที่ท่านได้ที่ปรึกษาที่ดี ท่านได้ค้นหาหรือติดต่อทางไหนบ้างครับ?
2. ที่ปรึกษาที่ดีที่ท่านเคยปรึกษาแล้วเกิดความประทับใจเป็นอย่างไรบ้างครับ?

ระดับขั้นที่ 2 กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก

1. ท่านคิดว่าอะไรคือจุดเปลี่ยนที่ทำให้ท่านมาเลือกใช้บริการจากผมครับ?
2. สิ่งที่ท่านประทับใจในตัวผมที่แตกต่างจากที่ปรึกษาท่านอื่นเป็นอย่างไรครับ?

ระดับขั้นที่ 3 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการครั้งที่สอง

1. ท่านคิดว่าอะไรคือจุดเปลี่ยนที่ทำให้ท่านกลับมาใช้บริการของผมในครั้งที่สองครับ?
2. สิ่งที่ท่านประทับใจในตัวผมที่แตกต่างจากที่ปรึกษาท่านอื่นเป็นอย่างไรครับ?

ระดับขั้นที่ 4 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ

1. เวลาท่านจะบอกต่อท่านให้ความสำคัญกับอะไรมากที่สุด?

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการใช้คำถามปลายเปิดเพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกที่ดีที่สุด ความพึงพอใจ และความประทับใจที่เกิดขึ้นของลูกค้า เพื่อหาปัจจัยที่เป็นจุดร่วมเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของที่ปรึกษาระบบมาตรฐานให้ดียิ่งขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงบวก มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยทำได้ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลที่ต้องการสัมภาษณ์ 2) ทำการนัดหมายวันเวลาเพื่อสัมภาษณ์ 3) ทำการสัมภาษณ์ 4) นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

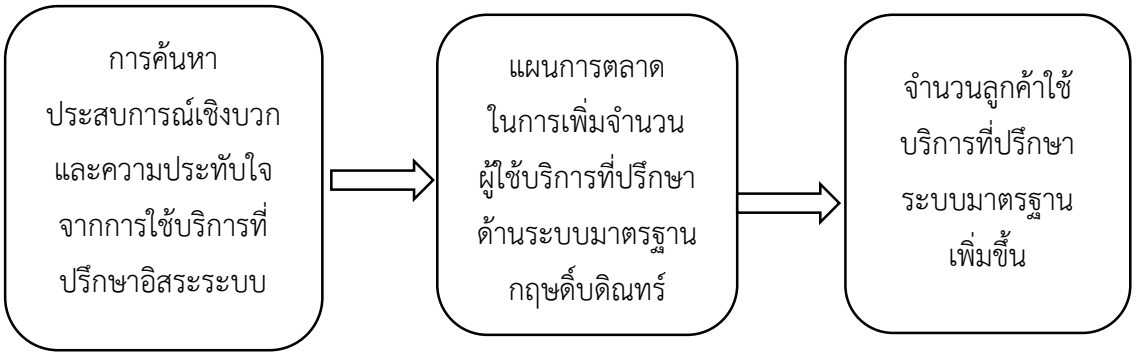
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) เพื่อทำการค้นหาความถี่ของสิ่งที่ค้นพบ (Discovery) แล้ววิเคราะห์ 1) ปัจจัยจุดร่วม (Convergences) ได้แก่ ความถี่จากสิ่งที่ได้ค้นพบตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป 2) ปัจจัยจุดโดดเด่น (Divergences) ได้แก่ ความถี่ของสิ่งที่ค้นพบ 1-2 คน (Roco, 2016 : 79-83) ร่วมกับการประยุกต์ใช้พีระมิดแห่งความจงรักภักดีในการจัดกลุ่มลูกค้า (Lowenstein, 1997 : 246) หลังจากนั้นทำการวาดฝัน (Dream)

การออกแบบ (Design) และการลงมือทำ (Destiny) เพื่อใช้ในการวางแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อวางแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษา กรณีศึกษาที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry: AI) ประกอบด้วย สิ่งที่ค้นพบ (Discovery) การวาดฝัน (Dream) การออกแบบ (Design) และการลงมือทำ (Destiny) (Cooperrider, Whitney and Stavros, 2008 : 1-2) การวิเคราะห์ซออาร์ (SOAR Analysis) (ภิญโญ รัตนาพันธุ์, 2557 : 7-20) การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship Management: CRM) (ภาณุ ลิมมานนท์, 2564 : 81-82) การใช้พีระมิดแห่งความจงรักภักดี (Lowenstein, 1997: 246) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแผนภาพประกอบที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสบการณ์เชิงบวกและความประทับใจจากการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน พบว่า

1.1 กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ สิ่งที่ค้นพบวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 สิ่งที่ค้นพบวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน

วิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน	ความถี่ของการค้นพบ
1. สอบถามจากเพื่อน คนรู้จัก หรือคนใกล้ตัว	8
2. มีผู้ที่เคยใช้บริการแนะนำและบอกต่อ	2
3. ค้นหาอินเทอร์เน็ต	2

จากตารางที่ 1 พบว่า วิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ สอบถามจากเพื่อน คนรู้จัก หรือคนใกล้ตัว ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ มีผู้ที่เคยใช้บริการแนะนำและบอกต่อ และค้นหาอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 2 สิ่งที่ค้นพบความประทับใจที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน

ความประทับใจที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน	ความถี่ของการค้นพบ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน	9
2. ให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	6
3. มีความจริงใจและตรงไปตรงมา	4
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าถึงได้ง่าย	3
5. มีทักษะการสื่อสารที่ดี	3
6. รับฟังความคิดเห็นของลูกค้า	2
7. เข้าใจบริบทของผู้ประกอบการ	2
8. ความสม่ำเสมอในการเอาใจใส่ดูแลลูกค้า	1
9. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	1

จากตารางที่ 2 พบว่า ความประทับใจที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความจริงใจและตรงไปตรงมา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าถึงได้ง่าย มีทักษะการสื่อสารที่ดี ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของลูกค้า เข้าใจบริบทของผู้ประกอบการ ความสม่ำเสมอในการเอาใจใส่ดูแลลูกค้า และสามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้

1.2 กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก สิ่งที่ค้นพบวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 สิ่งที่ค้นพบจุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน

จุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน	ความถี่ของการค้นพบ
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน	8
2. มีทักษะการสื่อสารที่ดี	6
3. สอบถามจากเพื่อน คนรู้จัก หรือคนใกล้ตัว	5
4. มีความจริงใจและตรงไปตรงมา	5
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง	4
6. ให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	2
7. มีความเต็มใจให้บริการ	1
8. มีเครือข่ายที่ปรึกษา	1
9. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	1

จากตารางที่ 3 พบว่า จุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน มีทักษะการสื่อสารที่ดี สอบถามจากเพื่อน คนรู้จัก หรือคนใกล้ตัว มีความจริงใจและตรงไปตรงมา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ ให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความเต็มใจให้บริการ มีเครือข่ายที่ปรึกษา สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้

ตารางที่ 4 สิ่งที่ค้นพบความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่น

ความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่น	ความถี่ของการค้นพบ
1. มีทักษะการสื่อสารที่ดี	5
2. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า	4
3. การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี	4
4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง	3
5. มีความจริงใจและตรงไปตรงมา	3
6. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน	2
7. ความสม่ำเสมอในการทำงาน	2
8. สามารถให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ได้	2
9. มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงาน	2
10. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	2
11. รับฟังความคิดเห็นของลูกค้า	1

จากตารางที่ 4 พบว่า ความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่นทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ มีทักษะการสื่อสารที่ดี ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง มีความจริงใจและตรงไปตรงมา ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ความสม่ำเสมอในการทำงาน สามารถให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ ได้ มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงาน สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ รับฟังความคิดเห็นของลูกค้า

1.3 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการครั้งที่สอง สิ่งที่ค้นพบวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ดังตารางที่ 5-6

ตารางที่ 5 สิ่งที่ค้นพบจุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานครั้งที่ 2

จุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานครั้งที่ 2	ความถี่ของการค้นพบ
1. ประทับใจผลงานที่เคยใช้บริการมาก่อน	8
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน	3
3. เข้าใจบริบทของบริษัทที่ให้คำปรึกษา	3
4. มีทักษะการสื่อสารที่ดี	2
5. ค่าใช้จ่ายไม่แพง	2
6. พนักงานของบริษัทมีความประทับใจ	2
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง	2
8. ความสม่ำเสมอในการติดตามงาน	1
9. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	1
10. รักษาผลประโยชน์ของลูกค้า	1
11. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า	1
12. การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี	1

จากตารางที่ 5 พบว่า จุดเปลี่ยนที่ทำให้เลือกใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานครั้งที่ 2 ทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ ประทับใจผลงานที่เคยใช้บริการมาก่อน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน เข้าใจบริบทของบริษัทที่ให้คำปรึกษา ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ มีทักษะการสื่อสารที่ดี ค่าใช้จ่ายไม่แพง พนักงานของบริษัทมีความประทับใจ พนักงานของบริษัทมีความประทับใจ ความสม่ำเสมอในการติดตามงาน สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ รักษาผลประโยชน์ของลูกค้า ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี

ตารางที่ 6 สิ่งที่ค้นพบความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่น

ความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่น	ความถี่ของการค้นพบ
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง	7
2. มีความจริงใจและตรงไปตรงมา	4
3. การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี	3
4. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า	3
5. มีทักษะการสื่อสารที่ดี	3

6. ความทุ่มเทในการทำงาน	1
7. ความสม่ำเสมอในการติดตามงาน	1
8. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	1
9. มีเครือข่ายที่ปรึกษา	1

จากตารางที่ 6 พบว่า ความประทับใจที่แตกต่างจากที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานท่านอื่นทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง มีความจริงใจและตรงไปตรงมา การเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี ให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์กับลูกค้า มีทักษะการสื่อสารที่ดี ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ ความทุ่มเทในการทำงาน ความสม่ำเสมอในการติดตามงาน สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ มีเครือข่ายที่ปรึกษา

1.4 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ สิ่งที่ค้นพบวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สิ่งที่ค้นพบสิ่งสำคัญที่ทำให้บอกต่อการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน

สิ่งสำคัญที่ทำให้บอกต่อการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน	**ความถี่ของการค้นพบ**
1. ผลงานสำเร็จตามเป้าหมาย	5
2. เคยใช้บริการมาก่อน	4
3. สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้	3
4. ผลงานดีมีคุณภาพ	2
5. ความเอาใจใส่ในการทำงาน	1
6. มีความเป็นมืออาชีพ	1
7. มีความจริงใจและตรงไปตรงมา	1
8. มีความรับผิดชอบต่องาน	1

จากตารางที่ 7 พบว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้บอกต่อการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน ทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ ผลงานสำเร็จตามเป้าหมาย เคยใช้บริการมาก่อน สามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ ผลงานดีมีคุณภาพ ความเอาใจใส่ในการทำงาน มีความเป็นมืออาชีพ มีความจริงใจและตรงไปตรงมา มีความรับผิดชอบต่องาน

2. สรุปผลการศึกษาแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์

การวางแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานนั้นมีการวาดฝัน (Dream) ดังต่อไปนี้ 1) จำนวนลูกค้าที่รู้จักเพิ่มขึ้น 100 ราย 2) ลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น 20 ราย 3) ลูกค้าเก่าใช้บริการซ้ำ 5 ราย

ก่อนเริ่มทำการออกแบบโครงการผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ซออาร์ เพื่อกำหนดจุดแข็ง โอกาส สิ่งที่เราต้องการจะเป็น และผลลัพธ์ ดังแสดงตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ซออาร์ (SOAR Analysis)

ผลการวิเคราะห์ซออาร์ (SOAR Analysis)		
สิ่งที่ต้องค้นหาในเชิงกลยุทธ์ (Strategic Inquiry)	**จุดแข็ง (Strengths)** 1. ที่ปรึกษาระบบมาตรฐานเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 2. ที่ปรึกษาระบบมาตรฐานเป็นผู้ที่มีจิตใจแห่งการบริการ (Service mind) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ และเป็นกันเอง รวมทั้งมีความเต็มใจให้บริการ และเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี 3. มีเครือข่ายการทำงานหลากหลาย และมีการทำงานเป็นทีมที่ดี	**โอกาส** (Opportunity) 1. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องการรับรองมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า 2. ผู้บริโภคให้ความเชื่อมั่นกับสินค้าและบริการที่มีสัญลักษณ์การรับรองมาตรฐานต่าง ๆ 3. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้ติดต่อสื่อสารได้ง่ายขึ้น
เจตนาหรือสิ่งดี ๆ ที่อยากเห็นเพื่อองค์กร (Appreciative Intent)	**สิ่งที่เราต้องการจะเป็น** (Aspirations) 1. จำนวนลูกค้าที่รู้จักเพิ่มขึ้น 2. ลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น 3. ลูกค้าเก่าใช้บริการซ้ำ	**ผลลัพธ์** (Results) 1. จำนวนลูกค้าที่รู้จักเพิ่มขึ้น 100 ราย 2. ลูกค้ารายใหม่เพิ่มขึ้น 20 ราย 3. ลูกค้าเก่าใช้บริการซ้ำ 5 ราย

จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ซออาร์ (SOAR Analysis) ผู้ศึกษาทำการออกแบบแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน เพื่อเพิ่มลูกค้าในแต่ละขั้นของพีระมิดแห่งความภักดีเพิ่มขึ้น ได้แก่ ระดับที่ 1 กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ ระดับที่ 2 กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก ระดับที่ 3 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการครั้งที่สอง ระดับที่ 4 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ โดยมีการออกแบบโครงการจำนวน 3 โครงการ ได้แก่ 1) เปลี่ยนจาก “คนไม่รู้จัก”

ให้กลายเป็น “คนที่รู้จัก” 2) เปลี่ยนจาก “ผู้มาขอคำปรึกษา” ให้กลายเป็น “ลูกค้า” 3) เปลี่ยนจาก “ลูกค้า” ให้กลายเป็น “แฟนคลับที่จงรักภักดี” จากผลการดำเนินตามโครงการแผนการตลาดสำหรับอาชีพที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน พบว่า มีรายได้จากการให้บริการให้คำปรึกษาระบบมาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.85 ผู้ที่ได้รับแจกนามบัตร จำนวน 113 ราย ผู้กดติดตามเฟซบุ๊ก จำนวน 174 ราย ผู้สอบถามข้อมูลผ่านกลุ่มไลน์หรือกลุ่มในเฟซบุ๊ก จำนวน 31 ราย ลูกค้ารายใหม่ที่ใช้บริการ จำนวน 16 ราย ลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำ จำนวน 4 ราย ลูกค้าใหม่จากการบอกต่อของลูกค้าเก่า จำนวน 3 ราย จากเดิมที่มีลูกค้าใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน จำนวน 15 ราย เมื่อพิจารณาตามลูกค้าตามพีระมิดแห่งความจงรักภักดี พบว่า

ระดับที่ 1 กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ จำนวน 318 ราย

ระดับที่ 2 กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก (ลูกค้าใหม่) จำนวน 19 ราย

ระดับที่ 3 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการครั้งที่สอง จำนวน 4 ราย

ระดับที่ 4 กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ จำนวน 3 ราย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสบการณ์เชิงบวกและความประทับใจจากการใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐาน จากผลการวิธีการค้นหาหรือติดต่อที่ปรึกษาทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ สอบถามจากเพื่อน คนรู้จัก หรือคนใกล้ตัว ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ มีผู้ที่เคยใช้บริการแนะนำและบอกต่อ และค้นหาอินเทอร์เน็ต ความประทับใจที่เคยใช้บริการที่ปรึกษาอิสระระบบมาตรฐานทำให้ได้ปัจจัยที่เป็นจุดร่วม ได้แก่ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความจริงใจและตรงไปตรงมา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าถึงได้ง่าย มีทักษะการสื่อสารที่ดี ปัจจัยที่เป็นจุดโดดเด่น ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของลูกค้า เข้าใจบริบทของผู้ประกอบการ ความสม่ำเสมอในการเอาใจใส่ดูแลลูกค้า ความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงาน และสามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวดล ดอนละภา (2561 : 89) ที่พบว่า ปัจจัยที่เป็นจุดร่วมที่ส่งผลต่อความประทับใจในการทำงานคือ การให้บริการที่ดี ความชำนาญและความเป็นมืออาชีพของทีมช่าง การให้คำแนะนำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณีย์ ลิมปะธราสิทธิ์ (2562 : 75) พบว่า สิ่งที่ทำให้ได้รับงานเป็นที่ปรึกษาธุรกิจอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง คือ ความมีวินัยรับผิดชอบงาน มีความสม่ำเสมอในการทำงาน ตรงต่อเวลาและจริงใจ ซื่อสัตย์ต่องาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติกาญจน์ อติเวทิน (2565 : 83) พบว่า จากมุมมองของลูกค้าปัจจัยที่เป็นจุดร่วมที่ทำให้รู้จักร้านมากที่สุด คือ เพจเฟซบุ๊ก (Facebook Pages) การบอกต่อ รวมไปถึงการแนะนำจากคนรู้จัก

2. การวางแผนการตลาดในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการที่ปรึกษา ด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์ จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ (1) เปลี่ยนจาก “คนไม่รู้จัก” ให้กลายเป็น “คนที่รู้จัก” (2) เปลี่ยนจาก “ผู้มาขอคำปรึกษา” ให้กลายเป็น “ลูกค้า” (3) เปลี่ยนจาก “ลูกค้า” ให้กลายเป็น “แฟนคลับที่จงรักภักดี” ส่งผลทำให้ลูกค้าตามพีระมิดแห่งความจงรักภักดีทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่รู้จักหรือรู้จักแล้วแต่ไม่เคยสอบถามหรือสนใจในบริการ กลุ่มลูกค้าที่สอบถามข้อมูลหรือตัดสินใจใช้บริการครั้งแรก (ลูกค้าใหม่) กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการครั้งที่สอง กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการซ้ำแล้วบอกต่อ มีจำนวนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนากร ทองบ่อ และภิญโญ รัตนาพันธุ์ (2563 : 14-27) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อเพิ่มยอดขายปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ในจังหวัดยโสธร เมื่อนำแผนการตลาดไปใช้ ส่งผลทำให้ลูกค้าแต่ละพีระมิดแห่งความจงรักภักดีเพิ่มขึ้น คือ จำนวนผู้ที่รู้จักรายใหม่ จำนวนผู้ที่ทดลองใช้ จำนวนผู้ที่ใช้ จำนวนผู้ที่ใช้ซ้ำ และจำนวนผู้ที่ใช้ซ้ำแล้วบอกต่อ เพิ่มขึ้นตามแต่ละขั้นของพีระมิดแห่งความจงรักภักดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1) ที่ปรึกษาระบบมาตรฐานควรมีการเข้าอบรมเกี่ยวกับระบบมาตรฐานที่หลากหลายในระดับที่ลึกขึ้น เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน อันจะทำให้สามารถให้คำแนะนำที่ลูกค้าสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของที่ปรึกษาระบบมาตรฐาน

2) ควรมีการให้รางวัลจูงใจกับที่ปรึกษาระบบมาตรฐาน เพื่อให้มีการบริการด้วยจิตใจแห่งการบริการที่ดี (Service mind) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าถึงได้ง่าย เป็นกันเอง มีความเต็มใจให้บริการ และมีความสม่ำเสมอในการเอาใจใส่ดูแลลูกค้า โดยมอบให้กับผู้ที่ได้รับการประเมินเป็นพนักงานดีเยี่ยมจากลูกค้าที่ใช้บริการ

3) ควรมีการสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าที่มีความต้องการของรับรองระบบมาตรฐานด้วยการรับประกันว่าจะผ่านการตรวจรับรองจากบริษัทตรวจประเมินมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) สำหรับการวิจัยต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของที่ปรึกษาระบบมาตรฐาน เพื่อให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถส่งงานให้กับลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว และผ่านการตรวจรับรองจากบริษัทตรวจประเมินมาตรฐาน

2) สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาและประยุกต์ใช้ทฤษฎีสุนทรียสาธกควรต้องมีการฝึกตนเองให้เป็นบุคคลช่างสังเกต มีทัศนคติเชิงบวก และช่างซักถามในสิ่งดี ๆ ที่เป็นเรื่องราวเชิงบวก เพื่อที่จะทำให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชุติกาญจน์ อติเวทิน. (2565). *การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อเพิ่มยอดขาย: กรณีศึกษาร้านธงชัยโฮมเฟอร์นิเจอร์*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ที่ปรึกษาด้านระบบมาตรฐานกฤษดิ์บดิณทร์. (2565). *ข้อมูลธุรกิจ.* ขอนแก่น: กฤษดิ์บดิณทร์.

ธนากร ทองบ่อ และภิญโญ รัตนาพันธุ์. (2563). การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อเพิ่มยอดขายปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ในจังหวัดยโสธร. *วารสารพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่.* 5 (4), 14-27.

นลินี สุรดินทร์กูร, ศรีปริญญา ธูปกระจ่าง และ วรเดช จันทรศร. (2563). ประสิทธิผลของระบบมาตรฐานคุณภาพ ในองค์การธุรกิจห้องปฏิบัติการทดสอบ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.* 8 (1), 198-210.

ปารณีย์ ลิมปะธราสิทธิ์. (2562). *สุนทรียสาธกกับการพัฒนาที่ปรึกษาธุรกิจอุตสาหกรรมด้วยพฤติกรรมเชิงบวก.* รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ผู้จัดการออนไลน์. (2562). 8 มาตรฐานสากล ที่ SMEs ควรรู้. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา: https https://mgronline.com/smes/detail/9620000075812

ภาณุ ลิมมานนท์. (2564). *คู่มือเทคนิคการพัฒนาประสบการณ์ลูกค้าเชิงลึกและการพัฒนาแผนที่กลยุทธ์การบริหารลูกค้าสัมพันธ์.* กรุงเทพมหานคร: ภาริณาส.

ภิญโญ รัตนาพันธุ์. (2557). SOAR analysis: เครื่องมือที่นำมาใช้แทน SWOT analysis. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการมหาวิทยาลัยขอนแก่น.* 6 (2), 7-20.

ศิวดล ดอนละภา. (2561). *การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกในการวางแผนการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขายเครื่องปรับอากาศ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดี แอล พี เอ็นจิเนียริ่ง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์ และรุ่งรุจี ศรีดาเดช. (2562). การพัฒนาคุณภาพการให้บริการด้วยระบบคุณภาพมาตรฐานสากลของ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. *PULINET Journal.* 6 (2), 10-22.

Cooperrider, D.L., Whitney, D. & Stavros, J.M. (2008). *Appreciative inquiry handbook.* 2nd ed. Brunswick, Ohio: Crown Custom Publishing.

Lowenstein, M. (1997). *The customer loyalty pyramid.* New York: Greenwood Praeger Publishing.

Roco, M.C. (2016). Convergence-divergence process. In W. Bainbridge & M. Roco (Eds.). *Handbook of science and technology convergence.* (79-83). New York: Springer.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม

The Development of Achievement in Thai Literature "Rammakian Narai Prab Nonthok" of Matthayomsuksa 2 students by using Active Learning with Board Games

พนิตนันท์ เขตวิทย์ และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Phanitnun Khetwit and Namthip Ongrardwanich
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: phanitnun14@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ 2 ห้องเรียน จำนวน 32 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม 2) บอร์ดเกมวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

* วันที่รับบทความ : 10 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 6 เมษายน 2566
Received: March 10 2023; Revised: April 4 2023; Accepted: April 6 2023

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี; Active Learning; บอร์ดเกม

Abstracts

The objectives of this research were 1) to develop a learning management plan for thai literature “Rammakian Narai Prab Nonthok” of matthayomsuksa 2 students by using active learning with board games, 2) to compare the achievement of literature learning before and after active learning management together with the use of board games and 3) to study the satisfaction of students who study by using active learning with board games.

The samples of this research are matthayomsuksa 2 students at Watsaitai Municipality School in the academic year 2022. There are 32 samples in 2 classes, which each room has 16 students by using a simple random sampling.

The research instrument consists of 1) a learning management plan by using active learning with board games, 2) Rammakian Narai Prab Nonthok board games, 3) academic achievement test and 4) a student satisfaction assessment with learning management. The statistics used in data analysis are the average, percentage, the standard deviation as well as, T-test dependent

The following were the results:

1. The learning management plan for thai literature “Rammakian Narai Prab Nonthok” by using active learning with board games is in the excellent level.

2. The learning achievement after learning management by using active learning with board games statistically significantly higher than before school .05

3. Students are satisfied with learning method by using active learning with board games with an excellent level of satisfaction.

Keywords: Achievement of literature learning; Active Learning; Board Games

บทนำ

คนไทยทุกยุคทุกสมัยได้สร้างสรรค์วรรณคดีไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมจำนวนมาก วรรณคดีเหล่านั้นเป็นหลักฐานสำคัญ สะท้อนภาพสังคม วัฒนธรรม และความเจริญด้านต่าง ๆ ของชาวไทยในอดีต การศึกษาวรรณคดีไทยถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะวรรณคดีเป็นสิ่งที่แสดงถึงวัฒนธรรมประจำชาติไทย ทั้งยังแสดงให้ทราบถึงสภาพทางสังคมในสมัยนั้น ขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย การเมืองและการปกครอง ความเจริญรุ่งเรืองของสังคมในสมัยนั้น ๆ รวมทั้งความเป็นอยู่ของคนในสังคมของคนในสมัยก่อน วรรณคดียังเป็นเครื่องมือที่บอกถึงความเจริญของชาติ โดยสะท้อนให้เห็นว่าชนชาตินั้นมีความเจริญทางด้านสติปัญญาและจิตใจ (กรมศิลปากร, 2558 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ ชลธิชา นำนา และบุษบา บัวสมบูรณ์ (2561 : 114-115) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนวรรณคดีเป็นสิ่งสำคัญ แม้จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงรูปธรรม โดยนำไปใช้ในการ

ประกอบอาชีพได้โดยตรง แต่ว่าวรรณคดีก็มีประโยชน์ในการจรรโลงใจให้รู้จักใช้ปัญญาความคิดและความเข้าใจความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่วรรณคดีเป็นสิ่งที่รวบรวมความเจริญทางสังคมและวัฒนธรรม และเป็นสิ่งที่ยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นในวงการศึกษา จะเห็นได้ว่าการศึกษาวรรณคดีเป็นสิ่งมีประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาและเรียนรู้สังคมในสมัยนั้นและยังได้ฝึกการใช้ความคิดอีกด้วย

ด้วยเหตุที่วรรณคดีเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงสภาพสังคมในสมัยนั้น ขนบธรรมเนียมและประเพณีต่าง ๆ รวมไปถึงช่วยจรรโลงใจให้กับผู้อ่านนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้มีการกำหนดให้เรียนวรรณคดีในทุกระดับชั้น และยังกล่าวถึงการเรียนวรรณคดี ว่าเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 37) โดยได้กำหนดตัวชี้วัดของการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 12) ซึ่งวรรณคดีที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คัดเลือกให้เรียน มีคุณค่าทั้งทางด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคมและสามารถให้ผู้เรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทยในปัจจุบันนั้น ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยที่ปัญหาหลายอย่างเกิดจากการที่ครูผู้สอนภาษาไทยยังขาดกลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่วนใหญ่จะยึดตัวครูเป็นหลัก เป็นการสอนบรรยายหน้าชั้นเรียนในลักษณะเป็นผู้ให้ความรู้ผู้เรียนอยู่ฝ่ายเดียว ในการจัดกิจกรรมด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ก็ให้ผู้เรียนอ่านทุกตัวอักษรพร้อมกัน ซึ่งค่อนข้างใช้เวลามากจึงเกิดอาการเบื่อการเรียนวรรณคดีไปด้วย (อรรถพงษ์ ผิวเหลือง และคณะ, 2563 : 200) ซึ่งสอดคล้องกับศรีวิไล ดอกจันทร์ (2529 อ้างอิงใน แสนรัก บัวทอง, 2561) ได้กล่าวถึงปัญหาในการสอนวรรณคดีปัจจุบันว่ายังคงประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน เช่น ในด้านหลักสูตรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้กว้างเกินไป ส่วนด้านครูผู้สอนนั้น ครูอาจจะไม่เห็นคุณค่าหรือมีความรู้ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่ทราบว่าควรจะเน้นจุดใด หรือจะสอนผู้เรียนให้ซาบซึ้งได้อย่างไร จึงส่งผลต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เห็นได้จากผลการทดสอบวิชาภาษาไทยจากการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ในระดับโรงเรียนและระดับประเทศ ของโรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ ปีการศึกษา 2562-2563 พบว่าในปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 67.65 และในระดับโรงเรียนอยู่ที่ 72.48 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563 : ออนไลน์) และในปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 52.15 และในระดับโรงเรียนอยู่ที่ 41.07 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งเป็นคะแนนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และยังเป็นคะแนนที่น้อยกว่าระดับประเทศอีกด้วย เมื่อ

เปรียบเทียบระหว่าปีการศึกษา 2562 และ 2563 แล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2563 ลดลงจากปีการศึกษา 2562 เป็นอย่างมาก

หากการเรียนการสอนวรรณคดีไทยยังประสบปัญหาเช่นนี้และไม่รีบแก้ไขโดยด่วน ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดียิ่งถดถอยลงไป ซึ่งสังคมยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเข้ามามีบทบาทในกระบวนการเรียนเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ และสืบค้นความรู้ได้รวดเร็ว ส่งผลให้บทบาทของผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (จงดี โตอิ้ม และอุทุมพร ไวฉลาด, 2563 : 117) ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 นำมาประยุกต์ใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย โดยศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning หรือการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นที่จะต้องลดบทบาทของผู้สอน แต่เพิ่มบทบาทของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนคิดเพื่อสร้างความหมายกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ (กมล โพธิ์เย็น, 2564 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับวารินท์พร ฟันเฟื่องฟู (2562 : 135) ซึ่งได้สรุปไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และการนำเสนอข้อมูล

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอน เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และลดบทบาทของการเป็นผู้สอนลง ผู้วิจัยจึงได้นำ “บอร์ดเกม” (boardgame) หรือในภาษาไทยเรียกว่า เกมกระดาน เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งบอร์ดเกมเป็นเกมรูปแบบหนึ่ง โดยอาจเล่นบนบอร์ดหรือกระดานหรือไม่ก็ได้ มีผู้เล่นตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต้องเล่นโดยมีปฏิสัมพันธ์ผ่านการพูดคุยกัน โดยจะมีอุปกรณ์การเล่นที่เป็นรูปแบบเฉพาะของเกมนั้น ๆ บรรจุมาในกลองเกม ซึ่งจะมีอุปกรณ์ในการเล่นพร้อมกับคู่มือการเล่น โดยบอกกฎกติกาและข้อตกลงก่อนการเล่นเกม แต่บอร์ดเกมในยุคปจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งบอร์ดเกมบางประเภทสามารถเล่นได้โดยมีผู้เล่นเพียงคนเดียวเท่านั้นและรูปแบบของบอร์ดเกมก็สามารถเล่นผ่านสื่อออนไลน์ได้อีกด้วย (ปิยะพงษ์ งันลาโสม 2563 : 42) เนื่องจากบอร์ดเกมเป็นกิจกรรมที่คนเล่นต้องมาพบปะกันจริง ๆ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่นอื่น ส่งผลทำให้ช่วยในการฝึกสมอง มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ดังนั้นบอร์ดเกมจึง

มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ท้าทายสำหรับยุคปัจจุบัน เพราะหากใช้บอร์ดเกมเป็นกิจกรรมในการเรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เรียนรู้อย่างสนุก เพราะเป็นการเรียนที่นักเรียนสามารถเล่นได้ (ธีรวุฒิ ศรีมังคละและคณะ, 2564 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การใช้บอร์ดเกม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม

2.เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (The One Group Pretest Post-test Design) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 32 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครนครสวรรค์ จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก (Simple Random Sampling) จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2 ห้อง

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย 4 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง

2. บอร์ดเกมวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จำนวน 4 บอร์ดเกม

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.3 กำหนดเนื้อหาเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จำนวน 4 แผน ได้แก่

1) ที่มาและความสำคัญของวรรณคดี	จำนวน 2 ชั่วโมง
2) ลักษณะคำประพันธ์	จำนวน 2 ชั่วโมง
3) บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก	จำนวน 3 ชั่วโมง
4) คุณค่าของวรรณคดี	จำนวน 3 ชั่วโมง

1.4 สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอสถานการณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรม และขั้นที่ 4 ขั้นสรุปความรู้และประเมินผล

1.5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 130)

ผลการพิจารณาความเหมะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.67, S.D.=0.53)

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้

2. บอร์ดเกมวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาบอร์ดเกม และเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3 กำหนดเนื้อหาของบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ดังนี้

บอร์ดเกมที่ 1 กว่าจะเป็นรามเกียรติ์ตอนนารายณ์ปราบนนทก

บอร์ดเกมที่ 2 UNO กลอนบทละคร

บอร์ดเกมที่ 3 ทีมสร้างเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

บอร์ดเกมที่ 4 ชอบกดไลก์

2.4 ดำเนินการสร้างบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง

2.5 นำบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผลการพิจารณาความเหมะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า บอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.84, S.D.=0.33)

2.7 ปรับปรุงบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำบอร์ดเกมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน 5.1

3.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างแบบทดสอบ 1 ฉบับ ประกอบด้วย ข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จำนวน 40 ข้อ นำไปใช้จริง 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดระดับวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้บลูม (Bloom) เป็นการวัดความสามารถด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) โดยแบ่งระดับความรู้ 6 ระดับ ได้แก่ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามจะถูกตัดออกหรือปรับปรุง

3.6 ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกไปแล้ว คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ จำนวน 13 คน เพื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

3.7 นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่าความยากระหว่าง 0.20-0.80 และพิจารณาจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.31-0.77 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.57-0.99

3.8 คัดเลือกแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่ผ่านเกณฑ์กำหนด เพื่อมาหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยกำหนดว่าต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.76 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9567

3.9 ปรับปรุงแบบทดสอบครั้งสุดท้ายแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและรูปแบบของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

4.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยเลือกใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's Five Scale) คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด โดยมีรายการสอบถามทั้งหมด 15 รายการ สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item and Objective Congruence : IOC) โดยผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.80-1.00 ทั้งหมด 15 รายการ

4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในงานวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำบอร์ดเกมวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว นำไปใช้ในการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง

3.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.4 ทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เวลาหลังจากที่ทำการทดสอบหลังเรียน

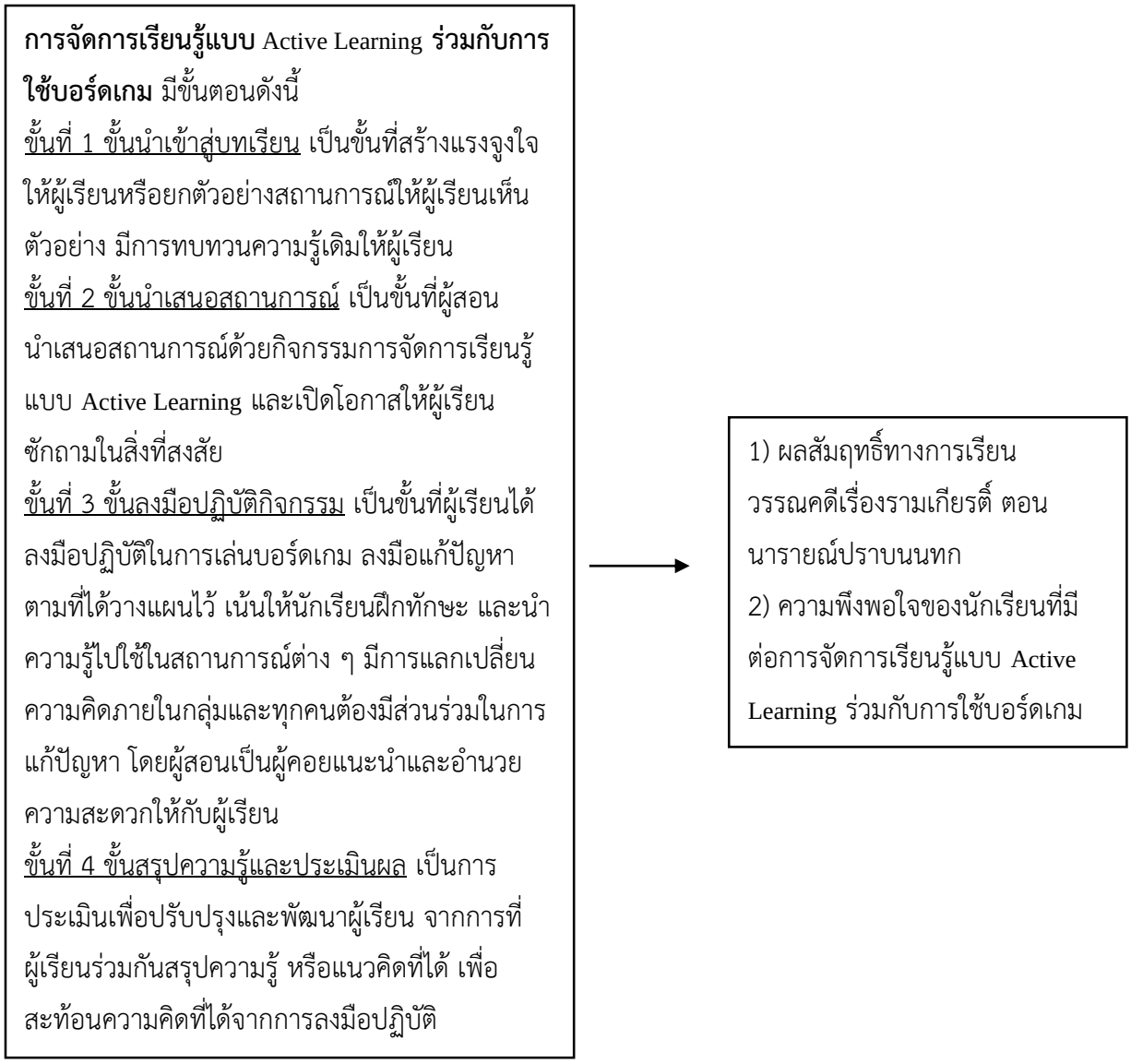
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม หลังจากนั้นนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับ และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์

4.2 เปรียบเทียบคะแนนจากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม โดยใช้วิธีทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) แบบการเปรียบเทียบคู่ที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent)

4.3 วิเคราะห์ความพึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม จากการตอบแบบสอบถามที่ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ด้วยวิธีทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ที่มาและความสำคัญของวรรณคดี	4.61	0.58	มากที่สุด
ลักษณะคำประพันธ์	4.66	0.56	มากที่สุด
บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก	4.70	0.50	มากที่สุด
คุณค่าของวรรณคดี	4.71	0.47	มากที่สุด
ผลรวมการพิจารณาความเหมาะสม	4.67	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกมจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.67, S.D.=0.53)

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีก่อนและหลังเรียน เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	16	30	11.69	3.32	10.69	1.78	24.04*	0.0000
หลังเรียน	16	30	22.38	2.22				

*มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.69 คะแนน และ 22.38 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.60	0.57	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.63	0.54	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	4.58	0.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	**4.60**	**0.58**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.60, S.D.=0.58) ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{x}$=4.63, S.D.=0.54) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}$=4.60, S.D.=0.57) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x}$=4.58, S.D.=0.63) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และยังได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ส่วนผู้สอนจะเป็นผู้คอยชี้แนะประสบการณ์ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผ่านการใช้กระบวนการคิดและกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ซึ่งบอร์ดเกมเป็นเกมที่ทำให้ผู้เล่นได้มีปฏิสัมพันธ์กัน พูดคุยโต้ตอบกันได้ จึงเป็น

ตัวกลางที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ควบคู่ไปกับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวรัตน์ แดงทุ่ง (2564 : 41) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชนิดของคำไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำไทย โดยการเรียนรู้ผ่านเกมร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนเรื่องชนิดของคำไทย โดยการเรียนรู้ผ่านเกมร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ซึ่งการที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ สามารถนำเสนอความคิดเห็นของตนเองได้อย่างหลากหลาย มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันผ่านการเล่นบอร์ดเกม โดยครูผู้สอนเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกตลอดการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพงษ์ งันลาโสม (2563 : 122-125) ได้ศึกษาการพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการใช้บอร์ดเกมวรรณคดีไทย เรื่องนิราศภูเขาทอง ที่พัฒนาขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้วรรณคดีไทย คะแนนสอบก่อนเล่นและหลังเล่นบอร์ดเกมวรรณคดีไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.97 คะแนนและ 18.07 คะแนนตามลำดับ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเล่นและหลังเล่น พบว่า คะแนนสอบหลังเล่นสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเล่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเล่นบอร์ดเกมวรรณคดีไทย เรื่องนิราศภูเขาทอง พบว่า นักเรียนมีความสนใจบอร์ดเกมอยู่ก่อนแล้ว ขณะเล่นบอร์ดเกมนักเรียนก็มีความสนุกสนาน ได้รับสาระความรู้ และมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายการสอบถามทั้งหมด 15 รายการ สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างสูงสุด มีการแลกเปลี่ยนความคิดภายในกลุ่มและทุกคนมีความสนุกสนานจากการเล่นบอร์ดเกม โดยมีครูคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกตลอดการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวีณา เดือนแจ้ง (2564 : 195) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี. ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี.สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี. สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี. สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี.โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนควรจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเล่นบอร์ดเกมโดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิธีการเล่นบอร์ดเกมอย่างละเอียด เมื่อมีข้อสงสัยให้ถามครูผู้สอนที่เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงจากการเล่นบอร์ดเกมและสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะของผู้เรียนหลังจากเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับการใช้บอร์ดเกม พบว่า ผู้เรียนได้รับความรู้และความสนุกสนานจากการเล่นบอร์ดเกม และผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในบทเรียนได้อย่างเต็มที่ และช่วยเติมเต็มเนื้อหาวรรณคดีในส่วนที่ขาดไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

1. ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น และผู้สอนควรตั้งคำถามที่คอยกระตุ้นความสนใจผู้เรียนอยู่เสมอ

2. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับเทคนิค วิธีการสอนหรือการใช้สื่ออื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่องอื่น

3. ควรคำนึงถึงเวลาในการเล่นบอร์ดเกม เนื่องจากผู้เรียนอาจจะไม่เข้าใจกฎและกติกาในการเล่นซึ่งทำให้เกิดปัญหาระหว่างการเล่น ดังนั้นผู้วิจัยควรสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กมล โพธิเย็น. (2564). Active Learning : การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.* 19 (1), 11-28.

กรมศิลปากร. (2558). *100 ปีวรรณคดีสโมสร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จงดี โตอิ้ม และอุทุมพร ไวฉลาด. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาหลักการทางสารสนเทศสิ่งแวดล้อม. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร.* 42 (2), 115-131.

ชลธิชา นำนา และบุษบา บัวสมบูรณ์. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปที่ 4 ที่จัดการเรียนรูโดยใชรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรคเป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.* 16 (2), 113-128.

ธีรวุฒิ ศรีมังคละ, สุดารัตน์ ประกอบมัย, และนัฐวุฒิ สลางสิงห์. (2564). พื้นฐานของบอร์ดเกมและการพัฒนานวัตกรรมบอร์ดเกมเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับครูในศตวรรษที่ 21. ม.ป.ท.: ม.ป.พ. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2565. แหล่งที่มา: https://online.pubhtml5.com/dhif/lmau/?fbclid=IwAR3JDe UhMibPSOoFKRiSX

นวรัตน์ แดงทุ่ง. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชนิของคำไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปิยะพงษ์ งันลาโสม. (2563). *การพัฒนาบอร์ดเกมเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปที่ 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วารินท์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์.* 9 (1), 135-145.

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2563). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/MainSch/MainSch.aspx

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2564). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/MainSch/MainSch.aspx

สุวีณา เดือนแจ้ง. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือโดยรูปแบบซี.ไอ.อาร์.ซี. (CIRC). *วารสารครุศาสตร์สาร*. 15 (2), 185-200.

แสนรัก บัวทอง. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมและเพลงพื้นบ้าน. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*. 20 (1), 31-48.

อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, บัญชา เกียรติจรุงพันธุ์, และณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล. (2563). สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย: แนวทางในการแก้ปัญหา. *วารสาร "ศึกษาศาสตร์ มมร" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*. 8 (2), 195-211.

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่

Study of Necessities and Guidelines for Digital Leadership Development of school administrators under the municipality of Phrae

พวงรัตน์ คมคง และ ณัฏฐ์ รัตนศิริณิชกุล
สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Puangrat Komkong and Nat Rattanasirinichakun
Lampang Primary Education Service Area Office, Lampang Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : nicknameimeu@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็น และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ วิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การศึกษาความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 132 คน โดยมีการดำเนินการ ดังนี้ 1)กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู รวมทั้งสิ้น จำนวน 132 คน 2) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และครูจำนวน 116 คน 3) ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และวิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง และ 2. การศึกษาแนวทาง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) โดยการกำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารสถานศึกษา รู้และเข้าใจในบริบทการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล มีภาวะความเป็นผู้นำ มีผลงานเป็นที่ที่ประจักษ์ และ/หรือมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านพัฒนาความรู้และทักษะทางดิจิทัล 2) ด้านพัฒนาการสื่อสารดิจิทัล 3) ด้านพัฒนาการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล

* วันที่รับบทความ : 19 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 19 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 20 เมษายน 2566
Received: March 19 2023; Revised: April 19 2023; Accepted: April 20 2023

2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่พบว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ 1) กรณีศึกษา 2) การศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน 4) การสอนงาน/การเป็นพี่เลี้ยง 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

This research is a required research to 1) study the necessary needs and 2) Study guidelines to explain the digital leadership of the target group of the disseminated research methodology 2 as follows: 1. Required persons for a sample of 132 interviewers and teachers. The following actions were taken: 1) The sample size was determined by using the Crazy and Morgan tables. The sample group was school administrators and teachers, totaling 132 people. 2) Determining the proportion of the sample group, 16 school administrators and 116 teachers. 3) Simple random sampling by drawing lots to get the full number. according to the predetermined proportion The tool used was a questionnaire. Data were analyzed using content analysis and an enhanced Priority Needs Index (PNI) method. and 2. Guidelines study informant group namely, 10 qualified persons, obtained from a specific selection (purposive selection) by determining the qualifications of qualified persons who have knowledge and ability in school administration Know and understand the context of the administration of municipal educational institutions have leadership There is a work that is evident and/or have at least 10 years of educational institute management experience.The tool used was an interview form. Data analysis uses content analysis.

The research found that

1. The results of the study of the needs for leadership in the digital age of educational administrators of Phrae municipality. In descending order, they are as follows: 1) Development of digital knowledge and skills 2) Development of digital communication 3) Development of digital vision

2. The results of the study on the development of leadership in the digital age of educational administrators of Phrae municipality found that The development approach consists of six approaches: 1) case studies, 2) self-study, 3) study visits, 4) mentoring/mentors, 5) workshops, and 6) on-the-job training.

Keywords : Digital leadership; Administrators

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพและทันสมัย สามารถเปลี่ยนผ่านในยุคดิจิทัลได้ ต้องมีทักษะภาวะผู้นำดิจิทัล จากงานวิจัยของ National Association of Secondary School Principals (NASSP) (2013 : online) พบว่า ทักษะภาวะ ผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลดีต่อการบริหารสถานศึกษาให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy Skills) ภายใต้วิสัยทัศน์ คนไทยได้รับโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัย และมีทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 จากนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ โดยมีนโยบาย 1) นโยบายเรื่องเศรษฐกิจปากท้องและการท่องเที่ยว (เศรษฐกิจอัจฉริยะ :

SMART ECONOMY) 2) ด้านสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ ด้านสาธารณูปโภค (SMART ENVIRONMENT) 3) การบริการประชาชน อัจฉริยะ ของเทศบาลเมืองแพร่ (SMART GOVERNANCE) 4) ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัยของประชาชนและเยาวชน (SMART HEALTH & SAFETY) 5) ด้านหลักธรรมาภิบาล ความสุจริต โปร่งใส (GOOD GOVERNANCE & TRANSPARENCY) 6) ด้านการศึกษาอัจฉริยะ (SMART EDUCATION) 7) ด้านขวัญและกำลังใจของพนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล และพนักงานจ้างและพันธกิจเพื่อจัดและส่งเสริมการศึกษาของสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริม สนับสนุน (สำนักงาน เทศบาลเมืองแพร่., 2565 : ออนไลน์)

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ประจำปี 2560 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ ในภาพรวมพบว่า ด้านจุดเด่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาดิจิทัล พบว่า ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมเช่น ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และครูผู้สอนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ผ่านการอบรมหลักสูตรการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร และครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออินเตอร์เน็ตในการเรียนการสอนแบบ Google classroom และสถานศึกษามีการจัดพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนกระบวนการทำงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ ให้แก่ บุคลากรของเทศบาลเมืองแพร่ ในการพัฒนาและจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Google classroom และการอบรมเชิงปฏิบัติการทำอินโฟกราฟิก (Infographic) ด้วย Power point เพื่อพัฒนาสื่อหนังสือเรียนออนไลน์ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์พร้อมให้บริการแก่นักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ ในระดับมัธยมศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา ได้บริหารสถานศึกษาด้วยระบบสารสนเทศแบบครบวงจรโดยให้บุคลากรทุกระดับใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศแบบครบวงจรในการทำงานผ่านระบบออนไลน์และสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ Facebook และเว็บไซต์ของสถานศึกษา ส่วนในจุดที่ควรพัฒนา พบว่าควรพัฒนาการให้ความรู้การใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีหลักสูตรที่หลากหลาย ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์สภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน มีวิธีการสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ได้หลายช่องทาง โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารจัดการในสถานศึกษาโดยผ่านระบบสารสนเทศแบบครบวงจร ผ่านการทำ อินโฟกราฟิก (Infographic) ด้วย Power point เพื่อการพัฒนาสื่อหนังสือเรียนออนไลน์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจากจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม หรือตัวอย่างที่ดี หรือต้นแบบของสถานศึกษา เห็นควรให้สถานศึกษาจัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องการดิจิทัล และโครงการพัฒนาการใช้สื่อ อินโฟกราฟิก (Infographic) บทเรียนออนไลน์ รวมทั้งโครงการโครงงานเพื่อการเรียนรู้สู่การศึกษายุคดิจิทัล

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ เพื่อได้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการบริหารงานตามนโยบายการขับเคลื่อนด้านการใช้ดิจิทัลในสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่

ระเบียบวิธีวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัลและการเป็นต้นแบบทางดิจิทัล 2) ด้านความรู้และการใช้ทักษะทางดิจิทัล และ 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และครู จำนวน 175 คน ของสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 191 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน และครูผู้สอน 116 คน ของสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 132 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่

ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน 1) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัลและการเป็นต้นแบบทางดิจิทัล 2) ด้านความรู้และการใช้ทักษะทางดิจิทัล 3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในตอนนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) กรณีศึกษา (Case Study Method) 2) การศึกษาด้วยตนเอง (Individual Study) 3) การศึกษาดูงาน (Field Trip) 4) การสอนงาน (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (On-The-Job Training)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) โดยการกำหนดคุณสมบัติ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารสถานศึกษา รู้และเข้าใจในบริบทการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล มีภาวะความเป็นผู้นำ มีผลงานเป็นที่ที่ประจักษ์ และ/หรือมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การนิเทศ กำกับติดตาม มีความรู้ความเข้าใจในบริบทการบริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล และ/หรือมีประสบการณ์ตำแหน่ง ไม่น้อยกว่า 10 ปี และ/หรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทในการสอน การวิจัยในด้านภาวะผู้นำ หรือผู้มีความสามารถทางเทคโนโลยีดิจิทัล

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

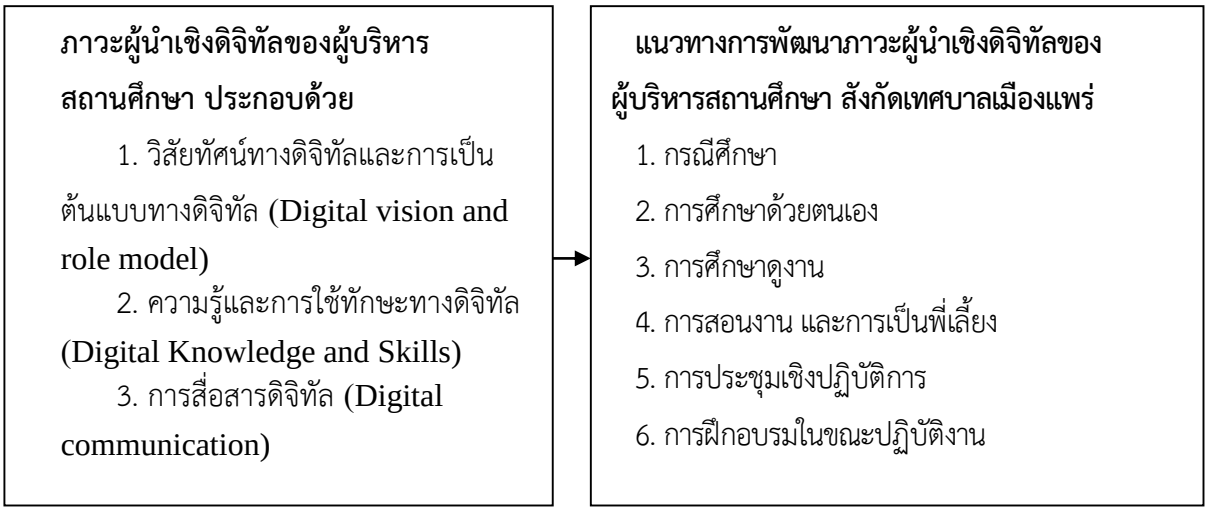
การวิจัยในตอนนี้มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) กรณีศึกษา (Case Study Method) 2) การศึกษาด้วยตนเอง (Individual Study) 3) การศึกษาดูงาน (Field Trip) 4) การสอนงาน (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (On-The-Job Training)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ได้สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนเอกสารงานวิจัยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล ตามทัศนะต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่เป็นกรอบแนวคิด เพื่อการศึกษาในครั้งนี้สามารถสรุปประเด็นได้ทั้งหมด 3 ความถี่สูงสุดของแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำมาเพื่อกำหนดเป็นนิยามที่ใช้ในการศึกษาโดยประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ทางดิจิทัลและการเป็นต้นแบบทางดิจิทัล (Digital vision and role model) 2) ความรู้และการใช้ทักษะทางดิจิทัล (Digital Knowledge and Skills) และ3) การสื่อสารดิจิทัล (Digital communication) สุกัญญา แช่มช้อย (2562 : 1) ได้สรุปไว้ ดังนั้นภาวะผู้นำดิจิทัล จึงหมายถึงการนำของผู้บริหารองค์กรในยุคดิจิทัลที่มีพฤติกรรมสามารถนำองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนผลลัพธ์ของสถานศึกษา ทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีระบบส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ดังนั้นภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในบทความนี้ จึงหมายถึง คุณลักษณะ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกในการนำของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ในการบริหารทั่วไป บริหารบุคคล บริหารงานวิชาการและบริหารงบประมาณ โดยมีความเข้าใจ สามารถสร้างสรรค์ เข้าถึง และนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน และและสุรีรัตน์ รอดพ้น และคณะ (2563 : 1) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำยุคดิจิทัลว่า เป็นคุณลักษณะ พฤติกรรม ความสามารถและการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำองค์การ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล กล่าวคือ ผู้บริหารต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นตัวแทนของแนวคิด และวิธีปฏิบัติใหม่ โดยการสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับสถานศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษาในยุคนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางดิจิทัลสูงจะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำองค์กรไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้ในสถานการณ์ที่จำกัด หรือเกิดวิกฤตทางสังคม ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะได้ใช้ศักยภาพและความสามารถในการนำพาองค์กร สามารถสื่อสาร มีความรู้ทักษะดิจิทัล ส่งเสริม รวมใจผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ดำเนินงานได้ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนำสถานศึกษา หรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ จากนั้นผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ได้ทำ ศึกษาจากบริบทของเทศบาลเมืองแพร่แล้วนั้น มาทำการศึกษาตัว

แปรแต่ละองค์ประกอบเพื่อนำสู่การ กำหนดการนิยามเชิงปฏิบัติการได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1)กรณีศึกษา (Case Study Method) 2) การศึกษาด้วยตนเอง (Individual Study) 3) การศึกษาดูงาน (Field Trip) 4) การสอนงาน (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และ 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (On-The-Job Training) พัชรา วาณิชวศิน (2560 : 1) มีมุมมองจากการพัฒนาภาวะผู้นำว่าจะช่วยยกระดับความสามารถของผู้นำให้พร้อมนำท่ามกลางความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลงต่างๆเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีและเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรได้ คุณค่าของการพัฒนาภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุดจึงเป็นการที่ผู้นำมีประสิทธิภาพและสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้เดินหน้าอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ ซึ่งองค์กรต้องออกแบบและวางแผนการพัฒนาเป็นอย่างดีเพื่อให้ผู้นำเช่นนั้นมาเป็นกำลังสำคัญให้กับองค์กร อีกทั้งสุนทร โคตรบรรเทา (2560 : 1) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมและกระบวนการที่ทำให้ผู้อื่นเปลี่ยนและละทิ้งความสนใจของตนเอง แล้วหันมาปฏิบัติตามเป้าหมายของกลุ่ม โดยการหล่อหลอมแนวคิดใหม่ การให้คำปรึกษา การแนะนำ การชักชวนและการกระทำเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งดลใจและให้ความหมายแก่ผู้อื่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และดูบริน (DuBrin, 2010 : 1) จำแนกวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเป็น 5 วิธี ดังนี้ 1) การทำความรู้จักตนเอง (Through Self-Awareness) หลักสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำคือการทำความรู้จักตนเอง โดยอาศัยกระบวนการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับตัวผู้บริหารอย่างชัดแจ้ง เพื่อช่วยให้สามารถปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิผลมากขึ้น การทำความรู้จักตนเองนี้ สามารถใช้วิธีการเรียนรู้สองแบบคือ 1) การเรียนรู้แบบคิดครึ่งวงจร (single-loop Learning) หมายถึง การทำความรู้จักตนเองระดับหนึ่ง เกิดขึ้นเพื่อหาข้อมูลย้อนกลับเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้อธิบายความคิดหรือการกระทำของตนเอง เพื่อปกป้องตนเอง การเรียนรู้แบบคิดครึ่งวงจรเปรียบเหมือนการทำงานของอุปกรณ์ควบคุมความร้อน (Thermostat) ที่ทำงานโดยอัตโนมัติทันทีที่อุณหภูมิในห้องลดลงถึงจุดที่กำหนด เช่น 20 องศาเซลเซียส 2) การเรียนรู้แบบครบวงจร (Double-loop Learning) หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ลึกซึ้งกว่าระดับแรก โดยลดความคิดในการปกป้องตนเอง และใช้ข้อมูลอธิบายความมีเหตุผลของเป้าหมายหรือคุณค่าที่ปรากฏในสถานการณ์ การพยายามทบทวน โดยนำหลักการเรียนรู้ตนเองเป็นการกระทำที่มีประโยชน์ให้ผู้นำสามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมในโอกาสต่อไป การเรียนรู้แบบคิดครบวงจรนั้น คล้ายกับว่าก่อนที่อุปกรณ์ควบคุม ความร้อนจะทำงาน จะต้องตั้งคำถามก่อน เช่น เพราะเหตุใดจึงต้องตั้งอุณหภูมิให้อุปกรณ์เริ่มทำงานไว้ที่ 20 องศาเซลเซียส เพราะเหตุใดจึงไม่ตั้งไว้ ณ ระดับอื่นที่ช่วยให้ประหยัดพลังงานได้มากกว่า เป็นต้น 2) การสร้างวินัยในตนเอง (Through Self-Discipline) การพัฒนาภาวะผู้นำนั้นจำเป็นต้องมีวินัยในตนเอง ในที่นี้หมายถึง ความพยายามที่จะรักษาระดับความสนใจ ที่มีต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างมั่นคง วินัยในตนเองมีความจำเป็นต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทุกรูปแบบ เช่น ผู้นำที่ดีต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ผู้นำต้องศึกษาค้นคว้าในเรื่องการเป็นผู้ฟังที่ดีและปฏิบัติให้ได้ วินัยในตนเองมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาติดตามพฤติกรรมของบุคคลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวได้มีการพัฒนาเองจริง 3) การศึกษา (Education) โดยทั่วไปการศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ โดยไม่คำนึงถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างทันทีทันใด

การศึกษาอย่างเป็นทางการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการบริหาร และตำแหน่งของผู้นำ ผู้นำระดับสูงส่วนใหญ่มักเป็นผู้ที่มีสติปัญญาสูง มีความรู้ดี สามารถเรียนรู้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ต่างๆ จากงานที่ทำ สามารถนำการศึกษานั้นมาพัฒนางานและจะช่วยให้ผู้นำมีสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ เสมอ 4) ประสบการณ์ (Experience) ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำงานนับเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการใช้ภาวะผู้นำให้มีประสิทธิผล เพราะถ้าหากขาดประสบการณ์ก็จะไม่สามารถแปรความรู้ให้เป็นทักษะได้ แหล่งที่มาของประสบการณ์มี 2 แหล่งที่สำคัญคือเพื่อนร่วมงานและงาน เพื่อนร่วมงานสามารถให้ประสบการณ์ได้อย่างดี การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือให้คำแนะนำอย่างทันทีทันใดอาจมีทั้งผลดีและผลเสียต่อการพัฒนาภาวะผู้นำ การหาประสบการณ์อาจใช้การสังเกตเวลาผู้บังคับบัญชาเผชิญปัญหาในระหว่างประชุม แล้วพยายามนำเทคนิคการแก้ปัญหานั้นมาใช้ หรืออาจจะเรียนรู้ที่จะไม่ใช้ภาวะผู้นำเช่นนั้น หากพบว่าไม่ใช่ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล บุคคลที่สามารถให้ประสบการณ์ประกอบด้วยผู้บริหารหรือผู้นำในระดับตำแหน่งที่สูงกว่า กลุ่มผู้นำระดับเดียวกัน รวมทั้งคณะผู้จัดทำรายงาน (Reporting Staff) การทำงานในหน้าที่รับผิดชอบจะช่วยพัฒนาภาวะผู้นำ เพราะบทบาทส่วนหนึ่งของผู้นำคือต้องเป็นนักแก้ปัญหา และปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมักมีความซับซ้อนและคลุมเครือมากขึ้น การเพิ่มประสบการณ์ภาวะผู้นำด้านต่างๆ นั้นมักขึ้นอยู่กับแต่ละสถานการณ์ ดังนั้นการพัฒนาภาวะผู้นำจึงจำเป็นต้องพยายามรวบรวมประสบการณ์การบริหารจากสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เป็นการพัฒนา การบริหารโดยอาศัยการทำงานหลายหน้าที่ และ 5) การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) การเป็นพี่เลี้ยงเป็นวิธีพัฒนาภาวะผู้นำที่ยึดประสบการณ์เป็นหลักอีกวิธีหนึ่งที่เชื่อว่าการพัฒนาภาวะผู้นำควรจะมีการฝึกสอนโดยผู้นำที่มีทั้งความรู้และประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษา (Mentor) ซึ่งจะคอยพัฒนาภาวะผู้นำแก่ผู้เรียนโดยอาศัยการสอน (Tutoring) การฝึก (Coaching) การแนะนำ (Guidance) และการให้กำลังใจ (emotional Support) ที่ปรึกษาต้องเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจในการให้คำปรึกษา และคำแนะนำ ส่วนใหญ่มักได้แก่ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานหรือนักวิชาชีพด้านบริหารบุคคล การให้คำปรึกษาส่วนใหญ่มักเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้ให้กับผู้รับคำปรึกษา แต่บางแห่งอาจจะมีระบบการให้คำปรึกษาที่เป็นทางการก็ได้ ประกอบด้วย ได้กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ พบว่าความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านพัฒนาความรู้และทักษะทางดิจิทัล 2) ด้านพัฒนาการสื่อสารดิจิทัล 3) ด้านพัฒนาการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลเมื่อพิจารณารายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านความรู้และทักษะทางดิจิทัล

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น					
	I	D	I-D	(I-D)/D	ค่าร้อยละ	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม ความยืดหยุ่น และความคิดละเอียดรอบครอบ	4.71	3.23	1.48	0.46	45.82	9
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำระบบ Automation หรือ หุ่นยนต์ (Robot) เข้ามาทำงานร่วมกับมนุษย์	4.30	3.21	1.09	0.34	33.96	11
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ด้านดิจิทัลขององค์การ	4.71	3.08	1.63	0.53	52.92	4

4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาความรู้ใหม่ สร้างสังคมแห่งปัญญาพัฒนาความสามารถใหม่	4.73	3.20	1.53	0.48	47.81	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัลใหม่ๆ ในการบริหาร	4.72	3.21	1.51	0.47	47.04	7
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีและเป็นแกนนำในการพัฒนาการศึกษาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัล	4.64	3.38	1.26	0.37	37.28	10
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้สื่อต่างๆ ในกระบวนการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่	4.68	3.17	1.51	0.48	47.63	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะ ความรู้ในการใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟท์แวร์คอมพิวเตอร์ และแอปพลิเคชันต่างๆ	4.53	3.09	1.44	0.47	46.60	8
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และตระหนักรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัล	4.69	2.70	1.99	0.74	73.70	1
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูลครูและนักเรียน โครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา รวมทั้งสิ่งปลูกสร้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ในสถานศึกษา	4.68	3.03	1.65	0.54	54.46	3
11. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลต่าง ๆ และระเบียบปฏิบัติที่ไม่ขัดกับกฎหมาย	4.71	2.86	1.85	0.65	64.69	2

จากตารางที่ 1 พบว่าความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านความรู้และทักษะทางดิจิทัล 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และตระหนักรู้ในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัล เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 73.70 ผู้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลต่าง ๆ และระเบียบปฏิบัติที่ไม่ขัดกับกฎหมาย เป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 64.69 และ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการจัดทำระบบฐานข้อมูลครูและนักเรียน โครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา รวมทั้งสิ่งปลูกสร้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ในสถานศึกษา เป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 54.46

ตารางที่ 2 แสดงผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น					
	I	D	I-D	(I-D)/D	ค่าร้อยละ	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสื่อสารโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะการใช้เทคโนโลยี	4.63	3.07	1.56	0.51	50.81	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์งานต่างๆ ด้วยระบบดิจิทัล	4.77	3.19	1.58	0.50	49.53	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่ครูในการพัฒนาสื่อการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลต่าง ๆ	4.30	3.14	1.16	0.37	36.94	7
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้โปรแกรมประยุกต์ สื่อ Social Media ในการติดต่อสื่อสาร บริหาร จัดการประสานงานกับครู บุคลากร	4.69	3.26	1.43	0.44	43.87	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ใช้โปรแกรมประยุกต์ สื่อ Social Media ในการจัดการเรียนการสอน	4.74	3.42	1.32	0.39	38.60	6
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ริเริ่มการใช้การประชุมทางไกล Video Conference, การใช้งาน Video Call ผ่านโปรแกรมต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารประสานงานภายในและนอกสถานศึกษา	4.72	3.23	1.49	0.46	46.13	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการ และนำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา อำนวยการจัดการศึกษา และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ของสถานศึกษา	4.49	3.17	1.32	0.42	41.64	5
8. ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้	4.58	3.35	1.23	0.37	36.72	8

ตามความต้องการของครู บุคลากร และนักเรียน ให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

จากตารางที่ 2 พบว่าความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสื่อสารโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความเชื่อมั่นในทักษะ การใช้เทคโนโลยี เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 50.81 ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ ด้วยระบบดิจิทัล เป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 49.53 และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม ริเริ่มการใช้การประชุมทางไกล Video Conference, การใช้งาน Video Call ผ่านโปรแกรมต่างๆ ในการติดต่อสื่อสารประสานงานภายในและนอกสถานศึกษา เป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 46.13

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	ผลการศึกษาความต้องการจำเป็น					
	I	D	I-D	(I-D)/D	ค่าร้อยละ	ลำดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเต็มใจทดลอง ด้วยความอยากรู้อยากเห็น และคิดค้น นวัตกรรมใหม่ ๆ	4.44	3.55	0.89	0.25	25.07	11
2. ผู้บริหารสถานศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ทางดิจิทัล	4.55	3.58	0.97	0.27	27.09	9
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	4.66	3.47	1.19	0.34	34.29	8
4. ผู้บริหารสถานศึกษาการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล	4.50	3.19	1.31	0.41	41.07	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัล ตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	4.55	3.00	1.55	0.52	51.67	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนกับบุคลากรในการนำวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติ ในอนาคตอย่างเป็นรูปธรรม	4.58	3.26	1.32	0.40	40.49	5

7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลของสถานศึกษา	4.59	3.28	1.31	0.40	39.94	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสามารถถ่ายทอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลให้ครูและบุคลากรได้	4.55	3.27	1.28	0.39	39.14	7
9. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการ และส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.33	3.42	0.91	0.27	26.61	10
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายให้ครู บุคลากร และนักเรียน ใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ มีคุณธรรมและคำนึงถึงลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น	4.52	3.05	1.47	0.48	48.20	2
11. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อโลกสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม ไม่ขัดต่อธรรมเนียม รากฐานทางวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีของสังคมไทย	4.66	3.30	1.36	0.41	41.21	3

จากตารางที่ 3 พบว่าความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดทิศทางการจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางดิจิทัล ตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 51.67 ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายให้ครู บุคลากร และนักเรียน ใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ มีคุณธรรมและคำนึงถึงลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น เป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 48.20 และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อโลกสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม ไม่ขัดต่อธรรมเนียม รากฐานทางวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีของสังคมไทย เป็นลำดับ 3 คิดเป็นร้อยละ 41.21

2. ผลการศึกษาแนวทางแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ จัดเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น พบว่า

2.1 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวม พบว่า แนวทางการพัฒนาประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ 1) กรณีศึกษา 2) การศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน 4) การสอนงาน/การเป็นพี่เลี้ยง 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มี

การพัฒนาทักษะการบริหารให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ให้มีความโดดเด่นแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรม พัฒนาทักษะทางคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี อย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ตามความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ดังนี้

1.การศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านความรู้และทักษะทางดิจิทัล 2) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 3) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล สามารถสรุปประเด็นได้ทั้งหมดได้ดังนี้เนื่องมาจากภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาลเมืองแพร่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะ 1) ด้านความรู้และทักษะทางดิจิทัล 2) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 3) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ดังที่ วันชัย ราชวงศ์ (2563 : 25-32) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มี 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน ความมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2) ด้านมีความรู้ความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) ด้านการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 4) ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม การจัดโครงสร้างพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กร 5) ด้านใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านการสร้างความตระหนักและความเข้าใจ จริยธรรมใน การใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่องค์กร 7) ด้านใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนา ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน 8. ด้านความรู้กฎหมายการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การ เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 จำแนกขนาดโรงเรียนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวม ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ 1) กรณีศึกษา 2) การศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน 4) การสอนงาน/การเป็นพี่เลี้ยง5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีการพัฒนาทักษะการบริหารให้สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมใน

ยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ให้มีความโดดเด่นแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครูและผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการอบรม พัฒนาทักษะทางคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องมาจากจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนเอกสารงานวิจัยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลที่ได้ทำ การคัดสรรจากตารางสังเคราะห์ความถี่แล้วนั้นมาทำการศึกษาตัวแปรแต่ละองค์ประกอบเพื่อนำสู่การ กำหนดการนิยามเชิงปฏิบัติการได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) กรณีศึกษา 2) การศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน 4) การสอนงาน และการเป็นพี่เลี้ยง 5) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 6) การฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน ดังที่ กองวิจัยของสมาคมการศึกษาแห่งชาติ (The National Educational Association's Research Division) ของสหรัฐอเมริกา ได้ระบุวิธีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาไว้ 19 วิธี (R.W. Rebore, 2001 : 177) ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการออกแบบโปรแกรมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา การพัฒนาโดยสถาบันต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการมการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ การประชุมคณะ การทำงานในคณะทำงาน การอ่านหนังสือและวารสารวิชาการ/วิชาชีพ การจัดประชุมทางวิชาการของแต่ละคน การทัศนศึกษา การเดินทางท่องเที่ยว การเข้าค่ายพักแรม การจัดให้มีประสบการณ์การทำงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ครู การวิจัย การเขียนหนังสือ/บทความทางวิชาการ การทำงานของสมาคมทางวิชาการ การจัดให้มีประสบการณ์ทางวัฒนธรรม การเยี่ยมชมและการสาธิต การทำงานในองค์การของชุมชน สอดคล้องกับ ณัฏฐ์ ชาคำมูล (2555 : 1) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนผ่านทางสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา และสรุปวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีภาวะผู้นำวิธีการพัฒนาได้ 3 กลุ่มวิธีการ ดังนี้ 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นหัวใจของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำตามแนวคิดนี้ เพราะจะส่งผลโดยตรงในระดับบุคคล ประกอบไปด้วยการทำความรู้จักตนเอง การสร้างวินัยในตนเอง การอ่านการศึกษา การเขียนหนังสือ/บทความทางวิชาการ การเรียนรู้จากบทเรียนโปรแกรม การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยฝึกอบรม การเรียนรู้ทางไกล การเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือจากการค้นคว้ากิจกรรมการพัฒนาจิต 2) การเรียนรู้แบบตัวต่อตัว วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการเรียนรู้แบบตัวต่อตัว สามารถทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำตามรูปแบบนี้ได้ทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่ม โดยการสอนงาน การเป็นพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษา การสาธิต เกมการบริหารหรือ สถานการณ์จำลองการฝึกหัดตามคำแนะนำ 3) การเรียนรู้เป็นกลุ่ม ประกอบไปด้วย การแสดงบทบาทสมมติ การประชุมทางวิชาการ การหมุนเวียนเปลี่ยนงาน การบรรยาย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง การอภิปราย หรือการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสัมมนา การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การอบรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การศึกษาดูงานภาคสนาม หรือการศึกษานอกสถานที่ การสนทนาวงกลม เกมการศึกษา เทคนิค AIC การจัดให้มีประสบการณ์ การทัศนศึกษา การประชุมคณะทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองแพร่ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความรู้และทักษะทางดิจิทัล 2) ด้านการสื่อสารดิจิทัล 3) ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายของเทศบาลเมืองแพร่เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาการบริหารการจัดการความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาในให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในการวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ ควรกำหนดเป็นนโยบายวางแผนการทำงานร่วมกับสถานศึกษา มีการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะทำงานที่รับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารมีความรู้และสามารถบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ข้อเสนอแนะสู่การปฏิบัติ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองแพร่โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นแนวทาง และดำเนินการในการบริหาร การจัดการเรียนรู้โดยใช้ในเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้และการทักษะทางดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความรู้และการทักษะทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล และ ด้านวิสัยทัศน์ทางดิจิทัล

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสังกัดอื่น ๆ

เอกสารอางอิง

ณัฏฐ์ ชาคำมูล. (2555). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเปลี่ยนผ่านทางสังคมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พัชรา วาณิชวศิน. (2560). *การพัฒนาภาวะผู้นำ : จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา.* กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

วันชัย ราชวงศ์. (2562). *ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*. 1 (4), 25-32.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่ (2565). นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.phraecity.go.th/frontpage

สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *ภาวะผู้นำในองค์การสถานศึกษา*. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

สุรีรัตน์ รอดพ้นและคณะ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

DuBrin, A. J. (2010). *Principles of Leadership*. 6th ed. Toronto: Houghton Mifflin Company

NASSP. (2013). Breaking Ranks: 10 Skills for Successful School Leaders. *online.* Access 1 April 2013 From http://www.nassp.org/Content/158/BR_tenskills_exSum.pdf

Rebore, R. W. (2009). *Human resources administration in education: A management approach.* Boston, MA: Allyn and Bacon-Pearson Education.

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

Role of school administrators in promoting reading habits of students under the Lampang Primary Education Service Area Office 1

บุญพิทักษ์ จำรัส และ ดวงพร อุ่นจิตต์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Boonpitak Jamras and Duangpron Oonjitt
Lampang Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: boonpitak.jamras@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน และข้าราชการครู จำนวน 219 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 232 คน ซึ่งสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) แบ่งตามสัดส่วนและจับฉลาก เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบเอฟแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Fisher’s Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

1) บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยบทบาทที่ปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ย 4.09/ S.D. 0.58 และบทบาทที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ย 4.28/ S.D. 0.51

2) การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านกับขนาดสถานศึกษา โดยทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า ด้าน

* วันที่รับบทความ : 21 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 11 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 12 เมษายน 2566
Received: March 27 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 12 2023

บทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน; การอ่านของนักเรียน

Abstracts

The purposes of this study were 1) to study actual roles and expected roles of school administrators in promoting reading habits of students under the Lampang Primary Education Service Area Office 1 and 2) to compare roles of school administrators in promoting reading habits of students under the Lampang Primary Education Service Area Office 1 according to sizes of school. This is a descriptive research. The survey data was collected from 232 samples by using 5 rating scale questionnaires. Data from questionnaires were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and F-Test (One-Way ANOVA) in case of paired comparison according to Fisher's Least Significant Difference (LSD) method was also used.

The results of the research were as follows:

1.The actual roles and expected roles of school administrators in promoting reading habits of students under the Lampang Primary Education Service Area Office 1. The overall and every aspect were at the high level. The actual roles had an average of 4.09/ S.D. 0.58 and expected roles had an average of 4.28/ S.D. 0.51.

2.The comparison of roles and expected roles of school administrators in promoting reading habits of students under the Lampang Primary Education Service Area Office 1 according to sizes of school. Overall there was no difference. For considering, paired testing, aspects and sizes of school showed that the actual roles of reading habits promoting networks with the significant difference at the 0.05.

Keywords: Role of school administrators; Promoting reading habits of students; Reading of students

บทนำ

สภาวการณ์ทางสังคมในโลกปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการแข่งขัน ทำให้การอ่านเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ประชากรได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารและแนวคิดใหม่ ๆ อันจะเป็นการพัฒนาตนเองและรู้จักปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ในขณะที่สังคมไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวและให้การส่งเสริมสนับสนุนมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีหน่วยงานทุกภาคส่วนร่วมกันจัดกิจกรรมและรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาทั้งในด้านคุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐานและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยมุ่งแก้ปัญหาเรื่องคุณภาพ โอกาสและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา เพื่อ

ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ โดยให้มีความเชื่อมโยงและส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 1)

การอ่านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัยของบุคคล และสามารถถ่ายทอดส่งเสริม สนับสนุน การอ่านไปสู่ผู้อื่น (พิรุณ อนวัชศิริวงศ์ และถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์, 2554 : 1) การอ่านยังช่วยสร้างสมาธิให้กับผู้อ่าน ทำให้เกิดความคิด ผู้อ่านสามารถคิดใคร่ครวญในสิ่งที่ได้อ่านมากกว่าการฟัง (สุทธิชัย ปัญญโรจน์, 2555 : ออนไลน์) เป็นทักษะที่มีความสำคัญแก่มนุษย์ทุกเพศทุกวัย ทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง การศึกษาและการดำเนินชีวิต ดังที่ Palani (2012 : 91) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยการอ่านมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ การที่จะให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ นักเรียนต้องมีนิสัยรักการอ่านที่ดี ซึ่งนิสัยรักการอ่านที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการสร้างสังคมแห่งความรู้ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาการคิดและการสร้างสรรค์ ด้วยเหตุนี้ปัจจัยสำคัญหนึ่งในการที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ การสร้างนิสัยรักการอ่าน

ผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันนโยบายการศึกษายุค 4.0 ไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ยังต้องแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ต้องให้ความสำคัญกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา นั่นก็คือนักเรียน ดังที่เบญจวรรณ ช่อชู (2563:1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรการจัดการศึกษา มีหน้าที่วางแผน ส่งเสริม สนับสนุน บริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดความสมดุลเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ มีคุณภาพและเกิดผลลัพธ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 85 คน และข้าราชการครู จำนวน 830 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น 915 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, และดิเรก ศรีสุโข (2555 : 1) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 27 คน และข้าราชการครู จำนวน 259 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น 286 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน วิทยฐานะ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Force Choice)

ตอนที่ 2 บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale)

1.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2) วิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดตัวบ่งชี้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

3) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

1.3.3 การทดสอบหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ความถูกต้องในสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2) ทำการตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1) ดร.ศิริรัชญ์ ธิต๊ะ ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดน้ำโท้ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2.2) นายชำนาญ แสงจันทร์ ตำแหน่ง อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนบ้านปงสนุก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2.3) ผศ.ดร.พงศ์วัชร ฟองกันทา ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษาอนุสาขาวิชาสถิติ วิจัย การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

3) นำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่ระดับ 0.97

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbanh’s Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ผลลัพธ์สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.92

5) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) บันทึกเสนอต่อสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

1.5 สถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบความเรียง

2) หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

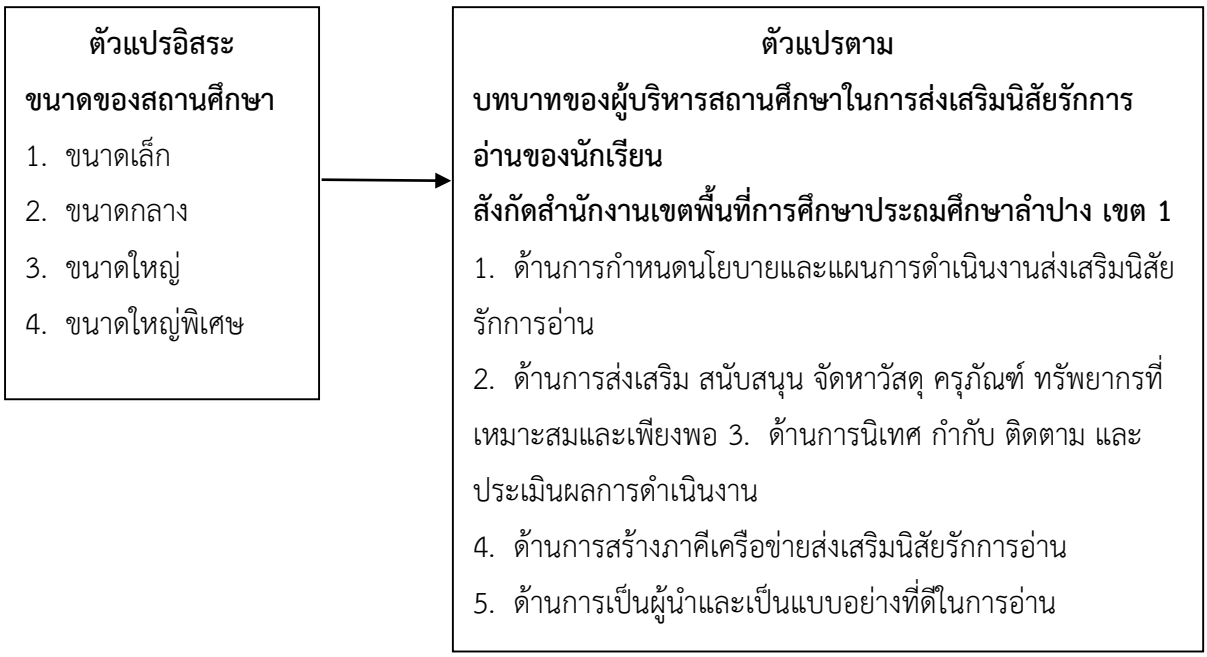
1. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของ

Fisher's Least Significant Difference (LSD) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistics Package for the Social Sciences)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยรวบรวมจากแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556 : 1) และคู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 1) ได้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	บทบาทที่ปฏิบัติจริง			บทบาทที่คาดหวัง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	4.21	0.59	มาก	4.38	0.46	มาก
2. บทบาทด้านการส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ	4.05	0.63	มาก	4.26	0.58	มาก
3. บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน	4.09	0.60	มาก	4.30	0.54	มาก
4. บทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.88	0.75	มาก	4.10	0.66	มาก
5. บทบาทด้านการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน	4.23	0.66	มาก	4.37	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.09**	**0.58**	**มาก**	**4.28**	**0.51**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 มีบทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.09, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ บทบาทด้านการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน ($\bar{x}$ = 4.23, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.59) บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{x}$ = 4.09, S.D. = 0.60) บทบาทด้าน

การส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{x}$= 4.05, S.D. = 0.63) และบทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ($\bar{x}$= 3.88, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

บทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 พบว่า บทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 4.28, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ($\bar{x}$= 4.38, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ บทบาทด้านการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน ($\bar{x}$= 4.37, S.D. = 0.58) บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{x}$= 4.30, S.D. = 0.54) บทบาทด้านการส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{x}$= 4.26, S.D. = 0.58) และบทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ($\bar{x}$= 4.10, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	**ขนาดสถานศึกษา**								F	Sig.
	ขนาดเล็ก		**ขนาดกลาง**		**ขนาดใหญ่**		**ขนาดใหญ่พิเศษ**			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	4.14	0.64	4.28	0.59	4.06	0.44	4.35	0.26	1.810	0.146
2. บทบาทด้านการส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ	3.93	0.64	4.12	0.65	4.07	0.44	4.32	0.50	2.520	0.059

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (ต่อ)

บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1	**ขนาดสถานศึกษา**								F	Sig.
	ขนาดเล็ก		**ขนาดกลาง**		**ขนาดใหญ่**		**ขนาดใหญ่พิเศษ**			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
3. บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน	4.00	0.60	4.16	0.65	4.15	0.39	4.15	0.43	1.247	0.294
บทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3.74	0.76	4.07	0.79	3.76	0.36	3.63	0.62	4.137*	0.007
บทบาทด้านการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน	4.09	0.67	4.31	0.68	4.32	0.55	4.31	0.48	2.147	0.095
รวมเฉลี่ย	**3.98**	**0.58**	**4.19**	**0.62**	**4.07**	**0.38**	**4.15**	**0.40**	**2.180**	**0.091**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ สถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{x}$= 4.19, S.D. = 0.62) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x}$= 4.15, S.D. = 0.40) สถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\bar{x}$= 4.07, S.D. = 0.38) และสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{x}$= 3.98, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมของบทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

บทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	$\bar{x}$	**ขนาดเล็ก**	**ขนาดกลาง**	**ขนาดใหญ่**	**ขนาดใหญ่พิเศษ**
		3.74 (Sig.)	4.07 (Sig.)	3.76 (Sig.)	3.63 (Sig.)
ขนาดเล็ก	3.74	-	**-0.33* (0.002)**	-0.02	0.11
ขนาดกลาง	4.07		-	**0.31* (0.048)**	**0.44* (0.043)**
ขนาดใหญ่	3.76			-	0.13
ขนาดใหญ่พิเศษ	3.63				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมของบทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

1) บทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันหน่วยงานทางการศึกษา ได้มีการกำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงการนิเทศ ติดตาม จากคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ เน้นการรู้จักคิด วิเคราะห์ มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต 3Rs ประกอบด้วย การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic) รวมถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน (สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ, 2563 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพิสมัย ดวงพิมาย (2560 : 1) พบว่า การส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของกันตินันท์ การะพัตร (2563 : 1) พบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ ด้านบทบาทการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษายังคงมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของครรชิต ชัยกิจ ละเอียด จงกลนี และจุฬาพรรณ ภรณ์ธนะแพทย์ (2563 : 165-175) ที่ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาโดยตรง องค์ประกอบความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์และเป็นตัวทำนายความมีประสิทธิผลของโรงเรียน

2) บทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา มีความคาดหวังว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ เบญจวรรณ ช่อชู (2563 : 1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรการจัดการศึกษา มีหน้าที่วางแผน ส่งเสริมสนับสนุน บริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดความสมดุลเพื่อให้

การบริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ มีคุณภาพและเกิดผลลัพธ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากสุด คือ ด้านบทบาทการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้มีเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556 : 1) ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน อันดับแรกคือต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา มีความแตกต่างกัน ในด้านบทบาทการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติจริงมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ เนื่องจากสถานศึกษาขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ร้อยละ 62.5 เป็นสถานศึกษาขนาดกลางที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เป็นแบบอย่างที่ดีและมีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการนำจุดเน้นตามนโยบายสำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 6 จุดเน้น ได้แก่ 1) การส่งเสริมความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม 3) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active Learning 4) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา และ 6) การพัฒนาการอ่านออก เขียนได้ นอกจากนี้ยังได้รับรางวัล Best Practice ในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 จัดโดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และได้รับรางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา 2564 ที่มอบให้สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษายอดเยี่ยม

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า บทบาทด้านการสร้างภาคีเครือข่ายส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน บทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง ทุกขนาดสถานศึกษา ส่วนบทบาทอีก 4 ด้านที่เหลือ ได้แก่ บทบาทด้านการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน บทบาทด้านการส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ ทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอ บทบาทด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และบทบาทด้านการเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง ยกเว้นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษที่มีบทบาทที่คาดหวังน้อยกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในบริบทของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีการดำเนินงานที่เป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอยู่แล้วและมีงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ จึงทำให้เอื้อต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ควรนำข้อค้นพบเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการพิจารณากำหนดเป็นแผนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

1.2) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 สถานศึกษาทุกขนาด ควรนำข้อค้นพบเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนไปประยุกต์ใช้พัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในสถานศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนและพัฒนาตนเอง ในการมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1) ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

3.2) ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กันตินันท์ การะพัตร. (2563). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ครรชิต ชัยกิจ, ละเอียด จงกลนี, และ จุฬาพรรณ ภรณ์ธนะแพทย์. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการและพุทธวิธีในการจัดการศึกษา. *วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* 10 (2), 165-175.

เบญจวรรณ ช่อชู. (2563). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนวิชูทิศ สำนักงานเขตดินแดง สังกัดกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิรุณ อนวัชศิริวงศ์, และถิรนันท์ อนวัชศิริวงศ์. (2554). *อ่านสร้างสุข: สร้างวัฒนธรรมการอ่านสร้างการอ่านให้เป็นวัฒนธรรม.* กรุงเทพมหานคร: แปลนพลิ้นท์ติ้ง.

พิสมัย ดวงพิมาย. (2560). *การส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, และดิเรก ศรีสุโข. (2555). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิชัย ปัญญโรจน์. (2555). คุณประโยชน์ของการอ่านคือหน้าต่างแห่งโลกกว้าง. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 23 กุมภาพันธ์ 2564. แหล่งที่มา: https://www.gotoknow.org/posts/496286

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน.* กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการดำเนินงานกิจกรรมโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด ประจำปีงบประมาณ 2561.* กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

สำนักงานศึกษาธิการภาคเหนือ. (2563). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาระดับภาคเหนือ*. เชียงใหม่: ผู้แต่ง.

Palani, K.K. (2012). Promising Reading Habits and Creating Literate Social. *International Reference Research Journal.* 3, 2 (1), 91.

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

Factors Effecting Public Participation in Organizing the Local Development Plans of Sa-ardchaisri Subdistrict Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province

ชุติพงศ์ สารขันธ์,
เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา และ สิทธิพรร์ สุนทร
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Chutipong Sarakhan,
Sauwaluck Nikornpittaya and Sitthiporn Soonthorn
Rajabhat Maha Sarakham University,Thailand
Corresponding Author, E-mail : thantikan22@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 353 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม ทั้ง 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยสิ่งแวดล้อม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R2 เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R2 เท่ากับ .720

* วันที่รับบทความ : 12 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 2 พฤษภาคม 2566
Received: March 12 2023; Revised: April 28 2023; Accepted: May 2 2023

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม; การมีส่วนร่วมของประชาชน; แผนพัฒนาท้องถิ่น

Abstracts

The purpose of this study was to study 1) the level of factors affecting people's participation in the preparation of local development plans; 2) the level of people's participation in the preparation of local development plans; public participation in the preparation of local development plans and and 3) the necessary factors for these needs perhaps in local development plans. which is a quantitative research. The research tools were questionnaires. The sample group used in the research were 353 people aged 18 years and over who had the right to vote in the Sa-ad Chaisri Subdistrict Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province, The statistic used were frequency distribution, average, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and Enter multiple regression.

The results of the research were as follows: 1) The level of factors affecting people's participation in the preparation of local development plans. Overall, it was at a high level. 2) The level of people's participation in the preparation of local development plans. Overall, it was at a high level, 3) Factors affecting people's participation in the preparation of local development plans of Sa-ad Chaisri Subdistrict Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province. political factors communication factor environmental factors The dependent variable was able to explain the participation of the people in the preparation of the local development plan of the Sa-ad Chaisri Sub-District Administrative Organization, Don Chan District, Kalasin Province at 72.30 percent with an R^2 value of .723, an F value of 227.333 and an Adjusted value. R^2 equals .720,

Keywords: Factors Effecting Public Participation; Public Participation; Local Development Plan

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดการบริการสาธารณะในการพัฒนาตำบลในด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม โดยมีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายกำหนดไม่ว่าจะเป็น บำรุงศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ป้องกันและระงับโรคติดต่อ รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและการปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ทางราชการมอบหมาย นอกจากหน้าที่ที่ต้องทำดังกล่าวแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบล ยังอาจจัดกิจกรรมในเขตของตน เช่น การให้มีตลาดท่าเทียบเรือและข้ามฟาก การหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็น

สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน การบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร การให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์การส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว การให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุมการกีฬาการพักผ่อนหย่อนใจและสาธารณะ การให้มีและการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การให้และบำรุงรักษาการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น การเกษตร การให้มีน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพาณิชย์ ในด้านความรับผิดชอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จะรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยประธานกรรมการบริหารจะเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกด้วย (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

นอกจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 แล้ว พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ได้ให้แนวทางสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลว่าจะต้องมีพัฒนาโดยกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จะต้องเร่งกำหนดทิศทางหรือจุดมุ่งหมายในการพัฒนาท้องถิ่นให้ชัดเจน โดยการพัฒนาต้องครอบคลุมในทุกด้าน และที่สำคัญต้องสามารถแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนสะท้อนปัญหาของตำบลเพื่อให้เกิดกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน ให้ตรงตามทิศทางกำหนด ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องมาจากความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการตอบสนองความต้องการและปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 เป็นรูปแบบของการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง คือ การจัดทำแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม แผนพัฒนาท้องถิ่นจึง

เป็นเครื่องมือขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี ในการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการจัดทำแผนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้จะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสะท้อนปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นลักษณะร่วมเป็นประชาคม คือ เป็นความรู้สึกร่วมและผูกพันร่วม ของประชาชนสมาชิกกลุ่ม สมาชิกองค์กรในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ตลอดจนมีความต้องการที่จะร่วมกำหนดอนาคตและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกัน วางแผน ร่วมปฏิบัติ ติดตามผล ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลจะมีขั้นตอนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 แต่ในทางปฏิบัติการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนหรือการดำเนินการตามขั้นตอน ในระเบียบยังคงไม่ได้รับการปฏิบัติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงพบปัญหาการจัดทำโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบางโครงการ/กิจกรรม ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,000 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี, 2564 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 353 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973 : 727) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มประชากรเป็นหมู่บ้าน (ทุกหมู่บ้าน) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วสุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก ผู้วิจัยใช้การจับสลากโดยเขียนชื่อประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีใส่ลงในกล่องจนครบ แล้วจับสลากขึ้นมาทีละใบบันทึกไว้ ม้วนสลากแผ่นเดิมใส่ลงในกล่องเดิมเพื่อที่จะให้โอกาสถูกเลือกทุกคนเท่ากันแล้วจับสลากขึ้นมาใหม่ กรณีหยิบได้ชื่อเดิมนำใส่ลงไปในกล่องเดิมแล้วจับขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ดำเนินการเช่นนี้จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 353 คน

3. เครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยมีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ปัจจัย ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้าน ลักษณะของข้อคำถามในตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้วิจัยได้การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และเนื้อหาของวิจัย สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา การวัดผลประเมินผล และภาษา โดยหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยวิธีพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence หรือ IOC) และดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 40 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ Cronbach’s Alpha

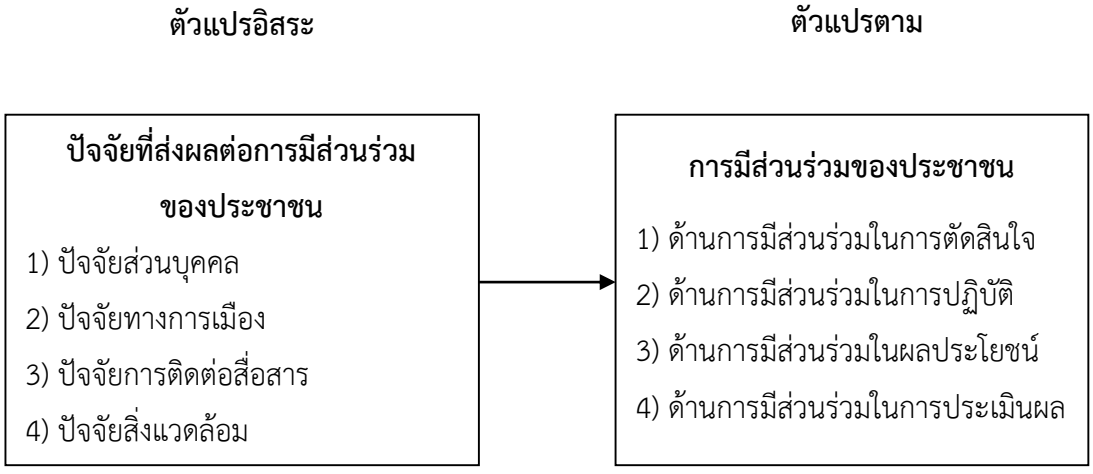
Coefficient
ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.942

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ 2) การวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี ผู้วิจัยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson' s Product Moment Correlation) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 4) การวิเคราะห์ทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยใช้ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) โดยวิธี Enter โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนจากแนวคิดของ Andrew and Stiefel (1980 : 19) สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์	($\bar{X}$)	*(SD)*	การแปรผล
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	3.48	0.98	มาก
2. ปัจจัยทางการเมือง	4.00	0.82	มาก
3. ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร	4.05	0.66	มาก
4. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม	3.57	0.96	มาก
โดยรวม	**3.78**	**0.92**	**มาก**

จากตารางพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.78) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 4 ปัจจัย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}$ = 4.05) ปัจจัยทางการเมือง ($\bar{X}$ = 4.00) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = 3.57) และปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{X}$ = 3.48)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์	($\bar{X}$)	(S.D.)	การแปรผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.73	0.82	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.75	0.98	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.97	0.85	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.96	0.89	มาก
โดยรวม	**3.85**	**0.89**	**มาก**

จากตารางพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.75$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.73$)

3. ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 3 ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient (Enter)			
	B	Beta	t	Sig
ปัจจัยส่วนบุคคล (X1)	-.294	-.251	-5.709	.000*
ปัจจัยทางการเมือง (X2)	.079	.087	1.772	.077
ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร (X3)	.433	.467	9.892	.000*
ปัจจัยสิ่งแวดล้อม (X4)	.464	.545	9.418	.000*
ค่าคงที่ (Constant)	-	1.153	-	-

Multiple R	-	.850	-	-
R^2	-	.723	-	-
Adjusted R^2	-	.720	-	-
F	-	227.333	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางพบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R2 เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R2 เท่ากับ .720 สามารถเขียนสมการณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = 1.153 + -.294X1 + .079X2 + .433X3 + .464X4$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Zr = .545Z4 + .467Z3 + .087Z2 + -.251Z1$

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำมาอธิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีต้องมีการสื่อสารโดยการให้ข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นและความก้าวหน้าของท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับแผนงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังทำอยู่และกำลังจะทำในอนาคต การรับรู้ข่าวสารด้านนโยบายและกระบวนการทำงาน และการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เสนอแผนงาน/โครงการ ปัญหาความต้องการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบต่างๆ เป็นตัวสนับสนุนหรือปัจจัยที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต

โพธิ์เงิน (2563 : 181) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานีผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564 : 348) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ภาวะผู้นำ ความผูกพัน ความมั่นคง การรับรู้ข่าวสาร ด้านความสามัคคี ด้านการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการควบคุมแผน ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการประเมินแผน ด้านการกำหนดแผนและด้านการปฏิบัติตามแผน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีฐานะเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน จึงส่งผลให้สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยงค์ พุทธา (2557 : 83-84) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพัต วรัทอัครกุล (2557 : 66-67) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สราวุธ สืบเพ็ชร์ (2562 : 124-126) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประทิว จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประทิว จังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ร้อยละ 72.30 มีค่า R^2 เท่ากับ .723 มีค่า F เท่ากับ 227.333 และมีค่า Adjusted R2 เท่ากับ .720 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ เห็นว่าปัจจัยซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางการเมืองนั้นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการร่วมจัดทำแผนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยอาจจะเห็นว่าในการเข้าร่วมสิ่งแวดล้อมหรือสภาพแวดล้อมต่างๆ ข่าวสาร กระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การกับประชาชน และคุณลักณะส่วนตัวของประชาชนที่ยังขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการ และเข้าร่วมการประชุมในการจัดทำแผน เพราะเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง มองว่าการพัฒนาชุมชนเป็นหน้าที่ของภาครัฐ อีกทั้งสภาพปัญหาของแต่ละหมู่บ้านมีสภาพปัญหาที่ต่างกัน จึงอาจส่งผลให้ประชาชนแต่ละหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมต่างกัน สอดคล้องกับ Singh (1979, อ้างถึงใน ตะวัน ตระการฤกษ์. 2552 : 43) ได้สรุปผลวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางสังคมไว้ว่า มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาอาศัยในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคมของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติและสัญชาติ พื้นเพทางครอบครัว ลำดับชั้นทางสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล การปรับตัวทางสังคม ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทัศนคติ ข่าวสารและการติดต่อสื่อสาร ความเชื่อศาสนา ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อในตนเอง ความเชื่อและการแสดงออกทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนกฤต โพธิ์เงิน (2563 : 191) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านปัจจัยจูงใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปัจจัยด้านแรงจูงใจและด้านการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์ (2564 : 351) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านภาวะผู้นำ ด้านความผูกพัน ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านความสามัคคี ด้านการมีส่วนร่วมและปัจจัยด้านความมั่นคง ส่งผลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ควรสนับสนุนให้ประชาชน ทุกเพศ ทุกช่วงอายุ ทุกกลุ่มอาชีพ ในตำบลสะอาดไชยศรีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น 2) ปัจจัยทางการเมือง ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เสนอแผนงาน/โครงการ ปัญหาความต้องการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3) ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ควรมีการแจ้งข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นและความก้าวหน้าของท้องถิ่น ข่าวสารเกี่ยวกับแผนงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำลังทำอยู่และกำลังจะทำในอนาคต การรับรู้ข่าวสารด้านนโยบายและกระบวนการทำงาน 4) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ควรให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จากผลการวิจัยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นผ่านตัวแทนหมู่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะประชาชนเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ย่อมรับรู้ถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนมากที่สุด และนำมากำหนดเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาตำบล เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด 2) ด้านการมีส่วนร่วมในกรปฏิบัติ ควรคัดเลือกตัวแทนประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มากขึ้น 3) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน เช่น สนับสนุนด้านผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและความเข้มแข็งให้แก่คนยากจน และคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลว่าโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นว่าสอดรับกับแนวทางกำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประเมินความคุ้มค่าของโครงการ

3. จากผลการวิจัยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยสิ่งแวดล้อม มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรีควรสนับสนุนปัจจัยเหล่านี้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรบุคคล เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและสาเหตุของปัญหาหรือความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ควรมีการศึกษาการจัดทำแผน/โครงการเกี่ยวกับงานด้านการแก้ปัญหาความยากจน ด้านสาธารณูปโภค ด้านการศึกษา ศาสนา กีฬาและเยาวชน เพื่อให้เป็นแผนที่สามารถแก้ไขปัญหาท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ตะวัน ตระการฤกษ์. (2552). *การมีส่วนร่วมของราษฎรอาสาในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตรับผิดชอบของสถานีตำวจภูธรเมืองสมุทรสาคร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนกฤต โพธิ์เงิน. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 5 (10), 181-195.

ธนพัต วรัทอัครกุล. (2557). *การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประยงค์ พุทธา. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วราภรณ์ ปานะพิพัฒน์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

สราวุธ สืบเพ็ชร์ และสิทธิพรร์ สุนทร. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอประทิว จังหวัดชุมพร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี. (2564). *รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล*. กาฬสินธุ์: ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี.

องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2565-2570*. กาฬสินธุ์: งานนโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดไชยศรี.

Andrew, P. C. and Stiefel, M. (1980). *Inquiry into participation: A research approach*. Geneva : United Nations Research Institute for Social Development.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics an Introductory Analysis.* 3rd ed. New York : Harper & Row.

การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

The Acceptance of Digital Technology for Working Practices of Officers in the Labour Court Region 5

ธันย์ชนก ปิมปาอุด และ อลงกรณ์ คูตระกูล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Thanchanok Pimpaood and Alongkorn Khutrakun
Chiang Mai University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : Thanchanok_natty_@hotmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 และ 3) บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 จำนวน 26 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลเฉลี่ยของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 อยู่ในกลุ่มยอมรับในช่วงแรก กล่าวคือ มีระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีผลต่อระดับการยอมรับได้แก่ ปัจจัยระดับปัจเจกบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์และปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยี ปัจจัยเชิงองค์กรที่เป็นปัจจัยหลัก ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านรูปแบบ ปัจจัยด้านทักษะ และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมองค์กร ปัจจัยเชิงองค์กรที่เป็นปัจจัยเสริม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านระบบ และปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร และบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วย บทบาทผู้จัดสรรทรัพยากรของผู้บังคับบัญชา บทบาทผู้ประสานงานของผู้ร่วมงาน และบทบาทผู้ตรวจสอบของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากศาลแรงงานภาค 5 ต้องการให้บุคลากรมีการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นควรมีการแก้ไขให้มีการฝึกอบรมทักษะการใช้งานระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น และ มีการกำหนดหน้าที่ของบุคลากรด้านการสนับสนุนการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความชัดเจนมากขึ้นเช่นกัน

คำสำคัญ: การยอมรับเทคโนโลยี; เทคโนโลยีดิจิทัล; ศาลแรงงานภาค 5

---

* วันที่รับบทความ : 21 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 4 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 6 เมษายน 2566
Received: March 21 2023; Revised: April 4 2023; Accepted: April 6 2023

Abstracts

The objectives of this research were to study 1) The level of acceptance of digital technology in the performance of personnel in the Labour Court Region 5, 2) Factors affecting the acceptance of digital technology in the performance of personnel in the Labour Court Region 5, and 3) The role of people involved with digital technology affecting the acceptance of digital technology by personnel in the Labour Court Region 5. This is qualitative research methods which The main informants were 26 people who is a personnel in Labour Court Region 5. The subjects were personnel in the Labour Court Region 5, are 3 executives, 23 civil servants, civil servants and temporary workers. The research tool was a semi- structured interview. Data was collected by interviewing. The data were analyzed by content analysis and inductive inference analysis.

The research results, The average digital technology acceptance level of personnel in the Labour Court Region 5, was in "Early Adopters" in other words, There is a medium level of acceptance of digital technology which factors that affect the acceptance level are individual factor which consists of factors perceived usefulness and factors perceived ease of technology, major organizational factors which consist of Strategic factors, style factor, skill factor and shared values factor, minor organizational factors which consists of structure factors, system factor and staff factor, role acceptance factors which consists of leader in role resource alligator, colleague in role liaison role and the technology practitioner digital in role auditor. For this reason, if he labour court region 5 want personnel to accept more digital technology it should be revised to provide more training in using digital technology skills and there is a duty of personnel to support the use of digital technology to be more clear as well.

Keywords: Technology Acceptance; Digital Technology; Labour Court Region 5

บทนำ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มีความล้ำสมัยแบบก้าวกระโดด และได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวันในทุกมิติ ทั้งในระดับองค์กรและภาคธุรกิจก็มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และถูกนำไปต่อยอดพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ (สุพรรณี รัตนโรจน์มงคล, 2563 : 1) เพื่อสร้างโอกาสการเจริญเติบโตให้กับองค์กรและธุรกิจ เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว ความปลอดภัย และช่วยลดต้นทุนในการดำเนินงานขององค์กร รวมไปถึงเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในยุคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (อุษคม เจียรจินดา, 2563 : 63) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนเป็นอย่างมาก แต่การที่จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มที่ ย่อมขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลด้วยว่าจะยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นมากน้อยเพียงใด การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล โดย Rogers (2003:1) ได้ให้ความหมาย "การยอมรับเทคโนโลยี" หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นไปใช้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการยอมรับนั้นจะเกิดขึ้นเป็นกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การได้สัมผัสกับเทคโนโลยีดิจิทัลและถูกชักจูงให้เกิดการยอมรับ การ

ปฏิบัติตามการตัดสินใจของแต่ละบุคคล และการยืนยันการปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้ อาจจะใช้ระยะเวลาช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ ตัวบุคคลและลักษณะของเทคโนโลยีดิจิทัล (นวรัตน์ ช่วยบุญชู, อรจันทร์ ศิริโชติ, และ เจษฎา นกน้อย, 2562 : 33)

ศาลแรงงานภาค 5 ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนงานด้านธุรการศาลและการพิจารณาพิพากษาคดี โดยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเทคโนโลยีดิจิทัลที่ศาลแรงงานภาค 5 ได้นำเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อันได้แก่ ระบบการจัดทำสารบบและสำนวนความอิเล็กทรอนิกส์ (E-CMS) สำหรับกลุ่มงานบริหารจัดการคดีและกลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี ระบบไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทออนไลน์ผ่าน VDO Conference สำหรับกลุ่มงานนิติการและไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท ระบบบริหารจัดการบำเหน็จบำนาญและระบบขออนุญาตใช้รถยนต์ในราชการ สำหรับกลุ่มงานคลัง และระบบประเมินบุคคลและรายงานการปฏิบัติราชการของข้าราชการตุลาการ สำหรับกลุ่มงานช่วยอำนวยการ ซึ่งระบบที่กล่าวมาข้างต้นมีความซับซ้อนในการใช้งานไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม กลับพบว่าบุคลากรแต่ละคนมีระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลที่แตกต่างกัน

จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาถึงระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล และปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานรูปแบบผสมผสาน (Hybrid working) อย่างเต็มรูปแบบในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5
3. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5” ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ)Qualitative Research Methodology (เป็นแนวทางในการศึกษารวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก มาใช้ในการประเมิน วิเคราะห์ ตอบคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดไว้ในเบื้องต้น โดยได้ทำการวิจัยแบบวิธีกรณีศึกษา (Case Study Method) เป็นวิธีวิจัยที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ความจริง และวิธีศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ทั้งที่เป็นในส่วนของกฎหมาย

ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้เข้าไปศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัย ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาค 5 จำนวน 1 คน เลขานุการศาลแรงงานภาค 5 จำนวน 1 คน และผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลแรงงานภาค 5 จำนวน 1 คน ซึ่งผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานในศาลแรงงานภาค 5 ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน รวมถึงบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งหมดจำนวน 23 คน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 5 คน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 18 คน รวมทั้งหมดเป็น 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด (Open – Ended Questions) ที่มีการกำหนดโครงสร้างของประเด็นคำถามหลักตามประเด็นหลักในการวิจัยที่กำหนดไว้ และสามารถซักถามเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ในระหว่างการพูดคุย เพื่อให้ได้ข้อมูลในรายละเอียดมากขึ้น โดยมีจำนวนของแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด จำนวน 5 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 สำหรับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 สำหรับหัวหน้ากลุ่มงาน แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 สำหรับผู้อำนวยการ แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 4 สำหรับอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาค 5 และเลขานุการศาลแรงงานภาค 5 และ แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 5 สำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีประเด็นคำถาม 3 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากร และส่วนที่ 3 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก)In-depth Interview(จากอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาค 5 เลขานุการศาลแรงงานภาค 5 ผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มงานและบุคลากรผู้ปฏิบัติงานของศาลแรงงานภาค 5 ทั้งหมดจำนวน 26 คน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) และศึกษาจากเอกสาร คำสั่ง ระเบียบ ประกาศ และคู่มือ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของศาลแรงงานภาค 5 โดยใช้การตรวจสอบข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าในด้านของข้อมูล)Triangulation (ซึ่งตรวจสอบแหล่งบุคคลที่ต่างกันและรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เพื่อให้ข้อมูลมีความแม่นตรง น่าเชื่อถือ และป้องกันความผิดพลาดในการสรุปผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของกระบวนการในการศึกษาที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการศึกษาถึงระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีการแพร่กระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) ของ Roger (อ้างถึงใน วราภรณ์ บัวมณี, 2550 : 29) มาใช้ในการศึกษาซึ่งจะแบ่งระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรตามประเภทของผู้รับนวัตกรรม ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลด้านปัจจัยระดับปัจเจกบุคคล จะประกอบไปด้วย การรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยี (Perceived Usefulness) และการรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยี (Perceived Ease of Use) ตามทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ของ Fred Davis (1989) และส่วนของบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากหลายแนวคิด ได้แก่ แนวคิดบทบาทของผู้บริหาร (Henry Mintzberg’s managerial roles) (1989 : 1) ใช้ในการศึกษาถึงบทบาทของผู้บังคับบัญชาในการบริหารจัดการองค์กร และแนวคิดบทบาทของคนในทีม (Belbin Team Roles) ของ Meredith Belbin มาใช้ศึกษาในส่วนของผู้ร่วมงานและผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงการศึกษาปัจจัยเชิงองค์กร ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิด 7s Model ของ McKinsey (อ้างถึงใน ฤทธิชัย บุญธรรม และคณะ, 2562 : 2116) มาใช้ในการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลด้านปัจจัยเชิงองค์กร ซึ่งได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพต่อไปนี้

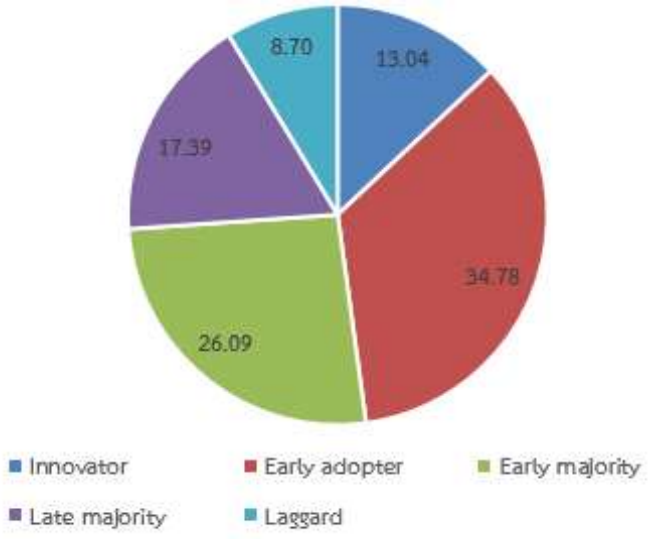
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

1) ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 จำแนกเป็นรายบุคคล พบว่า ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 สามารถจำแนกระดับการยอมรับได้คือ มีบุคลากรอยู่ในกลุ่มนวัตกร (Innovator) มีจำนวน 3 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.04 กลุ่มผู้ยอมรับก่อนผู้อื่น (Early Adopters) มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 กลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 กลุ่มคนที่ยอมรับในช่วงหลัง (Late Majority) มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39 และกลุ่มพวกล้าหลัง (Laggard) มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 โดยมีกลุ่มผู้ยอมรับก่อนผู้อื่น (Early Adopters) เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด และมีกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) กลุ่มที่ยอมรับในช่วงหลัง (Late Majority) กลุ่มนวัตกร (Innovator) ตามลำดับ และกลุ่มพวกล้าหลัง (Laggard) เป็นกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด โดยระดับ

เทคโนโลยีดิจิทัลเฉลี่ยของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 อยู่ในกลุ่มที่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 ร้อยละของระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

2) ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 จำแนกตามช่วงวัย จากการศึกษา พบว่า บุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ในช่วงวัย Baby Boomer มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเท่ากับ 2 คะแนน และช่วงวัย Generation X มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.5 คะแนน ซึ่งทั้งช่วงวัย Baby Boomer และช่วงวัย Generation X จัดอยู่ในกลุ่มของกลุ่มยอมรับในช่วงหลัง (Late majority) อย่างไรก็ตาม ในช่วงวัย Generation Y มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเท่ากับ 3.8 คะแนน จึงจัดอยู่ในกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 จำแนกตามช่วงวัย

ช่วงวัย (Generation)	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล
ช่วงวัย Baby Boomer	2	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงหลัง (Late Majority)
ช่วงวัย Generation X	2.5	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงหลัง (Late Majority)
ช่วงวัย Generation Y	3.8	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority)

3) ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 จำแนกตามช่วงวัยและกลุ่มงาน พบว่า กลุ่มงานนิติการและไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คะแนน เป็นกลุ่มงานที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือกลุ่มงานช่วยอำนวยการและกลุ่มงานคลัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.6 คะแนน ลำดับต่อมาคือกลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.2 คะแนน และกลุ่มงานที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุดคือกลุ่มงานบริหารจัดการคดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3 คะแนน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงสรุประดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มงาน

กลุ่มงาน	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล
กลุ่มงานช่วยอำนวยการและกลุ่มงานคลัง	3.6	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority)
กลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี	3.2	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority)
กลุ่มงานนิติการและไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	3.75	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority)
กลุ่มงานบริหารจัดการคดี	3	กลุ่มคนส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

1) ปัจจัยระดับปัจเจกบุคคลด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) บุคลากรส่วนใหญ่ จำนวน 14 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับมาก มีบุคลากรบางส่วน จำนวน 7 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับปานกลาง และบุคลากรส่วนน้อย จำนวน 2 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับมากที่สุด ดังความคิดเห็นของบุคลากรต่อไปนี้

บุคลากรคนที่ 1 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “การใช้งานระบบหรือโปรแกรมของศาลมีประโยชน์ในการปฏิบัติงานมาก เช่น GSMIS จะสามารถดึงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาออกรายงานได้ครอบคลุมกับข้อมูลทั้งหมดที่ต้องการ อย่างไรก็ตามการเชื่อมโยงของแต่ละระบบยังไม่สามารถเชื่อมโยงหรือดึงข้อมูลจากอีกระบบมาใช้งานได้ ซึ่งบางข้อมูลเป็นข้อมูลในชุดเดียวกัน”(สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 2 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “การนำเทคโนโลยีหรือการมีระบบสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานมันทำให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วขึ้น ก็จะทำให้ผู้รับบริการหรือประชาชนเกิดความพึงพอใจมากระดับหนึ่ง เช่น การออกใบเสร็จรับเงิน สามารถเข้าระบบและปริ้นออกมาได้ทันทีลดระยะเวลาในการจัดทำ ความผิดพลาดก็น้อยลง ทำให้ประชาชนไม่ต้องรอนานก็ถือว่าเพิ่มความพึงพอใจให้กับประชาชน” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “ในระบบสำนวนคดีช่วยลดข้อผิดพลาดในการจัดทำสำนวน เนื่องจากข้อมูลถูกจัดเก็บในรูปแบบฐานข้อมูล สามารถดึงข้อมูลมาแสดงได้โดยไม่จำเป็นต้องนั่งพิมพ์หรือนั่งเขียนใหม่ทุกครั้ง แต่ก็ยังมีแค่บางเมนูเท่านั้นที่ยังไม่สามารถดึงข้อมูลมาแสดงได้ แต่ว่ามันสามารถที่จะพัฒนาแก้ไขระบบได้ในอนาคต” (สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2566)

2) ปัจจัยระดับปัจเจกบุคคลด้านการรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัล (Perceived Ease of Use) บุคลากรส่วนใหญ่ จำนวน 13 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับมาก มีบุคลากรบางส่วน จำนวน 8 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับปานกลาง และมีบุคลากรส่วนน้อย จำนวน 2 คน เห็นว่า บุคลากรสามารถรับรู้ความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลในระดับมากที่สุด ดังความคิดเห็นของบุคลากรต่อไปนี้

บุคลากรคนที่ 1 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “การในบางครั้งอาจต้องเรียนรู้ระบบงานต่าง ๆ ไปพร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน เช่นระบบ CIOS ซึ่งมีหลายเมนูที่ไม่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานโดยตรง จึงทำให้ไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการทำงานในหลาย ๆ เมนู จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ไประหว่างการทำงาน เนื่องจากผ่านการอบรมมานานและไม่ได้ใช้งานเมนูดังกล่าว เมื่อต้องมีการใช้งานจึงต้องมีการศึกษาไปพร้อม ๆ กับการทำงาน” (สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 2 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “โปรแกรมที่ใช้งานไม่ค่อยมีความยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากเรามีความเข้าใจในตัวโปรแกรมและเข้าใจในงานของเราด้วย และได้มีการเข้ารับการอบรมการให้งานและใช้งานอยู่ตลอด ก็จะทำให้เกิดความเคยชินไปเอง แต่ในส่วนของตัวโปรแกรมก็ยังมองว่ามันสามารถที่จะพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลในแต่ละระบบได้ดีกว่านี้” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ของเจ้าหน้าที่การเงิน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำงานผ่านโปรแกรมต่าง ๆ ที่ศาลกำหนด เนื่องจากการตรวจสอบข้อมูลต้องมีการตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบต่าง ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นที่ต้องมีการศึกษา เรียนรู้ และใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ ด้วยตนเองทั้งหมด” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

3) ปัจจัยเชิงองค์กร จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่บุคลากรเห็นว่าสอดคล้องและส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล มีด้วยกัน 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านกลยุทธ ปัจจัยด้านระบบการทำงาน ปัจจัยด้านทักษะ และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมขององค์กร มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 100 กล่าวคือ ผู้บริหารและบุคลากรเห็นด้วยทั้งหมด ส่วนปัจจัยด้านรูปแบบ มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 60.86 กล่าวคือ บุคลากรและผู้บริหารเห็นว่ามีผลอยู่บ้าง ส่วนปัจจัยด้านโครงสร้าง มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 39.13 และจำนวนบุคลากร มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 26.08 เห็นว่า มีผลน้อยต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล ดังความคิดเห็นของบุคลากรต่อไปนี้

บุคลากรคนที่ 1 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “การอยากใช้งานเทคโนโลยีในการทำงาน เกิดจากความต้องการใช้งานของตัวเราเอง เราอยากใช้งานเทคโนโลยีเพื่อต้องการให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการทำงาน ลดข้อผิดพลาดในการทำงาน ซึ่งเกิดขึ้นจากความต้องการของเราเอง จึงมองว่าโครงสร้างไม่ส่งผลต่อการยอมรับ” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 2 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “กลยุทธ์ที่สนับสนุนให้บุคลากรต้องมีการอบรมและเรียนรู้ด้วยตนเองด้านดิจิทัล ช่วยให้เราศึกษาเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีมากขึ้นเพื่อรองรับกับการใช้งานเทคโนโลยีในอนาคตให้ดีขึ้น และช่วยให้เราซึมซับการใช้เทคโนโลยีขึ้นไปเรื่อย ๆ ยิ่งเรียนรู้ ยิ่งใช้ ยิ่งเป็น ยิ่งง่าย” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

บุคลากรคนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นว่า “ศาลมีการวางระบบการทำงานได้ดี โดยเฉพาะมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงาน ก็ทำให้สามารถลดระยะเวลา ลดข้อผิดพลาดในการทำงานมากขึ้น อีกอย่างระบบที่นำมาใช้ก็ค่อนข้างใช้งานง่าย เลยอยากที่จะใช้งานระบบต่าง ๆ ของศาล” (สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2566)

3. บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

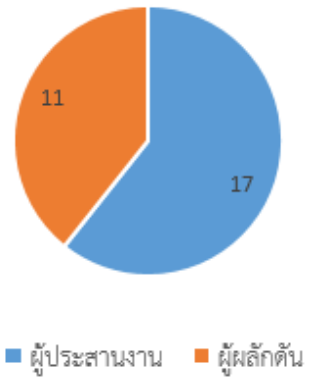
1) บทบาทของผู้บังคับบัญชา พบว่า บทบาทของผู้บังคับบัญชาที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ได้แก่ บทบาทผู้ประกอบการ บทบาทของผู้ที่เป็นหัวหน้า และบทบาทของผู้จัดสรรทรัพยากร โดยบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาได้แสดงบทบาทในฐานะผู้จัดสรรทรัพยากร จำนวน 14 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 60.86 % บทบาทในฐานะผู้เป็นหัวหน้า

จำนวน 11 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 47.82 % และบทบาทในฐานะผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 26.08 % ดังภาพต่อไปนี้

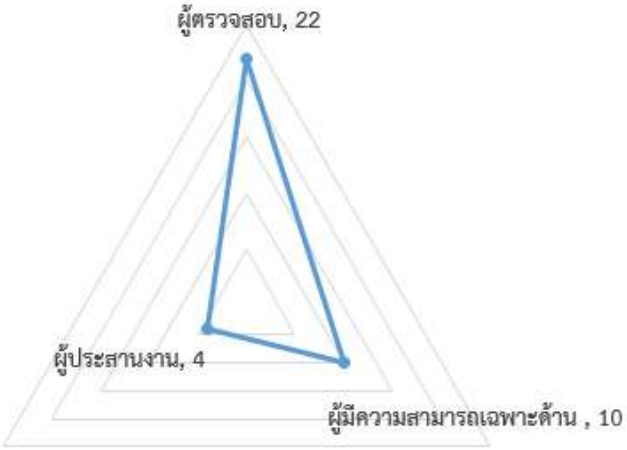
ภาพที่ 3 บทบาทของผู้บังคับบัญชาที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

2) บทบาทของผู้ร่วมงาน พบว่า บทบาทของผู้ร่วมงานที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ได้แก่ บทบาทในฐานะผู้ประสานงานและบทบาทในฐานะผู้ผลักดัน โดยบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ผู้ร่วมงานได้แสดงบทบาทในฐานะผู้ประสานงานจำนวน 17 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 73.91 % และบทบาทในฐานะผู้ผลักดัน จำนวน 11 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 47.82 % ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 4 แสดงบทบาทของผู้ร่วมงานที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

3) บทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า บทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ได้แก่ บทบาทผู้ประสานงาน บทบาทในฐานะผู้ตรวจสอบ และบทบาทในฐานะผู้มีความสามารถเฉพาะด้าน โดยบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้แสดงบทบาทในฐานะผู้ตรวจสอบ จำนวน 22 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 95.65 % บทบาทในฐานะผู้มีความสามารถเฉพาะด้าน จำนวน 10 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 43.49 % และบทบาทในฐานะผู้ประสานงานจำนวน 4 คน จาก 23 คน หรือคิดเป็น 14.29 % ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5 แสดงบทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลาการในศาลแรงงานภาค 5

ระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มที่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) แสดงให้เห็นว่า เทคโนโลยีดิจิทัลนั้นสามารถเข้าถึงบุคลากรและสังคมของศาลแรงงานภาค 5 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเกิดจากการสื่อสารที่ดีภายในหน่วยงานที่มีการอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ และมีเจ้าพนักงานคอมพิวเตอร์เป็นตัวกลางในการสื่อสารและทำความเข้าใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนในระบบการปฏิบัติงานของศาลแรงงานภาค 5 ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ทำให้บุคลากรศาลแรงงานภาค 5 ไม่มีความรู้สึกแปลกแยก สามารถตอบรับกับระบบเทคโนโลยีดิจิทัลได้เป็นอย่างดี แม้ว่าบุคลากรของศาลแรงงานภาค 5 จะประกอบด้วยบุคคลหลากหลายช่วงอายุ และหลากหลายตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าบุคคลในช่วงวัย Generation Y ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีอายุอยู่ระหว่าง 24 – 46 ปี ที่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสาร จะยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากกว่าบุคคลในช่วงวัย Generation X ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 47 – 58 ปี ที่เติบโตมาในช่วง

เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล และบุคคลในช่วงวัย Baby Boomer ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 59 ปีขึ้นไป ที่เติบโตมาในช่วงที่เทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่มีความทันสมัยมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรนันท์ ต๊ะมอญ (2560 : 94) ที่กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการยอมรับนวัตรกรรม ส่วนการจำแนกตามกลุ่มงานนั้น จากผลการศึกษาพบว่า หากนำเอาระดับความเข้มข้นของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเรียงลำดับคือ 1) กลุ่มงานช่วยอำนวยการและกลุ่มงานคลัง 2) กลุ่มงานบริหารจัดการคดี 3) กลุ่มงานช่วยพิจารณาคดี 4) กลุ่มงานนิติการและไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มาเปรียบเทียบกับระดับการยอมรับเทคโนโลยีของแต่ละกลุ่มงานจะพบว่าไม่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ได้แต่อย่างใด

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5

จากผลการศึกษาพบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้ประโยชน์ อยู่ในเกณฑ์ 4.08 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยอยู่ในระดับ “มาก” และระดับคะแนนเฉลี่ยด้านการรับความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในเกณฑ์ 4.07 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน โดยอยู่ในระดับ“มาก” เช่นกัน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 นั้นรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัล และสามารถปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา เด่นเจริญโสภณ (2560 : 64-65) ที่กล่าวว่า การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งานและการรับรู้ว่ามีประโยชน์ ส่งผลต่อทัศนคติต่อการใช้งาน ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หากบุคคลมีการรับรู้ว่าใช้งานง่ายและรับรู้ประโยชน์ต่อการใช้งาน จะส่งผลให้มีผู้ที่ต้องการจะใช้งานเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิวา เงินปัน (2560 : 126-127) ที่กล่าวว่า การรับรู้ประโยชน์และการรับรู้ความง่ายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดินได้ส่งอิทธิพลทางตรงต่อทัศนคติการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดินและส่งอิทธิทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดิน รวมถึงส่งอิทธิทางอ้อมต่อการใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดิน ส่วนปัจจัยที่บุคลากรเห็นว่าส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมากได้แก่ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านระบบ ปัจจัยด้านทักษะ และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมขององค์กร ซึ่งบุคลากรทุกคนเห็นว่าส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล โดยปัจจัยที่บุคลากรเห็นว่ามีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ บ้าง ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านรูปแบบ และปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์ (2562: 41-44) ที่กล่าวว่า ปัจจัยทั้ง 7 ตัว ของ McKinsey (ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมร่วม ด้านทักษะ) มีความเชื่อมโยงกับความเป็นเลิศขององค์กร

อย่างไรก็ตามแม้ระดับคะแนนเฉลี่ยด้านการรับความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลและระดับคะแนนเฉลี่ยด้านการรับความง่ายของเทคโนโลยีดิจิทัลจะอยู่ในระดับ “ดี” แต่การยอมรับนั้นไม่สามารถยอมรับได้อย่างรวดเร็วมากนัก ซึ่งสะท้อนจากระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.30 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน หรืออยู่ในกลุ่มบุคคลส่วนใหญ่ยอมรับในช่วงแรก (Early Majority) เท่านั้น การที่

ค่าคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีมีความขัดแย้งกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลระดับปัจเจกบุคคลสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลขององค์กรนั้นยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลทำได้ช้า ซึ่งได้แก่ปัจจัยในระดับองค์กรที่ไม่สามารถส่งเสริมให้บุคลากรเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นำมาซึ่งระดับการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลที่ช้ากว่าที่ควรจะเป็น จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยระดับองค์กรที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของศาลแรงงานภาค 5 นั้น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านระบบการทำงาน ปัจจัยด้านรูปแบบ ปัจจัยด้านทักษะ ปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมขององค์กร โดยบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลมี 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ ปัจจัยด้านระบบการทำงาน ปัจจัยด้านทักษะ และปัจจัยด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และมีปัจจัยอีก 3 ปัจจัย เป็นปัจจัยเสริม ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านรูปแบบ และปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร ซึ่งผู้มีบทบาทด้านการบริหารจัดการองค์กรสมควรที่จะส่งเสริมปัจจัยดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากขึ้น

3. บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัล

จากการศึกษาบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า บทบาทนั้นมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยเชิงองค์กรที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุษา ปุณยบุรณะ (2558 : 247-248) ที่กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ถือได้ว่า มีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก หากบุคลากรภายในองค์กรมีพื้นฐานความรู้หรือมีความพร้อมที่จะใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้องค์กรนั้นเป็นผู้นำและสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้เป็นอย่างดี โดยในศาลแรงงานภาค 5 พบความเชื่อมโยงระหว่างบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลกับปัจจัยเชิงองค์กรที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลดังนี้

1) บทบาทของผู้บังคับบัญชา มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านกลยุทธ ปัจจัยด้านระบบการทำงาน ปัจจัยด้านรูปแบบ และปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร โดยบทบาทที่ผู้บังคับบัญชาแสดงได้เด่นชัดที่สุดได้แก่ บทบาทในฐานะผู้จัดสรรทรัพยากรซึ่งมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านโครงสร้าง และปัจจัยด้านจำนวนบุคลากร ซึ่งเป็นเพียงปัจจัยเสริมในการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรเท่านั้น ส่วนบทบาทในฐานะผู้เป็นหัวหน้าซึ่งเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านระบบการทำงานและรูปแบบ และบทบาทในฐานะผู้ประกอบการมีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านกลยุทธ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกลับมีการแสดงออกถึงบทบาทที่ไม่ชัดเจนเพียงพอ โดยเฉพาะบทบาทในฐานะผู้ประกอบการที่บุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาแสดงบทบาทในฐานะนี้เพียงร้อยละ 26.08 เท่านั้น

2) บทบาทของผู้ร่วมงาน มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านค่านิยมร่วมองค์กร โดยบทบาทที่ผู้ร่วมงานแสดงออกมาได้อย่างเด่นชัด ได้แก่ บทบาทในฐานะผู้ประสานงาน ส่วนบทบาทในฐานะผู้ผลักดัน เป็นบทบาทที่ผู้ร่วมงานยังไม่สามารถแสดงออกมาได้ดีเท่าที่ควร ซึ่งหากผู้ร่วมงานสามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้ผลักดันได้ดีมากยิ่งขึ้น ก็จะส่งผลต่อปัจจัยเชิงองค์กรด้านค่านิยมร่วมขององค์กรได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยหลักที่จะส่งผลให้บุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 ยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากขึ้น

3) บทบาทของผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยด้านทักษะ โดยบทบาทที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแสดงออกมาได้อย่างเด่นชัดที่สุด ได้แก่ บทบาทในฐานะผู้ตรวจสอบ ร้อยละ 95.65 ส่วนบทบาทในฐานะผู้มีความสามารถเฉพาะด้าน ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่สามารถแสดงบทบาทดังกล่าวได้ดีเท่าที่ควร โดยบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เห็นว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแสดงออกถึงบทบาทนี้เพียงร้อยละ 43.49 เท่านั้น ส่วนบทบาทในฐานะผู้ประสานงานนั้น มีบุคลากรเพียงร้อยละ 14.29 เท่านั้น ที่เห็นว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้แสดงออกถึงบทบาทนี้

จากผลการดังกล่าวจะเห็นว่า ปัจจัยเชิงองค์กรที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นปัจจัยหลักที่มีการส่งเสริมได้ไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะปัจจัยด้านกลยุทธที่ผู้บังคับบัญชายังไม่สามารถแสดงบทบาทดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ทำให้การใช้กลยุทธในการส่งเสริมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไม่สามารถทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เกิดการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากนักผ่านกลยุทธ์ของศาลแรงงาน ส่วนปัจจัยด้านค่านิยมร่วมขององค์กร แม้ว่าผู้ร่วมงานจะแสดงบทบาทในฐานะผู้ประสานงานได้อย่างเด่นชัดแล้ว แต่หากผู้ร่วมงานสามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้ผลักดันได้ดียิ่งขึ้น จะส่งผลให้บุคลากรเกิดการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากขึ้น ในส่วนของปัจจัยด้านทักษะ ที่ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้แสดงบทบาทในฐานะผู้ตรวจสอบได้อย่างเด่นชัด ซึ่งส่งผลต่อปัจจัยด้านทักษะโดยตรง แต่หากผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถแสดงอีก 2 บทบาท อันได้แก่ บทบาทในฐานะผู้ประสานงานและบทบาทในฐานะผู้มีความสามารถเฉพาะด้านได้ดียิ่งขึ้น จะส่งผลให้การยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในศาลแรงงานภาค 5 เกิดการยอมรับได้มากขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ศาลแรงงานภาค 5 ควรมีกระบวนการในการเพิ่มความเข้าใจ และเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การฝึกอบรม การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การบรรยายเพิ่มเติม ให้แก่บุคลากรศาลแรงงานภาค 5 มากยิ่งขึ้น เพื่อให้บุคลากรสามารถรับรู้ถึงประโยชน์และสามารถใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากยิ่งขึ้น

2) ศาลแรงงานภาค 5 ควรมีการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กร ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน และผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้มีหน้าที่ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น กำหนดหน้าที่ด้านการ

สนับสนุนการใช้งานเทคโนโลยีให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นในคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถแสดงบทบาทซึ่งส่งผลต่อปัจจัยองค์กรอันส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้ที่สนใจต้องการศึกษาเพิ่มเติมจากการค้นคว้างานอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอที่คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยภายในของบุคคล เช่น สมรรถนะของบุคคลด้านคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจในการใช้งาน ทัศนะคติที่มีต่อเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น ว่าส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลหรือไม่ มากน้อย เพียงใด

2) ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอุปกรณ์และความแตกต่างของเทคโนโลยีดิจิทัลของแต่ละกลุ่มงานเพิ่มเติมว่าส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลหรือไม่ มากน้อย เพียงใด และควรมีแนวทางในการสนับสนุนให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลให้มากขึ้นอย่างไรบ้าง

3) ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ตั้งของหน่วยงานกับการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของหน่วยงาน เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาว่าบุคลากรมีการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

4) ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานอื่นในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สำนักงานศาลยุติธรรมมีแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรเกิดการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จีรนันท์ ต๊ะมอญ. (2560). *พฤติกรรมและปัจจัยการยอมรับนวัตกรรมของผู้ใช้บริการธนาคารออมสินผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าอิสระ. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นวรัตน์ ช่วยบุญชู, อรจันทร์ ศิริโชติ และ เจษฎา นกน้อย. (2562). การยอมรับเทคโนโลยีและคุณภาพการบริการที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการธนาคารอิเล็กทอรนิกส์. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ.* 11 (1), 33-36.

รุ่งทิวา เงินปัน. (2560). *การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการให้บริการประชาชน:กรณีศึกษาระบบสารสนเทศที่ดินของกรมที่ดิน.* วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฤทธิชัย บุญธรรม และ วิไลลักษณ์ เรืองสม. (2562). รูปแบบการบริหารงานแบบ 7s framework กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2.* 19 มกราคม 2562. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพมหานคร.

วราภรณ์ บัวมณี. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนอีเล็กทรอนิกส์ของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย.* ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุพรรณี รัตนโรจน์มงคล. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานธนาคารของรัฐขนาดใหญ่* ABC. พาณิชยศาสตร์และการบัญชี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์. (2562). การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี.* 13 (3), 41-44.

อรอุษา ปุณยบุรณะ. (2558). *การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนสาธิต.* วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัจฉรา เด่นเจริญโสภณ. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.* งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุษคม เจียรจินดา. (2563). เทคโนโลยีสารสนเทศกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร.* 3 (2), 63-64.

Henry, Mintzberg. (1989). *Onmanagement: insideour strange world oforganizations.* New York : The Free Press.

Rogers and Shoemaker. (1971). *Communication of innovations; a cross-cultural approach.* New York : The Free Press.

แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

Guidelines for Solid Waste Management within Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province

จิรเมธ จันทโชติ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Jiramet janthachot and kampanart wongwatthanaphong
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : Jiramet.j@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 2) ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร 3) เสนอแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน จำนวน 338 คน ที่ได้จากสูตรของยามาเน่ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.835 วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F-test และการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยรูปแบบข้อมูลเชิงพรรณนาความ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า สภาพการจัดการขยะมูลฝอยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า แนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความอย่างยั่งยืนด้วยการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน 1 การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น ขั้นตอน 2 การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีในชุมชนแบบผสมผสานแบบครบวงจร

คำสำคัญ : แนวทาง; การจัดการ; ขยะมูลฝอย

---

* วันที่รับบทความ : 20 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 มิถุนายน 2566; วันตอบรับบทความ : 20 มิถุนายน 2566
Received: March 20 2023; Revised: June 15 2023; Accepted: June 20 2023

Abstracts

The objectives of this research were: 1) to study the state of the solid waste management within Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province, 2) to compare the personal factors to the solid waste management within Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province, and 3) to present the guidelines for the solid waste management within t Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province. This study applied the Mixed Method Research with the Quantitative Research by the Survey Research. The sample was 338 people in Kamphaeng Din Subdistrict Municipality from the table of Yamane. The tool of this study was the questionnaire with the 0.835 of reliability. The statistics used Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and F-test with One-Way ANOVA. Moreover, the Qualitative Research used the in-depth interview from 7 key informants and the data analysis with the description. The results of the research were as follows: 1) Overall, the state of the solid waste management within Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province was at the high level. 2) The comparison of the personal factors to the solid waste management within Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province found that the people having the personal of living in this area had no the different opinion to the solid waste management. The hypothesis was denied. 3) The guidelines for the solid waste management within t Kamphaeng Din Subdistrict Municipality, Sam Ngam District, Phichit Province were the guidelines for the solid waste management with the efficiency and sustainability had 2 steps: the 1st step was improving the law relating the solid waste management to work untroubledly and the 2nd step was the mixed solid waste management in the correct ways.

Keywords : Guidelines; Management within1; Solid Waste

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายทวีความรุนแรงมากขึ้นตลอดทุกปีเป็นผลเนื่องมาจากขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนตามมา นอกจากนี้ประชาชนยังขาดองค์ความรู้และจิตสำนึกเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจึงไม่ให้ความสำคัญที่จะลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางหรือแหล่งกำเนิด ปริมาณขยะมูลฝอยจึงเพิ่มมากขึ้นทุกปี การดำเนินงานเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤต ผลักดันกฎหมาย และกลไกเพื่อการคัดแยกขยะ สนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงาน ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เกิดการลดปริมาณขยะ รวมทั้งสร้างวินัยคนในชาติเพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน (กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2562 : 1) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะสนับสนุนการจัดการขยะที่ครบวงจรตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยลดปริมาณการผลิตขยะ สร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก และสร้างความตระหนักให้ประชำชน และมีแผนงานและโครงการตาม Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 -2564 สาระสำคัญแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ ซึ่งได้บูรณาการแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) โดยใช้เป็นแนวทางการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ภายใต้มาตรการลดการเกิดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่แหล่งกำเนิด มาตรการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 1)

การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนแบบครบวงจรเป็นการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะช่วยลดผลกระทบต่อประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องนำมาพิจารณาดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทุกเครือข่าย ตั้งแต่การสร้างความรู้ความตระหนัก ลดปริมาณขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การบริการเก็บขน การกำจัดอย่างถูกต้องหลักวิชาการ ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา เทศบาลตำบลกำแพงดิน มีการจัดการขยะโดยการซื้อรถเก็บขยะโดยเลือกใช้รถบรรทุก 6 ล้อ เก็บขยะแบบอัดท้าย เพื่อที่จะนำขยะมูลฝอยของไปดำเนินการทิ้งที่บ่อทิ้งขยะมูลฝอยของเทศบาล ซึ่งทางเทศบาลจะทำการจัดเก็บและกำจัดขยะโดยใช้วิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) แม้ว่าทางเทศบาลจะมีการจัดเก็บและกำจัดขยะ ดังที่ได้กล่าวมา แต่ก็ยังประสบปัญหาในด้านการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ปี 2560-2563 (เทศบาลตำบลกำแพงดิน, 2564 : 1) ดังนี้ การขาดแคลนที่ดินสำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัดและการต่อต้านของประชาชน การดำเนินการและดูแลรักษาระบบกำจัดไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดบุคลากรระดับปฏิบัติที่มีความรู้ความชำนาญ และการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณของเทศบาล การจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขน บำบัด และกำจัดไม่เหมาะสมและบางพื้นที่ไม่มีการจัดเก็บที่ครอบคลุม แผนการจัดการขยะมูลฝอยของท้องถิ่นในระดับจังหวัดมีการกำหนดให้มีการกำจัดขยะในลักษณะกลุ่มพื้นที่ (Cluster) ให้มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแต่ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริง ระเบียบและแนวทางปฏิบัติในเรื่องศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมยังไม่เคยมีการกำหนดขึ้นอย่างชัดเจน ยังขาดกลไกในการส่งเสริมสนับสนุนการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการลด และคัดแยกขยะต้นทาง ขาดการพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เอื้อต่อการบริหารจัดการมูลฝอย เช่น การร่วมลงทุนของเอกชน หรือขยะมูลฝอยเป็นทรัพย์สิน การขยายพื้นที่ต้นแบบการจัดการมูลฝอยจากชุมชนสู่ชุมชนยังดำเนินการได้น้อยประกอบกับประชาชนบางส่วนขาดความร่วมมือในการจัดการมูลฝอย ปัจจัยในการสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายยังไม่เอื้ออำนวย การแพร่กระจายของโคโรน่าไวรัส 19 ก่อให้เกิดขยะพลาสติกและบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น ปัญหาเหล่านี้จึงจัดอยู่ในกลุ่มปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการแก้ไข เพื่อร่วมสร้าง “ชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่” ดังนั้นการจัดการขยะมูลฝอยคนส่วนใหญ่ต่างมองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และนำไปกำจัด แต่ในหลักความเป็นจริงการ

จัดการขยะมูลฝอยควรจะเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เป็นผู้ก่อขยะมูลฝอยเหล่านี้จึงจะเป็นการแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน (เทศบาลตำบลกำแพงดิน, 2564 : 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร” เพื่อศึกษาว่าเทศบาลได้ดำเนินโครงการ กิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับใด ตลอดจนจะได้ทราบข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ต่อการจัดการขยะมูลฝอย และควรมีแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างไร เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) ประชากร คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 2,174 คน (เทศบาลตำบลกำแพงดิน, 2565) 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 338 คน ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamana) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 7 คน โดยคัดเลือกจากหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 3 คน ภาคเอกชน จำนวน 2 คน และภาคประชาชน จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1) การจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน 2) ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหา

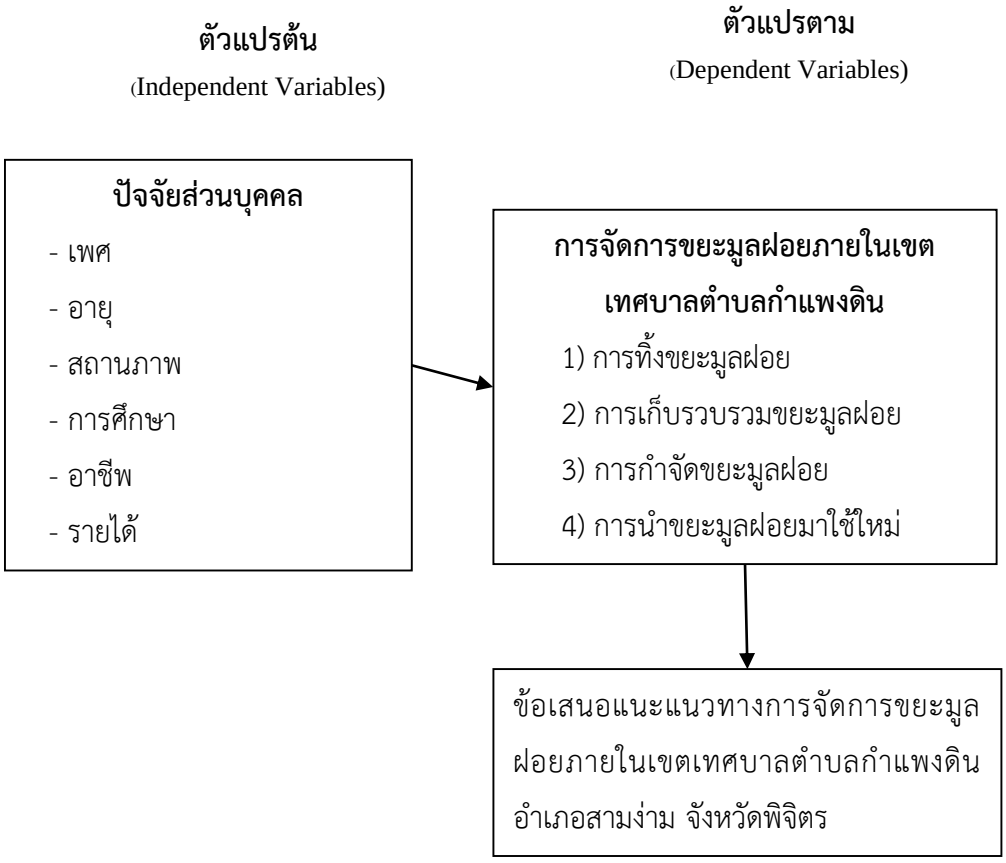
ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.835

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน จำนวน 338 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และการพรรณนาความต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่า t-test) และการทดสอบค่า F-test (One Way ANOVA) และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ผู้วิจัยได้สรุปมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวม

ลำดับ	สภาพการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการทิ้งขยะมูลฝอย	3.74	0.84	มาก
2.	ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย	3.80	0.65	มาก
3.	ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	3.55	0.82	มาก
4.	ด้านการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ใหม่	3.74	0.67	มาก
	ภาพรวม	**3.71**	**0.56**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า สภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X} = 3.71$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย รองลงมา คือ ด้านการทิ้งขยะมูลฝอย ด้านการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ใหม่ และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ตารางที่ 2 ผลสรุปการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

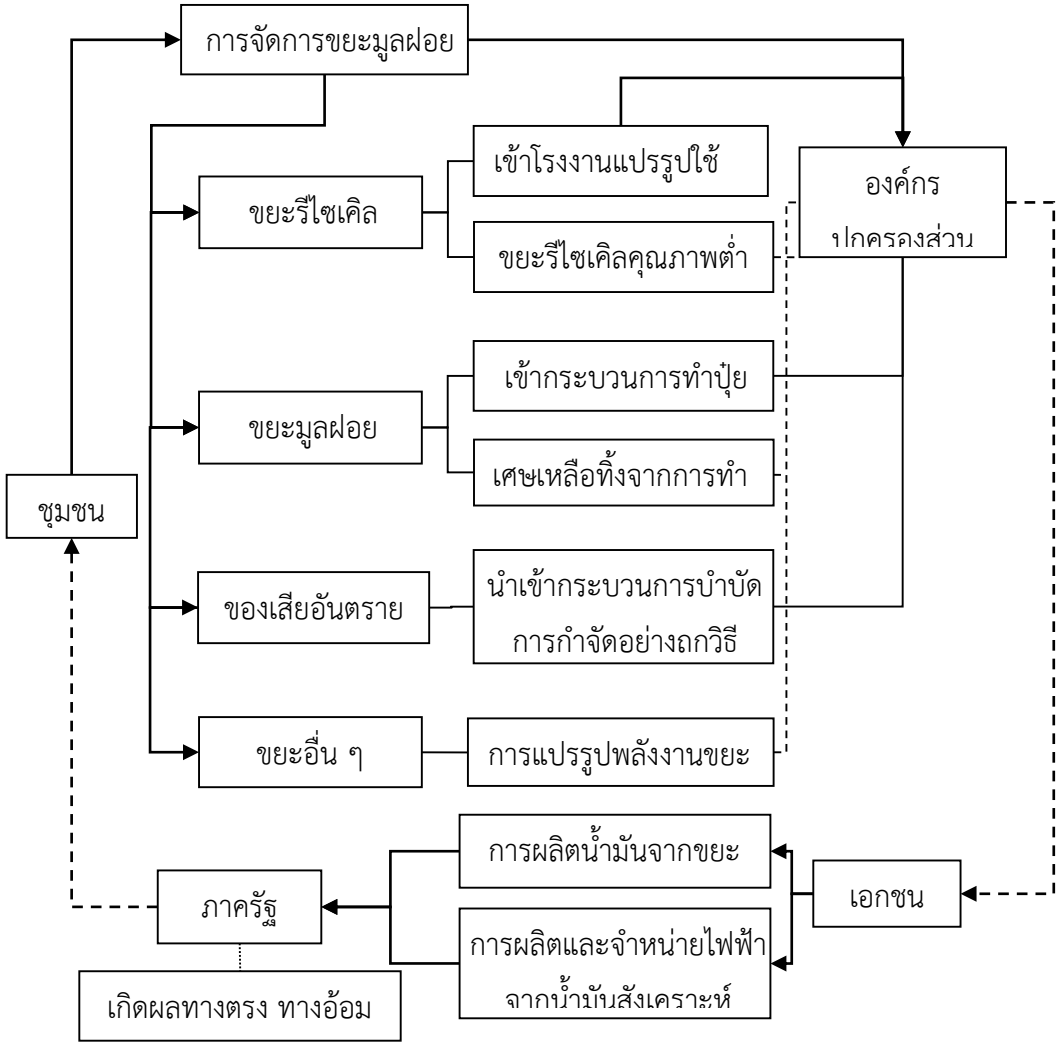
ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	การจัดการขยะมูลฝอย	-0.743	-	0.831	-	✓
อายุ	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.204	0.894	-	✓
สถานภาพ	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.465	0.629	-	✓
การศึกษา	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.094	0.993	-	✓
อาชีพ	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.765	0.549	-	✓

รายได้	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.566	0.638	-	✓
ระยะเวลาอยู่ในพื้นที่	การจัดการขยะมูลฝอย	-	0.583	0.626	-	✓

จากตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาอยู่ในพื้น ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ผู้วิจัยสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้ การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนนั้น ต้องมีแนวทางการจัดการขยะมูลฝอย ดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ **ขั้นตอน 1** การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น ทั้งยังต้องรักษาผลประโยชน์ให้กับชุมชน ภาครัฐ และต้องเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของเอกชนเพื่อให้การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยนั้นมีความยั่งยืนต่อไป **ขั้นตอน 2** การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีในชุมชนแบบผสมผสานแบบครบวงจรคือ 1) การสร้างจิตสำนึกของประชาชนต่อการคัดแยกขยะที่ถูกวิธีภายใต้การส่งเสริมของเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มเพื่อจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยการกำหนดการรวมกลุ่ม และ3) การให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการหรือการทำ MOU ร่วมกับเอกชนในพื้นที่ให้นำขยะมูลฝอยในส่วนที่เหลือจากการกำจัดในพื้นที่ไปแปรรูปด้วยเทคโนโลยี จากผลการสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยสรุปเป็นแนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความอย่างยั่งยืน เป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพ 2 แนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบ
เพื่อการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย รองลงมา คือ ด้านการทิ้งขยะมูลฝอย ด้านการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ใหม่ และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการแยกถังขยะหรือที่รองรับขยะมูลฝอยเป็นขยะเปียก ขยะแห้ง หากสมาชิกภายในครัวเรือนคนใดคนหนึ่งไม่ทิ้งขยะลงในถังจะมีการกล่าวตักเตือน การชี้แนะส่งเสริมให้สมาชิก

ภายในครัวเรือนร่วมกันเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ มีจัดทำหลุมขยะหรือจัดหาถังขยะรวมของครัวเรือนเพื่อเป็นศูนย์รวมขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ ปัญญาธนกร, อภิวัฒน์ สมาธิ และวิวัฒน์ ฤทธิมา (2562 : 485-500) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากในทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถนันท์ คำยิ่ง (2564 : 2) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการจัดการมูลฝอยของชุมชนแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเน้นการมีส่วนรวมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการกำจัดมูลฝอยในชุมชนแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การทดสอบเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาอยู่ในพื้น ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ ปัญญาธนกร, อภิวัฒน์ สมาธิ และ วิวัฒน์ ฤทธิมา (2562 : 485-500) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพและ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารจัดการขยะในพื้นที่เทศบาลเมือง ควนลังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเทศบาลตำบลกำแพงดิน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า มีแนวทางการดำเนินการอย่างมีระบบเพื่อการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความอย่างยั่งยืนด้วยการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน 1 การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น ขั้นตอน 2 การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีในชุมชนแบบผสมผสานแบบครบวงจร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถนันท์ คำยิ่ง (2564 : 2) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางในการจัดการมูลฝอยของชุมชนแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเน้นการมีส่วนรวมของชุมชน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการจัดการมูลฝอยของชุมชนแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีดังนี้ 1) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและสำรวจแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย 2) วิเคราะห์องค์ประกอบมูลฝอยเพื่อได้ข้อมูลด้านลักษณะขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชน 3) สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

สร้างเครือข่ายชุมชน โดยเน้นการให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ต้องการดำเนินงานในพื้นที่ 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานร่วมกับชุมชน ในการจัดทำแผนงาน/โครงการและดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการฯ 5) ติดตามและประเมินผลในการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรรม 6) การสรุปผลการดำเนินงาน และงานวิจัยของ ศาลิมาร์ เกิดกลิ่นหอม (2562 : 7) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน : เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า เทศบาลต้องสร้างโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่การตัดสินใจร่วมวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล โดยแบ่งเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ 1) ผลักดันนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้เป็นรูปธรรม และ 2) กำหนดปฏิบัติการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยมุ่งเน้นระดับ “ครัวเรือนและชุมชน” ให้ได้ตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “ตั้งแต่ต้นทาง” และให้ชุมชนเป็นผู้จัดการขยะมูลฝอยด้วยตัวเอง โดยเทศบาลให้การสนับสนุนความรู้ งบประมาณ อุปกรณ์ พร้อมใช้เครื่องมือทางการเงินและการบังคับใช้กฎระเบียบ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของเทศบาลนครนครศรีธรรมราชเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น

2. การจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีในชุมชนแบบผสมผสานแบบครบวงจร คือ การสร้างจิตสำนึกของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรวมกลุ่มเพื่อจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน และการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและดำเนินการหรือการทำ MOU ร่วมกับเอกชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการของประชาชนในการดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในรูปแบบความร่วมมือแบบมีหุ้นส่วน

2. ศึกษาความเป็นไปได้ต่อการดำเนินงานในรูปแบบของประชารัฐสามัคคี เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). *การจัดการขยะมูลฝอยเพื่อนกลับมาใช้ใหม่*. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

เทศบาลตำบลกำแพงดิน. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (2560-2565)*. พิจิตร: เทศบาลตำบลกำแพงดิน.

ศาลิมาร์ เกิดกลิ่นหอม. (2562). *แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน : เทศบาลนครนครศรีธรรมราช*. วิทยาศาตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม). คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**.**

สมบูรณ์ ปัญญาธนกร, อภิวัฒน์ สมาธิ และ วิวัฒน์ ฤทธิมา. (2562). แนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืนในพื้นที่เทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10 ณ ห้องประชุม อาคารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา* วันที่ 12 – 13 กรกฎาคม 2562, 485-500.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 -2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

อรรถนันท์ คำยิ่ง. (2564). *แนวทางในการจัดการมูลฝอยของชุมชนแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์โดยเน้นการมีส่วนรวมของชุมชน*. วิทยานิพนธ์นี้รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

Studying Yunnan Huadeng and Constructing Yunnan Huadeng Course Plan for Teaching at Yunnan Arts University, China

Sun Hongxian and Chutasiri Yodwised
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstracts

The purpose of this study was (1) to study and collect Yunnan Huadeng's knowledge, (2) To construct the Yunnan Huadeng course plan, (3) to use the course for teaching experimental groups, and (4) to evaluate the result of teaching. This study adopts mixed research methods, qualitative and quantitative research methods. In the research stage, interviews and observations were used. The researcher observed the learning status of first-year students majoring in ethnic vocal music at Yunnan Arts University. In the development stage, quantitative methods are adopted through experimental design and conclusions with statistical descriptions. The 20 students in the first year of ethnic vocal music major at Yunnan Arts University were selected as the experimental subjects for the teaching experiment on Yunnan Huadeng minor singing. The effect of Yunnan Huadeng minor singing is analyzed through the pre-test and post-test.

The researcher used the basic principles and theoretical knowledge of Yunnan Huadeng combined with the researcher's study and expert interviewing. After exploring and researching the current academic materials, aiming at the weak links of Yunnan Huadeng, this paper creates the course plan for the students of ethnic vocal music major. The Yunnan Huadeng course plan has been created, which consists of four parts: "the theoretical knowledge of Yunnan Huadeng," "Yunnan Huadeng tunes singing," "summary and review," and "final examination." This course plan is finalized after expert interviews, aiming to explore how to teach and sing Yunnan Huadeng to protect and develop Yunnan's local music culture.

Keywords: Studying; Yunnan Huadeng; Constructing; Course Plan; Teaching

Introduction

Yunnan Huadeng, as a local opera, is widely spread in most Han people and ethnic minority areas in Yunnan.it is a folk song and dance drama popular with people of all ethnic groups and is one of the two main local operas of the Han people in Yunnan. It has many branches throughout Yunnan. Due to the different popularity of different places in Yunnan province, Huadeng can be divided into Kunming Huadeng (Chenggong, Songming, Dongchuan), Yuxi Huadeng, Chuxiong Huadeng, Midu Huadeng, Yuanmou Huadeng, Zhaotong Huadeng. The contents and forms of Yunnan Huadeng are rich and colorful. They are the accumulation of various ethnic cultures in Yunnan important part of the traditional culture of the Chinese nation, and an extremely precious intangible cultural heritage with unique artistic charm and inheritance value. Over the years, the people have widely spread and deeply loved them (Su, 2021 : 4).

* Received: March 28 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 19 2023

Yunnan Huadeng is a comprehensive folk art integrating minor singing, songs, dances, and drama. It can be traced back to the Ming Dynasty and has more than 200 years of history. Yunnan Huadeng originated from the folk custom of Shehuo, which is a religious sacrificial activity with the public's demand for communication and entertainment. It gradually diverged from the"song, dance and hundred operas" in religious sacrifice, endowed with mass cultural characteristics of Spring Festival praying. It became an independent art form that can be sung and performed daily. The tunes of Yunnan Huadeng draw from folk songs, and the dances come from production and labor. The performances mainly reflect rural life marriage, love, and family ethics with strong regional characteristics (Luo, 2017 : 42).

As a local opera, Yunnan Huadeng was listed as a national intangible cultural heritage in 2006. There are many kinds of Huadeng: Huadeng opera, Huadeng singing, Huadeng songs and dances, Huadeng dance, two people can sing in pairs, a group of people can perform well, and of course, a person can also sing two lines of Huadeng. as folk art, the "casual" of Huadeng not only makes the songs of Huadeng more popular and deeply rooted in the people but also further sublimates the value of Huadeng themselves.

Through observation and interviewing experts, this paper studies the current situation and existing problems of Yunnan Huadeng in Yunnan Province and explores the implementation strategies of Yunnan Huadeng courses in local Universities to have certain guiding significance for the practice of Yunnan Huadeng courses in local Universities. For teachers, it is helpful to guide University teachers to form a systematic teaching theory of Yunnan Huadeng to study each link of classroom teaching. For local Universities, it is helpful to carry out the intangible cultural heritage of Yunnan Huadeng, which can get better development and publicity in local Universities. Students will have a more systematic study and in-depth exploration of their hometown's local opera culture and history.

The characteristics and singing method of Yunnan Huadeng

Yunnan Huadeng is rich in content, simple in plot, simple and elegant in dance, soft in tune and distinctive in style, and is deeply by the masses. The dance part of Yunnan Huadeng shows its unique characteristics with unique power, and the whole is full of emotion and unique charm. Huadeng dance is the most important part of Yunnan Huadeng. Traditional Huadeng has dance without singing (for example, lion dance) and collective songs and dances (such as Lianxiang and Lahua). Huadeng Dance is mainly held during the traditional festival of the Han nationality, from Spring Festival to the Lantern Festival (Meng, 2012 : 54).

Moreover, Yunnan Huadeng Dance is famous for the "Wai step" and fan flowers. "Wai" is the characteristic dance movement of Yunnan Huadeng Dance, which has become the characteristic style of Yunnan Huadeng Dance. There is a saying that "without Wai, no lamp can be made" in places where Huadeng is popular in Yunnan.

The main feature of Huadeng is songs and dances, and the point of singing and dancing is the general feature of all traditional operas. Its special feature is "Wai," similar to the Yangko dance but more complicated than the Yangko dance. People in Yunnan Province call Huadeng "Wai Huadeng" "Wai" is the basic pace of Huadeng dancing. According to the needs of the plot, the actors holding fans or towels, or holding lanterns or other props, to constantly "Wai," songs and dances must "Wai," even some playlets, actors also need to "Wai" just constantly in the transformation of rhythm and dancing. This "Wai" taste is in the presence of a standard to measure whether there is a style of Huadeng. The actor can step forward and back, left and right. It can also be stopped at a repeated "Wai," and the actor can sing under "Wai," or the pace of "Wai" can be said to follow the rhythm. The saying "Wai" generally refers to "Shu Ban, ".and

"Shu Ban" refers to a rhyming seven-character sentence. It is similar to saying Allegro in rhythm in music. Why does this "Wai" form the main style of Huadeng? Yunnan Huadeng imitates the characters in action, that is, the exaggeration of the movement (Fan, 1984 : 2).

The singing method of Huadeng is based on inheriting the traditional singing method of Huadeng, drawing on and applying the scientific vocal method, constantly innovating and developing, and gradually forming the singing method with unique "Huadeng flavor." it learns and uses the voice method of traditional opera to study the pronunciation, articulation, line tone, embellishing cavity, closing voice and returning to rhyme. Learn from and use the scientific sound method, the true falsetto combination, and mixed sound to explore the techniques of voice cavities. According to the needs of different plots and characters, flexible voice. The pursuit of forward, high position, smooth, sweet, crisp, bright, water sound effect. Pursue the harmony and unity of sound, character feeling, taste, and expression; pursuit of words and accents, strong local flavor, expression, elegant and popular appreciation, and singing style. Yunnan Huadeng sound cavity comprises three parts: voice, language, and music. If Yunnan Huadeng is well sung, people praise it as having a tone. If Yunnan Huadeng is well sung, people comment on it as a yellow tone. Chinese opera is called "Chinese opera" by foreigners. Opera, opera, and music tune plays an important role. Huadeng sound cavity is no exception. It is a symbol different from other kinds of opera; it is the first step of the "Four Functions (Sing, read, do, beat) "Five Methods (Hand, Eye, body, position, step)"; it is an important means of expression in opera; it is the soul of Huadeng opera (Luo, 2014 : 32).

The artistic form of Huadeng, including its literary form, music form, performance-dance form, the aesthetic characteristics of various elements of Huadeng art form, and their combination constitutes the aesthetic characteristics of the Huadeng art form. The important feature of Huadeng's art form is that it adapts to people's honest expression, although it is crude. Folk literature probably has this feature, but when this particular color of Huadeng, combined with the regional, national, and historical characteristics of Yunnan life, it will have its own aesthetic style (Jin, 1988 : 50).

Research Objectives

1.To study and collect Yunnan Huadeng knowledge
2.To construct Yunnan Huadeng course plan
3.To use the course plan for teaching experimental group
4.To evaluate the result of teaching

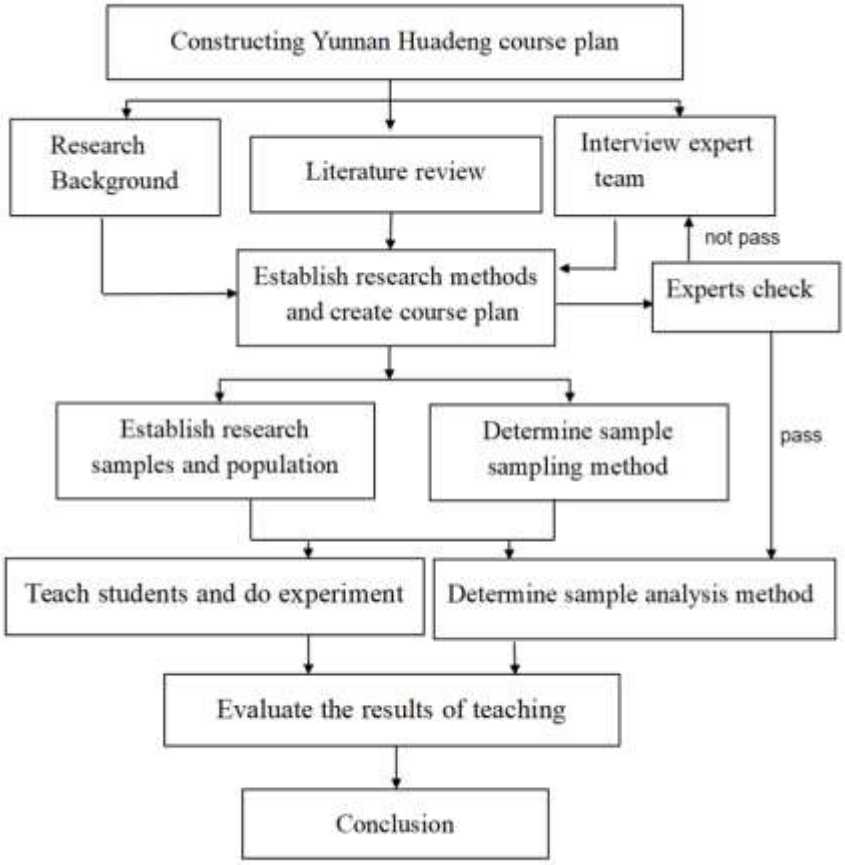
Research Methodology

This study adopts mixed research methods, qualitative and quantitative research methods. In the research stage, interviews and observations were used. The researcher observed the learning status of first-year students majoring in ethnic vocal music at Yunnan Arts University. In the development stage, quantitative methods are adopted through experimental design and conclusions with statistical descriptions. The 20 students in the first year of ethnic vocal music major at Yunnan Arts University were selected as the experimental subjects to conduct the teaching experiment on Yunnan Huadeng minor singing. The effect of Yunnan Huadeng minor singing is analyzed through the pre-test and post-test.

Research Scope

Area: Yunnan Arts University in Kunming City, Yunnan Province.
Time: May 2022-May 2023

Research Conceptual Framework

Picture 1 Research Conceptual Framework

Research Results

Study and collect Yunnan Huadeng knowledge.

By interviewing experts and searching the literature, the researcher learned about Yunnan Huadeng's singing and some teaching experiences. The researchers summarized the findings from the interviews with the experts. Experts agree that students should learn the basics, genre knowledge, and famous Yunnan Huadeng tunes. In teaching, to start from simple, to avoid the occurrence of students' weariness of learning. Helping students to carry out some interesting teaching, such as picture display and music appreciation, helps to stimulate students' enthusiasm for learning. Tests are used in the assessment to verify students' learning outcomes. Traditional Yunnan Huadeng tunes and singing are very important components of Yunnan

Huadeng. Students should pay attention to studying Yunnan's local culture and make a positive spread for Yunnan's intangible cultural heritage.

Construct Yunnan Huadeng courses plan.

The researcher constructed a course plan for students and learned from Yunnan Huadeng experts. There are 16 courses in the course plan. The first part is about learning the basic knowledge of Yunnan Huadeng, including the origin, history, performance form, singing methods, and singing six famous Yunnan folk songs. The second part is about the singing practice of Yunnan Huadeng tunes, including each tune's lyrics, introduction, and singing tips. The third part reviews the basic knowledge of Yunnan Huadeng and Yunnan Huadeng tunes we have learned. The fourth part is the final examination and conclusion of this course. After the completion of the writing of the Yunnan Huadeng course plan, three experts will be invited to evaluate. The three experts agreed that the content of the course plan is rich and comprehensive knowledge, and experts believe that the course plan is feasible.

Use the course plan for teaching experimental groups.

In the teaching of Yunnan Huadeng at Yunnan Arts University, the course plan includes each course's class time and learning content. The effectiveness of singing Yunnan Huadeng tunes has passed the pre- and post-teaching tests and is analyzed through the score change. After a period of study, we can see the progress and changes of the students after learning Yunnan Huadeng tunes.

Evaluate the result of teaching.

The Yunnan Art university of Yunnan Huadeng tunes teaching course plan is feasible. Through a semester of teaching practice, a total of 16 weeks, and 32 class hours, based on the pre-test and post-test of students, teachers have relatively obvious teaching results. Chinese traditional music has made relatively effective innovation and promotion, especially using Yunnan Huadeng tunes. The Yunnan Huadeng course is relatively satisfactory. According to the data, students and teachers believe the course can improve their singing ability.

Recommendation

Theoretical Recommendation

As an important bearing of national culture, Chinese folk music has experienced the historical hone and has a strong vitality. Local folk music can convey, from the melody to the lyrics, the excellent thoughts and thoughts of the nation, and has a long history, various kinds, and different styles. Learning local folk music can not only inherit the national spirit and enhance national cohesion but also stimulate people's national pride, self-confidence, and cultural identity. However, nowadays, most people pursue popular music, rock music. However, they need to learn more about local music with strong national characteristics, making it more difficult to shoulder the responsibility of inheritance. Therefore, strengthening local music education for teenagers is of great practical significance, which is conducive to reforming and forming a set of organic teaching concepts and systems. Through the teaching activities, students not only have a more intuitive, deep, and engraved cognition of local music but also can strengthen the emotional experience of the people and the people in this activity and understand the unique spirit, temperament, and charm of local folk music.

There is a close relationship between Yunnan folk songs and Yunnan Huadeng. In the development of local music in Yunnan province, teaching resources should be developed in an all-round way so that students can have a deep understanding of folk songs and help them to get into close contact with the soil folk songs and understand their cultural connotations. It

will not only help in singing songs but also change the perception of learning other music. Therefore, as long as the students can consciously understand the local music culture, accept and form a correct understanding of the folk songs will become more accurate. It may contribute to the development of folk songs, realize the integration with world music, promote the development of students' comprehensive ability, improve the cultivation of spiritual civilization, and educated others.

Practical Recommendations

The splendid Chinese culture is created by the joint efforts of all ethnic groups, and the cultures of all ethnic groups add radiance to each other. Yunnan Huadeng is popular among people of all ethnic groups in Yunnan because they are lively, easy to understand, and close to folk life. In 2008, Yunnan Huadeng Show was included in the national intangible cultural Heritage list. Yunnan Huadeng is the accumulation of various ethnic cultures and is an important part of traditional culture. In Yunnan, native culture has a strong force to condense the spirit of the Chinese nation.

There are 56 ethnic groups in China, 26 of which are in Yunnan. Each ethnic group has its unique charm. Yunnan is rich in cultural resources and musical elements.No other culture in Yunnan has retained such broad popularity and heat in the long river of history. The more rural the place is the more people like Huadeng. Yunnan Huadeng has a strong local flavor and features regional and ethnic styles. It integrates song, dance, and drama into one. It is the favorite form of entertainment for the common people and is compared to the red mountain tea of the Yunling Plateau.

With further thinking of the local music, inheritance found that local traditional music in college music courses and cognitive attitude towards local traditional music is positive. We should further discuss how to use the advantage of local colleges more effectively, inheriting the splendid Chinese local music culture tradition. Focus on cultivating local music forms and building the Yunnan Huadeng stage more open. Only in this way can we maintain the vitality of local cultural in Yunnan province, let such a music form introduce more audiences, occupy a place in the multicultural world, continue its position, and reproduce more works of art.

College students are the future pillars of the country and the builders of The Times. College students' cognition of Yunnan Huadeng affects the subsequent development of Yunnan Huadeng. Students should not only inherit and perform but also play the role of appreciating local music and creation. Therefore, the introduction, publicity, and teaching of Yunnan Huadeng by local Universities is the best inheritance and protection of Yunnan Huadeng.

References

Fan, T.W. (1984). The Origin of Lanterns. *Journal of Qujing Normal University*. (1), 2.

Jin, Z. (1988). Aesthetic characteristics and development trend of Yunnan Flower Lanterns. *National Art Research*. (3), 6.

Luo, J. R. (2014). *Yunnan Huadeng Sound cavity Textbook*. Yunnan Vocational College of Culture and Arts.

Luo, Y. W. (2017). *The teaching of Yunnan Huadeng Song and Dance in Universities from the perspective of cultural inheritance*. Popular Literature and Art: Academic Edition, (3)

Meng, B. (2012). *Analysis on the Aesthetic characteristics of Yunnan Huadeng"Wei"*.

Su, Y. (2021). The coupling relationship between the cultivation and reconstruction of professional talents in Yunnan Flower Lanterns. *Xueyuan*. 14 (33), 4.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

The Development of Learning Achievement on Creative Writng by Using the Synectics Pattertn writh the Workesheet of the First Year Vocational Cerificat Students

เกสรา เพ็ชรนาดี และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Ketsara Phetnadi and Namthip Ongrawannich
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Ketsarap64@nu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 สาขางานก่อสร้าง กลุ่ม 2 จำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก จำนวน 4 แผน และแบบฝึก 4 ชุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

วันที่รับบทความ : 13 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 7 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 8 เมษายน 2566
Received: March 13 2023; Revised: April 7 2023; Accepted: April 8 2023

2. นักเรียนมีความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.51, S.D = 0.67)

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์; ซินเนคติกส์; แบบฝึก

Abstracts

The objectives of this study were 1) to compare before and after learning achievement in creative writing using a Synectic model with the worksheets of first-year vocational certificate students and 2) to investigate the satisfaction with learning in creative writing using a Synectic model with the worksheets of first-year vocational certificate students. This study was an experimental study. The sample group consisted of 20 first-year vocational certificate students from 2 groups in the Construction department at Nakhonsawan Technical College during semester 2 of the academic year 2022, using cluster random sampling and the classroom as a randomized unit. The research instruments were used: 1) 4 lesson plans and 4 sets of worksheets in creative writing using a Synectic model with the worksheets, 2) a four - multiple choice, twenty-item achievement test in creative writing using a Synectic model with the worksheets, and 3) a questionnaire to assess students' satisfaction with learning management. The statistics were used: mean, percentage, standard deviation, and dependent t-test.

The findings showed that

1. The achievement in creative writing using a Synectic model with the worksheets of first-year vocational certificate students after learning was significantly higher than before learning at the level of .05.

2. The students' satisfaction after learning was at the highest level ($\bar{x}$ = 4.51, S.D = 0.67).

Keywords: Creative Writing; Synectic; Worksheet

บทนำ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งมีความจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ให้มีความเชี่ยวชาญแตกฉาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการเขียนซึ่งเป็นพื้นฐานที่ใช้ถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารอ่านแปลความหมายจนเกิดความเข้าใจตรงกันกับผู้ส่งสาร การพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีต้องหมั่นฝึกฝนแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ให้ทันต่อโลกและเหตุการณ์ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เขียนสามารถสร้างสรรค์งานได้หลากหลายรูปแบบโดยจงกล วจนะเสถียร (2559 : 2) กล่าวว่าทักษะการเขียนนับว่าเป็นทักษะพื้นฐานและมีความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ เนื่องจากการเรียนเกือบทุกวิชาจำเป็นต้องอาศัยการจดบันทึกข้อมูล ความรู้ การสรุปเรื่องราวที่ได้ยินได้ฟังหรือเขียน

ตอบปัญหา เขียนแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อเป็นต้นทุนคำให้เลือกสรรมาใช้สร้างสรรค์งานเขียน การรู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมเป็นกระบวนการสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่มีความซับซ้อน ทักษะทางภาษาและกระบวนการเขียนรวมไปถึงความสามารถในการลำดับความคิดเป็นเรื่องราว รู้จักกลั่นกรองความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนที่สละสลวย เป็นสำนวนที่ดีของตนเองนำเสนอรูปแบบการเขียนที่แปลกใหม่และมีคุณค่าสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เน้นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนเพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนในเรื่องการเขียน การคิด การแสดงออก ความรู้ ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ของตนเองอย่างอิสระ

ในปัจจุบันการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (การเขียนสรุปความ, การเขียนบรรยาย, การเขียนแสดงทัศนะ, การเขียนแสดงความรู้สึก) ซึ่งเป็นเนื้อหาหนึ่งในหนังสือเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พบว่าการเรียนการสอนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการเขียนประเภทต่าง ๆ ลักษณะ รูปแบบ และขั้นตอนการเขียน เห็นว่าการเขียนเป็นเรื่องที่ยากไม่รู้จะเขียนอะไร ไม่กล้าแสดงออกทางความคิด รู้สึกเบื่อหน่ายกับการสอนรูปแบบเดิม จนสุดท้ายไม่สนใจและไม่อยากเรียนเนื้อหาอื่นในขั้นต่อไปอีกเรื่อย ๆ การที่นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับภาษาไทยเท่าที่ควร จนเป็นเหตุให้ใช้ภาษาเขียนบกพร่องและผิดพลาดอยู่เสมอ ส่งผลกระทบให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในที่สุด ครูจึงตระหนักเห็นถึงความสำคัญเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถต่อยอดในรายวิชาอื่น ๆ ได้อีกด้วย สอดคล้องกับรายงานการวิจัยแนวโน้มภาพอนาคตการศึกษาและการเรียนรู้ของไทยในปี พ.ศ. 2573 พบว่า ผู้เรียนในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนายังไม่สามารถเรียนรู้ทักษะของศตวรรษที่ 21 ได้มาจากเหตุผลสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ การสอนส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบถ่ายความรู้ด้วยการบรรยายและตำรา นักเรียนขาดทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวัดประเมิน ซึ่งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่วัดและประเมินได้ยากกว่าการวัดความจำซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่เคยใช้มา เมื่อครูไม่สามารถวัดได้ก็เลี่ยงที่จะลดการสอนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อไม่ให้เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมิน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559 : 9 – 10)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน พบว่าการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectices) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการเปรียบเทียบอย่างละเอียดและเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการใช้การเชื่อโยงสิ่งที่แตกต่างกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน โดยการเปรียบเทียบลักษณะต่าง ๆ เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ตามแนวคิดของ Gordon (อ้างถึงในทิศนา แขมมณี , 2559 : 252 – 253) ที่เสนอวิธีการคิดแบบเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเพื่อกระตุ้นความคิดไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบแบบบุคคล และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือ

เปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ขั้นที่ 6 ขั้นนำความคิดใหม่มาสร้างสวรรค์ผลงาน โดยธรรมชาติของการเขียน ต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความรู้ความเข้าใจ แบบฝึก ถือเป็นแบบทบทวนความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น และเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยพัฒนาการเขียน ซึ่งเน้นการเขียนที่หลากหลายรูปแบบ ให้ผู้เรียนเกิดความน่าสนใจไม่เบื่อหน่าย ทั้งแบบฝึกยังมีประโยชน์สำหับครูในการสอนให้ทราบพัฒนาการทางภาษา และทักษะในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนอีกด้วยโดย จรรยา ปิตรัมย์ (2556 : 5) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ คือ สื่อการเรียนประเภทหนึ่ง ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาและความรู้ต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ทำให้มีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น ในการสร้างแบบฝึกต้องจัดเนื้อหาให้ตรงจุดมุ่งหมายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความคิดและทักษะจากการเรียนรู้ ดังนั้นแนวทางหนึ่งที่น่าจะนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนที่ดีขึ้น โดยการใช้รูปการจัดการเรียนรู้เทคนิคการสอนร่วมกับสื่อการเรียนรู้ คือการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก เพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน เป็นกลวิธีที่เสริมกระบวนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น หากครูใช้เทคนิคการสอนร่วมกับสื่อการเรียนรู้ด้วยแล้ว จะทำให้กระบวนการสอนดูน่าสนใจ และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยหลายเรื่องที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก เช่น สืบสินธ์ แสงอรุณ (2563 : 163) ได้ศึกษาการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $(\bar{x})$ เท่ากับ 4.52 และพรรณภา แสงยะรักษ์ (2565 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 11.26 และ 15.38 ตามลำดับ คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก ($\bar{x}$=3.85, S.D=0.12)

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยหวังว่าผู้เรียนจะมีพัฒนาการทางด้านการเขียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับ

แบบฝึก สามารถพัฒนาความรู้ และมีประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนหลายประการ สามารถช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยถ่ายทอดเนื้อหา หลักการเขียนประเภทต่าง ๆ ลักษณะ และขั้นตอนการเขียน การแสดงออกทางความคิดเชิงสร้างสรรค์ผ่านตัวอักษรจินตนาการ การมีอิสระทางความคิดอย่างเป็นประโยชน์การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ และสื่อการเรียนรู้จากการทำแบบฝึก ทำให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจส่งผลต่อทัศนคติ และประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้อย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimantal Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม (The one-group pretest-posttest desige) โดยใช้แผนการทดลองและดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 กลุ่มเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 756 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขางานก่อสร้าง กลุ่ม 2 จำนวน 20 คน วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 แผน และแบบฝึก จำนวน 4 ชุด

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก

1.1 ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดสาระแกนกลาง กลุ่มวิชาภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก

1.3 กำหนดเนื้อหาเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก จำนวน 4 แผน เวลา10 ชั่วโมง ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการเขียนสรุปความ	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเขียนบรรยาย	จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการเขียนแสดงทัศนะ	จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการเขียนแสดงความรู้สึก	จำนวน 3 ชั่วโมง

และกำหนดเนื้อหาสร้างแบบฝึกประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก จำนวน 4 ชุด

ชุดที่ 1 การเขียนสรุปความ

ชุดที่ 2 การเขียนบรรยาย

ชุดที่ 3 การเขียนแสดงทัศนะ

ชุดที่ 4 การเขียนแสดงความรู้สึก

1.4 สังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ขั้นที่ 6 ขั้นนำความคิดใหม่มาสร้างสวรรค์ผลงาน

1.5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 แผน และแบบฝึก จำนวน 4 ชุด เวลา 10 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 และแบบฝึก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 และแบบฝึก เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 130)

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 และแบบฝึก ที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

2.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีการวัดประเมินผลการศึกษาและการสร้างแบบแบบทดสอบเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำไปใช้จริง 20 ข้อ โดยแต่ละข้อให้มีตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก โดยเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดระดับวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้บลูม (Bloom) เป็นการวัดความสามารถด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) โดยแบ่งระดับความรู้ 6 ระดับ ได้แก่ ระดับความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยข้อสอบต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.5 นำแบบทดสอบเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปแล้ว ได้แก่ นักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขางานก่อสร้าง จำนวน 20 คน ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ เพื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

2.6 นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่าความยากระหว่าง 0.20-0.80 และพิจารณาจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรค์ที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.25-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.10-0.50

2.7 นำแบบทดสอบ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 20 ข้อ ที่คัดเลือกมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น Reliability โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยกำหนดว่าต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทอสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7518

2.8 นำแบบทดสอบเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับปรุง แก้ไข สมบูรณ์แล้ว จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจและวิธีสร้างแบบประเมินเพื่อกำหนดกรอบ แนวคิด โครงสร้างแบบประเมิน

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องประเมินและกำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการประเมิน

3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยเลือกใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดคะแนนเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's Five Scale) คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน และประโยชน์ที่ได้รับ

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

3.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามนำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The one-group pretest-posttest desige) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้งสรรค์

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง

การทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังเรียน
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทำแบบทดสอบก่อนเรียน
X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบซนเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก
T_2 หมายถึง การทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์แรกกับสัปดาห์สุดท้าย 3 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นการทดสอบก่อบนเรียน 1 ชั่วโมง การจัดการเรียนรู้ 10 ชั่งโมง และการทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ทำการทดลองก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง

3.3 หลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

3.5 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน สรุป และอภิปายผล

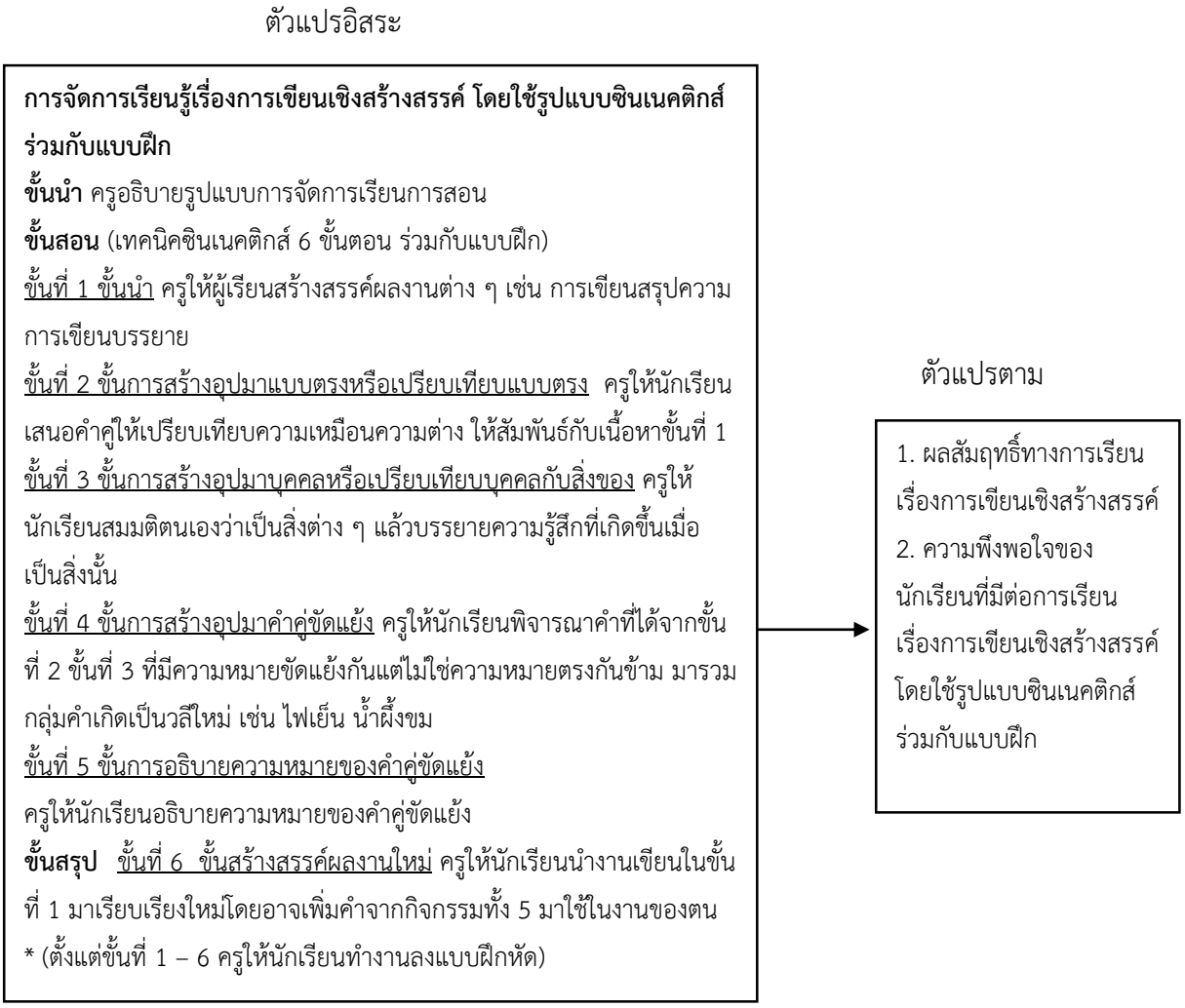
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จากแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ด้วยวิธีทางสถิติ โดยนำผลคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนที่ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	20	20	9.40	2.01	5.85	1.27	20.63*	0.0000
หลังเรียน	20	20	15.25	2.45				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 1 พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.40 และ15.25 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่าคะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D	แปลผล
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.40	0.69	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.63	0.57	มากที่สุด
3. ประโยชนที่ได้รับ	4.50	0.75	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.51	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดย ใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.51, S.D.=0.67) ด้านที่มีค่ามากสุด คือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ($\bar{x}$=4.63, S.D.=0.57) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x}$=4.50, S.D.=0.75) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}$=4.40, S.D=0.69)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แสดงถึง การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกมีประสิทธิภาพ โดยครูผู้สอนจะอธิบายแนวทางการจัดเรียนรู้ และตามด้วยอธิบายเนื้อหาหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การเขียนสรุปความ การเขียนบรรยาย การเขียนแสดงทัศนะ และการเขียนแสดงความรู้สึกให้นักเรียนเกิดความเข้าใจก่อนจากนั้นเริ่มเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของซินเนคติกส์ 6 ขั้นตอน ตามเนื้อหาในแบบฝึกที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น การทำแบบฝึกเป็นการทบทวน เน้นยำ ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ โดยจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สืบสินธ์ แสงอรุณ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.52

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน และประโยชน์ที่ได้รับ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}$=4.51, S.D=0.69) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบซินเนคติกส์ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบทั้งการทำแบบฝึกทำให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เกิดแรงจูงใจส่งผลต่อทัศนคติดีและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยครูผู้สอนให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ปิยรัมย์ (2556 : 137) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกหัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $(\bar{x})$ เท่ากับ 4.78

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึกของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อแนะนำ ดังนี้

ข้อแนะนำ

1. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ ครูจะต้องคำนึกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องของการเขียนเนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในงานเขียนไม่เหมือนกัน

2. ผู้สอนควรจัดเตรียมห้องเรียน สื่อการสอน ตัวอย่างงานเขียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนเพื่อทำให้ขั้นตอนในการศึกษาด้วยกระบวนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์มีความราบรื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมแบบฝึก มาทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อพัฒนาลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2. ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแบบฝึก ไปศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสามารถเขียนนวนิยายเชิงสร้างสรรค์, การเขียนร้อยกรองเชิงสร้สงสรรค์

เอกสารอ้างอิง

จงกล วจนะเสถียร. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จรรยา ปิตรัมย์. (2556). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาราชภัฏบุรีรัมย์.

ทิศนา แขมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน.* (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พรรณภา แสงยะรักษ์. (2565). *การพัฒนาทักษะการเขียนสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร

สำนักงานเลขาธิการสภากาศึกษา. (2559). *รายงานการวิจัยแนวโน้มภาพอนาคตการศึกษาและการเรียนรู้ของไทยในปี พ.ศ. 2573*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

สืบสินธ์ แสงอรุณ. (2563). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

A Development of Learning Achievement in Memorizing English Vocabulary by Team – Game –Tournament (Tgt) Together with Blooket for Grade 6th Student of Anuban Phichit School

Sarit Srirawat and Henry Yuh Anchunda
Naresuan University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: sarits64@nu.ac.th

****

Abstracts

The objectives of the research were 1) to create and find effective learning plans to improve memorizing English vocabulary skills using the TGT together with Blooket 2) to use the plan and compare the achievement of memorizing English vocabulary skills before and after teaching with TGT together with Blooket 3) to study the satisfaction of grade 6th student of Anuban Phichit School toward to use of learning plans to improve English vocabulary skills using the TGT together with Blooket. The forty-one sixth-grade students, selected by Simple random sampling, participated during 2nd semester of 2022. A one-group pre-test / post-test design was used. The research tools used consisted of Memorizing English Vocabulary by TGT together with Blooket lesson plans, with pre-test and post-test results compared statistically, and a students' satisfaction questionnaire. The lesson plans were evaluated by external experts who scored all components of the lesson plans at a high level. The results showed that the TGT together with Blooket technique was effective in developing Memorizing English vocabulary with the post-test scores being statistically significantly higher than the pre-test scores at p=0.05. Student satisfaction with learning English vocabulary using the TGT together with Blooket technique was at a high level ($\bar{x}$=3.86, S.D.=0.90)

Keywords: A Development of Learning Achievment; Memorizing English Vocabulary; Team–Game–Tournament (TGT) Together with Blooket

Introduction

In the modern world, where things have changed quickly especially in information and technology. Education in Thailand must be developed to keep pace with changes in today's society. Today's technology has come to help facilitate everyday life, whether it is various transportation that are faster and more diverse, choices for using various services including consumption that is extremely comfortable, receiving and sending messages with speed make communicating with friends or people abroad is not difficult anymore. These things make us unable to deny that technology has a huge impact on our lives.

The important communication tool that we use to learn about various new information technologies is language. The language that people around the world accept as common language is English. The Ministry of Education has realized the importance of English. The basic education curriculum was established in 2001 and English was one of the subjects in the foreign language learning curriculum, which was one of the eight basic learning groups since elementary school, in order to build a good foundation of using of English and focus on giving students the ability to use English for communication, seeking knowledge in various

* Received: March 21 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 12 2023

fields, as well as being a guideline for further study at higher levels (Department of Curriculum and Instruction Development, 2541 : 1), Foreign language learning nowadays is focus on communication to develop 4 aspects of learner that is listening, speaking, reading and writing skills. In order to learn English well, student who know a lot of vocabulary and can use them correctly, They will get the better results (Rungrojnimitchai P, (2548 : 2), Vocabulary is the basic knowledge that is important for language learning. If the student does not have enough vocabulary will result in incomprehension and inability to communicate in that language. The knowledge of vocabulary and the ability to use words in various situations, It will help learners to have confidence in using the language, learning vocabulary according to the structure of the language along with the meaning of that word. Learners will be able to improve their language learning and arrange words more accurately (Allen, E.,D. and Vallete, R., M., 1977). Vocabulary teaching is very important in language learning because vocabulary is the starting point for developing listening, speaking, reading and writing skills. In the structure of the language that is the basis of language learning, learners will create phrases or sentences in speaking, writing, listening and reading. Vocabulary is a component of the message that is communicated.

Vocabulary teaching in Thailand has received little attention and neglect. It has caused many problems for students in many aspects. According to Samut Songkhramchawanich (2540), One of the great obstacles for students when reading English is misunderstanding the story. This is because the meaning of the words cannot be interpreted or do not understand the meaning of the words in the text. To develop reading skills in English as a foreign language, it is important to develop a concept of related vocabulary. If the students do not understand the meaning of the words, they will not listen. It make communication unsuccessful. As for writing, students will spell incorrectly and write unclearly. If students have no knowledge of vocabulary, learning English including speaking, listening, reading and writing will not be successful. This is also consistent with Dolsophon, A (1999) found that students are no longer accurate or have no knowledge of vocabulary. They will learn the language in every aspect difficult, especially reading and writing which are an important and necessary skill, because students must have the basics to be able to learn the language well. Teachers must use techniques and methods that are good and appropriate according to the conditions of the students or according to individual differences.

There are many ways to teach English vocabulary, such as lectures, demonstrations, experiments, role-play or case studies, etc but still unable to make the satisfactory results. The reason may be the student's environment. It has made the past methods unable to attract or arouse the curious of the learners enough. Nowaday, there is another way that has advantages and suitable to be adapted for learning management that focuses on vocabulary. Game activities can make students learn with fun and participated in activities organized by the teachers to enhance the learning of vocabulary as well.a This is also consistent with Dickerson, W (1976), a comparative research was conducted on memorizing students' vocabulary using a action games, passive games and regular games as teaching aids in each group. The results showed that the active games group achieved higher achievement than the other two groups and the passive game group received higher achievement than regular game group. Therefore, teaching vocabulary using games can be used through a number of other learning processes, such as role-playing, scenario, investigation, participatory learning including cooperative learning that is an important and useful process. Learners have fun learning together, helping, sharing

responsibility and interacting with each other. Teacher' teaching techniques are considered to be an important factor affecting learning outcomes and learner's attitude.

Team – Game – Tournament, it is a competitive learning management as a group, similar to a teaching method for cooperative learning, learning in an achievement group. Only the game is used as a learning activity by allowing all members to help each other. In preparing for the competition, the teacher determines the game according to the worksheet and explain how to solve the problems. Let everyone in the group understand the content of the lesson, but during the game, member will not be allowed to help the other because each members has responsibility to try to win the competition for the success of the group. The group with the highest scores will receive prizes, Rangubtook, W (2001 : 1).

Blooket is one of the digital game in an online platform that help to create multiple choice quiz games that can include pictures or use it as a vocabulary suitable for English subject. It can be used conveniently and quickly through a brower or an application. The things that make Blooket stand out from other apps is unique UI, various avatars and modes, etc. During the activity, students complete each question, the teacher screen will display the result of each student's answer without specifying the name of the respondent. Blooket increase student engagement during classroom learning, online learning and blended learning. In addition, it can be used to measure. Blooket can customize and organize learning activities that make classroom stand out and more interesting.

The objectives of this study, therefore were to demonstrate using the Team – Game – Tournament (TGT) together with Blooket to improve the memorizing English vocabulary to Grade 6 students because teaching vocabulary using word games, makes students happy to learn.

Research Objectives

1. To construct lesson plans to use the Team – Game – Tournament (TGT) together with Blooket technique in encouraging English vocabulary learning and to evaluate the effectiveness of those lesson plans in memorizing English vocabulary skills.

2. To use the lesson plans and statistically compare the level of memorizing English vocabulary skills by Grade 6 students before and after being taught with the the Team – Game – Tournament (TGT) together with Blooket technique

3. To evaluate the students' level of satisfaction with learning using the Team – Game – Tournament (TGT) together with Blooket technique memorizing English vocabulary skills.

Research Methodology

1. Population and Sample

The sample population of this study was obtained by simple random sampling. A group of 41 students in Prathom 6/3, academic year 2022 from Anuban Phichit School in Phichit Province were selected to be the sample of this study.

2 Research Instruments

There were 5 research instrument as follows:

1. Four lesson plans (3 hour each) for encouraging memorizing English vocabularies skill through the Team-Game-Tournament (TGT) together with Blooket

The following were the four learning units:

Lesson plan 1: Occupation

Lesson plan 2: Places

Lesson plan 3: Preposition of Place

Lesson plan 4: Describe me

2. A Lesson Plan Assessment Form using 5-level Likert rating scales for use by experts in assessing the lesson plans.

3. Tests to be used as pre-tests and post-tests to assess and compare the student's skills before and after undertaking the lesson using the Team-Game-Tournament (TGT) together with Blooket techniques.

4. The Index of Item Objective Congruence (IOC) was used as the basis for screening the quality of the test items. All items in the pre-test and post-test were assessed by experts to determine the validity score for the test contents.

5. A Student Satisfaction Questionnaire was used to measure the students' reactions to participating in encouraging memorizing English vocabularies skill through the Team-Game-Tournament (TGT) together with Blooket techniques.

3. Research Design

The research design used in this research was One group, Pretest – Posttest Design

Pretest	**Learning**	**Posttest**
T_1	X	T_2

If T_1 mean Testing before learning with the Team – Game -Tournament (TGT) together with Blooket techniques.

X mean Learning with the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket techniques.

T_2 mean Testing after learning with the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket techniques.

4. Data collection

The researcher conducted the research and collected the data as follows:

1. Clarified to grade 6 students, the sample, about the goals of the research on encouraging memorizing English vocabularies using the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket technique, and clarified the learning process so that students could behave appropriately, which would be useful in conducting research

2. The researcher engaged an English vocabularies pre-test to measure the basic knowledge of student

3. Taught memorizing English vocabularies skills through the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket technique

4. Assessed an English vocabularies post-test the sample group of students.

5. The sample group was given a satisfaction questionnaire to determine the level of satisfaction of students after teaching and learning through the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket technique.

5. Data Analysis

1. The Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket lesson plans were used to determine the effectiveness of Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket techniques for developing memorizing English vocabularies skills. This calculated value was interpreted by experts. The lesson plans were used to analyze the quality of the lesson plan using the Likert Scale 5 range.

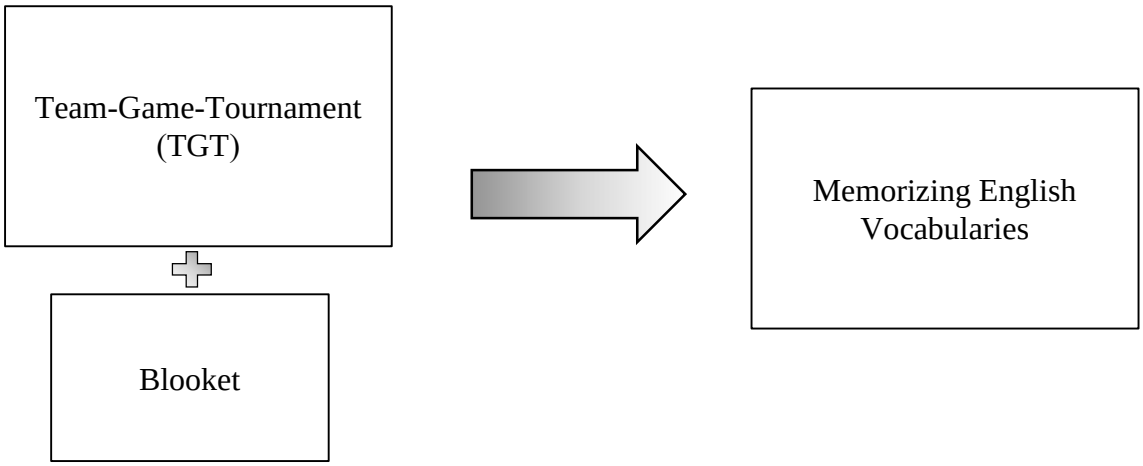
2. This research was an experimental study. The scores from both the pre-test and post-test were carefully evaluated using Student's t-test for comparing the students' scores before and after the research activities.

3. The data gathered from the Student Satisfaction Questionnaire were analyzed.

Research Scope

The independent variable was learning through the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket technique to enhance memorizing English vocabularies skill for the grade 6 students of Anuban Phichit School.

The dependent variable was memorizing English vocabularies skill through the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket technique technique for the grade 6 students of Anuban Phichit School.

Figture 1 Reseach Scope

Research Reselts

The results from the study were;

1.The Lesson Plans that were created were assessed by experts as "This is good". The instructional plan was approved by three specialists as being valid and appropriate at a high level ($\bar{x}$ = 4.20, S.D. = 0.90). Furthermore, the efficiency of this plan means the score was 3.86 which was higher than 3.50 which is the baseline for efficiency in developing memorizing English vocabulary learning for Grade 6 students.

2. The students' pre-test and post-test scores showed great improvement from 6.93 to 11.05, which was statistically significant with p=0.05. The mean scores of the students in the pre-test and the post-test are illustrated in Table 1

Table 1: Comparison of the students' pre-test and post-test scores

Test	N	$\bar{X}$	S.D.	t
Pretest	41	6.93	3.28	18.39**
Posttest	41	11.05	3.96	

** $p \leq .05$

3. The student enjoyed the experience, as indicated in the results of the Satisfaction Survey. The analysis of the responses from the Student Satisfaction Questionnaire is shown in Table 2 which shows the mean score of student responses of 4.26, indicating that student satisfaction with using Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket to enhance their memorizing English vocabularies skill was at a good level

Table 2: The results from the Student Satisfaction Questionnaire.

Questionnaire	N	$\bar{X}$	S.D.	Interpretation
Students' satisfaction with TGT Teaching	41	3.86	0.90	Good

Discussion

-You should be add the interesting results of your research work. Show how the results agree or disagree with previously published literature. - Not repeat information from the results and introduction sections. -Relate the results to the aims. -Indicate the significance of the results.

The research findings from the study on the enhancement of memorizing English vocabularies through Team-Game-Tournament(TGT) together with Blooket technique for grade 6 students of Anuban Phichit School could be discussed as follows:

1. Results of TPR Instructional Plan Development

The evaluation of the Team-Game-Tournament(TGT) together with Blooket lesson plans indicated that all instructional components of the plan were presented at a high level of appropriateness ($\bar{x}$= 4.20). These components included (i) concept, (ii) standard/indicator, (iii) objectives, (iv) content, (v) Team-Game-Tournament(TGT) together with Blooket learning process, learning material required, (vii) learning materials required, and (viii) evaluation methods.

(v) The Team-Game-Tournament(TGT) together with Blooket learning process will consist of 5 step as following:

1. Warm up step is starting the conversation with students. The aim is to make student feel comfortable or will be an activity to connect lessons along with reviewing previous lessons to prepare and curiosity to learn.

2. Presentation step is providing information, vocabularies and content of the lesson to the students.

3. Practice step is practice pronunciation, spelling and using the word in the sentences

4. Production step is allowing students to apply the knowledge in Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket activity correctly.

5. Wrap up step is summarizing what student has learned.

The appropriateness of Team - Game -Tournamet (TGT) together with Blooket plan was high because they were systematically developed from published teaching approaches and organizing learning activities which have many step. Each activity had different type of activity to make vocabulary easier for students to memorize them and after using TGT together with Blooket, the students remembered the word better. The finding were also consistent with the study conducted by Yang-ngeon C, (2019 : 1) who study the way of setting development activities to learn vocabulary in English through the game for students in grade 2. The results showed that here are 5 steps of procedure is as follows; Warm up, Presentation, Practice, Production and Wrap up. The appropriateness of lesson plan is equal to 83.89 / 82.46 efficiency criteria defined.

2. Result of Comparison of the students' pre-test and post-test scores

The mean score of the pre-test was 6.93 and the post-test mean score was 14.83. As well, the post-test mean score of 55.24 % was statistically higher. This demonstrates that teaching English Vocabularies using Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket is highly effective in enhancing student's memorizing English vocabularies skill. The finding also consistent with Intanon et al, (2013 : 18-26) studied and compared English speaking skills of 8th grade students using Cooperative Learning: Team - Games -Tournament (TGT). The results showed that students' English speaking skills of posttest was higher than pretest at the 0.01 level of statistical significance.

The result of this study were so because Team - Game – Tournament (TGT) together with Blooket technique was a learning management that focused on giving students the opportunity to participate in learning activity thoroughly from step-by-step, teacher content preparation, preparation stage, learning stage, competition stage and the recognition of team achievement. The technique encouraged learners to have interest, enjoyment and learning by themselves. There was good interaction between students, helping each other, resulting in more self-confidence in the students, realize your own worth. As a result, academic achievement was higher accordingly.

3. Students' satisfaction towards learning English vocabulary using the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket.

The responses to the Student Satisfaction Questionnaire indicate that the students were very satisfied with the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket overall score ($\bar{x}$ = 3.86) When considering each item, it was found that in terms of content, the item with the highest mean was content, vocabulary, meaning appropriate to the level of knowledge of the students ($\bar{x}$ = 3.85), The item with the highest mean in term of learning process was the vocabulary learning management using the team-game-tournament (TGT) learning technique together with Blooket, which was interesting and encouraged learners to participate in activities ($\bar{x}$ = 4.02) and The item with the highest mean in term of student outcomes was the students feeling satisfied and happy learning English vocabulary ($\bar{x}$ = 4.20). The finding also consistent with Intanon et al, (2013 : 18-26) studied the students' opinion using Cooperative Learning: Team Games Tournament (TGT). The result showed that the opinion of students using Cooperative Learning: Team Games Tournament (TGT) was a high level.The finding is in concurrence with the studies of Damwat, P & Chuensupantharat, N (2020 : 51-61) who showed that the students who received the Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket activities preferred competitive and group activities because it make student feel fun and excited. Students were more active and participated during the research as well As the result, the satisfaction toward this technique was at the high level.

Recommendations

1. Implications

1.1 Teacher were able to apply Team - Game - Tournament (TGT) together with Blooket techniques to teach in elementary English subject because ganes wee the factor affecting learning behavior, motivating and interesting of learner higher. Students or school should be ready in terms of technology such as smartphone, computer or internet.

1.2 The results of this research can be further developed to create academic works

2. Areas of Future Research

2.1 This technique should be developed to compare the achievements with learning activities in other subject both at primary and secondary levels.

2.2 This technique should be training for learners to adapt to family or daily life by allowing students using activities or playing with friends, family in their spare time as appropriate.

Refereences

Damwat, P & Chuensupantharat, N .(2020). A Study of Results of Activities Learning by Using Team Games Tournament toward Mathematics Learning on Similarity of Matthayomsuksa 3 Students. *Journal of BSRU-Research and Development Institute*. 5 (1),51-61.

Intanon, K., Narot, P. & Luanganggoon, N. (2556). English Speaking Skill of Grade VIII Students Using Cooperative Learning: Team Gane Tournament (TGT). *Journal of Education Khon Kaen University*. 36 (4),18-26.

Rangubtook, W. (2000). *Leaner Centered Lesson Plan*. (3rd ed.). Bangkok: Watana Panich Publishing.

Rungrojnimitchai, P. (2005). *A Study on Retention in Learning English Vocabulary Using Vocabulary Games for Children with Hearing Impairment At Prathom Suksa VI*. Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Yang-ngoen, C. (2019). *The Development of English Vocaburaly Learning by Using Gane for Grade 2* [Degree of Education (Research and Evaluation)]. Rajaphat Maha Sarakham University.

มาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่
Service Quality Standards of Chiang Mai Provincial Social Security Office

ผ่องศรี กันทะลึก และ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Pongsri Kunthaluek and Siripong Ladavalya Na Ayuthya
Chiangmai University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pongsri_kun@cmu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินการให้บริการของผู้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพการบริการ 3) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่นๆ ในการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ 4) สำรวจหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 88 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวม มีคุณภาพมาตรฐานค่อนข้างสูง ($\overline{X}$= 3.07) 2) ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง (r = 0.628) ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ และ ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการในระดับปานกลาง ค่า r=0.425, r= 0.415 และ r= 0.532 ตามลำดับ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และด้านผลผลิตและบริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ระดับค่อนข้างต่ำ ค่า r = 0.302 และ r = 0.393 ตามลำดับ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพบมากที่สุดจากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมา คือ อัตรากำลังของบุคลากรที่ไม่เพียงพอ 4) ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่คาดหวังให้มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การจัดหาอัตรากำลังเพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการ

คำสำคัญ: มาตรฐานการให้บริการ; คุณภาพการบริการ; สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

---

* วันที่รับบทความ : 21 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 20 มีนาคม 2566
Received: February 21 2023; Revised: March 19 2023; Accepted: March 20 2023

Abstracts

The purposes of this research were 1) to assess the Chiang Mai Social Security Office's level of service quality standards. 2) Analyze the factors that are related to the operation of operators according to service quality standards. 3) to assess problems and difficulties with the service provided by the Chiang Mai Social Security Office in terms of personnel, equipment, the information technology system, and other components. 4) to resolve problems and difficulties caused by many circumstances.

This study implemented a qualitative research methodology. A questionnaire was employed as the primary data collection technique to gather information from 88 service employees of the Social Security Office in Chiang Mai Province. The statistics used in data analysis to analyze the correlation based on Pearson's method were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that: 1) The overall quality and service standards of the Chiang Mai Social Security Office are quite high ($\bar{X}$ = 3.07) 2) The location and facility factors demonstrated a significant correlation (r = 0.628). Personnel, communication channels, information systems, and processes for providing services showed a moderate correlation with the service quality standards (r = 0.425, r = 0.415, and r = 0.532, respectively). The Chiang Mai Social Security Office's service quality standards have a moderate relationship with the equipment, communication channels, information system factors, and service process (r = 0.302 and r = 0.393, respectively). 3) The most common problems and difficulties encountered by the operators from their prior experiences were insufficient manpower. 4) The recommendation for solving these problems and difficulties would be that the agency should provide manpower to be sufficient for services and facilities. Thus, it is statistically significant at.01 (R = 0.302**) and is associated with high levels of service quality standards.

Keywords: Service Standards; Quality of Service; Chiang Mai Provincial Social Security Office

บทนำ

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีการปรับเปลี่ยนการบริหารภาครัฐโดยยึดหลัก“ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม”มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีเป้าหมาย 2 ประการคือ (1) บริการของภาครัฐ มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และ (2) ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ (แผนปฏิบัติราชการสำนักงานประกันสังคม ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565), 2565 : ออนไลน์)

สำนักงานประกันสังคมเป็นหน่วยงานราชการ สังกัดกระทรวงแรงงาน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารกองทุนสองกองทุนได้แก่ กองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกองทุนเงินทดแทน พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามลำดับ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แรงงานมีหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 สำนักงานประกันสังคมได้มีกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ของสำนักงานประกันสังคม เกี่ยวกับการเชื่อมโยงสังคมแรงงานด้วยเครือข่ายดิจิทัล และเครือข่ายการสื่อสาร เพื่อสร้างการเข้าถึงและให้บริการเชิงรุกแก่ทุกคน โดยสำนักงานประกันสังคมมีการพัฒนาระบบการบริการประชาชน นำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนมาโดยตลอด เพื่อให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และมีคุณภาพมาตรฐานที่ดี (แผนปฏิบัติราชการสำนักงานประกันสังคม ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565), 2565 : ออนไลน์)

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานส่วนภูมิภาคของสำนักงานประกันสังคม มีอำนาจหน้าที่ตามภารกิจหลัก คือ การให้บริการแก่นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตน ประชาชนในพื้นที่ความรับผิดชอบของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง ประกอบด้วยฝ่ายบริหารงานทั่วไปและ 3 กลุ่มงานหลัก ได้แก่ กลุ่มงานเงินสมทบและงานทะเบียน กลุ่มงานสิทธิประโยชน์ และ กลุ่มงานการเงินและบัญชี แต่ละกลุ่มงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายและมีการทำงานที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน การร่วมมือกันทำงาน หรือการประสานงานระหว่างฝ่ายเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ปัจจุบันมีอัตรากำลัง ประกอบด้วยข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ จำนวน 112 คน มีจำนวนสถานประกอบการในการดูแลรับผิดชอบ จำนวน 17,668 แห่ง รวมจำนวนผู้ประกันตนทั้งสิ้น 324,562 ราย แบ่งเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 จำนวน 214,650 คน ผู้ประกันตนมาตรา 39 จำนวน 109,912 คน และผู้ประกันตน มาตรา 40 จำนวน 90,500 คน (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่, 2565 : 8-14)

จากจำนวนผู้ให้บริการและผู้รับบริการดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อการให้บริการของกลุ่มงานต่างๆของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ผู้รับบริการต้องใช้ระยะเวลารอคอยยาวนาน เช่น กลุ่มงานเงินสมทบและงานทะเบียน 25 นาที/คน กลุ่มงานการเงินและบัญชี 15 นาที/คน และกลุ่มงานสิทธิประโยชน์ 45 นาที/คน สาเหตุสำคัญประการหนึ่งอาจเกิดจากจำนวนผู้ให้บริการ และผู้รับบริการไม่สมดุลกันดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และระยะเวลารอคอยในการรับบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2564

กลุ่มงาน	ผู้รับบริการ (คนต่อปี)	ผู้รับบริการเฉลี่ย (คน/วัน)	ระยะเวลารอคอย (นาที/คน)	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (คน)
เงินสมทบและงานทะเบียน	57,008	260	25 นาที/คน	22
งานการเงินและบัญชี	54,842	250	15 นาที/คน	4
สิทธิประโยชน์	37,213	170	45 นาที/คน	12

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ , 2565 : 1-10

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ให้บริการ ผู้ใช้บริการ และระยะเวลาการรอคอยทั้ง 3 กลุ่มงาน แสดงให้เห็นว่าการให้บริการยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพการบริการ โดยเฉพาะการรอคอยเป็นเวลายาวนานในการรับบริการ เนื่องจากมีผู้ประกันตน นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้มีสิทธิมาใช้บริการเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน จึงมีผลสะท้อนกลับ (Feedback) ต่อคุณภาพการให้บริการในปี พ.ศ. 2564 ในรูปของการรับเรื่องร้องเรียนจากผู้รับบริการผ่านสายด่วน 1506 สำนักงานประกันสังคม ทั้งสิ้นจำนวน 43 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและความไม่พอใจในการบริการ (สำนักงานประกันสังคม, 2565 : ออนไลน์)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ให้บริการต่อคุณภาพการบริการและ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้บริการตามมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการในด้านต่างๆ และ แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการบริการของหน่วยงาน และเพื่อให้การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่คาดหวัง (Expected Service) ของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อวิเคราะห์ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

2.เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินการให้บริการของผู้ปฏิบัติงานตามคุณภาพมาตรฐานการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

3.เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่นๆ ในการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

4.เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อให้การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่คาดหวัง ของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)และใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยที่มีขอบเขตและรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 112 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างขึ้นจากประชากรที่ทำการศึกษา ประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการทั้งหมดจากอัตรากำลังในส่วนของกลุ่มงานเงินสมทบและงานทะเบียน กลุ่มงานการเงินและบัญชี และกลุ่มงานสิทธิประโยชน์ รวมทั้งสิ้น 88 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน และกลุ่มงานที่ปฏิบัติงาน เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ส่วนที่ 2-3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ด้านความรู้ความสามารถ บุคลากร ระบบสารสนเทศ จิตสำนึกการให้บริการ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ การติดต่อสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ รูปแบบและขั้นตอนการให้บริการ และ ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ โดยใช้คำถามแบบจัดลำดับ (Rank Question) เพื่อให้

ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามลำดับความสำคัญของปัญหา โดยแบบสอบถามผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient of Alpha :α-coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าเท่ากับ 0.884

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2-3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 162 อ้างถึงใน นรภัทร เขตต์วัฒน์, 2556 : 58) โดยทำการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและช่วงค่าคะแนนเฉลี่ยการแปลผลไว้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ระดับการให้คะแนน และเกณฑ์การแปล

ระดับความคิดเห็น	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	ช่วงคะแนน	เกณฑ์การแปลผล
เห็นด้วยมาก/ทุกครั้ง	4	1	3.26 – 4.00	มาก/มีมาก/ดีมาก/มีคุณภาพสูง
เห็นด้วยค่อนข้างมาก / เกือบทุกครั้ง	3	2	2.51 – 3.25	มีค่อนข้างมาก/ค่อนข้างดีมาก/เกือบทุกครั้ง/ มีคุณภาพค่อนข้างสูง
เห็นด้วยค่อนข้างน้อย / นานๆ ครั้ง	2	3	1.76 – 2.50	ค่อนข้างน้อย/ไม่ค่อยดี / มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ
เห็นด้วยน้อย / ไม่เคย	1	4	1.00 – 1.75	มีน้อย/น้อย/ไม่เคย/มีคุณภาพต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (F) ร้อยละ (P) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (F) ร้อยละ (P) คะแนนเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ 3) การวิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ ด้านความรู้ความสามารถ บุคคลากร ระบบสารสนเทศ จิตสำนึกการให้บริการ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ การติดต่อสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ รูปแบบและขั้นตอนการให้บริการ และ ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ที่ใช้คำถามแบบจัดลำดับ (Rank Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามลำดับความสำคัญ หลังจากนั้น นำมาคำนวณคะแนน โดยการใช้การถ่วงน้ำหนักตามคะแนนที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกจากลำดับแรกถึงลำดับสุดท้าย 4) การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ One Sample t-test ที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อทดสอบระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ กับค่าเฉลี่ยที่กำหนด (2.50 ระดับค่อนข้างน้อย) โดยมีสมมติฐานการทำสอบ คือ H0: $\mu \geq 2.50$ และทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านบุคลากร ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และด้านผลผลิตและบริการ กับมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlative Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

กำหนดเกณฑ์การอธิบายขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงเส้นของเพียรสัน (Correlation, Pearson, Product Moment Coefficient, r) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq +1$ โดยกำหนดเกณฑ์การอธิบายขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ((Bartz,1999 อ้างถึงใน สมถวิล วิจิตรวรรณา, 2565 : 1-15) ดังนี้

ค่า r มีค่า $\pm$ 0.81 ขึ้นไปแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันสูง-สูงมาก
ค่า r มีค่า $\pm$ 0.61 -0.80 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
ค่า r มีค่า $\pm$ 0.41 -0.60 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่า r มีค่า $\pm$ 0.21 -0.40 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
ค่า r มีค่า $\pm$ 0.00 -0.20 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันต่ำ-ต่ำมาก

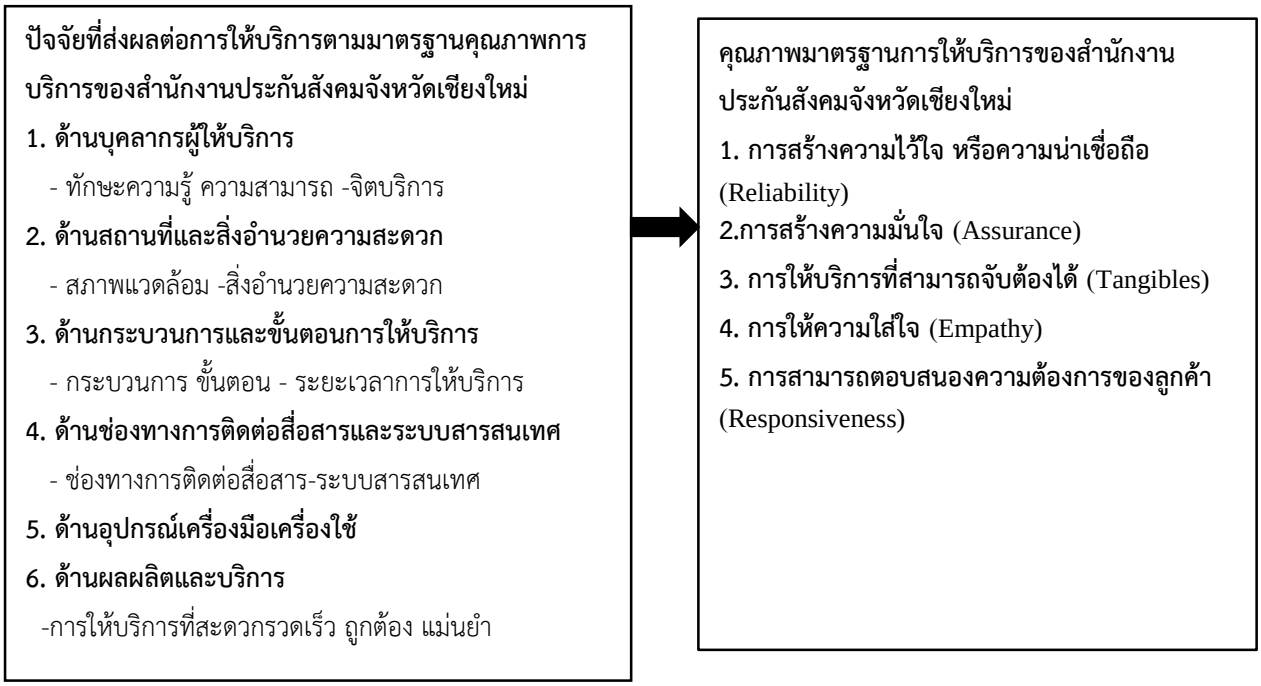
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างกรอบคิด ผู้วิจัยได้นำ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาดังนี้

การประเมินคุณภาพการบริการ ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดคุณภาพการบริการ ของ Parasuraman , Zeithaml and Berry, 1990: 28 ; Lovelock, 1996 : 464-466 อ้างถึงใน วัชรภรณ์ อารีรัตนศักดิ์, 2563 : 96-98) ที่ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้สำหรับประเมินคุณภาพการบริการไว้ 5 ด้านได้แก่ ด้านที่ 1 ความเป็นรูปธรรมของบริการ (Tangibles) บริการที่ผู้รับบริการแสดงให้เห็นว่าผู้รับบริการสามารถคาดคะเนคุณภาพการบริการได้ชัดเจน ด้านที่ 2 ความน่าเชื่อถือหรือไว้วางใจได้ (Reliability) ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกไว้วางใจว่ามีความถูกต้องเที่ยงตรง ด้านที่ 3 การตอบสนองความต้องการ (Responsiveness) มีความพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการได้ตามต้องการ ด้านที่ 4 การให้ความมั่นใจ (Assurance) มีความรู้และมีอัธยาศัยที่ดีทำให้ผู้รับบริการเชื่อมั่นในการใช้บริการ และด้านที่ 5 การเข้าใจการรับรู้ความต้องการของผู้รับบริการ (Empathy) คำนึงถึงจิตใจและความแตกต่างของผู้รับบริการ และนำมาตรฐานการปฏิบัติงานให้บริการตามคู่มือสำหรับ

ประชาชนของสำนักงานประกันสังคม ตาม พรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 จำนวน 36 กระบวนงาน โดยมีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในการให้บริการในแต่ละหมวดมาใช้ควบคู่กัน

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้บริการตามคุณภาพมาตรฐานการบริการ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ได้นำผลการศึกษาของวิจิตต์ เอี่ยมสมบูรณ์ (2559 : 1-2) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการให้บริการภาครัฐ กรณีศึกษาศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน (OSOS พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์ประสานการด้านการลงทุน ได้แก่ 1) การสนับสนุนของผู้บริหาร 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 4) ด้านทำเลที่ตั้ง ส่วน ปัญหาอุปสรรคคือ 1) ข้อจำกัดด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 2) ข้อจำกัดจากลักษณะของบริการ 3) ความไม่เป็นแบบแผนเดียวกันของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และแบบฟอร์มเอกสาร และ4) ปัญหาด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง นอกจากนี้ได้นำผลงานวิจัยของ วรรษมา เบนนอ (2561 : 1-2) ที่ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรมที่ดิน : กรณีศึกษาสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการให้บริการ ได้แก่ 1.จัดบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอต่อผู้มาใช้บริการและฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสร้างจิตสำนึกการให้บริการ มีรางวัลให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำชมเชยจากประชาชนเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน 2.จัดระบบงานให้มีความคล่องตัว ลดขั้นตอน มีความโปร่งใส เป็นธรรม ถูกต้อง 3. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศที่ทันสมัย 4.จัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พร้อมให้บริการ จากการทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “มาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 67 คน (ร้อยละ 76.10) อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 35 คน (ร้อยละ 39.80) มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 72 คน (ร้อยละ 81.80) ระยะเวลาการทำงานของมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปไม่เกิน 20 ปี จำนวน 24 คน (ร้อยละ 27.30) และทำงานในกลุ่มงานเงินสมทบและงานทะเบียน จำนวน 48 คน (ร้อยละ 54.55)

2. คุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

คุณภาพมาตรฐานการให้บริการ	ระดับความคิดเห็น (n=88)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการสร้างความไว้ใจ หรือความน่าเชื่อถือ (Reliability)	3.06	0.44	ค่อนข้างสูง
2. ด้านการสร้างความมั่นใจ (Assurance)	2.99	0.69	ค่อนข้างสูง
3. ด้านการให้บริการที่สามารถจับต้องได้ (Tangibles)	3.16	0.71	ค่อนข้างสูง
4.ด้านการให้ความใส่ใจ (Empathy)	3.10	0.70	ค่อนข้างสูง
5.ด้านการสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Responsiveness)	3.05	0.61	ค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ยรวม	**3.07**	**0.63**	**ค่อนข้างสูง**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง($\bar{X}$ = 3.07) และความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกาะกลุ่มไปในแนวทางเดียวกันอย่างมากมาก (S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีมาตรฐานบริการอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ดังนี้ **ด้านการให้บริการที่สามารถจับต้องได้**($\bar{X}$ = 3.16, S.D. = 0.71) เช่น สถานที่ให้บริการมีมาตรฐานสูง มีการจัดที่นั่งสะดวกสบายเพียงพอ ($\bar{X}$ =3.68) สถานที่กว้างขวาง ที่จอดรถเพียงพอ ($\bar{X}$ = 3.53) มีห้องน้ำสะอาดเพียงพอ ($\bar{X}$ = 3.49) สภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น แสงสว่าง อากาศถ่ายเทค่อนข้างดี($\bar{X}$ = 3.20) มีระบบ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ = 3.13) มีการจัดอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ ที่เหมาะสม เพียงพอต่อการใช้งานค่อนข้างมาก($\overline{X}$ =3.07) **ด้านการให้ความใส่ใจ**มีค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ = 3.10, S.D. = 0.70) เช่น มีการให้บริการตามลำดับก่อน–หลังดีมาก ($\overline{X}$ =3.53) มีโอกาสนำปัญหาที่พบจากการให้บริการมาปรับปรุงแก้ไขค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =3.02) ให้บริการได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =3.00) **ด้านการสร้างความไว้ใจความน่าเชื่อถือ** ($\overline{X}$ = 3.06, S.D. = 0.44) เช่น สามารถปฏิบัติงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดดีมาก ($\overline{X}$ = 3.06) สร้างความไว้ใจ หรือความน่าเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง ($\overline{X}$ = 3.06) ให้บริการได้อย่างถูกต้องค่อนข้างมาก($\overline{X}$ = 2.95) ปฏิบัติงานได้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการให้บริการ 36 กระบวนงานค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =2.95) และ มีการบันทึกข้อมูลต่างๆ ในระบบสารสนเทศ ผิดพลาดค่อนข้างน้อย($\overline{X}$ =3.05) **ด้านการสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า**($\overline{X}$ = 3.05, S.D. = 0.61) เช่น สามารถตอบข้อซักถามผู้รับบริการได้ทุกข้อค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =3.15) แก้ปัญหาของผู้รับบริการได้ค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =3.0) ยินดีช่วยเหลือผู้รับบริการ กรณีมีปัญหาอย่างทันท่วงทีได้ค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =2.92) รู้สึกเบื่อหน่ายและไม่เต็มใจในการให้บริการน้อย ($\overline{X}$ =3.32) และ **ด้านการสร้างความมั่นใจ** ($\overline{X}$ = 2.99, S.D.= 0.69) เช่น ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนโยนเป็นมิตรอย่างมาก ($\overline{X}$ =3.47) มีความมั่นใจทุกครั้งในการให้บริการอย่างมาก($\overline{X}$ =3.35) ทักษะความรู้ทักษะในงานเฉพาะด้านมีค่อนข้างสูง ($\overline{X}$ =3.30)

3. ปัจจัยการให้การบริการตามมาตรฐานการบริการของของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัยการให้บริการของ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่	**ระดับความคิดเห็น** (n=88)		
	$\overline{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	2.92	0.77	ค่อนข้างมาก
2. ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.46	0.71	มาก
3. ด้านกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ	3.31	0.71	มาก
4. ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ	3.12	0.77	ค่อนข้างมาก
5. ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้	3.10	0.83	ค่อนข้างมาก
6. ด้านผลผลิตและบริการ	2.96	0.73	ค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	**3.14**	**0.75**	**ค่อนข้างมาก**

จากตารางที่ 3 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ มีการบริหารจัดการด้านบุคลากร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก กระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และ ผลผลิตและบริการ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดีมาก ($\overline{X}$ = 3.14, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาการบริหารจัดการแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ โดยรวมมีการบริหารจัดการค่อนข้างดีมาก($\overline{X}$ = 2.92, S.D. = 0.77) เช่น มีบุคลากรที่เพียงพอกับปริมาณงานค่อนข้างมาก($\overline{X}$ = 3.17) ความรู้ ทักษะ และความชำนาญของเจ้าหน้าที่มีค่อนข้างมาก($\overline{X}$ = 3.07) การสอนงาน ทำงานเป็นทีมมีค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ = 3.10) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงานเพื่อสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายให้พนักงานมีค่อนข้างน้อย($\overline{X}$ = 2.48) **ด้านกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ** โดยรวมมีการบริหารจัดการดีมาก ($\overline{X}$ =3.31, S.D.=0.71) เช่น มีการให้บริการ 8.30-16.30 น.ไม่หยุดพักเที่ยงดีมาก ($\overline{X}$ =3.68) ระบบกดบัตรคิวเพื่อรับบริการจากผู้ให้บริการโดยตรงดีมาก ($\overline{X}$ =3.50) การบริการรับฝากเอกสารที่จุดประชาสัมพันธ์เหมาะสมมาก($\overline{X}$ =3.32) การกำหนดมาตรฐานการให้บริการ 36 กระบวนงาน เหมาะสมมาก ($\overline{X}$ =3.27) การส่งต่อคิวระหว่างงานเหมาะสมค่อนข้างมาก($\overline{X}$ =2.85) **ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ** โดยรวมมีการบริหารจัดการค่อนข้างดีมาก ($\overline{X}$ = 3.12,S.D.= 0.77) เช่น จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการ Call Center ของสำนักงานฯได้ดีมาก ($\overline{X}$ =3.27) จัดเจ้าหน้าที่บริการตอบคำถามทาง Line Official, Page Facebook ของสำนักงานฯค่อนข้างดีมาก($\overline{X}$ = 3.19) มีช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการค่อนข้างดีมาก($\overline{X}$ = 3.18) ระบบสารสนเทศในการให้บริการเช่นระบบ sapiens ช้าและระบบออนไลน์ไม่เสถียรมีค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ = 2.77) **ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้** โดยรวมมีการบริหารจัดการค่อนข้างดี ($\overline{X}$ = 3.12 ,3.10 S.D.=0.83) เช่น การจัดสรรอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้จากส่วนกลาง เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ โทรศัพท์มีค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =3.13) การประมวลผลของเครื่องคอมพิวเตอร์ค่อนข้างดี ($\overline{X}$ =3.09) **ด้านผลผลิตและบริการ** โดยรวมมีการบริหารจัดการได้อย่างดี ($\overline{X}$ =2.96 ,3.10 S.D.=0.73) เช่น ความถูกต้องแม่นยำในการคำนวณเงิน เช่น เงินบำเหน็จชราภาพ เงินสมทบ ฯลฯ ดีมาก ($\overline{X}$ =3.28) การจัดระบบการค้นหาเอกสารมค่อนข้างดีมาก ($\overline{X}$ =2.91) การปรับเปลี่ยนระบบ sapiens เป็นระบบออนไลน์ในการให้บริการฯมีค่อนข้างมาก ($\overline{X}$ =2.88)

4. ปัญหา อุปสรรค ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่นๆ ในการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

จากการสอบถามถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่ จากประสบการณ์พบกับปัญหา ในการทำงานที่ผ่านมา ที่มีความความรุนแรง ลำดับที่ 1 ได้แก่ ด้านอัตรากำลังของบุคลากร ลำดับที่ 2 ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศ ลำดับที่ 3 ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ของบุคลากรลำดับที่ 4 ได้แก่ ด้านจิตสำนึกการให้บริการ ลำดับที่ 5 ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสารและการ ประชาสัมพันธ์ลำดับที่ 6 ได้แก่ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ลำดับที่ 7 ได้แก่ ด้านรูปแบบและขั้นตอนการ ให้บริการและลำดับสุดท้าย คือ ปัญหาอื่น ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ขาดแรงจูงใจในการทำงาน , ข้อจำกัดในการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำแหน่งระดับล่างในเรื่องการใช้ user ในการเข้าใช้งานระบบเพื่อการปฏิบัติงาน

5. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อให้การให้บริการของ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่คาดหวังของผู้ ให้บริการและผู้รับบริการ

จากการสำรวจหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยด้านต่างๆ เพื่อให้การ ให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพข้อเสนอแนะแนวทางการ แก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ พบว่า เจ้าหน้าที่มีคาดหวังและต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข จากมากที่สุดไปหาน้อย ที่สุด ดังนี้ ลำดับแรก จัดหาอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการให้บริการ ลำดับที่ 2 มีการนำระบบเทคโนโลยี สารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ลดขั้นตอน ระเบียบปฏิบัติต่างๆที่ไม่สำคัญ และเน้นการ บริการแบบ one Stop service ลำดับที่ 3 การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย ลำดับที่ 4 พัฒนาจิตสำนึกการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ลำดับที่ 5 มีแผนผังกระบวนการทำงาน ขั้นตอนในการให้บริการที่ชัดเจนและ เข้าใจง่าย เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ลำดับที่ 6 มีช่องทาง การเผยแพร่ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่าง ๆที่หลากหลาย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เข้าถึงได้ง่าย ลำดับ ที่ 7 จัดสรรอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กระดาษ อุปกรณ์เครื่อง เขียน ที่เพียงพอ ลำดับที่ 8 จัดให้มีการศึกษาดูงานเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้เจ้าหน้าที่ และลำดับสุดท้าย มีการมอบรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำชมเชยจากประชาชน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 “การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่สามารถดำเนินการตามมาตรฐานคุณภาพการบริการในระดับค่อนข้างน้อย”

การทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการบริการเพื่อทดสอบสมมุติฐาน และหาค่าประมาณแบบช่วงของค่าเฉลี่ยประชากรเดียว (One – Sample t Test) โดยใช้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้ H_0: $\mu \geq 2.50$, H_1: $\mu < 2.50$

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับค่าสถิติที่ (T - Value) ของมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

คุณภาพการให้บริการ	**Test Value = 2.50**				
	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่า Sig. (2-tailed)	ค่า t
เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	88	3.08	0.23	0.000	23.586

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า Sig (2-tailed)= 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 และค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ในตาราง มากกว่าค่าที่กำหนดไว้ คือ 2.50 และค่า t มีค่าเป็นบวก (t=23.586) ดังนั้น จากการคำนวณค่าทางสถิติพบว่ายอมรับ H_0 ที่ว่า คุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ไม่ได้อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ปฏิเสธ H_1 ที่ว่าคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในนระดับค่อนข้างน้อย **ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย**ที่ว่า คุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านกระบวนการและขั้นตอน ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านผลผลิตและบริการ กับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลากร ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านผลผลิตและบริการ กับระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ	Pearson Correlation	r = 0.425(**)
	Sig. (2-tailed)	0.000
	N	88
ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	Pearson Correlation	r = 0.628(**)
	Sig. (2-tailed)	0.000
	N	88
ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ	Pearson Correlation	r = 0.532 (**)
	Sig. (2-tailed)	0.000
	N	88
ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ	Pearson Correlation	r = 0.415(**)
	Sig. (2-tailed)	0.000
	N	88
ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้	Pearson Correlation	r = 0.302(**)
	Sig. (2-tailed)	0.004
	N	88
ปัจจัย	ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดเชียงใหม่	
ปัจจัยด้านผลผลิตและบริการ	Pearson Correlation	r = 0.393 (**)
	Sig. (2-tailed)	0.000
	N	88

** Sig < .01 * Sig < .05

จากตารางที่ 5 เป็นผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านสถานที่ ด้านกระบวนการและขั้นตอน ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสาร ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ด้านผลผลิตและบริการ กับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlative Coefficient) พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ค่า Sig.= 0.000) โดยมีความแกร่งของความสัมพันธ์แตกต่างกันดังนี้

ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง (r = 0.628) โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก สำหรับ ปัจจัยด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ปัจจัยด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ และ ปัจจัยด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ในระดับปานกลาง ค่า r=0.425,r= 0.415 และ r= 0.532 ตามลำดับ โดยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 (Sig.= 0.000) นอกจากนี้ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และปัจจัยด้านผลผลิตและบริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ มีความแกร่งของความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างต่ำ ค่า r = 0.302 และ r = 0.393 ตามลำดับโดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 (Sig.= 0.000)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจ ที่ผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายผลดังนี้

1.ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง($\bar{X}$ = 3.07) และทุกด้าน ได้แก่ ด้านการให้บริการที่สามารถจับต้องได้ ด้านการให้ความใส่ใจ ด้านการสร้างความไว้ใจความน่าเชื่อถือ ด้านการสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า และ ด้านการสร้างความมั่นใจ มีมาตรฐานบริการอยู่ในระดับค่อนข้างสูงทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่สามารถให้บริการทุกด้านได้ค่อนข้างดีมากจึงส่งผลให้คุณภาพมาตรฐานบริการโดยรวมมีระดับมาตรฐานค่อนข้างสูง ผลการศึกษานี้เป็นไปตามแนวคิดของ Parasuraman , Zeithaml and Berry, 1990 : 28 ; Lovelock, 1996 : 464-466 อ้างถึงในวัชรภรณ์ อารีรัตนศักดิ์, 2563 : 96-98) ได้สรุปไว้ว่า ตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการมี 5 ประการคือ 1) ความเป็นรูปธรรมของบริการ (Tangibles) เช่น สถานที่ให้บริการมีความสะดวกสบายและเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ทันสมัย เป็นต้น 2) ความน่าเชื่อถือหรือไว้วางใจได้ (Reliability) สามารถทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกไว้วางใจได้ว่าการให้บริการมีความถูกต้องเที่ยงตรง 3)การตอบสนองความต้องการ (Responsiveness)

มีความพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ 4) การให้ความมั่นใจ (Assurance) มีความรู้และอัธยาศัยที่ดีในการให้บริการส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นในการใช้บริการ และ5) การเข้าใจการรับรู้ความต้องการของผู้รับบริการ (Empathy) โดยคำนึงถึงจิตใจและความแตกต่างของผู้รับบริการแต่ละบุคคล และสองคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ สาตราคม (2557 : 68-69) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการและความคาดหวังของผู้ประกันตนที่มีต่อสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการให้บริการ และเปรียบเทียบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี ตลอดจนศึกษาหาความคาดหวังของผู้ประกันตนที่มีต่อสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน

2.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการให้บริการตามมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ค่า Sig.= 0.000) โดย ปัจจัยด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง (r = 0.628) ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ และ ปัจจัยด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการในระดับปานกลาง ค่า r=0.425, r= 0.415 และ r= 0.532 ตามลำดับ ปัจจัยด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และปัจจัยด้านผลผลิตและบริการ มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพมาตรฐานการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ระดับค่อนข้างต่ำ ค่า r = 0.302 และ r = 0.393 ตามลำดับโดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของสำนักงานประกันสังคมใน**ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก**ดีมาก ($\overline{X}$ = 3.46) จึงส่งผลให้มีคุณภาพบริการในระดับค่อนข้างสูง **ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ** พบว่า มีการบริหารจัดการค่อนข้างดีมาก($\overline{X}$ = 2.92) **ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ** มีการบริหารจัดการค่อนข้างดีมาก ($\overline{X}$ = 3.12) **ด้านกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ** มีการบริหารจัดการดีมาก ($\overline{X}$ =3.31) ส่วน**ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้** มีการบริหารจัดการค่อนข้างดี ($\overline{X}$ = 3.12) **ด้านผลผลิตและบริการ** มีการบริหารจัดการได้ดี ($\overline{X}$ =2.96) ทั้งนี้เนื่องจากหากต้องการยกระดับมาตรฐานบริการที่สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับการบริหารจัดการทุกด้านให้ดีมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนทรัพย์ ราชวังเมือง (2559 : 1-2) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จ และความล้มเหลวในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของกรุงเทพมหานคร: กรณีศูนย์รับแจ้งทุกข์ 1555 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จในการบริการจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ได้แก่ 1)โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน 2) เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติเป็นอย่างดี 3)หน่วยงานมีความพร้อมด้านเทคนิคในการแก้ไขปัญหา 4) มีการวัดผลการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ และ 5) ผู้บริการให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา

เรื่องร้องเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรษมา เบนนอ (2561: 1-2) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรมที่ดิน : กรณีศึกษาสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี พบว่า ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านผลผลิตและบริการส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการเช่นเดียวกัน

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ผลของการจัดลำดับความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาอุปสรรคที่พบ 3 ลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1 ด้านอัตรากำลังของบุคลากร ลำดับที่ 2 คือ ด้านระบบสารสนเทศ ลำดับที่ 3 ด้านความรู้ความสามารถของบุคลากร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อัตรากำลังของบุคลากรในแต่ละกลุ่มงานมีจำนวนไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับปริมาณงานตามภารกิจของแต่ละกลุ่มงานและด้านการให้บริการ บางครั้งมีจำนวนผู้ให้บริการน้อย ทำให้เกิดความล่าช้าในการให้บริการ ผู้รับบริการต้องรอคอยเป็นระยะเวลายาวนาน เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มงานตามภารกิจของหน่วยงาน ระบบสารสนเทศยังไม่สอดคล้องกับการให้บริการในปัจจุบันเท่าที่ควร ระบบสารสนเทศมีการประมวลผลข้อมูลล่าช้าและไม่มีความเสถียร และบุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้เฉพาะงานที่ตนเองรับผิดชอบทำให้ขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในงานที่ไม่ใช่ของตนเอง อาจมีสาเหตุมาจากบุคลากรไม่มีการหมุนเวียนหน้าที่การทำงานเพื่อเพิ่มทักษะ เพิ่มพูนความรู้ในงานด้านอื่นที่อยู่ในภารกิจของสำนักงานประกันสังคม ดังนั้นถ้าต้องการยกระดับมาตรฐานการบริการให้สูงขึ้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม และผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของวิจิตต์ เอี่ยมสมบูรณ์ (2559 : 1-2) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการให้บริการภาครัฐ กรณีศึกษาศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน พบว่า ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน (OSOS) ประกอบด้วยความไม่เป็นแบบแผนเดียวกันของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และแบบฟอร์มเอกสารสำคัญต่างๆ ปัญหาด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง เช่นเดียวกัน ดังนั้น ถ้าต้องการยกระดับมาตรฐานบริการให้สูงขึ้นจำเป็นต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

4. จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่คาดหวังของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ กล่าวคือ มีความคาดหวังและต้องการให้มีการดำเนินการมากที่สุดใน 3 ลำดับแรก คือ ลำดับแรก ควรมีการจัดหาอัตรากำลังเพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับการทำงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานตามระเบียบ แนวปฏิบัติ ที่ไม่

สำคัญ และเน้นการบริการแบบ one Stop service และลำดับที่ 3 จัดให้มีการพัฒนา การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ การฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการใหม่ ๆ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะสอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและประสบการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการบริการของหน่วยงาน และเพื่อให้การให้บริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ สามารถให้บริการที่มีคุณภาพเป็นไปตามที่คาดหวัง (Expected Service) ของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ และผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ สาตราคม (2557 : 68-69) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการและความคาดหวังของผู้ประกันตนที่มีต่อสำนักงานประกันสังคม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สำนักงานประกันสังคมควรเข้าถึงจิตใจของผู้ประกันตน โดยให้ความสำคัญผู้มารับบริการประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ และอำนวยความสะดวกให้บริการในสถานที่ห่างไกล ส่วนในด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอกับผู้มารับบริการ มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ และมีผู้รับข้อร้องเรียนและแสดงความคิดเห็น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรรษมา เบนนอ (2561 : 1-2) ที่ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรมที่ดิน : กรณีศึกษาสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี ที่ให้ข้อเสนอแนะจากปัญหาและอุปสรรคการให้บริการ ได้แก่ 1. จัดบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอ ต่อการเอาใจใส่ดูแล ผู้มาใช้บริการเพื่อให้เกิดความประทับใจ และฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสร้างจิตสำนึกการให้บริการ มีการให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำชมเชยจากประชาชนเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ 2. มีแผนผังกระบวนการทำงาน ขั้นตอนในการติดต่อประสานงานที่ชัดเจนเข้าใจง่าย ลดขั้นตอน เพิ่มความสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม 3. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารและระบบสารสนเทศที่ทันสมัย 4.พร้อมให้บริการที่ถูกต้องแม่นยำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อให้เกิดการให้บริการที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านอัตราของบุคลากร เป็นปัญหามากที่สุด จึงควรมีการจัดหาอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการให้บริการ มีการวางแผนด้านการจัดสรรจำนวนอัตรากำลังที่เหมาะสมกับปริมาณงานในแต่ละภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีคุณภาพในการให้บริการสูงขึ้น

2. ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และเน้นการบริการแบบ one Stop service

3. จัดโครงการพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเปิดโลกทัศน์และเพิ่มศักยภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ ด้วยการฝึกอบรมภาคทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ การศึกษาดูงานยังสถานที่ที่มีระบบการให้บริการที่ทันสมัย เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์และสร้างความตระหนักรู้ในการมีจิตบริการพร้อมอุทิศตนให้กับงานเพื่อความสำเร็จขององค์การ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแบบเชิงลึกเกี่ยวกับด้านอัตรากำลังของแต่ละกลุ่มงานเมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจของแต่ละกลุ่มงาน เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาถึงจิตสำนึก ความตระหนักรับรู้ และทัศนคติ การให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

นรภัทร เขตต์วัฒน์. (2556). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล วังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี.* ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏบูรพา.

พัชรินทร์ สาตราคม. (2557). คุณภาพการให้บริการและความคาดหวังของผู้ประกันตนที่มีต่อสำนักงานประกันสังคม จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.* 5 (2), 68-69.

พูนทรัพย์ ราชวังเมือง. (2559). *ปัจจัยความสำเร็จ และความล้มเหลวในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของกรุงเทพมหานคร: กรณีศูนย์รับแจ้งทุกข์ 1555*. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรรษมา เบนนอ. (2561). *คุณภาพการให้บริการในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกรมที่ดิน : กรณีศึกษาสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขามีนบุรี.* บทความจากการค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วัชราภรณ์ อารีรัตนศักดิ์. (2563). *การจัดการคุณภาพการบริการ*. อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

วิจิตต์ เอี่ยมสมบูรณ์. (2559). *การพัฒนาการให้บริการภาครัฐ กรณีศึกษา : ศูนย์ประสานการบริหารด้านการลงลงทุน.* การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมถวิล วิจิตรวรรณา. (2565). สถิติความสัมพันธ์ : เลือกใช้อย่างไร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.* 8 (2), 1-15.

สำนักงานประกันสังคม (2565) . แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานประกันสังคมระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ฉบับทบทวน ปี 2565. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.sso.go.th/wpr/assets/upload/files_storage/sso_th/1fb894ce67e5a9dd0abddf388e225e85.pdf.

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่. (2565). *ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2565*. เชียงใหม่: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่.

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่. (2565). *ข้อมูลสถิติการกดรับคิว เพื่อรับบริการ ณ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: สำนักงานประกันสังคมจังหวัดเชียงใหม่.

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

Factors Affecting the Efficiency of Management in accordance with Good Governance Principles of Local Administrative Organizations A case study of Ban Khlong Sub-District Municipality, Muang District, Phitsanulok Province

นภาพร ตาแก้ว และ ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Napaorn Takaew and Phasakorn Dokchan

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : napaorn.t@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มอย่าง คือ ประชาชน จำนวน 388 คน ที่ได้จากสูตรของยามาเน่ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.864 สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านการจัดบุคลากร ด้านการอำนวยการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน และด้านการงบประมาณ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผล 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า (1) ปัญหา อุปสรรค คือ บางครั้งการดำเนินงานอาจจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ ที่กระทำเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน รวมทั้งการดำเนินโครงการ กิจกรรมอาจจะขาดความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็นมีน้อย (2) ข้อเสนอแนะ

* วันที่รับบทความ : 20 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 มิถุนายน 2566; วันตอบรับบทความ : 16 มิถุนายน 2566

Received: March 20 2023; Revised: June 15 2023; Accepted: June 16 2023

พบว่า การดำเนินงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ เป็นหลัก เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผล; ประสิทธิภาพ; การบริหารจัดการ; ธรรมาภิบาล

Abstracts

The objectives of this research were to study : 1) the level of the efficiency of management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations, 2) the factors affecting the efficiency of management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations, and 3) the problems, obstacles and suggestions for the management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations. Using Quantitative Research. The sample was 388 personnel from the table of Yamane. The tool of this study was the questionnaire with the 0.864 of reliability. The statistics used frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis with Enter Method.

Results of the Research: 1) The efficiency of management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations was at the high level. 2) The factors affecting the efficiency of management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations was at the highest level. Then, it was coordinating, reporting, planning, staffing, directing and budgeting. Moreover, the factors on staffing, directing, coordinating, reporting, and budgeting affected the efficiency of management in accordance with the Good Governance principles at 0.01 of statistical significance. However, the others did not affect the efficiency of management in accordance with the Good Governance principles. And 3) The problems, obstacles and suggestions for the management in accordance with the Good Governance principles of the local administrative organizations: A case study of Ban Khlong Sub-District Municipality, Muang District, Phitsanulok Province found that 1) the problems and obstacles were that sometimes, the organizations did not abide by law and regulations for the benefit of the people. Doing the projects and activities had no the responsibility and honesty in opening the information and opening the opportunity in the workers and the people in the local to know, learn and give the opinion. 2) the suggestions were that the organizations should abide by law and regulations for the benefit of the people, promote the personnel having the conscious in working, have the honesty in opening the information and opening the opportunity in the workers and the people in the local to know and learn.

Keywords : Influencing Factors; Efficiency; Management; Good Governance

บทนำ

การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กฎหมายต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารจัดการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาเป็นไปตามนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การบริหารท้องถิ่นควรคำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งถือได้ว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้หน่วยงานราชการท้องถิ่นบริหารราชการและการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการรวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดการอำนวยความสะดวกและเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ การบริหารราชการมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (ปัณณทัต นอขุนทด, 2556 : 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 โดยกำหนดให้มีการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจ การบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกำกับการปฏิบัติราชการของส่วนต่าง ๆ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ข้อ 52 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามแนวพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสมาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0892.4/ ว 2929 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2550 จัดส่งหลักเกณฑ์การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จังหวัด แจกจ่ายให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

เทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นอีกองค์กรที่พบปัญหาเบื้องต้นที่ส่งต่อประสิทธิผลในการบริหารงาน คือ ปัญหาด้านบุคลากรที่ไม่เพียงพอ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานรับภาระงานมากมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรอยู่ตลอดเวลาในลักษณะของการ โอนย้าย ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน การรับผิดชอบงาน โดยเฉพาะบุคลากรที่เคยผ่านการอบรม สถานที่ในการจัดเก็บเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ไม่เป็นกิจจะลักษณะ ขาดการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารที่เป็นระบบ และขาดความเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารระหว่างส่วนราชการและขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถในด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ จึงส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนในพื้นที่สภาพการณ์ปัจจุบันในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นกว่าในอดีตอย่างมาก โดยเฉพาะในสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบทที่ต้องมีแนวทางการบริหารจัดการที่หลากหลายและต้องสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานได้อย่างยืดหยุ่นตลอดเวลา อันเนื่องมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์การ เช่น แรงกดดันเรื่องการจัดการต้นทุน ข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพการบริการกระบวนการทำงาน และการบริหารงานที่ล่าช้า ปัญหาความไม่โปร่งใสในการทำงาน ความหลากหลายของความต้องการของผู้ใช้บริการ ความรุนแรงในการแข่งขัน กระแสความนิยมของเครื่องมือทางการจัดการความต้องการได้รับการยอมรับจากสาธารณชนหรือองค์การอื่น ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ประกอบกับกระแสแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่ได้แพร่หลายในหลายประเทศ (เทศบาลตำบลบ้านคลอง, 2565 : 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างและการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทั้งยังช่วยให้การขับเคลื่อนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านคลอง มีประชากร จำนวนทั้งสิ้น 13,134 คน (เทศบาลตำบลบ้านคลอง, 2565 : 1) 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านคลอง จำนวน 388 คน ได้จากการแทนค่าในสูตรของยามาเน่ (Yamana)

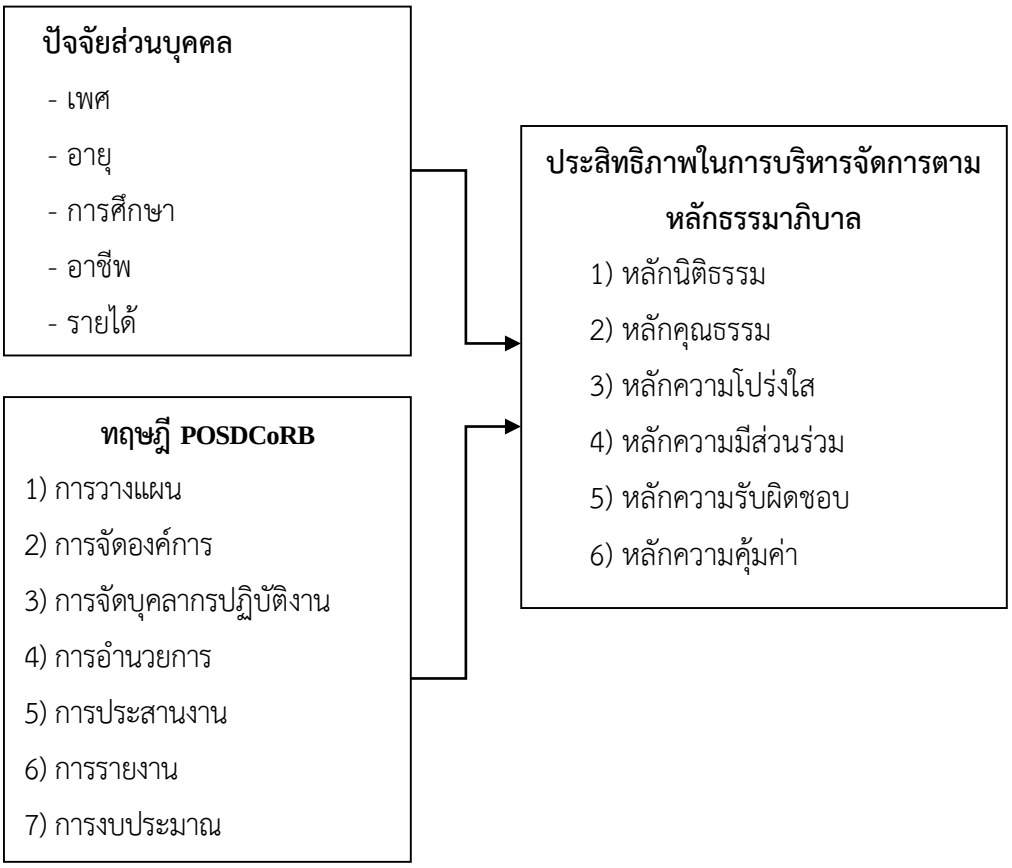
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านคลอง จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.864

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านคลอง จำนวน 388 คน ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งทฤษฎี POSDCoRB ของกูลิกและลูเทอร์ (Gulick and Urwick อ้างถึงใน ฐานปนา ฉิ่นไพศาล, 2559) และแนวคิดของชนะศักดิ์ ยุวบูรณ (2543) โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม

ลำดับ	ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	หลักนิติธรรม	3.96	0.74	มาก
2.	หลักคุณธรรม	3.98	0.65	มาก
3.	หลักความโปร่งใส	3.87	0.75	มาก
4.	หลักความมีส่วนร่วม	3.90	0.72	มาก
5.	หลักความรับผิดชอบ	3.88	0.65	มาก
6.	หลักความคุ้มค่า	3.88	0.78	มาก
	ภาพรวม	**3.91**	**0.62**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.91) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หลักคุณธรรม ($\overline{X}$ = 3.98) รองลงมา คือ หลักนิติธรรม ($\overline{X}$ = 3.97) หลักความมีส่วนร่วม ($\overline{X}$ = 3.96) หลักความรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 3.88) หลักความคุ้มค่า ($\overline{X}$ = 3.88) และหลักความโปร่งใส ($\overline{X}$ = 3.87) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1.	การวางแผน	3.93	0.68	มาก
2.	การจัดองค์การ	4.05	0.68	มาก
3.	การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน	3.91	0.73	มาก
4.	การอำนวยการ	3.91	0.63	มาก
5.	การประสานงาน	3.99	0.71	มาก
6.	การรายงาน	3.95	0.71	มาก
7.	การงบประมาณ	3.89	0.75	มาก
	ภาพรวม	**3.95**	**0.60**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.95) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดองค์การ ($\overline{X}$ = 4.05) รองลงมา คือ การประสานงาน ($\overline{X}$ = 3.99) การรายงาน ($\overline{X}$ = 3.95) การวางแผน ($\overline{X}$ = 3.93) การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ($\overline{X}$ = 3.91) การอำนวยการ ($\overline{X}$ = 3.91) และการงบประมาณ ($\overline{X}$ = 3.89) ตามลำดับ

2.2 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวพยากรณ์		B	Std.E.	Beta	t	Sig.
การวางแผน	(X1)	-.024	.040	-.026	-.586	.558
การจัดองค์การ	(X2)	.001	.031	.001	.030	.976
การจัดบุคลากร	(X3)	.120	.028	.144	4.249	.000
การอำนวยการ	(X4)	.268	.037	.274	7.228	.000
การประสานงาน	(X5)	.257	.030	.296	8.681	.000
การรายงาน	(X6)	.095	.033	.110	2.868	.004
การงบประมาณ	(X7)	.230	.025	.280	9.181	.000
ค่าคงที่		.189	.079		2.377	.018
$R = 0.930$	$R^2 = 0.865$	$SE_{est} = 0.228$				
$F = 346.444^{**}$	Sig = 0.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การจัดบุคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตาราง 4 ปัญหา อุปสรรคการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	ความถี่ (f)
1.	ในการดำเนินบางครั้ง อาจจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่กระทำเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน	23
2.	ในบางโครงการ กิจกรรมบุคลากรอาจจะขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่	19
3.	บุคลากรบางท่านอาจจะขาดความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ	15
4.	ในบางกิจกรรมอาจจะไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา	13

จากตาราง 4 ปัญหา อุปสรรคการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 1) ในการดำเนินบางครั้ง อาจจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่กระทำเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน 2) ในบางโครงการ กิจกรรมบุคลากรอาจจะขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ 3) บุคลากรบางท่านอาจจะขาดความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบ และ 4) ในบางกิจกรรมอาจจะไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา

ตาราง 5 ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1.	ดำเนินงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่โดยเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน	24
2.	ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม	18
3.	ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชน	12
4.	เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา	11

จากตาราง 5 ข้อเสนอแนะและแนวทางปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 1) ดำเนินงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่โดยเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชน 2) ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม 3) ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชน และ 4) เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยที่มีประเด็นหน้าสนใจ ดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณรัช คณานุรักษ์ (2561 : 284-298) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกบงานวิจัยของพลวัฒน์ วิไลชื่นผล (2562 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสำนักขาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยที่การจัดบุคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่นไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณรัช คณานุรักษ์ (2561 : 284-298) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พิพัฒน์ นารินรักษ์

(2563 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพ ตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านคลอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1) ปัญหา อุปสรรค คือ ในการปฏิบัติงานบางครั้งอาจจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งการดำเนินโครงการ กิจกรรมอาจจะขาดความรับผิดชอบ ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ตรงไปตรงมาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และอาจจะไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา 2) ข้อเสนอแนะ พบว่า การบริหารงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือเสนอปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกิฏ ศรีชนะ, ศิริพงษ์ อรุณเดชาชัย, ทรงเกียรติ ล้านพลแสน และชุติภา บุตรดีวงษ์ (2564 : 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการตามหลักธรรมาภิบาลที่สำคัญได้แก่ ปัญหาบุคลากร ปัญหาการจัดสรร งบประมาณ ปัญหาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาเทคโนโลยี และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ใช้อำนาจหรือบริหารงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่างๆ ที่มีอยู่โดยเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ

2. ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

3. ส่งเสริมให้บุคลากรพึงมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชน

4. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดง ความคิดเห็นหรือเสนอปัญหา

5. ให้การทำงานมีคุณภาพสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียภายในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาองค์ความรู้และความเข้าใจต่อกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับในการดำเนินงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอื่นต่อไป

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอื่นต่อไป

3. ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรณรัช คณานุรักษ์. (2561, กรกฎาคม - ธันวาคม). ความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติของเทศบาลเมืองกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.* 14 (2), 284-298.

เทศบาลตำบลบ้านคลอง. (2565). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565)*. พิษณุโลก: เทศบาลตำบลบ้านคลอง**.**

ปัณณทัต นอขุนทด. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา.* โครงงานวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา. สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

พงษ์พิพัฒน์ นารินรักษ์. (2563). *ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พลวัฒน์ วิไลชื่นผล. (2562). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม. สถาบันเทคโนโลยีแหงสุวรรณภูมิ.

พิกิฏ ศรีชนะ, ศิริพงษ์ อรุณเดชาชัย, ทรงเกียรติ ล้านพลแสน และ ชุติภา บุตรดีวงษ์. (2564). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุดรธานี***.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.**

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Development of Thai Language Learning Activities With Brain – Based Learning Management on Types of Words for Prathom 6 Students

รัตนาพร คงยวง และ น้ำทิพย์ องอาจวาณิชย์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Rattanaporn Khongyuang and Namthip Ongrardwanich

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: rattanapornjena27@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายสองฝั่งยมสามัคคี อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 12 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหนองสามพญา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 7 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 จำนวน 7 ชุดกิจกรรม รวม 14 ชั่วโมง (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ t-test dependent samples

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิด

* วันที่รับบทความ : 14 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 7 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 8 เมษายน 2566

Received: March 14 2023; Revised: April 7 2023; Accepted: April 8 2023

ของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.25 , S.D. = 0.16)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรม; การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน; ชนิดของคำ; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstracts

The objectives of this research were (1 (to development of thai language learning activities with brain – based learning management on types of words for prathom 6 students (2 (to compare pre- and post-study achievements using a thai language learning activities with brain – based learning management on types of words for prathom 6 students and (3) to study the satisfaction of prathom 6 students towards thai language learning activities with brain – based learning management on types of words. The populations used in this research were prathom 6 students in Songfangyomsamakkee group KongKrailas District Sukhothai Province there are 12 schools with 12 classrooms. The samples used in the research were prathom 6 students. The research is conducted on the 2nd semester in 2022 at Bannong sampaya school . which each room has 7 students by using a Simple Random Sampling.

The research instrument consists of (1) Thai language learning activities with brain – based learning management on types of words for prathom 6 students 7 students 14 hours. (2) Thai language learning achievement test types of words is a multiple-choice type, 4 options, 30 items and (3) Assessment form of student satisfaction with Thai language learning activity set with brain-based learning management on types of words. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, and t-test dependent samples

The following were the results (1) the results of the development of the Thai language learning activity package; With a brain-based learning management on types of words for Prathom 6 students who were examined by experts, overall, it was appropriate at the highest level. (2) Comparison results Achievement before school and after school by using a set of Thai language learning activities With the brain-based learning management on types of words for Prathom 6 students, their post-test scores were significantly higher than before at the .05 level and (3) The students were satisfied with their learning using the Thai language learning activity package. With the brain-based learning management, the subjects, types of words, were satisfied at a high level. ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.16)

Keywords: Activity Package; Brain-Based Learning; Type of Words; Learning Achievement

บทนำ

ปัจจุบันภาษาไทยเป็นวิชาที่สำคัญสำหรับคนไทยทั้งในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูดให้สามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว นอกจากจะใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารแล้วยังใช้ภาษาไทยในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยควรมุ่งเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ตามที่กระทรวงศึกษาได้จัดวิชาภาษาไทยให้เป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชนิดของคำเป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญในหลักการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการ ส่งผลให้การสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับคำกล่าวของ นารถนารี อินฒะสอน (2550 : 3) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักภาษาว่า ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักภาษามากเท่าใดก็จะใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งการสอนหลักภาษาจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในภาษาดีขึ้น แล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และที่สำคัญสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ในอนาคตได้อีกด้วย

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะให้ความสำคัญเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ แต่จากการจัดการเรียนการสอน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนขาดการมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านหลักภาษาไทยและการใช้ภาษาต่ำกว่าสาระอื่น ๆ โดยพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าสาระหลักการใช้ภาษา ตัวชี้วัดที่ ท 4.1 ป.6/1 วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค นักเรียนมีคะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่น ๆ ในหลักการใช้ภาษา แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งอาจเกิดจากครูใช้วิธีสอนโดยการบรรยาย แบบเดียวตลอดคาบเรียน ไม่ใช้วิธีสอนแบบอื่นและการใช้หนังสือเพียงเล่มเดียว ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพียงเล็กน้อย (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565 : ออนไลน์)

จากการศึกษาปัญหาและสาเหตุการเรียนวิชาภาษาไทยนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ได้นั้น ควรให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้วย เนื่องจากสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจจะเป็นตัวกลางกระตุ้นความสนใจในการเรียนของนักเรียน เนื่องจากสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นจะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดทำ พัฒนา และเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับความแตกต่างทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ การเลือกใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพนั้นยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ และสามารถจดจำได้นานยิ่งขึ้น ซึ่งสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมนั่นคือ ชุดกิจกรรมการสอนภาษาไทย การนำชุดกิจกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ด้านหลักภาษา ในเรื่องชนิดของคำของนักเรียน เนื่องจากผู้เรียนจะได้ใช้

ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยสามารถสรุปความรู้ที่ได้เรียนรู้ รวมทั้งการทำใบงานในชุดกิจกรรมการสอนที่อยู่ในชุดกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการคิดเป็น วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ (ไสว ฟักขาว, 2551 : 21) ดังนั้น กิจกรรมที่ถูกออกแบบไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กับผู้เรียน จึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย

การจัดการเรียนรู้เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ครูผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการมุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้ การเชื่อมโยง ประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อการเรียนรู้นั้นซึ่งการจัดการเรียนรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน Brain based Learning จะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยได้ จากการที่ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ดังที่ ทิศนา แขมมณี (2559 : 10-12) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานเป็นการประยุกต์นำเอาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของสมองที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับโครงสร้างของสมอง หากสมองสามารถทำงานได้ตามปกติก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการใช้ภาษาไทย ในเรื่องชนิดของคำ เนื่องจากเป็นเรื่องที่สำคัญ และต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะทางภาษาไทยหลาย ๆ ด้าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนด้วยชุดกิจกรรมตามความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้นักเรียนสามารถประกอบกิจกรรม แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบ สรุปความคิดรวบยอด และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายสองฝั่งยมสามัคคี อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 12 โรงเรียน จำนวน 12 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองสามพญา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 7 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุดกิจกรรม รวม 14 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ภาษาไทย หนังสือเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกระทรวงศึกษาธิการ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดของคำไทย

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดเนื้อหาและโครงสร้างในการเรียน เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ได้นำไปกำหนดไว้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 วิเคราะห์เนื้อหา สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.4 ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยชุดกิจกรรมมีทั้งหมด 7 ชุด ประกอบด้วย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	1	คำนาม	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	2	คำสรรพนาม	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	3	คำกริยา	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	4	คำวิเศษณ์	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	5	คำบุพบท	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	6	คำสันธาน	2 ชั่วโมง
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	7	คำอุทาน	2 ชั่วโมง

ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุดนั้น จำแนกออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.4.1 คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู ประกอบด้วยคำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คำชี้แจงสำหรับครู จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้ ใบกิจกรรม เฉลยคำตอบ

1.4.2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1.4.2.1 ขั้นเตรียมความพร้อม การจัดเตรียมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ดี สู่การตื่นตัวที่ผ่อนคลายพร้อมที่จะเรียนรู้ ลดความกังวล โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมผ่อนคลาย เช่น ทำสมาธิ การบริหารสมอง การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง การทบทวนบทเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน

1.4.2.2 ขั้นเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอความรู้ใหม่ผ่านสื่อ การเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น สื่อของจริง บัตรภาพ บัตรคำ รวมถึงประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

1.4.2.3 ขั้นฝึก เป็นการฝึกทบทวนซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจและความชำนาญในเนื้อหา มีการปรับปรุงและพัฒนาผลงานโดยใช้แบบฝึกหัด

1.4.2.4 ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และความคิดรวบยอดของบทเรียนเพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้งและประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด โดยใช้กระบวนการตอบคำถามสรุปความรู้ที่ได้จากบทเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1.4.2.5 ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน

1.4.3 ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนประกอบด้วย ชื่อชุดกิจกรรม คำชี้แจง (สำหรับนักเรียน) จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้ ใบกิจกรรม

1.5 สร้างแบบประเมินชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) Rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 :103)

1. 6นำชุดกิจกรรมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขส่วนที่บกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำชุดกิจกรรมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.8 นำชุดกิจกรรมที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกง (ราษฎร์อุทิศ) อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.9 นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองสามพญา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดของคำ

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชนิดของคำ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 นำจุดประสงค์การเรียนรู้มากำหนดจำนวนข้อสอบตามที่ต้องการ

2.4 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบและสร้างข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย

2.5 สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดของคำ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เมื่อผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำมาคัดเลือกเพื่อนำมาใช้ จำนวน 30 ข้อ

2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดของคำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อพิจารณาหาค่าความสอดคล้อง (Index of item

objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ และนำไปปรับปรุงแก้ไข โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .05 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกง (ราษฎร์อุทิศ) นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2 – 0.8 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 – 1.00 จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.22 – 0.69 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.37 – 0.75

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่คัดเลือกแล้ว หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

2. 10นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้มาจัดทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก

2. 11นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองสามพญา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งองค์ประกอบของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ เป็น 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านเจตคติ รวม 10 ข้อ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratting Scale) 5 ระดับ

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และประเมินความตรงเชิงเนื้อหาหรือพิจารณาว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้

3.5 นำความคิดเห็นที่ได้รับจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ไว้ใช้ต่อไป เพราะถือว่าเป็นข้อความที่มีความตรงตามเนื้อหา

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองสามพญา อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จำนวน 7 คน ที่ผ่านการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ รวมเวลาที่ใช้ทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหนองสามพญา ตำบลกง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ชี้แจงให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

2. ทดสอบนักเรียนก่อนเรียน เรื่อง ชนิดของคำ ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. จัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาในการสอน 14 ชั่วโมง

4. ทดสอบนักเรียนหลังเรียน เรื่อง ชนิดของคำ ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ

6. รวบรวมคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. คำนวณหาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหาหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละรายการแล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยให้เป็นระดับความเหมาะสม โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมของชุดกิจกรรม โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่3 . 50ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน1 . 00

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนน

จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบแบบที กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent samples)

3. หาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำผลไปแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเป็น 5 ระดับ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หลักการชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชนิดของคำ ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีผลรวมการพิจารณาความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4 . 86และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ0 . 28($\bar{x}$ = 4.86 , S.D.= 0.28) สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้

ตารางที่ 1 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1.ด้านคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้			
1. 1คู่มือครูมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.74	0.47	มากที่สุด
1. 2คู่มือนักเรียนมีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.77	0.46	มากที่สุด
1. 3คู่มือระบุบทบาทของครูผู้สอนและนักเรียนมีความชัดเจน ง่ายต่อการเตรียมตัวก่อนเรียน และสามารถปฏิบัติได้	4.80	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.77	0.46	มากที่สุด
2.ด้านเนื้อหา			
2. 1เนื้อหามีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.77	0.46	มากที่สุด
2. 2การจัดลำดับเนื้อหาสาระถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชา	4.74	0.47	มากที่สุด
2. 3เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและน่าสนใจกับผู้เรียน	4.71	0.49	มากที่สุด
2. 4เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.94	0.12	มากที่สุด
2. 5เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก	4.97	0.06	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.82	0.32	มากที่สุด
3.แผนการจัดการเรียนรู้			
3. 1จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้	4.97	0.06	มากที่สุด

3. 2จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ สามารถวัดผลได้	4.80	0.44	มากที่สุด
3. 3 สาระสำคัญมีความสอดคล้องกับหัวเรื่องและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.91	0.19	มากที่สุด
3. 4กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน	5.00	0.00	มากที่สุด
3. 5กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.94	0.12	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.92	0.16	มากที่สุด
4. ด้านสื่อประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้			
4. 1ใบงาน ใบกิจกรรม มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
4. 2คำอธิบายกิจกรรม มีความเหมาะสม สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. 3ใบความรู้ ใบงาน มีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. 4ใบงาน ใบกิจกรรม มีความยากง่ายเหมาะสม	4.77	0.46	มากที่สุด
4. 5ใบงาน ใบกิจกรรม มีความดึงดูดเร้าความสนใจของผู้เรียน	4.80	0.44	มากที่สุด
4. 6คำสั่งมีความชัดเจน ได้ใจความ นักเรียนปฏิบัติตามได้	4.80	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.89	0.22	มากที่สุด
5.ด้านการวัดและประเมินผล			
5. 1การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด
5. 2การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.77	0.46	มากที่สุด
5. 3เครื่องมือวัดและประเมินผลมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เหมาะสม	4.97	0.06	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.84	0.32	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	4.86	0.28	มากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 พบว่า ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
คะแนนก่อนเรียน	7	30	12.14	5.49	5.905*	.001
คะแนนหลังเรียน	7	30	23.42	2.63		

*P <. 05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ23 . 42คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที) t-test (พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ มี 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ (n = 7)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความรู้	4.42	0.51	มาก
ด้านทักษะ	4.21	0.84	มาก
ด้านเจตคติ	4.14	0.93	มาก
เฉลี่ยรวม 3 ด้าน	4.25	0.16	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจจากนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 คน ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.25 , S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านความรู้ ($\bar{x}$ = 4.42 , S.D. = 0.51) ด้านทักษะ ($\bar{x}$ = 4.21 , S.D. = 0.84) ด้านเจตคติ ($\bar{x}$ = 4.14 , S.D. = 0.93)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่พบมาอภิปรายผล โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบการพัฒนาความเหมาะสม ด้านคู่มือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น ในงานวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาชุดกิจกรรมจำนวน 7 ชุด จากผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญโดยภาพรวมพบว่า จากผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด) $\bar{x}$ = 4.86 , S.D. = 0.28) ทั้งนี้เนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับชุดกิจกรรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์) 2523 : 115-116) ได้กล่าวว่า การสร้างชุดกิจกรรมมีแนวคิด 5 ประการคือ 1 (ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล 2 (เปลี่ยนการสอนจากเดิม 3) การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการใช้สื่อการสอน 4 (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน 5(ทฤษฎีการเรียนรู้และหลักจิตวิทยา ทำให้การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ จากการลงมือปฏิบัติจริง การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายมาช่วยสอน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ในการจัดการเรียนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย นอกจากนี้ยังศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แล้วมาดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น ได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นจึงทำให้ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการเรียนจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน มีคุณภาพแสดงถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนและสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ทั้ง 7 ชุดกิจกรรมนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องเช่นเดียวกับที่สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553 : 21-22) กล่าวว่า คุณค่าและประโยชน์ของชุดกิจกรรมนั้นทำให้ผู้เรียนมีสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการอ่านและสรุปความรู้อย่างเป็นระบบ ผู้เรียนได้ลงมือทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ ทำให้นักเรียนคิดและแก้ปัญหาเป็น มีวินัยในตนเองจากการที่ปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ของชุดกิจกรรมการตรวจแบบฝึกหัดแบบฝึกทักษะการเรียนรู้หรือใบงานด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟัง

ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปศึกษานอกเวลาเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการออกแบบของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการศึกษาด้วยตนเอง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม การจัดเตรียมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ดี สู่การตื่นตัวที่ผ่อนคลายพร้อมที่จะเรียนรู้ ลดความกังวล โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมผ่อนคลาย โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม (Brain gym) ให้นักเรียนทำกิจกรรมขยับกายขยายสมองก่อนเรียนด้วยเพลงและทำท่าทางประกอบเพลง เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เกิดการตื่นตัวและอยากเรียนรู้ จากการจัดการเรียนการสอนพบว่านักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เกิดรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ลภัลดา จูเมฆา (2555 : 89-94) ได้เสนอกรอบกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ในขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่อ่าน 2) ขั้นเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอความรู้ใหม่ผ่านสื่อ การเรียนรู้ที่น่าสนใจ เช่น สื่อของจริง บัตรภาพ บัตรคำ สังเกตพบว่า นักเรียนแสดงความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมให้เสร็จทันเวลา โดยร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยกันตอบคำถาม และแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ได้ โดยมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ 3) ขั้นฝึก เป็นการฝึกทบทวนซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจและความชำนาญในเนื้อหา มีการปรับปรุงและพัฒนาผลงานโดยใช้แบบฝึกหัด นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยนำมาใช้ในการเรียน สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม 4) ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และความคิดรวบยอดของบทเรียนเพื่อเป็นการทบทวน ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้รวบยอดจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ ซึ่งผู้เรียนมีความเข้าใจ สามารถเขียนคำตอบที่เหมาะสมกับเรื่อง ส่วนนักเรียนที่สรุปความรู้ไม่ถูกต้อง ครูได้ให้คำแนะนำสำหรับนักเรียนที่สร้างองค์ความรู้ที่ผิด เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ถูกต้อง

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.25, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากตามลำดับดังนี้ ด้านความรู้ ($\bar{x}$ = 4.42, S.D.= 0.51) ด้านทักษะ ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.84) ด้านเจตคติ ($\bar{x}$ = 4.14 , S.D. = 0.93) ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่อง ชนิดของคำได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนเกิด

ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากมีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความสนุกสนาน เช่น กิจกรรมขยับกายขยายสมองพร้อมทำท่าทางประกอบเพลง การตอบคำถาม การแต่งประโยค ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตลอดจนผู้เรียนได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เขมจิรา เครือตา (2561 : 99) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุดิกจรรมที่สร้างขึ้นมีกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นลำดับขั้นตอนโดยเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรเพิ่มระยะเวลาในการทำกิจกรรมในขั้นนำไปใช้ให้ผู้เรียนมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและทบทวนได้ด้วยตนเอง

2.ครูผู้สอนต้องศึกษาและทำความเข้าใจนักเรียนแต่ละคนที่มีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูผู้สอนควรให้คำแนะนำในการเรียนเรื่องชนิดของคำที่ถูกต้องให้แก่นักเรียน ตลอดจนมีการปรึกษากันระหว่างเพื่อนได้ หรืออาจมีการเสริมแรงด้วยคำพูดหรือรางวัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายาม มีความมั่นใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น

3. ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาของชุดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน คือ ต้องศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรม ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไปปรับใช้กับเนื้อหาอื่น ๆ ในรายวิชาภาษาไทย เช่น การอ่านสะกดคำ การอ่านจับใจความ เป็นต้น

2. ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ชนิดของคำ โดยใช้เทคนิคการสอนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การใช้เพลง เกม สื่อมัลติมิเดีย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.

เขมจิรา เครือตา. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดใช้สมองเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นารถนารี อินฒะสอน. (2550). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำและชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค* TAI *กับการสอนปกติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ลภัลดา จูเมฆา. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *ออนไลน์*.สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา http://www.newOnetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพริ้นติง.

ไสว ฟักขาว. (2551). *หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: เอมพันธ์.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

Factors Affecting Organization Engagement of Local Administrative Organization Personnel in Si Samrong District Sukhothai

ศิรประภา รอดแก้ว และ ธนัสถา โรจนตระกูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Siraprapa Rodkaew and Tanastha Rojanatrakul
Pibulsongkram Rajabhat University
Corresponding Author, E-mail : siraprapa.r@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชาชน คือ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 196 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.926 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล และการได้รับการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร และ 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมอบหมายภาระหน้าที่ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร ควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพและด้านนันทนาการของบุคลากร และควรให้การสนับสนุนและยอมรับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล; ความผูกพันต่อองค์กร; บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

---

* วันที่รับบทความ : 20 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 มิถุนายน 2566; วันตอบรับบทความ : 16 มิถุนายน 2566
Received: March 20 2023; Revised: June 15 2023; Accepted: June 16 2023

Abstracts

The objectives of this research were 1) to study the level of organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization 2) to study the factors affecting the organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization and 3) to study the suggestions and guidelines for making the organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization This research applied the Quantitative Research with the Survey Research. The sample was 196 personnel. The tool of this study was the questionnaire with the 0.926 of reliability. The statistics used frequency, percentage, mean, standard deviation, and Multiple Regression Analysis with Enter Method.

Results of the Research 1) The level of the organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization was at the high level. 2) The factors affecting the organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization was at high level. When considering each aspect, it was found that the job description was at the highest level. Then, it was governing, benefit, responsibility, acceptance, working progress, working success, policy and administration, working state and stability, and relationship of the colleagues. Moreover, the working success and the acceptance affected the organizational commitment of personnel at 0.01 of statistical significance. The relationship of the colleagues affected the organizational commitment of personnel at 0.05 of statistical significance. However, the others did not affect the organizational commitment of personnel. 3) The suggestions and guidelines for making the organizational commitment of personnel at Local Administrative Organization found that Local Administrative Organization should assignment the duty to the knowledge, capability and skill of the personnel, give the importance to the heath welfare and recreation of the personnel, and support and accept the knowledge and capability in working of the personnel.

Keywords : Affecting factors; Commitment to the organization; Local government personnel

บทนำ

ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) และแสวงหาเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เช่น การบริหารทรัพยากรบุคคลโดยใช้สมรรถนะเป็นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ได้รับความนิยมนามาใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมถึงภาคราชการของไทยที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงได้นาแนวคิดระบบสมรรถนะมาปรับใช้เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับหน้าที่และส่งเสริมในการปฏิบัติหน้าที่และภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากองค์กรใดมีทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับสมรรถนะ ขององค์กร ย่อมทาให้องค์กรก้าวไปในทิศทางที่พึงประสงค์ได้ (บุญอนันต์ พินัยทรัพย์, 2562 : 5)

ทรัพยากรมนุษย์จึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความก้าวหน้าขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถและความทุ่มเทในการทำงานของพนักงานเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้ ความผูกพันของบุคลากร (Employee engagement) เป็นทัศนคติของบุคลากรทั้งที่แสดงออกถึงความคิด ความรู้สึก การรับรู้ และการเรียนรู้ของพนักงาน ที่ส่งผลต่อ ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อองค์การ บุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์การจะมีพฤติกรรมการตระหนักถึงความสำคัญและมีแรงบันดาลใจต่อบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนที่มีต่อพฤติกรรมการทำงานในเชิงพัฒนา และจะมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลซึ่งช่วยทำให้เกิดความร่วมคิด ร่วมใจ และความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อการสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานโดยส่งผลต่อผลิตภาพ และคุณภาพขององค์การ บุคลากรทุกส่วนในองค์การ มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างพัฒนา และรักษาสัมพันธภาพที่ดีซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างสรรค์ความผูกพันของพนักงานให้มีต่อ องค์การ บุคลากรทุกคนที่มีความพึงพอใจในการทำงาน และความสุข ในการทำงานนั้นใช่ว่าจะมีความผูกพันกับองค์การเสมอไป ดังนั้นการสร้างความผูกพันของบุคลากร จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยทำให้บุคลากรเกิดความผูกพันกับองค์การได้ (ณัช อุษาคณารักษ์, 2554 : ออนไลน์)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง มีจำนวน 13 แห่ง มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 440 คน แยกเป็นพนักงานส่วนตำบล จำนวน 244 คน และพนักงานจ้างทั่วไป และตามภารกิจ จำนวน 196 คน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง, 2565 : 1) ประกอบไปด้วย เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้นำการบริหาร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน เข้ามาทำหน้าที่บริหารงาน แต่งตั้งรองนายก และเลขานุการ ซึ่งมิใช่สมาชิกสภา เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารงาน และสมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการทำงานคราวละ 4 ปี มีหน้าที่พิจารณาออกกฎหมายตรวจสอบควบคุมการบริหาร หากมีการยุบสภา หรือหมดวาระก็จะมีการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนนายกและคณะผู้บริหารใหม่เข้ามาบริหาร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายการทำงาน เปลี่ยนแปลงบุคลากรที่ขององค์การ หรือพนักงานในหน่วยงานที่เป็นกลุ่มบุคคลที่เคยปฏิบัติงานร่วมกับนายกหรือคณะบริหารชุดเก่า ซึ่งอาจไม่ได้รับความไว้วางใจ ซึ่งพนักงานก็อาจจะเกิดความลำบากใจ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ความผูกพันต่อองค์กรลดน้อยลง ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิด การโอน การย้าย การลาออก และการว่างของตำแหน่งในหลาย ๆ แห่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง, 2565 : 1) ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เคยมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงของระดับความผูกพันของบุคลาหรที่มีต่อองค์กร และเพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากรในองค์กร อันจะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจให้เกิด

ความรัก ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นองค์ความรู้ในองค์กร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร คือ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 13 แห่ง จำนวน 196 คน โดยเก็บจากประชากรทั้งหมด เนื่องจากเป็นกลุ่มประชากรที่ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จำศึกษาวิจัยเรื่องนี้ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง, 2565 : 1)

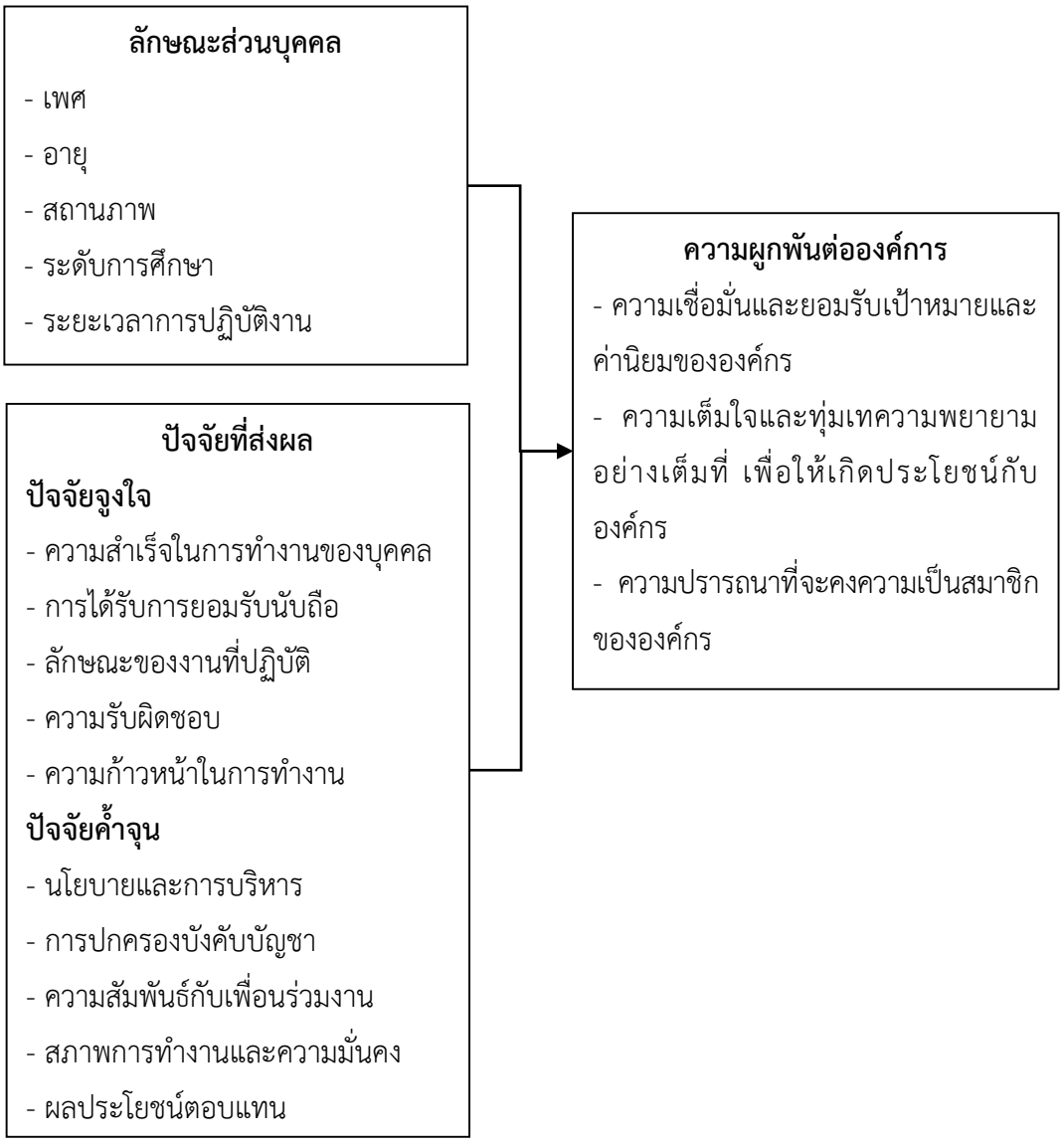
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 3) ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ 4) ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยสร้างมาจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และดำเนินการสร้างและปรับแบบสอบถาม โดยเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องในแต่ละข้อตั้งแต่ 0.5 - 1.0 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) กับพนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จำนวน 30 คน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.864

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับพนักงานจ้างทั่วไปและพนักงานจ้างตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จำนวน 196 คน ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความถูกต้อง และข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method และ 3) การวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดมาจากทฤษฎีสองปัจจัยของเฟรเดอริก เฮร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg อ้างถึงใน ยงยุทธ เกษสาคร, 2547 : 1) และแนวคิดของอนุดิษฐ์ ฐานไชยกร (2562 : 32-45) สมจิตร จันทร์เพ็ญ (2557 : 1) และสเตียร์ และ พอร์ตเตอร์ (Steers and Porter, 1983 : 1) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม

ลำดับ	ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1.	ความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร	3.57	0.56	มาก
2.	ความเต็มใจและทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กร	3.61	0.50	มาก
3.	ความปรารถนาที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร	3.77	0.46	มาก
	ภาพรวม	**3.71**	**0.29**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.71$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความปรารถนาที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร ($\mu = 3.77$) รองลงมา คือ ความเต็มใจและทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กร ($\mu = 3.61$) ความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($\mu = 3.57$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น		
		μ	σ	แปลผล
1.	ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล	3.70	0.48	มาก
2.	การได้รับการยอมรับนับถือ	3.72	0.43	มาก
3.	ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	3.78	0.41	มาก
4.	ความรับผิดชอบ	3.75	0.43	มาก
5.	ความก้าวหน้าในการทำงาน	3.71	0.53	มาก
6.	นโยบายและการบริหาร	3.68	0.48	มาก
7.	การปกครองบังคับบัญชา	3.76	0.44	มาก
8.	ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	3.62	0.52	มาก
9.	สภาพการทำงานและความมั่นคง	3.67	0.55	มาก
10.	ผลประโยชน์ตอบแทน	3.75	0.46	มาก
	ภาพรวม	**3.71**	**0.27**	**มาก**

จากตาราง 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\boldsymbol{\mu} = 3.78$) รองลงมา คือ การปกครองบังคับบัญชา ($\mu = 3.76$) ผลประโยชน์ตอบแทน และความรับผิดชอบ ($\mu = 3.75$) การได้รับการยอมรับนับถือ ($\mu = 3.72$) ความก้าวหน้าในการทำงาน ($\mu = 3.71$) ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล ($\mu = 3.70$) นโยบายและการบริหาร ($\mu = 3.68$) สภาพการทำงานและความมั่นคง ($\mu = 3.67$) และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ($\mu = 3.78$)

2.2 การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวพยากรณ์	B	Std.E.	Beta	t	Sig.
ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล	.158	.045	.259	3.499	.001**
การได้รับการยอมรับนับถือ	.128	.053	.192	2.407	.017**
ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	.071	.056	.100	1.264	.208
ความรับผิดชอบ	.081	.056	.119	1.439	.152
ความก้าวหน้าในการทำงาน	.046	.061	.085	.754	.452
นโยบายและการบริหาร	.056	.055	.092	1.025	.307
การปกครองบังคับบัญชา	.093	.059	.140	1.582	.115
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	.113	.054	.202	2.085	.038*
สภาพการทำงานและความมั่นคง	.042	.047	.079	.886	.377
ผลประโยชน์ตอบแทน	.037	.044	.059	.849	.397
ค่าคงที่	2.354	.321		7.329	.000**
$R = 0.427$ $R^2 = 0.183$	$SE_{est} = 0.269$				
$F = 4.131^{**}$ Sig = 0.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล และการได้รับการยอมรับนับถือส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ตาราง 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	**ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพัน**	**ความถี่ (f)**
1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมอบหมายภาระหน้าที่ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร	15
2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพและด้านนันทนาการของบุคลากร	12
3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนและยอมรับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร	10
4	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมโครงการเพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงาน	9
5	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายการบริหารงานภายในหน่วยงาน โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในหน่วยงาน	7
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการปกครองและบังคับบัญชากับข้าราชการ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจด้วยความเท่าเทียมกัน	5

จากตาราง 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมอบหมายภาระหน้าที่ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพและด้านนันทนาการของบุคลากร 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนและยอมรับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร 4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมโครงการเพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงาน 5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายการบริหารงานภายในหน่วยงาน โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในหน่วยงาน และ 6) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการปกครองและบังคับบัญชากับข้าราชการ พนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจด้วยความเท่าเทียมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ผู้วิจัยขออภิปรายผลประเด็นที่หน้าสนใจดังต่อไปนี้

1. ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความปรารถนาที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร รองลงมา คือ ความเต็มใจและทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประโยชน์กับองค์กร ความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ายอมรับและปฏิบัติตามค่านิยม บรรทัดฐานและวัฒนธรรมขององค์กรการปฏิบัติงานในหน่วยงาน การปฏิบัติงานในหน่วยงานมีความสุขความสบายใจเหมาะสมที่จะทำงาน ยอมรับเมื่อตนเองทำงานผิดพลาดโดยไม่โทษผู้อื่น มีความเต็มใจและยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้หน่วยงานที่ทำงานอยู่ประสบความสำเร็จในทุกๆ ด้าน ไม่คิดจะลาออกถึงแม้องค์การจะประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาจากการกระทำผิดระเบียบของเพื่อร่วมงานที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เป็นต้น มีความรัก มีความผูกพัน และมั่นใจว่าการทำงานในองค์กรจะทำให้ชีวิตมีความสุข เพราะเป็นองค์กรที่ดีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญานุช วุฒิศักดิ์ (2563 : 4) ศึกษาเรื่อง การสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรส่วนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในธุรกิจค้าปลีก กรณีศึกษา ธุรกิจค้าปลีกมรกต ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของหนึ่งฤทัย สร้อยยอดทอง (2564 : 1) ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยศิริวรรณ บัวโชติ (2565 : 1) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันของข้าราชการธุรการที่มีต่อสำนักงานอัยการภาค 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยวันทนา ขวัญสวย (2562 : 1) ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การ ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การ ทั้ง 7 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

จากการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล และการได้รับการยอมรับนับถือ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุภาวิณี กองแก้ว (2564 :1) ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยค้ำจุน คือ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ด้านการนิเทศงาน และด้านความมั่นคงในงาน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของบุคลากร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.649 และสามารถพยากรณ์ความสัมพันธ์ได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดพิษณุโลก (R2) ร้อยละ 44.2 และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.68 และสอดคล้องกับงานวิจัยศิริวรรณ บัวโชติ (2565 : 2) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันของข้าราชการธุรการที่มีต่อสำนักงานอัยการภาค 6 ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันของข้าราชการธุรการที่มีต่อสำนักงานอัยการภาค 6 พบว่า ปัจจัย ด้าน คือ ความรับผิดชอบความสำเร็จในงานของบุคคล การได้รับการยอมรับนับถือ เงินเดือนและผลประโยชน์ ส่งผลต่อความผูกพันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านนโยบายบริหารงาน ส่งผลต่อความผูกพันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.61 สามารถพยากรณ์ได้ว่าปัจจัยดังกล่าวมีความผูกพันของข้าราชการธุรการ (R2) ร้อยละ 37 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.35 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อความผูกพัน

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมอบหมายภาระหน้าที่ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร ควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพและด้านนันทนาการของบุคลากร และควรให้การสนับสนุนและยอมรับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุภาวิณี กองแก้ว (2564 : 1) ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมความผูกพันของบุคลากรในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกจังหวัดพิษณุโลก พบว่า แนวทางการส่งเสริมความผูกพันของบุคลากรในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก คือ 1) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน 2) การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร 3) การปรับปรุง พัฒนา ระบบสวัสดิการ และสอดคล้องกับงานวิจัยหนึ่งฤทัย สร้อยยอดทอง (2564 : 1) ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัญหา

อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัญหา อุปสรรค คือ ผู้บริหารและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งอาจจะขาดการประสานงาน และบูรณาการในการทำงานร่วมกันทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และข้อปฏิบัติไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานในกรณีเร่งด่วน และมีข้อจำกัดในปฏิบัติงานในบางครั้ง หรือต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันร่วมกันทั้งภายในองค์กรเดียวกันและระหว่างองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเกิดความรัก ความผูกพัน และสามัคคีกัน รวมไปถึงการกำหนดรูปแบบแนวทางการบริหารงาน ที่เป็นมาตรฐาน เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ มีความเหมาะสมกับองค์กรเป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้งกำหนดนโยบายและเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน มีแนวทางในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมอบหมายภาระหน้าที่ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัดของบุคลากร

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับสวัสดิการด้านสุขภาพและด้านนันทนาการของบุคลากร

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนและยอมรับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมโครงการเพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรภายในหน่วยงาน

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายการบริหารงานภายในหน่วยงาน โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรภายในหน่วยงาน

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการปกครองและบังคับบัญชากับข้าราชการพนักงานจ้างทั่วไป และพนักงานจ้างตามภารกิจด้วยความเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั้งในเขตอำเภอศรีสำโรง และอำเภออื่นๆ ต่อไป

2. ควรศึกษากระบวนการบริหารงานเพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการปฏิบัติงานในภาระหน้าที่ ที่รับผิดชอบเพื่อสรุปเป็นแนวทางในการบริหารงานทั้งในเขตอำเภอศรีสำโรง และอำเภออื่นๆ ต่อไป

3. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีความผูกพันต่อองค์กรทั้งในเขตอำเภอศรีสำโรง และอำเภออื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ชญานุช วุฒิศักดิ์. (2563). *การสร้างความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรส่วนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในธุรกิจค้าปลีก กรณีศึกษาธุรกิจค้าปลีกมรกต*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ณัช อุษาคณารักษ์. (2554). ความผูกพันของพนักงาน. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ13 สิงหาคม 2565. แหล่งที่มา: http://www. hrcenter.co.th.

บุญอนันต์ พินัยทรัพย์. (2562). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐประศาสนศษสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

ยงยุทธ เกษสาคร. (2547). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: ปณณรัชต.

วันทนา ขวัญสวย. (2562). *ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการสังกัดกรมการปกครอง จังหวัดพิจิตร*. การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ศิริวรรณ บัวโชติ. (2565). *ความผูกพันของข้าราชการธุรการที่มีต่อสำนักงานอัยการภาค 6*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สมจิตร จันทร์เพ็ญ. (2557). *ความผูกพันต่อองค์การของเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุภาวิณี กองแก้ว. (2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของบุคลากร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จังหวัดพิษณุโลก*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

หนึ่งฤทัย สร้อยยอดทอง. (2564). *ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง. (2565). *แผนอัตรากำลัง 3 ปี พ.ศ.2564 - 2566 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง*. สุโขทัย: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอศรีสำโรง.

อนุดิษฐ์ ฐานไชยกร. (2562). ความผูกพันในองค์การ. ***Journal of Roi*** Kaensarn Academi. 4 (1), 32-45.

Steers, R.M. & Porter, L.W. (1983). *Motivation and Work Behavior*. (3rd ed.). New York : McGraw - Hill.

The study of Piano Basic Course Teaching for undergraduate students Performance Majors in Southern China

Zhang Zhibo and Nicha Pattananon
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstracts

This study aimed to study piano basic course teaching for undergraduate students' Performance Majors in Southern China. This study adopts mixed research methods, qualitative and quantitative research methods. In the research, interview, and questionnaire survey were used. The questionnaire survey selected 50 teachers from 3 universities as research samples, distributed 50 questionnaires, and recovered 50 questionnaires, of which 45 were valid questionnaires, with an effective rate of 90.0%; A total of 200 questionnaires were distributed to students majoring in performance in music colleges of 3 universities, and 192 questionnaires were recovered, of which 188 were valid questionnaires

The research findings found that the teaching reform of basic piano courses for music education majors in colleges and universities should be closely related to the actual work of music teachers in primary and secondary schools and be problem-oriented. In the teaching reform of the new era, more attention should be paid to the problem of whom to train and how to train people. The training goal orientation of platform, stage, and desk integration, the teaching reform path planning of performance, accompaniment and creation and performance integration, and the training strategies of practical ability with different grades, classifications, and layers are all reform schemes put forward in close connection with the current development of the times and the actual needs of music classrooms in primary and secondary schools.

Keywords: Piano Basic Course; Undergraduate Students; Southern China

Introduction

Piano basic course for music performance majors in colleges and universities is a very important compulsory course. It is a basic course that all music majors must master skillfully, closely related to other courses. Colleges and universities often pay more attention to characteristic and professional courses and need more research and investment in important basic courses (Chen, 2019 : 148-149).

At present, the teaching forms of basic piano courses are generally divided into two forms: one-to-many traditional and digital piano teaching classes. Comparatively speaking, there are some differences in the content and form of the two forms of teaching, each with its strengths and weaknesses. Currently, most of the traditional piano lessons offered by music majors in colleges and universities adopt the teaching method of one lesson to four. According to the 45-minute lesson, each student's practice operation is only 11 minutes. Students should finish the homework assigned before, and then they can directly enter the technical practice in class. Otherwise, the practice in class could be more effective. Therefore, the short classroom learning time, students in class alone with teachers exchange opportunities less, and the

* Received: April 1 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 12 2023

insufficient amount of learning is the traditional piano teaching class deficiencies. However, the traditional piano teaching class has some advantages, such as strong pertinence and teaching directly according to each student's characteristics and actual situation, which can teach students to their aptitude (He, 2021 : 204-205). The collaborative teaching of a digital piano is just the opposite, every student can guarantee 45 minutes of practical piano practice time, but a teacher can only give teaching guidance to more than a dozen or even dozens of students at the same time, which can only be unified and generally guided, while point-to-point targeted teaching is not enough to take into account the practical problems of every student. This is also the main problem in the current basic piano curriculum. In piano teaching mode in many colleges and universities, the form is single, the content is monotonous, and the teaching practice reform of basic piano courses has become a new hot spot in the teaching reform of music majors in recent years. How to make students "have a good class and a good class" in basic piano courses and let teachers do a good job in class is also a new problem that educators should constantly discuss and deeply study (Lin, 2021 : 1).

Through the analysis of the present situation of the basic piano course in colleges and universities, this paper finds out the corresponding reasons, finds out the solutions in a targeted way, and makes a more in-depth study on the teaching form and evaluation system, aiming at fundamentally analyzing the problems that need to be solved urgently and providing more basis for the development of the basic piano course in the future (Wang, 2021 : 66-67).

The Importance of Teaching Reform of Piano Basic Course for Music Performance Majors in Colleges and Universities

The basic piano course is compulsory in music performance majors in colleges and universities. It is also a basic performance skill course that students of a music performance major need to master. The purpose of carrying out this course in colleges and universities is to strengthen the cross-penetration among various disciplines of music. Through the study of basic piano courses, we can strengthen the training of music functions such as rhythm, pitch, tonality, and harmony, further broaden our music horizons, improve our comprehensive music quality, organically integrate the study of piano basic courses with our professional courses, and finally realize the further improvement of professional ability (Chen, 2021 : 148-149).

(1) It is conducive to improving students' professional quality

Piano basic courses face different groups of students, except piano students, who can learn. The teaching purpose of this course is to cultivate students' basic piano-playing skills while cultivating students' musical comprehension ability and analytical ability of musical works. As the king of Western musical instruments, the piano has incomparable advantages over other musical instruments in terms of range span, rhythm, tonality change, and harmony accompaniment. In piano learning, students should be familiar with intonation and tonality and pay attention to controlling the rhythm and sound changes. Therefore, in the teaching process, it is necessary to continuously improve the dual cultivation of students' basic knowledge and applied skills to strengthen students' comprehensive ability and enhance their professional quality (Yan & He, 2022 : 178-179).

(2) It is conducive to improving the teaching quality of colleges and universities

The quality of teaching in colleges and universities is directly related to students' comprehensive quality. The higher the students' comprehensive quality, the higher the teaching quality in colleges and universities, and vice versa. The teaching quality in colleges and universities needs to be improved. The level of teaching depends not only on the advanced hardware teaching equipment but also on the consistency between the formulation of the

teaching plan and the needs of personnel training. Therefore, college teachers carry out teaching reform according to the actual situation of students. It is beneficial to integrate the learning characteristics of students majoring in music performance into the curriculum construction planning, make up for the weak links in the learning process of different students using group cooperation, exchange training, and team ensemble, help students improve their sense of rhythm and expand their music storage, and then reflect the teaching quality of colleges and universities from the overall learning state of students (Wang, 2021 : 32-33).

(3) It is beneficial to save and optimize teaching resources

The teaching reform of piano courses for music performance majors in colleges and universities is conducive to saving and optimizing teaching resources. When facing students of different majors, teachers can teach simple problems with the help of multimedia technology. For the more difficult course contents, teachers can teach in groups, combined with teaching video drills and students' actual rehearsals, such as ensemble, four-handed joint play, ensemble, and other various courses. Teachers can teach by performing program rehearsal activities and simplifying the performance process. This not only effectively saves classroom time but also maximizes the role of classroom teaching. In this way, teachers can use the saved time to consolidate students' basic knowledge, develop collective teaching courses and make piano MIDI courseware to promote piano courses to become excellent courses and greatly optimize teaching resources in colleges and universities (Liu, 2017: 84-85.).

Research Objectives

To study of Piano Basic Course Teaching for undergraduate students Performance Majors in Southern China

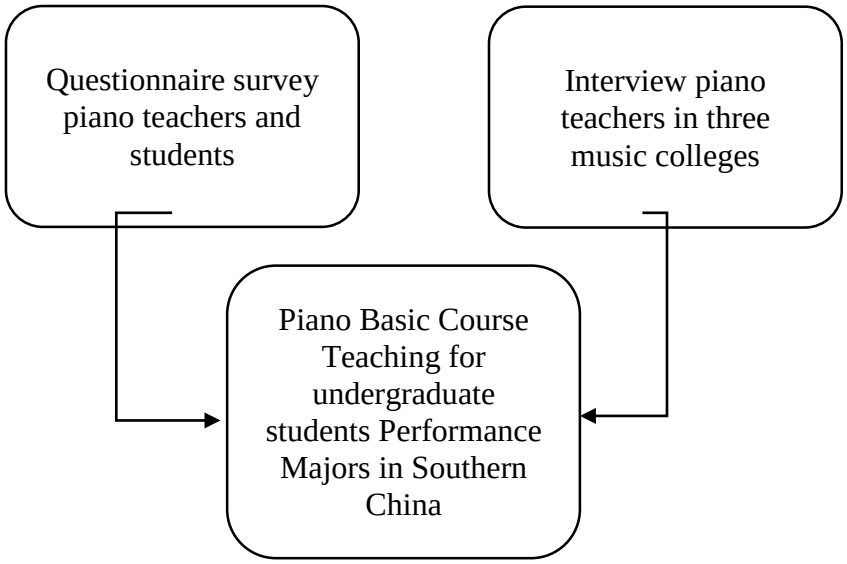
Research Methodology

The questionnaire survey selected 50 teachers from 3 universities as research samples, distributed 50 questionnaires, and recovered 50 questionnaires, of which 45 were valid questionnaires, with an effective rate of 90.0%; A total of 200 questionnaires were distributed to students majoring in performance in music colleges of 3 universities, and 192 questionnaires were recovered, of which 188 were valid questionnaires, with an effective recovery rate of 94.0%. After the necessary examination of the questionnaire, all the data obtained were saved and sorted out, and the data were analyzed by SPSS22.0 statistical software. This study also carried out an interview survey at the same time. The survey school selected the managers, teachers' representatives, and students' representatives of music performance majors. It conducted freestyle interviews, expert discussions, and in-depth exchanges on various aspects of music performance courses in their respective schools. In addition, The researcher also visited several experts in curriculum theory and music education and listened to their views and opinions extensively.

Research Scope

Area: Southern China
Time: May 2022-April 2023

Research Conceptual Framework

Figture 1 Research Conceptual Framework

Research Reselts

Problems Existing in Basic Piano Courses for Majors in Colleges and Universities

1) Inflexible teaching form

Most of the music performance courses in colleges and universities adopt the way of "one-to-one" teaching alone. Even in the teaching courses of two people, only two people share 45 minutes equally and teach separately. Although this teaching mode can find students' problems in time to solve them in class, the long-term use of this teaching mode makes students not know the progress of other students' practice, and it is difficult to introspect their problems, which is not conducive to students' self-improvement. In addition, students' short classroom study time is also one of the problems caused by too rigid teaching forms. Students rarely have the opportunity to communicate with teachers alone in class. They are busy with other courses after class, which leads to insufficient learning of piano courses and becomes a deficiency in traditional piano teaching classes.

2) Lack of advanced teaching equipment

Colleges and universities must be equipped with perfect teaching equipment to improve the quality of piano teaching. However, due to teaching conditions and other reasons, there are only a few old pianos in piano teaching in some colleges and universities, which can only be divided into several large groups in normal teaching. Students take turns performing piano operations, and even some students still need to turn, and this class ends, which causes great inconvenience to students' studies. In addition, many colleges and universities need to be equipped with special music classrooms. Usually, students can only practice in public classrooms, and the sound insulation effect of public classrooms is poor. In order to avoid affecting students of other majors, they can only practice in the morning and evening self-

study, and the schedule is tight. Therefore, the imperfection of teaching equipment is an important factor that leads to the low quality of students' learning.

3) Lack of rationality in the arrangement of teaching materials and teaching contents

As we all know, teaching materials are an important part of piano teaching. Good teaching materials should not only conform to the law of discipline development but also keep pace with the times and adapt to the requirements of the times. This is a problem that college teachers and students need to discuss together. However, in the process of piano teaching in some colleges and universities, the content arrangement of teaching materials needs more rationality, which is not conducive to students' learning and reference. In the survey of three universities, most students think the current curriculum content design is unreasonable.

The reason is that, on the one hand, the content is too broad due to too many versions of the current teaching materials. In teaching practice, different versions of teaching materials have their strengths, but they cannot be included in the teaching plan, resulting in students' piano learning being more one-sided. On the other hand, In the aspect of teaching content arrangement, for students who teach in small classes, Teachers can repeat and demonstrate constantly. Although it can ensure students' teaching quality, teaching efficiency has declined relatively. Students need help understanding the learning situation of students in other classes, which gradually weakens their learning enthusiasm and comparability. For students in big classes, the different learning levels restrict the content of teaching materials (Wang & Zhai, 2019 : 53-55).

Guiding Ideology of Teaching Content Reform

(1) Teachers' leading role: Teaching and educating people is the teachers' duty. Teachers play a leading role in the teaching process and are the fundamental guarantee for improving teaching quality. Teachers play a vital role in the process of teaching content reform. At the commendation meeting of the first "Award for Famous Teachers in Colleges and Universities," Zhou Ji, Minister of Education, said in his speech that teachers all over the country should "love teaching, carefully teach and innovate teaching." Only teachers who understand the latest trends and achievements of today's scientific and technological development and have innovative spirit and consciousness can point out the way forward for students.

(2) According to the teaching content framework of the piano specialty, the teaching content of the basic piano course should be reformed according to four parts: basic practice, polyphony, sonata, and Chinese and foreign works. This is the basic framework of piano teaching content, the basic framework of piano examination content in China, and the basic framework of professional piano competition. Therefore, in the integration and renewal of piano basic course content, we should highlight the professionalism of piano majors, standardize the teaching framework of basic piano courses, clarify the teaching direction, and put forward higher standards and requirements for teaching objects to improve the teaching quality.

(3) Linking up related courses and making overall plans: the basic piano course and its parallel basic music theory and solfeggio courses promote and influence each other; It has a strong supporting effect on vocal music class; It is a prerequisite for impromptu piano accompaniment; It is the keyboard foundation of theoretical courses such as harmony, polyphony, and small musical instrument writing. This shows that the teaching process of basic piano courses should be closely related to related courses. The basic piano course is very important, requiring teachers to do this course well.

Teaching Reform Measures of Piano Basic Course

Teaching reform path planning integrating "playing," "accompaniment," and "creating performance." Regarding the current reality of music education majors in colleges and universities, the curriculum in disciplines needs more connection and integration between them. Some scholars believe "various disciplines and courses are often divided into unrelated fragmented parts, showing no fragmented organic sand."

In the previous teaching mode, the basic piano courses often only pay attention to teaching basic piano theory knowledge. The application content, which is closely related to the training of playing skills and the teaching of music courses in primary and secondary schools, is often seldom involved. This leads students to ignore the career-oriented learning objectives of music teachers in primary and secondary schools and need a more basic awareness of piano teaching applications. The basic path of the reform of basic piano courses for music education majors in colleges and universities should be that students should not only have certain piano playing abilities but also have teaching practice abilities with piano as the medium instead of simply applying the "high, fine and sharp" training mode of music college to train professional musicians. Professor Guo Shengjian believes: "We should clarify that our teaching objects are future music teachers in primary and secondary schools. In the future, they will go to the podium, not the stage. Our teaching methods need to apply the training methods for training professionals on the stage. Teaching must be applied. Both the knowledge and skills learned, and the teaching methods used can be applied to music teaching practice in primary and secondary schools. " Therefore, the teaching of basic piano courses should be based on the reality of music education majors. Starting from the training of piano technical skills, students can further expand their comprehensive abilities such as "accompaniment," "playing and singing," and "creating" based on having certain piano playing abilities to stand firm on the "platform" in the future teaching work of primary and secondary schools and meet the needs of music teaching in primary and secondary schools. From the surface logical point of view, the previous training scheme for music education professionals in colleges and universities, which first carried out basic piano skills training, then carried out cooperative piano skills training such as "accompaniment" and "ensemble," seemed to conform to the basic logic of gradual curriculum teaching. However, in real teaching, the basic piano courses are generally offered for two academic years, and then the practical application courses such as "accompaniment," "playing and singing" and "editing and creating" are expanded, which often leads to the lack of students' application ability in piano teaching due to the short teaching cycle and short teaching time of the follow-up connecting courses. The basic piano course needs the leading teaching practice application ability training content. However, the follow-up practical course teaching can make students complete a few designated teaching tracks, and the ability to use the piano for teaching practice in music course teaching is not strong. Curriculum design aims at music teachers' professional orientation in primary and secondary schools. It is necessary to introduce the guiding content aiming at the cultivation of piano teaching practice ability, break through the barriers between various courses in the discipline, and integrate the teaching contents of "playing," "accompaniment," and "playing and singing." While training students' basic playing skills, "accompaniment," "playing and singing," and "editing and creating" should be taken as the leading contents and integrated into the teaching of basic piano courses. First of all, it is necessary to select the applicable piano repertoire in the teaching materials so that students can master the basic piano playing theory and skills; It is also necessary to make

students further understand the cultivation of keyboard harmony and texture through the teaching of mode, scale, and harmony in piano keyboard, which can not be carried out only after completing all the learning contents of basic piano courses. There are many piano adaptations based on songs and instrumental music in piano teaching materials. They are guided in cultivating cooperative ability regarding repertoire difficulty and texture level. However, it is necessary to strengthen the guidance of cooperative, practical ability such as "accompaniment" in teaching through reform, select appropriate songs or instrumental accompaniment tracks, and guide the teaching contents such as "piano sketch," "positive accompaniment" and "impromptu accompaniment" adapted from songs, to enable students to have preliminary piano application ability step by step. At the same time, it is necessary to integrate the teaching content of cultivating stage practice ability and make students have preliminary stage practice ability through the training of performance forms such as "solo," "ensemble," and "playing and singing."

Conclusion

The teaching reform of piano basic course for music education major in colleges and universities should be closely related to the actual work of music teachers in primary and secondary schools, and be problem-oriented. In the teaching reform of the new era, more attention should be paid to the problem of who to train and how to train people. The training goal orientation of platform, stage and desk integration, the teaching reform path planning of performance, accompaniment and creation and performance integration, and the training strategies of practical ability with different grades, classifications and layers are all reform schemes put forward in close connection with the current development of the times and the actual needs of music classrooms in primary and secondary schools. The proposal of this reform scheme tries to solve the problems that the original teaching form of piano basic course is single and the connection between course teaching and music course teaching in primary and secondary schools is not close enough. At the same time, on the basis of inheriting the achievements of previous teaching reform, we not only pay attention to the cultivation of piano performance ability at the practical operation level, but also pay more attention to the cultivation of piano teaching application ability, so that the teaching of piano basic courses can return to its own actual discipline orientation.

Recommendation

Theoretical Recommendation

Piano teaching in colleges and universities in China is incompatible with teaching mode, teaching content, and training specifications. The contradiction is embodied in the lack of exploration of scientific principles and universal laws in piano teaching and playing and the lack of training in students' overall quality. Therefore, this study aims to put forward the development of college students in line with the overall quality of the piano curriculum. The text first elaborated on the necessity and feasibility of the piano basic theory curriculum through the analysis of the present situation of piano education in colleges and universities in our country, proposing that piano education in our country, both subjectively and objectively, has the problem of emphasizing skills and neglecting theory.

Practical Recommendations

We must reform the piano curriculum and set up the piano basic theory course to change this situation. Secondly, according to the modern curriculum theory, the article discusses the piano basic theory curriculum scheme. It discusses constructing the piano basic theory curriculum from curriculum objectives, curriculum content selection, teaching materials, and teaching staff construction.

References

Chen, R. (2019). *Construction of Piano Foundation Course for Preschool Education Major under the Background of Professional Certification*, [Doctoral dissertation]. Hunan Normal University.

Chen, Y. (2021). Excavation of ideological and political education elements in piano basic courses. *Modern Vocational Education*, 38, 148-149.

He, J. (2021). Research on the application of diversified teaching methods in the teaching reform of piano basic courses in colleges and universities. *Popular Literature and Art*. (11), 204-205.

Lin, L. (2021). *Teaching Research on the Combination of Piano Basic Course and Song Accompaniment Course for Preschool Education Majors in Secondary Vocational Schools*, [Doctoral dissertation]. Guizhou Normal University.

Liu, X. (2017). Comprehensive Practice of Orff Music Teaching Method Guided by Piano Basic Course--Taking Music Education Major of Guangxi Preschool Teachers College as an Example. *Higher Education Forum*. (05), 84-85.

Wang, A., & Zhai, Y. (2019). Thoughts on the reform of piano basic course for music education majors in colleges and universities in the new period. *Contemporary Music*. (04), 53-55.

Wang, D. (2021). Research on the Construction of Formative Evaluation System of Piano Basic Course "Online + Offline". *China Ethnic Expo*. (19), 66-67.

Wang, Y. (2021). On the path of moral education in piano basic courses. *Journal of Shaanxi Youth Vocational College*. (03), 32-33.

Yan, L., & He, C. (2022). Expansion of compound teaching mode-new practice and exploration of piano basic course reform for musicology major. *Drama House*. (04), 178-179.

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The development of critical thinking skills on Thai literature analysis : The story of Phra Aphaimani Nee Nang Phisuea, By managing flipped classroom style learning system with analytical thinking exercises for Matthayomsuksa 3

พิมพ์พิสุทธิ์ ขันทะสีมา และ กาญจนา วิชญาปกรณ์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Pimpisut Khanthaseema and Kanchana Witchayapakorn

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Auingfha@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม จำนวน 43 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องพระอภัยมณี 3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent และการหาประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 79.68/81.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

* วันที่รับบทความ : 16 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 19 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 20 เมษายน 2566

Received: March 16 2023; Revised: April 19 2023; Accepted: April 20 2023

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ทักษะการคิดวิเคราะห์; แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์; การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

Abstracts

This study aims to 1) study the effectiveness of Thai literature analytical thinking exercise of the story of Phra Aphai Manee Nee Nang Phisuea, to be efficiency up to the standard of 75/75, 2) compare critical thinking skill of Thai literature during Pretest and Posttest by managing flipped classroom style learning system with analytical thinking exercises, 3) examine student learning's satisfaction of flipped classroom style with analytical thinking exercises. The sample group was 43 people in Matthayomsuksa 3/3 at the Bangkrathum Pittayakom school, for the academic year 2022. The sample group was collected purposely and the research instruments were 1) a lesson plan by managing flipped classroom style learning system with analytical thinking exercises, 2) the analytical thinking exercises of the story of Phra Aphai Mani Nee Nang Phisuea, 3) a critical thinking skill test, 4) a satisfaction assessment form. The data analysis used mean, standard deviation, t-test dependent and efficiency proportion values. The research results found that:

1. The results of the effectiveness of Thai literature Analytical Thinking Exercises the story of Phra Aphai Mani Nee Nang Phisuea by managing flipped classroom style learning system with analytical thinking exercises had the efficiency level of 79.68/81.32 which is higher than the standard criteria.

2. The results of comparing analytical thinking exercises the story of Phra Aphai Mani Nee Nang Phisuea after learning the posttest scores is significantly higher than before score .05

3. Students are satisfied with learning medthod by managing flipped classroom style learning system with analytical thinking exercises was met the highest satisfied level.

Keywords: Critical thinking skills; Analytical thinking exercises; The flipped classroom style

บทนำ

วรรณคดีเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งในด้านประเพณี ความเชื่อ พิธีกรรม การดำรงชีวิต และสุนทรียภาพ ซึ่งถือเป็นศิลปะที่ให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ด้วยสุนทรียภาพทางภาษาที่ผู้แต่งเลือกสรรถ้อยคำ อันเกิดจากความสะเทือนใจ การสอนวรรณคดีไทยจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าและช่วยธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของคนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร รวมถึงคติ ข้อคิด อุทาหรณ์สอนใจจากวรรณคดีเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่กวีได้ฝากไว้ผ่านกลวิธีการประพันธ์ในงานวรรณคดีนั้น ๆ โดย

วรรณศิลป์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสู่สายตาผู้อ่าน (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 12) ดังนั้นวรรณคดีจึงเป็นศิลป์และศาสตร์แห่งภาษาที่วิจิตรงดงามสะท้อนให้ผู้อ่านสามารถรับรู้รส เสียง ลีลา ผ่านถ้อยคำ อีกทั้งเกิดความตื่นตาตื่นใจจากรสสัมผัสต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (กิตติกา รัศมีแจ่ม, 2561 : 13) จากความสำคัญดังกล่าว วรรณคดีไทยเป็นสมบัติที่แสดงให้เป็นถึงเอกลักษณ์ของคนไทยมาอย่างยาวนาน แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยในอดีตที่แฝงไปด้วยแง่คิด คติคำสอนที่มีคุณค่าให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตได้ ด้วยเหตุนี้ วรรณคดีจึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการกำหนดสาระการเรียนรู้และมาตฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับวรรณคดีวรรณกรรมไว้ในสาระที่ 5 วรรณคดีวรรณกรรม และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนวรรณคดีในปัจจุบันนั้นยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยปัญหาหลายอย่าง เช่น ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีอย่างแท้จริง ครูมุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจแต่ความหมายและท่องจำคำศัพท์ ตัวบทวรรณคดีมีเนื้อเรื่องยาว มีคำศัพท์ยากทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจึงเลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่อยากอ่าน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความซาบซึ้ง ในคุณค่าที่แฝงในตัวบทวรรณคดีที่ผู้แต่งต้องการถ่ายทอด (รณชัย จันทร์แก้ว, 2559 : 167) อีกทั้งการถ่ายทอดเนื้อเรื่องวรรณคดีของผู้สอนมุ่งอ่านจากตำราเป็นสำคัญ ผู้เรียนขาดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และผู้เรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติ ซึ่งปัญหาการสอนดังกล่าวไม่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคุณค่าของวรรณคดีได้อย่างแท้จริง เมื่อศึกษาจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาที่ปี 3 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม ตำบลบางกระทุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก ในปีการศึกษา 2564 พบว่าผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและยังไม่เข้าใจคุณค่าเกี่ยวกับวรรณคดีในบทเรียนอย่างถ่องแท้ เนื่องจากตัววรรณคดีมีเนื้อหา ตัวละคร ข้อคิด ที่สามารถวิเคราะห์ได้ในหลายแง่มุม อีกทั้งปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อย เนื่องด้วยติดธุระที่ต้องช่วยครอบครัว หรือติดเข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน เช่น เป็นนักกีฬา เป็นตัวแทนแข่งขัน ตัวแทนนักเรียนในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้จะไม่สามารถเข้าเรียนได้ตามเวลาเรียนในชั้นเรียน ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน นอกจากนี้ผู้สอนยังไม่มีเนื้อหาหรือแหล่งเรียนรู้สำหรับให้นักเรียนเหล่านี้ศึกษาเนื้อหาย้อนหลังได้ด้วยตนเอง สำหรับให้ผู้เรียนตามเนื้อหาทันเพื่อน เมื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า สาระที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาบทเรียนวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เรื่องที่มีเนื้อเรื่องยาวที่สุดและมีบทวิเคราะห์ที่เข้าใจยาก คือ เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เนื่องด้วยเป็นเรื่องที่แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองที่มีเนื้อเรื่องยาวติดกันมากที่สุด อีกทั้งเนื้อเรื่องในหนังสือไม่มีภาพประกอบในการดึงดูดใจผู้เรียน ทำให้เนื้อเรื่องไม่น่าอ่าน ประพันธ์ใช้คำศัพท์ที่ผู้เรียนไม่คุ้นชินในการประพันธ์ คำศัพท์ที่โบราณ

ซึ่งคำศัพท์เหล่านี้ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของตัวบท ผู้เรียนก็จะไม่อยากอ่านในสิ่งที่ตนไม่เข้าใจ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เข้าใจบทเรียน

จากสภาพการปัญหาจัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิมไม่ตอบสนองต่อความต้องการในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเท่าที่ควร การสอนวรรณคดีไม่จำเป็นต้องเรียนจากตำราเพียงอย่างเดียว เนื่องด้วยเทคโนโลยีก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถใช้โทรศัพท์มือถือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากที่บ้าน เรียนรู้นอกชั้นเรียนเมื่อนักเรียนติดธุระขาดเรียนไม่สามารถมาเรียนได้ตามปกติ นักเรียนก็สามารถศึกษาเนื้อหาได้ด้วยตนเองย้อนหลัง หรือเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อประกอบกิจกรรมการสอนของครูให้น่าสนใจมากขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชั้นเรียนได้อย่างหลากหลาย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นอีกรูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนข้างต้น ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วย โดยรูปแบบการสอนนี้เปลี่ยนการสอนแบบเดิมจากผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนหน้าชั้นเรียน เป็นการให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากนอกห้องเรียนด้วยตนเองผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ผู้สอนสร้างขึ้น จากนั้นผู้สอนจะให้นำสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้มาใช้ทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน โดยผู้สอนคอยให้คำแนะนำและตั้งคำถามให้นักเรียนได้ร่วมกันแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและครู การเรียนด้วยวิธีนี้จะส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ ต่อยอดให้เกิดความรู้ใหม่ (วิจารณ์ พานิช, 2556 : 56-61) เนื่องด้วยทักษะการวิเคราะห์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต และเป็นพื้นฐานของการคิดทั้งมวล บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์จะส่งผลให้มีความสามารถในด้านอื่น ๆ มากกว่าผู้อื่น ดังนั้น ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะการคิดระดับสูง (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2551 : 53) การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยใช้วรรณคดี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ในมุมมองแง่คิดที่หลากหลาย มีการสอดแทรกวิถีชีวิตผ่านศิลปะทางภาษาของผู้ประพันธ์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดการวิเคราะห์และตีความ ซึ่งวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เป็นวรรณคดีในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีเนื้อเรื่องที่เหมาะสมในการให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ เนื่องจากเป็นวรรณคดีที่มีเนื้อเรื่อง น่าสนใจ ชวนติดตาม มีบทให้นักเรียนได้วิเคราะห์ได้ในหลายแง่มุม เช่น มุมมองคำสอนทางศาสนา การเห็นผิดเป็นชอบ การทำอะไรโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมาภายหลัง โทษของความโลภและความลุ่มหลงโดยขาดสติ มุมมองด้านความเชื่อเรื่องความฝัน โชคลาง การสะเดาะเคราะห์ และเรื่องเทพยดา ซึ่งหากผู้เรียนสามารถวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ได้อย่างละเอียด ถ่องแท้ จนเกิดความซาบซึ้งในวรรณคดีได้นั้นจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนวรรณคดีของนักเรียนดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาเครื่องที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเห็นว่าการใช้แบบฝึกเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง เนื่องจากแบบฝึกทักษะเปรียบเสมือนเครื่องมือในการจัดระเบียบความคิดของผู้เรียน เป็นส่วนที่เพิ่มหรือเสริมจากบทเรียนช่วยให้ทราบพัฒนาการทางทักษาทั้งสี่ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อีกทั้งผู้สอนสามารถเห็นข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของนักเรียนซึ่งจะได้หาทางแก้ไขได้ทันที ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน เป็นสื่อการเรียนที่ทำขึ้นอย่างมีระบบ เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งเป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนช่วยให้ครูทราบความก้าวหน้าหรือข้อบกพร่องของนักเรียน

จากการความสำคัญของแบบฝึกทักษะผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าแบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียน เพราะผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำซ้ำ ๆ ลงมือทำด้วยตนเอง จนเกิดเป็นความรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียน ดังนั้นครูจำเป็นที่จะต้องสร้างแบบฝึกขึ้นสำหรับช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีที่ดีขึ้น หากเป็นแบบฝึกที่น่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียน มีการสร้างแบบฝึกที่ทันสมัย มีลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยาก เหมาะกับความสามารถของผู้เรียนและตรงจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นแบบฝึกที่เอื้อประโยชน์ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน แบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องมีรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน เข้าได้ง่ายและมีคำอธิบายขั้นตอนการใช้งานที่ชัดเจน ให้ผู้เรียนสามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมาใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทเรียนก่อนล่วงหน้าจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น ทำความเข้าใจและฝึกตั้งข้อสังเกต ข้อคำถามที่สงสัย การทำเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นเมื่อผู้เรียนมาร่วมกันทำกิจกรรมในชั้นเรียน อีกทั้งมีการวิเคราะห์คุณค่าของเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษามาเบื้องต้นให้ละเอียดและเข้าใจมากขึ้นด้วยการทำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อจัดระเบียบองค์ความรู้ของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนในเนื้อหาแล้ว

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนี โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (The one Group Pretest Post-test Design) ในการวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 191 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 43 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยคัดเลือกห้องที่นักเรียนมีผลการเรียนเฉลี่ยในระดับปานกลาง จากผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด 5 ห้อง

2. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย 4 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 แผน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง

2. แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ

3. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็น

แบบทดสอบจำนวน 1 ฉบับ ใช้ทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนสอนวรรณคดีไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงความต้องการของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน เห็นความสำคัญของการเรียนวรรณคดีน้อยลงเรื่อย ๆ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีต่ำกว่าเกณฑ์ที่ครูผู้กำหนด

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

1.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

1.4 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์เพื่อกำหนดขั้นตอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 แผน รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบ่งเป็น ดังนี้

ขั้นนอกชั้นเรียน (Out Class Activities)

ขั้นเตรียมประสบการณ์ คือ ผู้สอนออกแบบบทเรียน เตรียมเนื้อหา และสื่อการสอนที่ต้องการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผู้เรียนเรียนรู้บทเรียนตามแหล่งเรียนรู้ที่ผู้สอนมอบหมาย จากนั้นทำความเข้าใจเนื้อหาและตั้งคำถามชวนคิด หรือที่ผู้เรียนสงสัย สนใจ ขั้นตอนนี้จำช่วยให้นักเรียนเข้าในเนื้อหาเบื้องต้นด้วยตนเองจากที่บ้านก่อนมาทำกิจกรรมการวิเคราะห์เนื้อหาร่วมกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

ขั้นในชั้นเรียน (In Class Activities)

1) ขั้นจุดประกายความคิด (Provoke thinking)

2) ถาม-ตอบ (Q&A)

3) กิจกรรม (Activity)

4) สะท้อนบทเรียน (Reflection)

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และแก้ไของค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน และด้านการวัดประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้เกณฑ์แบบมาตรส่วนประเมินค่า 4 ระดับ (Rating Scale) ตามหลักการของลิเคิร์ท (Likert's Five Scale) (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552 : 164) โดยผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

1.8 ดำเนินการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ยังไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม จากนั้นนำเสนอผลที่ได้จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และปรับปรุงแก้ไข

1.10 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้อีกครั้งแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และบันทึกผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

2. แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

2.2 ศึกษาหลักจิตวิทยา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ และวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ที่นำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 สร้างแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อให้ครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ คำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับครู และคำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน สาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้

2.4 นำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง

2.5 นำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพ ความเหมาะสมของเนื้อหา ความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและพิจารณาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินของลิเคิร์ท (Likert's Five Scale) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.6 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน จากนั้น ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยทำการทดลอง 3 ครั้ง ดังนี้

ทดลองครั้งที่ 1 แบบ 1:1 (One to one Testing) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 3 คน ระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อทดลองรายบุคคล และหาข้อบกพร่องของการใช้ภาษา รูปแบบของแบบฝึก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ทดลองครั้งที่ 2 กับนักเรียนกลุ่มเล็ก (Small group testing) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 จำนวน 9 คน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ระดับละ 3 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของการใช้ภาษา รูปแบบของแบบฝึก ระยะเวลาที่กำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ทดลองครั้งที่ 3 กับนักเรียนกับนักเรียน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน ซึ่งประกอบด้วย นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ระดับละ 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของการใช้ภาษา รูปแบบและระยะเวลาการใช้แบบฝึก แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.8 เมื่อสิ้นสุดการทดลองก่อนการทดลองจริง ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม แล้วนำไปจัดทำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัยและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจริง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม

3. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน 5.1

3.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำไปใช้จริง 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ตามทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ของ บลูม (Bloom) โดยจำแนกพฤติกรรมการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน ได้แก่ การคิดวิเคราะห์สำคัญ การคิดวิเคราะห์สัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ

3.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและเนื้อหาของข้อคำถาม เพื่อให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และให้ข้อเสนอแนะ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเคยเรียนเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อมาแล้ว จำนวน 35 คน นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

3.7 นำคะแนนของกลุ่มทดลองที่ได้มาหาค่าความยากง่าย (Difficulty) และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาการเกณฑ์ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และพิจารณาจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดีที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.11-0.82 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.15-0.85

3.8 คัดเลือกแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์กำหนด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น เป็นความเชื่อมั่นทั้งฉบับ จากสูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยกำหนดว่าต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.76 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9467

3.9 ปรับปรุงแบบทดสอบครั้งสุดท้าย หรือเลือกข้อสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยใช้ทดสอบก่อนเรียนจำนวน 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง กับกลุ่มตัวอย่างจริงในงานวิจัย

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและรูปแบบของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

4.2 วางแผนการสร้างคำถามหรือแนวการถาม และสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยเลือกใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert's Five Scale) โดยมีรายการสอบถามทั้งหมด 15 รายการ สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของข้อคำถาม

4.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

4.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และไปใช้เป็นเครื่องมือในงานวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อที่ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้วนำไปใช้ในการศึกษา โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนเริ่มการทดลอง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4.2 ดำเนินการทดลองจัดการเรียนการสอน เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 4 แผน รวม 10 ชั่วโมง ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

4.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ที่เรียนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังผ่านการทดลองแล้ว ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียนสลับข้อคำถามและตัวเลือก ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4.4 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เวลาหลังจากที่ทำการทดสอบหลังเรียน

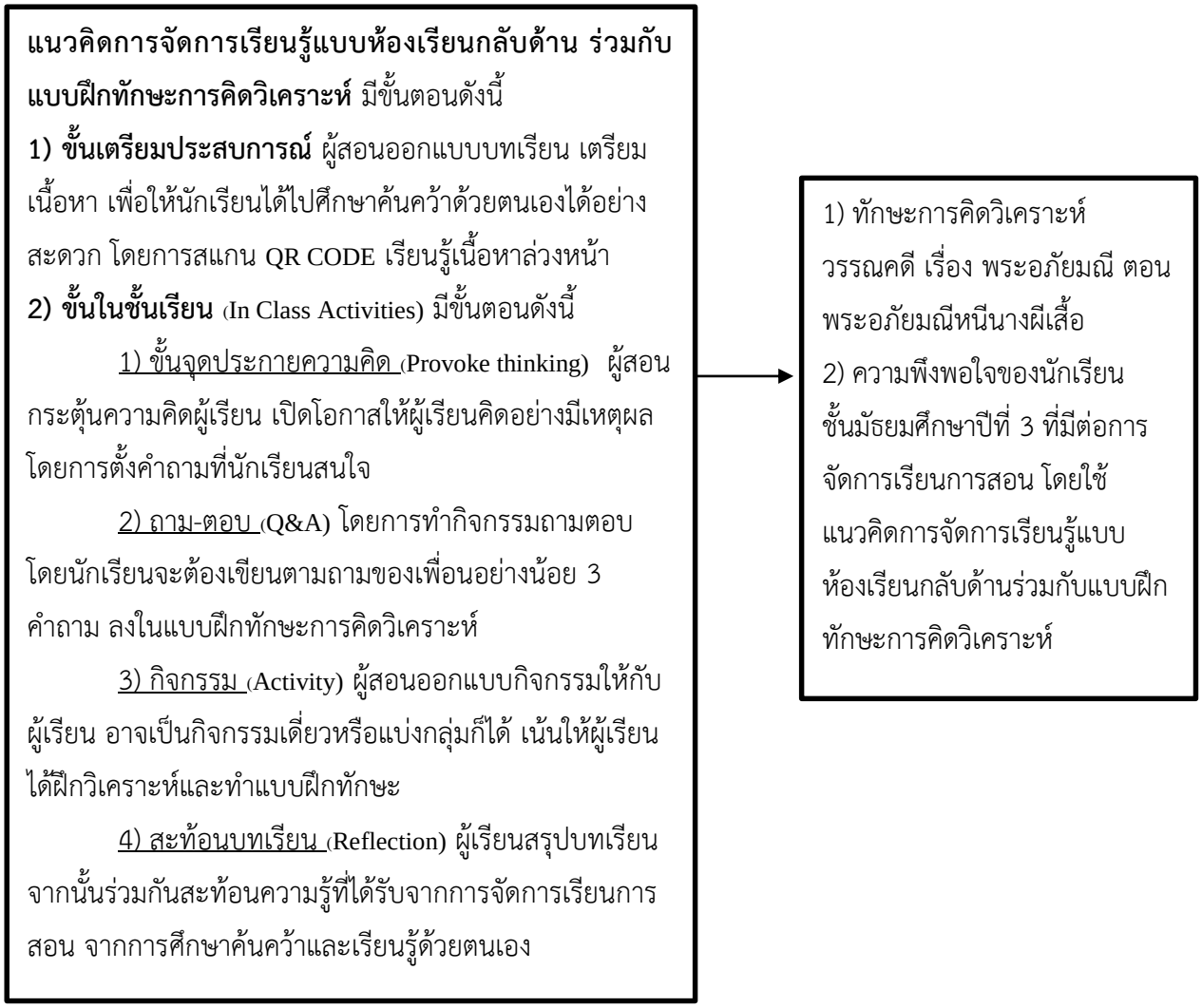
5. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 โดยวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) จากสูตร E_1/E_2

5.2 เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) แบบการเปรียบเทียบคู่ที่ไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent)

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ จากการตอบแบบสอบถามที่ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ด้วยวิธีทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

รายการ	ผลคะแนนระหว่างเรียน				รวม	หลังเรียน
	กิจกรรมที่ 1	กิจกรรมที่ 2	กิจกรรมที่ 3	กิจกรรมที่ 4		
คะแนนเต็ม	25	25	25	25	100	30
คะแนนเฉลี่ย	19.98	19.65	20.05	20.00	79.68	24.33
เฉลี่ยร้อยละ	79.91	78.60	80.19	80.00	79.68	81.09
$\mathbf{E_1/E_2}$	**79.68**					**81.09**

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีค่าเท่ากับ 79.68/81.32 แสดงว่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้ จึงสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	43	30	14.37	2.09	9.95	2.85	22.88*	0.0000
หลังเรียน	43	30	24.33	2.99				

*มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.37 คะแนน และ 24.33 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.59	0.57	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.54	0.63	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	4.43	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.52**	**0.61**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$=4.52, S.D.=0.61) ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}$=4.59, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{x}$=4.54, S.D.=0.63) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x}$=4.43, S.D.=0.35) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 79.68/81.32 แสดงว่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องด้วยผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ขึ้นตามหลักเกณฑ์การสร้างที่มีการวางแผนเป็นอย่างดี และพัฒนาแบบฝึกอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ศึกษาหลักจิตวิทยา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ที่นำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และที่สำคัญผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการการใช้แบบฝึกของผู้เรียนโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามา

ประกอบการสร้างแบบฝึกให้น่าสนใจ จากนั้นดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อให้ครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ ตามองค์ประกอบของการสร้างแบบฝึกทักษะ ที่เรียงเนื้อหาเป็นไปตามลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้ง มีการสร้าง OR CODE เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหา บทเรียนต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองตามเวลาที่นักเรียนสนใจ จากนั้นนำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน แล้ววิเคราะห์ผลเพื่อหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มทดลองแบบ 1:1 จำนวน 9 คน แบบ 1:10 จำนวน 9 คน และแบบ 1:10 จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้และปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมที่สุดก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อนำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 43 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกับด้าน มีการจัดกิจกรรมและเนื้อหาจากง่ายไปยากตามกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ นิภาพร วงษ์ศิลา (2545 : 46) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นเป็นระบบระเบียบ ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะ การใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้น ช่วยเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กได้ทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา จิตตพงศ์ (2560 : 1) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีด้านวรรณศิลป์ โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีด้านวรรณศิลป์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องด้วยแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี สร้างขึ้นตามหลักการสร้างที่มีการวางแผน คือการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาปัญหาและความต้องการจากผู้เรียน แล้วนำมาออกแบบและสร้างเป็นแบบฝึกที่สามารถแก้ไขปัญหาและเหมาะสมกับนักเรียน และอีกประการสำคัญคือ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เน้นเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ และอำนวยความสำดวกให้กับนักเรียนที่เรียนช้า

ตามเพื่อนในชั้นเรียนไม่ทัน ให้สามารถศึกษาเนื้อหาได้ด้วยตนเอง และความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้เนื้อหาล่วงหน้ามาทำกิจกรรมเพื่อสรุปองค์ความรู้ วิเคราะห์และเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีความหมายต่อผู้เรียนในบทเรียนนั้น ๆ ด้วยแนวคิดวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ดังที่ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2556 : ออนไลน์) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้านเปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากบรรยายหน้าชั้น หรือเป็นครูสอนไปเป็นครูฝึกการทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่ศิษย์เป็นรายคน ช่วยเด็กที่มีงานยุ่ง ติดธุระจำเป็นต้องขาดเรียนสามารถเรียนไว้ล่วงหน้า หรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการจัดการเวลาของตน ช่วยเด็กที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตน ช่วยให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูเพิ่มขึ้น

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายการสอบถามทั้งหมด 15 รายการ สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ บรรยากาศในการเรียนรู้และประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.52, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.59 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.54 และความพึงพอใจระดับมาก ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ทั้งนี้เนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ เน้นให้ผู้เรียนเห็นและปฏิบัติจากประสบการณ์จริง ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียน และความท้าทายในการเรียน ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุ อดกลั้น (2564 : 12-20) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการการประเมินผลงาน 5 กิจกรรม เปรียบเทียบกับเกณฑ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 พบว่า ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกิจกรรมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์เรียนวรรณคดี เรื่องพระอภัยมณี ตอน พระอภัยมมณีหนีนางผีเสื้อ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดโดยการนำไปเป็นแนวทางเพื่อแก้ไข ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ตามปัญหาและความต้องการของผู้เรียนได้

1.2) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปวิเคราะห์ผล เพื่อจัดทำแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดีให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้

2) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้จัดทำคู่มือ เอกสารวิชาการ เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะ เพื่อให้ครูในโรงเรียนได้เรียนรู้และศึกษาร่วมกัน

3) ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

3.1) ครูผู้สอนควรจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นในชั้นเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างละเอียด เมื่อมีข้อสงสัยให้ถามครูผู้สอนที่เป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองล่วงหน้าและสามารถทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2) ครูผู้สอนควรศึกษา คำชี้แจง ขั้นตอนในการใช้แบบฝึกเสริมทักษะให้ชัดเจน และควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ ขั้นตอน และรูปแบบการฝึก ตลอดจนการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนวางแผนการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

3.3) ควรคำนึงถึงข้อจำกัดในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนบางคนอาจมีข้อจำกัดเรื่องการใช้โทรศัทพ์มือถือ อินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดปัญหาในกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยควรสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้และใช้กระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีความพร้อมเรื่องเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

กิตติกา รัศมีแจ่ม. (2561). วรรณคดีไทยในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารสารสนเทศ*. 17 (1), 13-23.

จริยา จิตตพงศ์. (2560). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีด้านวรรณศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นิภาพร วงษ์สิลา. (2545). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการสะกดคำยากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปกรณ์ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.* พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด (ฉบับปรับปรุง).* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพริ้นติ้ง.

ภาณุ อดกลั้น. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 20 (2), 12-20

รณชัย จันทร์แก้ว. (2559). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสยามกัลมาจล : สำนักพิมพ์เอส.อาร์.พริ้นติ้งแมสโปรส์ดักส์.

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). ห้องเรียนกลับทาง : ห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2565, แหล่งที่มา https://shorturl.asia/SQfnq

ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

The Performance Evaluation System of Support Staff, Chiang Mai Rajabhat University

วิภารินทร์ จอมศรีประเสริฐ และ อลงกรณ์ คูตระกูล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Wiparin Chomsriprasroeth and Alongkorn Khutrakun
Chiang Mai University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Wiparin_cho@cmu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 3) ศึกษาความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีเครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสำรวจเพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและปัญหาในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยผู้บริหารหน่วยงาน ในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะ วิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 83 คน และการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล จำนวน 1 คน และผู้ปฏิบัติงานผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่มีระดับความรู้และระดับความเข้าในในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) บุคลากรส่วนใหญ่อยากให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน แบบฟอร์ม และขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน; การประเมินผลการปฏิบัติงานว บุคลากรสายสนับสนุน

* วันที่รับบทความ : 22 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 8 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 12 เมษายน 2566
Received: March 22 2023; Revised: April 8 2023; Accepted: April 12 2023

Abstracts

The purposes of the article were : 1) to investigate personnel's knowledge and understanding toward the performance evaluation system of the Chiang Mai Rajabhat university support staff at present; 2) to examine the problems of the performance evaluation system of the Chiang Mai Rajabhat university support staff; and 3) to explore the expectations toward the performance evaluation system of the Chiang Mai Rajabhat university support staff. The method of study was qualitative research. The research instrument was a survey question used for investigating the personnel's knowledge and understanding, and problems toward the performance evaluation system of the Chiang Mai Rajabhat university support staff at present. The sample group were 83 people, included an executive department with the level of division director or equivalent, a head office of the dean (faculties and colleges), and a support staff. An interview method was used for the Director of Division of Haman Resource Management, and 1 performance evaluation staff.

The results revealed that: 1) The majority of the sample was at a high level of knowledge and understanding toward the performance evaluation system of the Chiang Mai Rajabhat university support staff; 2) the problems of the performance evaluation system were about rules, methods, forms, and procedures of the performance evaluation; and 3) most personnel suggested that the rules, methods, forms, and procedures of the performance evaluation should be adjusted.

Keywords: Performance Evaluation System; Performance Evaluation; Support Staff

บทนำ

มนุษย์ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรอันล้ำค่าสูงสุดขององค์การ องค์การใดมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และรู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ก็จะส่งเสริมและขับเคลื่อนให้องค์การนั้นก้าวหน้า ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรอย่างเป็นระบบตลอดจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น องค์การจึงต้องส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานมีการเรียนรู้และได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ (สุมิตร สุวรรณ, 2561 : 1) แม้เทคโนโลยีจะเจริญเติบโตแบบไม่หยุดยั้ง แต่สิ่งที่องค์การยังตระหนักร่วมกันคือทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์การทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล (โชติชวัล ฟูกิจกาญจน์, 2559 : 11) ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ต้องรักษาและพัฒนาให้บุคลากรให้คงอยู่กับองค์การให้นานที่สุด และหากมีกระบวนการในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดี บุคลากรเหล่านั้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้องค์การได้เปรียบทางการแข่งขัน ทำให้องค์การประสบความสำเร็จได้ (ศักร์ระภีร์ วรวัฒนะปริญญา, 2563 : 1) สิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้บริหารมีความเข้าใจต่อบุคลากร ในองค์การในเรื่องของผลการปฏิบัติงาน จุดแข็ง จุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนา ก็คือ การประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลการประเมินจึงถือได้ว่ามีความสำคัญ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและองค์การ (มานพ ชูนิล, 2561 : 1-1) การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือหรือองค์ประกอบหนึ่งในกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ที่องค์ประกองต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้การ

บริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัชกร, 2555 : 1) และถือเป็นเครื่องมือสำคัญเพียงอย่างเดียวที่ใช้สำหรับการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Tanya & Annelize, 2017 อ้างถึงใน ศักร์ระภีร์ วรวัฒนะปริญญา, 2563 : 143)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตระหนักถึงความสำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ที่ได้วางหลักการปฏิบัติราชการไว้ให้เป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ จึงมีการกำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2553 เป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), 2552 : 7) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มีภารกิจที่สำคัญนอกเหนือจากการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรมแล้ว ยังต้องขับเคลื่อนภารกิจอื่นของมหาวิทยาลัยให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถสร้างองค์การให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคตได้ดีอีกด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มีภารกิจที่สำคัญนอกเหนือจากการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรมแล้ว ยังต้องขับเคลื่อนภารกิจอื่นของมหาวิทยาลัยให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถสร้างองค์การให้ประสบความสำเร็จ สามารถในการแข่งขันกับองค์การอื่น รวมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคตได้ดีอีกด้วย มหาวิทยาลัยจึงได้นำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานมาใช้ในการประเมินความสำเร็จของงานที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติงานของบุคลากร

ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง แนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นเครื่องมือปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากร เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน คะแนนเต็ม 70 คะแนน และส่วนที่ 2 การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการ คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยมหาวิทยาลัยได้นำผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการบริหารงานบุคคลด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเลื่อนเงินเดือนและค่าจ้างประจำปี การต่อสัญญาจ้าง การให้รางวัล การพัฒนาบุคลากร การพัฒนางาน และการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ

จากข้อมูลเกี่ยวกับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในฐานะที่ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องในระบบดังกล่าว จึงได้รับเสียงสะท้อนจากบุคลากรทั้งที่เป็นผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน รวมไปถึงคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กลั่นกรองผลการประเมินในหลายลักษณะทั้งในเชิงบวก และเชิงลบ ประกอบกับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2555 ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีการนำ

ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเข้ามาใช้จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีการศึกษา ความรู้ความเข้าใจ ปัญหา อุปสรรค และความคาดหวัง ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าเป็นเช่นไร จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ที่จะทำการศึกษาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเหมาะสมกับบุคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลักและเกณฑ์การเลือก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informances) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 85 คน ได้แก่ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล จำนวน 1 คน ผู้ปฏิบัติงานผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารหน่วยงาน ในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะ วิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก ที่ดำรงตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน หัวหน้างานในหน่วยงาน ที่ดำรงตำแหน่ง 5 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน บุคลากรสายสนับสนุน ร้อยละ 10 ของผู้ที่เคยถูกประเมินผลการปฏิบัติงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง จำนวน 34 คน โดยจะทำการจำแนกตามหน่วยงานและตามอายุงานอีกครั้ง เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลที่หลากหลาย

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ **ส่วนที่ 1** ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ **ส่วนที่ 2** เป็นประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ประเด็นที่ 1 ปัญหาของ

ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 4 ข้อ ประเด็นที่ 2 ความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน

2.2 แบบทดสอบ มีลักษณะปลายปิดในส่วนที่ 2 และ3 และคำถามลักษณะปลายเปิดในส่วนที่ 4 ดังนี้ **ส่วนที่ 1** ประเด็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ด้านตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ประเภทบุคลากร จำนวน 4 ข้อ **ส่วนที่ 2** ประเด็นคำถามด้านระดับความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน เป็นลักษณะคำตอบประเภทถูกผิด นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.50 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนข้อที่ตอบถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 จำนวน 14 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.43-0.77 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.90 แล้วนำแบบทดสอบไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ซึ่งผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.53 **ส่วนที่ 3** ประเด็นคำถามด้านระดับความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 14 ข้อ เป็นลักษณะคำตอบประเภทถูกผิดนำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.50 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนนข้อที่ตอบถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-1.00 จำนวน 14 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความอยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30-0.87 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.70 แล้วนำแบบทดสอบไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ซึ่งผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.60 **ส่วนที่ 4** ประเด็นคำถามด้านปัญหา และความคาดหวังของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 10 ข้อ เป็นลักษณะคำถามหาปัญหาที่เกิดขึ้นว่ามีหรือไม่ และคำตอบแบบปลายเปิดเพื่อระบุถึงปัญหาและความคาดหวัง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถได้ข้อมูลครบถ้วนตามประเด็นคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการใช้วิธีการ ดังนี้

3.1 ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน คู่มือ ระเบียบ ประกาศ เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ไว้อยู่แล้ว

3.2 สัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษาไว้ล่วงหน้า หรือกำหนดคำสำคัญ (Keywords) เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด

3.3 แบบทดสอบ โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามแบบปลายปิด เพื่อต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจง โดยมีตัวเลือกให้ตอบ และคำถามแบบปลายเปิดในคำถามบางประเด็น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตอบวัตถุประสงค์ และได้ข้อมูลที่มีความหลากหลายสามารถนำมาวิเคราะห์ได้มากขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาเรื่องระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ครั้งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 ความรู้ความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร (Content Analysis) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลจากแบบสำรวจมาใช้เพื่อให้เห็นถึงระดับความรู้ความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการศึกษาแบบอุปนัย (Analytic Induction) และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดการพิจารณาระดับความรู้ และความเข้าใจไว้ ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความรู้ ความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (Bloom, 1971 อ้างถึงใน ทัศน์กร อินทจักร์, 2564 : 1)

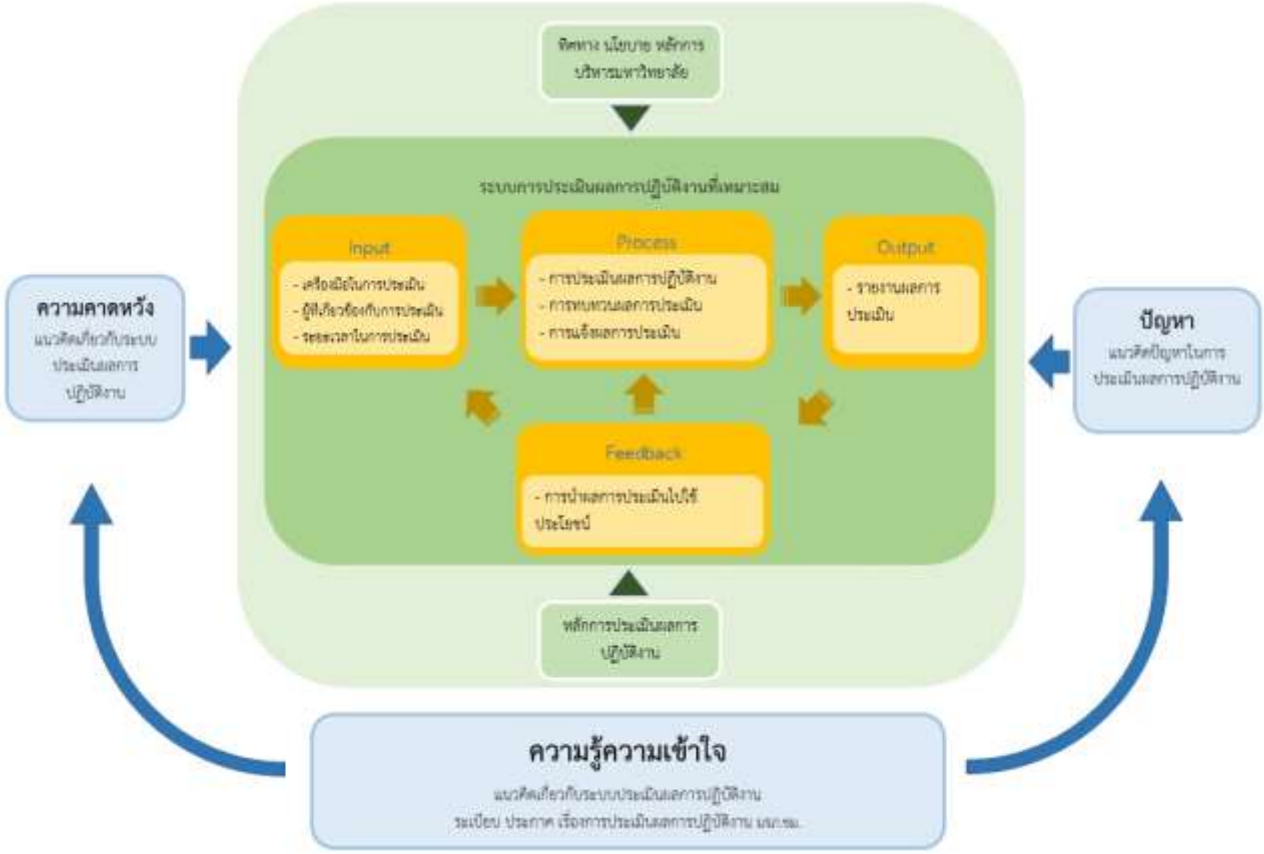
ระดับความรู้	ระดับคะแนน
ระดับความรู้น้อย	0 – 4
ระดับความรู้ปานกลาง	5 – 9
ระดับความรู้มาก	10 – 14

ระดับความเข้าใจ	ระดับคะแนน
ระดับความเข้าใจน้อย	0 – 4
ระดับความเข้าใจปานกลาง	5 – 9
ระดับความเข้าใจมาก	10 – 14

4.2. ปัญหา และความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่องระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาระดับความรู้ และความเข้าใจ ปัญหา ความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาสังเคราะห์ให้ได้ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ตามหลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน (จิรประภา อัครบวร, 2561 : 127–128) ทิศทาง นโยบาย หลักการบริหารมหาวิทยาลัย โดยเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลเอกสาร ข้อบังคับ ประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2562 : ออนไลน์) แนวคิดเกี่ยวกับระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน (เดชวิทย์ นิลวรรณ, 2555 : 9-11)เพื่อนำมาเป็นกรอบในการศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 5) การทบทวนผลการปฏิบัติงาน 6) การแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงาน 7) รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงาน 8) การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ พร้อมทั้งศึกษาปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แนวคิดปัญหาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และศึกษาถึงความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้ง 8 องค์ประกอบซึ่งความรู้ความเข้าใจ ปัญหา ความคาดหวัง ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสม โดยสามารถแสดงเป็นภาพได้ดังภาพกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.1 ระดับความรู้ของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ร้อยละ79.23 มีความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับมาก จำนวน 68 คน รองลงมาร้อยละ 17.77 มีความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง จำนวน 12 คน และร้อยละ 3 มีความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับน้อย จำนวน 3 คน แสดงดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ระดับความรู้ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามตำแหน่ง

ระดับความรู้	ผู้บริหารหน่วยงานในระดับผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะ วิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก		หัวหน้างาน		บุคลากรสายสนับสนุน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย	0	0.00	1	3.13	2	5.88	**3**	**3.00**
ระดับปานกลาง	6	35.29	2	6.25	4	11.76	**12**	**17.77**
ระดับมาก	11	64.71	29	90.63	28	82.35	**68**	**79.23**
รวม	**17**	**100**	**32**	**100**	**34**	**100**	**83**	**100.00**

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามประเด็นคำถาม

ประเด็นคำถาม	ตอบถูกต้อง		ตอบไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	57	68.19	26	31.81	83	100
2.กระบวนการ ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การทบทวนผลการปฏิบัติงาน การแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงาน	70	84.58	13	15.42	83	100
3.ด้านผลผลิต ได้แก่ รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงาน	72	87.15	11	12.85	83	100

ประเด็นคำถาม	ตอบถูกต้อง		ตอบไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.ด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์	82	98.80	1	1.20	83	100
รวม	**70**	**84.68**	**13**	**15.32**	**83**	**100**

โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.80 ตอบคำถามข้อ 14 มหาวิทยาลัยนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ในการพิจารณาเงินเดือน/ค่าจ้าง การให้รางวัลต่างๆ การพิจารณาการแต่งตั้ง การต่อสัญญาจ้าง และการให้ออกจากงาน ได้ถูกต้องมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 97.59 ตอบคำถามข้อ 6 มหาวิทยาลัยกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานต้องประเมิน 2 รอบต่อปีงบประมาณ โดยมีระยะเวลารอบละ 6 เดือน ได้ถูกต้อง ซึ่งคำถามข้อ 14 อยู่ในด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ และคำถามข้อ 6 อยู่ในด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนคำถามที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ตอบผิดมากที่สุด ร้อยละ 60.24 คือคำถามข้อ 4 มหาวิทยาลัยกำหนดให้ผู้ที่มีอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน คือ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น คำถามที่ตอบผิดมากที่สุดรองลงมาร้อยละ 57.83 คือคำถามข้อ 7 มหาวิทยาลัยให้แต่ละหน่วยงานกำหนดตัวชี้วัดของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานและสมรรถนะของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการขึ้นเองตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งคำถามทั้งสองข้ออยู่ในด้านปัจจัยนำเข้า ในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน และเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

1.2 ระดับความเข้าใจของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่ร้อยละ 81.92 มีความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับมาก จำนวน 67 คน รองลงมาร้อยละ 16.12 มีความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง จำนวน 14 คน และร้อยละ 1.96 มีความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับน้อย จำนวน 2 คน แสดงดังตารางที่ 4 และ 5

ตารางที่ 4 ระดับความเข้าใจของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามตำแหน่ง

ระดับความเข้าใจ	ผู้บริหารหน่วยงานในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะวิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก		หัวหน้างาน		บุคลากรสายสนับสนุน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย	0	0.00	0	0.00	2	5.88	**2**	**1.96**
ระดับปานกลาง	2	11.76	7	21.88	5	14.71	**14**	**16.12**
ระดับมาก	15	88.24	25	78.13	27	79.41	**67**	**81.92**
รวม	**17**	**100**	**32**	**100**	**34**	**100**	**83**	**100.00**

ตารางที่ 5 ระดับความเข้าใจของผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามประเด็นคำถาม

ประเด็นคำถาม	ตอบถูกต้อง		ตอบไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	48	57.43	35	42.57	83	100
2.กระบวนการ ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การทบทวนผลการปฏิบัติงาน การแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงาน	68	82.23	15	17.77	83	100

ประเด็นคำถาม	ตอบถูกต้อง		ตอบไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.ด้านผลผลิต ได้แก่ รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงาน	78	93.98	5	6.02	83	100
4.ด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์	79	94.58	5	5.42	83	100
รวม	**68**	**82.05**	**15**	**17.95**	**83**	**100**

โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.59 ตอบคำถามข้อ 12 ถ้าผู้รับการประเมินรับทราบผลการประเมินของตนเองจะช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาตนเองได้ ได้ถูกต้องมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 96.39 ตอบคำถามข้อ 13 ผลการประเมินการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพิจารณาเงินเดือน/ค่าจ้าง การให้รางวัลต่างๆ ได้ถูกต้อง ซึ่งคำถามข้อ 12 อยู่ในด้านกระบวนการ ในส่วนของการแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงาน และคำถามข้อ 13 อยู่ในด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ส่วนคำถามที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบผิดมากที่สุด ร้อยละ 84.34 คือคำถามข้อ 3 ผู้ประเมินต้องเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานที่ผู้รับการประเมินสังกัด เนื่องจากทราบรายละเอียดการปฏิบัติงานของผู้รับการประเมินดีที่สุด คำถามที่ตอบผิดมากที่สุดรองลงมาร้อยละ 53.01 คือคำถามข้อ 2 การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่หน่วยงานกำหนดขึ้น เช่นเดียวกันทุกตำแหน่ง ซึ่งคำถามทั้งสองข้ออยู่ในด้านปัจจัยนำเข้า ในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน และเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2. ปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่าประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด 2 อันดับแรก คือ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบ้ติงาน และแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับ โดยสรุปปัญหาได้ดังนี้

2.1 ปัญหาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.1.1 มุมมองของผู้ประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินไม่เป็นปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ใช้ 2) แต่ละหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมีบริบทการทำงานที่แตกต่างกัน แต่ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบเดียวกัน ทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ได้เฉพาะเจาะจงเหมือนการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายวิชาการที่จะมีความชัดเจนในตัวชี้วัดที่นำมาประเมินมากกว่า และ 3) ผู้ถูกประเมินบางส่วนไม่ยอมรับหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมิน

2.1.2 มุมมองของผู้รับการประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) มองว่าหลักเกณฑ์และวิธีการไม่มีความชัดเจน 2) หน่วยงานไม่ได้กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators : KPIs) ในการประเมินให้ชัดเจน และใช้ได้จริง 3) ผู้ประเมินและผู้รับการประเมินบางครั้งมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันหรือไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริง เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินควรมีการดำเนินการเพื่อชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้ละเอียด

2.1.3 มุมมองของฝ่ายบริหารงานบุคคล สรุปความเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน ควรมีการทบทวน ปรับปรุง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติเนื่องจากใช้มาเป็นเวลานาน เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ปัญหาแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.2.1 มุมมองของผู้ประเมิน สรุปได้ดังนี้ 1) รายละเอียดในแบบฟอร์ม ไม่ครบถ้วน ไม่ครอบคลุม ทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ถูกประเมินตามงานที่รับผิดชอบจริง 2) ความไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานในแบบฟอร์มอย่างแท้จริง 3) ขาดความอิสระในการประเมิน เช่น ระบุตัวตน เพศ ตำแหน่ง สังกัด หน่วยงาน ทำให้ข้อมูลที่ให้ไปถูกจำกัดความคิดเห็น ทำให้ไม่ได้ความคิดเห็นที่แท้จริง

2.2.2 มุมมองของผู้รับการประเมิน สรุปได้ดังนี้ 1) ไม่ทราบขั้นตอนการประเมินครบในทุกขั้นตอน จะทราบเฉพาะขั้นตอนที่เป็นผู้กรอกข้อมูลผลการปฏิบัติงานของตนเอง 2) บางครั้งผู้ประเมินไม่กล้าที่จะสื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาที่แท้จริง 3) แบบประเมินผลการปฏิบัติงานไม่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง

2.2.3 มุมมองของฝ่ายบริหารงานบุคคล สรุปความเห็นได้ว่า แบบฟอร์มที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน ตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นแบบกว้าง ไม่ชัดเจน บุคลากรบางรายไม่มีความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างละเอียด และไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน ซึ่งผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคลให้ความเห็นว่า ในอนาคตควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน

3. ความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยพิจารณาความคาดหวังตามประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด 2 อันดับแรก คือ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับ โดยสรุปความคาดหวังได้ดังนี้

3.1 ความคาดหวังต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.1.1 มุมมองของผู้ประเมิน สรุปได้ดังนี้ 1) อยากให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพราะมีการใช้มานานมากแล้ว 2) อยากให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินการด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม เที่ยงตรง 3) อยากให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกมิติ เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างานระดับต้นขึ้นไป รวมไปถึงผู้รับบริการ

3.1.2 มุมมองของผู้รับการประเมิน สรุปได้ดังนี้ 1) อยากให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไปใช้กับทุกคนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่มีอคติ และโปร่งใส ยุติธรรม ชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ประเมินตามความรู้สึกของผู้ประเมิน 2) อยากให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบ 360 องศา หรือประเมินตามลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย 3) มหาวิทยาลัยควรมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เกิดความชัดเจน

3.1.3 มุมมองของฝ่ายบริหารงานบุคคล สรุปความเห็นได้ว่า อยากให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเฉพาะในส่วนขององค์ประกอบในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ของงานและพฤติกรรมการปฏิบัติงานหรือสมรรถนะ อยากให้มีการกำหนดรายละเอียดในการประเมินให้เหมาะสมกับแต่ละตำแหน่ง และแต่ละบริบทของหน่วยงาน เพื่อลดการใช้ความรู้สึกหรือวิจารณญาณส่วนตัวของผู้ประเมิน

3.2 ความคาดหวังต่อแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการ

3.2.1 มุมมองของผู้ประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) อยากให้ปรับปรุงแบบฟอร์มประเมินให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการประเมินที่เที่ยงตรง และชัดเจนยิ่งขึ้น ลดความขัดแย้ง 2) อยากให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการแบบฟอร์มประเมินให้สามารถประเมินผ่านระบบออนไลน์ได้ รวมถึงส่งเอกสารหลักฐานผ่านระบบได้ เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน รวมถึงสามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ 3) อยากให้มหาวิทยาลัยจัดทำสื่อสำหรับผู้ประเมินในการกรอกแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.2.2 มุมมองของผู้รับการประเมินสรุปได้ดังนี้ 1) อยากให้ปรับปรุงขั้นตอนการประเมินให้ไม่ยุ่งยากซับซ้อนต่อผู้รับประเมิน 2) อยากให้มีการปรับปรุงรายละเอียดในแบบฟอร์มประเมินให้ทันสมัยและมีความชัดเจน 3) อยากให้มหาวิทยาลัยแจ้งขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนการประเมินทุกครั้ง

3.2.3 มุมมองของฝ่ายบริหารงานบุคคล สรุปความเห็นได้ว่า อยากให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ทั้งผู้รับการประเมินและผู้ประเมินเข้าไปใช้งานได้ในระบบเดียวกัน สามารถส่งและรับผลการประเมินผ่านระบบสารสนเทศ โดยเป็นระบบที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ช่วยให้ผลการประเมินมีความถูกต้อง แม่นยำ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย เรื่อง ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.1 ความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน มีระดับความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคำตอบในแบบสำรวจเรื่องระดับความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามในด้านข้อมูลย้อนกลับ และด้านปัจจัยนำเข้าได้มากที่สุด โดย 2 ข้อแรกที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อที่ 14 มหาวิทยาลัยนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ในการพิจารณาเงินเดือน/ค่าจ้าง การให้รางวัลต่างๆ การพิจารณาการแต่งตั้ง การต่อสัญญาจ้าง และการให้ออกจากงาน และข้อที่ 6 มหาวิทยาลัยกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานต้องประเมิน 2 รอบต่อปีงบประมาณ โดยมีระยะเวลารอบละ 6 เดือน ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่ผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน ส่วนใหญ่ตอบผิดมากที่สุด คือ คำถามข้อ 4 มหาวิทยาลัยกำหนดให้ผู้ที่มีอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน คือ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น รองลงมาคือคำถามข้อ 7 มหาวิทยาลัยให้แต่ละหน่วยงานกำหนดตัวชี้วัดของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานและสมรรถนะของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติราชการขึ้นเองตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งคำถามทั้งสองข้ออยู่ในด้านปัจจัยนำเข้า

จากผลการศึกษาที่ได้จากการตอบแบบสำรวจนี้สามารถอนุมานได้ว่า ผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน มีความรู้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ และด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่ส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ซึ่งผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน ทราบว่ามหาวิทยาลัยนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ในการพิจารณาเงินเดือน/ค่าจ้าง การให้รางวัลต่างๆ การพิจารณาการแต่งตั้ง การต่อสัญญาจ้าง และการให้ออกจากงาน สอดคล้องกับประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2553 : 140) ที่กล่าวว่าพนักงานทุกคนจะทราบโดยทันทีเมื่อมีการประเมินผลการปฏิบัติงานจะมีผลต่อการปรับค่าจ้างเงินเดือน การปรับค่าจ้างจะอิงกับผงการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารหน่วยงานในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะ วิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน ยังไม่มีความรู้ในเรื่องระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งหมดอย่างละเอียด ซึ่งคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.2 ความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน มีระดับความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับระดับความรู้ เมื่อพิจารณาคำตอบในแบบสำรวจเรื่องระดับความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามในด้านกระบวนการ และด้านข้อมูลย้อนกลับได้มากที่สุด โดย 2 ข้อแรกที่ตอบถูกมากที่สุด คือ ข้อที่ 12 ถ้าผู้รับการประเมินรับทราบผลการประเมินของตนเองจะช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาตนเองได้ และข้อที่ 13 ผลการประเมินการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการพิจารณาเงินเดือน/ค่าจ้าง การให้รางวัลต่างๆ ได้ถูกต้อง ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่ผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน ส่วนใหญ่ตอบผิดมากที่สุด คือ คำถามข้อ 3 ผู้ประเมินต้องเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานที่ผู้รับการประเมินสังกัด เนื่องจากทราบรายละเอียดการปฏิบัติงานของผู้รับการประเมินดีที่สุด รองลงมาคือคำถามข้อ 2 การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานตามที่หน่วยงานกำหนดขึ้น เช่นเดียวกันทุกตำแหน่ง ซึ่งคำถามทั้งสองข้ออยู่ในด้านปัจจัยนำเข้าสอดคล้องกับการวัดระดับความรู้

จากผลการศึกษาที่ได้จากการตอบแบบสำรวจนี้สามารถอนุมานได้ว่า ผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน มีความเข้าใจในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี โดยเฉพาะด้านกระบวนการ ในส่วนของการแจ้งผลการประเมินการปฏิบัติงาน และด้านข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ที่ส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ซึ่งผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน เข้าใจว่าหากผู้รับการประเมินรับทราบผลการประเมินของตนเองจะช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับแนวความคิดในการแจ้งและหารือผลการปฏิบัติงานของ อลงกรณ์ มีสุทธา และ สมิต สัชฌุกร (2555 : 193) ที่ได้กล่าวว่าการแจ้งและหารือผลการปฏิบัติงานจะช่วยให้ผู้รับการประเมินรู้ถึงผลการปฏิบัติงานของตนเอง และช่วยให้พิจารณาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารหน่วยงานในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หัวหน้าสำนักงานคณบดี คณะ วิทยาลัย หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ สถาบัน สำนัก หัวหน้างานในหน่วยงาน และบุคลากรสายสนับสนุน ยังไม่เข้าใจระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งหมดอย่างละเอียด ซึ่งคำถามที่ตอบถูกน้อยที่สุดคือด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากการรวบรวมความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล และจากการตอบคำถามแบบสำรวจของผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงาน

และบุคลากรสายสนับสนุน ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์และสรุปปัญหาของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามที่กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด 2 อันดับแรก คือ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 ปัญหาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ความไม่ชัดเจนของหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงาน หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับบริบทการทำงานของบางหน่วยงาน และความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่อการประเมินการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญตา แจ่มแจ้ง (2560 : ออนไลน์) ที่ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนข้าราชการในสังกัดกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ที่พบว่า หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจน ในส่วนของการกำหนดดัชนีชี้วัดให้เป็นธรรม ซึ่งอาจมาจากความแตกต่างหลากหลายทางด้านประเภท ระดับตำแหน่ง สายงาน การกำหนดวิธีการขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่โปร่งใสและเป็นธรรม อาจมีความยุ่งยากซับซ้อน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ อลงกรณ์ มีสุทธา และ สมิต สัชฌุกร (2555 : 4) ที่ได้กล่าวสรุปว่า หัวข้อการประเมินหรือเกณฑ์การประเมินที่ใช้ในการพิจารณาไม่เหมาะสมกับระดับตำแหน่ง หรือลักษณะงานเพราะบุคลากรผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆที่จะได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบหลายระดับแตกต่างกันไป ทั้งแต่ละบุคลากรก็มีลักษณะงานไม่เหมือนกัน การใช้แบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ไม่มีหัวข้อการประเมินให้เข้ากับระดับตำแหน่งและลักษณะงานจึงไม่เป็นที่ยอมรับ แม้จะมีคำอธิบายว่ามีหัวข้อประเมินที่ใช้ร่วมกันได้

2.2 ปัญหาแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมินยังไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานครบทุกขั้นตอนและวิธีการแบบประเมินผลการปฏิบัติงานไม่สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง และการที่ผู้ประเมินต้องระบุตัวตน ทำให้บางครั้งไม่กล้าให้ผลการประเมินที่เป็นจริง ผู้ประเมินไม่กล้าที่จะสื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาที่แท้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สลิลา มารยาท (2560 : 153) ได้ทำการศึกษาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษาการไฟฟ้านครหลวงที่ทำการเขตวัดเลียบ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลการปฏิบัติงานยังไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ในเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่มีการสื่อสารระหว่างผู้บริหารและพนักงานการไฟฟ้านครหลวง ทำให้ไม่มีการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญตา แจ่มแจ้ง (2560 : ออนไลน์) ที่พบว่า ผู้รับการประเมินขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และพบว่าปัญหาด้านเครื่องมือในการประเมินผลการ

ปฏิบัติงาน มีการกำหนดแบบฟอร์มในการประเมินมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน โดยแบบประเมินไม่สามารถวัดผลการประเมินได้อย่างแท้จริง

3. ความคาดหวังต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จากการรวบรวมความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานบริหารงานบุคคล ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล และจากการตอบคำถามแบบสำรวจของผู้บริหารหน่วยงาน หัวหน้างานในหน่วยงานและบุคลากรสายสนับสนุน ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์และสรุปความคาดหวังตามประเด็นปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่ามีปัญหามากที่สุด 2 อันดับแรกข้างต้น ดังนี้

3.1 ความคาดหวังต่อหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่าบุคลากรมีความต้องการให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานควรเป็นไปด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ปราศจากความรู้สึกส่วนตัวและอคติของผู้ประเมิน รวมไปถึงอยากให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานแบบ 360 องศา และอยากให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรทุกระดับมีความเข้าใจอย่างแท้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สลิลา มารยาท (2560 : 151-152) ที่พบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมินซึ่งจะต้องมีการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจในระบบการประเมินถูกต้องตรงกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้รับการประเมินมีความเข้าใจและยอมรับผลการประเมินของตนเอง การสื่อสารให้พนักงานเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่ผู้บริหาร และฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ต้องเตรียมข้อมูลและสื่อสารกับพนักงานตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการประเมิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับ

3.2 ความคาดหวังต่อแบบฟอร์มและขั้นตอนในการประเมินผลการ พบว่าบุคลากรมีความต้องการให้ปรับปรุงแบบฟอร์มการประเมินให้สามารถประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างเที่ยงตรง และชัดเจนและให้มีความละเอียดของตัวชี้วัดในการประเมิน เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของผู้ประเมิน สอดคล้องกับแนวคิดของ อลงกรณ์ มีสุทธา และ สมิต สัชฌุกร (2555 : 162) ที่ได้สรุปว่า ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแบบประเมินอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะงาน รวมถึงควรกำหนดนิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในแบบประเมิน กำหนดเกณฑ์การประเมินให้มีความชัดเจน ทั้งนี้บุคลากรยังอยากให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการจัดการแบบฟอร์มประเมินให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานผ่านระบบออนไลน์ได้ และต้องการให้มีการแจ้งขั้นตอนในการประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนการประเมินทุกครั้งอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ที่ใช้

1.2 การศึกษาครั้งต่อไปอาจใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามการรับรู้และความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนโดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลากรสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทุกตำแหน่งทุกระดับ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยควรมีวิธีการเพื่อสื่อสาร หรือชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยให้สามารถเข้าถึงบุคลากรทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ตรงกัน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาปรับปรุง ทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบัน และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจ ปัญหาและความคาดหวัง ที่บุคลากรสายสนับสนุนมีต่อระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน ข้อบกพร่อง เกี่ยวกับระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในอนาคตให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2562). คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา: https://www.dhrm.cmru.ac.th/web58/.

จิรประภา อัครบวร. (2561). *การบริหารผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ : เครื่องมือพัฒนาองค์การ.* กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

โชติชวัล ฟูกิจกาญจน์. (2559). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์(Human Resource Development).* กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

เดชวิทย์ นิลวรรณ. (2555). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน.* เชียงใหม่: ไอรดากอปปี้เทค.

ทัศน์กร อินทจักร์. (2564). *พฤติกรรมการใช้สมุนไพรของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (รายงานผลการวิจัย).* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

บุญตา แจ่มแจ้ง. (2560). *การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนข้าราชการในสังกัดกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา: http://www3.ru.ac.th/mpa-abstract/index.php/

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2553). *การประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับเงินเดือน*. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.

มานพ ชูนิล. (2561). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สลิลา มารยาท (2560). *ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษาการไฟฟ้านครหลวงที่ทำการเขตวัดเลียบ.* สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). (2552). *คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการ.* กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

สุมิตร สุวรรณ. (2561). *กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ*. นครปฐม: เพชรเกษมพริ้นติ้ง.

อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัชฌุกร. (2555). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน (พิมพ์ครั้งที่ 19).* กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

The Satisfaction of People Towards Public Service of MahaSarakham Provincial Administrative Organization Fiscal Year 2023

สดใส ธรรมรัตน์,
ธัณฏิกานต์ คำวิเศษธนธรณ์, สิทธิพรร์ สุนทร,
รัชนิดา ไสยรส, สถิตคุณ บุญเรือน และ ปภาวรินทร์ ทวาแสน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Sodsai Thammarat,
Thantikan Khamwisettanathon, Sitthiporn Soonthorn,
Ratchanida Saiyaros, Sathitkoon Boonruan and Paphawarin Thawasaen
Rajabhat Maha Sarakham University,Thailand
Corresponding Author, E-mail : thantikan22@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 และ 3) ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถาม ประชากรในการวิจัยได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 777,509 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 4 โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .300 และ 3) ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 ดังนี้ 1) งานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ควรมีสถานพยาบาลหรือมีพยาบาลมาให้การตรวจรักษาที่สถานสงเคราะห์เนื่องจากสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคามอยู่ไกลจากโรงพยาบาล 2) งานการรับแจ้ง

* วันที่รับบทความ : 6 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 6 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

เหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และสามารถทำงานได้จริงในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ได้รับความปลอดภัย 3) งานการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อจักได้นำมาใช้ในระบบการจัดเก็บภาษาที่จะทำให้รวดเร็วยิ่งขึ้น และ 4) งานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ได้แก่ ควรมีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ; การใหบริการสาธารณะ; องคการบริหารสวนจังหวัด

Abstracts

The purposes of the study were 1) to study the level of the Satisfaction of People Towards Public Service of Maha Sarakham Provincial Administrative Organization Fiscal Year 2023, 2) To study the relationship between personal factors and public services of the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization in the fiscal year 2023, and 3) To study recommendations for the management operations of the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization in the fiscal year 2023. This study is a quantitative research. The research instruments were the questionnaires, where the sample was 777,509 citizens aged 18 years and over. The researcher used Taro Yamane's calculations to calculate the sample group, which resulted in 400 people. The statistic used were average, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results shown that 1) The level of People's satisfaction with the public services of the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization in the fiscal year 2023 was in high level, 4 projects, overall, at the highest level, 2) The relationship between personal factors and publicservice of the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization, the overall positive correlation was at a very low level of .003. and 3) Suggestions of the people regarding the public services of the Maha Sarakham Provincial Administrative Organization in the fiscal year 2023 as follows: 1) Services for welfare recipients in the Maha Sarakham Province Home for the Elderly include: The Maha Sarakham Provincial Elderly Home is located far from the hospital, so the welfare center requires a medical facility or nurse to provide treatment. 2) The work of receiving notifications and issuing emergency medical orders includes: Center staff must be experienced and capable of actually helping disaster victims to safety. 3) Tax collection work includes training staff to have knowledge and expertise in technology and information to be used in language storage systems that will make it faster. and 4) Disaster relief work includes assessing damage and providing assistance to disaster victims in accordance with the regulations and criteria set by the Ministry of Finance.

Keywords: Satisfaction; Public Service; Provincial Administrative Organization

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือได้ว่าเป็นองค์กรภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เนื่องจากมีภารกิจหลักในการจัดระบบบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนและสร้างการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับท้องถิ่น ซึ่งรัฐได้มอบอำนาจให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเองภายใต้โครงสร้างการบริหารที่กฎหมายกำหนด ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546 มาตรา 6 ได้กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุ เป้าหมายซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็นมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนอง ความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2565 : 1)

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ.ศ 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 4 พ.ศ 2552 มาตรา 45/1 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน จังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเปิดเผยข้อมูล ข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทย กำหนดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการสาธารณะในระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนทำให้โอกาสในการให้บริการดูแล และช่วยเหลือแก่ประชาชนเป็นไปอย่างครอบคลุมและทั่วถึง (โกวิทย์ พวงงาม, 2555) ในด้านบทบาทและหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะต้องพิจารณาถึงกำลังเงิน กำลังงบประมาณ กำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และหน้าที่ความรับผิดชอบต้องเป็นผลประโยชน์ของท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากเป็นภาระหรือนโยบายซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศ ก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น งานทะเบียนที่ดินและการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2560)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญของการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยในแต่ละปีจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน การปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ด้านการเงินและการคลัง ด้านการบริการสาธารณะและ

ด้านธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัด ใน 4 มิติ ได้แก่ มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพและมิติด้านพัฒนาองค์กร ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาจังหวัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สาธารณสุข การอาชีพ สาธารณูปโภคต่าง ๆ การศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม นั้นเป็นการศึกษาถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองตามความต้องการจากกิจการบริการสาธารณะ ซึ่งการวัดความพึงพอใจของประชาชนนั้นเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดประสิทธิภาพในการจัดทำกิจการบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการให้บริการกับการบริหารของหน่วยงานในการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 4 งานบริการ ได้แก่ 1.งานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม 2.งานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน 3. งานการจัดเก็บภาษีและ 4.งานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประชาชนผู้รับบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 4 งาน คือ ด้านงานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม งานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน งานการจัดเก็บภาษีและงานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ประชากรได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจำนวน 777,509 คน (ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม,ข้อมูลเมื่อ 31 มีนาคม 2566) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 :727) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2. เครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย มีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และโครงการที่ประเมิน ลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่ให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยตอนที่ 2-3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Questions) **โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัย** โดยการเก็บรวบรวมและศึกษาหลักการขั้นตอนจากเอกสาร คู่มือ ระเบียบ กฎหมาย แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของเนื้อหาแบบสอบถามจากนั้นก็ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยลงพื้นที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยรับบริการงานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 100 คน งานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน จำนวน 100 คน งานการจัดเก็บภาษีจำนวน 100 คน และงานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจำนวน 100 คน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลต่อไป ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะการตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูล เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และการจัดกระจายด้วยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121)

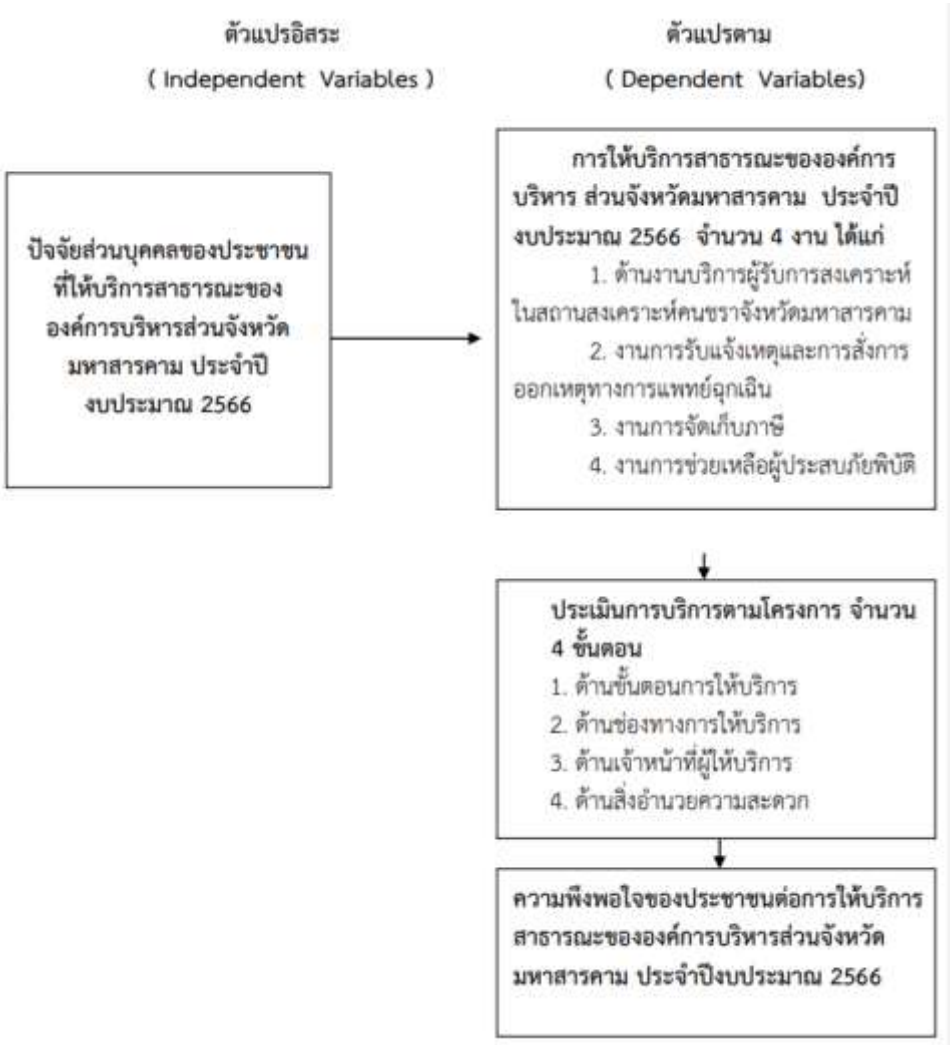
ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

3) การวิเคราะหความสัมพันธของการใหบริการสาธารณะขององคการบริหารสวนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปงบประมาณ 2566 โดยใชโปรแกรมสำเร็จรูป ตามสถิติการหาความสัมพันธดวยคาสัมประสิทธิสหสัมพันธอยางงายของ Pearson Product Moment Correlation

4) วิเคราะหขอเสนอแนะของประชาชนตอการใหบริการสาธารณะขององคการบริหารสวนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปงบประมาณ 2566 ทำการวิเคราะหโดยการแจกแจงความถี่และหาคารอยละ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัยจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านขั้นตอนการให้บริการ 2) ด้านช่องทางการให้บริการ 3) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปรากฏตามกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมและจำแนกเป็นรายโครงการ

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566	$\overline{X}$	S.D.	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1.งานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม	4.70	0.11	94.00	มากที่สุด
2.งานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน	4.65	0.15	93.00	มากที่สุด
3.งานการจัดเก็บภาษี	4.74	0.11	94.80	มากที่สุด
4.งานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ	4.76	0.09	95.20	มากที่สุด
โดยรวม	**4.71**	**0.12**	**94.20**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 จำนวน 4 โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.71 ,S.D. =0.12) คิดเป็นร้อยละ 94.20 และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกงาน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคืองานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ($\overline{X}$ = 4.76,S.D. =0.09) คิดเป็นร้อยละ 95.00 รองลงมาคืองานการจัดเก็บภาษี ($\overline{X}$ = 4.74, S.D. =0.11) คิดเป็นร้อยละ 94.80 รองลงมาคืองานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชรา จังหวัดมหาสารคาม ($\overline{X}$ = 4.70 , S.D.=0.11) คิดเป็นร้อยละ 94.00 และงานการรับแจ้งเหตุและการสั่ง การออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน ($\overline{X}$ = 4.65, S.D. =0.15) คิดเป็นร้อยละ 93.00

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน 4 โครงการ

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566	$\overline{X}$	S.D.	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1.ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.67	0.24	93.40	มากที่สุด
2.ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.70	0.24	94.00	มากที่สุด
3.ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.77	0.18	95.40	มากที่สุด
4.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.70	0.21	94.00	มากที่สุด
โดยรวม	**4.71**	**0.22**	**94.20**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.71 , S.D.=0.22) คิดเป็นร้อยละ 94.20 และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\overline{X}$ =4.77,S.D.=0.18) คิดเป็นร้อยละ 95.40 รองลงมาคือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.24) คิดเป็นร้อยละ 94.00 และด้านช่องทางการให้บริการ ($\overline{X}$ = 4.70, S.D.=0.21) คิดเป็นร้อยละ 94.00 และด้านขั้นตอนการให้บริการ ($\overline{X}$ = 4.67, S.D.=0.24) คิดเป็นร้อยละ 93.40

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปร	ปัจจัยส่วนบุคคล	ด้านขั้นตอนการให้บริการ	ด้านช่องทางการให้บริการ	ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	ความสัมพันธ์โดยรวม
ปัจจัยส่วนบุคคล	-	.336**	.208**	0.093	0.008	.300**
ด้านขั้นตอนการให้บริการ	-	-	.224**	0.061	0.077	.646**
ด้านช่องทางการให้บริการ	-	-	-	0.025	0.065	.627**
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	-	-	-	-	0.071	.440**
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	-	-	-	-		.524**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการ สาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมโดยรวมมีค่า ความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .300 โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำคือด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ .336 รองลงมาคือด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .208 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าความสัมพันธ์ ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .093 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ใน ระดับต่ำมาก เท่ากับ .008

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566

3.1 งานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคาม

3.1.1 ควรมีสถานพยาบาลหรือมีพยาบาลมาให้การตรวจรักษาที่สถานสงเคราะห์เนื่องจากสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคามอยู่ไกลจากโรงพยาบาลทำให้ไม่สะดวกในการเดินทางเวลามีคนชราเจ็บป่วย

3.1.2 เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ความมีมิตรไมตรีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการโดยจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส

3.1.3 สถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคามควรมีกล่องแสดงความคิดเห็นในจุดที่ให้บริการแต่ละจุดเพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาต่อไป

3.2 งานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน

3.2.1 เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และสามารถทำงานได้จริงในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้ได้รับความปลอดภัย

3.2.2 ควรลดขั้นตอนในการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉินเพราะเมื่อเกิดเหตุจะต้องให้บริการแก้ประชาชนอย่างความรวดเร็วและเสมอภาค

3.2.3 การให้บริการควรมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยพร้อมใช้งานได้จริงเพื่อจะได้ให้บริการได้อย่างรวดเร็วและทำให้ผู้ได้รับบาดเจ็บได้รับความปลอดภัยสุงสุด

3.3 งานการจัดเก็บภาษี

3.3.1 ควรจัดอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อจักได้นำมาใช้ในระบบการจัดเก็บภาษาที่จะท าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

3.3.2 เจ้าหน้าที่ควรให้บริการ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้ผู้รับบริการอย่างเต็มความสามารถ

3.3.3 ควรปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากความไม่ชัดเจนของกฎหมายทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมาย

3.4 งานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ

3.4.1 ควรมีการประเมินความเสียหายและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ขอรับการช่วยเหลือให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.4.2 ควรดำเนินให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้เป็นไปตามขั้นตอนการช่วยเหลือของหน่วยงาน

3.4.3 ควรการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงหลักเกณฑ์การให้ความ

ช่วยเหลือที่ชัดเจนและการแจ้งเหตุการณ์ทันทีที่เกิดเหตุการณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร วชิรปัญญาพงศ์ และคณะ (2565 : 84-85) ได้ศึกษารายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ประจำปีงบประมาณ 2565 ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผลการประเมินจำแนกตามงานที่ให้บริการระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด จำแนกตามงานที่ให้บริการใน 4 งาน มีผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.65

สอดคล้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยทักษิณ (2565 : 59) ได้ศึกษารายงานผลการวิจัยเชิงสำรวจ ประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานบริการสาธารณะของเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 หรือร้อยละ 95.60 โดยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 หรือร้อยละ 96.40 รองลงมาคือด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 หรือร้อยละ 95.80 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 หรือร้อยละ 95.40 และด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 หรือร้อยละ 94.80 ตามลำดับ สำหรับผลการพิจารณาเป็นงาน ปรากฏว่างานด้านสาธารณสุข (ศูนย์บริการสาธารณสุขสระเกษ, ศูนย์บริการสาธารณสุขเตาหลวง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 หรือร้อยละ 97.20 รองลงมาคือ งานทะเบียนราษฎรและบัตรประจ าตัวประชาชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 หรือร้อยละ 96.40 งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 หรือร้อยละ 95.80 งานด้านรายได้หรือภาษี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 หรือร้อยละ 95.40 ศูนย์บริการร่วม เทศบาลนครสงขลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 หรือร้อยละ 94.80 และงานรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 หรือร้อยละ 94.00 ตามลำดับและสอดคล้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2565: 55) ได้สำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการของเทศบาลนครสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าระดับความพึงพอใจต่องานที่ ให้บริการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยคิด

เป็นร้อยละของความพึงพอใจร้อยละ 95.8 คิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์คุณภาพได้10 คะแนน และแยกประเด็นการสำรวจความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการ ทั้ง 4ลักษณะงาน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานซึ่งเป็นข้อเสนอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลักษณะงานบริการออกเป็น 4 ลักษณะงาน ได้ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ ดังนี้ งานบริการที่ 1 งานด้านทะเบียน จากการศึกษาพบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีความ พึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 คิดเป็นร้อยละ 95.4 คิดเป็นคะแนนตาม เกณฑ์คุณภาพได้10 คะแนน งานบริการที่ 2 งานด้านรายได้หรือภาษีจากการศึกษาพบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มี ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 คิดเป็นร้อยละของ 95.8 คิดเป็น คะแนนตามเกณฑ์คุณภาพได้10 คะแนน งานบริการที่ 3 ด้านสาธารณสุข จากการศึกษาพบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีความพึง พอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 คิดเป็นร้อยละของ 96.2 คิดเป็นคะแนน ตามเกณฑ์คุณภาพได้10 คะแนน งานบริการที่ 4 งานด้านโยธา การขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้างจากการศึกษาพบว่า ประชาชนโดยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 คิดเป็น ร้อยละของ 96.0 คิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์คุณภาพได้10 คะแนน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 อยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยรวมโดยรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .300 โดยเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำคือด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ .336 รองลงมาคือด้านช่องทางการให้บริการมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .208 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .093 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .008 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชวนพิศ เงินฉลาด (2562 ,น.68) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการบริการสาธารณะ กรณีศึกษาศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ตัวแปรอาชีพของบุพการีและประวัติการรับราชการในครอบครัว ปัจจัยด้านศาสนา ตัวแปรการร่วมกิจกรรมทางศาสนา ปัจจัยด้านการศึกษา ตัวแปรสาขาที่ศึกษาและสถาบันการศึกษาและปัจจัยด้านงาน ตัวแปรส่วน/ฝ่าย/สถานี และระดับที่แตกต่างกันมีผลให้แรงจูงใจในการบริการสาธารณะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของสนอง ใกล้ชิด (2560 : 152) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของใช้บริการสนามกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่าลักษณะส่วนบุคคล เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการสนามกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวย ความสะดวกในออกกำลังกาย ด้านการบริกร และด้านการบริหารจัดการสนามและปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสนามกีฬามีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

ต่อความพึงพอใจของผู้ใช้สนามกีฬาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวลักษณ์ ดีมั่น (2560 : 94) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ร่วมกันพยากรณ์การให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 46.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 จากงานวิจัยในครั้งนี้พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่องานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติมากที่สุด ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่างานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม หน่วยงานผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ ได้ให้การช่วยเหลือหรือมีบทหน้าหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนประสานงานกับการประสบภัยตามอำนาจหน้าที่อย่างรวดเร็ว เสมอภาคและทั่วถึงครอบคลุมทั้งจังหวัด

1.2 งานการจัดเก็บภาษี งานอุทยานการเรียนรู้มหาสารคามและงานการรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน ประชาชนมีความพึงพอใจในลำดับรองลงมาแต่ก็ยังอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดีผู้บริหารรวมทั้งเจ้าหน้าที่ได้ใส่ใจและดำเนินการด้วยความใส่ใจ เสมอภาค เท่าเทียมกันและให้เกิดประโยชน์กับประชาชนสูงสุด

1.3 งานบริการผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชราจังหวัดมหาสารคามประชาชนมีความพึงพอใจในล าดับที่สามแต่ก็ยังอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการให้บริการดังกล่าวเป็นการสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน ยากจน ไม่มีที่อยู่อาศัย ได้ตรงตามวัตถุประสงค์จริงๆ

1.4 การรับแจ้งเหตุและการสั่งการออกเหตุทางการแพทย์ฉุกเฉิน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ถึงแม้ว่าประชาชนมีความพึงพอใจน้อยเป็นลำดับสุดท้าย แต่ยังอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จะต้องพัฒนางานดังกล่าวให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เข้ามารับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.5 ด้านขั้นตอนการให้บริการควรให้มีการทบทวนกระบวนการให้บริการหรือขั้นตอนการให้บริการที่มาจากการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้รับบริการเพื่อจะได้เป็นแนวทางการพัฒนาในปีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การจัดทำโครงการที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมโดยให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการ หน่วยงานภาคเอกชน และบุคคลในชุมชนเพราะจะทำให้สามารถดาเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2.2 การดำเนินโครงการทุกโครงการควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบคือมีการประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิต เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ของโครงการที่มีผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษางานวิจัยแบบผสมเพื่อจะได้ค้นพบข้อมูลในเชิงลึกที่ส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ชวนพิศ เงินฉลาด.(2562). *แรงจูงใจในการบริการสาธารณะ กรณีศึกษาศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้.* งานทุนวิจัยของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2560). *กฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556).*การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.(2565).*ความพึงพอใจของผู้รับบริการของเทศบาลนครสมุทรปราการ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ* .รายงานโครงการวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทากับเทศบาลนครสมุทรปราการ. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

มหาวิทยาลัยทักษิณ .*(2565).รายงานผลการวิจัยเชิงสำรวจประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานบริการสาธารณะ ของเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.* รายงานโครงการวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยทักษิณกับเทศบาลนครสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์ และคณะ. (2565) .*รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ประจำปีงบประมาณ 2565.* ลพบุรี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สนอง ใกล้ชิด. (2560). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสนามกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* ภาคนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนานาชาติ แสตมฟอร์ด.

เสาวลักษณ์ ดีมั่น . (*2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา.* วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis***.** New York : Harper and Row.

การสำรวจและวิเคราะห์กลยุทธ์การส่งเสริมและการจัดการทรัพยากรบุคลากรในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ

Exploration and analysis of the main resource strategies for the promotion and management of ice and snow sculpture personnel

จาง เจียงหยู และ พิชัย สดภิบาล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Zhang Jiangyue and Pichai Sodbhiban
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรมน้ำแข็ง และหิมะที่มีความรู้และทักษะด้านการจัดการ และเป็นไปตามความต้องการของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประติมากรรมน้ำแข็ง และหิมะเชิงวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะในเฮย์หลงเจียงนั้นมักทำโดยใช้คน 2 คน ซึ่งการส่งเสริมพรสวรรค์ด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเพื่อสร้างความเชี่ยวชาญในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในแหล่งการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะจะเป็นประโยชน์อย่างมากในตลาดศิลปะการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะที่กำลังเติบโต และบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนางานศิลปะน้ำแข็งและหิมะและสามารถตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเชิงวัฒนธรรม

การฝึกอบรมและการส่งเสริมความสามารถด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเป็นปัจจัยที่ช่วยผลักดันการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเชิงวัฒนธรรม และศิลปะน้ำแข็งและหิมะ ในเวลาเดียวกันก็ได้มีการศึกษาสถานการณ์และปัญหาที่พบในการศึกษาและการจัดการศิลปะน้ำแข็งและหิมะในมณฑลเฮย์หลงเจียง และเสนอทิศทางการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้ส่งผลในเชิงบวกในการส่งเสริมการสำรองและการฝึกอบรมพรสวรรค์ด้านศิลปะน้ำแข็งและหิมะ ในบทความนี้เราได้วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะในมณฑลเฮย์หลงเจียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัยเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ และทำการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะในเชิงลึก ซึ่งรัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะให้มากขึ้น และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ ทั้งนี้ก็เพื่อสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรมสำหรับการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ ใช้ประโยชน์จากคุณลักษณะทางวัฒนธรรมของภูมิภาคอย่างเต็มที่ และปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศของการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะอย่างครอบคลุม โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะในมณฑลเฮย์หลงเจียงอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

* วันที่รับบทความ : 6 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 6 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

คำสำคัญ: ประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ บุคลากรระดับวิชาชีพ การส่งเสริม การท่องเที่ยววัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ

Abstracts

This research was objective to find out the demand factors for ice and snow sculpture professionals with knowledge and skill management, and meet the needs of ice and snow cultural creative industry. 2 Snow and ice sculpture workers are the soul of the development of snow and ice sculpture art in Heilongjiang. In the maturing snow and ice tourism art market, it is helpful to promote snow and ice sculpture talents to master the initiative of snow and ice tourism art. It has an important role in promoting the development of ice and snow art and can meet the needs of ice and snow cultural creative industry.

The training and promotion of ice and snow sculpture talents are studied as the driving factors to promote the development of ice and snow culture industry and ice and snow art. At the same time, the status quo and existing problems of ice and snow art education and management in Heilongjiang Province are sorted out, and the direction of its future development is proposed, so as to play a positive role in promoting the reserve and training of ice and snow art talents. This paper analyzes the current situation of ice and snow tourism in Heilongjiang Province, puts forward to strengthen the theoretical research of ice and snow culture, and carry out in-depth development of ice and snow tourism products. The government should pay more attention to the construction of ice and snow culture and consolidate the social and economic status of ice and snow tourism. Create a cultural atmosphere for ice and snow tourism; Give full play to the advantages of regional cultural characteristics and comprehensively improve the international competitiveness of ice and snow tourism, aiming at effectively promoting the sustainable development of ice and snow tourism in Heilongjiang Province.

Keywords: Snow and ice sculpture; Professional personnel; Promotion; Ice and snow culture tourism

บทนำ

เนื่องจากความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจในมณฑลเฮย์หลงเจียงค่อย ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจน้ำแข็งและหิมะจึงได้กลายเป็นจุดสนใจของเศรษฐกิจเขตหนาวและเศรษฐกิจสีเขียว และวิธีการพัฒนาและทำให้เศรษฐกิจน้ำแข็งและหิมะสมบูรณ์แบบก็ได้รับความสนใจด้วยเช่นกัน วัฒนธรรมศิลปะน้ำแข็งและหิมะ ซึ่งเป็นกิจกรรมและรูปแบบทางวัฒนธรรมที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์ของเขตหนาว ได้รับการยอมรับมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเป็นหนึ่งในรูปแบบที่สำคัญในการแสดงออกถึงวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในเขตหนาว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานและทีมงานมืออาชีพด้านศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเป็นที่ต้องการอย่างมาก จะมีความได้เปรียบในการพัฒนาโครงการท่องเที่ยวศิลปะน้ำแข็งและหิมะในมณฑลเฮย์หลงเจียง เนื่องจากวิทยาลัยและโรงเรียนอาชีวศึกษาในภูมิภาคนี้ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะอย่างจริงจังและการส่งเสริมบุคลากร การใช้งานอย่างเหมาะสม และการปรับปรุงทรัพยากรที่

เกี่ยวข้อง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของวัฒนธรรมการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ และส่งเสริมการพัฒนาศิลปะน้ำแข็งและหิมะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อค้นหาปัจจัยความต้องการของทักษะความสามารถด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเพื่อจัดการความรู้และทักษะเพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและการสร้างสรรค์ศิลปะน้ำแข็งและหิมะ

2. เพื่อศึกษาการฝึกอบรมและการส่งเสริมบุคลากรด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ เพื่อผลักดันการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ และการพัฒนาศิลปะน้ำแข็งและหิมะ รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะในเมืองฮาร์บิน มณฑลเฮย์หลงเจียง ในเชิงกลยุทธ์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตลาดการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ และตลาดประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะในเมืองฮาร์บิน มณฑลเฮย์หลงเจียง ซึ่งทำให้เราได้ปัจจัยและวิธีการส่งเสริมทักษะความสามารถ โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและค้นหาปัจจัยและตัวแปร ทำการวิเคราะห์งานวิจัยและจัดระเบียบผ่านซอฟต์แวร์บรรณานุกรม และรวบรวมและจัดระเบียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้ China Knowledge Network และ Google Scholar

การศึกษาภาคสนาม: ผู้เขียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมน้ำแข็งและหิมะของเมืองฮาร์บินหลายครั้ง และได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมภายในงานกิจกรรม สั่งให้นักศึกษาออกแบบและสร้างศิลปะน้ำแข็งและหิมะเป็นการส่วนตัว สั่งการในการก่อสร้างก่อสร้างภายในงานกิจกรรมและเข้าร่วมการแข่งขัน รวมถึงรวบรวมสื่อ การวิเคราะห์ และบทสรุปต่าง ๆ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษาจำนวน 100 คน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการส่งเสริมทักษะความสามารถด้านน้ำแข็ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ ก) การจัดการการออกแบบการเรียนการสอน ข) การจัดการโครงการและกิจกรรม และ ค) การมีส่วนร่วมในโปรแกรมการตลาด จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์แบบสามเหลี่ยม ร่วมกับผลของการสัมภาษณ์เชิงลึกและการปฏิบัติงานภาคสนาม เพื่อวิเคราะห์สถานะปัจจุบันของการจัดการ และเพื่อระบุปัจจัยและกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับการจัดการที่ตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ เราได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านหิมะศึกษา ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้เชี่ยวชาญด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ

เทคโนโลยีประติมากรรม ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม นโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม บรรทัดฐานและระบบอุตสาหกรรม และปริมาณลูกค้า ล้วนมีบทบาทในการสร้างและพัฒนาแบบจำลองการจัดการ นอกจากนี้ เราได้ทำการรวบรวมและการจัดเรียงข้อมูลนี้ตามแผนการวิจัย และคาดว่าผลการศึกษาจะสามารถนำมาใช้เป็นตัวอย่างอ้างอิงในการจัดการทักษะความสามารถด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะในมณฑลเฮย์หลงเจียง และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายกลุ่ม เช่น นักวิจัย ผู้จัดงาน นักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมธุรกิจการท่องเที่ยววัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ

เราได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์หลี่ เสี่ยวหยู รองประธานคณะกรรมการวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะของจีน และผู้จัดงานการออกแบบประติมากรรมหิมะคติชนวิทยาภาคเหนือของโครงการกองทุนศิลปะจีน ศาสตราจารย์ฟาน เตี่ยหมิง คณบดีวิทยาลัยวิจิตรศิลป์และการออกแบบศิลปะ มหาวิทยาลัยฉีฉีฮาร์ ศาสตราจารย์หลิว หยวินฉิง หัวหน้าภาควิชาศิลปะและการออกแบบวิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยปิโตรเลียมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศาสตราจารย์ซู จินซง จากวิทยาลัยฮาร์บิน และรองศาสตราจารย์จาง ไค ผู้อำนวยการโรงเรียนศิลปะ วิทยาลัยซุยหัว ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างเฉพาะเจาะจงเหล่านี้ทำให้เราทราบถึงลักษณะทางวิทยาศาสตร์ของข้อมูลการวิจัย และมีความถูกต้องในระดับที่ดี ซึ่งทำให้ได้ผลการวิจัยตามที่คาดหวังไว้

ผลการวิจัย

ปี	2020	2021	2022	2023
จำนวนครั้ง	5	1	1	3
ระดับนานาชาติ	1	1	1	
ระดับจังหวัดและเทศบาล	4			3

ตารางที่ 1 สถิติการได้รับรางวัล (ก่อนการระบาด)

ปี	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
จำนวนครั้ง	2	4	3	9	8	6	9	8
ระดับนานาชาติ		1	1	2	3	2	3	2
ระดับชาติ	1	2	1	1	2	1	1	1
ระดับจังหวัดและเทศบาล	1	1	1	6	3	3	5	5

ตารางที่ 2 สถิติการได้รับรางวัล (หลังการระบาด)

การออกแบบศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะแบบดิจิทัล โดยใช้ซอฟต์แวร์พิเศษสำหรับสาขาวิชาต่าง ๆ ประติมากรรมดิจิทัลมีลักษณะแบบโมดูล สามารถแบ่ง จัดรูปแบบใหม่ ปรับเปลี่ยนได้อย่างอิสระ โดยใช้ซอฟต์แวร์ 3Dmax, ZBrush, Nomad และซอฟต์แวร์อื่น ๆ ในการสร้างแบบจำลอง และการใช้ซอฟต์แวร์ Keyshot, VRay, Marmset toolbag และซอฟต์แวร์อื่น ๆ ในการประมวลผล ร่วมกับซอฟต์แวร์ Photoshop, Procreate และซอฟต์แวร์ประมวลผลกราฟิกอื่น ๆ หลังการตัดแต่ง และการใช้ซอฟต์แวร์ Marvelous Ddesigner ในการออกแบบลวดลายบนประติมากรรม

ซอฟต์แวร์ที่ใช้

ผลลัพธ์

การสร้างภาพ (rendering) ประติมากรรมด้วยวิธีดิจิทัล ทำให้สามารถปรับภาพฉายออร์โธโกนอล เพอร์สเปกทีฟ และเพอร์สเปคทีฟ ซึ่งทำให้ง่ายต่อการขยายขนาดของการก่อสร้างประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ

การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ทำให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานออกแบบประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากเทคโนโลยี AI สำหรับการออกแบบงานศิลปะประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะนั้นทำให้เรามีพื้นที่ในการออกแบบที่กว้างขึ้น โดยสามารถป้อนคำสำคัญลงใน Mid Journey เช่น ประติมากรรมน้ำแข็ง พื้นบ้าน วัฒนธรรมดั้งเดิม ใสดั่งคริสตัล ฯลฯ จากนั้นระบบจะสร้างงานออกแบบที่ตรงกับความต้องการของนักออกแบบให้โดยอัตโนมัติ

ผลลัพธ์

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญของศูนย์ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมโครงการประติมากรรมหิมะของกองทุนศิลปะแห่งชาติ และได้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยม

วิทยาลัยวิจิตรศิลป์และการออกแบบศิลปะของมหาวิทยาลัยฉีฉีฮาร์ได้นำเอาประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะมาใช้ในระบบการสอน และปลูกฝังทักษะความสามารถทางศิลปะในด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะอย่างจริงจัง

การออกแบบประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเป็นหลักสูตรบังคับของวิชาเอกการวาดภาพ และเป็นวิชาเลือกของวิทยาลัยหลายแห่ง

ศูนย์ศิลปะงานแกะสลักน้ำแข็งและหิมะมีพื้นที่เกือบ 100 ตารางเมตร มีทั้งสถานที่สอนสร้างแบบจำลอง การสอน ผลงานการออกแบบกราฟิก การสร้างแบบจำลองในสตูดิโอซึ่งมีเครื่องมือที่จำเป็นในการสร้างแบบจำลองและการผลิต

สร้างรูปแบบการฝึกปฏิบัติที่สมบูรณ์ ตั้งแต่แนวคิดการออกแบบไปจนถึงการทำกระบวนการต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จในแนวคิดการออกแบบ นักเรียนได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ทางทฤษฎี ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติของหิมะ สัดส่วนของประติมากรรม และการแสดงออก

ในทางปฏิบัติ นักเรียนได้เปลี่ยนแนวคิดการออกแบบของตนให้เป็นผลงานที่เป็นรูปธรรม ผ่านงานประติมากรรมที่สร้างสรรค์ด้วยมือรวมถึงการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ โดยวิทยาลัยได้มอบโอกาสและทรัพยากรต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแข่งขัน นิทรรศการและโครงการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะในเชิงปฏิบัติและการทำงานเป็นทีม การฝึกอบรมในโครงการเหล่านี้จะทำให้นักเรียนสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วจนกลายเป็นผู้มีพรสวรรค์ด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ และมีความสามารถในการสร้างแบบจำลองสามมิติ ความสามารถในการสร้างสรรค์แนวคิด มีทักษะการปฏิบัติงานซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ

กระบวนการฝึกอบรมทั้งหมดนี้มุ่งเน้นไปที่การผสมผสานทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษามีแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและมีโอกาสในการปฏิบัติ ซึ่งคาดว่ากระบวนการนี้จะช่วยในการสร้างความเป็นเลิศในด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะ

ภาพลายเส้น

ภาพร่วง

ภาพร่างสามมิติ

ผลงานที่ได้

นอกจากนี้ยังมีโครงการการวางแผน การออกแบบ และการผลิต เพื่อดำเนินการในระยะที่ 29 ของการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ “เมืองฉีฉีฮาร์” เพื่อก้าวไปสู่ระยะที่ 31 ของการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะ ซึ่งก็คือการพัฒนา “เมืองต้าฉิง”, น้ำพุร้อนและหิมะหลินเตี้ย, “เขตไถไล พื้นที่ชมวิวทะเลสาบไท่หู โครงการประติมากรรมสวนน้ำแข็งและหิมะ”, “ทางเดินประติมากรรมหิมะไห่ลาเอ่อร์ ในมองโกเลียใน” และการท่องเที่ยวน้ำแข็งและหิมะขนาดใหญ่อื่น ๆ

สถานที่ก่อสร้าง

การดำเนินการตามโครงการฝึกอบรมความสามารถด้านศิลปะน้ำแข็งและหิมะ เพื่อสร้างทีมออกแบบประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะแบบดิจิทัลระดับโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพื้นฐานความรู้และทักษะความสามารถของทีมสร้างสรรค์ศิลปะน้ำแข็งและหิมะ สร้างฐานการฝึกอบรมความสามารถด้านศิลปะน้ำแข็งและหิมะระดับชาติ สร้างฐานแลกเปลี่ยนศิลปะน้ำแข็งและหิมะ พัฒนาลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะ และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำแข็งและหิมะ เพื่อให้เทศกาลน้ำแข็งและหิมะ และนิทรรศการธีมงานน้ำแข็งและหิมะ (ภาพวาด ภาพถ่าย) เป็นที่รู้จักและมีอิทธิพลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการดำเนินงานของเทศกาลระบำแข็งฉีฉีฮาร์ การจัดงานโคมน้ำแข็งฉีฉีฮาร์ เสริมสร้างความมั่นใจและอิทธิพลทางวัฒนธรรมของฉีฉีฮาร์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการวิจัยเกี่ยวกับ

ประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะและสุนทรียศาสตร์มวลชนอย่างครอบคลุม รวมถึงการสร้างตลาดน้ำแข็งและหิมะที่เชื่อมโยงถึงกัน เพื่อบ่มเพาะพรสวรรค์ด้านประติมากรรมน้ำแข็งและหิมะเพื่อส่งเสริมการขยายช่องทางในการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล่านี้ให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

E. Pietroni, and A. Adami. "Interacting with virtual reconstructions in museums: The Etruscanning Project." Journal on Comp. and Cult. Her. 2014

E.F. Anderson, L. McLoughlin, F. Liarokapis, C. Peters, P. Petridis, and S. de Freitas. "Developing Serious Games for Cultural Heritage: a Stateof- the-Art Review." Virtual reality 2010.

For example[J]. China Forestry Economy, 2014

G.E. Hein. Learning in the Museum. Routledge. 2002.

Guo Wei. Research on Countermeasures for the Development of Ice and Snow Tourism in Heilongjiang Province [J]. Heilongjiang Foreign Trade and Economic Cooperation. 2009

Guo Xiaoping: Environmental Communication: Discourse Change, Risk Issue Construction and Path Selection, Huazhong University of Science and Technology Press, 2013 edition.

H.M.J. Hsu. "The Potential of Kinect in Education". Int. J. of Inf. and Ed. 2011.

Hong Yin,Yijin Liu. The Application of Digital Technology in Sculpture Creation and Professional Teaching[J].Popular Literature,2017

J. Guna, G. Jakus, M. Pogačnik S. Tomažič, and J. Sodnik. "An Analysis of the Precision and Reliability of the Leap Motion Sensor and its Suitability for Static and Dynamic Tracking". Sensors, 2014.

Jun Li.Research on the Application of 3D Printing Technology in Sculpture in the Digital Era[J].Designing,2015

Kang Shuying: Product development strategies of cultural and creative products based on regional culture [J]. Industrial Innovation Research,2019

M. Csikszentmihalyi, and K. Hermason. "Intrinsic Motivation in Museums-What Makes Visitors Want to Learn." Museum news 74, no. 3 1995.

M. Mortara, C.E. Catalano, F. Bellotti, G. Fiucci, M. Houry-Panchetti, and P. Petridis. "Learning cultural heritage by serious games " 2014.

Ma Yan and Zhang Siyang, "Green growth: a source of motivation for a good life", Learning and Exploration, No. 8, 2016.

MahdaviMazdeh Hossein,Saunders Chad,Hawkins Richard William,Dewald Jim. Reconsidering the dynamics of innovation in the natural resource industries[J]. ResourcesPolicy,2021

Mechanism innovation[J]. Journal of Beijing Normal University:Social Science Edition, 2017

Minggang Yu.On the Relationship between Digital Technology and Sculpture Art[J].Journal of Hubei Correspondence University,2011

Minggang Yu.The new Language of Contemporary Sculpture Art --- DigitaModeling[J].Anhui Literature(Second half of the month),2011

N. Papadimitriou, "How Were They Created? Materials and Techniques of Crafting Ancient Artifacts". A publication of the Museum of Cycladic Art. 2015. ISBN: 978-618-5060-12-1 (In Greek)

Perspectives on government competition in a model economy[J]. Journal of Shandong University:Philosophy and Social Science Edition, 2016, 1

Qu Xiaoshang, Li Xiaojuan. Study on the interaction between cultural industry and tourism industry in Henan Province [J]. Science and Technology Information.

Quanhu Zhou.Research on the Application of Digital Sculpture Software Technology in the Special Effects of Digital Film[J]. Science & Technology ,2014

Von Hardenberg, C. and Bérard, F., "Bare-hand human-computer interaction". In Proceedings of the 2001 Workshop on Perceptive User Interfaces. ACM, 2001.

Wang Fengrong, Xia Hongyu, Li Xue. An empirical study of policy changes and their effectiveness in China's cultural industry - based on the transfer

Wang G, Niu WIL, Yang WG. Research on the quality model of creative talents in cultural industry [J]. Journal of the National School of AdministrationJournal, 2016

Wang Kaihong, He Min, Li Fanghai. Development of ice carving culture and production technology in Heilongjiang Art Research, 2013

Wang Kaihong. Exploring the ecological development of ice and snow culture industry in northern China [J]. Academic Exchange, 2013

Wang Songyi, Shao Long, Feng Shan. Development and innovation of modern ice sculpture art in Harbin [J]. Industrial Design, 2021

Wang Weinian, Zhang Pingyu. Creative Industries and Urban Regeneration [J]. Journal of Urban Planning. 2006

Xie Chao. Capitalist technological innovation and the long wave of capital accumulation [D]. Capital University of Economics and Trade,2016.

Xishan Li.The Application of Digital Technology in the Teaching of Sculpture in Colleges and Universities[J].Packaging World,2017

Xue Xue. Analysis of book publishing marketing innovation in the context of big data [J]. China Press,2021

Yang Zuyi. Research on the efficiency of cultural industries and its influencing factors - based on DEA-Malmquist index method andSys-GMM method[J]. Macroeconomic Research, 2016

Ye Wenhui. Innovative research on government management in the development of cultural industries [J]. Management World, 2016, No. 269(2):178-179.

Xiaolei, Liang Jialin. A comprehensive evaluation of ice and snow landscape art [J]. The Art of Fine Arts, 2013

Yu C. W. Relevant thoughts on human resource risks [J]. Chinese and foreign entrepreneurs, 2017

Zhang Sha, "Analysis of the development trend of ice and snow tourism in Heilongjiang Province under the background of all-area tourism", [J]. 2018.10.31.

Zhenhua Sun.Sculpture Art in the Digital Era[J].Sculpture, 2014

การวางแผนและการจัดการศิลปะสาธารณะเมือง Qiqihar
Qiqihar City Public Art Planning and Management

Wang DanDan,
พิชัย สดภิบาล และ พศุตม์ กรรณรัตนสูตร
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Wang DanDan,
Pichai Sodbhiban and Pasutt Kanrattanasutra
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

วัฒนธรรมเมืองมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเมืองและยังเป็นศูนย์รวมของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสุนทรียศาสตร์สร้างสรรค์ของเมือง ความต้องการของคนในเมือง สำหรับการสร้างวัฒนธรรมในเมือง มีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตามความเจริญรุ่งเรืองทุกภาคส่วนอย่างให้ความสำคัญในการวางแผนจัดการศิลปะสาธารณะในการพัฒนาเมือง การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเมือง การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะวางแผนจัดการศิลปะสาธารณะ ของเมืองฉีฉีฮาร์ โดยมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการจัดการกับศิลปะศาธารณะในเมืองภายใต้มุมมองทางวัฒนธรรมเมืองที่สมเหตุสมผลในการมีส่วนช่วยพัฒนาปรับปรุงภาพลักษณ์ของเมืองเน้นภายใต้บริบทของวัฒนธรรมเมือง

การวิจัยพบว่าการปลูกฝังจิตวิญญานของเมืองจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาโดยรวมของเมืองไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และศิลปะวัฒนธรรม

คำสำคัญ: ศิลปะสาธารณะ; วัฒนธรรมเมือง; การวางแผน; การจัดการ

Abstracts

Urban culture plays an important role in the development of the city, and it is also the visual embodiment of the city's humanity, economy, morality and art. People's demand for urban culture is gradually increasing, and the public art planning in urban construction has received attention from all aspects. Scientific and reasonable public art planning is conducive to improving the image of the city, highlighting the cultural characteristics of the city, cultivating the spirit of the city, and promoting the overall development of the city.

Keywords: Public Art; Urban Culture; Project

* วันที่รับบทความ : 3 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 3 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

บทนำ

สิบปีที่ผ่านมาการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมืองเป็นจุดเริ่มต้นได้รับความนิยมอย่างมากใน การฟื้นฟูเมืองในโลกตะวันตก ภายใต้อิทธิพลของ "ขบวนการการก่อสร้างในเมือง" ของจีน ศิลปะสาธารณะ ได้ผุดขึ้นมาเหมือนดอกเห็ดหลังฝนตก อย่างไรก็ตามศิลปะสาธารณะในเวลานี้ได้ละเมิดเจตนารมณ์ดั้งเดิม ของศิลปะในการสร้างความสวยงามในเมืองที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและไม่ได้แสดงให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตของประชาชนในยุคนั้น ศิลปะสาธารณะจำนวนมากที่มีคุณภาพหลากหลายกระจายอยู่ทั่วทุกมุมเมืองและกลายเป็นศูนย์กลางของการวิจารณ์สาธารณะสมัยใหม่

ในฐานะผู้ให้บริการวัฒนธรรมเมืองที่สำคัญ ศิลปะสาธารณะในเมืองเข้ามาแทรกแซงพื้นที่ในเมือง ด้วยวิธีทางศิลปะ ปรับปรุงคุณภาพของสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะและการสร้าง คุณค่าร่วมกัน สร้างมูลค่าแบรนด์ของวัฒนธรรมเมืองและรวบรวมแนวคิดของประชาธิปไตย และความเสมอภาคที่มีอยู่ในอารยธรรมสังคมร่วมสมัยและการดูแลเห็นอกเห็นใจเพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคมทั้งหมด มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกในแง่ของการตัดสินทางศีลธรรมการวิจารณ์วัฒนธรรม ของประสบการณ์สุนทรียศาสตร์ และการรับรู้ของสังคมสาธารณะ ดังนั้นศิลปะสาธารณะในเมืองจึงเป็นวิธีที่สำคัญและมีประสิทธิภาพในการสร้างวัฒนธรรมเมือง

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิจัยและรวบรวมข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะสาธารณะกับวัฒนธรรมเมือง วิเคราะห์ตัดสินอย่างครอบคลุมและบูรณาการการวางแผนเกี่ยวกับศิลปะสาธารณะ มุมมองด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนา ที่ยั่งยืนและวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย: การวิจัยวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม เกี่ยวกับการออกแบบงานศิลปะสาธารณะ การจัดการการออกแบบ ฯลฯ จัดระเบียบและสรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนศิลปะสาธารณะและดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา

2. วิธีการศึกษาจากกรณี: โดยการเปรียบเทียบตัวอย่างที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ จะพบตัวอย่างเพื่อพิสูจน์มุมมองของบทความ ในเวลาเดียวกันยังสามารถสรุปวิธีการอ้างอิงจากตัวอย่าง เหล่านี้และสนับสนุนการวิจัยปัญหาของบทความนี้ได้

3. การวิจัยภาคสนาม: เลือกตัวแทนสำหรับการวิจัยภาคสนามตามการแบ่งประเภทพื้นที่ กำหนดองค์ประกอบศิลปะสาธารณะ สำรวจปัญหาที่มีอยู่ หาแนวทางแก้ไข และวางแผนเลือกตัวแทนสำหรับพื้นที่แต่ละประเภท

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศิลปะสาธารณะของ Qiqihar มณฑลเฮย์หลงเจียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย
ที่มา: โฮมเมดของผู้เขียน

ผลการวิจัย

(1) ปริมาณและคุณภาพของงานศิลปะสาธารณะใน เมือง Qiqihar ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ที่ลึกซึ้ง เมือง Qiqihar เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมรดกทางวัฒนธรรมอันยาวนาน ตามบันทึก ทางประวัติศาสตร์ และการวิจัยเกี่ยวกับโบราณวัตถุทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่มีอยู่ เมือง Qiqihar ครั้งหนึ่งเคยเป็นแหล่งกำเนิดของราชวงศ์ Jin และ Qing เมื่อกว่า 800 ปีที่แล้ว ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 เมือง Qiqihar กลายเป็น ศูนย์กลางการขนส่งและศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ภายใต้อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ วัฒนธรรมเมืองอันเป็นเอกลักษณ์ของ เมือง Qiqihar ได้ถือกำเนิดขึ้น ดัง

แสดงในตารางที่ 1 อย่างไรก็ตาม ศิลปะสาธารณะในปัจจุบันใน เมือง Qiqihar ได้รับอิทธิพลจากระบบการวางแผนประติมากรรมในเมืองแบบดั้งเดิม และส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบการสร้างแบบจำลองล้วน ๆ หรือจำกัดอยู่เพียงทัศนศิลป์ เช่น ประติมากรรมและจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งไม่สามารถแสดงวัฒนธรรมเมืองอันอุดมสมบูรณ์ได้อย่างเต็มที่

ตารางที่ 1 เก้าวัฒนธรรมลักษณะเฉพาะของเมือง Qiqihar

Tab 2 The qiqihaer nine distinctive cultures

รายการวัฒนธรรม	ภูมิหลังทางวัฒนธรรม	ทิศทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	ฉีฉีฮาร์เป็นหนึ่งในแหล่งกำเนิดของอารยธรรมการประมงและการล่าสัตว์ทางตอนเหนือ สถานที่บรรจบกันของวัฒนธรรมแห่งชาติโบราณทางตอนเหนือพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของชายแดนตะวันออกเฉียงเหนือในสมัยราชวงศ์จินที่พำนักของรัฐบาลประจำจังหวัดเฮยหลงเจียงในสมัยราชวงศ์ชิง และเป็นสถานที่ซึ่งการต่อต้านด้วยอาวุธของจีนครั้งแรกต่อญี่ปุ่นเกิดขึ้น เป็นศูนย์กลางสำคัญของทางรถไฟสายตะวันออกกลาง เป็นแหล่งชุมชนที่กลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน และเป็นเมืองสำคัญในกระบวนการปรับปรุงใหม่และอุตสาหกรรม	ยึดมั่นในหลักการของ "การพัฒนาในการปกป้องการคุ้มครองในการพัฒนา" แยกแยะความหมายทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของ Qiqihar อย่างครอบคลุมให้ข้อมูลและเครือข่ายทรัพยากรทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมส่งเสริมการเผยแพร่ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมและทำให้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมีชีวิตชีวา	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการพรรคเทศบาล สำนักงานวัฒนธรรมวิทยุและการท่องเที่ยวเทศบาล สภาวรรณคดีและวรรณคดีเทศบาล สภาสังคมศาสตร์เทศบาลมณฑล (เมือง) และอำเภอที่เกี่ยวข้อง
วัฒนธรรมเมืองเก่าของจังหวัด	ฉีฉีฮาร์เป็น "ดินแดนแห่งความเจริญรุ่งเรือง" และ "สถานที่แห่งสถานการณ์วิกฤติที่สุด" มาตั้งแต่สมัยโบราณ ในปีที่สามสิบแปดแห่งราชวงศ์คังซี นายพลแห่งเฮยหลงเจียงได้ย้ายไปที่ฉีฉีฮาร์พร้อมกับรองผู้บัญชาการของฉีฉีฮาร์ และฉีฉีฮาร์ก็กลายเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การทหาร และวัฒนธรรมของเฮยหลงเจียง ในปี 1954 เมืองหลวงของเฮยหลงเจียงได้เปลี่ยนเป็นฮาร์บิน และ Qiqihar	สร้างบล็อกรูปแบบทางประวัติ ศาสตร์และพื้นที่จัดแสดงทางวัฒนธรรมของ "Qiqihar Old Provincial Town Culture" วางแผนที่จะเปิดตัวเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเมืองเก่าและทำให้เป็นสถานที่เช็คอินเพื่อค้นหาความทรงจำทางประวัติศาสตร์ของ	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของคณะกรรมการพรรคเทศบาล สำนักงานวัฒนธรรมวิทยุและการท่องเที่ยวเทศบาล สภาวรรณคดีและวรรณคดีเทศบาล สภาสังคมศาสตร์เทศบาล

	ก็เป็นเมืองหลวงของเฮยหลงเจียงมาเป็นเวลา 255 ปีแล้ว	เมืองเก่าของมณฑลเฮย์หลงเจียง	มณฑล (เมือง) และอำเภอที่เกี่ยวข้อง
วัฒนธรรมพื้นเมือง	มีชนกลุ่มน้อย 44 กลุ่มในเมือง Qiqihar และกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมดได้สร้างวัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่เป็นเอกลักษณ์เช่นวรรณกรรมการเต้นรำดนตรีกีฬาเสื้อผ้าอาหารประเพณีเทศกาลและวัฒนธรรมชาติพันธุ์อื่น ๆ ในการพัฒนาและก่อสร้างการผลิตและชีวิตของQiqihar	ใช้นวนิยาย ละคร ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ และรูปแบบวรรณกรรมและศิลปะอื่น ๆ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของชนกลุ่มน้อย และใช้ประโยชน์จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืนของวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สำนักกิจการพลเรือนและศาสนา สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง
วัฒนธรรมอุตสาหกรรม	หลังจากการก่อตั้งประเทศจีนใหม่ ฉีฉีฮาร์ก็กลายเป็นเมืองสำคัญสำหรับการก่อสร้างอุตสาหกรรมหนักของจีน ในปีพ.ศ. 2493 เนื่องด้วยความจำเป็นในการเตรียมการทำสงคราม รัฐจึงย้ายสถานประกอบการอุตสาหกรรม 5 แห่ง จากเสิ่นหยางไปยังเมืองฉีฉีฮาร์ ปัจจุบัน Qiqihar ได้สร้างระบบอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างสมบูรณ์โดยมีการผลิตอุปกรณ์และอุตสาหกรรมอาหารเป็นหลัก โดยมีสาขาพลังงาน โลหะวิทยา อุตสาหกรรมเคมี วัสดุก่อสร้าง และอุตสาหกรรมอื่น ๆ เป็นสาขา	ดำเนินการสำรวจมรดกทางวัฒนธรรมทางอุตสาหกรรมอย่างครอบคลุมและเชิงลึก สร้างพิพิธภัณฑ์มรดกทางอุตสาหกรรมและฐานการวิจัยมรดกทางอุตสาหกรรมตามลักษณะเฉพาะของภูมิภาค วางแผนโครงการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมรดกทางอุตสาหกรรม สร้างผลงานวรรณกรรมและศิลปะแนวอุตสาหกรรม ส่งเสริมจิตวิญญาณแห่งงานฝีมือและแสดงให้ Qiqihar เป็นเมือง	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ คณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปเทศบาล สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สำนักงานเทศบาลอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ

		ที่กล้ารับผิดชอบและมุ่งมั่นที่จะเป็นที่หนึ่ง ภาพ	สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล
วัฒนธรรมฮีโร่	ตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 17 ฉีฉีฮาร์มีบทบาทสำคัญในการปกป้องชายแดนทางตอนเหนือจากการรุกรานของรัสเซียในปี พ.ศ. 2474 ญี่ปุ่นได้เปิดฉากเหตุการณ์ "18 กันยายน" หม่า จ้านซาน รักษาการประธานมณฑลเฮยหลงเจียงและผู้บัญชาการทหารได้นำประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนออกมาก่อจลาจลและเปิดฉากสงครามต่อต้านญี่ปุ่นด้วยอาวุธครั้งแรก Ma Shitu, Zhang Pingyang, Wang Dahua และวีรบุรุษอีกหลายคนสละชีวิตเพื่อการสถาปนาประเทศจีนใหม่ โดยเขียนฉากละครประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่	สร้างสรรค์ผลงานวรรณกรรมและศิลปะที่หลากหลาย จัดเวทีวิชาการ การบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ และนิทรรศการพิเศษ ตลอดจนยกย่องและส่งเสริมวัฒนธรรมฮีโร่ของ เมือง Qiqihar ผ่านสื่อแบบดั้งเดิมและสื่อใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ"วัฒนธรรมฮีโร่" ของ เมือง Qiqihar	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง มณฑล (เมือง) อำเภอที่เกี่ยวข้อง
วัฒนธรรมการเนรเทศ	ในสมัยราชวงศ์ชิง ผู้เนรเทศจำนวนมากถูกส่งไปยังเมืองฉีฉีฮาร์ ข้าราชบริพารผู้มีชื่อเสียง ฝางเต้งอี้ ได้ช่วยนาผู่, ตู่ไถ, เฉิน เมิ่งเล่ย และคนอื่นๆ สร้าง "วัฒนธรรมการเนรเทศ" อันเป็นเอกลักษณ์ในแบบของพ่อและลูก	ภาพรวมอันหนึ่งของวัฒนธรรมเนรเทศที่มีต่อการพัฒนาสังคมของ เมือง Qiqihar เช่นตัวตน และส่งเสริมการพิจารณาและศิลปะติดตั้งแปลผล วิจัยสังคมศาสตร์ อย่างแข็งขัน	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง

วัฒนธรรมทางนิเวศวิทยา	ฉีฉีฮาร์ได้ชื่อว่าเป็น "พื้นที่ชุ่มน้ำที่ใหญ่ที่สุดในโลกและเป็นถิ่นกำเนิดของนกกระเรียนมงกุฎแดง" พื้นผิวทะเลสาบของพื้นที่ชุ่มน้ำ Zhalong ปกคลุมไปด้วยต้นกกและหญ้าหนาทึบ เป็นสวรรค์ของนกน้ำและนกอื่น ๆ	มุ่งเน้นไปที่การสร้างวัฒนธรรมทางนิเวศ เจาะลึกความหมายแฝงของ"วัฒนธรรมนกกระเรียน" สร้างผลงานวรรณกรรมและศิลปะจำนวนมากในหัวข้อ "วัฒนธรรมทางนิเวศ" และทำหน้าที่อย่างดีในเทศกาลวัฒนธรรมเมือง เช่น "Zhalong Snow เทศกาลดูนกกระเรียนทุ่ง"	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล
วัฒนธรรมกีฬาน้ำแข็ง และหิมะ	ใน "Heilongjiang Waiji" เขียนโดย Xiqing ในปีที่ 15 ของ Jiaqing (1808) ในราชวงศ์ชิง มีบันทึกที่เก่าแก่ที่สุดของโคมไฟน้ำแข็ง ฉีชีฮาร์เป็นหนึ่งในเมืองแรกๆ ของประเทศที่จัดขบวนพาเหรดโคมไฟน้ำแข็งในแง่ของกีฬาน้ำแข็ง นักกีฬา Luo Zhihuan เป็นแชมป์ 1,500 เมตรของ World Men's Speed Skating Championships และผู้ชนะเลิศเหรียญทองกีฬาน้ำแข็งคนแรก ของจีน กีฬาน้ำแข็งและหิมะมีรากฐานที่แข็งแกร่งในเมือง Qiqihar และเป็นที่รักของประชาชนอย่างลึกซึ้ง	ผ่านผลิตภัณฑ์วรรณกรรมและศิลปะ กิจกรรมวัฒนธรรมและการกีฬาเกี่ยวกับน้ำแข็งและหิมะ การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาน้ำแข็งและหิมะของ เมือง Qiqihar จะได้รับการส่งเสริม และวัฒนธรรมน้ำแข็งและหิมะของ เมือง Qiqihar จะได้รับการฉายแสงด้วยความมีชีวิตชีวาและความมีชีวิตชีวาครั้งใหม่	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล

(1) งานศิลปะสาธารณะของ Qiqihar มีรูปแบบเดียวของการแสดงออกและวัฒนธรรมที่อ่อนแอ

ความเชื่อมโยงระหว่าง "วัฒนธรรม" และ "สาธารณะ" ของศิลปะสาธารณะของ เมือง Qiqihar นั้นอ่อนแอ ส่งผลให้ไม่สามารถเน้นย้ำวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองได้ ดังแสดง ในรูปที่ 2 ในการปฏิบัติทางสังคม ด้วยการขยายแนวคิดศิลปะสาธารณะแบบตะวันตก ความหมายแฝงของการวางแผน ศิลปะสาธารณะในเมืองได้ขยายไปสู่อุตสาหกรรมศิลปะต่าง ๆ แต่ศิลปะสาธารณะในเมืองฉีฉีฮาร์ได้รับอิทธิพลจากระบบการวางแผนประติมากรรมในเมืองแบบดั้งเดิม และองค์ประกอบการสร้างแบบจำลองเป็นแบบเดี่ยว หรือจำกัดเฉพาะทัศนศิลป์ เช่น ประติมากรรมและจิตรกรรมฝาผนัง

วัฒนธรรมอาหาร บาร์บีคิว	บาร์บีคิว เมือง Qiqihar มีประวัติย้อนกลับไปเมื่อ 10,000 ปีก่อน ชาวมองโกเลีย Daur Ewenki Oroqen และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ล้วนมีนิสัยการกินเหมือนการกินบาร์บีคิว บาร์บีคิว Qiqihar ไม่เพียงแต่เรียนรู้จากจุดแข็งของผู้อื่นเท่านั้นแต่ยังรักษาคุณภาพอันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอาหารภาคเหนืออีกด้วย มีร้านบาร์บีคิวที่จดทะเบียนมากกว่า 3,000 แห่งใน เมือง Qiqihar บาร์บีคิว Qiqihar ไม่เพียงแต่เข้าสู่รายการแบรนด์ CCTV "A Bite of China" เท่านั้น แต่ยังได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวางจากงานศิลปะภาพยนตร์และโทรทัศน์อีกด้วย ในเวลาเดียวกัน อาหารของ Daur, Manchu และ Zhanren ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความกระตือรือร้น และความกล้าหาญของวัฒนธรรม Qiqihar รวมถึงความเรียบง่ายและจริงใจของชาวเมือง Qiqihar	ส่งเสริมวัฒนธรรมอาหารบาร์บีคิวอันเป็นเอกลักษณ์ของ เมืองQiqihar ผ่านผลงานภาพยนตร์และโทรทัศน์ Douyin, Kuaishou และสายการบินอื่นๆ และผสมผสานกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มอิทธิพลของบาร์บีคิวของ Qiqihar ทั้งในและต่างประเทศ	คณะกรรมการพรรคเทศบาล ฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อ สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศบาล สำนักงานพาณิชย์เทศบาล สำนักกำกับตลาดเทศบาล สหพันธ์วงการวรรณกรรมและศิลปะเทศบาล สหพันธ์สังคมศาสตร์เมือง มณฑล (เมือง) อำเภอที่เกี่ยวข้อง

(3) การวางแผนงานศิลปะสาธารณะใน Qiqihar ขาดการสนับสนุนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง

จำนวนและความหมายแฝงของการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมืองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่มีกรอบการทำงานที่เป็นหนึ่งเดียวสำหรับการวางแผนศิลปะสาธารณะ หน่วยงานที่มีความสามารถ ด้านการวางผังเมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมการได้สร้างผลลัพธ์ของโครงการต่าง ๆ ในการปฏิบัติ แต่ไม่มีความคืบหน้าที่สอดคล้องกันในการก่อสร้างกรอบงานและเนื้อหา

การวางแผนงานศิลปะสาธารณะของเมืองฉีฉีฮาร์ไม่ได้รวมอยู่ในการวางผังเมือง และหลักการและกลยุทธ์ของการจัดการการดำเนินงานยังไม่ได้รับการจัดการและวางแผนตามสถานการณ์จริงของเมืองฉีฉีฮาร์ เมื่อพิจารณาจากการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมือง แม้ว่าทั้งประเทศและเมืองจะยกระดับการพัฒนาวัฒนธรรมและศิลปะไปสู่จุดสูงสุดของการพัฒนาโดยรวมและเชิงกลยุทธ์ของเมือง แต่ก็ไม่มีการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมืองที่สอดคล้องกัน การขาดการวางแผนจำกัดบทบาทและคุณค่าของศิลปะสาธารณะในเมือง และเป็นเรื่องยากที่จะตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างศิลปะ สาธารณะในเมืองกับการพัฒนาวัฒนธรรมในเมือง นอกจากนี้การวางแผนที่มีอยู่มุ่งเน้นไปที่ระดับโดยรวมของเมืองเป็นหลักศิลปะสาธารณะมีระดับการวางแผนเดียวเนื่องจากเป็นการวางแผนพิเศษในการวางผังเมืองโดยรวมและเป็นการยากที่จะติดตามกระบวนการดำเนินการของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

(1) กำหนดรูปแบบและทิศทางของการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมือง

การวางแผนศิลปะสาธารณะในเมืองต้องคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของภูมิภาค ลักษณะวัฒนธรรม ลักษณะทางเศรษฐกิจ สภาพสังคม และแนวความคิดเกี่ยวกับสุนทรียศาสตร์ของมวลชนในเมือง สิ่งนี้สามารถสะท้อนทิศทางของการพัฒนาเมือง เพิ่มภาพลักษณ์ของเมือง และเป็นแนวทางในการวางแนวคุณค่าและการแสดงออกของศิลปะสาธารณะ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่จะต้องมีคุณภาพ ระดับมืออาชีพที่สมบูรณ์แบบและเป็นมืออาชีพ วิเคราะห์และวางแผนศิลปะสาธารณะตามสถานการณ์จริง ของเมือง ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและพื้นที่ระหว่างศิลปะ และปรับปรุงความหมายแฝงของศิลปะอย่างต่อเนื่อง

ดังที่แสดงในรูปที่ 3 ศิลปินสาธารณะ Patrick Shayne ได้ผสมผสานลวดลายผีเสื้อผ้าหนานจิง ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เข้ากับรูปผีเสื้อหางแฉกผีเสื้อจีนที่หายาก เพื่อสร้างงานศิลปะจัดวาง สาธารณะที่มีลักษณะ" วัฒนธรรม" ที่โดดเด่น Patrick ใช้ผ้าปักหนานจิงเป็นองค์ประกอบในการออกแบบ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาธารณะที่ผสมผสานศิลปะสมัยใหม่เข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดวางรูปผีเสื้อที่แขวน อยู่กลางอากาศของสำนักงานของ Yunzhang ถือเป็นการนำเสนอสัญลักษณ์ ทางวัฒนธรรมของสำนักงาน ด้วยภาพ และคุณค่าของอาคารเก่าจะถูกนำเสนออีกครั้งในสายตาของสาธารณชนด้วยภาพลักษณ์ใหม่

รูปที่ 3 งานศิลปะสาธารณะของ Patrick Shane "Eternal Tremors"
Fig. 3 Patrick Shayne's “Eternal Tremors” of public art

(2) ให้ความสนใจกับการสร้างรายละเอียดของวัฒนธรรมภูมิภาคและศิลปะสาธารณะ

ควรให้ความสนใจกับการก่อสร้างทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามข้อกำหนดการพัฒนาโดยรวมและเป้าหมายของเมืองในระหว่างกระบวนการก่อสร้าง พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบด้วยย่านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ย่านการค้า จุดชมวิว ย่านวัฒนธรรม ฯลฯ ในกระบวนการวางแผนและก่อสร้าง เราควรใส่ใจกับเนื้อหาต่างๆ เช่น เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ลักษณะทางวัฒนธรรม และลักษณะการทำงานของ

ภูมิภาค และผสมผสานลักษณะโครงสร้างของอาคาร และถนนเข้าด้วยกัน เพื่อวางแผนพื้นที่ เนื้อหา รูปแบบ และโครงสร้างทางวิทยาศาสตร์ จังหวะของศิลปะสาธารณะในเมือง เพื่อให้สามารถจัดการและควบคุมศิลปะสาธารณะในเมืองได้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ตรงกับความต้องการของการพัฒนาเมือง

ในเวลาเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศิลปะสาธารณะในเมืองให้ดีขึ้น เราควรใส่ใจในรายละเอียด ของศิลปะสาธารณะ รวมถึงการออกแบบและการสร้างพื้นที่สาธารณะเป็นหลัก เช่น จัตุรัสในเมือง โครงสร้างภายในและภายนอกของอาคาร ในเมือง สีเขียวและการขนส่งสาธารณะ ในระหว่างขั้นตอนการวางแผน ควรให้ความสนใจกับเทคนิคการแสดงออก รูปทรงทางศิลปะ วัสดุ และสีของแต่ละรายละเอียด เพื่อเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการออกแบบ ปรับปรุงรสนิยมทางสุนทรียะของผู้คนและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ของเมือง ศิลปินชาวอเมริกัน Janet Echelman ได้สร้างผลงานลอยน้ำขนาดยักษ์จาก Spectral Fiber ซึ่งเป็นวัสดุโปร่งใสที่เปลี่ยนรูปร่างได้อย่างอิสระตามลม และเทคโนโลยีของแสง ทำให้เกิดเอฟเฟกต์แสงและเงาที่ตระการตา ผู้คนสามารถใช้โทรศัพท์มือถือในการส่งสัญญาณวิทยุเพื่อแสดงรูปทรงต่าง ๆ และฉายลงในงานศิลปะสาธารณะชิ้นนี้ ซึ่งจะเปลี่ยนรูปทรงและสร้างเอฟเฟ็กต์ภาพต่างๆ ดังแสดงในรูปที่ 4 ผู้ชมสามารถใช้โทรศัพท์มือถือของตนเพื่อส่งสัญญาณวิทยุ ซึ่งสามารถใช้เพื่อพรรณนารูปทรงต่าง ๆ ในงานศิลปะสีสันสดใสนี้ ไม่ว่าจะเป็นเส้นตรง ลายเส้น และแม้แต่รูปร่างของระลอกคลื่นบนน้ำ

รูปที่ 4 ศิลปะสาธารณะในเมืองแวนคูเวอร์ "Sky Water Garden"
Fig. 4 Vancouver's urban public art“Water Gardens in the sky”

(3) ผสมผสานการวางแผนศิลปะสาธารณะเข้ากับการวางผังเมือง

ศิลปะสาธารณะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบพื้นที่เมืองในการวางผังเมือง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาศิลปะสาธารณะในเมืองต่อไป เราต้องให้ความสนใจกับการวางแผนศิลปะสาธารณะ และกำหนดโครงร่างการออกแบบที่สอดคล้องกันตามสถานการณ์จริง แต่ในปัจจุบันยังไม่มีการวางแผน ศิลปะสาธารณะในเมืองที่สอดคล้องกันในปัจจุบัน การขาดวิสัยทัศน์ในการวางแผนโดยรวมจำกัดบทบาท และคุณค่าของศิลปะสาธารณะในเมือง และเป็นการยากที่จะตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างศิลปะสาธารณะในเมืองกับการพัฒนาโดยรวม

ของเมือง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของศิลปะสาธารณะในเมือง การวางแผนศิลปะสาธารณะและการวางผังเมืองจึงถูกรวมเข้าด้วยกันเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของเมืองโดยรวม การบูรณาการศิลปะสาธารณะเข้ากับการวางผังเมืองจะทำให้เมืองนี้สวยงาม มีศิลปะ และมีมนุษยธรรมมากขึ้น และปรับปรุงภาพลักษณ์ของเมืองและคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย

การประชาสัมพันธ์คือการมุ่งเน้นคุณค่าของการออกแบบชุมชนเมืองและศิลปะสาธารณะ เพื่อที่จะตีความธรรมชาติทางวัฒนธรรมของพื้นที่เมืองของ Qiqihar ได้ดียิ่งขึ้น พื้นที่ดังกล่าวจะต้องได้รับการยอมรับจากสาธารณชน และจะต้องสร้างขึ้นผ่านการสื่อสารกับสาธารณะ การนำความปรารถนา และความคิดเห็นของประชาชนมารวมไว้ในการวางแผนศิลปะสาธารณะในเมืองสามารถออกแบบผลงาน ที่ผู้อยู่อาศัยพึงพอใจ ดึงดูดการมีส่วนร่วมและการใช้งานของผู้อยู่อาศัย และปรับปรุงบรรยากาศทางสังคม และการสื่อสารของเมือง

ข้อเสนอแนะ

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ระดับการขยายตัวของเมืองในประเทศของฉันได้รับการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในการวางผังเมืองและการก่อสร้าง ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางสังคมหลายประการ เมืองหลายแห่ง ค่อยๆ สูญเสียลักษณะเชิงพื้นที่และองค์ประกอบทางวัฒนธรรมดั้งเดิมไป เราควรตระหนักอย่างมีสติว่าเนื่องจากความล่าช้าในการรับรู้ทางสังคมและการพัฒนาวิชาชีพของศิลปะสาธารณะ จึงมีปัญหาบางอย่าง ในศิลปะสาธารณะในเมือง เช่น การขาดความตระหนักโดยรวมและการวางแผนอย่างเป็นระบบ ซึ่งกำหนดให้เราต้องพยายามในการวางแผน การตั้งโครงการ และการออกแบบงานศิลปะสาธารณะในเมือง สร้างกฎและระบบที่เกี่ยวข้องในแง่ของการสร้างสรรค์ การคัดเลือกและการประเมินผลงาน การก่อสร้าง โครงการ และหลังการจัดการและการบำรุงรักษาเพื่อให้แน่ใจว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนของศิลปะสาธารณะ ในเมือง จึงกำหนดจิตวิญญาณ ของเมือง ปรับปรุงภาพลักษณ์ของเมือง และเสริมสร้างการสร้างวัฒนธรรมเมือง

เอกสารอ้างอิง

Bai Fanni, Shi Qian, Eduardo Tresolti. (2018). เรื่องผี สิ่งเหนือธรรมชาติและวิถีสากล: บทสัมภาษณ์กับศิลปินชาวอิตาลี *Eduardo Tresolti[J] ศิลปะสาธารณะ*. (4), 61-65

Wang Chong. (2022). จากการเป็นตัวแทนสู่การก่อสร้าง: การสื่อสารวัฒนธรรมเมืองจากมุมมองของศิลปะสาธารณะ [J] *การสังเกตศิลปะ*. (2), 76-77

Wei Xin . (2558). ศิลปะสาธารณะและวิญญาณแห่งสถานที่ การอภิปรายสั้น ๆ เกี่ยวกับการสร้าง"ความทรงจำของนักเรียน" [J] *การตกแต่ง*. (11), 3

Lin Baojun, Zhang Chen. (2020). การผสมผสานระหว่างศิลปะสาธารณะกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จิตวิญญาณของไซต์และความทรงจำทางวัฒนธรรมของศิลปะประติมากรรมของ Beverly Pepper [J] บรรจุภัณฑ์หูหนาน. (5), 5

Antonio R. Damasio: (2017). การวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบงานศิลปะสาธารณะและการสร้างภาพในเมือง Shenyang Architecture University, 32-48

Wang Hongyi. (2018). ศิลปะสาธารณะ · สถานที่ · บริบท [J] Shanghai Art Review, 58-60

บัตเลอร์, จูดิธ Cender Touble: (2019). สตรีนิยมและการโค่นล้มอัตลักษณ์ ลอนดอนและนิวยอร์ก: เลดจ์.

Wu Ping. (2015). การขยายพื้นที่ศิลปะสาธารณะในวัฒนธรรมเมือง [J] วิศวกรรมบรรจุภัณฑ์. 36 (06), 17-20+24

Gong Li, Yang Wen, Tang Disha . (2020). ศิลปะสาธารณะในเมืองหูหนานและการสร้างภาพลักษณ์ ในเมืองจากมุมมองของวัฒนธรรมภูมิภาค [J] Urban Journal. 43 (06), 70-74

Huang Tiantian, He Ling. (2020). การปรับโฉมพลังของพื้นที่สาธารณะในเมืองภายใต้การแทรกแซงของศิลปะสาธารณะ [J] สถาปัตยกรรมจีนและต่างประเทศ. (12), 16-19

Jiang Na. (2020). การวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบภูมิทัศน์ศิลปะสาธารณะจากมุมมองของวัฒนธรรมเมืองหนางฉาง [D] มหาวิทยาลัยการเงินและเศรษฐศาสตร์ของ Jiangxi

Jin Qi. (2022). การวิจัยร่วมสมัยเกี่ยวกับองค์ประกอบทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของ Yan'an ในศิลปะสาธารณะในเมือง [D] มหาวิทยาลัย Yan'an.

Li Xiuyuan. (2018). การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมเมืองและศิลปะสาธารณะ [D] มหาวิทยาลัย Shanxi Normal.

Antonio R. Damasio: (2017). การวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบงานศิลปะสาธารณะและการสร้างภาพลักษณ์ในเมือง Shenyang Architecture University, 32-48

บัตเลอร์, จูดิธ . (2019). Cender Touble: สตรีนิยมและการโค่นล้มอัตลักษณ์ ลอนดอนและนิวยอร์ก : เลดจ์.

Hilary D, F. J S. (2023). การท่องเที่ยวศิลปะสาธารณะ: เรื่องราวบรรยากาศในบริเวณชายขอบเมือง [J] พงศาวดารของการวิจัยการท่องเที่ยว. 101

Liang Hao.. (2022). การแสดงออกทางศิลปะสาธารณะในเมืองโดยอิงจากนวัตกรรมวัฒนธรรมระดับภูมิภาค. [J] Beauty and Times (City Edition). (11), 71-73

Wang Chenying, Zhang Liuyanjie. (2022). การแสดงออกเชิงนวัตกรรมของวัฒนธรรมระดับภูมิภาคในงานศิลปะสาธารณะรถไฟใต้ดิน — ใช้รถไฟใต้ดินเซี่ยงไฮ้สาย 14 เป็นตัวอย่าง [J] การศึกษาด้านศิลปะ. (10), 220-223

Tianjian G. (2023). การวิจัยเชิงนวัตกรรมเกี่ยวกับการออกแบบงานศิลปะสาธารณะในเมืองจากมุมมองของประสบการณ์เชิงโต้ตอบ. [J] SHS Web of Conferences, 158

Kortbek BH. (2019). ความขัดแย้งในศิลปะสาธารณะแบบมีส่วนร่วม: การวางตำแหน่งเป็นเครื่องมือของนโยบายวัฒนธรรมเมือง. *วารสารการจัดการศิลปะ กฎหมาย และสังคม*. 49 (1).

ซูซิน. (2021). การวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบศิลปะสาธารณะเพื่อการก่อสร้างภาพลักษณ์ในเมือง [J] การออกแบบอุตสาหกรรม. (07), 75-76

Xavier I, Virtudes A, Ochoa R. (2019). ศิลปะสาธารณะที่ก้าวหน้าในการเปลี่ยนแปลงบริบท ในเมือง : Kreuzberg (เบอร์ลิน)[J] ซีรี่ส์การประชุม IOP: วัสดุศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์. 471 (9).

Sun Shengrong. (2021). การออกแบบศิลปะสาธารณะในเมือง Harbin จากมุมมองทางวัฒนธรรม [J] การวิจัยศิลปะ. (02), 24-25 DOI: 10.13944/j.cnki.ysyj.2021.0070

Falihin MJ, Hanita NM N. (2018). การประเมินสภาพแวดล้อมเมืองที่ปรับเปลี่ยนได้สำหรับการบูรณาการศิลปะสาธารณะผ่านการศึกษาเชิงสังเกต [J] *วารสารพฤติกรรมศึกษาแห่งเอเชีย.* 3 (13)

Li Nana. (2023). การประยุกต์ใช้วัฒนธรรมระดับภูมิภาคในการออกแบบศิลปะของสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในเมือง [J] เอกสารอ้างอิงการสอนภูมิศาสตร์โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (04), 85-86

Lin Jianfei, Weng Weiqi. (2020). การวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมระดับภูมิภาคในการแสดงออกทางศิลปะของภูมิทัศน์สาธารณะในเมือง [J] Art Grand View. (26), 131-133

Wang Yue. (2020). การวิจัยศิลปะสาธารณะ Qinhuangdao จากมุมมองของวัฒนธรรมภูมิภาค [D] สถาบันวิจิตรศิลป์ Lu Xun.

Yang Xiao, Han Yu .. (2020). การคืนชีพของคุณลักษณะทางวัฒนธรรมระดับภูมิภาคของศิลปะสาธารณะร่วมสมัยและการสร้างบริบทวัฒนธรรมเมือง [J] วารสารสถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยปักกิ่ง. 36 (04), 57-61

Tao J. Retraction Note. (2022). ศิลปะสาธารณะในเมืองและกลยุทธ์การออกแบบปฏิสัมพันธ์ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล. [J] Cluster Computing. 26(Suppl 1)

Jiang Na. (2020). การวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบศิลปะสาธารณะภูมิทัศน์จากมุมมองของวัฒนธรรมเมืองหนานชาง [D] มหาวิทยาลัยการเงินและเศรษฐศาสตร์. Jiangxi, DOI 10.27175/d.cnki.gjxcu.2020.000353

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

The Development of Academic Achievement in the Thai Language on Word Compounding in Thai Language by Using Cippa Model Learning Management with Gamification Technique for Matthayom Suksa 6 Students

ธรรมกีรติ บวบมี และ อ้อมธจิต แป้นศรี

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Tammakirati Buabmee and Omthajit Pansri

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: tammakirati.tle5@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา 4 ห้องเรียน จำนวน 105 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา 1 ห้องเรียน จำนวน 23 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent

*วันที่รับบทความ : 2 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 10 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 11 มีนาคม 2566

Received: March 2 2023; Revised: March 10 2023; Accepted: March 11 2023

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.47)

คำสำคัญ: การสร้างคำในภาษาไทย; รูปแบบการสอนแบบซิปปา; เกมมิฟิเคชัน

Abstracts

This research is to 1) to compare pretest and posttest achievement outcomes of the learning Thai language subject in the topic of word compounding in Thai language with the CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique, 2) To compare posttest achievement outcomes of the learning Thai language subject in the topic of word compounding in Thai language with the CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique and the 70% criteria and 3) to acknowledge the students' satisfaction towards the learning management.

The samples of this research are Matthayom 6 students at Kongkrailatwittaya School. The research is conducted on the 2nd semester in 2022. There are 105 samples in 4 classes, which each room has 23 students by using a purposive sampling method.

The research instrument consists of 1) a learning management plan by using CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique, 2) the learning achievement test of the learning Thai language subject in the topic of word compounding in Thai language and 3) a students' satisfaction survey with learning management, the methods of statistics are implemented in this research—mean, percentage, the standard deviation, as well as, t-test dependent.

Tthe results found that 1) The posttest achievement outcomes of the learning Thai language subject in the topic of word compounding in Thai language with the CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique was higher than the pretest achievement outcomes at a statistical significance of .05, 2) After learning with the CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique, the students had the outcomes of learning achievement higher than the 70% criteria with a statistical significance of .05 and 3) Students are satisfied with this learning method by using CIPPA MODEL learning management in conjunction with gamification technique with an excellent level of satisfaction. ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.47)

Keywords: Word compounding in Thai language; CIPPA MODEL learning management; Gamification Technique

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 52) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ไว้ทั้งสิ้น จำนวน 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ถือเป็นสาระที่สำคัญสาระหนึ่ง เนื่องจากกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ไทยหรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าหลักภาษาไทยนั้น จะทำให้ผู้ใช้ภาษาไทยเข้าใจและใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง เกิดประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจะให้ความสำคัญเรื่องหลักการใช้ภาษาไทย และผู้มีบทบาทในการจัดการศึกษาได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญและพยายามจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ แต่ปรากฏว่าผลการเรียนการสอนในเรื่องหลักการใช้ภาษาไทยที่ผ่านมานักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งจากคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา พบว่า คะแนนเฉลี่ยในรายวิชาภาษาไทยวิเคราะห์แยกตามมาตรฐานได้ดังนี้ คะแนนในปีการศึกษา 2562 มาตรฐาน ท 1.1 มีคะแนนเฉลี่ย 37.80 มาตรฐาน ท 2.1 มีคะแนนเฉลี่ย 39.86 มาตรฐาน ท 3.1 มีคะแนนเฉลี่ย 58.42 มาตรฐาน ท 4.1 มีคะแนนเฉลี่ย 29.43 มาตรฐาน ท 5.1 มีคะแนนเฉลี่ย 40.86 และในปีการศึกษา 2563 มาตรฐาน ท 1.1 มีคะแนนเฉลี่ย 37.45 มาตรฐาน ท 2.1 มีคะแนนเฉลี่ย 37.16 มาตรฐาน ท 3.1 มีคะแนนเฉลี่ย 55.71 มาตรฐาน ท 4.1 มีคะแนนเฉลี่ย 27.90 มาตรฐาน ท 5.1 มีคะแนนเฉลี่ย 32.16 (โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา, 2564 : 4) จากคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) พบว่า มาตรฐาน 4.1 เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่ามาตรฐานอื่น ๆ ทั้ง 2 ปี การศึกษา ประกอบกับผู้วิจัยได้สอบถามครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ท่าน คือ ภัสติ์ทิพา ยนต์นิยม เบญจวรรณ จอมศรี และศราวุฒิ เนียมหอม (สัมภาษณ์, 12 กุมภาพันธ์ 2565) ต่างกล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและรู้ว่าเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยาก ซับซ้อน นอกจากนี้วิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนไม่เร้าความรู้สึก ความสนใจ ไม่มีสื่อการเรียนรู้ที่คอยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ และด้านเนื้อหาสาระของวิชาพบว่า เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยเกิดปัญหาคือ นักเรียนไม่ทราบความหมายของคำ วิธีการสร้างคำ และสับสนระหว่างคำประสมและคำซ้อน ไม่เข้าใจในเรื่องคำซ้ำ ซึ่งการสร้างคำและใช้คำเหล่านี้ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในหลักการสร้างคำแต่ละประเภทจึงจะสามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา

ปัญหาความสับสน ไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ยังส่งผลต่อการเรียนรู้และความเข้าใจของนักเรียนที่ยังคลาดเคลื่อน ทั้งเรื่องคำประสม คำซ้อน และคำซ้ำซึ่งมีกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เช่น คำประสมและคำซ้อนมีลักษณะบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน คำที่เขียนซ้ำบางคำก็จัดว่าเป็นคำมูล จึงเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก โรงเรียนกงไกรลาศวิทยาจึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ร้อยละ 70 (โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา, 2564 : 5) ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้ด้วย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าควรศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่น่าจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจ และสนใจได้ดีขึ้น จึงได้ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการใช้รูปแบบวิธีการสอนต่าง ๆ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) เป็นวิธีที่น่าสนใจ และช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ดี ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะ กระบวนการผ่านการลงมือปฏิบัติจริง สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกการนำเสนอและเผยแพร่ความรู้แก่ผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีเข้าใจในสิ่งที่เรียน และจดจำได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ รวมถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น โดยมีการนำเทคนิค แนวคิดหรือกระบวนการต่าง ๆ เข้ามาใช้ร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระมหาคชา ประณีตพลกรัง (2561 : 99-112) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดาวคะนอง ระหว่างวิธีสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบซิปปา กับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบซิปปา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การจัดการเรียนรู้เหล่านั้นเมื่อเปลี่ยนบริบท หรือกลุ่มนักเรียนอาจจะเกิดปัญหาอื่น ๆ แทรกซ้อนเข้ามาได้ เนื่องจากพื้นฐานของวิชาภาษาไทย สาระการเรียนรู้เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยที่เป็นการนำเนื้อหาสาระในชีวิตประจำวันมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน นักเรียนบางคนอาจมีองค์ความรู้ที่ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวเทคนิคการสอนอื่น ๆ เพิ่มเติม พบว่า แนวคิดเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ และนำมาประยุกต์ให้เข้ากับวงการการศึกษาโดยใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยประยุกต์รูปแบบของเกมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้กิจกรรมนั้นมีรูปแบบเหมือนเกมความ

สนุกสนานหรือความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมนั้น จะช่วยเริมสร้างแรงจูงใจให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ใช้กลไกของเกมเป็นตัวดำเนินการอย่างไม่ซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม ตรวจสอบ ปรับปรุง และหาวิธีการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับณัฐพงศ์ มีใจธรรม (2563 : 76-90) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชั่น (Gamification) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชันอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เนื่องด้วยมีกิจกรรมและระบบการให้คะแนนที่จูงใจ และทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนและกล้าแสดงออกกในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนเพิ่มมากขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือจากการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ ประกอบกับผู้เรียนได้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และท้าทายความรู้ ความสามารถจากการลงมือปฏิบัติ ร่วมกันทำกิจกรรมนั้น ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่เรียน และช่วยจดจำได้ดียิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ต่อไป รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาและบทเรียนมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) กับเกณฑ์ร้อยละ 70

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 105 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 23 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) จำนวน 4 แผน เวลา 12 ชั่วโมง

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย โดยเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) จำนวน 15 ข้อ

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

1.3 กำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หัวข้อ จำนวน 12 ชั่วโมง ดังนี้

1) คำมูล	จำนวน 3 ชั่วโมง
2) คำประสม	จำนวน 3 ชั่วโมง
3) คำซ้อน	จำนวน 3 ชั่วโมง
4) คำซ้ำ	จำนวน 3 ชั่วโมง

1.4 สังเคราะห์รูปแบบและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ/หรือการแสดงผลงาน และขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

1.5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาในการเรียน 12 ชั่วโมง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่ยังบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 161)

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมถึงศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผล

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำไปใช้จริง 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย และตารางวิเคราะห์ข้อสอบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคนิควิธีสอน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยข้อสอบต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา ปีการศึกษา 2565 จำนวน 23 คนที่เคยเรียนเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยมาแล้ว เพื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

2.6 นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และพิจารณาจากเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.40-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.40-0.75

2.7 คัดเลือกแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ จาก 40 ข้อที่ผ่านเกณฑ์กำหนด เพื่อมาหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) โดยกำหนดว่าต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72

2.8 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ทั้งรูปแบบ วิธีการและขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

3.2 กำหนดประเด็นเนื้อหาที่ต้องการประเมินความพึงพอใจ

3.3 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศในการเรียน ด้านกิจกรรม และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีข้อคำถามด้านละ 6 รายการ

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.5 ปรับปรุงแบบประเมินความพึงพอใจตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแล้วมาพิจารณาเหลือ 15 ข้อ และคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมและปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจแต่ละข้อผ่านเกณฑ์ 0.50 ที่ตั้งไว้

3.7 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The one-group pretest-posttest design) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง

สอบก่อน (Pretest)	ทดลอง	สอบหลัง (Posttest)
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

T_2 หมายถึง การสอบหลังเรียน (Posttest)

ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภายในระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 12 ชั่วโมง ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยดำเนินการขั้นตอนดังนี้

1. ปฐมนิเทศนักเรียนที่จะทำการทดลองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยทำการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) จำนวน 4 แผน รวม 12 ชั่วโมง

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ จากนั้นตรวจให้คะแนนและบันทึกเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

5. นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐาน สรุป และอภิปรายผล

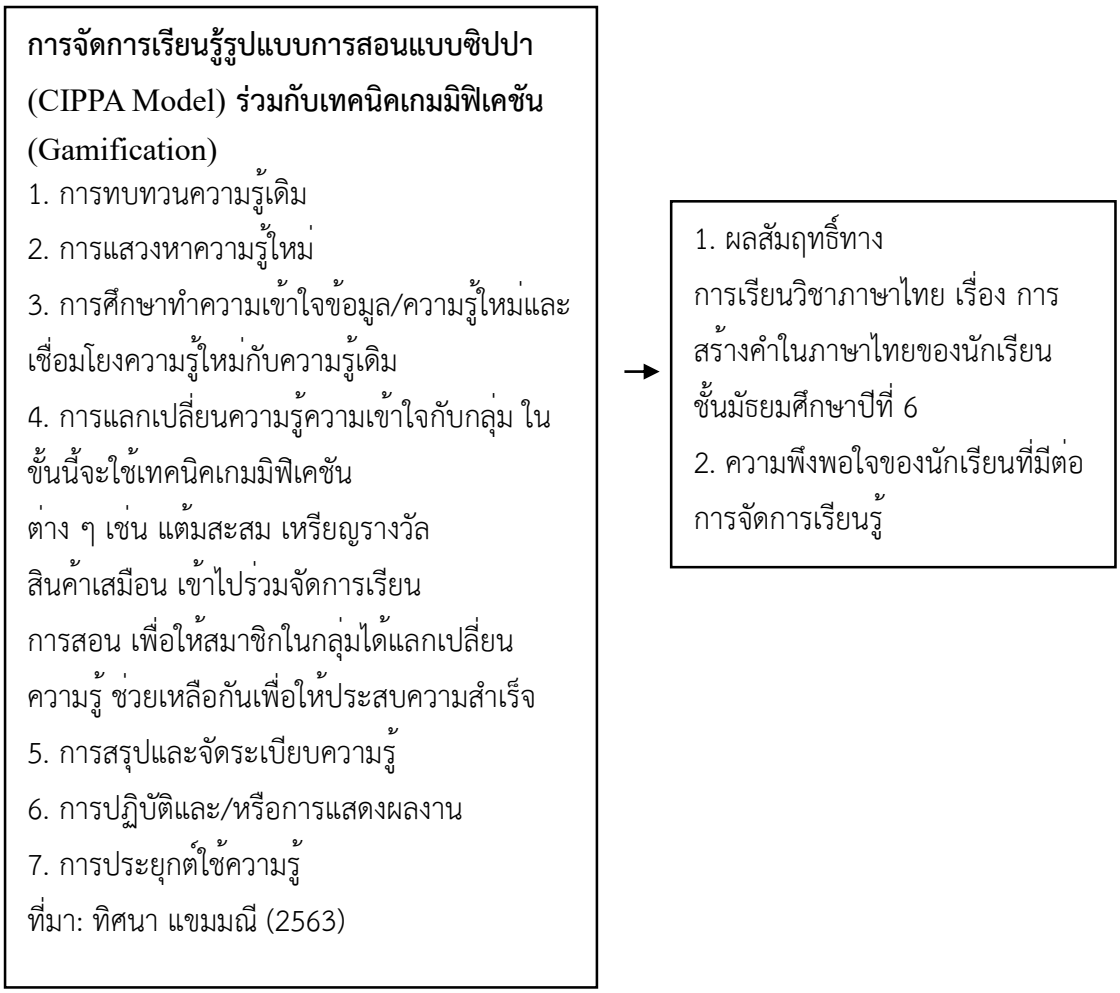
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) โดยนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) โดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent

5.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) โดยนำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

5.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) โดยนำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) มาตรวจให้คะแนน 5 ระดับ และนำผลการให้คะแนนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	df	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	23	30	12.18	2.51	22.05*	21.00	0.00
หลังเรียน	23	30	24.64	1.41			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.18 คะแนน และ 24.64 คะแนนตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	23	30	24.64	1.41	12.83*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 เทียบเท่ากับ 21 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบเฉลี่ยเท่ากับ 24.64 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านบรรยากาศในการเรียน	3.99	0.67	มาก
2. ด้านกิจกรรม	4.67	0.48	มากที่สุด
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	4.86	0.34	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	**4.61**	**0.47**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.61, S.D. = 0.47) ด้านที่มีค่ามากที่สุด คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.86, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรม ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.48) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านบรรยากาศ ($\bar{x}$ = 3.99, S.D. = 0.67)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) พบว่า คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 12.18 คะแนน และ 24.64 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม นักเรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่งเสริมให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงความรู้ จนสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้เองได้ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ

จำนวนมาก อาทิ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและกระบวนการแสวงหาความรู้ ซึ่งนอกจากรูปแบบการสอนแบบซิปปาแล้ว การนำเทคนิคเกมมิฟิเคชันมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด ความจำ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน เร้าความสนใจของนักเรียน เกิดทักษะและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการเล่นเกมแล้วเชื่อมโยงกับบทเรียนเพื่อให้เข้าใจบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของฐากูร บุญสาร (2560) ศึกษาการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน วิชาการเขียนโปรแกรม 1 ของนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกัลป์ยาณวัตร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชันเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม วิชาการเขียนโปรแกรม 1 ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนและหลังเรียนวิชาการเขียนโปรแกรม 1 ของนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบลักษณะการทำงานเป็นทีม พบว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมภายหลังการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 เทียบเท่ากับ 21 คะแนน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.64 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอน คือ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ 3) ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่มโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน 5) ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6) ขั้นการปฏิบัติและหรือการแสดงผลงาน และ 7) ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน มีกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่ม ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ต่อยอดองค์ความรู้ มีใบงานและกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ เกิดความชำนาญในเนื้อหา และมีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี คำสว่าง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปาร่วมกับรูปแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปาร่วมกับรูปแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเนื่องจากเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย มีเนื้อหาที่ยากและมีความซับซ้อน บางประเภทของการสร้างคำมีความคล้ายคลึงกัน ผู้เรียนอาจไม่สามารถแยกได้ว่า คำใดจัดเป็นประเภทของการสร้างคำในภาษาไทยชนิดใด อีกทั้งบริบทสภาพแวดล้อมของผู้เรียนที่ไม่ได้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ทำให้ความพร้อมในการเรียนรู้มีขีดจำกัด ผลการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 11.96 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 39.87 การตั้งเกณฑ์ร้อยละ 75 จึงเป็นเกณฑ์ที่สูงเกินไป ประกอบกับสถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ร้อยละ 70 หลังจากพิจารณาเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์ร้อยละ 70 ในการวิจัย

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.61, S.D. = 0.47) และมีข้อคำถามที่นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ นักเรียนเข้าใจรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และกิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของรัสรินทร์ แพร่งสุวรรณ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่อง ทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกมาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้งานวิจัยของณัฐพงศ์ มีใจธรรม (2563 : 76-90) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชันอยู่ในระดับพึงพอใจมาก เนื่องด้วยมีกิจกรรมและระบบการให้คะแนนที่จูงใจ และทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนและกล้าแสดงออกในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) และเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ทั้งของผู้วิจัยและงานวิจัยต่าง ๆ ไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีความเห็นด้วยกับการจัดการเรียนรู้ในระดับมากขึ้นไป นอกจากนี้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย คือ 1) บรรยากาศในห้องเรียนมีความสนุกสนานและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากการทำงานเป็นกลุ่ม 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ทำให้ผู้เรียนเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงเห็นความสำคัญของเพื่อนเพิ่มขึ้น และ 3) การจัดการเรียนรู้ควรจัดเป็น 3 ชั่วโมงต่อกันเพื่อความต่อเนื่อง

ดังนั้น จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแล้ว ยังส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาข้อมูลและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) โดยละเอียด และก่อนนำมาใช้ครูผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ก่อนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

2. ครูผู้สอนควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มของนักเรียน รวมถึงใบความรู้ ใบงาน คำถาม รวมถึงสื่อการเรียนรู้ให้ครบถ้วนก่อนการจัดการเรียนรู้

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) มีทั้งหมด 7 ขั้น จึงควรจัดเวลาเรียนเป็น 3 ชั่วโมงติดกัน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องครบทุกขั้น

4. ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ครูผู้สอนควรชี้แนะให้นักเรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกลุ่มด้วยความจริงใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) เพื่อพัฒนาความสามารถหรือทักษะด้านอื่น ๆ ในรายวิชาภาษาไทย เช่น การอ่าน การเขียน เป็นต้น

2. ควรมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิค หรือวิธีสอนอื่น ๆ เช่น STAD, KWL, 4MAT, SQ4R เป็นต้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้น

3. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน (Gamification) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ โดยครูผู้สอนสามารถบูรณาการทักษะทางภาษาเข้ามาร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ฐากูร บุญสาร. (2560). *โปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน สำหรับห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกัลป์ยาณวัตร*วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ณัฐพงศ์ มีใจธรรม. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน (GAMIFICATION) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 32 (2), 76-90.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พระมหาคชา ประณีตพลกรัง. (2561). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดาวคะนองระหว่างวิธีสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร*. 5 (2), 99-112.

รัสรินทร์ แพร่งสุวรรณ์. (2559). *การพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาตรมหาบัณฑิต. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา. (2564). *แผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2564.* สุโขทัย: โรงเรียนกงไกรลาศวิทยา.

สุมาลี คำสว่าง. (2561). *การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปาร่วมกับรูปแบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

The Development of Instructional Media with Active Learning: Industrial Robotic Arm Simulator Kit in Automation Process for Industrial Engineering Students

อัญญารัตน์ สอนสนาม,
สมพร วงษ์เพ็ง และ ธนัช ศรีพนม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Anyarat Sonsanam,
Somporn Vongpeang and Tanut Sripanom
Rajamangala University of Technology Thunyaburi, Thailand
Corresponding Author, E-mail: somporn_v@rmutt.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม เรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ ในรายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) สื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมและแผนการจัดการเรียนรู้ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ รายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต มีผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญภาพรวมอยู่ในมากที่สุด นักศึกษาที่เรียนด้วยสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: สื่อการสอน; การจัดการเรียนรู้เชิงรุก; ชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม; กระบวนการผลิตอัตโนมัติ

---

*วันที่รับบทความ : 25 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 29 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 25 2023; Revised: October 29 2023; Accepted: October 30 2023

Abstracts

The objectives of this research were 1) to develop the instructional media: industrial robotic arm simulator kit in automation process with active learning in industrial materials and manufacturing course, 2) to compare the academic achievement of students after learning with developed instructional media, and 3) to study the satisfaction of students learning via instructional media. The population used in the study at the time consisted of student for bachelor of science in technical education program in industrial engineering education. The first semester, academic year 2022, consisted of 37 students. The research instruments were: instructional media and learning management plan, achievement test and satisfaction assessment form used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test dependent.

The results showed that the appropriateness of instructional media by experts was highest level of overall suitability. The academic achievement of students after learning with industrial robotic arm simulator kit were significantly higher than that before at the level of .05. Lastly, the student satisfactions towards via instructional media was at the highest level.

Keywords: Instructional Media; Active Learning; Industrial Robotic Arm Simulator Kit; Automation Process

บทนำ

ปัจจุบันงานด้านอุตสาหกรรมได้มีการนำเอาแขนกลมาใช้ในกระบวนการผลิตต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เพื่อใช้ปฏิบัติงานแทนมนุษย์ ในลักษณะงานที่มนุษย์ไม่สามารถปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้ยาก ยกตัวอย่างเช่น งานที่ต้องมีกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง หรือ ในงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ กันตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีลักษณะงานที่อันตรายและหนักเกินกว่าที่มนุษย์จะทำได้ เช่น งานที่เกี่ยวข้องกับสารเคมี งานยกและจัดเรียงสินค้าที่มีน้ำหนักมาก งานเชื่อมโลหะ งานผลิตและประกอบชิ้นส่วนที่ต้องการคุณภาพ และมาตรฐานการผลิตแบบเดียวกัน เป็นต้น ด้านอุตสาหกรรมจึงได้มีการนำเทคโนโลยีระบบอัตโนมัติ (Automation Technology) เข้ามาใช้งานเพื่อเพิ่มคุณภาพการผลิตและทำงานในส่วนที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ หนึ่งในเทคโนโลยีนั้น ได้แก่ หุ่นยนต์อุตสาหกรรม หุ่นยนต์อุตสาหกรรมจะเป็นการทำงานเลียนแบบร่างกายของมนุษย์ โดยจะเลียนแบบเฉพาะส่วนของร่างกายที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรม นั่นคือช่วงแขนของมนุษย์ ดังนั้นจึงมีการเรียกหุ่นยนต์อุตสาหกรรมด้วยคำว่า “แขนกล” ซึ่งก็หมายถึงหุ่นยนต์อุตสาหกรรมที่ทำงานเปรียบเสมือนกับแขนของมนุษย์ โดยทั่วไปแขนกลที่ใช้ในอุตสาหกรรมมีอยู่หลากหลายชนิด ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงาน การพัฒนาของเทคโนโลยีจนถึงปัจจุบัน ทำให้หุ่นยนต์สามารถทำงานได้หลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองกับภาคอุตสาหกรรมที่ต้องการกำลังการผลิตที่มากขึ้น (เดชฤทธิ์ มณีธรรม, 2549 : 41)

สื่อ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางให้ข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เมื่อผู้สอนนำสื่อมาใช้ประกอบการสอนจะเรียกว่า “สื่อการสอน (Instructional media)” ซึ่งหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของครู

ไปถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สื่อที่ใช้ในการสอนนี้อาจจะเป็นวัตถุสิ่งของที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ และเมื่อนำมาให้ผู้เรียนใช้ จะเรียกว่า “สื่อการเรียน” (Learning media) โดยเรียกรวมกันว่า “สื่อการเรียนการสอน” หมายถึง สิ่งใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดีทัศน์ แผนภูมิ รูปภาพ เครื่องมือ ชิ้นงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับ การเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดจากเนื้อหาวัสดุ สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือ หรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี สื่อการสอนนับว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเรียนการสอนนับแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน (พัทธ์ธีรา โสมบันดิด และคณะ, 2566 : 143-155) และ (อัษฎา วรรณกายนต์ และคณะ, 2566 : 85-96)

กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยการเชื่อมโยงความรู้สาขาต่าง ๆ และทักษะการเรียนรู้หลาย ๆ ทักษะเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปผสมผสานกันและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (ชยพล ดีอุ่น และธีระภัทร ประสมสุข, 2565 : 10-23) การจัดกิจกรรมรู้เชิงรุก ผู้เรียนจะต้องค้นหาเนื้อหาเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้โดยการพูดคุย การเขียน การอ่าน การสะท้อน หรือการตั้งคำถามหรือการจัดกิจกรรมรู้ที่ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหว อาจให้ผู้เรียนทำงานคนเดียวเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ และเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่า น่าตื่นเต้น สนุกสนาน ท้าทายความรู้ความสามารถ ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง ได้ลงมือคิดและปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีขึ้นและสามารถเก็บกักข้อมูลไว้ในความทรงจำได้นานขึ้น นอกจากนี้ยังมีประสิทธิภาพในการพัฒนากระบวนการรับรู้ในลำดับที่สูงขึ้น เช่น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ (ปรียานุช พรหมภาสิต, 2559)

โครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563 กำหนดให้รายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต เป็นวิชาชีพบังคับของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ของทุกปีการศึกษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกรรมวิธีการผลิตและวัสดุกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ และการผลิตด้วยระบบอัตโนมัติ เพื่อให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมได้เรียนรู้กระบวนการผลิตภายในโรงงานอุตสาหกรรมและทันต่อเทคโนโลยี ซึ่งผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เสนอให้ผู้สอนควรมีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีโมเดล ชิ้นงานของจริง มีกิจกรรมที่น่าสนใจและผู้เรียนมีส่วนร่วม ได้เห็น ได้สัมผัส ได้ทดลองใช้งาน แต่ในการเรียนการสอนในเรื่องการผลิตด้วยระบบอัตโนมัติ ยังขาดสื่อการเรียนการสอนชุดแขนกลอุตสาหกรรมซึ่งนิยมใช้กันอย่างมากในอุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติ ทำให้การเรียนการสอนขาดความน่าสนใจ ผู้เรียนไม่เข้าใจหลักการทำงานของแขนกลอุตสาหกรรม

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ รายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหา หลักการทำงานของกระบวนการผลิตอัตโนมัติเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ผู้ทำวิจัยมองเห็นโอกาสในสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) กึ่งทดลอง แบบ One-group pretest posttest design ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและสนับสนุนด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้สื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2565 จำนวน 101 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปีการศึกษา 2565 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต จำนวน 37 คน ซึ่งนักศึกษาทั้งหมดยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย และไม่มีปัญหาด้านการสื่อสาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) รายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต จำนวน 12 แผน ใช้เวลา 16 สัปดาห์ รวม 48 ชั่วโมง (อัญญารัตน์ สอนสนาม และคณะ, 2565 : 327-340) โดยในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ ใช้เวลา 3 สัปดาห์

3.2 สื่อการการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต เรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.3-0.7 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามที่ดี ควรมีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป ค่าความยาก-ง่ายรายข้อ มีค่าตั้งแต่ 0.2-0.3 ข้อคำถามที่ถือว่ามีความยากง่ายใช้ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80

3.3 แบบประเมินความเหมาะสมสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และแบบวัดระดับความพึงพอใจต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบประเมินความเหมาะสมและแบบวัดระดับความพึงพอใจที่มีคุณภาพอ้างอิงจากงานวิจัยของ (มงคล จิตรโสภิณ, 2565 : 242-257)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัย จุดประสงค์ ระยะเวลาในการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยการเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้จะไม่มีผลต่อคะแนนในรายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต

4.2 กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หลังจากนั้นผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้สื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ

4.3 ผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนสอนเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ โดยใช้ชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมเป็นสื่อการสอน

4.4 กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) อีกครั้ง และทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้ สื่อการสอน

4.5 นำผลการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนมาวิเคราะห์โดยกระบวนการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการใช้สื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในเรื่องกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของความคิดเห็น และค่าทางสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Content analysis) มีค่าคะแนนการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 42)

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

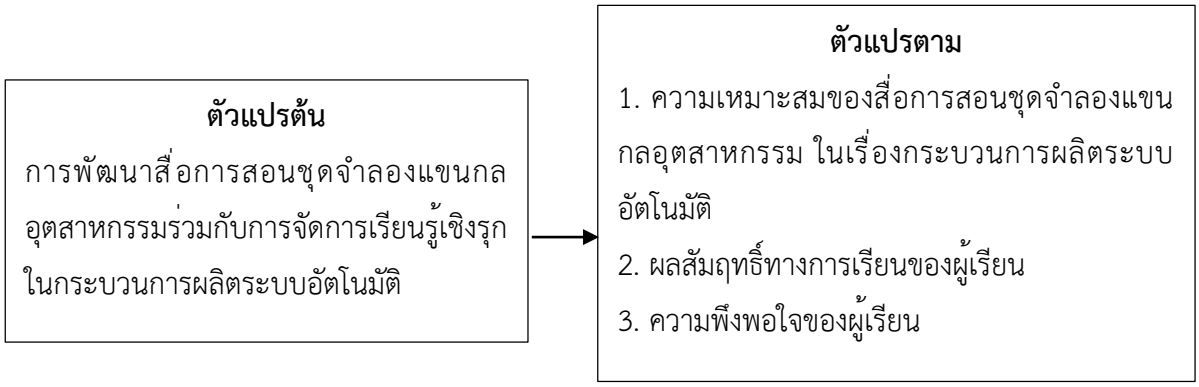
คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน แบบ One-group pretest posttest design ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินการพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ แสดงดังตารางที่ 1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านข้อสอบ/แบบทดสอบ มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.93, S.D. = 0.16) รองลงมาคือด้านสื่อการสอน และด้านเนื้อหาตามลำดับ โดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสื่อการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.86, S.D. = 0.19)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินการพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านเนื้อหา	4.78	0.27	มากที่สุด
2. ด้านสื่อการสอน	4.87	0.16	มากที่สุด
3. ด้านข้อสอบ/แบบทดสอบ	4.93	0.16	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	0.19	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ แสดงดังตารางที่ 2 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 20.27 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 11.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p-Value
แบบทดสอบก่อนเรียน	37	30	11.243	2.314	-37.55	0.00
แบบทดสอบหลังเรียน	37	30	20.270	2.546		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ แสดงดังตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจด้านสื่อการสอนมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.66, S.D.= 0.62) รองลงมาคือด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามลำดับ โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.= 0.64)

ตารางที่ 3 ผลความพึงพอใจผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.52	0.68	มากที่สุด
2. ด้านสื่อการสอน	4.66	0.62	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.54	0.62	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.57	0.64	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ พบว่า ผลการประเมินภาพรวมผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสื่อการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างหลักสูตร ได้ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร สาระสำคัญและสาระการเรียนรู้ ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งจากการสอบถามข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียน ผลการเรียนและผลการประเมินการสอนของผู้เรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง นำมาออกแบบสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและสื่อการสอนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการที่บูรณาการร่วมกัน สอดคล้องกับวารินท์พร ฟันเฟื่องฟู (2562 : 135-143) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีรูปแบบและเทคนิคของการจัดการเรียนรู้หลากหลาย โดยผู้สอนสามารถนำมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และความสำเร็จในการเรียน และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาสื่อการสอนที่

เหมาะสมจึงช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของธนชน อินทจันทร์ (2565 : 59-72) ที่รายงานว่าสื่อการสอนมีความสำคัญต่อผู้เรียนและประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนการสอนหลายประการคือ ทำให้เนื้อหาความรู้ที่สอนมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ในปริมาณที่มากขึ้นในเวลาที่กำหนด ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียนเป็นเครื่องชี้แนะการตอบสนองของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบใด ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เอาชนะขีดจำกัดต่าง ๆ ทางกายภาพ เช่น ทำสิ่งที่ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวให้เร็วขึ้นหรือช้าลง ขยายหรือย่อขนาดของสื่อที่ให้การศึกษาได้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาสื่อการสอนครั้งนี้ได้นำชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นของจริง ทดลองใช้งานได้จริง ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักการทำงานของแขนกล นอกจากนี้ผู้สอนยังได้นำลิงก์จากเว็บไซต์ วีดิทัศน์ ที่ข้อมูลมีความทันสมัย น่าสนใจ เกี่ยวข้องมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สอดคล้องกับพีรพงษ์ วงค์วิชัย (2561 : 47) ที่กล่าวว่าสื่อการสอนมีความสำคัญและประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมากมาย ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนตรงกับผู้สอน ส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามสื่อการสอนจะมีคุณค่าต่อเมื่อผู้สอนต้องรู้ถึงคุณสมบัติของสื่อ จะช่วยทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด สอดคล้องกับ อาฉ๊ะ บิลหีม (2565 : 52-61) ที่ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนกับหลังเรียนด้วยสื่อการสอนด้วยการ์ตูนแอนิเมชัน 3 มิติ เรื่อง การคัดแยกขยะ พบว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากสื่อการสอนที่สร้างขึ้นผ่านขั้นตอนการออกแบบอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเรียนรู้ที่สูงขึ้นอย่างดี มีเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ อย่างชัดเจน มีภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหวใช้ในการประกอบทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายในการเรียนรู้

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ พบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรม ผู้เรียนสามารถศึกษาและทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งยังมีลิงก์จากเว็บไซต์ วีดิทัศน์ ที่เกี่ยวข้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และให้ข้อมูลมีความทันสมัย น่าสนใจ นอกจากนี้ ผู้เรียนได้เห็นของจริง ทดลองใช้งานจริง มีการลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิด มีการวิเคราะห์ สร้างแนวทางแก้ไขปัญหา นำเสนอผลงาน ประเมินผลงานร่วมกัน

สอดคล้องกับทิศนา แขมมณี (2557 : 23) ที่กล่าวว่าการจัดการการเรียนรู้แบบเชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยผ่านการใช้กิจกรรมที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง สอดคล้องกับตุลนาฒ ทวนธง (2566 : 203-212) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง กายวิภาคศาสตร์ระบบประสาท มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำไปใช้เรียนรู้เนื้อหาวิชาที่สนใจได้ สามารถทบทวนความรู้ได้บ่อยครั้ง ตามช่วงเวลาที่สะดวกและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สามารถทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเอง เนื้อหาของสื่อการสอนมีการจัดเรียงลำดับตั้งแต่ง่ายไปถึงเนื้อหาซับซ้อน รวมถึงในระหว่างเรียนมีแบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อประเมินผลย้อนกลับด้วยตนเองในแต่ละหน่วยการเรียน เป็นการช่วยกระตุ้น หรือเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้สื่อการสอน มีองค์ประกอบทั้งเนื้อหา ภาพ สี เสียงบรรยาย และรูปแบบตัวอักษรที่ช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้

จากผลการวิจัยและการอภิปรายผลสามารถสรุปได้ดังแผนภาพที่ 2 การพัฒนาสื่อการสอนชุดจำลองแขนกลอุตสาหกรรมร่วมกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในกระบวนการผลิตระบบอัตโนมัติ สำหรับนักศึกษาสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อการสอนที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรมีการอธิบายและทดสอบการใช้งานสื่อการสอนและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ตลอดจนควรมีสื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะตัวอย่างชิ้นงาน ชุดจำลอง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคลได้

1.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผู้สอนควรนำสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายมาใช้เป็นตัวอย่าง กรณีศึกษา ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ซึ่งกันและกัน

1.3 ผู้สอนควรให้เวลาและโอกาสกับผู้เรียนได้ใช้งานสื่อการสอน แลกเปลี่ยนความรู้อย่างเต็มที่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียนแต่ละคน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ กำลังใจ และเสริมแรงให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ควรสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน รู้จักผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เหมาะสม สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน

1.4 ในแต่ละรายวิชามีเนื้อหาที่มีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาและกิจกรรมในการนำมาสร้างสื่อการสอน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษา พัฒนา สร้างสรรค์ ชุดกิจกรรม สื่อการสอน หรือเครื่องมืออื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้สนุก ทันสมัย น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเทคนิควิธีสอนที่ทันสมัยแบบอื่นร่วมกับสื่อการสอนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ชยพล ดีอุ่น และธีระภัทร ประสมสุข. (2565). *การบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Active Learning ของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลาง อำเภอปางมะผ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1*. *Journal of Modern Learning Development.* 7 (4), 10-23.

เดชฤทธิ์ มณีธรรม. (2549). *คัมภีร์ หุ่นยนต์*. กรุงเทพมหานคร: เพชรเกษม พริ้นติ้ง กรุ๊ป.

ตุลนาฒ ทวนธง. (2566). *การพัฒนาสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง กายวิภาคศาสตร์ระบบประสาทสำหรับนักศึกษาพยาบาล*. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 9 (8), 203-212.

ทิศนา แขมมณี. (2557). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธนชน อินทจันทร์. (2565). รูปแบบการพัฒนาครูด้านสื่อการเรียนการสอนตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0 ของวิทยาลัยเทคนิคเดชอุดม. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์.* 7 (1), 59-72.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปรียานุช พรหมภาสิต. (2559). *เอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้ "Active Learning (AL) for HuSo at KPRU"*. กำแพงเพชร : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

พัทธ์ธีรา โสมบันดิด, สายสุนีย์ จับโจร และ เบญจภัค จงหมื่นไวย์. (2566). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้เกมมิฟิเคชันในการใช้เหตุผลเชิงตรรกะเพื่อการแก้ปัญหาสำหรับรายวิชาการคำนวณ. *วารสารวิชาการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*. 9 (1), 143-155.

พีรพงษ์ วงค์วิชัย. (2561). *สภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการสอนของครูในวิทยาลัย อาชีวศึกษาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มงคล จิตรโสภิณ. (2565). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการเรียนรู้แบบโครงงานผ่าน Google Classroom รายวิชาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. *Journal of Modern Learning Development.* 7 (2), 242-257.

วารินท์พร ฟันเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning ให้สำเร็จ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).* 9 (1), 135-143.

อัญญารัตน์ สอนสนาม และคณะ. (2565). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการเรียนรู้ผ่าน Google Sites รายวิชาวัสดุอุตสาหกรรมและการผลิต*. Journal of Modern Learning Development. 7 (9), 327-340.

อัษฎา วรรณกายนต์ และคณะ. (2566). การพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรในการทำหัวเชื้อจุลินทรีย์จากธรรมชาติ. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.* 8 (1), 85-96.

อาฉ๊ะ บิลทีม, ทักษิณา นพคุณวงศ์ และศศิลักษณ์ ไชยตัน. (2565). การพัฒนาสื่อการสอนด้วยการ์ตูนแอนิเมชัน 3 มิติ เรื่องการคัดแยกขยะ. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก.* 2 (3), 52-61.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สุภาษิตสอนหญิงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Literature Achievement "Su Pha Sit Sorn Ying" by Using Constructive Controversy Method with Educational Games for Grade 6 Students

กัลยรัตน์ แสงแก้ว และ ทรงภพ ขุนมธุรส

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Kanyarat Saengkaew and Songphop Khunmathurot

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: kanyaratsaen64@nu.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านแพะ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 8 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t–test dependent

*วันที่รับบทความ : 10 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 24 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 4 เมษายน 2566

Received: March 10 2023; Revised: March 24 2023; Accepted: March 4 2023

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.20) 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.46)

คำสำคัญ: : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี; พิพาทเชิงสร้างสรรค์; เกมการศึกษา

Abstracts

The purposes of this research were 1) to develop the Thai literature lesson plans “Su Pha Sit Sorn Ying” by Constructive Controversy Method with Educational Games for grade 6 students 2) to compare the literature achievement of Thai literature “Su Pha Sit Sorn Ying” by using Constructive Controversy Method with Educational Games for grade 6 students between pre-learning and post-learning and 3) to study the satisfaction of learning by Constructive Controversy Method with Educational Games for grade 6 students. The sample, selected through the purposive sampling consisted of 8 grade 6 students in the second semester of the 2022 academic year studying at Baphae School. The instruments for this research were four Thai literature lesson plans “Su Pha Sit Sorn Ying”, the achievement pre and posttest of Thai literature “Su Pha Sit Sorn Ying”, and a satisfaction survey of grade 6 students towards learning by Constructive Controversy Method with Educational Games. The data were analyzed by Mean, Percentage, Standard Deviation (S.D.), and t-test dependent.

The results of this research showed that

1) The Thai literature lesson plans “Su Pha Sit Sorn Ying” were suitable in various element at the highest level ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.46).

2) The literature achievement of Thai literature “Su Pha Sit Sorn Ying” by using Constructive Controversy Method with Educational Games for grade 6 students was higher than before learning at the significance level of .05.

3) The satisfaction of students towards learning by Constructive Controversy Method with Educational Games was high level ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.4)

Keywords: Literature Achievement; Constructive Controversy Method; Educational Games

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3) ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้เรียนจะต้องเข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดีและวรรณกรรมต่าง ๆ มีการแสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์ วิจารณ์คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ได้ รวมถึงนำข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีและวรรณกรรมนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมไทย ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เคยศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563-2564 โรงเรียนบ้านแพะ พบว่า ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวรรณคดีไทย เนื่องจากขาดแรงจูงใจหรือขาดความสนใจที่จะเรียนรู้วรรณคดี ส่งผลทำให้ผู้เรียนเรียนไม่ได้เข้าใจถึงแก่นแท้และมองไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีอย่างแท้จริง และยังส่งผลให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) รายวิชาภาษาไทย ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา การศึกษา 2562 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.89 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562) ซึ่งต่ำกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ และต่อมาในปีการศึกษา 2563 ถึงแม้คะแนนเฉลี่ยในระดับโรงเรียนจะสูงขึ้นกว่าในปีการศึกษาที่ผ่านมา คือ 45.45 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2563) แต่คะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนก็ยังคงต่ำกว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศ สรุปได้ว่าคะแนนเฉลี่ยในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแพะต่ำว่ากว่าระดับจังหวัดและระดับประเทศในทุกปีการศึกษานั่นเอง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย โดยผู้วิจัยเห็นว่าควรให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนความรู้ การแสดงความคิดเห็นร่วมกันกับสมาชิกภายในห้องเรียน มากกว่าที่จะผู้เรียนมานั่งฟังครูผู้สอนบรรยายเพียงอย่างเดียว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดข้อสรุปร่วมกันจากการศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ด้วยการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ เป็นการนำทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์ (Constructive Controversy Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงจิตวิทยาที่นำข้อมูล ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และความคิดเห็นส่วนบุคคล มาสรุปร่วมกันเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนผ่านประเด็นปัญหาต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้หรือคำตอบจากประเด็นปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย

ตนเองผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มนี้จะช่วยให้ผู้เรียนภายในกลุ่มเกิดความเข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน มองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหาจากหลากหลายมุมมอง จนช่วยกันหาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยไขข้อสงสัยของผู้เรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (Johnson, Johnson and Holubec, 2002, อ้างอิงใน เนตรดาว ใจจันทร์, 2558 : 4)

นอกจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์แล้ว การนำเกมการศึกษาเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนก็ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของแสนรัก บัวทอง (2559 : 52) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเพลงพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ดังนั้น การนำเกมการศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นและช่วยเสริมแรงให้ผู้เรียนได้สนุกกับการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญและความเป็นมาดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษานี้ ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้นี้มาใช้สอนวรรณคดีไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษามาใช้จัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทย เพื่อให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ทางด้านการวิจัยและรายวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลังเรียน (The one-group pretest-posttest design) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 กลุ่มโรงเรียนบ่อทอง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแสนขัน โรงเรียนบ้านวังเบน (ภูธรอุปถัมภ์) โรงเรียนบ้านท่าช้าง โรงเรียนบ้านน้ำลอก (รัฐราษฎร์รังสรรค์) โรงเรียนบ้านแพะ รวมนักเรียนทั้งสิ้น 67 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านแพะ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 8 คาบ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน และแบบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน รวมทั้งสิ้น 30 คะแนน

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 4 ด้านคือ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านบรรยากาศ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ

3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ในระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 เนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง รวมถึงเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี ของการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบ รวมใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 8 คาบ ซึ่งมีกำหนดเนื้อหา ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของวรรณคดี แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การพินิจคุณค่าด้านวรรณศิลป์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การพินิจคุณค่าด้านเนื้อหาสาระ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การพินิจคุณค่าด้านสังคมและการนำไปประยุกต์ใช้ โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน จะประกอบไปด้วยขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นที่ 1 กำหนดประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 เลือกประเด็นปัญหา ขั้นที่ 3 นำไปสู่การโต้แย้ง ขั้นที่ 4 การโต้แย้ง ขั้นที่ 5 ตรวจสอบและการประเมินผล และขั้นที่ 6 สรุปและทบทวน

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท

4) นำผลจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านในแต่ละข้อมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน มีระดับความเหมาะสมในภาพรวมมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.65, S.D. = 0.20) แล้วจึงปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง

แบบทดสอบแบบปรนัย

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีแบบปรนัย หลังจากนั้นนำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัย

2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอนที่ 1 โดยเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3) นำแบบทดสอบแบบปรนัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นนำแบบทดสอบแบบปรนัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยข้อสอบจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) นำแบบทดสอบแบบปรนัย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแพะ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 16 คน และนำผลที่ได้การทดสอบของแบบทดสอบแบบปรนัย มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วนำมาปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์คุณภาพ โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.31 – 0.75 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.53 - 0.91

5) คัดเลือกแบบทดสอบแบบปรนัยที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์มาใช้จำนวน 20 ข้อ และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบแบบปรนัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9259

6) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจนกลายเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบทดสอบแบบอัตนัย

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีแบบอัตนัย หลังจากนั้นนำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบอัตนัย

2) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบแบบอัตนัย ด้านการสรุปข้อคิดและคุณค่าของวรรณคดี โดยแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 3 ประเด็น คือ 1) การสรุปข้อคิดและคุณค่าของวรรณคดี คะแนนเต็ม 2 คะแนน 2) อักขรวิธี คะแนนเต็ม 2 คะแนน และ 3) ความสะอาด คะแนนเต็ม 1 คะแนน และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบแบบอัตนัย ด้านการนำข้อคิดและคุณค่าของวรรณคดีไป

ประยุกต์ใช้ โดยแบ่งเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็น 3 ประเด็น คือ 1) การนำข้อคิดและคุณค่าของวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ คะแนนเต็ม 2 คะแนน 2) อักขรวิธี คะแนนเต็ม 2 คะแนน และ 3) ความสะอาด คะแนนเต็ม 1 คะแนน

2) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอนที่ 2 โดยเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

3) นำแบบทดสอบแบบอัตนัยและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นนำแบบทดสอบแบบอัตนัย และเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระว่างเนื้อหาของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) โดยข้อสอบจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) นำแบบทดสอบแบบอัตนัย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแพะ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 16 คน และนำผลที่ได้การทดสอบของแบบทดสอบ แบบอัตนัย มาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (D) โดยใช้เทคนิค 25% พบว่า แบบทดสอบแบบอัตนัยมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.65 – 0.78 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.35 - 0.40

5) นำแบบทดสอบแบบอัตนัยมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.836

6) จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจนกลายเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และนำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

2) สร้างแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านบรรยากาศ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 10 ข้อ

3) นำแบบประเมินความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและการใช้ภาษา และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระว่างเนื้อหาของแบบประเมินกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC)

4) นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระว่างเนื้อหาของแบบประเมินกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) พบว่า แบบประเมินความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ทั้ง 10 ข้อ

5) จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจนกลายเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นการทดสอบก่อนเรียน 1 คาบ การจัดการเรียนรู้ 8 คาบ และการทดสอบหลังเรียน 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ระหว่างเดือน มกราคม – กุมภาพันธ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งแบบปรนัย 20 ข้อและแบบอัตนัย 2 ข้อ รวมทั้งหมด 22 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3) ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา จำนวน 4 แผน

4) หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้งแบบปรนัย 20 ข้อและแบบอัตนัย 2 ข้อ รวมทั้งหมด 22 ข้อ ฉบับเดียวกับก่อนเรียน

5) นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ไปสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

6) ตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

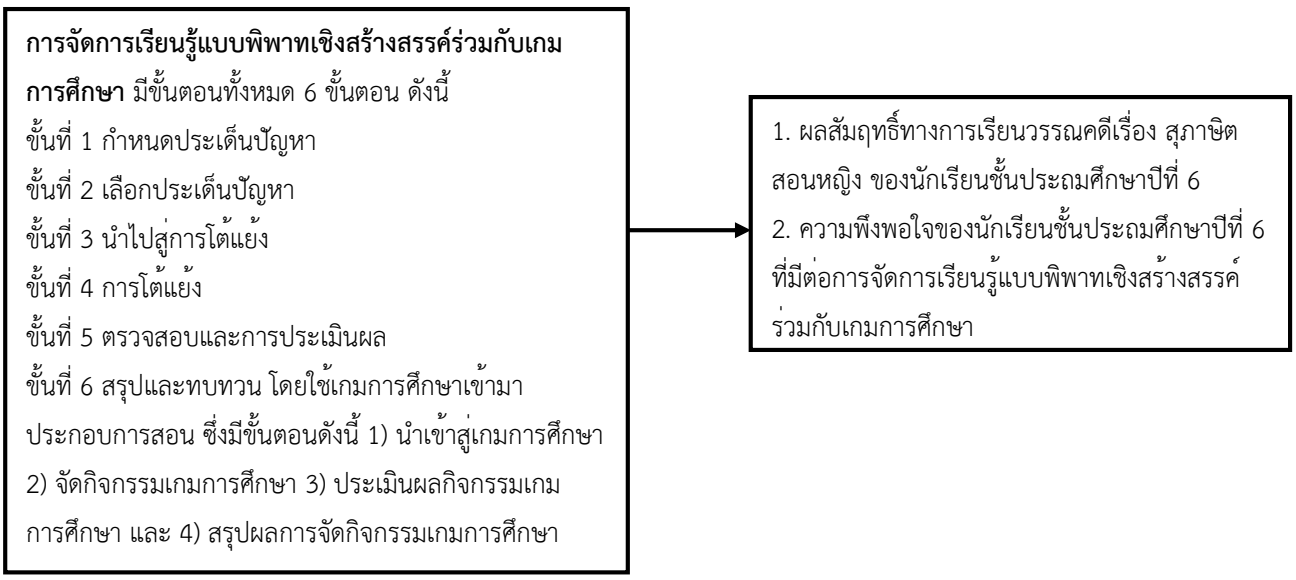
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1) การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่ผู้วิจัยตั้งไว้

2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t–test Dependent)

3) การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

แผนการจัดการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความเหมาะสม
แผนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของวรรณคดี	4.66	0.20	มากที่สุด
แผนที่ 2 การพินิจคุณค่าด้านวรรณศิลป์	4.65	0.19	มากที่สุด
แผนที่ 3 การพินิจคุณค่าด้านเนื้อหาสาระ	4.64	0.22	มากที่สุด
แผนที่ 4 การพินิจคุณค่าด้านสังคมและการนำไปประยุกต์ใช้	4.64	0.20	มากที่สุด
รวมผลการประเมินความเหมาะสม	**4.65**	**0.20**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีผลรวมการประเมินความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายแผน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ แผนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของวรรณคดี ($\bar{x}$ = 4.66, S.D. = 0.20) สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ แผนที่ 2 การพินิจคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ($\bar{x}$ = 4.65, S.D. = 0.19) และแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ แผนที่ 3 การพินิจคุณค่าด้านเนื้อหาสาระ ($\bar{x}$ = 4.64, S.D. = 0.22) และแผนที่ 4 การพินิจคุณค่าด้านสังคมและการนำไปประยุกต์ใช้ ($\bar{x}$ = 4.64, S.D. = 0.20)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	$S.D._D$	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	8	30	13.75	2.38	7.13	1.46	13.82*	0.0000
หลังเรียน	8	30	20.88	2.70				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 คะแนน และ 20.88 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านระยะเวลา ด้านบรรยากาศ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ด้านระยะเวลา	3.88	0.64	มาก
2. ด้านบรรยากาศ	4.71	0.45	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.59	0.23	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.55	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	**4.43**	**0.46**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.43, S.D. = 0.46) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดคือ ด้านบรรยากาศ ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.45) สำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจรองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.59, S.D. = 0.23) และสำหรับด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านระยะเวลา ($\bar{x}$ = 3.88, S.D. = 0.64)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีผลรวมการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.65, S.D. = 0.20) ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา จำนวน 4 แผน ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของวรรณคดี การพินิจคุณค่าด้านวรรณศิลป์ การพินิจคุณค่าด้านเนื้อหาสาระ และการพินิจคุณค่าด้านสังคมและการนำไปประยุกต์ใช้ ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนและแหล่งการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน นอกจากนี้การใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนนั้น ยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการค้นหาคำตอบและแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุและผลผ่านกระบวนการกลุ่ม โดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอย่างรอบด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ ใจบาน (2562 : 42) ที่ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีทักษะการทำงานกลุ่มหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 5 ทักษะ โดยทักษะที่พัฒนามากที่สุด คือ ทักษะการวางแผนรองลงมา คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษายังส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและเกิดทัศนคติเชิงบวก เกิดแรงจูงใจที่จะทำความเข้าใจกับสมาชิกในชั้นเรียนในเรื่องที่โต้แย้งกันมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.75 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 20.88 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีที่ดีขึ้นผ่านการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้ผ่านเกมการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสนรัก บัวทอง (2559 : 62) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเพลงพื้นบ้าน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาษิตสอนหญิง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านระยะเวลา ด้านบรรยากาศ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.46) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดา หลังแดง (2560 : 10) ได้ศึกษาผลการใช้เกมการศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปัตตานีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) เกมการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.79/81.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เกมการศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เกมการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาของวรรณคดี ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์อย่างละเอียด รวมถึงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกมการศึกษาที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง

2. เกมการศึกษาที่นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน ควรเป็นเกมที่มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถ และอยู่ในความสนใจของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและช่วยให้บรรยากาศในการเรียนเกิดความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา ไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนในเรื่องอื่น ๆ

2. ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์มาใช้ร่วมกับสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น สื่ออินโฟกราฟิก หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3. ควรมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสาระอื่น ๆ เช่น การฟัง การดู และการพูด และหลักการใช้ภาษาไทย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เนตรดาว ใจจันทร์. (2558). *การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการพิพาทเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมความเป็นพลเมืองในประชาคมอาเซียน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เบญจรัตน์ ใจบาน. (2562). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาที่มีต่อทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2563). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562. ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2565. แหล่งที่มา http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx.

สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2564). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562. ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2565, แหล่งที่มา http://www.newonetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.aspx.

สุดา หลังแดง. (2560). *ผลการใช้เกมการศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 3.* วิทยานิพนธ์ ค.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

แสนรัก บัวทอง. (2559). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้เกมร่วมกับเพลงพื้นบ้าน.* ศษ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

An Enhancement of second year vocational certificate students' Reading Comprehension Ability Through KWL, Nakhonsawan Technical college

Warunee Kradniam and Henry Yuh Anchunda
Nareasuan University,Thailand
Corresponding Author, E-mail:Waruneek64@nu.ac.th

****

Abstracts

The purposes of this research were 1) to compare the students' ability of English reading comprehension skill before and after learning through KWL technique 2) to study the students' satisfied toward learning management to improve their reading comprehension skill with KWL teaching technique. The sample populations were the 34 of the second-year vocational certificate students selected by purposive sampling who enrolled Reading Authentic Materials in English Course for Semester 2 (2/2022). The instruments used in this study were 4 lesson plans, pre-test and post-test, and the questionnaire for collecting the students' satisfied in the enhancement of English reading comprehension ability through KWL technique. The data were analyzed by Mean, Standard Deviation, and t-test. The results of the research were as follows:

1. The students' ability of English reading comprehension skill after learning with KWL teaching technique was significantly higher than before at the level of 0.5

2. The students' satisfied toward the learning management to improve their reading comprehension skill with KWL – Plus were at a high level ($\bar{x}$= 4.65)

Keywords: English Reading Comprehension Skill; KWL Teaching Technique; Nakhonsawan Technical college

Introduction

Nowadays, Thailand's various educational institutions, both formal and informal, have begun to recognize the importance of using English for communication. As a result, various educational institutions begin to develop curricula to encourage students to study and learn more foreign languages. For example, the curriculum of the Office of the Vocational Education Commission has been revised every 5 years so that students can learn content that is current with world changes. Because the number of hours for studying a foreign language at the vocational certificate level remains the same, students may not notice the changes in the course very clearly. When comparing the number of hours spent learning a foreign language at the diploma level, the changes in curriculum adjustments will be seen. As a result, the researcher would like to compare the teaching hours of two foreign language subjects used in Nakhonsawan Technical College for teaching and learning, the curriculum in 2014, English for Communication subject is required to study for 3 hours per week and English - on - the - Job subject is required to study for 2 hours per week. After 5 years, the Office of the Vocational Education Commission in the Ministry of Education adjusts the curriculum to keep up with the changes of the times and became a curriculum in 2020, which is considered the current curriculum that is still used within the educational institutions of the Office of the Vocational Education Commission in the Ministry of Education. According to a comparison

* Received: March 13 2023; Revised: March 24 2023; Accepted: March 4 2023

of the number of teaching hours, students in English for Communication study from 3 to 4 hours per week, while students in English - on - the - Job study from 2 to 3 hours per week. The comparison of the adjustment of hours in the teaching curriculum is revealed that the learners have to learn English for more hours, indicating that the Office of the Vocational Education Commission in the Ministry of Education recognizes the importance of studying English by focusing on students to study and learn more in foreign language to increase the learners' language potential to be higher than before. This is in accordance with the Office of the Vocational Education Commission's policy issues for the year 2022 in item 2.4 on curriculum development and learning management processes based on the National Qualifications Framework, the accumulation of learning credits (Credit Bank), and the extension of knowledge and new competencies or new careers (New Job/Future Job). Every 5 years, the Office of the Vocational Education Commission will revise the teaching and learning curriculum so that students can learn content that is current with global changes. Item 2.5 is about developing professional skills for vocational learners through practical experience and training. When students intern at a factory or company, they must meet with foreign owners of companies or entrepreneurs, as well as manuals and principles for using various mechanic equipment, which most of them show in foreign languages, so the use of English has a significant impact on this issue. In addition, item 2.6 focuses on developing the potential of teachers and vocational education personnel to use and create modern learning innovations in the digital and future worlds. If students and staff lack of the knowledge of foreign languages, they may be unable to learn and keep up with various media because English is currently classified as a common language that people all over the world use to communicate with one another. If there is a crash or stuck in this section, the students and the personnel will face additional communication and learning challenges.

From the problem state, looking at the results of the Vocational National Educational Test (V-NET) of the third-year vocational certificate students in 2021, it is found that the statistical values for educational institutions are separated by components. The average English proficiency achievement of Nakhonsawan Technical College is 27.83, while the national average for English subjects is 29.58, indicating that the mean score is lower than the standard score. Due to the Vocational National Educational Test (V-NET) for English subjects, the students must have strong reading and comprehension skill in English. According to Pongtawee Tassawa (2022), this problem is caused by students being born and raised in a Thai-speaking environment. As a result, the English language is regarded as unimportant and distant. Despite the fact that we live in a borderless world, students are neglecting and not paying attention as they should. English is widely regarded as the main language for communicating, gaining knowledge, and influencing careers and daily life in every part of the world (Saeheaw, T., Chakpitak, N., and Adipattaranan, N., 2009). Another significant issue in the English teaching management of vocational certificate students is that students are still unable to read in order to comprehend the content because teachers frequently read while the students simply listen. Students are rarely given the chance to practice reading. They lack reading comprehension skill because they lack clear reading steps and are unable to pronounce the words.

Nowadays, reception skills include not only looking and listening, but also reading, which is a fundamental and important skill in communication. According to Phanthippa Parawat (2021), reading is a fundamental skill that enables readers to perceive information and apply that knowledge for the benefit of self-development and the surrounding society.

Furthermore, in today's borderless world, various news is important to change the surrounding events or to affect people in a broader range. As a result, reading is regarded as a fundamental skill that enables readers to keep up with the changing world. Therefore, keeping up with the news is more effective than not keeping up with the news because people who have access to news are better able to prepare for changing events than those who do not have access to news at all. According to Jindarat Chutson (2016), those who read a lot have a better chance of knowing more knowledge than those who read less. Furthermore, Nittaya Puetpian, Sunitta Yentour, and Phawarisa Choradon (2021) emphasize the importance of reading, stating that people who read a lot have a higher chance of success in life than those who read less because those who read a lot have a lot of knowledge and can apply that knowledge to develop things quickly, resulting in success faster than others.

As a result, in order for students to have a positive attitude toward teaching and learning English, teachers should make the teaching environment fun, enjoyable, and stress-free, and focus on student participation. Using the KWL technique developed by Carr and Ogle, learners are encouraged to become more involved in their reading comprehension learning through a systematic and stepwise thinking process that links new knowledge to previous knowledge. Learners must check themselves to see how much they know about what they read (K - What do I know?), then plan and set goals for what they want to learn from the story read (W - What do I want to learn?), through taking notes, creating charts, and summarizing the knowledge in their own form (L - What did I learn?), which will result in learners understanding in the content that can be received deeply.

According to the study's rationale, the researcher is interested in enhancing English reading ability for higher student comprehension by applying the KWL technique to enhance English reading ability for students' comprehension.

Research Objectives

1. To compare the learning achievements of second-year vocational certificate students before and after learning using the learning management method through the KWL technique.

2. To investigate students' attitudes toward learning using the learning management method through the KWL technique of second-year vocational certificate students.

Research Methodology

1. Population and Sample

The sample group for this study was 34 second year vocational certificate students at Nakhonsawan Technical College, Electronic Department, Room 1 and 2, academic year 2022, studying Reading Authentic Materials in English 20000 -1203 by random sampling. The students that the researcher taught were chosen as an experimental group.

2. Research Instruments

There were 4 research instruments as follows:

1. Four lesson plans (3 hours each) for enhancing English reading comprehension through the KWL technique. Analyzed and chose the content. Set objectives for each learning unit to scope the content. The researcher chose content from the book Reading Authentic Materials in English for second-year vocational certificate students to improve their English reading comprehension ability.

The following were the four learning units:

Lesson plans 1: Reading Styles & Strategies
Lesson plans 2: Non-Fiction
Lesson plans 3: Fiction & Reading for Enjoyment
Lesson plans 4: Newspaper

The learning management model through the KWL technique consisted of 3 steps, which were as follows:

Step 1: K (What do I know?) is a brainstorming session with learners to assess their prior knowledge and understanding of themselves.

Step 2: W (What do I want to learn) is the learner's expectation of gaining knowledge from the story they were about to read.

Step 3: L (What I have learned) is a recording of what has been learned after reading to determine whether or not you have gained knowledge of what you are aiming before reading or when reading and learning something new that is not expected previously.

2. The 4 multiple-choice questions with twenty items of English reading comprehension proficiency test through the KWL technique, covering content and core competency courses in Reading Authentic Materials in English.

3. The satisfaction questionnaire's 16 items were divided into 4 categories: content, teaching and learning activities, learning facility, and teachers.

3. Research Design

The research design used in this research was One group, Pretest – Posttest Design

Pretest	**Learning**	**Posttest**
T_1	**X**	**T_2**

If T_1 means Testing before learning with KWL technique
X means Learning with KWL technique
T_2 means Testing after learning with KWL technique

4. Data Collection

The researcher conducted the research and collected the data as follows:

1. Clarified to Electronics department students, the sample, about the goals of the research on English reading comprehension using the KWL technique, and clarified the learning process so that students could behave appropriately, which would be useful in conducting research

2. The researcher administered an English reading comprehension test to 34 second year vocational certificate students, the experimental group, at Nakhonsawan Technical College, Office of the Northern Vocational Education Commission Region 4, Mueang Nakhonsawan District, Nakhonsawan Province, and recorded the results as a pre-test score.

3. Taught English reading comprehension ability through the KWL technique

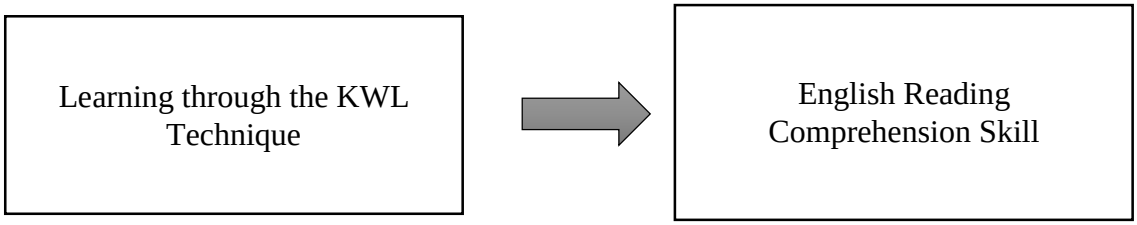
4. Assessed English reading comprehension ability through the KWL technique with a sample group of students. The test was the same as the pre-test, and the results were recorded as post-test.

5. The sample group was given a satisfaction questionnaire to determine the level of satisfaction of students after teaching and learning through the KWL technique.

Research Conceptual Framework

The independent variable was learning through the KWL technique to enhance English reading comprehension skill for the second-year vocational certificate students.

The dependent variable was English reading comprehension skill learning through the KWL technique for the second-year vocational certificate students.

Research Results

1. The learning achievements learned by the learning management method through the KWL technique of second year vocational certificate students after learning were higher than before learning at the statistical significance level of 05.

A summary of research findings on enhancement of English reading comprehension ability through KWL technique in Reading Authentic Materials in English of second year vocational certificate students could summarize the research results as follows:

Part 1 : A comparison of second-year vocational certificate students' learning achievements before and after learning through the KWL technique

According to the research objective No. 1 , it was to compare the learning achievements of second-year vocational certificate students before and after learning through the KWL technique learning method. The following tables showed the results as:

Table 1: English reading comprehension proficiency scores of 34 students before and after learning management through the KWL technique, as well as the difference between the two scores before and after learning

No.	Full Score 20		Differences (D)		No.	Full Score 20		Differences (D)
	Before Learning	After Learning				Before Learning	After Learning	
1	6	10	4		18	1	10	9
2	8	18	10		19	9	16	7
3	3	15	12		20	6	8	2

4	10	18	8		21	12	15	3
5	8	19	11		22	7	19	12
6	10	14	4		23	5	10	5
7	7	18	11		24	5	11	6
8	8	18	10		25	6	10	4
9	9	19	10		26	7	17	10
10	6	15	9		27	5	12	7
11	5	17	12		28	4	10	6
12	3	12	9		29	6	12	6
13	5	15	10		30	7	12	5
14	3	10	7		31	1	10	9
15	7	15	8		32	3	10	7
16	6	11	5		33	2	10	8
17	3	14	11		34	6	13	7

According to Table 1, the results of the comparison of the learning achievements learned by the learning management method through the KWL technique of second-year

vocational certificate students before and after learning from 20 items pre- and post-test, full score of 20 points, the highest difference score was 12 points and the lowest difference score was 2 points.

Table 2: The mean and standard deviation of students' pre-test and post-test scores

According to Table 2, the correlation between pre-test and post-test scores of 34 test takers was .602, or 60.2%.

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 Learning Learnin	-7.765	2.753	.472	-8.725	-6.804	-16.446	33	.000

Table 3: The correlation of second-year vocational certificate students' pre-test and post-test scores before and after learning

According to Table 3, the mean scores of students' pre-test with a full score of 20, the mean score

($\bar{X}$) was 5.85, and the standard deviation (S.D) was 2.59, while the mean score ($\bar{X}$) of students' post-test was 13.62, and the standard deviation (S.D) was 3.37.

Table 4: Statistical value t-test dependent comparison of second-year vocational certificate students' learning achievements learned by the learning management method through the KWL technique before and after learning

According to Table 4, for the comparative results of the learning achievement learned by the learning management method through the KWL technique of second-year vocational certificate students before and after learning, the t-statistical value was -16.446, the sig.(2 tailed) value was.000, which was less than the statistical significance level of 0.05. These statistics revealed that the comparative results of the learning achievements learned by the learning management method through the KWL technique of second-year vocational certificate students before and after learning were significantly higher than before, with statistics at the.05 level, which is consistent with the research objective No. 1.

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Before Learning	5.85	34	2.595	.445
	After Learning	13.62	34	3.376	.579

2. The students were satisfied toward the learning management method through the KWL technique at the highest level with a mean ($\bar{X}$ = 4.65).

Part 2: The findings of a study of second-year vocational certificate students' satisfaction toward learning using a learning management method through the KWL technique

The results of a study of students' satisfaction toward learning management through the KWL technique are shown in the table below as:

Table 5: The findings of a study of second-year vocational certificate students' satisfaction toward learning by learning management method through the KWL technique

No.	Lists for Assessment	$\bar{X}$	S.D.	Level of Satisfaction	Order
1. Content					
1.1	The course content is appropriate and meets the needs of the students.	4.71	0.52	The highest	2
1.2	The course content is appropriate for the students' basic knowledge.	4.65	0.54	The highest	3
1.3	The content is organized from simple to difficult.	4.79	0.40	The highest	1
1.4	Content organization is appropriate for study time.	4.53	0.74	The highest	4
1.5	Content organization is appropriate for studying age.	4.26	0.95	High	5
Total Score of Content		**4.59**	**0.63**	The highest	**(4)**
2. Teaching and Learning Activities					
2.1	Students take part in both teaching and learning activities.	4.74	0.50	The highest	2
2.2	Students practice their critical thinking skills.	4.32	0.63	High	4
2.3	Students work through a series of activities to improve their reading comprehension skills.	4.76	0.49	The highest	1
2.4	Students improve their reading comprehension through the KWL technique.	4.62	0.59	The highest	3
Total Score of Teaching and Learning Activities		**4.61**	**0.55**	The highest	**(3)**
3. Learning Enhancement					
3.1	Encourage students to practice critical thinking	4.74	0.56	The highest	2
3.2	Promote the development of reading comprehension skills through the KWL technique	4.68	0.58	The highest	3
3.3	Encourage students to think in a systematic manner	4.82	0.45	The highest	1
3.4	Encourage students to realize morality and ethics	4.44	0.50	High	4
Total Score of Learning Enhancement		**4.67**	**0.52**	The highest	**(2)**
4. Teachers					

4.1	The teacher clarifies the teaching and learning activities for the students to understand clearly.	4.91	0.28	The highest	1
4.2	Teachers are facilitators, counseling, and caring for students in class thoroughly.	4.79	0.40	The highest	2
4.3	Teachers encourage students to be enthusiastic about their work.	4.47	0.55	High	3
Total Score of Teachers		**4.73**	**0.41**	The highest	**(1)**
Total Score for the Overall		**4.65**	**0.53**	The highest	

According to Table 5, overall, students' opinions on learning management through the KWL technique were at the highest level in all aspects, with a mean ($\bar{X}$) of 4.65 and a standard deviation (S.D) of 0.53. When considering each factor separately, it was discovered that students' opinions agreed in terms of teachers at the highest level with a mean ($\bar{X}$) of 4.73 and a standard deviation (S.D) of 0.41, followed by students who agreed a lot in terms of learning enhancement with a mean ($\bar{X}$) of 4.67 and a standard deviation (S.D) of 0.62, students who agreed a lot in terms of teaching and learning activities with a mean ($\bar{X}$) of 4.61, standard deviation (S.D) of 0.55, and the students who agreed a lot in terms of content with a mean ($\bar{X}$) of 4.59 and the standard deviation (S.D) of 0.63, respectively.

It was also discovered that students were satisfied with the learning management through the KWL technique in each aspect was as follows:

1. In terms of content, the students' overall satisfaction with the content was at the highest level, ranked in order as: item 1.3 the content is organized from simple to difficult ($\bar{X}$ = 4.79, S.D. = 0.40), followed by item 1.1 the course content is appropriate and meets the needs of the students ($\bar{X}$ = 4.71, S.D. = 0.52), item 1.2 the course content is appropriate for the students' basic knowledge ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.54), item 1.4 content organization is appropriate for study time ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.74), and item 1.5 Content organization is appropriate for studying age. ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.95), respectively.

2. In terms of teaching and learning activities, the students' overall satisfaction with the teaching and learning activities was at the highest level, ranked in order as: item 2.3 students work through a series of activities to improve their reading comprehension skills ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.49), followed by item 2.1 students take part in both teaching and learning activities ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.50), item 2.4 students improve their reading comprehension through the KWL technique ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.59), and item 2.2 students practice their critical thinking skills ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.63), respectively.

3. In terms of learning enhancement, the students' overall satisfaction with the learning enhancement was at the highest level, ranked in order as: item 3.3 encourage students to think in a systematic manner ($\bar{X}$ = 44.82, S.D. = 0.45), followed by item 3.1 encourage students to practice critical thinking ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.56), item 3.2 promote the development of reading comprehension skills through the KWL technique ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.58), and item 3.4 encourage students to realize morality and ethics ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.50), respectively.

4. In terms of teachers, the students' overall satisfaction with the teachers was at the highest level, ranked in order as: item 4.1 the teacher clarifies the teaching and learning activities for the students to understand clearly ($\bar{X}$ = 4.91, S.D. = 0.28), followed by item 4.2 teachers are facilitators, counseling, and caring for students in class thoroughly ($\bar{X}$ = 4.79,

S.D. = 0.40), and item 4.3 teachers encourage students to be enthusiastic about their work ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.055), respectively.

Discussion

The research findings from the study on the enhancement of English reading comprehension ability through KWL technique in Reading Authentic Materials in English of second year vocational certificate students could be discussed as follows:

1. The learning achievements of second year vocational certificate students using the learning management method through the KWL technique after learning were higher than before learning at the statistical significance level of.05 as expected assumptions.

This could be due to the researcher's decision to use the KWL technique to enhance English reading ability in Reading Authentic Materials in English, which was used to teach second-year vocational certificate students at Nakhonsawan Technical College. The researcher taught learners about knowledge creation and the KWL technique, which ccould be used with reading various publications. Students who understood the principles of reading and could comprehend the content would be able to read articles or other media with comprehension. According to Spearman (1992, p. 1075), reading comprehension was the creation of meaning in what was read by the reader, and Patsaraporn Teeravongsanurak (2019, p. 36) stated that reading comprehension was the ability to understand and interpreted meaning from what you read, either directly or implying the letter between the lines based on the thought process and interaction between the reader and the reading story from their previous experience. When learners engaged in a thought process, they drew on prior knowledge and added new knowledge from what they had read that cause resulting in reading comprehension. According to Suttirat Kongthai (1996, p. 9), students with high reading comprehension ability could read various texts with accurate and fast comprehension, allowing them to be reasonable and have the ability to use discretion, evaluate, and draw conclusions. In addition to considering the meaning and importance of reading, the researcher would consider teaching and learning activities in order to organize reading comprehension activities. There should be planning for organizing experiences and readers' knowledge so that readers could understand what they read. Furthermore, the activities should include goals for what teachers want their students to gain from what they read, as well as a systematic sequence of activities so that readers can practice the analytical thinking process in the future in a systematic and hierarchical manner. In the same way, the researcher's design of teaching and learning management plans based on the book's contents 20000-1203 Aimphan Publishers' Reading Authentic Materials in English with modern content that was enjoyable to read, as well as being a newly published book with colors and topics, and the contents were appropriate for the reader's age. There was a set of steps in teaching reading activities that conformed to the English Language Institute (2014, p. 4), which had proposed 3 activities for teaching reading:

1. Pre-reading activities are designed to arouse the readers' interest, give some backgrounds for knowledge, and provide some context for the story to be read. In general, there are 2 steps:

Step 1: Personalization is a stage in which teachers and students or students with students interact to review previous knowledge and prepare to receive new knowledge from reading.

Step 2: Predicting is a stage in which students make predictions about what they will read. It may use learning media such as pictures, charts, practice vocabulary activities, or reading questions about what they are about to read to provide students with guidelines on what will be read.

2. While-reading activities involve understanding the text of the reading story and practicing reading comprehension skill. The activities should be planned to practice reading comprehension skill as follows:

Questioning is the process of asking questions about what has been read.

Predicting is predicting what will happen.

Clarifying is the process of determining the clarity of words or phrases in a reading story.

Summarizing is concluding each reading paragraph to get the main idea.

Ordering is reading and sorting pictures or sentences in the order of the story.

Deciding is reading a sentence and deciding whether it is fact or opinion.

Supplying / Identifying is reading and identifying a topic sentence or summarizing the main idea (Conclusion) or finding the main idea or setting the title or specific information from the story

3. Post-reading activity is an activity that encourages students to practice the use of language with relational skills gained from reading, listening, speaking, and writing. The activity should train students to write their opinions, summaries of what they learned from reading, or problem-solving experiences.

As a result, once the researcher was aware of the reading activity, the researcher incorporated the KWL technique into the enhancement of reading comprehension for students. The KWL learning management system was a learning process that focuses on the learners' reading skill, which conformed to the skill of thinking consciously about what you think? and what are your thoughts? The students could check their own thoughts and modified their own thinking strategies. They would be trained to be aware of the process of self-awareness, planning, goal setting, checking their understanding, and efficiently organizing the information system for later retrieval. According to Kiattichai Yanarangsee (1997, p. 47), teaching and learning management using the KWL Plus technique was a reading comprehension strategy that encouraged learners to bring their previous experiences to interpret the text they read and encouraged learners to participate in asking questions that gave students a purpose for reading Information to exchange with friends in the group. The KWL technique used by the researcher includes steps that adhere to the concept of Suwit Munkham and Orathai Munkham (2002, p. 88), who discussed the teaching process through the KWL technique as follows:

1. Kor What to Know is a step in preparing basic knowledge by reviewing previous knowledge related to the content that teachers want to teach by allowing students to brainstorm, take notes, or create a chart on paper.

2. W or What you want to know is a step in establishing learning objectives in which teachers may ask questions to encourage students.

3. L or What you have learned is the process of keeping track of what students have learned.

The teachers encouraged as Supanee Sotho (2011, p. 80) proposed the learning process through the KWL technique as follows:

1. Before reading, the teacher encourages students' prior experiences with the content to be read by discussing existing knowledge about the topic and writing a topic summary. Following that, anticipate and guess what information the students will find about the content and then ask them what they want to know.

2. During reading, students pause at intervals of reading to answer the questions written before reading and may ask additional questions. Students write down what they have learned from the reading.

3. After reading, discuss what students learned from reading and consider whether the answer is exactly what students want or not. Then, summarize the learned information to the main idea in the form of a mind map.

All of the aforementioned had an effect on the learning achievement learned by the learning management method through the KWL technique of second-year vocational certificate students after learning higher than before learning at the statistical significance level of .05, which adhered to the objectives. Furthermore, the aforementioned findings were consistent with a domestic study conducted by Pongtawee Tassawa (2022, p. 164) on The Study of Students' Reading Achievement after Learning by using KWL-Plus Strategy by experimenting with second-year English major students at Lampang Rajabhat University, which discovered that the post-test results were higher than before. On the other hand, foreign research conducted by Zalisman Z. and Astafi R. (2021, P. 15) on Improving Students' Reading Comprehension Through "KWL Plus" Technique involved a three-step study: first, students filled out a three-column KWL grid; second, students created a mind map based on KWL; and finally, students wrote a mind map summary. It was discovered that using the KWL Plus technique in students' reading comprehension resulted in a positive outcome and improved academic achievement. The study of satisfaction toward learning through the KWL technique found the highest level of satisfaction with an average of 4.65 as the objectives. When each aspect was ranked in order of satisfaction from highest to lowest average score, it was discovered that the first was for teachers. This could be due to teachers acting as facilitators, counseling students, and thoroughly caring for them in class. They explained teaching and learning activities for students to understand clearly and gave guidelines for practicing reading comprehension to students until they could read the contents they were interested in understandably. According to Uthai Piromruen (2011, p. 54) had given guidelines for practicing reading comprehension as follows:

1. Understand how to set reading goals that what you want to learn

2. Consider the sentence structure and the meaning of words to better understand the story.

3. Take note of the before-and-after message, words with similar meanings (Synonym), and Summary (Summary)

4. Teach students to predict what they will read in order to better understand the story

5. Compile the text from what you read and integrate it for complete comprehension.

6. Practice students to notice related details in reading by assigning them to read and critique what they read

The second was to encourage learning. It encouraged students to develop critical thinking skill and promoted the enhancement of reading comprehension ability through the KWL technique, which encouraged students to think systematically, according to Kanata Thatthong (2008, p. 235), who stated that the learning management using the KWL Plus technique was a learning management that focuses on the reading process by the process of

self-understanding, planning, setting goals, checking understanding, and organizing information system that allowed readers to read various stories with comprehension, interest, and enjoyment.

The third was teaching and learning activities. The researcher emphasized that students engaged in teaching and learning activities that were thought to be the most beneficial to them. It was to create knowledge systematically on their own, as stated by the nature of students who chose to study for vocational or technical courses, such as at Nakhonsawan Technical College. The majority of the students were men studying in the industrial field. The curriculum emphasized practice over theory, but when teaching English, it was critical to create a flexible environment for teaching and learning for students. It would have an impact on good English learning achievement, and in the course of Reading Authentic Materials in English that the researcher had taught, the KWL technique was chosen to be paired with interesting English reading content, increasing learners' satisfaction toward both the teacher and their reading achievement. According to Thapanee Nakornthap (2004, p. 17), student learning success was dependent on their ability to read comprehension. Students who did not understand and could not comprehend the main ideas were bored with their studies, had negative reading attitudes, including reading habits, and their academic achievement was lower than it should be. According to the findings of Patsaraporn Teeravongsanurak (2019, p. 87), who studied Using KWL-Plus Technique to Develop of Creative Thinking Skills and English Reading Comprehension Ability of Grade 10 Students at Maesaiprasitsart School, Maesai District, Chiang Rai Province, it was discovered that students performed better on the post-test than on the pre-test in every learning unit. Students had improved their writing skill in order to express themselves more effectively. There was progress in writing more detailed content, a compilation of ideas, and new and different ideas from the original. Furthermore, students’ satisfaction toward the KWL Plus learning technique was at the highest level. This could be due to the researcher's successful organization of teaching and learning activities for the learners, which resulted in the greatest satisfaction in this aspect as well.

The fourth was content. The course content was appropriate and conformed to the needs of the students, and the content arrangement was appropriate for the study time. The average was in the most satisfactory level in this aspect, but it was in the last order of various aspects, which could be due to content and study time. The researcher normally teaches two hours per week, but because the teaching plan is three hours per week, the discontinuity in each content may cause the students to lose interest and forget the previous lesson. As for the content of the course, it is appropriate for the students' fundamental knowledge. There are readings in this book that are quite well known and familiar to the basics of students, such as the gods that students have already read or seen in movies or cartoons. Because of the connection with previous experiences, when learners find these contents in the chapter in the reading, they will inevitably understand and comprehend what has been read better and faster. Furthermore, they learned new KWL techniques for reading comprehension in accordance with the Thai Language Institute (2014, p. 5) gave the purpose of reading as the pursuit of knowledge, reading for entertainment, searching for news, or reading for the development and modification of personality, with which the researcher agreed because the selection of entertaining and enjoyable content would have a positive effect on the learners' attention as well as affecting good satisfaction with the content learned.

Suggestions

Teaching and Learning Management Suggestions

1. To enhance English reading comprehension ability using the KWL technique, teaching time should be 3 hours per week in accordance with the learning management plan for continuity of learning activities.

2. In the process of teaching what students have learned (What I Have Learned) to ensure that all students can learn according to the purpose of understanding the reading content, teachers should encourage and assess students' knowledge on a regular basis. KWL should be tested on a regular basis as well to stimulate understanding, not just as a post-test check.

Future Research Suggestions

1. English reading activities in Extensive Reading and other readings should be organized so that students can practice reading strategies and increase their knowledge all the time.

2. A research study on reading lesson plans using the KWL strategy in conjunction with other skills, for example, to study the effect of English teaching plans using the KWL strategy on writing skill, should be conducted because students must read comprehension and then write on the KWL worksheet, both vocational and academic courses include an English writing course.

References

Jindarat Chutson. (2016). *The Development of Comprehensive Reading Ability of Prathomsuksa 5 Students Using KWL Technique with Exercises.* Nakhon Pathom: Master of Education Program in Teaching Thai Language. Graduate School: Silpakorn University.

Kanata Thatthong. (2008). *Integrated Teaching Design*. Nakhon Pathom: Phetkasem Printing Group.

Kiattichai Yanarangsee. (1997). *Effects of KWL – Plus on English Reading Comprehension and Speaking Ability of Mathayomsuksa 5 Students.* Master's thesisGraduate School: Maejo University.

Nittaya Puetpian, Sunitta Yentour, & Phawarisa Choradon. (2021). Development of a Thai Literature Critical Reading Activity Package Using SQ4R and KWLPlus Techniques for Mathayomsuksa 1 Stusents. *Rajabhat Rambhai Barni Research Journal*. 15 (2), 183-192.

Patsaraporn Teeravongsanurak. (2019). *Using KWL-Plus Technique to Develop of Creative Thinking Skills and English Reading Comprehension Ability of Grade 10 Students at Maesaiprasitsart School, Maesai District, Chiangrai Province*. Dissertation, University of Phayao.

Phanthippa Parawat. (2021). Development of the Curriculum to Enhance English Reading Comprehension Skills by Applying KWL Plus Technique for Grade 6 Students. Kasalongkham Research Journal Chiangrai Rajabhat University. 15 (2), 1-10.

Pongtawee Tassawa. (2022). The Study of Students' Reading Achievement after Learning by using KWL-Plus Strategy. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7 (3), 164-175.

Saeheaw, T., Chakpitak, N. and Adipattaranan, N. (2009). *Improvement of the Non English Speaking University Students' English Retention Through Constructionism Based Learning Environment" International conference on Software Knowledge Information Management and Applications.* Fez, Morocco, 21 – 23 October, 2009.

Spearman, P. (1992). *Reading The encyclopedia of educational research.* Washington DC: AERA.

Supanee Sotho. (2011). *Comparisons of Reading Comprehension in English, Critical Thinking and Achievement Motivation of Matthayomsuksa 1 Students Between Using KWL PLUS and SQ4R Learning Approach.* Mahasarakham: Mahasarakham University.

Suttirat Kongthai. (1996). *Development of Reading Comprehension Skills Through the Concentrated Language Encounters Approach for Mathayomsuksa 1*. Master of Education Thesis, Chiang Mai University Graduate School, Chiang Mai.

Suwit Munkham & Orathai Munkham. (2002). *21 Methods of Learning Management for Thinking Processes Development.* Bangkok: Parbpim.

Thapanee Nakornthap. (2004). *Current Problems on Thai Language Teaching.* Secondary Education Department Handouts. Bangkok: Chulalongkorn University.

Uthai Piromruen. (2011). *Linguistics and Reading 1.* Bangkok: Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University.

Zalisman, Z., & Astafi, R. (2021). *Improving Students' Reading Comprehension Through "KWL Plus" Technique at SMAN 2 Kampar*. Akademika: Journal Keagamaan dan Pendidikan, 17 (2), 252-264.

การออกแบบการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนภายใต้สัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม

Marketing design of Chinese sportswear brand under cultural symbols

ฟ่าน เถี่ย หมิง และ ชัยยศ วนิชวัฒนานุวัติ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Fan TieMing and Chaiyot Vanitwatthananuwat
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail chaiyot.bkkthon@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) รวบรวมและสรุปปัจจัยหลักที่มีผลต่อการพัฒนาแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน 2) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมระดับมหภาคและตัวแปรระดับจุลภาคต่ออุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายของจีน 3) วิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน ตามทฤษฎีการตลาด 4P ชี้แจงทิศทางกลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน ด้วยพื้นฐานทางทฤษฎีและหลักในการออกแบบการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้วิธีการสำรวจแบบสอบถาม วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ตัวอย่างหลักๆในการวิจัยด้วยวิธีการสำรวจแบบสอบถาม มาจากผู้บริโภคแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน (อายุ 18-58 ปี) จำนวน 200 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้ และได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 คน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เหล่านี้คือ ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรม การออกแบบชุดออกกำลังกายของจีน ผู้เชี่ยวชาญในการประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเสื้อผ้า ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอ และผู้บริหารด้านการตลาดในธุรกิจเสื้อผ้า ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ยังได้ประเมินและตรวจสอบผลสรุปข้อมูลแบบสอบถามในวิจัยนี้ด้วย ซึ่งได้รวบรวมและสรุปการพัฒนาแนวคิดการออกแบบแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนในสถานการณ์ปัจจุบัน และได้ทำการวิเคราะห์รูปแบบการออกแบบกลยุทธ์ทางการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ PEST วิธีวิเคราะห์ SWOT และการรวมทฤษฎีการตลาด 4P เพื่อวิเคราะห์แบรนด์ Li Ning และ Hongxing Erke ผลการวิจัยพบว่า: (1) การพัฒนาแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนจำเป็นต้องเน้นเป้าหมายและหลักการความเป็นแบรนด์ชุดออกกำลังกายระดับสากล เพื่อเพิ่มมูลค่าโดยรวมของแบรนด์ (2) กลยุทธ์ทางการตลาดและความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์เป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความนิยมของแบรนด์กีฬา (3) พื้นฐานและหลักการของแบ

* วันที่รับบทความ : 6 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 6 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

รนด์เชิงสัญลักษณ์และการออกแบบการตลาดแบรนด์กีฬาที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการสร้างระบบและกลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน เพื่อเพิ่มมูลค่าแบรนด์และคุณค่าทางวัฒนธรรมของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนในตลาดสากล

คำสำคัญ: แบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน,แนวคิดการออกแบบ; มูลค่าแบรนด์; กลยุทธ์ทางการตลาด; สัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม

บทนำ

การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจจีนในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา นำมาซึ่งโอกาสในการเติบโตของธุกิจสินค้าอุปโภคบริโภคในประเทศ โดยชุดออกกำลังกายซึ่งเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคก็ได้เติบโตอย่างมาก เมื่อก้าวสู่ศตวรรษใหม่ ผู้ประกอบการแบรนด์ชุดออกกำลังกายชั้นนำหลายแห่งในประเทศจีน ต่างก็ได้จดทะเบียนในฮ่องกง และผันตัวเป็นบริษัทมหาชน ในระหว่างที่ผู้ประกอบการเหล่านี้กำลังเติบโต มูลค่าแบรนด์ต่างๆก็ได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการปรับแนวคิดการออกแบบชุดออกกำลังกายของผู้ประกอบการจีน และการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร และวิธีทางการตลาด ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้น ยังทำให้แบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนเป็นที่รู้จักของสาธารณะชนมากขึ้นอีกด้วย ปัจจุบันบริษัทแนวหน้าในตลาดชุดออกกำลังกายของประเทศจีน ล้วนเป็นแบรนด์ที่ได้รับความนิยม เช่น Li Ning, Anta, Erke เป็นต้น ซึ่งกำลังปรับแนวคิดการออกแบบกลยุทธ์ของแบรนด์อย่างแข็งขัน โดยแบรนด์จะสามารถรับรองผลิตภัณฑ์ ของผู้ประกอบการได้ และแบรนด์ที่พัฒนาแล้วจะเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากกว่า สามารถเพิ่มมูลค่าของแบรนด์และเพิ่มยอดขายให้กับผู้ประกอบการได้มากขึ้น เพราะผู้บริโภคมักจะตัดสินใจซื้อสินค้าแบรนด์ที่มีมูลค่าสูงกว่าในช่วงราคาเดียวกัน เนื่องจากแบรนด์ไม่ได้เป็นเพียงโลโก้เท่านั้น แต่ยังสื่อถึงค่านิยม และคำสัญญาที่ทางแบรนด์ส่งมอบต่อผู้บริโภคอีกด้วย

การออกแบบการตลาด หมายถึงกระบวนการทั้งหมดที่ใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายในการออกแบบ โดยอาศัยทฤษฎีวิธีการและเทคนิคทางการตลาดเฉพาะทาง ทำการวิเคราะห์ตลาด เลือกกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด กำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด และการควบคุมประสิทธิผลทางการตลาด Peter Drucker ผู้ก่อตั้งทฤษฎีการบริหารจัดการสมัยใหม่กล่าวว่า การตลาดคือการมององค์กรในภาพรวมจากมุมมองของผลลัพธ์หรือมุมมองของลูกค้า Alexander Chernev ศาสตราจารย์ด้านการตลาด Kellogg School of Management จาก Northwestern University เชื่อว่า การตลาดเป็นศาสตร์และศิลป์ในการสร้างมูลค่าผ่านการออกแบบและการแลกเปลี่ยนที่ประสบความสำเร็จ

ในงานวิจัยนี้ การออกแบบการตลาดหมายถึงกระบวนการออกแบบและกำหนดแผนการตลาดสำหรับแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนที่ได้เลือกไว้สัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรมหมายถึงสัญลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง ซึ่งจะสื่อความหมายไปยังบุคคลหรือสิ่งของเฉพาะเจาะจง ผ่านการถ่ายทอดพิธีกรรมที่ซับซ้อน และวิวัฒนาการอันยาวนาน จนกลายมาเป็นสัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม (Chiu, 2006) ในงานวิจัยนี้ สัญลักษณ์ เชิงวัฒนธรรมจะหมายถึงแบรนด์ที่ชาวจีนรู้จักอย่างกว้างขวางในวัฒนธรรมจีน ซึ่งถือเป็นการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ ของแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน

ปัจจัยที่สำคัญที่แบรนด์ต่างๆ เช่น Coca-Cola, Harley-Davidson และ Volkswagen ประสบความสำเร็จ ไม่ใช่เพียงเพราะคุณสมบัติหรือจุดขายของผลิตภัณฑ์ แต่เป็นความเชื่อมโยงระหว่างแบรนด์กับคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมโดยการเปิดเผยแบรนด์สู่สาธารณะผ่านสื่อ เพื่อลดความขัดแย้งในด้านสังคม และวัฒนธรรมของผู้ บริโภค ที่ก่อให้เกิดความปรารถนาและความวิตกกังวลของคนโดยทั่วไปเกี่ยวกับอัตลักษณ์ตัวตนต่างๆ เมื่อผู้คนมองแบรนด์ๆหนึ่งเป็นการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์หรือคุณค่าบางอย่าง นั่นหมายความว่าแบรนด์ดังกล่าวได้กลายเป็นที่ยอมรับของสาธารณชนแล้ว

การพัฒนาของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนในปัจจุบันพบว่า เศรษฐกิจระดับโลกได้ผลักดันให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในเชิงวัฒนธรรมและทางจิตใจ อีกทั้งวัฒนธรรมเสื้อผ้าแฟชั่นที่ทันสมัยและหลากหลาย ส่งผลให้ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับแนวคิด และคุณค่าของแบรนด์รวมทั้งความหมายเชิงวัฒนธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการตระหนักว่าไม่เพียงแต่ต้องให้ความสำคัญกับคุณสมบัติพื้นฐานของสินค้าเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงจิตวิทยาของผู้บริโภค ความต้องการทางจิตใจ การแสดงถึงฐานะทางสังคมเป็นต้น การออกแบบเครื่องแต่งกายที่ดูดีตามคุณสมบัติ การใช้งาน ไม่เพียงพอสำหรับกลุ่มผู้บริโภคในยุคปัจจุบันอีกต่อไป แนวคิดการตลาดเชิงวัฒนธรรมจึงเกิดขึ้น ซึ่งแบรนด์ที่มีการพัฒนาแล้วจะสามารถสร้างวัฒนธรรมของแบรนด์ที่แตกต่าง และผสมผสานสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าด้วยกันได้ สำหรับองค์กรแบรนด์ชุดกีฬาของจีนปัจจุบัน การวางตำแหน่งแบรนด์และมูลค่าของแบรนด์ยังไม่ชัดเจน กระบวนการจัดการกลยุทธ์แบรนด์ไม่เป็นระบบ และไม่อิงตามหลักการวิทยาศาสตร์ ดังนั้นเมื่อสื่อสารกับผู้บริโภคจึงมักไม่ได้เป็นไปตามผลสัมฤทธิ์ที่วางไว้

ในแง่การสร้างวัฒนธรรมของแบรนด์นั้น ยังไม่มีรูปแบบการตลาดที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบแบรนด์ชุดออกกำลังกายที่มีความหลากหลาย เพื่อสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของเศรษฐกิจโลก และนวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ส่วนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องก็มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การแข่งขันกันในตลาดจึงทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการปรับปรุงมูลค่าแบรนด์ผ่านกลยุทธ์การตลาดใหม่ๆ โดยเฉพาะสำหรับชุดออกกำลังกายจึงกลายเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามกลยุทธ์การออกแบบการตลาดจะบรรลุเป้าหมายก็ต่อเมื่อมูลค่าของแบรนด์เป็นจริงตามที่นำเสนอ และดึงดูดให้ผู้บริโภคยอมจ่ายและไว้วางใจในแบรนด์สินค้าดังกล่าว การสื่อสารและส่งต่อคุณค่าของแบรนด์ ยังคงเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการจำนวนมาก ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลต่อกำไรของแบรนด์เท่านั้น แต่ยังเชื่อมโยง กับการดำรงอยู่ของผู้ประกอบการในตลาดที่มีการแข่งขันสูงในระดับสากล

วิจัยนี้ยกตัวอย่างแบรนด์กีฬา โดยเปรียบเทียบการออกแบบการตลาดและการสร้างมูลค่าแบรนด์ผ่านการสำรวจสถานการณ์ที่แบรนด์ชุดออกกำลังกายในยุคใหม่ที่ต้องเผชิญ ซึ่งมีความสำคัญในทางปฏิบัติ เป็นอย่างมาก

เมื่อเทียบกับแบรนด์กีฬาที่มีชื่อเสียงระดับสากล ที่ได้พัฒนาและสั่งสมประสบการณ์มาหลายปี ด้วยหลายปี ด้วยเงินทุนที่มหาศาล และมีระบบวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสมบูรณ์ ที่สามารถสร้างวงจร การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาศัยความนิยมของแบรนด์ในตลาดต่างประเทศ เข้าครอบครองตลาดชุดออกำลังกายในประเทศจีน อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้แบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนได้รับแรงกดดันในการเติบโตและการแข่งขันในตลาดมากขึ้น อีกทั้งแบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศจีนที่แรกเริ่มอาศัยความนิยมของบุคคลที่มีชื่อเสียงและราคาย่อมเยาพร้อมกับคุณภาพดีเป็นจุดขายซึ่งปัจจุบันเริ่มได้รับความนิยมน้อยลง เนื่องจากแนวโน้มพัฒนาการ ของอุตสาหกรรม ชุดออกกำลังกาย ที่ผู้บริโภคมีความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้แรงกดดันการแข่งขันในตลาดจากแบรนด์ต่างประเทศที่มีชื่อเสียง ทำให้แบรนด์กีฬาในประเทศจีนจำเป็นต้องหาทางออกอย่างเร่งด่วน

ผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายในประเทศจีนไม่เพียงแต่ต้องแก้ปัญหาการออกแบบ การผลิต ห่วงโซ่อุปทาน ช่องทางการขาย ร้านค้าขายปลีก ฯลฯในขณะเดียวกันยังต้องเข้าใจแนวโน้มในการสร้างความนิยมของแบรนด์โดยสัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่แบรนด์ได้รับความนิยมน้อย ได้กลายเป็นปัญหาหลักที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องเผชิญ ดังนั้น ปัญหาความนิยมของแบรนด์ ความคลุมเครือในภาพลักษณ์ของแบรนด์ สินค้าที่ไม่มีจุดเด่น จึงได้กลายเป็นจุดอ่อน ของผู้ประกอบการจีนในการเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ยุทธวิธีในการเพิ่มความนิยมของแบรนด์ การสร้างแบรนด์ให้มีจุดเด่นและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จึงเป็นประเด็นที่ผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายจีน หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรต่อไป การสร้างความนิยมของแบรนด์ จะทำให้ผู้ประกอบการมีผลกำไรมากขึ้น ทำให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น ดังนั้นวัฒนธรรมของแบรนด์ที่แข็งแกร่งในระยะยาว คือกุญแจสำคัญขององค์กรในการดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ประวัติของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนพบว่า การพัฒนาของแบรนด์ประสบอุปสรรค อย่างมาก เช่น การอัพเกรดเทคโนโลยีของผลิตภัณฑ์ การสร้างนวัตกรรมวิจัยและพัฒนา และการวางตำแหน่ง ของแบรนด์ให้ชัดเจน เป็นต้น ผู้ประกอบการแบรนด์กีฬาแบบดั้งเดิมในจีน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน องค์กรให้สามารถเข้ากับยุคสมัยใหม่ เพื่อสร้างวงจรการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคตได้ เมื่อเผชิญกับการแข่งขัน ของตลาดทั้งใน และต่างประเทศ ด้วยวิธีนี้แบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศจีนจึงจะต้องเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแบรนด์ต่างประเทศในตลาดทั่วโลก ขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นต้องตั้งหลักให้มั่นในตลาดท้องถิ่น โดยอาศัยการสำรวจความต้องการของตลาดในเชิงลึก ซึ่งจะเป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับแบรนด์จีนในการก้าวสู่ตลาดต่างประเทศ ดังนั้นเพื่อสร้างรูปแบบการตลาดแบบควบคู่ทั้งในและต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบการตลาดและสร้างกลยุทธ์สำหรับแบรนด์ชุดออกกำลัง

กายของจีนจากมุมมองสัญลักษณ์เชิงวัฒนธรรม และมีการพัฒนาโดยส่งเสริมให้เป็นสัญลักษณ์แบรนด์กีฬาของจีน พร้อมกับพัฒนาระบบการสร้างแบรนด์ จึงจะสามารถขยายอิทธิพลของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนได้ในระดับสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

(1) รวบรวมและสรุปปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพัฒนของแบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศจีน

(2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมระดับมหภาคและตัวแปรระดับจุลภาคที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายของจีน

(3) วิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน ตามทฤษฎีการตลาด 4P โดยชี้แจงทิศทางกลยุทธ์การตลาด และสนับสนุนพื้นฐานทางทฤษฎีในออกแบบการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

(1) วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (สำรวจแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ) การสำรวจแบบสอบถามคือวิธีที่ใช้สถิติเพื่อรวบรวมข้อมูลที่น่าเชื่อถือจากการตั้งคำถามในแบบสำรวจ ส่วนวิธีการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญคือการสัมภาษณ์หรือพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความรู้ในการวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมกับหาข้อสรุปเกี่ยวกับงานวิจัยผ่านการสัมภาษณ์หลายๆฝ่ายอย่างครอบคลุม ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่แตกต่างกันหลายๆฝ่ายจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้ได้มุมมองที่หลากหลายและได้ข้อสรุปงานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

(2) การวิจัยภาคสนาม วิธีการวิจัยที่เจาะลึกเข้าไปในสถานการณ์จริงของเป้าหมาย ซึ่งได้รับข้อมูลโดยตรงจากการสังเกตของผู้เข้าร่วมและผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งจะสามารถทำความเข้าใจและตีความงานวิจัยผ่านการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากข้อมูลที่ได้รับ

(3) การวิเคราะห์จากข้อมูลงานวิจัย หมายถึงวิธีการรวบรวม วิเคราะห์ สรุปและทำความเข้าใจ ในทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงผ่านการศึกษาข้อมูลงานวิจัย ซึ่งเป็นวิธีทางวิทยาศาสตร์มและมีความน่าเชื่อถือ

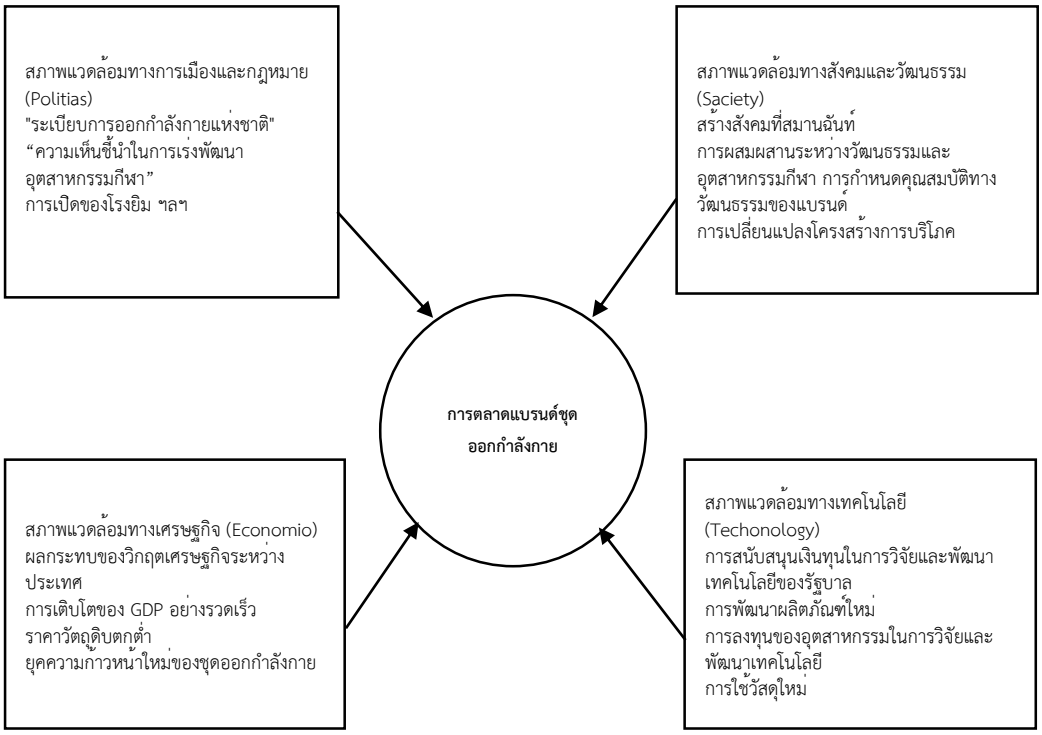
(4) วิธีการวิเคราะห์ระบบ หมายถึงวิธีการให้ข้อสรุปที่คำนึงถึงปัญหาที่ต้องแก้ไข วิเคราะห์องค์ประกอบอย่างรอบด้านเป็นระบบ และค้นหาวิธีแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้สูง

(5) วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย หมายถึงวิธีการวิจัยและสรุปข้อมูลเฉพาะเจาะจง ผ่านการสังเกต ทดลอง และวิธีการอื่นๆ และทำการประมวลผล วิเคราะห์ แยกแยะ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสรุปทางวิทยาศาสตร์

(6) วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ หมายถึง วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากคุณลักษณะภายใน ผ่านมุมมองการศึกษาสิ่งต่างๆ ตามปรากฏการณ์ทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงที่ขัดแย้งกัน

(7) วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ คือ การดำเนินการโดยได้รับผลสรุปทางสถิติ ซึ่งการวิเคราะห์เชิงวิเคราะห์เชิงปริมาณมีลักษณะเชิงสำรวจ วินิจฉัย และคาดการณ์

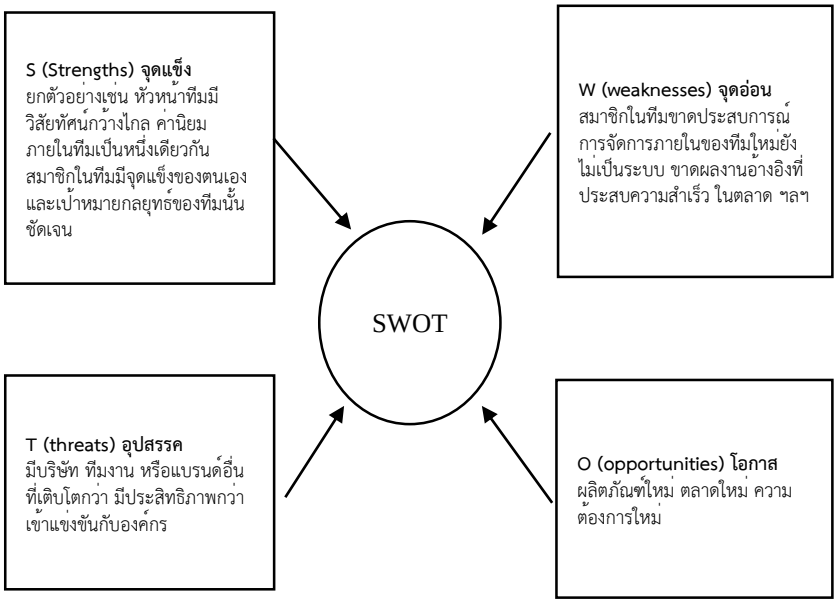
(8) วิธีการวิเคราะห์ PEST หมายถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมระดับมหภาคในการทำการตลาด ของแบรนด์ ซึ่ง PEST เป็นชื่อย่อมาจากภาษาอังกฤษ 4 คำ โดย P คือ Politias หมายถึงสภาพแวดล้อมทางการเมือง นโยบาย และกฎหมาย E คือ Economio หมายถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ S คือ Saciety หมายถึงสภาพแวดล้อมทางสังคม ธรรมชาติ และวัฒนธรรม T คือ Technology หมายถึงสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี การวิเคราะห์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ PEST เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับองค์กรในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดและการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิเคราะห์ PEST ของการตลาด แบรนด์ชุดออกกำลังกายตามแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 แผนผังการวิเคราะห์ PEST ของการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกาย
ที่มา: สรุปโดยผู้เขียน

(9) วิธีการวิเคราะห์ SWOT เป็นวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร

และจัดกลุ่มออกเป็นสี่ประเภท คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตามความเหมาะสม การวิเคราะห์ SWOT จะดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมการแข่งขันภายในและภายนอก และสถานการณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขัน และกำหนดจุดแข็งจุดอ่อนภายใน อุปสรรคและโอกาสภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยอย่างใกล้ชิด การกำหนดรายการผ่านการสำรวจและจัดเรียงในรูปแบบเมทริกซ์ที่ใช้แนวคิดการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆและสรุปผลที่สอดคล้องกันจากปัจจัยเหล่านี้ จะสามารถให้ข้อสรุปในเชิงการตัดสินใจได้ แผนภาพแสดงการวิเคราะห์ SWOT ภายในขององค์กรแบรนด์ชุดออกกำลังกายดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 แผนผังการวิเคราะห์ SWOT ขององค์กร
ที่มา: สรุปโดยผู้เขียน

6. ขั้นตอนการวิจัย

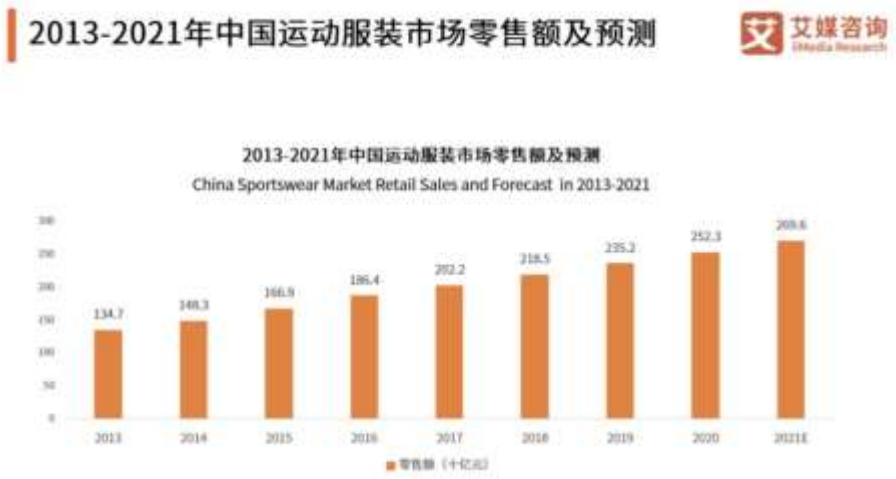
โดยขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

6.1 การรวบรวมและเรียบเรียงงานวิจัยอ้างอิง

สิ่งที่ต้องทำในขั้นตอนนี้คือ การรวบรวมข้อมูลอ้างอิงและข้อมูลต่างๆ ผ่านวิธีการวิจัยจากภาคสนาม การวิเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัย การวิเคราะห์ระบบ การวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยอธิบายแนวคิดและคำจำกัดความของคีย์เวิร์ดในงานวิจัยนี้ และสรุปข้อมูลอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์มุมมองต่างๆเพื่อเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีและเป็นโครงร่างของงานวิจัยนี้รวบรวมข้อมูลงานวิจัยอุตสาหกรรมสิ่งทอจากเว็บไซต์ที่ให้บริการทรัพยากรความรู้ระดับมืออาชีพ ผ่านโครงสร้างพื้นฐานความรู้แห่งชาติของประเทศจีน (CNKI) และดัชนีสังคมศาสตร์จีน (Chinese Social Sciences index--CSSI) และค้นหางานวิจัยด้วยคีย์เวิร์ด เช่น คุณค่า

ทางวัฒนธรรม แบรนด์ชุดออกกำลังกาย การออกแบบการตลาด กลยุทธ์การตลาด เป็นต้น เพื่อทบทวนงานวิจัยและสรุปแนวคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

รวบรวมและสรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักในการออกแบบการตลาดและทฤษฎีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน โดยใช้ข้อมูลผู้บริโภคและข้อมูลยอดขายของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนจาก China Internet Network Information Center (CNNIC) และ Center of Excellence for information (CEIT) เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นจริง เช่น ส่วนแบ่งการตลาด ราคา และยอดขายของแบรนด์ชุดออกกำลังกายสำหรับการวิจัยนี้ ดังแสดงในรูปที่ 3

รูปที่ 3 ยอดขายปลีกและการคาดการณ์ตลาดชุดออกกำลังกายของจีนปี 2013-2021
ที่มา: iiMedia Consulting

6.2 กำหนดขั้นตอนและวิธีการโดยละเอียด

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมในระดับมหภาค (ปัจจัยทางเศรษฐกิจ นโยบาย สังคม วัฒนธรรม และอื่นๆ) ที่มีผลกระทบต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของแบรนด์หรือองค์กร เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป ปัญหาและแนวโน้มการพัฒนาของกลยุทธ์แบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน ซึ่งใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน คือการสำรวจแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ PEST และการวิเคราะห์ SWOT

ผู้ทำแบบสอบถามคือผู้บริโภคแบรนด์ชุดออกำลังกายของจีน (อายุ 18-58 ปี) โดยเน้นผู้ที่มีอาชีพและอายุแตกต่างกัน เพื่อความครอบคลุมและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่ที่สุด โดยมีทั้งหมด 200 ตัวอย่าง

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ฯลฯ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นโดยรวมของผู้ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับแบรนด์ชุดออกกำลังกายต่างๆ ในประเทศจีน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ทำแบบสอบถาม เกี่ยวกับสไตล์การออกแบบชุดออกำลังกายของแบรนด์เฉพาะเจาะจง

ส่วนที่ 4 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ให้การสัมภาษณ์เท่านั้น) รวบรวมแนวคิดและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายของจีนในอนาคต

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการออกแบบชุดออกำลังกายของจีน และผู้เชี่ยวชาญการบริหารจัดการองค์กรในอุตสาหกรรมเสื้อผ้า ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอ และผู้บริหารฝ่ายขายและการตลาดธุรกิจเสื้อผ้า ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ยังได้ทำการประเมินผลสำรวจแบบสอบถามของวิจัยครั้งนี้อีกด้วย ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีจุดประสงค์นั้นมีความสมจริง เอื้อในเชิงวิทยาศาสตร์ และเอื้อต่อผลการวิจัยตามที่คาดหวัง การวิเคราะห์ผลลัพธ์ของแบบสอบถามด้วยวิธีการวิเคราะห์ PEST เพื่อวิจัยประเด็นที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ภาวะความเป็นผู้นำในการจัดการ รูปแบบการจัดการและการผลิตสิ่งทอ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการภายในองค์กรเป็นต้น

ศาสตราจารย์จาก School of Fine Arts and Art Design of Qiqihar University มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินและตรวจสอบข้อมูลแบบสอบถามชุดแรก Qiqihar University ศาสตราจารย์ด้านอุตสาหกรรมเบาและสิ่งทอจาก Qiqihar University ได้ประเมินและตรวจสอบข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่สอง ส่วนผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการจัดการแบรนด์ รับผิดชอบการประเมินและตรวจสอบการสร้างแบบจำลองการจัดการอุตสาหกรรมสิ่งทอในภาพรวม

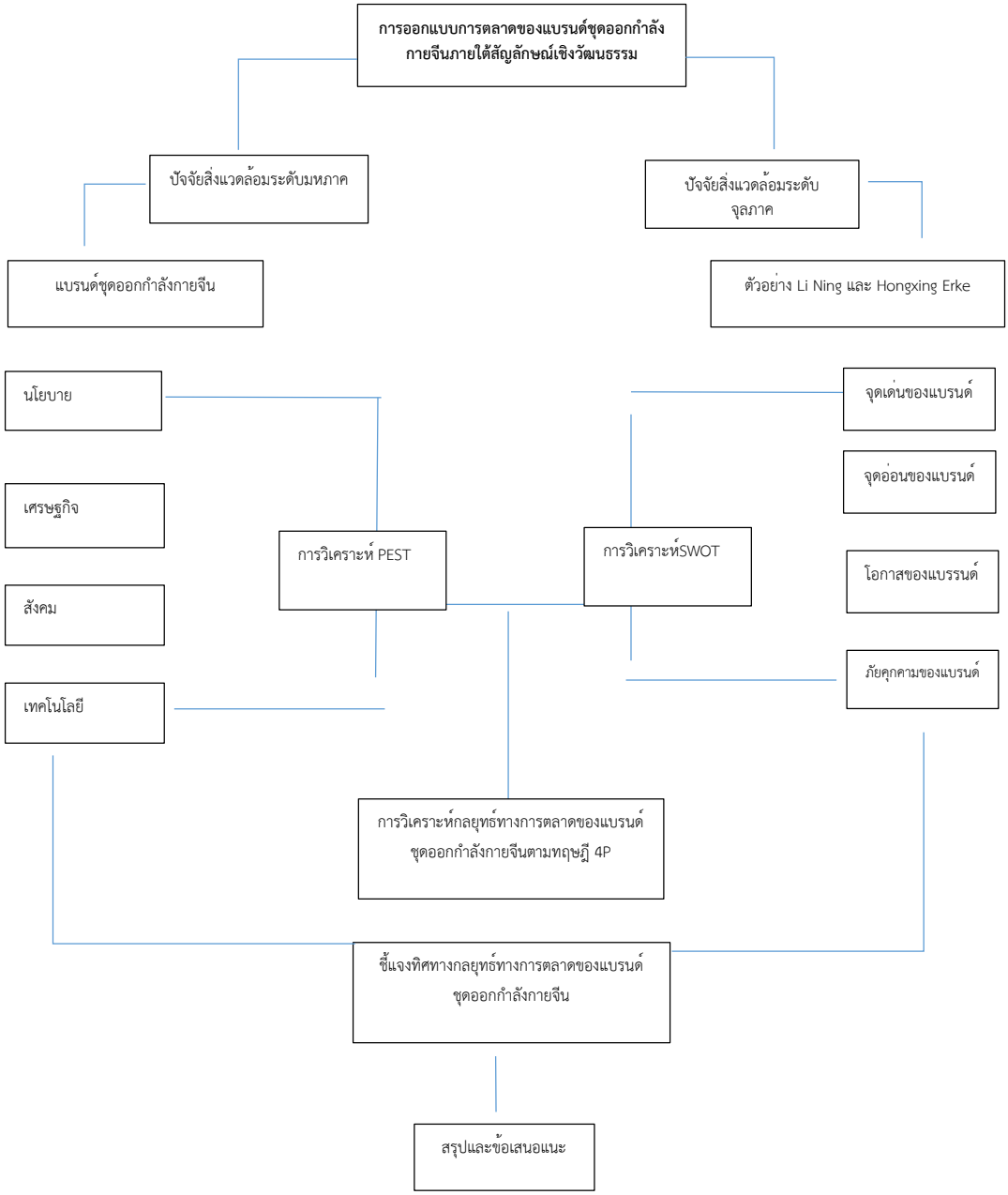
6.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมระดับมหภาคและตัวแปรระดับจุลภาคที่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายของจีน

6.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม PEST ของการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน

ตามวิธีการวิเคราะห์ PEST วิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์และสำรวจแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติจากข้อมูลแบบสอบถามและสถิติมหภาค เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วน เป็นต้น เมื่อทำการวิเคราะห์และประเมิณข้อมูลแล้วจึงจะนำผลสรุปไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เครื่องมือสำรวจจะได้รับการประมวลผลและวิเคราะห์โดยใช้ (SPSS/PC+ ชุดสถิติสำหรับสังคมศาสตร์) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม PEST ของการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับ

ผู้ประกอบการในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดและการจัดการกลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

(1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการเมือง (นโยบาย) และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีน

เอกสารหลักๆที่สนับสนุนอุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายคือของจีนคือ "แนวทางความคิดเห็นว่าด้วยการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาของสำนักงานกลางสภา" (Guobanfa [2010] No. 22) ซึ่งในเอกสารดังกล่าวได้ระบุอย่างชัดเจนว่า "สร้างองค์กรและกลุ่มองค์กรด้านกีฬาที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงในระดับประเทศ และก่อตั้งกลุ่มแบรนด์ผลิตภัณฑ์กีฬาที่มีเอกลักษณ์ของจีน ให้ได้รับความนิยมในระดับนานาชาติ" ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญสำหรับแบรนด์ชุดออกกำลังกายในการทำการตลาด การสร้างแบรนด์อิสระ ความคุ้มครองในทรัพย์สินทางปัญญาของชุดออกกำลังกาย การส่งเสริมการค้าในอุตสาหกรรมการบริการด้านกีฬา การเสริมสร้างระบบการเงินด้านกีฬา การกำหนดวิธีการดำเนินการตลาดของอุตสาหกรรมกีฬา ฯลฯ มาตรการและแผนเหล่านี้ได้ส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำของแบรนด์ชุดออกกำลังกายเป็นอย่างมากในการสร้างแบรนด์และการวางแผนการตลาดของแบรนด์ ผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายควรใช้โอกาสนี้เพื่อเร่งวางแผนและพัฒนาแบรนด์ต่อไป

(2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจีนได้เข้าสู่ยุค "ความปกติใหม่" โดยเน้นคุณภาพการเติบโตมากกว่าความเร็วในการเติบโต ซึ่งสังเกตุได้จากการชะลอตัวในการพัฒนาของอุตสาหกรรมบางประเภท ผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายก็ได้เข้าสู่ช่วงการปรับตัวตั้งแต่ช่วงต้นปีค.ศ.2011 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปัญหาสินค้าคงคลังจำนวนมาก นอกจากนี้ ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจระหว่างประเทศยังคงต้องใช้เวลาฟื้นตัว แรงกดดัน โดยรวมต่ออุตสาหกรรมจึงค่อนข้างสูง ปัจจุบันผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายบางแห่งก็ได้ก้าวออกจาก"จุดเปลี่ยน" หลังจากยกระดับแบรนด์แล้ว ซึ่งทำให้เข้าสู่ช่วงเวลาการขยายตัวของแบรนด์ในตลาดอย่างรวดเร็ว

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลกระทบเชิงบวกต่อแบรนด์เสื้อผ้าของจีนดังต่อไปนี้ 1. GDP ของประเทศจีนจะยังมีแนวโน้มในการเติบโตสูงขึ้น ซึ่งเอื้อต่อการเพิ่มกำลังในการใช้จ่ายของผู้บริโภค 2. รัฐบาลส่งเสริมนโยบายการขยายอุปสงค์ภายในประเทศ ยกตัวอย่างเช่นการปรับลดราคาของปุยนุ่นภายในประเทศ ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเสื้อผ้าทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน 3. ตามสถิติการเติบโตของชุดออกกำลังกาย เช่น กีฬากลางแจ้งและกีฬาเยาวชนยังคงเป็นผู้นำในอุตสาหกรรม ซึ่งสร้างพื้นฐานอย่างดีให้กับตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกาย

(3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางสังคม (ธรรมชาติ) และวัฒนธรรมของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน

การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายมักขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้วย ซึ่งการสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปรองดองกันจะเป็นพื้นฐานในการเติบโตและการพัฒนา การที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อสุขภาพและหันมาออกกำลังกายมากขึ้น ทำให้กีฬาต่างๆได้รับความนิยมมากขึ้น กระตุ้นให้แบรนด์ชุดออกกำลังกายมุ่งเน้นในการทำการตลาดมากขึ้น เพราะในสภาพแวดล้อมที่ผู้คนสนใจการออกกำลังกายจะสามรถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการตลาดของผู้ประกอบการชุดออกกำลังกาย ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าแบรนด์ชุดออกกำลังกายต่างๆ เช่น กีฬาบาสเก็ตบอลและแบดมินตันจะยังคงเติบโตต่อไป กีฬาวิ่งและกีฬากลางแจ้งจะเติบโตอย่างรวดเร็ว และแบรนด์ชุดออกกำลังกายเยาวชนก็อาจกลายเป็นแหล่งกำไรที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจนี้

(4) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน

สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีของแบรนด์ชุดออกกำลังกายส่วนใหญ่หมายถึงความสามารถทางเทคโนโลยีระดับภูมิภาค รวมถึงการสนับสนุนในการอัพเกรดเทคโนโลยีจากรัฐบาล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การลงทุนในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในอุตสาหกรรม การประยุกต์ใช้วัสดุใหม่ อัตราผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงของแบรนด์ชุดออกกำลังกาย เป็นต้น สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกาย ซึ่งรวมไปถึงการส่งเสริมการใช้วัสดุใหม่ กระบวนการผลิตใหม่ เทคโนโลยีใหม่ และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งเอื้อต่อการทำการตลาดของแบรนด์ การคาดคะเนวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาช่องทางการตลาดของแบรนด์ สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีของแบรนด์ชุดออกกำลังกายยังหมายถึงระดับความสามารถทางเทคโนโลยีของสังคมศาสตร์ รวมถึงพัฒนาการของอีคอมเมิร์ซ การจัดการห่วงโซ่อุปทาน ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์ การประยุกต์ใช้ระบบ ERP ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร การเปลี่ยนแปลงของช่องทางการสื่อสารและการขนส่ง เป็นต้น สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกาย ยังสะท้อนให้เห็นจากการเปลี่ยนแปลงของวิธีการสื่อสารของแบรนด์ การมองเห็นถึงคุณค่าของแบรนด์เพิ่มเติม การส่งเสริมด้านอีคอมเมิร์ซ และการสร้างระบบห่วงโซ่อุปทานชุดออกกำลังกายเป็นต้น

6.3.2 การวิเคราะห์กลยุทธ์แบรนด์ด้วย SWOT เพื่อสำรวจแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน Li Ning และ Hongxing Erke ในเชิงลึก

โลโก้แบรนด์ของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนที่รู้จักกันดี Li-Ning และ Erke ซึ่งแสดงให้เห็นตามรูปด้านล่างนี้

รูปที่ 4 โลโก้แบรนด์ Li Ning และ Hongxing Erke

เหตุผลที่เลือกแบรนด์ Li-Ning เนื่องจากผู้ก่อตั้ง Li-Ning เป็นแชมป์โอลิมปิกที่มีภาพลักษณ์เป็นเอกลักษณ์ของแบรนด์ และ Li Ning เป็นแบรนด์กีฬาจีนรายแรกที่เคยให้การสนับสนุนทีมชาติจีนและ NBA ซึ่งได้ร่วมผ่านช่วงพัฒนาและเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬาของจีน และยังสามารถกระตุ้นความรู้สึกและสะท้อนอารมณ์ของผู้บริโภคในความเป็นแบรนด์ชั้นนำของจีนได้ ในปี 2018 Li Ning ได้กลายเป็นแบรนด์กีฬาแฟชั่นชั้นนำของประเทศจีน ในปี 2021 การเปิดตัวของ Li Ning 1990 ได้กระตุ้นให้เกิดการเติบโตอย่างรวดเร็วทำให้แบรนด์กลายเป็นผู้นำแฟชั่นกีฬาระดับไฮเอนด์ และคาดว่าจะพัฒนาเป็นแบรนด์ที่เป็นเสาหลักของประเทศได้ ในปี 2022 ได้รับการจัดอันดับจาก Brand Finance ให้เป็น 1 ใน 10 แบรนด์เสื้อผ้าชั้นนำของโลก ทำให้แบรนด์ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยแบรนด์ Li-Ning ได้กลายเป็นแบรนด์กีฬาที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของประเทศจีนตามส่วนแบ่งการตลาด ตั้งแต่ปี 2010

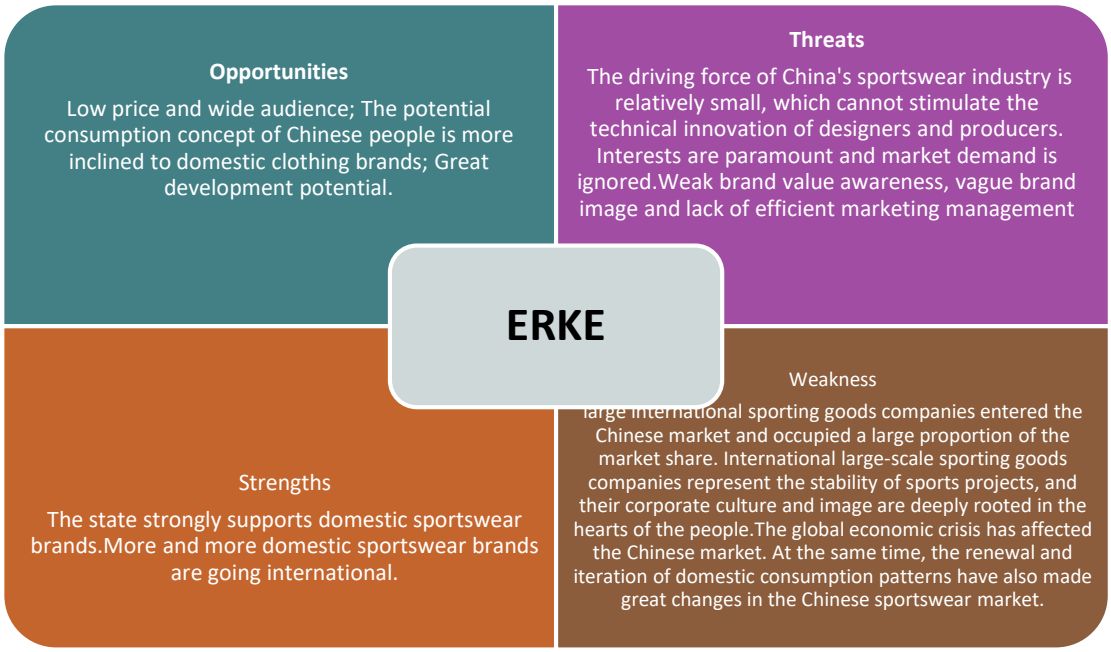
เหตุผลที่เลือกแบรนด์ Hongxing Erke เนื่องจากในปี 2021 ยอดขายออนไลน์ประจำปีของ Hongxing Erke คิดเป็นสัดส่วนเกือบ 25% ของตลาด และในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2022 ยอดขายออนไลน์ได้เพิ่มขึ้น เป็น 30% นอกจากนี้ ในเดือนมิถุนายน 2022 Hongxing Erke ครองอันดับ 3 จากการจัดอันดับแบรนด์ภายในประเทศ ของร้านค้าเรือธงทางการ ใน Tmall แบรนด์ Hongxing Erke จึงถือเป็นตัวแทนของแบรนด์กีฬารุ่นใหม่ในท้องถิ่นที่ก่อตั้งหลังปี 2000 และมีอิทธิพลค่อนข้างสูงในสังคมจีน การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของแบรนด์ Li-Ning ผ่านการวิเคราะห์ SWOT เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมระดับมหภาคของแบรนด์ มีรายละเอียดดังนี้

รูปที่ 5 การวิเคราะห์ SWOT ของ Li Ning
ที่มา: สรุปโดยผู้เขียน

จุดแข็ง 1. วัตถุดิบสามารถหาได้จากทั่วโลก 2. คุณภาพดีและมีการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง 3. แบรนด์เป็นที่รู้จักในวงกว้าง 4. มีความเป็นผู้นำ ทั้งในด้านการออกแบบ และการตลาด 5. มุ่งเน้นในกีฬาทุกประเภท เข้าถึงผู้บริโภคที่หลากหลาย	ข้อเสีย 1. ต้นทุนสูงและราคาสินค้าสูง
โอกาส 1. ไลฟ์สไตล์การออกกำลังกายได้รับความนิยมในตลาด การแบ่งแยกของแบรนด์ชุดออกกำลังกายและแฟชั่น เริ่มไม่ชัดเจน และเสื้อผ้าแฟชั่นเริ่มมีองค์ประกอบของกีฬาเข้าไปร่วมด้วย 2. ออกสู่ตลาดต่างประเทศและปรากฏตัวใน American Fashion Week	อุปสรรค 1. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในตลาดต่างประเทศมีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ประกอบการที่มีการส่งออกในปริมาณมาก 2. พัฒนาการของแบรนด์เสื้อผ้าอื่น ๆ อาจยึดส่วนแบ่งการตลาดเดิมของ Li Ning

การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของแบรนด์ ERKE ผ่านการวิเคราะห์ SWOT เพื่อเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมระดับมหภาคของแบรนด์ มีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง	จุดอ่อน
1. ราคาต่ำและได้รับความนิยมจากคนจำนวนมาก 2. ผู้บริโภคชาวจีนมีแนวโน้มนิยมแบรนด์เสื้อผ้าภายในประเทศมากกว่า 3. มีศักยภาพในการพัฒนา	1. แรงขับเคลื่อนในอุตสาหกรรมชุดออกกำลังกายในประเทศจีนค่อนข้างน้อย ไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่จากผู้ออกแบบและผู้ผลิตได้ 2. ผู้ประกอบการมองเห็นผลประโยชน์มากกว่าความต้องการของตลาด 3. ความนิยมในคุณค่าของแบรนด์ค่อนข้างน้อย ภาพลักษณ์ของแบรนด์คลุมเครือ และขาดประสิทธิภาพในการจัดการด้านการตลาด
โอกาส: 1. รัฐบาลสนับสนุนแบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศอย่างมาก 2. แบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศสามารถก้าวตลาดสู่สากลได้มากขึ้น	อุปสรรค 1.ผู้ประกอบการต่างชาติที่ผลิตสินค้ากีฬาขนาดใหญ่เข้าสู่ตลาดจีนและคว้าส่วนแบ่งการตลาดไปอย่างมาก เช่น Adidas, Nike 2. ผู้ประกอบการต่างชาติที่ผลิตสินค้ากีฬารายใหญ่ที่เป็นตัวแทนในประเภทกีฬาการแข่งขันที่มั่นคง ทำให้วัฒนธรรมองค์กรและภาพลักษณ์ของแบรนด์ได้ฝังลึกสู่ค่านิยมของผู้บริโภค 3. วิกฤตเศรษฐกิจโลกที่ได้ลุกลามสู่ตลาดจีน และการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการบริโภคภายในประเทศ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในตลาดชุดออกกำลังกายของจีน

รูปที่ 6 การวิเคราะห์ SWOT ของ Hongxing Erke
ที่มา: สรุปโดยผู้เขียน

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า Li Ning ในฐานะแบรนด์เสื้อผ้ามีการพัฒนามากกว่า มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การบริหารองค์กรค่อนข้างมีประสิทธิภาพ และทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ มีความพร้อมที่จะพัฒนาและขยายโอกาสได้มากกว่า ในขณะเดียวกันต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง และได้รับผลกระทบจากตลาดต่างประเทศค่อนข้างมากซึ่งต้องเผชิญอุปสรรคจากคู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกัน เมื่อเทียบเปรียบกับการออกแบบการจัดการการตลาดและมูลค่าของแบรนด์กับ Hongxing Erke จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 แบรนด์มีความแตกต่างเป็นอย่างมาก

ซึ่ง Hongxing Erke มีข้อได้เปรียบในต้นทุนที่ต่ำกว่าที่สอดคล้องกับแนวคิดผู้บริโภคชาวจีน แต่ในขณะเดียวกันก็ขาดคุณสมบัติด้านนวัตกรรม และความนิยมของแบรนด์ค่อนข้างน้อย ส่วนแบ่งตลาดน้อยกว่าและความสามารถในการแข่งขันน้อยกว่าเมื่อเผชิญกับแบรนด์จากต่างประเทศ

6.4 การวิเคราะห์และค้นหาแนวทางกลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน ตามทฤษฎีการตลาด 4P

จากการวิเคราะห์แบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนตามทฤษฎีการตลาด 4P ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์อย่างรอบด้านเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Product) ช่องทางการขาย (Place) การส่งเสริมการขาย (Promotion) และราคา (Price) (ดังแสดงในตารางที่ 2) การสำรวจแนวทางพื้นฐานและหลักการในการออกแบบการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนนั้น จะเป็นพื้นฐานทางทฤษฎีในการก้าวสู่ตลาดต่างประเทศอย่างแท้จริง

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนตามทฤษฎี 4P

	การวิเคราะห์	หมวดหมู่เฉพาะ
การวิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน	ผลิตภัณฑ์ (Product)	ขอบเขตการบริการ โครงการ การวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ และการบริการของแบรนด์ เป็นต้น
	ราคา (Price)	ราคาพื้นฐาน วิธีการชำระเงิน ส่วนลดค่าคอมมิชชั่น ฯลฯ
	ช่องทางการขาย (Place)	ช่องทางการขายทั้งทางตรงและทางอ้อม
	การส่งเสริมการขาย (Promotion)	การโฆษณา การขาย การส่งเสริมการขายและการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ที่มา: สรุปโดยผู้เขียน

การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนตามกลยุทธ์การตลาด 4P มีรายละเอียดดังนี้

(1) ผลิตภัณฑ์

แบรนด์ชั้นนำในประเทศจีน เช่น Li Ning, Anta และ Xtep ประสบความสำเร็จในการไล่ตามแบรนด์ต่างประเทศในเทคโนโลยีพื้นรองเท้าชั้นกลางที่ล้ำสมัย (เช่น Li Ning, Xtep Power Nest PB, Anta Nitrogen เปรียบเทียบเทคโนโลยีกับ Nike ZoomX) สะท้อนให้เห็นได้จากความก้าวหน้าในการผลิตเป็นจำนวนมากและการใช้ peba ซึ่งเป็นวัสดุรองเท้ากระแสหลักระดับไฮเอนด์ และการพัฒนาประสิทธิภาพ

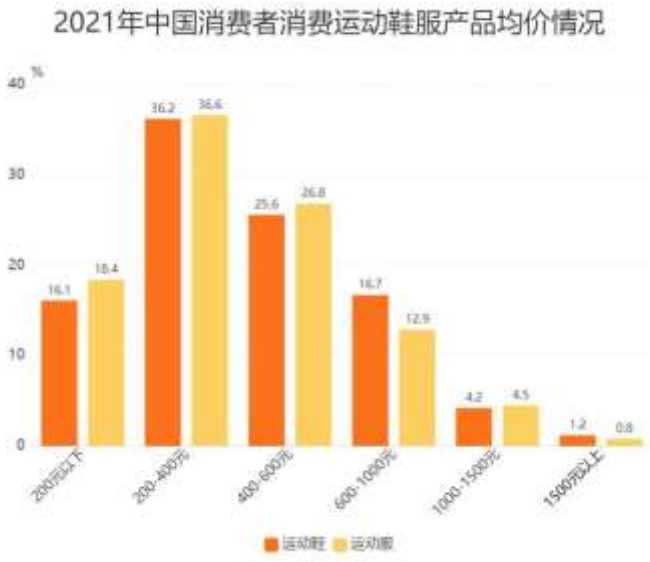
ของรองเท้า ทำให้ประสบความสำเร็จในการปรับราคาขึ้นของรองเท้ากีฬาระดับไฮเอนด์ในประเทศ สะท้อนให้ผู้บริโภครับรู้ถึงความเข้มแข็งทางเทคโนโลยีของแบรนด์ในประเทศ ในการเผชิญกับแบรนด์ต่างประเทศที่มีเมทริกซ์ผลิตภัณฑ์ที่สมบูรณ์และมีข้อได้เปรียบด้านเทคโนโลยีที่พัฒนามาก่อน แบรนด์จีนจึงได้เร่งความพยายามในการพัฒนาคุณสมบัติด้านเทคโนโลยีกีฬาตั้งแต่ปี 2019 โดยเริ่มจากการแบ่งย่อยประเภทกีฬา เช่น การวิ่งมาราธอน ซึ่งกลยุทธ์นี้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคอย่างมาก

ลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ในแต่ละแบรนด์ โดยแบรนด์ Li-Ning เป็นแบรนด์ท้องถิ่นแรกในจีนที่สร้าง Product matrix อย่างเป็นระบบ และเป็นรายแรกที่ไล่ตามนวัตกรรมเทคโนโลยีพื้นรองเท้าชั้นกลาง ที่สำคัญใน 2 รุ่นล่าสุด ซึ่งมีการทำซ้ำหรืออัพเกรดผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ระดับไฮเอนด์เทียบเท่ากับ Nike และ Adidas และเสริมด้วยเทคโนโลยีซึ่งทำให้สามารถเพิ่มราคาของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้นได้ ส่วน Xtep มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้ากีฬาวิ่ง โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายลูกค้าคือผู้บริโภคทั่วไป และได้เริ่มสร้างเมทริกซ์ผลิตภัณฑ์สำหรับนักวิ่งระดับเริ่มต้น ระดับกลาง และระดับมืออาชีพ ซึ่งรองเท้าวิ่งมาราธอนระดับมืออาชีพ ได้ขยายความนิยมในวงกว้างทำให้กระตุ้นยอดขายได้เป็นจำนวนมากและแบรนด์ Anta มุ่งเน้นการเข้าครอบครองตลาดผู้บริโภคทั่วไป เน้นความคุ้มค่าและพัฒนาสู่ระดับมืออาชีพและระดับไฮเอนด์ มีไลน์ผลิตภัณฑ์หลากหลาย แต่การผลิตซ้ำหรืออัพเกรดของผลิตภัณฑ์ค่อนข้างน้อย และภาพลักษณ์ของแบรนด์ไม่เด่นมากนัก

(2) ราคา

ในข้อมูลราคาเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์รองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาที่ผู้บริโภคชาวจีนบริโภคในปี 2021 พบว่า 36.2% ของผู้บริโภคใช้จ่ายประมาณ 200-400 หยวนกับผลิตภัณฑ์รองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา 25.6% ของ ผู้บริโภคใช้จ่าย 400-600 หยวนกับผลิตภัณฑ์รองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา 16.7% ของผู้บริโภคใช้จ่าย 600-1,000 หยวน กับผลิตภัณฑ์รองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา 16.1% ของผู้บริโภคใช้จ่ายน้อยกว่า 200 หยวนกับผลิตภัณฑ์รองเท้า และเสื้อผ้ากีฬา 4.2% ของผู้บริโภคใช้จ่าย 1,000-1,500 หยวนกับผลิตภัณฑ์รองเท้าและเสื้อผ้ากีฬา ซึ่งสัดส่วน ของผู้บริโภคเพศหญิงในตลาดรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาของจีนสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อย ในสัดส่วน 50.6%

การบวกราคาเพิ่มสำหรับรองเท้ากีฬาจะได้รับการยอมรับหรือไม่นั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าตรงตามความคาดหวังของผู้บริโภคหรือไม่ ซึ่งมีผู้บริโภค 12.2% ระบุว่าไม่ประสงค์ซื้อรองเท้ากีฬาที่มีการบวกราคาเพิ่ม นอกจากนี้ผู้บริโภคที่บริโภคสินค้าที่ดาราหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นพรีเซ็นเตอร์ มักมีแนวโน้มในการซื้อรองเท้าที่มีการบวกราคาเพิ่มมากกว่า ผู้บริโภคที่ได้รับอิทธิพลจากบุคคลที่มีชื่อเสียงจะมีการรับรู้มูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่สูงกว่า และสามารถยอมรับการบวกราคาเพิ่มของผลิตภัณฑ์ได้

รูปที่ 7 ราคาเฉลี่ยการบริโภครองเท้าและชุดออกกำลังกายของผู้บริโภคชาวจีนปี 2021
ที่มา: ศูนย์ข้อมูล iiMedia

(3) ช่องทางการขาย

ในผู้บริโภครองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาของจีน ผู้บริโภคในเมืองระดับ 1 และ 2 จะมีความถี่ในการบริโภคมากกว่า และกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางถึงสูงมีสัดส่วนที่สูงกว่า ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เพื่อสวมใส่ในชีวิตประจำวัน โดยมียอดใช้จ่ายชุดออกกำลังกายต่อคนต่อปีประมาณ 2,037 หยวน และความถี่ในการซื้อประมาณ 0.7 ครั้งต่อเดือน ปัจจัยสำคัญที่ผู้บริโภคเลือกซื้อรองเท้ากีฬาคือความสบายและความคุ้มค่า ดังแสดงในรูปที่ 8

กลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ชุดออกกำลังกายคือการยึดผลิตภัณฑ์เป็นศูนย์กลาง โดยเน้นที่การพัฒนาฟังก์ชั่นชุดออกกำลังกาย และสร้างคุณลักษณะที่โดดเด่นในการวิจัยและพัฒนา การออกแบบ การจับคู่สี บรรจุภัณฑ์ โลโก้ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ เพื่อให้ผู้บริโภคจดจำแบรนด์ได้

รูปที่ 8 10 อันดับแรกของการซื้อชุดออกกำลังกาย

ที่มา: Tencent Data

กลยุทธ์ช่องทางการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายนั้นมุ่งเป้าไปที่ตัวกลาง (เอเจนซี่) เป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มลูกค้าสามารถติดต่อหรือซื้อผลิตภัณฑ์ของแบรนด์ได้ ซึ่งตัวแทน ผู้จัดจำหน่าย ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีกในทุกระดับถือเป็น "ช่องทาง" ทั้งสิ้น โดยทางแบรนด์ต้องเข้าใจและสามารถชี้แนะแนวทาง การตลาดให้กับคนกลางเหล่านี้ได้

ช่องทางการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาของผู้บริโภคส่วนใหญ่มาจากช่องทางออนไลน์ และ 47.7% ของผู้บริโภคจะเข้าศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ทางการของแบรนด์ ส่วน 39.4% ของผู้บริโภคระบุว่าได้รับข้อมูลจากโซเชียลมีเดีย สำหรับช่องทางการสั่งซื้อ ร้านค้าออฟไลน์และแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซต่าง ๆ จะเป็นที่นิยมมากที่สุด ปัจจุบันการช้อปปิ้งออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้น การซื้อรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาทางออนไลน์จึงกลายเป็นช่องทางหลัก อย่างไรก็ตามร้านค้าปลีกที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อาจทำให้ช่องทางการขายออฟไลน์กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง รองเท้าและเสื้อผ้าแบรนด์จีนกว่า 40% ที่แสดงในสัปดาห์แฟชั่นส่งผลให้สไตล์ของวัฒนธรรมจีนได้รับความนิยมมากขึ้น

ในปี2018 ความประทับใจของคนจีนที่มีต่อแบรนด์ท้องถิ่นมีมากถึง 80% การช้อปปิ้งออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้รองเท้าและชุดออกกำลังกายแบรนด์หลักต่างๆหันมาใช้ช่องทางออนไลน์ ปัจจุบันเทรนด์การใช้แพลตฟอร์มวิดีโอสั้นเช่น Kuaishou และ Tiktok ในการไลฟ์ออนไลน์กลายเป็นเทรนด์ใหม่ภายใต้ผลกระทบจากของการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ประสิทธิภาพของการตลาดช่องทางอีคอมเมิร์ซได้กลายเป็นจุดสำคัญสำหรับการเติบโตของแบรนด์รองเท้าและเครื่องแต่งกายกีฬาในปี 2020 เมื่อพิจารณาจากยอดการเข้าชมในการไลฟ์ของแบรนด์จะพบว่ามีการเข้าชมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งยอดการเข้าชมที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือเมื่อวันที่ 26 มีนาคม "เซียวจ้าน" ได้ถูกประกาศให้เป็นพรีเซ็นเตอร์ทางการของแบรนด์ ซึ่งทำให้ยอดการเข้าชมและยอดขายในการไลฟ์เพิ่มขึ้นมากอย่างชัดเจน รวมถึงอัตราการติดตามของแบรนด์ก็มี

การเพิ่มขึ้นอีกด้วย ส่วนในช่วงเวลาปกติจำนวนผู้ติดตามของแบรนด์ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างคงที่ และอัตราผู้ติดตามโดยรวมไม่เด่นมาก นอกจากวันที่ 26 มีนาคมแล้ว ยังมีกิจกรรมในวันที่ 22 มกราคมและ 22 กุมภาพันธ์ที่มีอัตราผู้ติดตามเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง ส่วนยอดการรับชมระหว่างการไลฟ์ค่อนข้างน้อย และจำนวนผู้ติดตามเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ดังนั้น จะเห็นได้ว่ายอดการเข้าชม อัตราการติดตามของผู้ชม และผู้ติดตามใหม่จากการไลฟ์ จะส่งเสริมซึ่งกันและกันและมีผลกระทบอย่างมาก แต่ยังไม่ใช่ปัจจัยที่แน่นอน

(4) การส่งเสริมการขาย

ความร่วมมือข้ามวงการของแบรนด์ในการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่

ในปี 2019 Li Ning ร่วมมือกับ "XLARGE" เปิดตัวรองเท้าบาสเก็ตบอลรุ่น "Anti-War Generation" ซึ่งใช้เทคโนโลยีใหม่ล่าสุดในการผลิตรองเท้าสำหรับใช้ในสนามบาสเก็ตบอลระดับมืออาชีพ ทำให้รองเท้ารุ่นนี้ได้รับการตอบรับดีมาก และกลายเป็นสินค้ายอดนิยมตั้งแต่เปิดตัว ต่อมา Li Ning ได้ซื้อกิจการ Snake Esports League of Legends team และเปลี่ยนชื่อเป็น LNG เพื่อขยายอิทธิพลของแบรนด์และดึงดูดผู้บริโภคที่ชื่นชอบ e-sports จากความร่วมมือระหว่างแบรนด์ ทำให้ชาวจีนได้เข้าใจเทรนด์ที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศอีกด้วย ทำให้แบรนด์ Li-Ning ฟื้นตัวอย่างรวดเร็วและใกล้ชิดกับเทรนด์ในยุคสมัยใหม่มากขึ้น

เป็นผู้สนับสนุนการแข่งขันกีฬา

ในปี 2012 Li Ning ได้เซ็นสัญญากับนักบาสเก็ตบอลระดับซุปเปอร์สตาร์และเปิดตัวรองเท้าผ้าใบซีรีส์ Wade ซึ่งดึงดูดแฟน ๆ นับไม่ถ้วน นอกจากนี้ Li Ning ยังได้ร่วมมือกับ National Diving Team, National Table Tennis Team และ National Badminton Team เพื่อส่งเสริมค่านิยมของแบรนด์ Li-Ning ยังส่งเสริมนักกีฬาที่มีศักยภาพในการคว้าแชมป์และถือโอกาสเปิดตัวผลิตภัณฑ์หลักหลายรายการ ซึ่งประสบความสำเร็จและได้รับผลลัพธ์ที่ดีมาก พร้อมกับยังทำให้แบรนด์มีข้อมูลกิจกรรมการแข่งขันกีฬาและมีทรัพยากรของนักกีฬาชื่อดังมากมาย

เข้าร่วมสัปดาห์แฟชั่นระดับนานาชาติ

ในปี 2018 Li Ning ปรากฏตัวในการแสดง New York Fashion Week ฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว ในธีม "Enlightenment" ในฐานะแบรนด์กีฬาสัญชาติจีนแบรนด์แรกที่เข้าร่วมการแสดงระดับนานาชาติ เมื่องานสิ้นสุดลงก็ได้ทำให้วงการสื่อสังคมออนไลน์สั่นสะเทือน ตลาดหุ้นและมูลค่าตลาดของบริษัทพุ่งสูงขึ้น และยอดผู้เข้าชมร้านค้าทางการของแบรนด์ใน Tmall ก็พุ่งสุดสุดเช่นกัน หลังจากที่ประสบความสำเร็จในงาน New York Fashion Week แล้ว บริษัทก็ได้เข้าร่วม Paris Fashion Week ในปี 2018 และ New York Fashion Week ในปี 2019 ด้วยธีม "การเดิน" เช่นกัน ความสำเร็จจากงานสัปดาห์แฟชั่นเหล่านี้ ทำให้ชื่อเสียงและยอดขายของบริษัทเพิ่มขึ้นอย่างมาก

การส่งเสริมทางวัฒนธรรม

อุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องแต่งกายกีฬาของจีนกำลังอยู่ใน "เทรนด์สไตล์จีน" ทำให้แบรนด์ภายในประเทศเริ่มเติบโตขึ้นเรื่อยๆ จากสถิติของแพลตฟอร์มอาลีบาบาพบว่า จำนวนครั้งในการค้นหาคำที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจีนมีถึง 12.6 พันล้านครั้ง ในเดือนมกราคมถึงกรกฎาคม 2019 จำนวนครั้งในการค้นหาคีย์เวิร์ด "Guochao" (เทรนด์สไตล์จีน) เพิ่มขึ้นกว่า 392.66% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว คำว่า Guochao ซึ่งแปลว่า "เทรนด์สไตล์จีน" มีความหมายที่ค่อนข้างหลากหลาย การยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตของจีนเป็นพื้นฐานของ"เทรนด์สไตล์จีน" สื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของโครงสร้างอุตสาหกรรมจีน ผลิตภัณฑ์ในประเทศจีนประสบความสำเร็จในการทำการตลาด และได้ก้าวสู่ห่วงโซ่อุตสาหกรรมระดับกลางถึงระดับไฮเอนด์ของโลก ซึ่งความเร็วในการพัฒนาของประเทศจีนทำให้ก้าวสู่ความเป็นคุณภาพของจีน ในอนาคต “เทรนด์สไตล์จีน” และ "ความประทับใจของจีน" "ความมั่นใจในจีน" ของชาวจีนในยุคใหม่ ทำให้อุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องแต่งกายกีฬาของจีนเป็นแบรนด์แฟชั่นระดับชาติที่มีความสร้างสรรค์และความหลากหลายในแนวคิด ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับตลาดรองเท้าและเสื้อผ้ากีฬาของจีน

การเชิญดารานักแสดงมาเป็นพรีเซ็นเตอร์

เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2020 Li Ning ได้ประกาศให้ Hua Chenyu เป็นพรีเซ็นเตอร์ของผลิตภัณฑ์กีฬาและแฟชั่นของ Li Ning เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2564 Li Ning ได้ประกาศให้ Hua Chenyu เป็นพรีเซ็นเตอร์ระดับโลกของผลิตภัณฑ์แฟชั่นกีฬา ในฐานะนักร้องชายที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากวัยรุ่นยุค 90 และยุค 00 ผลงานเพลงของเขาดึงดูดแฟนเพลงมาเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปของ Lining และ Hua Chenyu มีผู้ติดตามและเป็นกระแสอย่างมาก จึงสามารถสร้างมูลค่าทางการค้าที่สอดคล้องกันให้กับแบรนด์ได้ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2021 Li Ning ประกาศให้ Xiao Zhan เป็นพรีเซ็นเตอร์ระดับโลกของผลิตภัณฑ์กีฬายอดนิยม ซึ่งก่อนหน้านั้น Xiao Zhan มีผู้ติดตามเกือบ 30 ล้านคนใน Weibo และมียอดไลค์มากกว่า 5 ล้านครั้งและมีการแสดงความคิดเห็นกว่า 500,000 ครั้ง เมื่อข้อความ Weibo ในหัวข้อ "Xiao Zhan เป็นพรีเซ็นเตอร์ Li-Ning ระดับโลกด้านผลิตภัณฑ์กีฬาแฟชั่น " เกิดขึ้น ก็ได้รับการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 4 ล้านครั้ง และการมียอดเข้าชมเกือบ 2 พันล้านครั้ง ดังนั้นการเชิญดารานักแสดงมาเป็นพรีเซ็นเตอร์นั้นยังคงมีผลต่อการส่งเสริมการขายเป็นอย่างมาก

ยุคของเทคโนโลยีใหม่และสื่อใหม่ๆได้นำประเด็นใหม่สู่การพัฒนาแบรนด์ชุดออกกำลังกาย เช่นการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ การสร้างห่วงโซ่อุปทาน และการสร้างระบบโลจิสติกส์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในการทำการตลาด ชุดออกกำลังกาย อีกทั้งเป็นส่วนสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายที่ได้ก้าวนำสู่การสร้างแบรนด์ภายใต้ภาวะ "ความปกติใหม่"ของเศรษฐกิจ การมุ่งสู่การตลาดแบรนด์อย่างแท้จริงจำเป็นต้องมีตัวขับเคลื่อนในการเติบโตใหม่ๆเกิดขึ้น ซึ่งการใช้เทคโนโลยีใหม่และสื่อใหม่ๆ ร่วมกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน และช่องทางการเติบโตขององค์กรที่มั่นคง ประกอบกันจึงเป็น 3 ปัจจัยหลักเพื่อ

การอยู่รอดและการพัฒนาขององค์กร การปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ การขยายช่องทางการตลาดออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ และใช้กระแสนิยมของวัฒนธรรมจีน และการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ในช่วง 200-1,000 หยวน จึงเป็นกลยุทธ์ที่สมเหตุสมผลสำหรับการทำการตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า (1) การพัฒนาแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนจำเป็นต้องสื่อสารให้ผู้บริโภคเข้าใจถึงแนวทางและหลักการของความเป็นแบรนด์ชุดออกกำลังกายระดับสากล เพื่อเพิ่มมูลค่าโดยรวมของแบรนด์ (2) กลยุทธ์ทางการตลาดและความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์เป็นกุญแจสำคัญในสร้างความนิยมของแบรนด์กีฬา (3) การรวมสัญลักษณ์ของแบรนด์ชุดออกำลังกายจีนให้เข้ากับการออกแบบการตลาดที่ทันสมัย จะช่วยส่งเสริมกลยุทธ์การตลาด เพิ่มมูลค่าแบรนด์และเพิ่มคุณค่าเชิงวัฒนธรรมของแบรนด์ได้ดียิ่งขึ้นในตลาดสากล

ข้อเสนอแนะ

ในปัจจุบัน การออกแบบเสื้อผ้า กลยุทธ์การตลาด และการประชาสัมพันธ์ของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีน ล้วนแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแบรนด์ชุดออกกำลังกายของจีนให้ความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์อย่างยิ่ง และผลิตภัณฑ์ชุดออกกำลังกายมีแนวโน้มความเป็นแฟชั่นมากขึ้น ซึ่งสะท้อนถึงพัฒนาการด้านสังคมและเศรษฐกิจ ผู้บริโภคให้สำคัญกับทั้งสุขภาพและความสวยงามพร้อมกัน ทำให้เกิดพัฒนาการอย่างรวดเร็วของชุดออกกำลังกายและการเพิ่มคุณค่าของแฟชั่นสมัยใหม่อย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาชุดออกกำลังกายที่ "ทันสมัย" และ "มีคุณภาพสูง" ทำให้สูญเสียคุณลักษณะของชุดออกกำลังกายไปได้ง่าย โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำมาซึ่งปัญหาหลักที่แบรนด์เสื้อผ้าจีนเผชิญอยู่ในระยะนี้ได้แก่ (1) การสูญเสียคุณสมบัติการใช้งาน ความสะดวกสบายลดลง และมีการบวกราคาค่อนข้างสูง (2) แบรนด์กีฬาบางแบรนด์ยกเลิกการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ตลาดระดับล่าง (3) สูญเสียคุณลักษณะประจำท้องถิ่นเมื่อพยายามสร้างแบรนด์ให้เป็นสากล (4) การใช้ผู้ออกแบบที่ไม่เข้าใจในวัฒนธรรมจีนทำให้เกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมของผลิตภัณฑ์ (5) การแข่งขันที่ค่อนข้างสูงของตลาดภายในประเทศ ทำให้สินค้าขายออกอย่างรวดเร็วส่งผลให้คุณภาพของสินค้าไม่มีเสถียรภาพ

จากการวิเคราะห์และบทสรุปข้างต้น ขอเสนอแนวทางดังต่อไปนี้ (1) แบรนด์ชุดออกกำลังกายในประเทศจีนควรชะลอการพัฒนาแบรนด์อย่างเหมาะสม ให้ความสำคัญในการผลิตสินค้าภายในประเทศจีนและตั้งราคาที่สมเหตุสมผล และกลับสู่จุดม่งหมายเดิมของการสร้างแบรนด์ พัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด ใส่ใจในความคุ้มค่าของผลิตภัณฑ์ และทำให้แบรนด์ได้รับความนิยมมากขึ้น (2) ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ของผู้บริโภค และตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้บริโภคได้ (4) ให้ความสำคัญใน

ความสะดวกสบาย และสามารถใช้งานในช่วงเวลาพักผ่อนหรือท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยใส่ใจกับการใช้งานในชีวิตประจำวันหรือการสวมใส่ระหว่างการเดินทางขณะออกแบบผลิตภัณฑ์ (5) และเพิ่มมูลค่าแบรนด์จากนวัตกรรมการออกแบบผลิตภัณฑ์และการคัดเลือกวัตถุดิบ การจัดการผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ (6) เชิญดารานักแสดงมาเป็นพรีเซ็นเตอร์ให้กับแบรนด์ โดยต้องใส่ใจในภาพลักษณ์และชื่อเสียงของบุคคลดังกล่าว ห้ามใช้ศิลปินที่มีประวัติไม่ดีหรือเป็นที่โต้แย้งของสังคม เพื่อไม่ให้กระทบภาพลักษณ์ของแบรนด์ (7) ให้ความสนใจกับการเชื่อมโยงระหว่างแบรนด์ และร่วมมือกับองค์กรหรืออุตสาหกรรมที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น บริษัท เกี่ยวกับ เกม และภาพยนตร์ เช่น ซีรีส์ Genshin Impact และซีรีส์ Honkai ของบริษัทเกมmiHoYo และ ผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าของทีมภาพยนตร์ The Wandering Earth เป็นต้น เพื่อกำหนดกลยุทธ์การตลาดแบรนด์ชุดออกกำลังกายด้วยสัญลักษณ์แบรนด์ที่ทันกระแสของยุคสมัย และเพิ่มมูลค่าแบรนด์และคุณค่าเชิงวัฒนธรรมของแบรนด์ชุดออกกำลังกายจีนในตลาดต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

Arbia Chatmi, Karim Elasri. (2017). Competition among vortex firms: Marketing, R&D or pricing strategy[J]. *Journal of High Technology Management Research.*

Chen Qinlan, Su Zhaohui et al. (2017). Marketing [M]. Beijing: Tsinghua University Press,2017.

Chen Risheng , Niu Lili et al. (2016). การประยุกต์ใช้องค์ประกอบบาสเก็ตบอลในการตลาดของแบรนด์สินค้ากีฬา[J]*วารสารกีฬา.*

Chen,LH; Qie, KX (2021).*The Empirical Analysis of Green Innovation for Fashion Brands[A].* Perceived Value and Green Purchase Intention-Mediating and Moderating Effects.SUSTAINABILITY.

Choi.SY, Jo. Lee,J (2022). *A cross-cultural study of the proximity of clothing to self between millennial women in South Korea and Mongolia*. FASHION AND TEXTILES.

Guo Yan (2009). *การวิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของแบรนด์กีฬาจีน*[J] Business Modernization.

Hu Feiyan (2006). การอ้างอิงมุมมองของโมเดลแบรนด์ Nike การพัฒนาการจัดการแบรนด์สินค้ากีฬาในประเทศจีน [J] Sports and Science.

Kotler, Philip and Keller Kelvin Lane. (2016). *marketing management* (15th Edition) [M] Shanghai: Gezhi Publishing House.

Kochhar, Nishtha.(2021). *Social Media Marketing in the Fashion Industry: A Systematic Literature Review and Research Agenda[D].* ProQuest Dissertations and Theses Full-text Search Platform.

Li Yanqun , Ren Wengang. (2011). การวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาดของ Anta Sports products [J] China business.

Li Junyan. (2011). *มุมมองกลยุทธ์นวัตกรรมทางการตลาดของสินค้ากีฬาในประเทศจีน.* [J] China business.

Yang Xiaokun. (2009). การวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มและกลยุทธ์การแข่งขันของแบรนด์ผลิตภัณฑ์กีฬาของจีน [J] *Journal of Jilin Province Economic Management Cadre College*.12.

Miao Yuexin. (2019). Marketing (4th Edition) [M] Beijing: Tsinghua University Press.

Niu Zhen,Zhang Rongbo.(2021). Investigating the Impact of Social Media Marketing on Millennial's Purchase Intention of Sports Brands in China:A Case of LI NING[P].2021 3rd International Conference on Economic Management and Cultural Industry (ICEMCI 2021).

Philip Kotler, Gary Armstrong, etc. (2020). Marketing (13th Edition) [M] Beijing: Renmin University of China Press. Chen Po2012.10,P39-46). แบบจำลองโครงสร้างของภาพลักษณ์แบรนด์สินค้ากีฬาที่มีชื่อเสียงของจีน[J] Journal of Wuhan Institute of Physical Education.

Suhartini Suhartini,Nina Aini Mahbubah. (2021).Marketing strategy design based on information technology in batik small and medium-sized enterprises in Indonesia[J].Eastern-European Journal of Enterprise Technologies.

Sabri Erdil, Osman Özdemir. (2016). The Determinants of Relationship between Marketing Mix Strategy and Drivers of Export Performance in Foreign Markets: An Application on Turkish Clothing Industry[J]. Procedia-Social and Behavioral Sciences.

Wang Meng. (2009). การวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การสร้างความแตกต่างของบริษัทผลิตสินค้ากีฬาในประเทศ 0uo[D] WuHan Central China Normal University.

Yang Lianbo, Jia Jie. (2010). การวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดของแบรนด์ผู้ประกอบการชุดออกกำลังกายในประเทศจีน[J] China business.

Zifan Wei,Jiaqian Li,Yun Xu. (2010). Research on the Transformation Path of Cultural and Creative Products of Ruyuan Guoshan Yao Clothing Cultural Symbols [A].Proceedings of the 1st International Symposium on art design, communication and Engineering in 2020.

Zong Yongjian,Zhang Yuting. (2020). Analysis of Brand Internationalization Strategy:A Case Study of Li Ning[P].2020 International Conference on Management, Economy and Law (ICMEL 2020).

Yu, Chin-Hung.Taiwanese College Students' Purchase Intention Toward Chinese Sportswear Brands[D].ProQuest Dissertations and Theses Full-text Search Platform,2017.

Zhou,XC; Funk,DC. (2021). Solving the Athleisure Myth: A Means-End Chain Analysis of Female Activewear Consumption[J]. JOURNAL OF SPORT MANAGEMENT.

จางเจี๋ย. (2021). กลยุทธ์การพัฒนาของผู้ประกอบการสินค้ากีฬาในประเทศจีนตามทฤษฎีมูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภค. [J] Journal of Guangzhou Physical Education Institute.

บทบาทขององค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว

The Role of Artistic Elements in the Development of Ecotourism in Overseas Chinese Villages in Meizhou

เซิ่ง ดงรง และ พิชัย โสดาภิบาล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Zeng DongRong and Pichai Sodbhiban
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: 1184882101@qq.com

****

บทคัดย่อ

บทความนี้ได้ทำการศึกษาบทบาทขององค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว ผ่านการศึกษาบทความ การสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และวิธีการอื่น ๆ ร่วมกับการวิเคราะห์ SWOT ของลักษณะของมรดกทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้องค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยจากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบศิลป์มีบทบาทสำคัญในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว เนื่องจากองค์ประกอบศิลป์สามารถเพิ่มความน่าดึงดูดให้กับสถานที่ท่องเที่ยว สืบทอดและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและยกระดับประสบการณ์การท่องเที่ยว และผลการศึกษานี้ได้ให้ข้อมูลสนับสนุนทางทฤษฎีและข้อมูลอ้างอิงเชิงปฏิบัติสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว

คำสำคัญ: หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล; เหมยโจว; มรดกทางวัฒนธรรม; การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ; องค์ประกอบศิลป์; การพัฒนาชุมชน

Abstracts

This paper takes the overseas Chinese village of Meizhou as the research object, and discusses the role of art elements in the development of ecotourism in Meizhou overseas Chinese village. Through literature research, field investigation, in-depth interview and other methods, combined with SWOT analysis of the cultural heritage characteristics of Meizhou overseas Chinese village, the application of art elements in ecotourism methods and effects are discussed. It is found that artistic elements play an important role in ecotourism of overseas Chinese villages in Meizhou, which can enhance the attraction of tourist attractions, inherit

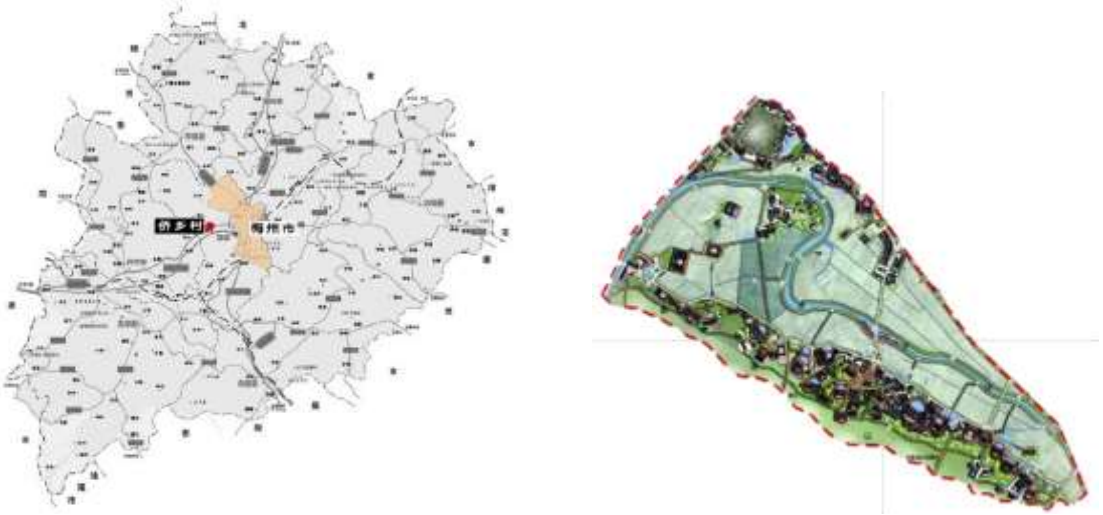
* วันที่รับบทความ : 6 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 6 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

and carry forward local culture, promote community development and enhance tourist experience. This paper provides theoretical support and practical reference for the ecotourism development of overseas Chinese villages in Meizhou.

Keywords: Overseas Chinese Village; Meizhou, Cultural Heritage; Ecotourism; Artistic Elements; Community Development

บทนำ

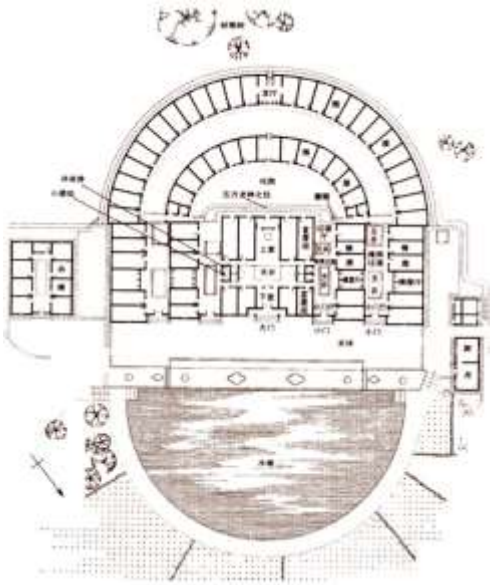
หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล (ชื่อเดิมคือหมู่บ้านหนานหู่) ตั้งอยู่ที่เชิงเขาลู่หู่ ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเมืองหนานโข่ว เทศมณฑลเหม่ยเซียน ห่างจากเมืองใหม่เหม่ยเซียน 12 กิโลเมตร และตั้งอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 205 มีการคมนาคมสะดวก (รูปที่ 1,2) [1-5] บริเวณนี้มีพื้นที่ทั้งหมด 1.5 ตารางกิโลเมตร โดยประกอบด้วยหมู่บ้านทั่วไป 3 แห่ง ได้แก่ หมู่บ้านสีปุย หมู่บ้านทาคาตะ และหมู่บ้านตังตู มีกลุ่มชาวบ้านทั้งหมด 28 กลุ่ม 650 ครัวเรือน และมีประชากรมากกว่า 2,800 คน [6-11] หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 500 ปี นับตั้งแต่เปิดในรัชสมัยจักรพรรดิเจียจิ้ง ในราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1507-1566) ในปัจจุบันมีตระกูลปัน ตระกูลหลิว ตระกูลหวง ตระกูลเซี่ย ตระกูลเว่ิน ตระกูลปู่ ตระกูลซ่ง ตระกูลเฉิน เป็นต้น อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้ โดยตระกูลปันมีการพัฒนามากที่สุด [5 ,12].

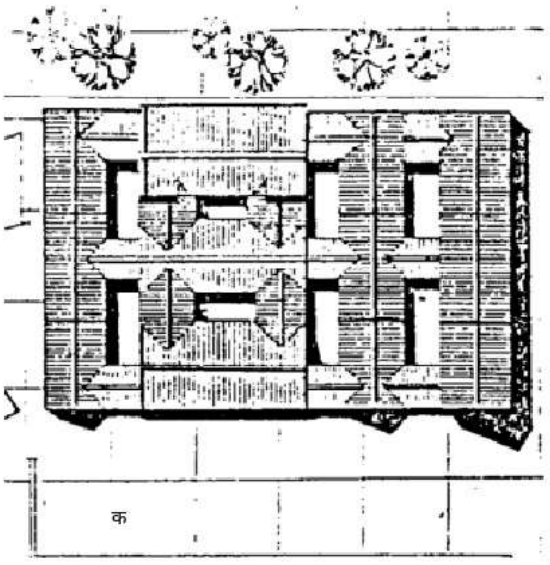
รูปที่ 1 แผนที่ที่ตั้งและผังหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล [13]

ในช่วงปลายราชวงศ์ชิงและสาธารณรัฐจีน มีชาวบ้านจำนวนมากเดินทางไกลเพื่อทำมาหากินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน แต่มีเพียงไม่กี่คนที่สามารถสร้างความมั่งคั่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลายเป็นผู้นำชุมชนชาวจีนโพ้นทะเล [14] และชาวบ้านจำนวนมากได้เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลหล ภายใต้การนำและการสนับสนุนของผู้นำชุมชนเหล่านี้ เช่นเดียวกับชาวจีนโพ้นทะเลอื่น ๆ จีนแคะ (ชาวฮากกา) ที่พเนจรไปต่างประเทศยังคงปฏิบัติตามประเพณีใบไม้ร่วงดั้งเดิม หลังจากประสบความสำเร็จใน

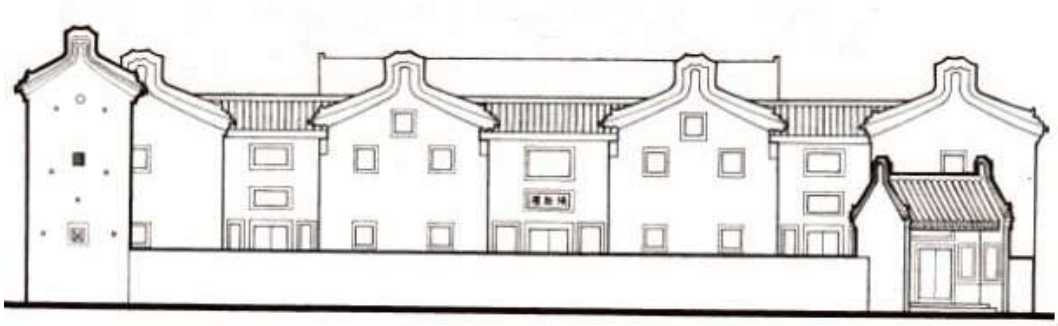
หน้าที่การงานคนเหล่านี้ก็เดินทางกลับบ้านเกิดเพื่อซื้อที่ดินและสร้างบ้านหลังใหญ่ให้ภรรยา ลูก หรือคนรุ่นหลังได้ใช้ชีวิตในวัยเกษียณ [15] ด้วยเหตุนี้ ในช่วงเวลาสั้น ๆ เพียงแค่ 10 ปี ในพื้นที่เพียง 1.5 ตารางกิโลเมตร [7,16] จึงได้มีการสร้างบ้านมังกรจีนแคะรูปแบบต่าง ๆ ที่ชาวจีนแคะอาศัยอยู่ร่วมกันมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ในหมู่บ้านแห่งนี้ มีบ้านเว่ยหลง บ้านโถงขวาง และอาคารทรงบาร์ อยู่มากถึง 108 หลัง [17] (รูปภาพ 2-4) โดยในกลุ่มเหล่านี้เป็นบ้านเว่ยหลง 38 หลัง [18] อาคารเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี เนื่องจากไม่เพียงแต่ประวัติการก่อสร้างที่ค่อนข้างชัดเจน เรายังทราบอายุที่แน่นนของอาคารหลายหลัง จึงทำให้สามารถศึกษาลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของช่วงเวลาดังกล่าวได้ [19] และไม่เพียงแต่มีบริบทที่ชัดเจน แต่หมู่บ้านนี้ยังคงมีลักษณะพื้นที่ในยุคราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงที่สมบูรณ์ และลูกหลานของผู้ก่อตั้งดั้งเดิมยังคงอาศัยและใช้งานอาคารในหมู่บ้านแห่งนี้ จึงทำให้อาคารเหล่านี้มีบทบาทสำคัญทางสังคมและความอยู่รอดของเศรษฐกิจและวัฒนธรรม [20]

รูปที่ 2 หว่าย หลงหวู่ [17]

รูปที่ 3 ตัง เฮงหวู่ [17]

รูปที่ 4 บาร์เฮาส์ [17]

ด้วยการเติบโตของการท่องเที่ยวและการพัฒนาของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว จึงเริ่มให้ความสำคัญกับการผสมผสานองค์ประกอบศิลป์เข้ากับการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มความดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยวและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น องค์ประกอบศิลป์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว เนื่องจากสามารถเพิ่มบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ให้กับหมู่บ้าน และด้วยสถาปัตยกรรมศิลปะ ศิลปะการแสดง นิทรรศการศิลปะ และกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านศิลปะ ทำให้ผู้มาเยือนสามารถเข้าใจประเพณีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม อันเป็นเอกลักษณ์ของชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น จึงช่วยเพิ่มความสนใจและความประทับใจต่อหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว องค์ประกอบศิลป์ช่วยปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านผ่านหลายรูปแบบ เช่น ศิลปะการแสดงและนิทรรศการ ซึ่งทำให้หมู่บ้านสามารถแสดงอาคารศิลปะแบบดั้งเดิม วัฒนธรรมศิลปะ และสถานที่ทางประวัติศาสตร์ของตนได้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมการคุ้มครองและการสืบทอดวัฒนธรรม ในขณะเดียวกัน การผสมผสานนวัตกรรมขององค์ประกอบศิลป์สมัยใหม่ก็ทำให้หมู่บ้านสามารถฟื้นฟูวัฒนธรรมดั้งเดิม และดึงดูดคนหนุ่มสาวให้เข้ามามีส่วนร่วมและส่งต่อมรดกได้มากขึ้น ดังนั้น การนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้จะนำมา ซึ่งนวัตกรรมและโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว นอกจากนี้ งานศิลปะและการแสดงนั้นสามารถผสมผสานเข้ากับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใคร เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนและสัมผัสประสบการณ์การท่องเที่ยวกันมากขึ้น ในขณะเดียวกัน การนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ยังช่วยให้อุตสาหกรรมรอบ ๆ หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวมีการเติบโตและเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น และช่วยเพิ่มรายได้และปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น โดยสรุปแล้ว องค์ประกอบศิลป์จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว ซึ่งไม่เพียงเพิ่มความน่าดึงดูดใจให้กับสถานที่ท่องเที่ยวและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังช่วยส่งเสริมการปกป้องและสืบทอดวัฒนธรรม ตลอดจนนำนวัตกรรมและโอกาสในการพัฒนามาให้มากขึ้น ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากศักยภาพขององค์ประกอบศิลป์ให้มากขึ้นจะช่วยเพิ่มความอยู่รอดและแรงผลักดันใหม่ ๆ ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

(1) สำรวจการประยุกต์ใช้องค์ประกอบศิลป์ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(2) วิเคราะห์บทบาทขององค์ประกอบศิลป์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(3) เสนอกลยุทธ์การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยว

ระเบียบวิธีวิจัย

(1) แบบสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม

ออกแบบแบบสำรวจสำหรับนักท่องเที่ยว พนักงาน หน่วยงานราชการ คนในท้องถิ่น และกลุ่มอื่น ๆ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ ความพึงพอใจ ความต้องการ และความคิดเห็นในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีต่อหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว

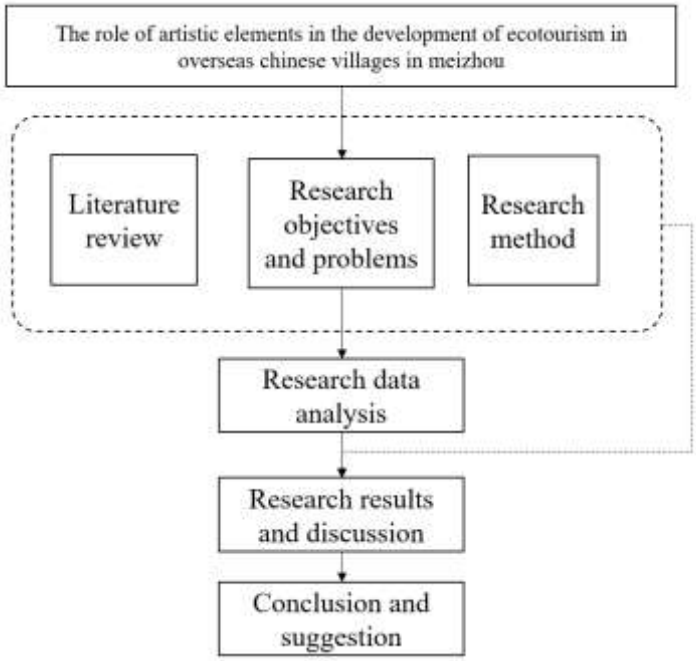
(2) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ฯลฯ เพื่อทำความเข้าใจมุมมองและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว พร้อมรับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระดับมืออาชีพ

(3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสำรวจภาคสนามและแบบสอบถามจะถูกนำมาคัดแยกและวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับช่องว่างและทิศทางการพัฒนาของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว โดยการวิเคราะห์ SWOT และวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติอื่น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

นอกจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เรายังได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และใช้วิธีวิจัยอื่น ๆ โดยใช้การวิเคราะห์ SWOT ในการวิเคราะห์เงื่อนไขภายในของหมู่บ้านของชาวจีนโพ้นทะเลอย่างเป็นระบบ และเพื่อค้นหาข้อดี ข้อเสีย และความสามารถในการแข่งขันของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศิลปะในเหมยโจวในการวิเคราะห์ SWOT นั้น S หมายถึงจุดแข็ง W หมายถึงจุดอ่อน O หมายถึงโอกาส T หมายถึงภัยคุกคาม โดย S และ W เป็นปัจจัยภายใน ในขณะที่ O และ T เป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งตามแนวคิดของกลยุทธ์ การพัฒนาที่สมบูรณ์นั้น กลยุทธ์ควรเป็นส่วนผสมที่สมดุลระหว่างสิ่งที่ระบบ “สามารถทำได้” (เช่น จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร) กับสิ่งที่องค์กร “สามารถทำได้” (เช่น โอกาสและภัยคุกคามต่อสิ่งแวดล้อม)

การวิเคราะห์ SWOT ทำให้เราสามารถทำความเข้าใจถึงความแตกต่างของเงื่อนไขเชิงอัตวิสัยและเงื่อนไขเชิงภววิสัยที่อาจพบได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล และนำเสนอข้อเสนอแนะ สำหรับการพัฒนาโดยอาศัยการประเมินแบบไขว้ เพื่อให้ได้แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศิลปะในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ SWOT ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศิลปะของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเทศมณฑลเหมยเซียน

ชื่อโครงการ		การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศิลปะ ในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลของเทศมณฑลเหมยเซียน	
ปัจจัยภายใน (อัตวิสัย) / ปัจจัยภายนอก (ภววิสัย)		สภาพแวดล้อมภายใน	
		จุดแข็ง	จุดอ่อน
สถานการณ์ภายนอก	โอกาส	SO ใช้จุดแข็งของคุณเพื่อสร้างโอกาส	WO เอาชนะข้อเสียและโอกาสหลัก
	ภัยคุกคาม	ST ใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม	WT ลดข้อเสีย หลีกเลี่ยงภัยคุกคาม

จากการวิเคราะห์ศิลปะ ระบบนิเวศน์ และระบบมนุษยธรรมของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลอย่างครอบคลุม สามารถทำการเปรียบเทียบในเบื้องต้นได้ดังต่อไปนี้

4.1 สภาพแวดล้อมภายใน

(1) จุดแข็ง (S)

S1 พื้นที่นี้อุดมไปด้วยทรัพยากรศิลปะและวัฒนธรรมของชาวจีนแคะ และทรัพยากรธรรมชาติทางนิเวศวิทยา

S2 อาคารต่าง ๆ ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี และอาคารแต่ละหลังก็มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง

S3 ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในพื้นที่ และพื้นที่นี้ยังคงมีลักษณะของชนบทที่ค่อนข้างสมบูรณ์ เช่นเดียวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เช่น เรื่องเล่าเกี่ยวกับฮวงจุ้ยพื้นบ้าน

S4 มีข้อได้เปรียบด้านการขนส่งอย่างชัดเจน

S5 มีผลไม้มากมาย

(2) จุดอ่อน:(W)

W1 ขแต่ละหมู่บ้านมีประชากรจำนวนน้อย และเป็นการยากที่จะหาผู้มีความสามารถภายใน

W2 ขาดการวางแผนระยะยาวแบบบูรณาการ

W3 ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำและคนรุ่นใหม่ย้ายออกจากพื้นที่

W4 ประชากรในท้องถิ่นมีอายุมากขึ้น มีพลวัตน้อยลง และมีความคิดสร้างสรรค์น้อยลง

W5 ขาดแพลตฟอร์มการตลาดข้อมูลหรือการสื่อสารทำให้ข้อมูลในพื้นที่ชนบทไม่ได้รับการเผยแพร่สู่โลกภายนอก

W6 โครงสร้างพื้นฐานของชนบที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวยังไม่สมบูรณ์

4.2 สภาพแวดล้อมภายนอก

(1) โอกาส (O)

O1 ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ภายใต้อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ การผลิตในประเทศแบบดั้งเดิมและโรงงานที่มีการผลิตตามหลักการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ย้ายไปต่างประเทศ ส่งผลให้อัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น คนหนุ่มสาวจำนวนมากได้กลับสู่ชนบทเพื่อมองหาโอกาสในการฟื้นฟูชนบท

O2 ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ผู้ย้ายถิ่นฐานบางคนที่ประสบปัญหาในต่างแดนได้ย้ายกลับมายังบ้านเกิดเพื่อทำฟาร์มหรือพยายามพัฒนาท้องถิ่นของตน

O3 ส่วนราชการฝ่ายอนุรักษ์และพัฒนาอาคารศิลปกรรม

O4 ผู้คนสมัยใหม่ถูกดึงดูดโดยองค์ประกอบศิลป์มากขึ้น

O5 ผู้ตอบแบบสอบถามหลายจำนวนมากตั้งตารอให้มีการผสมผสานองค์ประกอบศิลป์เข้ากับการพัฒนา การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล

(2) ภัยคุกคาม (T)

T1 ความเข้าใจของผู้อยู่อาศัยเกี่ยวกับทรัพย์สินทางวัฒนธรรมของจีนแคะยังคงอยู่ในระดับเดียวกับการควบคุม การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในอดีต

T2 ประชากรที่ทำงานในภาคการเกษตรมีอายุมากขึ้น และเกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อยมาก ทำให้การถ่ายทอดวัฒนธรรมการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมของชาวจีนแคะทำได้ยากขึ้น

4.3 การบูรณาการองค์ประกอบศิลป์เข้ากับกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล

กลยุทธ์ SO: ใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบเพื่อสร้างโอกาส

กลยุทธ์ WO: เอาชนะข้อเสียเพื่อสร้างโอกาส

กลยุทธ์ ST: ใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม

กลยุทธ์ WT: ลดจุดอ่อนเพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม

จากการวิเคราะห์ข้างต้น กลยุทธ์การพัฒนาของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและศิลปะในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล ในเหมยโจว สามารถเริ่มต้นได้จากประเด็นต่อไปนี้

(1) พิจารณาจุดเด่นขององค์ประกอบศิลป์ทางสถาปัตยกรรมในเชิงลึก

หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวเป็นหมู่บ้านโบราณที่มีประวัติยาวนานกว่า 500 ปี และเป็นบ้านเกิดที่มีชื่อเสียงของชาวจีนโพ้นทะเล เนื่องจากหมู่บ้านนี้มีทัศนียภาพทางนิเวศที่สวยงามและประเพณีพื้นบ้านที่เรียบง่าย นอกจากนี้ยังมีกระท่อมจีนแคะสวยงาม 31 หลัง ซึ่งมีลักษณะและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์ ตามวัฒนธรรมดั้งเดิมเมื่อ 100 ปีที่แล้ว [3] หมู่บ้านล้อมรอบด้วยภูเขาทั้งสามด้าน เต็มไปด้วยสีเขียว สุดลูกหูลูกตาและแม่น้ำที่ไหลเชี่ยวกราก กระท่อมจีนแคะเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นทีละ

หลังรอบ ๆ หมู่บ้าน นอกจากนี้ ในหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งนี้ยังมีความทรงจำและหลักฐานมากมายที่แสดงถึงประเพณีวัฒนธรรมของชาวจีนแคะ เช่น บ้าน โรงเรียนเอกชน และต้นแปะก๊วยที่มีอายุนับศตวรรษ ตัวอย่างเช่น หนานหู่หยู่ลู่ (Nanhua Youlu) (รูปที่ 6) และเดซินตัง (Dexin Tang) (รูปที่ 7) ล้วนเป็นอาคารศิลปะที่มีอายุนับศตวรรษและมีชื่อเสียง เมื่อไปเยือนหมู่บ้านนี้ ผู้ไปเยือนจะสามารถศึกษาองค์ประกอบศิลป์ของสถาปัตยกรรมของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล และสำรวจสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งสามารถดึงดูดผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม นักแต่งเพลงพื้นบ้าน และช่างภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มาสำรวจข้อมูลภาคสนาม

รูปที่ 6 หนานหู่หยู่ลู่ [27]

รูปที่ 7 เดซินตัง [27]

(2) ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับจุดเด่นทางวัฒนธรรมของคนดัง

ศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความหมายแฝงของวัฒนธรรมจีนแคะ และสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่นำรากเหง้าของชาวจีนแคะมาใช้เป็นจุดเด่นใหม่ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลมีบุคคลที่มีความสามารถจำนวนมาก โดยกลุ่มผู้ประกอบการชาวจีนโพ้นทะเลที่มีชื่อเสียงในยุคปัจจุบัน ได้แก่ ปัน ลี่เซีย (Pan Lizhai) ปัน เซียงชู (Pan Xiangchu) ปัน จุนเบียน (Pan Junbian) และ ปัน ซี่เหว่ย (Pan Zhiwei) [13] นอกจากนี้ยังมี ดร. ปัน ยู่กัง (Dr. Pan Yugang) ผู้เชี่ยวชาญด้านควอนตัมเคมีที่มีชื่อเสียงระดับโลก และศาสตราจารย์ปัน รูเหยา (Pan Ruyao) นักเศรษฐศาสตร์ รวมถึง ปัน ตัวหยาวน (Pan Duoyuan) ปัน จุนเหมี่ยน (Pan Junmian) และกลุ่มบุคคลสำคัญทางทหารและการเมือง ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ และนักธุรกิจผู้มั่งคั่งล้วนมาจาก “โรงเรียนยี่เฉิง (Yicheng Public School)” โรงเรียนรัฐเก่าแก่ที่มีอายุกว่าศตวรรษ ดังนั้นการศึกษาข้อมูลของผู้มีชื่อเสียงไม่เพียงแต่เพิ่มการประชาสัมพันธ์บ้านเดิมของคนดังเหล่านี้เพื่อให้ผู้คนเข้าใจวัฒนธรรมจีนแคะ แต่ยังสามารถดึงดูดผู้คนให้เยือนหมู่บ้านนี้ได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ทุ่มทุนเพื่อฝึกอบรมกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษด้านการท่องเที่ยว และใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักเรียนที่ออกไปเรียนในต่างเมืองให้กลับมายังบ้านเกิดและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเหมยโจว

(3) สำรวจจุดเด่นของแบรนด์ศิลปะและวัฒนธรรมจีนแคะ

หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลอยู่ใกล้กับซากปรักหักพังของเตาเผาโบราณชูเฉอ (Shuche Kiln) สมัยราชวงศ์ถัง [28] (รูปที่ 8) ดังนั้นจึงควรพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเน้นที่แหล่งเตาเผาราชวงศ์ถังแห่งนี้ในฐานะสื่อโฆษณา

อาหารจีนแคะ การค้าเซรามิก โครงการเพื่อบันเทิงและการพักผ่อน ควรมีการสร้างภูมิทัศน์วัฒนธรรมเกี่ยวกับเซรามิกและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการพักผ่อน ควรเพิ่มสัญลักษณ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงหน้าที่งานด้านการท่องเที่ยวและระดับการบริการให้มีความครอบคลุม และควรสร้างหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลให้เป็นศูนย์สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในขณะเดียวกัน ศิลปะและวัฒนธรรมเหมยโจวก็มีรูปแบบการแสดงออก ที่เป็นเอกลักษณ์และมรดกทางประวัติศาสตร์ที่ลึกซึ้ง และมีการใช้ศิลปะและวัฒนธรรมฮากกาเหมยโจว ผสมผสาน กับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลอย่างเต็มที่ เช่น อุปรากร เทคนิคการตัดกระดาษ อาหารของชาวจีนแคะ ฯลฯ [29] และได้แสดงออกถึงจุดเด่นทางวัฒนธรรมเหล่านี้ผ่านศิลปะการแสดง การผลิตหัตถกรรม นิทรรศการ วัฒนธรรม และวิธีการอื่น ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลแห่งนี้ เพื่อสัมผัสเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมจีนแคะในเหมยโจว

รูปที่ 8 ซากปรักหักพังของเตาเผาโบราณชูเฉอ (Shuche Kiln)ในสมัยราชวงศ์ถัง

รูปที่ 9 สวนอุตสาหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติลู่หูชาน (Luhushan) [30]

(4) จุดเด่นของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

จากมุมมองของมานุษยวิทยานิเวศวิทยา ในปัจจุบัน หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลใช้ “สวนอุตสาหกรรมวัฒนธรรมแห่งชาติลู่หูชาน (Luhushan National Cultural Industry Park)” (รูปที่ 9) เป็นโอกาส [30] ในการวางแผนคุ้มครองที่อยู่อาศัยโบราณ และใช้ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาวจีนโพ้นทะเล หมู่บ้าน เช่น “กลุ่มบ้านมังกรจีนแคะที่พบเห็นได้ทั่วไปที่สุดในประเทศจีน” และ “หมู่บ้านโบราณจีนแคะแห่งแรก ในโลก” เพื่อดำเนินการสร้างระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการท่องเที่ยวที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของชาวจีนแคะ เนื่องจากภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรมของชาวจีนแคะนั้นสามารถนำมาใช้เพื่อสร้างหมู่บ้านชาวจีนแคะที่เรียบง่ายและเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง ผสมผสานกับการกิน การอยู่ การเดินทาง การเลือกซื้อสินค้า ความบันเทิง และการสืบสวนค้นหาข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ เพื่อแสดงถึงประเพณีของชาติพันธุ์จีนแคะอย่างครบถ้วน ทำให้การท่องเที่ยวที่อยู่อาศัยจีนแคะเป็นโครงการที่มี

ลักษณะเฉพาะของการท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและปรับปรุงรสนิยมทางวัฒนธรรม และทำให้นักท่องเที่ยว รู้สึกถึงเสน่ห์ของวัฒนธรรมจีนแคะได้อย่างลึกซึ้ง

(5) ดำเนินการวางแผนการอนุรักษ์ตามหลักนิเวศวิทยา

การจัดวางที่เป็นธรรมชาติและเหมาะสมของอาคารโบราณ น้ำ พืช ดิน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สร้างขึ้นจะสามารถเพิ่มและปรับปรุงการใช้ทรัพยากรและระบบนิเวศ โดยในพื้นที่นี้มีการสร้างระบบนิเวศทางเกษตรเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัดตามข้อกำหนดของเกษตรกรรมเชิงนิเวศ โครงการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวทุกประเภทแทบจะไม่มีมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมเลย นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยาของอุทยานยังมีความสวยงาม มีความหลากหลายทางชีวภาพ และมีอัตราการปกคลุมของพืชพรรณสูงกว่าพื้นที่เกษตรกรรมทั่วไปมาก ดังนั้น จึงควรผสมผสานการปกป้องระบบนิเวศทางวัฒนธรรมของชายจีนแคะเข้ากับการใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม

(6) สร้างสะพานเที่ยวชมสวนผักและผลไม้ที่มีลักษณะเฉพาะ

หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลได้เรียนรู้จากเทศมณฑลต้าผู่ เมืองเหมยโจว เพื่อสร้าง “เส้นทางส้มโอสีทอง” (รูปที่ 10) เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนและการชมวิวทิวทัศน์ โดยมีการวางแผนที่จะสร้างร้านอาหาร โรงแรม สถานบันเทิง และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รอบ ๆ เส้นทางการท่องเที่ยวส้มโอทองคำ ดังนั้น นักท่องเที่ยวไม่เพียงแต่จะได้รับความผ่อนคลายทางสายตาและทางจิตวิญญาณระหว่างการเที่ยวชม แต่ยังเลือกเก็บส้มโอสีทองจากต้น และช่วยประชาสัมพันธ์ส่งเสริมส้มโอสีทองของเหมยโจว ต้นส้มโอสีทองมีความได้เปรียบตรงที่เขียวชอุ่มตลอดทั้งปี จึงสามารถใช้พื้นที่เปิดโล่งขนาดใหญ่และพื้นที่ว่างเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงการเกษตรแบบสามมิติได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังสามารถปลูกหญ้าใต้ต้นส้มโอสีทอง และใช้หญ้าเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร แกะ และปลา อีกทั้งสวนส้มโอทองยังสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมร่มรื่นให้กับสัตว์ปีก ไก่และเป็ด จึงสามารถ เพิ่มผลผลิตไข่ได้เป็นอย่างดี นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสามารถตกปลาที่สระน้ำได้ตามอัธยาศัย และยังสามารถ ให้อาหารกับสัตว์ปีก นอกจากนี้ ยังสามารถรวบรวมมูลของสัตว์ปีกและปศุสัตว์เพื่อนำไปใส่เป็นปุ๋ยให้กับต้นส้มโอทอง ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เกิดเป็นวัฏจักรที่ยั่งยืน ที่ประกอบด้วย “ต้นส้มโอทอง - หญ้า - สัตว์ปีกและปศุสัตว์ - มูลสัตว์ – ต้นส้มโอสีทอง” ในขณะเดียวกัน รัฐบาลท้องถิ่นควรเพิ่มการลงทุนด้านการศึกษา และค่อย ๆ สร้างระบบการฝึกอบรมเทคโนโลยีการเกษตรที่ประกอบด้วยหลายระดับ หลายช่องทาง และหลายรูปแบบ โดยควรมีการผสมผสานความรู้ของช่างและเกษตรกร และควรฝึกอบรมเทคนิคการปลูกส้มโอทอง ให้กับเกษตรกร

รูปที่ 10 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ “เส้นทางส้มโอสีทอง” ในเทศมณฑลต้าผู่ เมืองเหมยโจว [31]

สรุป

องค์ประกอบศิลป์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว เนื่องจากสามารถเพิ่มความน่าดึงดูดใจให้กับการท่องเที่ยว ส่งเสริมการถ่ายทอดและการแสดงมรดก ทางวัฒนธรรม สร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใคร ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วม และปฏิสัมพันธ์ของชุมชน นอกจากนี้ การผสมผสานองค์ประกอบศิลป์ยังช่วยเสริมเสน่ห์ทางวัฒนธรรมและความอยู่รอดให้กับการพัฒนาหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวอีกด้วย

(1) ยกระดับแหล่งท่องเที่ยว: การผสมผสานองค์ประกอบศิลป์สามารถเพิ่มความน่าดึงดูดใจให้กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว การติดตั้งงานศิลปะและภูมิทัศน์ที่ได้รับการออกแบบ มาเป็นอย่างดี นิทรรศการศิลปะและศิลปะการแสดง และกิจกรรมอื่น ๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชม และสัมผัสประสบการณ์ อีกทั้งยังช่วยเสริมรายละเอียดและความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยว และเพิ่มเวลา การเข้าพักและความตั้งใจในการบริโภคของนักท่องเที่ยว

(2) การสืบทอดและการแสดงมรดกทางวัฒนธรรม: องค์ประกอบศิลป์มีส่วนช่วยในการสืบทอดและการแสดงมรดกทางวัฒนธรรมอันยาวนานของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว โดยผู้มาเยือนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว ผ่านศิลปะการแสดง การผลิตงานฝีมือ และนิทรรศการทางวัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยในการปกป้องและสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม และเพิ่มการรับรู้ถึงเอกลักษณ์ของชุมชนและเพิ่มความน่าดึงดูดใจให้กับวัฒนธรรมท้องถิ่น

(3) การสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใคร: การประยุกต์ใช้องค์ประกอบศิลป์สามารถสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใครให้กับนักท่องเที่ยว โดยการจัดพื้นที่จัดแสดงงานศิลปะการสร้างพื้นที่ จัดแสดงงานศิลปะ และการจัดศิลปะการแสดง จะทำให้นักท่องเที่ยวได้ดื่มด่ำกับสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยบรรยากาศศิลปะและสัมผัสได้ถึงเสน่ห์และเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประสบการณ์ที่ไม่เหมือนใครนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากเที่ยวชมวิวทิวทัศน์เท่านั้น แต่ยังแสดงถึงวัฒนธรรมและเสียงสะท้อนทางอารมณ์อีกด้วย

(4) การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ : การบูรณาการองค์ประกอบศิลป์สามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของ หมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว โดยการจัดกิจกรรมศิลปะและการขายผลงานศิลปะสามารถนำรายได้และโอกาสการจ้างงาน ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มพลังให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว องค์ประกอบศิลป์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว สร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนใคร และเพิ่มเสน่ห์ให้กับสถานที่ท่องเที่ยว โดยจากการศึกษาบทบาทขององค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

(1) การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม : เหมยโจวเป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมากมาย และ งานศิลปะสามารถแสดงถึงประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรมของเหมยโจวได้เป็นอย่างดี องค์ประกอบศิลป์ เหล่านี้ ได้แก่ ดนตรีแบบดั้งเดิม การเต้นรำ ละคร ภาพวาด และศิลปะรูปแบบอื่น ๆ และการแสดงผลงานศิลปะเหล่านี้ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าใจวัฒนธรรมของเหมยโจว และส่งเสริมการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้

(2) ประสบการณ์การเที่ยวชม: องค์ประกอบศิลป์สามารถมอบประสบการณ์การเที่ยวชมที่ไม่เหมือนใครให้กับนักท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น การติดตั้งผลงานศิลปะหรือประติมากรรมภูมิทัศน์ในจุดชมวิวของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล ไม่เพียงเพิ่มคุณค่าให้กับจุดชมวิวเท่านั้น แต่ยังทำให้นักท่องเที่ยวได้เพลิดเพลินกับศิลปะอีกด้วย ในขณะเดียวกัน จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า ศิลปะการแสดงบางอย่าง เช่น การแสดงดนตรีและการเต้นรำพื้นบ้าน และงานฝีมือพิเศษ ก็สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วมได้เช่นกัน และยังเพิ่มปฏิสัมพันธ์และความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมได้เป็นอย่างดี

(3) การส่งเสริมการท่องเที่ยว: องค์ประกอบศิลป์เป็นเครื่องมือที่ดีในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และด้วยการเผยแพร่ผลงานศิลปะ จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวกันมากขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์และช่องทางอื่น ๆ เพื่อผสมผสานองค์ประกอบศิลป์เข้ากับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์ ดึงดูดนักท่องเที่ยว และเพิ่มการมองเห็นและชื่อเสียงให้กับจุดชมวิวภายในพื้นที่

(4) การปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิม: องค์ประกอบศิลป์สามารถใช้เป็นแรงผลักดันในการปกป้องและสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว ผ่านการสร้างสรรค์และแสดงผลงานศิลปะ นอกจากนี้ ศิลปินสามารถผสมผสานองค์ประกอบของวัฒนธรรมดั้งเดิมเข้ากับศิลปะสมัยใหม่ เพื่อให้มีความร่วมสมัยและทันสมัยมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ดึงดูดความสนใจของคนหนุ่มสาวและสร้างการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมดั้งเดิม

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบศิลป์มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเล ในเหมยโจว เนื่องจากสามารถเสริมสร้างประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ส่งเสริมผลกระทบของการส่งเสริมการท่องเที่ยวและปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิม ดังนั้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวจึงควรใช้ศักยภาพขององค์ประกอบศิลป์อย่างเต็มที่เพื่อให้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่โดดเด่นและน่าดึงดูดยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

โดยทั่วไปแล้ว องค์ประกอบศิลป์มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว เนื่องจากสามารถยกระดับประสบการณ์การเดินทางของนักท่องเที่ยว ถ่ายทอดลักษณะทางวัฒนธรรมของเหมยโจว ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และส่งเสริมผลกระทบของการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิม และแม้ว่าจะมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ระดับการพึ่งพา การจัดหาทรัพยากร ความต้องการของตลาด การคุ้มครองทางวัฒนธรรมและการพิจารณามรดก แต่องค์ประกอบศิลป์ ยังคงเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจว

ในการศึกษาในอนาคตควรมีการอภิปรายเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้ ประการแรก การควบคุมความเสี่ยง วิธีการควบคุมความเสี่ยงขององค์ประกอบศิลป์อย่างสมเหตุสมผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และประเพณีพื้นบ้าน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการแสดงออกถึงองค์ประกอบศิลป์ และมีจรรยาบรรณทางศิลปะและความรับผิดชอบต่อสังคม ประการที่สองคือการวิจัยตลาดผ่านการวิจัยตลาดเพื่อทำความเข้าใจความต้องการและการยอมรับองค์ประกอบศิลป์ของนักท่องเที่ยว การวางแผนและการนำมาใช้อย่างมีเป้าหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าองค์ประกอบศิลป์สอดคล้องกับตลาดเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ประการที่สามคือการประเมินผลกระทบ ซึ่งประเมินผลกระทบของจุดชมวิว ที่มีการใช้องค์ประกอบศิลป์ รวมถึงตัวชี้วัดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยว ฯลฯ ประเมินบทบาทและประโยชน์ที่แท้จริงขององค์ประกอบศิลป์ และให้คำแนะนำและสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับการพัฒนาในอนาคต ประการที่สี่คือแนวปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรมเพื่อกระตุ้นการสร้างสรรค์งานศิลปะและนวัตกรรม สำรวจวิธีการผสมผสานศิลปะแบบดั้งเดิมเข้ากับเทคโนโลยี

สมัยใหม่ และสร้างองค์ประกอบศิลป์ ที่น่าสนใจ มีสไตล์ และมีการโต้ตอบมากขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยและทำการสำรวจเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงบทบาทและผลกระทบขององค์ประกอบศิลป์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวอย่างต่อเนื่อง และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในหมู่บ้านชาวจีนโพ้นทะเลในเหมยโจวไปสู่ทิศทางที่มีความหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ และยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Wei Shaobin, Li Hangfei. [J] Analysis of settlement forms and influencing factors in Hakka rural areas: A case study of overseas Chinese village, Nankou Town, Meixian District. Research of Yunnan Geographical Environment, 2018, 30(1): 7.DOI:CNKI:SUN: YNDL.0.2018-01-003.

Sun Ying, Xiao Dawei, & Wang Yushun. (2014). Deconstruction and protection of cultural and historical space in Hakka Ancient villages -- A case study of overseas Chinese village in Meixian County. Architectural Journal (S1), 5.

Wang Zhiru, & Luo Y. (2018). Study on protection and renewal of Traditional villages driven by conference events -- A case study of overseas Chinese village in Meixian District, Guangdong Province. Urban Housing, 25(12), 6.

Duan Y. (2014). Transnational network and overseas Chinese Village in East Guangdong in Social change: A case study of Nankou Overseas Chinese Village in Meixian County. International Journal of Chinese Studies, 6(01), 19-40.]

Yang Grassland, & Tang Linzhen. (2012). Exploring "Hakka House Museum" in overseas Chinese village, Meixian County, Guangdong Province. Yan Huang World (7), 1.

Luo D Y. (2001). Investigation and analysis of Hakka Dragon House in overseas Chinese village, Meixian County, Guangdong Province. International Seminar on Architecture and Regional Culture and Annual Conference of Architectural Society of China.

Huang W J. (2013). Developing Rural Cultural tourism and Promoting the development of Rural cultural industry -- Taking overseas Chinese village in Nankou Town of Meixian County to build a brand of "Chinese Ancient Village" as an example. Popular Literature and Art: Academic Edition (12),1.

Xie Xiaokang. Some Questions on "the First Hakka Ancient Village in the World" -- the past, present and future of overseas Chinese village [J]. Journal of Hakka Studies, 2012(1):9.

Wang Heng, Luo Yin. An analysis of interactive and experiential landscape construction in traditional villages -- Practice of village landscape construction in overseas Chinese villages [J]. Urban housing, 2018, 25 (12) : 4. DOI: CNKI: SUN: CSZZ. 0.2018-12-008.

Wang Zhiru, Luo Yin. Exploring the road of rural revitalization based on conference events: A case study of overseas Chinese village in Meixian District, Guangdong Province [J]. Construction of small towns, 2018 (7) : 7. DOI: CNKI: SUN: XCJS. 0.2018-07-003.

Wang Z R. "Slow travel system" helps the revitalization of traditional villages: A case study of the protection and development of overseas Chinese village in Meixian District, Meizhou City, Guangdong Province [J]. The Chinese local-style dwelling houses, 2019 (2) : 6. DOI: CNKI: SUN: MJSX. 0.2019-02-010.

Xiao W P. (2018). overseas Chinese village, Nankou Town, Meixian District. Hakka Cultural Museum (2),6.

TANG Lin. Current Situation and Reflection on the reuse of Hakka residential buildings in Meizhou [J]. Architectural Knowledge: Academic Journal, 2014(B02):2.

Zhong Minli. A Study on cross-domain Life of Overseas Chinese Families in Meizhou during the Republic of China. (Doctoral dissertation, Nanchang University).

Xie T. (2017). A study on the reuse of historic buildings in ancient villages in Meizhou City -- A case study of Nanhua Youlu. (Doctoral dissertation, Guangdong University of Technology).

Zhou D M, & Duan Y. (2019). Overseas Chinese, Qiaoxiang and Weilong House -- Field investigation in overseas Chinese village, Nankou, Meizhou. Ethnic Arts (5), 9.

Cheng Jianjun. (2011). The Guest family in the House of Weiwu. Nanfang Architecture, 000(005), 81-88.]

Wu Jing, Wang Yuting, & Luo Chuchu. (2012). The status quo and development strategy of conservation and development of Hakka Wai Dragon House in Lingnan -- an investigation centered on overseas Chinese village in Meizhou City. Science and Technology Information (32), 2.

Sun Y, Xiao D W, & Wang Y S. (2015). Spatial syntax analysis of traditional villages: A case study of Hakka in Meizhou. Urban Development Research (5), 8.]

Tang L. (2012). Research on the reuse of Hakka residential historical buildings in Meizhou. (Doctoral dissertation, South China University of Technology).

Duan Y. (2014). Transnational network in Social change and overseas Chinese Village in East Guangdong: A case study of Nankou Overseas Chinese Village in Meixian County. International Journal of Chinese Studies, 6(01), 19-40.]

Sun H F, & Su X. (2019). A case study on the language life of "left-behind children in foreign countries". A report on Language life in China.

Wang J H. (2004). Policy and planning of urban historical and cultural heritage protection. Urban Planning Review, 28(10), 6.]

Kahe Y. (2021). Hakka Architecture and Cultural heritage Protection from the perspective of Landscape Anthropology. (2013-4), 55-60.

Guan W F, & Gao N. (2023). A brief discussion on the "restoration and representation" of urban archeological sites. Urban Development Research, 30(1), 5.]

Zhang W L, & Li Y Z. (2018). Differentiated protection and utilization of land functions in historical and cultural villages and towns -- A case study of overseas Chinese village in Meizhou, Guangdong Province. Journal of Nanjing University of Aeronautics and Astronautics: Social Sciences Edition, 20(2), 8.]

Meizhou city of China's most typical hakka dwellings, Available online: http://dfz.gd.gov.cn/zjgd/content/post_3143328.html (accessed on May 2, 2023)

Hou H Z. (2011). A brief discussion on the historical status of waterwheel kiln in Meixian County in Tang Dynasty. Hakka Cultural Museum (1), 4.

Li Bing, & LIbing. (2008). The development of Hakka cultural tourism resources in Meizhou. Areal Research and Development, 27(4), 86-88.]

Meizhou Luhu Mountain lake scenery, fairy tale romantic spring scenery is especially charming, Available online: https://baijiahao.baidu.com/s?id=1664732312897821840&wfr=spider&for=pc, (accessed on July 8, 2023)
The first China farmers harvest festival, guangdong meizhou at the venue, Available online: https://www.sohu.com/a/255641896_100024329, (accessed on June 7, 2023)

การสร้างความรู้จากวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีนเพื่อการจัดการศิลปะปัจจุบันภายใต้ความมั่นใจทางวัฒนธรรม

The Enlightenment of Chinese Excellent Traditional Culture to Current Art Management under the Background of Cultural Confidence

ชุยเฮา และ พิชัย สดภิบาล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Cuihao and Pichai Sodbhiban
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การสร้างความมั่นใจในตัวของวัฒนธรรม เป็นเป้าหมายระดับสูงของประเทศจีนปัจจุบัน และยังเป็นภารกิจและภาระหน้าที่ทางประวัติศาสตร์ของประชาชนจีนสมัยใหม่ ทุกอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมและศิลปะในประเทศจีน รวมถึงการจัดการศิลปะต้องดำเนินการในแง่มุมของการสร้างความมั่นใจในทางวัฒนาธรรม บทความนี้ใช้ความมั่นใจในตัวของวัฒนธรรมเป็นหลักการและมาตรฐานในการคัดกรองวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยม ของจีนและชุดปรัชญาแห่งจิตใจของ หยางหมิง และแนวคิดของ โมฮิสต์ เป็นพื้นฐานทางทฤษฎีและคำแนะนำทางการปฏิบัติของการจัดการศิลปะ การจัดการศิลปะมุ่งเน้นไปที่โอกาสและความท้าทายของการจัดการศิลปะของ จีนสมัยใหม่โดยใช้กลยุทธ์การจัดการเป็นหลัก การวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์ที่ยากลำบากและการใช้ข้อเสนอ ที่เกี่ยวข้องของจิตวิญญาณของ หยางหมิง และแนวคิดของ โมฮิสต์ โดยเน้นแนวคิดการจัดการโมเดลการจัดการและวิธีการการจัดการเพื่อปรับปรุงกลยุติธรรมการจัดการของศิลปะสมัยใหม่ของจีน การวิจัยนี้จะไม่เพียง แต่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศิลปะสมัยใหม่ของจีนและการเติบโตของศิลปินรุ่นใหม่ แต่ยังช่วยให้การพัฒนาและการปรับปรุง การจัดการศิลปะเพราะมันตอบสนองการพัฒนาของยุคและความต้องการของสังคม โดยสรุปแล้วการสร้างความรู้ของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีนเพื่อการจัดการศิลปะปัจจุบันสามารถมุ่งเน้นในแนวคิดการจัดการโมเดล การจัดการ และวิธีการการจัดการของการบริหารงานศิลปะ ทั้งสามด้านนี้สามารถดำเนินการได้ โดยใช้แนวคิดการจัดการศิลปะ ต่างประเทศแนวคลาสสิกมาสร้างเส้นทางการจัดการงานศิลปะใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของจีน

คำสำคัญ: จีนร่วมสมัย; การจัดการงานศิลปะ กลยุทธ์การจัดการ ปรัชญาแห่งจิตใจของหยางหมิง แนวคิดโมฮิสต์

---

* วันที่รับบทความ : 12 ตุลาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 30 ตุลาคม 2566
Received: October 12 2023; Revised: October 28 2023; Accepted: October 30 2023

Abstracts

The construction of cultural self-confidence is the theme and top-level design of the current China, and it is also the historical mission and responsibility of contemporary Chinese people.In this context, all cultural and artistic industries in China, including art management, are bound to proceed in the context of building cultural self-confidence.This article uses cultural self-confidence as the principle and standard to screen China's excellent traditional culture, and excavates Yangming's philosophy of mind and Mohist school as the theoretical basis and practical guidance of art management.Specifically, Yangming's ideas of "mind is reason", "conscience", "unity of knowledge and action" and "refinement in the world" and the ideas of "non-aggression", "universal love", "advocating the virtuous" and "saving use" of the Mohist School of Mind are compared. Benchmark art management.Focusing on the opportunities and challenges of contemporary Chinese art management, taking management strategies as the core, analyzing the causes of the predicament and using the relevant propositions of Yangming's philosophy of mind and the Mohist school, focusing on management concepts, management models, and management methods, to improve contemporary Chinese art Managed management strategy.The research and practice of this article will not only contribute to the development of contemporary Chinese art and the growth of young artists, but also enable the development and improvement of art management itself because it meets the development of the times and social needs.

Keywords: Contemporary China; Art Management; Management Strategy; Yangming's Philosophy of Mind; Mohist Thought

บทนำ

การจัดการศิลปะในประเทศจีนสมัยใหม่ เริ่มต้นเมื่อเร็ว ๆ นี้และภายใต้พื้นฐานของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและพื้นฐานการพัฒนาของอุตสาหกรรมของตัวเอง มีความยากลำบากมากในการจัดการศิลปะ แนวโน้มของการจัดการศิลปะของจีนในเวลานี้ คือการพัฒนาทั้งอย่างเป็นทางการและด้านส่วนตัวในเวลาเดียวกัน การจัดการศิลปะอย่างเป็นทางการค่อนข้างมีระบบและมีประโยชน์ทางสังคมที่ดี แต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยตรงที่สร้างขึ้นโดยกลุ่มศิลปินภายใต้การจัดการของพวกเขายังมีขนาดเล็กมาก ส่วนการจัดการงานศิลปะท้องถิ่นส่วนใหญ่ ดำเนินคล้ายกัน คือสามารถสร้างประโยชน์ทางศิลปะให้กับศิลปินไม่กี่คน สถานะการจัดการศิลปะในประเทศจีน ในปัจจุบันเป็นดังนี้ :

อุตสาหกรรมศิลปะกำลังเติบโต แต่ขาดการจัดการศิลปะที่เหมาะสม

หลังจากมากกว่า 40 ปีของการพัฒนาในประเทศจีน ปัจจุบันเศรษฐกิจและวัฒนธรรมได้ประสบความสำเร็จอย่างมาก สามารถพูดได้ว่าอุตสาหกรรมศิลปะกำลังเจริญเติบโตและเจริญรุ่งเรือง แต่การจัดการศิลปะที่เหมาะสมนั้นยังขาดใน 40 ปีที่ผ่านมามุ่งเน้นไปที่การสร้างนโยบายการก่อสร้างแพลตฟอร์มการศึกษาและการสอน ฯลฯ ยังขาดการจัดการในตลาดศิลปะ การวางแผนศิลปะ และการขายงานศิลปะ สิ่งนี้ทำให้ศิลปินแต่ละคนขึ้นอยู่กับความพยายามของตนเองในการขายศิลปะ

ปัญหาการจัดการศิลปะที่เด่นชัด แต่ยังขาดการปรับปรุงพัฒนา

ปัจจุบันปัญหาการจัดการศิลปะในประเทศจีนค่อนข้างเด่นชัด ส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การขาดการจัดการของตลาดศิลปะซึ่งสะท้อนออกมาโดยเฉพาะในแนวคิดการจัดการ รูปแบบการจัดการและวิธีการการจัดการ โดยยังขาดวิธีการปรับปรุงแก้ไขที่มีประสิทธิภาพและกลยุทธ์การจัดการ ในประเทศจีนสมัยใหม่ การสร้างความมั่นใจ ในตัวของวัฒนธรรมเป็นประเด็นหลักของยุคนี้ มีความจำเป็นทางประวัติศาสตร์ ข้อเสนอของความมั่นใจในตัวของวัฒนธรรมไม่เพียงแต่เป็นความต้องการโดยวัตถุประสงค์ของการพัฒนาของยุค และความก้าวหน้าของสังคม แต่ยังเป็นภารกิจและความรับผิดชอบทางประวัติศาสตร์ของประชาชนจีนสมัยใหม่ ด้วยการสร้างความมั่นใจในตัวของวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานและเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในประเทศจีนสมัยใหม่ รวมถึงการจัดการศิลปะ จะมีความมั่นใจทางวัฒนธรรม มีสองแนวคิดหลักที่เฉพาะเจาะจงในการสร้างความมั่นใจในทางวัฒนธรรม หนึ่งคือการยึดติดกับเอกสารทางทฤษฎีและเอกสารประวัติศาสตร์ และสอง คือการเจาะลึกเข้าไปในวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีน ทั้งสองแนวคิดนี้ขึ้นอยู่กับหลักการและพื้นฐานของการรักษาและพัฒนาสังคมที่มีลักษณะพิเศษ ของจีน การวิจัยนี้ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การศึกษาเชิงลึกเนื้อหาของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมของจีนที่ตอบสนองการพัฒนาของเวลาและความต้องการทางสังคมภายใต้ความมั่นใจในตัวของวัฒนธรรมและใช้มันในการวิจัยและการปฏิบัติของการจัดการศิลปะ

ความสำคัญทางวิชาการ เพื่อสำรวจกลยุทธ์การจัดการศิลปะที่เหมาะสมกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจปัจจุบันของจีน และความต้องการทางสังคมที่แท้จริงและเพื่อปรับปรุงการก่อสร้างตนเองของการจัดการงานศิลปะ

ความสำคัญทางสังคม มีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นใจในวัฒนธรรมของจีนสมัยใหม่และค้นคว้าองค์ประกอบที่เป็นประโยชน์ของวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมที่เหมาะสำหรับการพัฒนาของยุคจีนใหม่และความก้าวหน้า ทางสังคม ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพศิลปะและการเติบโตของศิลปินโดยเฉพาะศิลปินรุ่นใหม่

ความสำคัญทางเศรษฐกิจ ปรับปรุงการจัดการศิลปะในประเทศจีนสมัยใหม่ และส่งเสริมการปรับปรุง ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมศิลปะผ่านการพัฒนาแนวคิดการจัดการโมเดลการจัดการและวิธีการการจัดการ

ภาพที่ 1 Scope of this paper

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อค้นพบปัญหาที่มีอยู่ในกลยุทธ์การจัดการการจัดการศิลปะของจีนสมัยใหม่

2. วิเคราะห์เหตุผลของการก่อตัวของปัญหาในการจัดการศิลปะของจีนในปัจจุบันในแง่มุมของกลยุทธ์การจัดการ โดยเฉพาะข้อจำกัด

3. ปรับปรุงการปฏิบัติการการจัดการศิลปะของจีนในปัจจุบันในแง่ของกลยุทธ์การจัดการเริ่มต้นด้วยแนวคิด รูปแบบและวิธีการ

ระเบียบวิธีวิจัย

หัวข้อการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ โดยเน้นความครอบคลุมและระบบของวิธีการวิจัยใช้วิธีวิจัยสามวิธีหลัก ได้แก่ "วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ", "วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ" และ "วิธีการวิจัยระหว่างสาขา" โดยนำข้อดีของสามประเภทของวิธีการวิจัยเหล่านี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการวิจัยนี้

การประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณสะท้อนให้เห็นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพสะท้อนในการสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถามและแง่มุมอื่น ๆ

การประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยระหว่างสาขาสะท้อนให้เห็นในวิธีการจัดการศิลปะ วิธีการขาย วิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์และอื่น ๆ เริ่มต้นด้วยการใช้การสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์การวิจัยอย่างมีระบบ สุดท้ายใช้วิธีการจัดการศิลปะ วิธีการขาย วิธีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และอื่น ๆ ฯลฯ เพื่อทำการสร้างระบบ รูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีรูปแบบการบริหารและวิธีการจัดการเป็นหลัก

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์กลยุทธ์การจัดการของศิลปะจีนสมัยใหม่

ปัญหาของกลยุทธ์การจัดการ ในการจัดการศิลปะของประเทศจีนส่วนใหญ่สะท้อนออกมาในแนวคิดการจัดการ รูปแบบการจัดการและวิธีการการจัดการ การวิเคราะห์และการวิจัยเกี่ยวกับสามประเด็นเหล่านี้ จะช่วยให้เข้าใจการขาดกลยุทธ์การจัดการในการจัดการศิลปะของจีนในปัจจุบันเพื่อให้การปรับปรุงที่ดีขึ้นและความสมบูรณ์แบบ

1. การวิเคราะห์ปัญหาในปรัชญาการจัดการ

1.1 ไม่คุ้นเคยกับการใช้แนวคิดต่างประเทศ

กลยุทธ์การจัดการศิลปะต่างประเทศ มุ่งเน้นไปที่องค์กรและการตลาด รวมทั้งเน้นการจัดการตัวเอง ของศิลปิน กลยุทธ์การจัดการศิลปะในต่างประเทศ เน้นบทบาทของสถาบันศิลปะและศิลปินแต่ละคน อย่างไรก็ตามตามเงื่อนไขของประเทศจีน การใช้กลยุทธ์การจัดการศิลปะไม่สามารถคัดลอกได้จากแนวคิดและพฤติกรรมต่างประเทศอย่างสมบูรณ์ หลายทศวรรษของการศึกษาและการวิจัย จีนได้เสร็จสิ้นการศึกษาอย่างมีระบบตามแนวคิดขั้นสูงของต่างประเทศในเรื่องการจัดการศิลปะ และมีผลการวิจัยทางทฤษฎีที่มีค่าหลายงานวิจัย ได้ปรากฏขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อเผชิญกับการปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องในตลาดศิลปะ การจัดการยังคงขาดการปฏิบัติการการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

1.2 อุปสรรคในการศึกษาและการเลือกใช้แนวคิด

การตัดสินใจเลือกใช้กลยุทธ์การจัดการศิลปะของจีนปัจจุบันซึ่งเหมาะกับเงื่อนไขของประเทศจีนและสอดคล้องกับพื้นฐานเศรษฐกิจปัจจุบันยังไม่ได้ปรากฏขึ้น ในแง่มุมนี้การจัดการศิลปะของจีนในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นสถาบันวิชาการ สถาบันการจัดการทุกระดับหรือศิลปินแต่ละคนกำลังค้นหาและพยายามหากลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด

2. การวิเคราะห์ปัญหาในโหมดการจัดการ

2.1 โมเดลการจัดการแบบคลาสสิกไม่สามารถบรรลุประสิทธิภาพได้

แบบจำลองคลาสสิกของการจัดการศิลปะในต่างประเทศส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้โดยองค์กร หรือองค์กรข้อได้เปรียบของโมเดลการจัดการนี้คือมันเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดกับตลาดและสามารถตัดสินความกล้าหาญ ของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพและปรับกลยุทธ์การจัดการศิลปะยิ่งไปกว่านั้น โหมดการจัดการที่มุ่งเน้นไปที่องค์กร หรือมุ่งหน้าไปสู่องค์กร ยังมีประโยชน์ต่อการแบ่งปันเงินในเวลาที่เหมาะสมและใช้เงินได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ตามโมเดลการจัดการองค์กรหรือองค์กรนี้ไม่ได้เป็นหลักในประเทศจีนในขณะนี้ หรือมันไม่ได้เล่นบทบาทสำคัญ เหตุผลหลักของเรื่องนี้คือการพัฒนาประวัติศาสตร์ของตลาดศิลปะของจีนในปัจจุบันยังอยู่ในช่วงแรกและมีความไม่แน่ใจมากมายในแง่มุมนี้ โมเดลการจัดการของบริษัท หรือการจัดการที่เป็นบริษัท มี

ความเสี่ยงอย่างมาก สำหรับเงินทุนที่ลงทุน และค่าใช้จ่ายในการจัดการก็สูงมากเช่นกันในที่สุดมันจะล้มเหลว เพราะมันไม่สามารถได้รับประโยชน์หรือไม่สามารถบรรลุผลประโยชน์ในระยะยาวได้

2.2 รูปแบบการจัดการที่เป็นนวัตกรรมไม่ได้พิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอ

รูปแบบการจัดการศิลปะในต่างประเทศ ถูกกำหนดขึ้นโดยองค์กร หรือสถาบัน ข้อดีของรูปแบบการจัดการนี้คือ สามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามตลาดศิลปะ ซึ่งจำเป็นต้องจัดหาต้นทุนและใช้ต้นทุนได้อย่างเหมาะสม แต่รูปแบบวิธีการนี้ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในประเทศจีนในขณะนี้ได้ ที่ตลาดศิลปะยังมีความผันผวน และ รูปแบบที่การจัดการศิลปะขึ้นกับองค์กรหรือสถาบันนั้นมีความเสี่ยงสูง และมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการที่สูง เช่นกัน

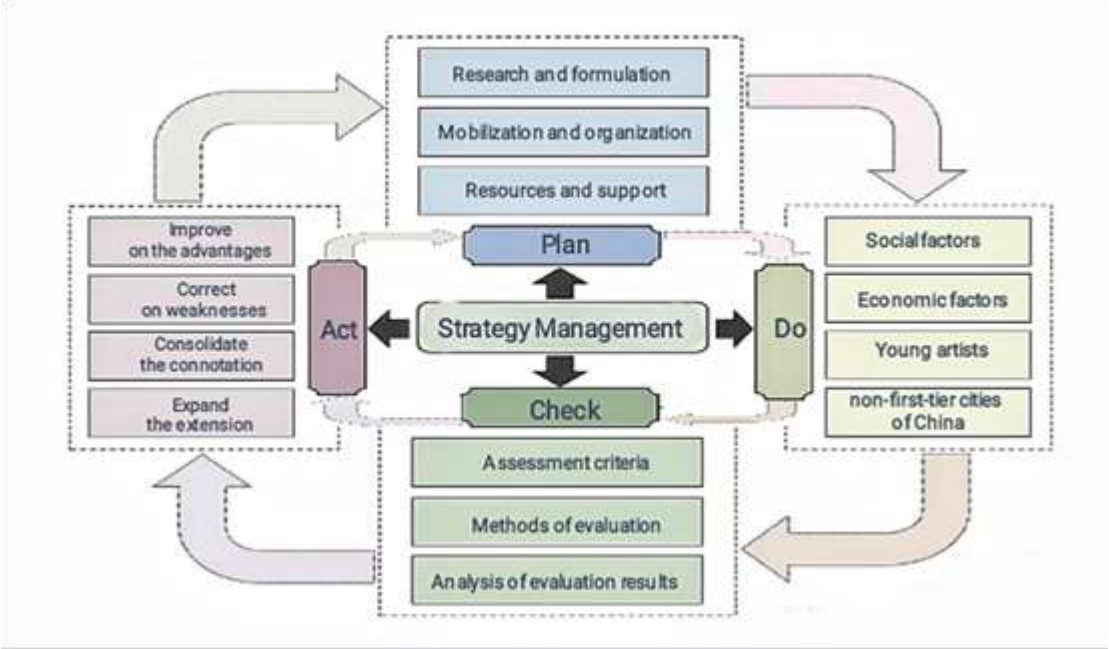
3. การวิเคราะห์ปัญหาของวิธีการจัดการ

3.1 วิธีการการจัดการแบบดั้งเดิมไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ซับซ้อน

วิธีการการจัดการแบบดั้งเดิม เช่น วิธีการวิจัยตลาด วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ วิธีการขายเชิงพาณิชย์ ฯลฯ เผชิญหน้ากับความซับซ้อนของเศรษฐกิจในภูมิภาค ความเป็นตัวตนทางวัฒนธรรม การศึกษาสุนทรียศาสตร์ ความต้องการของสังคมเป็นต้น ในปัจจุบันประเทศจีน อยู่ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ จึงเป็นเรื่องยาก ที่จะนำวิธีการแบบดั้งเดิมนี้ไปใช้โดยตรง ความซับซ้อนของสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้วิธีการจัดการแบบดั้งเดิมขาดความเหมาะสม ดังนั้นจึงไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างราบรื่น

3.2 วิธีการการจัดการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ไม่มีประสิทธิภาพ

มีความพยายามและแนวคิดมากมายในการนำนวัตกรรมและการค้นพบใหม่ของวิธีการจัดการศิลปะมาใช้ แต่อย่างไรก็ตามยังคงพบปัญหาการขาดข้อมูลในทางปฏิบัติ และข้อมูลที่ไม่มีประสิทธิภาพ แนวคิดส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในระดับของการสนทนาพูดคุยกันในทางทฤษฎี

แผนภาพที่ 2 การวางแผนฝึกปฏิบัติการจัดการศิลปะตามแนวคิด PDCA

บทสรุป

1. การปรับปรุงแนวคิดการจัดการศิลปะ

1.1 การเปิดเผยแนวคิดการจัดการต่างประเทศ

การจัดการศิลปะของจีนสามารถเรียนรู้จากแนวคิดการจัดการศิลปะของต่างประเทศได้หลายแง่มุมของโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการตลาดศิลปะ เช่น การจัดการองค์กร การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ของตลาด ฯลฯ การจัดการองค์กรในแบบต่างประเทศ สามารถนำมาต่อยอดในมุมมองทางวัฒนธรรมของจีนได้ในแง่ของการเสริมสร้างจิตใจ แนวคิด"สติปัญญา" ของปรัชญาจิตวิญญาณของหยางหมิง โดยบนพื้นฐานของการตั้งเป้าหมายที่กำหนด และให้ความสำคัญกับการตระหนักรู้ตัวเอง (self-consciousness) และการรู้การกระทำของตัวเอง (self-action) โดยมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน

1.2 การปฏิบัติตามแนวคิดการจัดการของต่างประเทศที่มีคุณลักษณะแบบจีน

มุ่งเน้นไปที่การวิจัยและการอ้างอิงของประเพณีที่ยอดเยี่ยมของประเทศจีนและสร้างแนวคิดการจัดการ ศิลปะที่มีคุณลักษณะของจีนตามปรัชญาจิตวิญญาณของหยางหมิง และ แนวคิดของโมฮิสต์

1.2.1 งดใช้แนวคิดการจัดการที่เข้มงวด เช่น การลดค่าจ้างและการลงโทษแบบปรับเงินเดือน ระมัดระวังในการใช้ความยุติธรรม ใช้วิธีการการจัดการศิลปะที่มีหลักการของการพัฒนาบุคคลากรและความสำเร็จ ในอาชีพที่ในระดับมืออาชีพ

1.2.2 บริหารจัดการตามความเป็นจริง และยึดมั่นในความคิดของผู้นำในการคิดเชิงเหตุผลและการตัดสิน ที่สมเหตุสมผล ไม่ละเมิดหลักการการจัดการเพราะความชอบส่วนตัวหรือกฎของตลาดอันเนื่องจากความแข็งแกร่ง ขององค์กร ไม่ควรจะประเมินตัวเองต่ำในตอนแรกของการก่อตั้งองค์กร และองค์กรไม่ควรเย่อหยิ่งหลังจากประสบความสำเร็จ

1.2.3 บริหารจัดการองค์กรด้วยทีมมืออาชีพและการสร้างทีมทำงานเป็นหลัก ซึ่งนอกจากจะทำให้เป้าหมายขององค์กรชัดเจนขึ้น ยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการได้มากอีกด้วย

1.2.4 การประเมินผลการจัดการ ดูได้จากความสำเร็จขององค์กร ในการพัฒนาที่ดีขององค์กรและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของที่จัดการ หลอมรวมตัวการจัดการ ผู้จัดการ และองค์กรเองเข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียว

2. การปรับปรุงรูปแบบการจัดการ

2.1 การปรับปรุงรูปแบบการจัดการแบบดั้งเดิม

รูปแบบการจัดการศิลปะแบบดั้งเดิมเน้นการพาณิชย์ การดำเนินธุรกิจและแม้แต่การสร้างทุนซึ่งเป็นพฤติกรรมการค้าที่มักจะลืมคุณสมบัติที่แท้จริงของการจัดการศิลปะ ไม่สนใจคุณสมบัติของความเป็นมืออาชีพและบุคลิกภาพของศิลปิน และขัดแย้งกับกฎหมายทางศิลปะซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางศิลปะและตัวศิลปิน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงของรูปแบบการจัดการศิลปะแบบดั้งเดิมจึงเป็นภารกิจหลักที่สำคัญและเร่งด่วน

2.1.1 การพาณิชย์แบบเดิม มักจะลืมคุณสมบัติของการจัดการศิลปะ การใช้แนวคิด "รักสากล" ของโมฮิสต์สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ แนวคิดของ "รักสากล" ไม่ใช่แค่การดูแลกัน แต่ยังเน้นเรื่องการสร้างประโยชน์ร่วมกันสำหรับทั้งสองฝ่าย แนวคิดของ "ความรักสากล" ที่มุ่งเน้นการพัฒนาร่วมกันของทั้งสองฝ่ายและประโยชน์ของทุก ๆ คน ยังสามารถนำมาใช้ในด้านการประเมินมาตรฐานการจัดการศิลปะได้อีกด้วย

2.1.2 การจัดการองค์กรแบบเดิม ไม่สนใจเกี่ยวกับคุณสมบัติความเป็นมืออาชีพและคุณสมบัติของบุคลิกภาพของศิลปิน เพื่อแก้ปัญหานี้ การใช้แนวคิดของโมฮิสต์เรื่อง "เคารพให้เกียรติ" สามารถนำมาปรับปรุงได้ในระบบการจัดการได้ เช่น การให้ศิลปินหรือคนที่รับผิดชอบในกิจกรรมศิลปะ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้วย การอนุญาตให้ศิลปินหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม สามารถทำให้ระบบ การจัดการและการตัดสินใจต่าง ๆ ขององค์กรเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.3 การจัดการแบบทุนนิยมขัดแย้งกับกฎหมายของศิลปะเอง และมีผลกระทบเชิงลบต่อการพัฒนาศิลปะและการเติบโตของศิลปิน ปัญหานี้สามารถแก้ปัญหาได้โดยใช้แนวคิดของการ "เข้าถึงจิตสำนึก" ในปรัชญาจิตวิญญาณของหยางหมิง ซึ่งไม่ใช่การเน้นว่าองค์กรและผู้จัดการควรมีศีลธรรมและ

สติปัญญา แต่เกี่ยวกับ เคารพกฎหมายของการทำงานต่าง ๆ มุ่งเน้นการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล เน้นการตั้งเป้าหมายระยะยาว และพยายามหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการจัดการที่ไม่ยั่งยืน หลีกเลี่ยงความเสียหายต่อความสนใจของศิลปินและความเสียหายต่อองค์กร

2.2 การสร้างนวัตกรรมรูปแบบการจัดการ

จิตวิทยาของหยางหมิง “ความสมดุลในโลก” ซึ่งให้ความสำคัญมากในการเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างต่อเนื่อง ตามการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม เพื่อปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้วยการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ไม่นิ่งของประเทศจีนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างเมือง จึงสามารถดำเนินการได้จาก สามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ผู้นำขององค์กร การจัดการองค์กรและความพยายามของศิลปิน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบสามารถทำงานแยกกัน หรือสามารถสื่อสารร่วมกันได้

2.2.1 จัดการตลาดศิลปะโดยหน่วยงานรัฐบาล ถูกจัดการโดยหน่วยงานพิเศษภายใต้หน่วยงานของรัฐบาล การจัดระเบียบและการจัดการของตลาดศิลปะถูกจัดการบนพื้นฐานของรูปแบบการจัดการรุ่นก่อน เช่น การสร้างนโยบาย การควบคุมดูแลอุตสาหกรรม และการให้คำปรึกษาระดับมืออาชีพ

2.2.2 ควรเป็นการให้พื้นที่และสนับสนุนมากขึ้นในแง่ของการอนุมัติการสมัคร การควบคุมการจัดการ และการลดภาษีและการยกเว้นภาษี ด้วยนโยบายพิเศษส่งเสริมการดำเนินงานภาคเอกชนและองค์กรในเชิงพาณิชย์ เพื่อการจัดการงานศิลปะ

2.2.3 มุ่งเน้นความหลากหลายของในบทบาทหน้าที่ และกระตุ้นให้ศิลปินแต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการจัดการศิลปะให้ศิลปินเปลี่ยนไปทำหน้าที่อื่น ๆ บ้าง เช่น ผู้จัดการ นักวิจัยการจัดการศิลปะ และอื่น ๆ

2.2.4 ดำเนินการวางแผนการจัดการภายใต้แนวคิดของ "จิตใจคือเหตุผล" ในปรัชญาทางจิตวิญญาณ ของ หยางหมิง เป็นหลักซึ่งมุ่งเน้นไปที่การรวมตัวของวัตถุวิสัยและจิตวิสัย การสร้างการจัดการศิลปะและกิจกรรมศิลปะ ให้เป็นการจัดการของศิลปินที่ต้องให้ความสนใจกับแรงจูงใจ ส่วนการวางแผนศิลปะและกฎของตลาด ต้องเคารพ ความต้องการในการสร้างศิลปะของศิลปินแต่ละคนอย่างเต็มที่ และให้ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

3. การพัฒนาปรับปรุงวิธีการจัดการ

3.1 การประยุกต์ใช้วิธีการจัดการแบบดั้งเดิม

เปลี่ยนวิธีการจัดการแบบดั้งเดิมในการจัดการศิลปะโดยการใช้ความคิดทางวัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิม ที่ยอดเยี่ยมแทน เช่น การเปลี่ยนแปลงวิธีการวิจัยตลาด วิธีการประเมินธุรกิจ และวิธีการการจัดการอื่น ๆ

3.1.1 วิธีการวิจัยตลาด

วิธีการวิจัยตลาดในการจัดการแบบดั้งเดิมมักจะใช้ความต้องการของผู้ใช้ การขายผลิตภัณฑ์และการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นวัตถุประสงค์การวิจัย การจัดการศิลปะของต่างประเทศทำการศึกษาวิจัยตลาด โดยไม่คำนึงถึงความต้องการและการพัฒนาของศิลปิน เนื่องจากมีการใช้ทุนเป็นจำนวนมาก แต่แนวคิดของโมฮิสต์ แบบดั้งเดิมของจีนถือว่าทั้งสองฝ่าย คือผู้จัดการและศิลปินควรมีจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายมากกว่า

3.1.2 วิธีการประเมินธุรกิจ

การประเมินผลการจัดการเชิงพาณิชย์ขึ้นอยู่กับระดับของผลกำไรเป็นหลัก แต่การจัดการศิลปะไม่ควรพิจารณาเชิงพาณิชย์เพียงด้านเดียว แต่ควรพิจารณาด้านสังคมร่วมด้วย การพิจารณาค่าเชิงพาณิชย์และค่าทางสังคมเป็นวิธีการประเมินผลการจัดการศิลปะ ซึ่งตรงกับแนวคิดการ "เข้าถึงจิตสำนึก" ในปรัชญาจิตวิญญาณ ของหยางหมิง การประเมินผลการบริหารภายใต้แนวคิดหลักของ "การส่งมอบสติปัญญา" สามารถเปลี่ยนและปรับปรุง วิธีการประมวลผลการดำเนินธุรกิจให้ดีขึ้นได้

3.1.3 การปฏิบัติตามแนวทางที่ครอบคลุม

"การบูรณาการความรู้และการกระทำ" ในปรัชญาจิตวิญญาณของหยางหมิง มุ่งเน้นไปที่การรวมกันของทฤษฎีและการปฏิบัติการ การตัดสินและการเข้าใจ และการคิดและการลงมือทำ สิ่งนี้มีประโยชน์ต่อปฏิบัติงาน และให้แน่ใจว่าลงปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ และได้รับทราบผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถ ทำให้การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในช่วงขั้นตอนการวิจัยได้ในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติการการบริหารจัดการเสร็จสิ้นและแผนการจัดการเสร็จสมบูรณ์

3.2 การประยุกต์ใช้นวัตกรรมใหม่ในวิธีการการจัดการ

วิธีการจัดการนวัตกรรมใหม่ของการจัดการศิลปะของจีนควรจะมุ่งเน้นไปที่ความเป็นจริงและความรู้วิทยาศาสตร์ความสมเหตุสมผลและความมีประสิทธิภาพที่ต้องได้รับการประเมินในทางปฏิบัติ

3.2.1 เน้นความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างอุดมการณ์ของแต่ละคนกับโชคชะตาของมนุษย์ในภาพรวม และความฝันของแต่ละบุคคลควรจะเกิดขึ้นในชีวิตจริงแทนที่จะเป็นแค่จินตนาการเท่านั้น

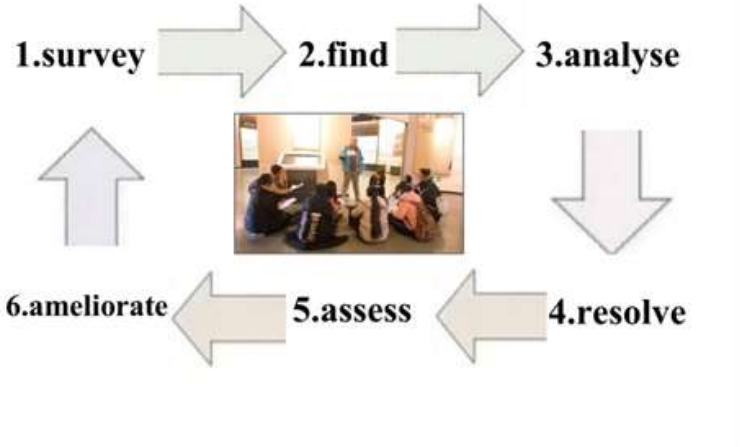
3.2.2 มุ่งเน้นบทบาทหลักของการทำงานเป็นทีม เพื่อให้แน่ใจว่ามีการบริหารที่แข็งแกร่งในการดำเนินงาน ที่เน้นการตัดสินใจร่วมกัน

3.2.3 ทีมงานควรจะรักกันและเข้ากันได้เหมือนสมาชิกในครอบครัว และเน้นความมีสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

3.2.4 ควรยกเลิกการแข่งขันที่ไร้ความหมายและมุ่งเน้นไปที่การสร้างและการเติบโตของทุกคน พยายามที่จะมุ่งเน้นไปที่จุดดีและความแข็งแกร่งของคนอื่น ในขณะที่สะท้อนความผิดพลาดและความอ่อนแอของตัวเองอย่างต่อเนื่อง

3.2.5 มุ่งเน้นไปที่การลดค่าใช้จ่ายทางการบริหารโดยการประหยัด

3.2.6 ควรจะเคารพซึ่งกันและกัน มองหาจุดร่วมกันในขณะที่สงวนจุดต่าง

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการศิลปะที่สร้างขึ้นโดยการรวมแนวคิดของ PDCA, จิตวิทยาจิตวิญญาณของหยางหมิงและแนวคิดของโมฮิสต์

เอกสารอ้างอิง

Adela McMurray,Nuttawuth Muenjohn,Chamindika Weerakoon. (2021). The Palgrave Handbook of Workplace Innovation[M].:2021-03-18.

Cornejo-Cañamares María,Medrano Natalia,Olarte-Pascual Cristina. (2021). Environmental objectives and non-technological innovation in Spanish manufacturing SMEs[J]. Journal of Cleaner Production,2021,296.

Chang Shuhua,Yue Jingyi,Wang Xinyu,Yu Baoqin. Managerial strategies for process innovation through the perspective of competition am.(2021). ong supply chain members[J]. Journal of Cleaner Production,2021,296.

Cornejo-Cañamares María,Medrano Natalia,Olarte-Pascual Cristina. (2021). Environmental objectives and non-technological innovation in Spanish manufacturing SMEs[J]. Journal of Cleaner Production,2021,296.

Guiné Raquel P.F.,Florença Sofia G.,Barroca Maria João,Anjos Ofélia. (2021). The duality of innovation and food development versus purely traditional foods[J]. Trends in Food Science & Technology,2021,109(prepublish).

Lim SangGon (Edward), (2021). Ok Chihyung “Michael”. Fostering absorptive capacity and facilitating innovation in hospitality organizations through empowering leadership[J]. International Journal of Hospitality Management,2021,94.

MahdaviMazdeh Hossein,Saunders Chad,Hawkins Richard William,Dewald Jim. Reconsidering the dynamics of innovation in the natural resource industries[J]. Resources Policy,2021,72.

Sung Wookjoon,Kim Changil. A Study on the Effect of Change Management on Organizational Innovation: Focusing on the Mediating Effect of Members’ Innovative Behavior[J]. Sustainability,2021,13(4)

Teaching Practice of Taizhou Opera, China

Zhang Xueqi and Nicha Pattananon
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstracts

Taizhou local opera is the "living cultural relic" that best represents Taizhou culture. Allowing Taizhou's local opera to be gradually weakened or lost is irresponsible to local culture and an unreasonable abandonment of national culture. Taizhou local operas contain rich cultural information reflecting the thoughts, emotions, ethics, and values the Chinese nation has condensed in them for thousands of years. Exploring the repertoire, performance forms, and performing arts of existing Taizhou local operas is conducive to maintaining the diversity of Chinese opera art. The inheritance of national cultural information in the existing local operas of Taizhou is conducive to our application of local culture in education. It is the inescapable responsibility of every descendant of the Yellow Emperor. This article aims to present the teaching practice of Taizhou opera in China.

Keywords: Teaching Practice; Taizhou Opera; China

Introduction

Taizhou local opera has a history of over 400 years. In this 400-year history, if it is just old-fashioned and unchanging, it will only be eliminated by the times and unable to meet the needs of today's audience. Moreover, the decline of local Taizhou opera today has made it out of touch with the younger youth, only some of whom understand it. This stems from the fact that there are too few subjects in Taizhou's local opera that express the real life of modern times and need to attract the attention of young people more. In today's rapidly developing world, with all the new things surrounding us, the only way that Taizhou local opera can keep up with the times is to change its own drawn-out rhythms and old-fashioned singing style and keep adding elements of modern music.

Moreover, even if our culture is good, without publicity, its spread is limited to the region where it originated. In the past, Taizhou's local opera gradually faded out of the stage. They withdrew from the cultural performance industry because of the departure of many performers. In the long thirty years in between, Taizhou local opera remained silent. With the development of the times, until 2005, Taizhou local opera finally ushered in an opportunity to re-form a troupe called: Taizhou Sea Oriental Local Opera Troupe and re-recruit performers. In 2005, the troupe was reorganized and called the Taizhou Sea Oriental Regional Opera Troupe and recruited new performers to carry on the tradition and make changes in line with the new era. The changes that have been made in Taizhou local opera over the years are evident to all, firstly, it has been shown on CCTV several times, allowing more people across the country to see our Taizhou opera culture, and it is also making changes in the Taizhou local opera theatre itself. The singing skills of each character in Taizhou are diverse and rich and have played an important role in history. However, there needs to be a timelier academic summary and sorting so that the topic research will

* Received: March 31 2023; Revised: April 11 2023; Accepted: April 14 2023

compensate for this lack of convenience.

Opera teaching

The research on opera education at the basic education level can be broadly divided into two categories. The main body of the first category is research from the perspective of music teachers or schools: In his essay on Hanyu Pinyin and the Teaching of Opera, Liu Rongchang (1965:1) suggests that Hanyu Pinyin has played a great role in various aspects and also an effective tool for correcting pronunciation in the teaching of opera. Drama is a form of artistic synthesis that reflects the play's plot, characters, and ideological content. The language of drama plays an extremely important role. Li Fuchun (1985:1) points out that opera is a highly integrated art in his paper on some problems in teaching the fundamentals of opera performance. Its basic means of expression are singing, reciting, acting, and acting. Because of this artistic characteristic, when we train opera performers, we must train them from an early age to lay a good foundation. A good foundation is very important for the growth and development of an actor, so the responsibility of teachers who teach at this stage is also extremely important.

Jia Zhansheng (1988:1), in his dissertation on the teaching method of demonstration in the teaching of opera performance, points out that throughout the ages, good teaching results have always been accompanied by scientific teaching methods. Therefore, to improve teaching effectiveness, people are constantly searching for more effective teaching methods. In teaching opera, the demonstration method has been the main method of imparting knowledge and skills, has accompanied the development of countless artists, and is still of great practical value today. Zhou Xiaoyan (1994:1) proposed in his dissertation that opera vocal music is integral to national vocal music. With the demands of the times and the continuous development of reform and opening up, opera vocal music, as a new discipline, has entered the classrooms of opera students in art colleges. The teacher's task is to help these students establish the correct vocal perception and vocal method while maintaining their traditional rhythm in opera singing.

In his essay on the importance of teacher dominance in teaching opera performance, Li Nansheng (1996:1) focuses on teachers and notes that the current source of teachers in opera schools is actors who have turned to teach. They have a wealth of stage experience, and many have achieved great success performing on stage. However, there need to be more pedagogical skills. Education is a science and requires considerable skill. To make the best use of their intelligence, they must master the art of education, be familiar with the laws of teaching, have basic knowledge of pedagogy, psychology, and education, and base their work on science.

Zhou Guoxiong (1998:1) suggests that the difficulty in teaching Chinese opera lies in stimulating students' interest and awareness in learning from the perspective of classroom reception psychology and that the main ways to solve this problem are to close the distance between the aesthetic subject and the aesthetic object in the classroom, to show the special flavor of Chinese opera in depth, and to strengthen students' sense of inquiry and creative thinking

- how to judge the period of changing sound,
- how to train sound through scientific methods, and
- how to take good care of students from psychology and physiology during the period of changing the sound.

Meanwhile, the wish how to promote the success of boy students in drama performance is expressed in the paper.

In her article, Gui Chen (2017:1) states that modern high school students have too little exposure to opera, high school students have too much pressure, and cultural courses often take over the music curriculum, further reducing the insufficient amount of music teaching time.

The article by Wei Yongzhen (2018: 130-132) gives another aspect to the view that the music teacher's literacy and teaching ability greatly impact the outcome of teaching opera. In turn, the teacher's literacy in opera covers a wide range of aspects, such as the ability to master opera knowledge and basic opera skills, organize opera activities, and evaluate opera. In order to address these issues, she mentions in her article the many ways in which she envisages focusing on enhancing the professionalism of music teachers in the teaching of opera through collective lesson preparation, teaching and research activities, opera clubs, and rehearsals of large-scale opera programs.

In an article by Zhu Jiangjiang (2018:1), she also expresses her concern about the lack of literacy among music teachers in opera at this stage. Her views mainly focus on classroom teaching, where the content is monotonous and simple, and the teaching is limited to the textbook. It lacks extension, and the teaching methods must be updated to stimulate students' interest in learning effectively.

Zhou Yuna (2018: 39-42.) takes a broader perspective, arguing that the lack of opera literacy among music teachers is a widespread phenomenon and that education departments around the world should address this situation by offering remedial lecture classes in opera for teachers, sending professional opera practitioners to train teachers, or directly hiring opera practitioners as external teachers to engage in relevant opera teaching on campus, among other methods to focus on this challenge.

There are more than 300 kinds of operas in China. Due to the influence of various factors, traditional opera music has gradually been neglected by the people. Endangered opera music urgently needs to be protected and inherited. Li Xia (2019:1) emphasized that education is the most beneficial way to inherit opera culture. We have the responsibility and duty to inherit and develop opera culture in implementing education, so that opera culture can truly enter the campus. To develop while inheriting, and to be inherited while developing? Stimulating students' interest in opera is the premise, changing concepts is fundamental, innovative teaching methods are the key, and building an opera platform is the guarantee.

Wu Dan (2019:1) mainly starts with opera itself and some external changes of opera, explores the continuous adjustment and enrichment of the content of opera teaching, pays attention to the docking of traditional and modern culture, the characteristics of the spread and survival of opera, and strengthens the deeper integration of opera and humanistic quality education.

Duan Xiaoli (2020:1) explored the relationship between national vocal music teaching and opera learning. As a traditional art in China, opera has formed a variety of operas. Its performance methods are also rich and colorful, and opera singing is the most important part of opera. With the long-term development of opera in China, it has accumulated a wealth

of professional skills. After being summarised and evaluated by the artists and theorists of successive dynasties, a complete art system has been formed. Development is very important.

Yue Penghui (2022:1) emphasized teachers' self-learning awareness. Opera education pays attention to oral teaching. Every class is a practical class. Students must complete practical operations under the teacher's teaching and guidance—a concentrated expression of experience, stage experience, and other abilities. However, more is needed to improve the above three professional experiences. Teachers should not only strengthen the research on performance theory and teaching theory but also integrate the ideological and political content of the course into professional teaching to properly carry out students' ideological and political education.

In order to make more scholars understand traditional Chinese opera art and promote the development of my country's excellent traditional culture protection and inheritance. She stressed that opera culture is one of the representatives of China's excellent traditional culture. Introducing local opera culture into college music education can not only enrich the humanistic spirit of the campus and improve the cultural quality of students but also improve the moral cultivation of college students and deepen students' understanding of opera art. To understand and promote the heritage of excellent traditional culture.

The second category of this article is research on students' learning in music class: Teacher Wei Chenchen (2020:1) put forward her views based on her teaching experience. In the article, she took her Henan Opera class as an example, and the rhythm of Henan Opera is hesitant. It is slow, the libretto is dialectical and difficult to understand, and the school needs to pay more attention to opera education, which leads to low enthusiasm for learning. Teacher Lu Wenyue (2020:1) believes that students generally do not love opera because they lack understanding and appreciation of our country's traditional opera culture, and school education does not do enough to cultivate and promote opera culture, resulting in a large number of students lacking awareness of opera culture's common sense.

Luo Xiaomei & Zhang Juan (2019:1) conducted a one-semester flipped classroom teaching practice research with a preschool teacher training college as a pilot point, aiming to provide a reference for the teaching reform of other courses in colleges and universities and to promote physical education teaching further. The reform provides a reference.

When traditional opera teaching limits the thinking of teaching, applying science and technology to education, and injecting new blood into traditional education, virtual reality technology opens a new chapter for traditional opera teaching. It promotes the development of Chinese opera culture.

Jiang Luxin (2022:1) is based on the background of mixed teaching on the network teaching platform, which is student-centered, emphasizing students' active exploration of knowledge, active discovery, and active construction of the meaning of the knowledge learned. Taking the basic theoretical course as an example, we will sort out and summarize the course mixed teaching content development, activity design organization, assessment, and evaluation based on Chaoxing Learning Pass, in order to improve the quality of classroom teaching, improve the level of course construction, and serve education, teaching, and technical skills personnel training.

Sun Xiaojie (2022:1) focused on constructing harmony discipline in opera colleges and discussed improving the quality of harmony teaching and talent training. She believes that teaching opera should not only be based on the actual needs of the development of higher

opera education but also closely follow the guiding ideology of building a high-level characteristic opera art college in the context of the new era and new mission.

The development of opera education in colleges and universities is an important way to realize the inheritance, protection, and development of traditional opera art in the new era, and it is also an important measure for colleges and universities to improve the quality of talent training. This paper briefly explains the significance of opera education in colleges and universities, analyses the current development status of opera education in colleges and universities, and points out some existing problems.

It is relatively easy to see from the articles written by various scholars that there are some difficulties in their teaching process. The phenomena of opera education in the schools or cities where these scholars work and their feelings about teaching are similar to those of Taizhou College in Zhejiang Province, where the researcher is based. The daily teaching situation is very similar. It can be seen that the common problems in the teaching of music and opera can be summarized as follows:

- Teachers' knowledge of opera urgently needs to be improved.
- Their teaching ability needs to be more consistent.
- Students' awareness of opera could be higher.
- Their interest in learning could be stronger.
- Their motivation to learn could be stronger.

As China pays more and more attention to the inheritance of China's excellent traditional culture, improving the quality of music education is imperative. The collection and analysis of the research results provide a solid and realistic basis for the writing of this article and give many new ideas for the research process.

Research on the integration of opera into the classroom

"Comprehensive Investigation and Research on the "Travel into the Classroom" Activity" points out that the introduction of opera into the classroom can not only help students inherit traditional opera but also promote the improvement of its comprehensive quality. It puts forward the principle of developing opera at the right time and place and proposes training methods for music teachers. "Exploration and Thinking on the Ways of Chinese Opera Entering the Classroom under the Background of Core Literacy" is based on the cultivation of students' core literacy and explores the ways of Chinese opera entering the classroom. “Let the Flowers of Chinese Opera Bloom in the Hearts of Students-My' Views on Chinese Opera Entering the Classroom" mentioned that opera song can build a bridge for Chinese opera to enter the classroom. "My Opinion on Entering Chinese Opera into the Classroom" believes that the introduction of Chinese opera into the classroom should gradually increase the proportion of Chinese opera in school music education. "Discussion and Countermeasures on Some Difficult Issues of Entering Opera Music into the Classroom," some problems of introducing opera into the classroom were mentioned, and the media was used to raise awareness of opera among the whole people.

Figure 1, Taizhou Opera Luantan Campus Tour

Figure 2, Students learn Taizhou opera on the spot

Taizhou Opera

As an advanced cultural province, many local operas in Zhejiang are essential in promoting the inheritance of China's excellent traditional culture. However, with the changes in people's lifestyles, the development of local operas is facing serious challenges. In recent years, the Zhejiang Provincial Government has strengthened the protection of traditional operas. Many local theatre troupes have carried out innovative practices, actively created high-quality products, and inherited and developed excellent traditional culture. In order to successfully explore a way for the survival and development of local opera, many scholars have researched Taizhou opera. The specific research directions can be divided into musicology, opera development, traditional local opera, Lingshi Temple, opera singing, singing characteristics, media communication strategies, all-media communication, characteristics research, and military drama. In their article on the dramatic brick carvings of the Ling Shi Pagoda and the spread of Taizhou opera, Wang Zhonghe &Lu Huilai (1990:1) point out that Taizhou may be a remote area, but it has an ancient history and a splendid culture. In Taizhou's towns and villages, the performers' music and dances and hundreds of

operas have been performed for a long time. It is generally believed that opera originated from singing and dancing and that a wide range of folk music and dance activities laid the foundation for the formation of opera in Taizhou.

On 12 July 1996, Ye Hui, a reporter for the Guangming Daily, published an article entitled 'Experts Call for Saving Taizhou's Local Opera,' resonating with the community and setting a precedent for calls to save Taizhou's local opera.

Based on fieldwork, Cao Wenhai (2010:1) explores the historical origins of the Taizhou repertoire, the formation of vocal cadences, vocal language and characteristics, orchestral accompaniment, and the incorporation of new musical elements. Xi Huimin, Zhang Yanbin & Xiong Rui (2015:1) discuss and study the development and evolution of Taizhou regional opera from the Senju opera to the Taizhou opera and write an article on the development of the opera from the Senju opera to the Taizhou opera.

"A Study of Taizhou Jumbles Based on Fieldwork" is a comprehensive study of Taizhou jumbles based on first-hand information obtained from fieldwork. The thesis is divided into five areas: interview transcripts, historical development, accompaniment lineage, morphology, and pressing issues. Among them, the study of musical forms is representative of the results of the same type. The author argues that the Taizhou jumble is mainly in the form of a tune, with melodies shifting from one-fourth to the next, resulting in the sense of tonal instability and polyphony based on concordant chords and discordant intervals, with a clear division of labor in terms of range, timbre and melodic progression. The rhythm is divided into four forms: with and without a board, with one board and one eye, with one board and three eyes, and with a loose board. In addition, the author finds that the problems faced by the Taizhou repertoire, such as the difficulty in cultivating talents, the lack of workforce, the limited audience, and the loss of repertoire, are key factors limiting the development of the genre and calls for the strengthening of protection and inheritance.

"A Study on the Transition and Development Trend of the Taizhou Rebellion" points out that the Taizhou Rebellion has a constant repertoire throughout the year, mainly singing Gaoqiang, Kunqiang, and Huangpi, and is a multi-voice repertoire that fuses various vocal varieties from the Taizhou region.

In his essay on Taizhou repertoire, Qian Yingji (2015:1) suggests that Taizhou theatre is characterized by a penchant for scandalous performance, with stories interpreted in a comedic and ironic manner and rendered through a variety of vivid performance techniques. The singing and recitation of Taizhou's Jumble Bomb are all in the local village language and slang, and every hand and footstep are in harmony with the smoke and fire of the common grassroots.

In a study of the singing characteristics of Zhejiang local operas - taking Wu opera, Yong opera, and Taizhou opera as examples, Yu Shanying (2015:1) researches the singing vocal methods, tone quality and timbre, and line bite of the Sheng and Dan characters of Wu opera, Yong opera, and Taizhou opera, the main local opera genres in Zhejiang Province, and summarizes the singing This study provides some reference for the better inheritance and preservation of these ancient and dazzling operatic singing arts.

Inheritance of "Taizhou opera" alive mentioned in the article that creators of Taizhou opera music should insist on creative transformation and innovative development and actively open up the youth market. The cultural gap has led to the fact that only a few young people love opera. There is an urgent need to strengthen the general education and popularization of opera in schools so that opera art can become an exciting course in primary and secondary

schools, an elective course in ordinary colleges, and a compulsory course in art colleges so that opera culture can penetrate the campus. On the other hand, practitioners also need to make efforts in publicity and promotion. They should extensively use social media, VR, AR, and other technologies to innovate communication channels and break the opera barriers with young people.

In his article, Zhang Yifeng (2021:1) takes Taizhou Folk Opera as an example and uses the concept of all-media communication to establish a five-in-one all-media communication matrix of Taizhou Folk Opera, including its platform, traditional media, social media, video websites, and music websites, to meet the needs of the inheritance and development of traditional local opera.

'The Development of Opera from the Senjun Opera to the Taizhou Jampo,' a comparative study of the brick carvings unearthed during the renovation of the Lingshi Pagoda in 1987 and the records in Tokyo's Menghua Lu, concludes that the Senjun Opera was once popular in Taizhou during the Tang Dynasty and that the history of the Taizhou Jampo can be traced back to the Senjun Opera of the Tang Dynasty, which is a further development of the Senjun Opera. However, the study could be further strengthened by discussing the inheritance relationship between Nanju Opera, Senjun Opera, and Jumbled Bomb, describing their characteristics and the differences between the three types of opera.

'The Protection and Development of Intangible Cultural Heritage from the Perspective of the Taizhou Jampo' discuss the development of the Taizhou Jampo, its future development path, and the protection and development of intangible cultural heritage. He argues that the Taizhou Jampo should be inherited and developed simultaneously, suggesting that the intangible cultural heritage can be studied, excavated, and rescued with the help of appropriate technological means. He emphasizes that conservators should be fully aware of the popular nature of ICH conservation and development. They should first address the issue of inheritors and advocate market-based development based on national conditions, formulating measures from a practical perspective to preserve the original flavor as much as possible.

'A Study on Taizhou's First Batch of National Intangible Cultural Heritage Taizhou Chaoshu' discusses the uniqueness of Taizhou Chaoshu's singing, language, musical instruments, orchestra, and performing arts. It argues that the troupe's institution and inadequate funding are the reasons that limit the development of Taizhou's repertory bomb and suggests countermeasures, the most important of which is scientific planning.

'Research on the Realistic Dilemma and Conservation Strategies of the Taizhou Troubled Bomb' also mentions the current situation of the lack of success of the Taizhou troubled bomb, the uncertainty of the troupe system, and the lack of planning by the government and enterprises, and argues that more efforts should be made to promote it, update the traditional repertoire, attach importance to school education, and innovate the troupe system. The article suggests that it is feasible for excellent traditional culture to enter schools and for young people to participate in excellent traditional culture. However, the specific implementation steps could be further developed (Zhao, 2014:1).

Conclusion

Most existing research results provide useful insights into Taizhou Luantan from the perspective of inheritance and protection. Among them, the suggestions for inheriting intangible cultural heritage are relatively macroscopic. The research on the teaching of Luantan opera in Taizhou still needs to be completed and scattered. These remaining problems provide the research space for this paper.

In order to promote traditional Chinese culture, Taizhou College has already introduced Taizhou Opera as an elective course for music students. It is actively engaged in opera teaching activities and practices, with some success, recognition, and acceptance by many students. From the results of the interviews, we know that most students have taken this course. In terms of the ease with which local opera creates a sense of identity and affinity for students, both local and international students are interested in learning about Taizhou opera as drama. Music teachers who introduce traditional Chinese opera to students from this region are more likely to develop a sense of affinity and identity, which makes teaching and learning easier. As a comprehensive art, opera is closely linked to many aspects of Chinese culture. It has several commonalities with theatre forms such as opera, drama, and dance. However, it is much more integrated, using such art forms as music, dance, stage art, and the highly characteristic forms of martial arts, recitation, and performance. The opera's history, performance characteristics, and stage features contain a wealth of knowledge of various aspects of national aesthetic thought, philosophical thought, and Chinese literary features. In further analysis, the various local operas contain local, regional, folk, and dialect cultures. These individual characteristics of opera cannot be found in other types of art.

References

Cao, W. (2010). Exploring the Music of Taizhou Jumbling Opera in the Perspective of Ethnomusicology. *Sichuan Theatre*. (03).

Duan, X. (2020). Exploration of learning and reference from opera in the teaching of national vocal music, *Drama House*, (02).

Gui, C. (2017). *Exploration of effective teaching methods for opera music in high school music appreciation*, Central China Normal University.

Jia, Z. (1988). On the Demonstration Teaching Method in the Teaching of Opera Performance. *Art of Chinese Opera*, (02).

Jiang, L. (2022). Exploring the practice of blended teaching based on Chao Xing Learning Pass: A case study of a higher-level opera performance theory foundation course, *Chemical Fibre and Textile Technology, 51*(03).

Li, X. (2019). How to bring opera culture to school so that students can really love and understand opera: the case of Handan region, *Northern Music, 39*(24).

Li, F. (1985). Talking about Several Problems in the Basic Teaching of Opera Performance. *Opera Art*, (03).

Li, N. (1996). Experimenting with the importance of teacher dominance in teaching opera performance. *The Art of Huangmei Opera*, (01).

Liu, R. (1965). Chinese Pinyin and Opera Teaching. *Text Reform*, (08).

Lu, W. *A study on the teaching practice of drama in high school music classroom*, Hebei Normal University, 2020.

Luo, X., & Zhang, J. (2019). Research on the construction and practice of flipped classroom teaching mode of Chinese opera exercises in colleges and universities from the perspective of MOOC, *Sports Science and Technology*, *40*(05).

Qian, Y. (2015). The development of opera from joining the army to Luantan in Taizhou, *Zhejiang Today*, (04).

Sun, X. (2022). Harmony teaching reform and practice in opera art colleges - An example of harmony teaching in the Chinese Academy of Opera, *Contemporary Music*, (12).

Wang, Z., & Lu, H.1990).On the dramatic brick carvings of the Ling Shi Pagoda and the spread of Taizhou opera, *Southeast Culture*, (06).

Wei, C. (2020). A Study on the Teaching Practice of Yu Opera in Primary School Music Classroom, Northwest Normal University, 2020.

Wei, Y. (2018). Improving the ability of teachers' opera teaching and research in the inheritance of Huangmei Opera on campus, *Science and Education Wenhui (Mid-day Issue)*, *443*(12), 130-132.

Wu, D. (2019). The reform of opera teaching in colleges and universities in the post-drama era, *Popular Literature*, (23).

Xi, H., Zhang, Y., & Xiong, R. (2015). The development of opera from enlisted opera to Taizhou opera, *Popular Literature*, (08).

Yu, S. (2015). The singing characteristics of Zhejiang local operas - taking Wu opera, Yong opera and Taizhou jumblebomb as examples, *Art Education*, (10).

Yue, P. (2022). Analysis on the "Ecological Chain" Mode of Opera Performance Teaching, *Chinese Peking Opera*, (02.)

Zhang, Y. (2021). Research on the all-media communication strategy of local traditional opera Taking Taizhou Luantan as an example, *Chinese Journal of Multimedia and Network Teaching (first ten days)*, (06).

Zhao, Y. (2014). Taizhou Research on Luantan's Realistic Dilemma and Protection Strategies, *Drama House*, (09).

Zhou, G. (1998). Difficulties in Chinese Opera Teaching and Their Solutions. *Journal of South China Normal University (Social Science Edition)*, (01).

Zhou, X. (1994). On the teaching method of demonstration in the teaching of opera performance. *Art Education*, (03).

Zhou, Y. (2018). The dilemma and breakthrough of opera in primary and secondary school classrooms, *Modern Primary and Secondary Education*, *34*(10), 39-42.

Zhu, J. (2019). *A study on music teachers' teaching ability in opera in three general high schools in Guilin*, Guangxi Normal University.

สวัสดิการ : เครื่องมือการวางแผนภาษีอากร
Welfare : Tax Planning Tool

ต้อย ศรีสมวงศ์ และ เพ็ญศรี ฉิรินัง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
Toi Srisomwong and Pensri Chirinang
Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Toi.Sri@rmutr.ac.th

****

บทคัดย่อ

บทความนี้จะกล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ ภาระภาษีที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการและกลยุทธ์ในการวางแผนภาษีด้านสวัสดิการ ซึ่งหลักการจัดสวัสดิการที่ดี ได้แก่ หลักแห่งความจูงใจ หลักแห่งการตอบสนองความต้องการ หลักแห่งประสิทธิภาพ หลักแห่งการประหยัด หลักแห่งความสะดวก หลักแห่งการบริหารต่อเนื่องทันเวลา หลักแห่งประโยชน์ หลักแห่งความยืดหยุ่น และหลักแห่งงบประมาณ สวัสดิการของลูกจ้างหรือพนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาระภาษี ได้แก่ เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ต่างๆ ที่ลูกจ้าง ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากค่าจ้าง ประเภทภาษีที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการ ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่ม กลยุทธ์ในการวางแผนภาษีเกี่ยวกับสวัสดิการมี 6 กลยุทธ์ ได้แก่ ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ผู้บริหารและพนักงานไม่ต้องเสียภาษีและนายจ้างมีสิทธิหักเป็นรายจ่ายได้ ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ผู้บริหารและพนักงานสามารถลดหย่อนภาษีและนายจ้างมีสิทธิหักเป็นรายจ่ายได้ ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่นายจ้างสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในจำนวนมากกว่าที่จ่ายจริง นายจ้างต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่งให้ถูกต้องครบถ้วน กรณีมีการออกภาษีให้แก่ผู้บริหารและพนักงานทุกทอดต้องคำนวณภาษีแบบทศนิยมไม่รู้จบและควรมีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร และ สวัสดิการต้องทำเป็นระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับและไม่เลือกปฏิบัติ สรุปได้ว่า การจัดสวัสดิการที่ดีสามารถช่วยลดภาระภาษี ประหยัดภาษี ได้ทั้งในส่วนของผู้ให้ สวัสดิการ (นายจ้าง) และผู้รับสวัสดิการ (ลูกจ้าง) การจัดสวัสดิการจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนภาษีอากร

คำสำคัญ: สวัสดิการ; ภาระภาษี; เครื่องมือการวางแผนภาษี

วันที่รับบทความ : 22 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 19 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 21 มีนาคม 2566
Received: February 22 2023; Revised: March 19 2023; Accepted: March 21 2023

Abstracts

This article discusses the concept of welfare and its relation to tax burden. The article highlights the importance of good welfare practices, which can serve as a motivator for employees, meet their needs, and increase efficiency, savings, and convenience. The article also notes that the tax burden related to welfare can be significant and outlines different types of taxes that may apply, including personal income tax, withholding income tax, corporate income tax, and VAT.

To help reduce the tax burden, the article suggests six important strategies in welfare tax planning. These strategies include providing welfare and benefits that are not subject to tax and can be deducted as expenses, providing welfare and benefits in an amount greater than what is actually paid, correctly withholding and remitting income tax, calculating taxes in an infinite decimal form for executives and employees at all levels, and having a written agreement for tax issues. It can be concluded that the provision of welfare can help to reduce the tax burden and to save taxes on both the part of the giver (employer) and the recipient of welfare (employee), so it can be considered that the welfare arrangement is an extremely important tool in the organization's tax planning.

Keywords: Welfare; Tax burden; Tax planning tool

บทนำ

การบริหารองค์การไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐหรือเอกชน ต่างก็มีเป้าหมายที่จะบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เป้าหมายขององค์การจะประสบความสำเร็จได้นั้น ก็ย่อมต้องอาศัยกำลังกาย กำลังสมอง และความร่วมมือร่วมใจของทรัพยากรมนุษย์ในองค์การเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ (Key Success) การให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ในองค์การจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ปัจจุบันปัจจัยสำคัญในการดึงดูดและเก็บรักษาพนักงานให้ทำงานกับองค์การนอกจากค่าตอบแทนประเภทค่าจ้างและเงินเดือนแล้ว “สวัสดิการ” ก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน องค์การที่มีการจัดการสวัสดิการที่ดีย่อมเป็นองค์การที่มีแรงดึงดูดให้พนักงานอยากเข้ามาทำงานด้วยอย่างมาก เพราะพนักงานจะรู้สึกมีความสะดวกสบาย ความปลอดภัย ความมั่นคง มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากกว่าได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้สวัสดิการที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงานในองค์การนั้น ย่อมมีความเกี่ยวพันกับภาระภาษีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดให้สวัสดิการบางรายการลูกจ้างต้องนำมารวมยื่นภาษี และบางรายการนายจ้างไม่สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายของกิจการได้ ดังนั้นสวัสดิการจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเป็นเครื่องมือการวางแผนภาษีอากรเพื่อช่วยลดภาระภาษี ประหยัดภาษี และสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นแก่ลูกจ้างและนายจ้าง

แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการ

ในการบริหารองค์การทั้งภาครัฐและเอกชนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ในองค์การย่อมเป็นสิ่งที่ผู้บริหารไม่ควรมองข้าม องค์การจำเป็นจะต้องสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่พนักงานเพื่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจตลอดจนความสามารถในการทำงานให้แก่องค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานของพนักงานนอกเหนือจากค่าจ้าง เงินเดือน คือ สวัสดิการ

1. ความหมายของสวัสดิการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายว่า สวัสดิการ หมายถึง การให้สิ่งที่เอื้ออำนวยให้ผู้ทำงานมีชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย เช่น มีสถานพยาบาล ให้ที่พักอาศัย จัดรถรับส่ง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2566 : ออนไลน์) ให้ความหมายว่า สวัสดิการ หมายถึง ค่าตอบแทนที่ทางราชการจัดให้แก่ราชการในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์การ เพื่อช่วยให้มีความมั่นคงในชีวิต ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้ข้าราชการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผล โดยสวัสดิการของข้าราชการพลเรือนสามัญมีทั้งที่กำหนดให้เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

Beach (1965 : 706) ให้ความหมายว่า สวัสดิการ หมายถึง ประโยชน์ต่างๆที่จัดให้กับบุคลากรนอกเหนือไปจากเงินเดือนหรือค่าแรงปกติ เช่น การให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินในกรณีเจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ ว่างงานหรือขาดรายได้เมื่อถึงวัยเกษียณ รวมทั้งการถูกปลดออกหรือถูกไล่ออกจากงานและครอบคลุมไปถึงผลประโยชน์ที่นอกเหนือจากการช่วยเหลือเรื่องการเงิน เช่น การให้พักร้อน การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี

Dessler (2009 : 319) กล่าวว่าสวัสดิการ หมายถึง การดำเนินการด้วยความสมัครใจของนายจ้างในอันที่จะจัดสภาพการทำงานในโรงงานหรือบริษัท ที่ก่อให้เกิดความสุขทางใจของคนงานขึ้นในระบบอุตสาหกรรมโดยไม่คำนึงถึงว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่กฎหมายกำหนด ธรรมเนียมปฏิบัติในอุตสาหกรรมหรือสภาพของตลาดแรงงาน

โยธิน ศันสนยุทธ (2529 : 12) สรุปว่า สวัสดิการถือเป็นค่าตอบแทนการทำงานที่มีวัตถุประสงค์ค่อนข้าง จะลึกซึ้งกว่าค่าจ้างเงินเดือน กล่าวคือ ค่าจ้างเงินเดือนเป็นค่าตอบแทนการทำงานที่เน้นในแง่เศรษฐกิจ ในขณะที่สวัสดิการเป็นค่าตอบแทนการทำงานที่นอกเหนือจากจะมีส่วนในทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ในแง่ทางสังคมและจิตใจด้วย ดังนั้นในบางครั้งจึงมีผู้เรียกสวัสดิการว่า “ผลประโยชน์เกื้อกูลกัน” และในบางส่วนจัดเป็น “ physic income” อีกรูปแบบหนึ่ง

อนิวัช แก้วจำนงค์ (2554 : 25) ให้ความหมายสวัสดิการว่า เป็นผลประโยชน์และบริการต่างๆที่หน่วยงานจัดให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงาน ทั้งในขณะที่พนักงานหรือลูกจ้างคนนั้นยังปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักงานชั่วคราว และเมื่อพ้นจากงานเพื่อเป็นการบำรุงขวัญของพนักงานหรือลูกจ้างได้ทำงานอย่างมีความสบายใจ มีประสิทธิภาพและมีความพอใจกับงาน

เฉลียว ไชยเชษฐ์ (2558 : 74) ให้ความหมายสวัสดิการ คือ บริการและประโยชน์พิเศษต่างๆ ที่นอกเหนือไปจากเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ซึ่งโดยปกติหน่วยงานราชการหรือนายจ้างจัดให้มีขึ้นตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน

กิ่งพร ทองใบ (2553 : 2) กล่าวว่า สวัสดิการ หมายถึง รูปแบบของค่าตอบแทนทางอ้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของพนักงาน

สรุปได้ว่า สวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่พนักงานในองค์การนอกเหนือไปจากเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ทั้งในขณะปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักงานชั่วคราวและเมื่อพ้นจากงานเอื้ออำนวยให้พนักงานมีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบาย เป็นค่าตอบแทนที่นอกเหนือจากจะมีส่วนในทางเศรษฐกิจแล้วยังมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ในแง่ทางสังคมและจิตใจ อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มพูนผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลแก่หน่วยงาน

2. ประเภทสวัสดิการ

สำนักงานคณะกรรมการขาราชการพลเรือน (2566 : ออนไลน์) กลาวถึงสวัสดิการในราชการไทยว่าขาราชการพลเรือนสามัญไดรับสวัสดิการจากทางราชการ ดังนี้

1. การลา
2. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล
3. เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร
4. เงินสวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติงานประจำสำนักงานในพื้นที่พิเศษ
5. เครื่องราชอิสริยาภรณ์
6. บำเหน็จบำนาญ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566 : ออนไลน์) แบ่งสวัสดิการออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สวัสดิการแรงงานตามกฎหมาย เป็นสวัสดิการที่ได้มีการพิจารณาแล้วว่าเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับลูกจ้างในสถานประกอบกิจการ นายจ้างมีหน้าที่จัดให้มีสวัสดิการแรงงานตามกฎหมาย ได้แก่ น้ำสะอาดสำหรับดื่ม ห้องน้ำและห้องส้วมที่สะอาดแยกสำหรับลูกจ้างชาย ลูกจ้างหญิง และลูกจ้างพิการ จัดให้มีสิ่งจะเป็นในการปฐมพยาบาลและการรักษาพยาบาล สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปต้องจัดให้มีคณะกรรมการสวัสดิการเพื่อเป็นการส่งเสริมระบบทวิภาคีเปิดโอกาสให้ลูกจ้างได้มีการหารือกับ

นายจ้างในการจัดสวัสดิการอื่นๆ ลูกจ้างมีสิทธิ์ได้รับค่าชดเชยพิเศษหรือค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้าตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เป็นต้น

2. สวัสดิการแรงงานนอกเหนือกฎหมาย เป็นสวัสดิการนอกเหนือกฎหมายที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานนำเสนอเป็นทางเลือกสำหรับสถานประกอบกิจการจัดเพิ่มเติม แบ่งออกได้เป็นหมวดใหญ่ๆ ดังนี้

1. สวัสดิการที่มุ่งพัฒนาลูกจ้าง เช่น การส่งเสริมการศึกษาทั้งในและนอกเวลาทำงาน การจัดตั้งโรงเรียนในโรงงานการอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำงานทั้งในและนอกสถานที่ทำงาน การจัดให้มีห้องสมุด หรือมุมอ่านหนังสือ ฯลฯ เป็นต้น

2. สวัสดิการที่ช่วยเหลือในเรื่องค่าครองชีพ เช่น การจัดตั้งร้านค้าสวัสดิการหรือสหกรณ์ร้านค้า การให้เงินช่วยเหลือต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานอุปสมบท งานศพ การจัดชุดทำงาน การจัดหอพัก การจัดให้มีรถรับ-ส่ง เงินโบนัส ค่าครองชีพ เบี้ยขยัน ค่าเข้ากะ เป็นต้น

3. สวัสดิการที่ช่วยเหลือการออมของลูกจ้าง เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

4. สวัสดิการที่พัฒนาสถาบันครอบครัวของลูกจ้าง เช่น การจัดสถานเลี้ยงดูบุตรของลูกจ้าง การช่วยค่ารักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัว การช่วยเหลือค่าเล่าเรียนบุตรของลูกจ้าง การประกันชีวิตให้กับลูกจ้าง เป็นต้น

5. สวัสดิการที่ส่งเสริมความมั่นคงในอนาคต เช่น เงินบำเหน็จ เงินรางวัลทำงานนาน ให้ลูกจ้างซื้อหุ้นของบริษัท กองทุนฌาปนกิจ เงินกู้เพื่อสวัสดิการที่พักอาศัย เป็นต้น

6. สวัสดิการนันทนาการ เช่น การจัดทัศนศึกษา การแข่งขันกีฬา การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์พนักงาน เป็นต้น

7. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย เช่น การให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัย การตรวจสุขภาพประจำปี การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพแบบครบวงจร เป็นต้น

วิจิตร ฟุ้งลัดดา (2533 : 31-32) แบ่งสวัสดิการออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.สวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด รัฐบาลได้ออกกฎหมายให้ความคุ้มครองและครอบคลุมผู้ใช้แรงงานในเรื่องสวัสดิการเพื่อเป็นหลักประกันขั้นต่ำแก่ผู้ใช้แรงงานว่าเขาเหล่านั้นจะได้รับการดูแลจากนายจ้างระดับหนึ่งโดยที่รัฐได้ออกกฎหมายคุ้มครองสวัสดิการแก่ผู้ใช้แรงงาน

2.สวัสดิการนอกเหนือจากกฎหมายกำหนด สวัสดิการประเภทนี้ถูกกำหนดขึ้นโดยนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ โดยมุ่งหวังให้ลูกจ้างมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ สวัสดิการในรูปแบบนี้จะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะ ประเภทและขนาดของกิจการ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 สวัสดิการทางเศรษฐกิจ เป็นสวัสดิการที่จ่ายให้กับลูกจ้างในรูปตัวเงินหรือสามารถตีค่าเป็นตัวเงินได้ ได้แก่ เงินช่วยเหลือเมื่อออกจากงาน กรณีลาออก เกษียณอายุ ให้ออก เงินช่วยเหลือการมีบุตร เงินช่วยเหลือภัยพิบัติ เงินกู้จากสถานประกอบการ เงินช่วยค่าอาหาร เงินช่วยเหลือเมื่อลูกจ้างและครอบครัวเสียชีวิต ทุนการศึกษาบุตร การให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาของลูกจ้าง เครื่องแบบลูกจ้าง รถรับส่งลูกจ้าง การตรวจสุขภาพประจำปี ที่อยู่อาศัยสำหรับลูกจ้าง เป็นต้น

2.2 สวัสดิการทางสังคม เป็นสวัสดิการที่นายจ้างจัดให้กับลูกจ้าง เพื่อประโยชน์ทางด้านจิตใจ ได้แก่ การจัดงานรื่นเริง นันทนาการ การกีฬา การทัศนศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า องค์การภาครัฐและภาคเอกชนจัดประเภทและรูปแบบของสวัสดิการแตกต่างกันบางประการ ซึ่งการจัดสวัสดิการในองค์การสามารถแบ่งประเภทสวัสดิการออกเป็น 2 ประเภทอย่างกว้าง ได้แก่ สวัสดิการที่กฎหมายกำหนด และสวัสดิการนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยมีสวัสดิการในรูปของตัวเงิน เช่น เงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล เงินสวัสดิการการศึกษาของบุตร เงินบำเหน็จบำนาญ เงินโบนัส ค่าครองชีพ เบี้ยขยัน ค่าเข้ากะ เป็นต้น และสวัสดิการในรูปของประโยชน์อื่นซึ่งมิใช่ตัวเงิน เช่น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การจัดชุดทำงาน การจัดหอพัก การจัดให้มีรถรับ-ส่ง เป็นต้น

3. หลักการจัดสวัสดิการ

นักวิชาการหลายทานไดให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักในการจัดสวัสดิการไว้ ดังนี้

Gilley, Eggland, & Maycunich (2002 อ้างถึงใน เพ็ญศรี ฉิรินัง, 2562 : 286) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการสวัสดิการที่ดี ผู้บริหารควรยึดหลักการจัดสวัสดิการ ดังนี้

1. หลักความเสมอภาค สวัสดิการทุกชนิดที่ให้บุคลากรควรคำนึงถึงความเท่าเทียมกันมากที่สุดหลักแหง ประโยชนให้ได้รับผลคุมค่าในการจัดและเมื่อดำเนินการไปแล้วจะได้ผลทั้งทางหน่วยงานและส่วนตัวตรงเป้าหมาย

2. หลักแหงความจูงใจ สวัสดิการต้องเป็นสิ่งที่มีแรงจูงใจให้เกิดขวัญกำลังใจ มีแนวโน้มที่จะกระทำหรือทำงานให้เกิดผลแก่ตนเองและความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานให้ทวีขึ้น

3. หลักแหงการตอบสนองความต้องการ การจัดสวัสดิการต้องคำนึงถึงว่าสิ่งที่จัดเอื้ออำนวยสะดวกเพื่อเกื้อกูลแก่สมาชิกนั้น ตรงตามความต้องการของสมาชิกหรือไม่ ถ้าจัดไปโดยไม่คำนึงถึงความต้องการมักไม่เกิด ประโยชน

4. หลักแหงประสิทธิภาพ การจัดสวัสดิการนั้นต้องคำนึงผลที่ได้และเกิดประโยชนมากที่สุด สิ้นเปลืองเวลาและลงทุนน้อยที่สุด ได้รับบริการจากการจัดทั้งคุณภาพและปริมาณ

5. หลักแหงการประหยัด ถ้าหากไม่ประหยัดแล้วจะกลายเป็นเรื่องความฟุ่มเฟือยเสียประโยชนมากกว่า ได้ผลหลักแหงการบำรุงขวัญและกำลังใจ การจัดสวัสดิการก็เพื่อให้เป็นการสร้างขวัญและสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงาน

6. หลักแหงความสะดวก การจัดสวัสดิการตองมีระบบระเบียบ รูปแบบในการจัด บริการตองเอื้ออำนวยความสะดวกคลองตัว ไมติดขัด ไมเสียเวลาในการรับบริการจากสวัสดิการที่จัดให

7. หลักแหงงบประมาณ ในการจัดสวัสดิการตองคำนึงถึงงบประมาณในการจัดทำวาโครงการใดเรื่อง ใดที่จะประโยชนเกื้อกูลแกบุคลากรมากที่สุด รวมทั้งงบประมาณสนับสนุนเพียงพอหรือไม

8. หลักแหง ยุติธรรม เพื่อไมใหผูรับบริการไดรับไดรับเหลื่อมล้ำต่ำสูงกวากันในทุกกรณี

ไพโรจน อุลิต (2547 : 7) ใหหลักแนวคิดในการจัดสวัสดิการ ซึ่งประกอบดวยหลักการที่สำคัญ 7 ประการ คือ

1. หลักความตองการที่แทจริงของลูกจาง

2. หลักความเขาใจในวัตถุประสงครวมกัน ทั้งนายจางและลูกจาง

3. หลักแหงประโยชน ซึ่งควรครอบคลุมลูกจางเปนสวนใหญ

4. หลักแหงประสิทธิภาพของการทำงาน

5. หลักแหงการปองกันและรักษาระดับคาครองชีพของลูกจาง

6. หลักแหงการวางแผนใหสอดคลองกับแรงงานสัมพันธ

7. หลักการบริหารอยางตอเนื่องและทันเวลา

สุรางครัตน วศินารมณ (2540 : 74) ไดกลาวถึงหลักการจัดสวัสดิการ มี 5 ประการ ดังนี้

1. หลักความพอใจและความตองการที่แทจริง ซึ่งก็คือเมื่อจัดแลวลูกจางควรมีความพอใจและตรงกับ ความตองการที่แทจริง

2. หลักการครอบคลุมสวนรวมมากกวาสวนบุคคล สวัสดิการที่จัดใหควรใหในขอบเขตที่ครอบคลุมกลุม มากกกวาบุคคล เชน การประกันชีวิตแบบกลุม เปนตน

3. หลักการยืดหยุน หลักการขอนี้เนนเรื่องสวัสดิการที่ควรจัดโดยมีการยืดหยุนแกกลุมลูกจางที่จะไดรับ โดยคำนึงถึงเพศ อายุ สถานภาพการสมรส

4. หลักแหงประโยชน หนวยงานควรไดรับประโยชนจากการจัดสวัสดิการนี้ดวย เพราะถาสวัสดิการที่ จัดขึ้นมีการวางแผนและการสื่อสารที่ดีแลวเชื่อวานาจะเกิดประโยชนสูงสุด

5. หลักความสมเหตุสมผล หรือหลักแหงงบประมาณ สวัสดิการที่จัดใหจะตองสามารถนำมาคำนวณเปนคาใชจายได และคุมคาแกการลงทุน

สรุปได้ว่า หลักการจัดสวัสดิการที่ดีที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ หลักแห่งความจูงใจ หลักแห่งการตอบสนองความต้องการ หลักแห่งประสิทธิภาพ หลักแห่งการประหยัด หลักแห่งความสะดวก หลักแห่งการบริหารต่อเนื่องทันเวลา หลักแห่งประโยชน์ หลักแห่งความยืดหยุ่นและหลักแห่งงบประมาณ เป็นต้น

สวัสดิการกับภาระภาษี

1. ความหมายของสวัสดิการพนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาระภาษี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2561 : 10-29) ได้ให้ความหมายของสวัสดิการพนักงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาระภาษีตามประมวลรัษฎากรว่า หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ต่างๆ ที่ลูกจ้าง ผู้มีหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือผู้รับทำงานให้ ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากค่าจ้างตามสัญญาจ้างแรงงาน สัญญาว่าจ้าง หรือสัญญาจ้างทำของ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการคำนวณภาษี ดังนี้

1. เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ต่างๆ ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินที่ผู้ได้รับต้องนำมารวมคำนวณภาษี เว้นแต่ รายการที่ได้ยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี

2. เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ต่างๆ ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทเดียวกับเงินได้ที่พนักงานลูกจ้างหรือผู้มีตำแหน่งงานได้รับตามสัญญาจ้างแรงงาน สัญญาว่าจ้าง หรือ สัญญาจ้างทำของ

3. เงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ต่างๆ ให้ถือเป็นเงินได้พึงประเมินในปีภาษีที่ได้รับ เว้นแต่ บางกรณีที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

2. ประโยชน์ที่พนักงานได้รับในรูปของสวัสดิการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2561 : 10-29) กล่าวถึงประโยชน์ที่พนักงานได้รับในรูปของสวัสดิการ อาจเป็นเงินสด หรือให้ประโยชน์อย่างอื่นนอกจากตัวเงิน ดังนี้

1. กรณีเป็นเงินสด เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก ค่าล่วงเวลา เงินเพิ่มค่าครองชีพ เงินค่าเช่าบ้าน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าเบี้ยขยัน ค่าวิชาชีพ เงินประจำตำแหน่ง บำเหน็จพิเศษของกรรมการจากยอดรายได้ เงินโบนัสพนักงาน เงินโบนัสกรรมการ ค่าน้ำมันรถหรือค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นค่าตอบแทนเหมาจ่ายแก่พนักงาน เงินรางวัลพนักงานดีเด่น รางวัลพนักงานที่ทำงานครบตามกำหนด เงินช่วยพิเศษตามขนมธรรมเนียมประเพณี เช่น งานศพ งานบวช งานแต่งงาน เป็นต้น

2. กรณีเป็นประโยชน์อย่างอื่น หรือเป็นสวัสดิการนอกจากตัวเงิน เช่น เครื่องแบบพนักงาน การจัดเลี้ยงอาหารพนักงาน การจัดรถรับส่ง การจัดทำประกันชีวิตให้แก่พนักงาน การจ่ายเบี้ยประกันชีวิตแทนพนักงาน การส่งพนักงานเข้าฝึกอบรม หรือศึกษาต่อโดยพนักงานไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย การจัดนำเที่ยว การให้รางวัลพนักงานดีเด่น รางวัลปีใหม่ ของขวัญปีใหม่ การให้อยู่บ้านพักโดยไม่เสียค่าเช่า สิทธิการพักผ่อน การจัดสถานที่ออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา การให้หุ้นหรือให้สิทธิซื้อหุ้นในราคาถูกกว่าบุคคลทั่วไป การรับการรักษาพยาบาลฟรี การให้ใช้รถประจำตำแหน่งพร้อมน้ำมันในเวลาทำงานและนอกเวลาทำงาน เป็นต้น

2.3 ประเภทภาษีที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการ

สวัสดิการที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงาน หากเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ต่างๆที่อยู่ในเงื่อนไขในการคำนวณภาษีตามประมวลรัษฎากร ย่อมเพิ่มภาระทางภาษีให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงานเนื่องจากอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นอัตราก้าวหน้ายิ่งมีเงินได้พึงประเมินสูงก็ยิ่งเสียภาษีเพิ่มมากขึ้น

ดุลยลักษณ์ ตราชูธรรม (2555 : 1) กล่าวว่า สวัสดิการที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด และนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดทำให้ลูกจ้างได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ซึ่งประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นมานี้อาจถือเป็น “ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน” ในความหมายของ “เงินได้พึงประเมิน” ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ทำให้ลูกจ้างมีภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ “ลูกจ้าง” นอกจากจะหมายถึงลูกจ้างระดับพนักงานแล้วยังรวมถึงลูกจ้างระดับผู้บริหารด้วย

เพิ่มบุญ แก้วเขียว (2551 : 81) กล่าวว่า การเสียภาษีถือเป็น “หน้าที่” ที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและภาษีทุกตัวที่รัฐทำการจัดเก็บไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใดก็จะต้องมีกฎหมายรองรับ ในกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) ตามประมวลรัษฎากรที่กรมสรรพากรควบคุมการจัดเก็บ ก็มีภาระภาษีที่ตัวลูกจ้างจะต้องถูกนายจ้างทำการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายจากเงินเดือน ค่าจ้างและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ ที่ได้รับกับการยื่นแบบแสดงรายการ (ภ.ง.ด.91) ในการประเมินตนเอง เพื่อชำระภาษีเงินได้ประจำปี

ธนบูรณ์ ใจตั้งมั่น (2563 : 71-74) กล่าวว่า การให้สวัสดิการแก่ลูกจ้างหรือพนักงาน เกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่าย ได้แก่ ผู้รับสวัสดิการ (ลูกจ้างหรือพนักงาน) และผู้ให้สวัสดิการ (นายจ้าง) ซึ่งมีความเกี่ยวพันกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรในแต่ละประเภท พิจารณาได้ดังนี้

1. ผู้รับสวัสดิการ (ลูกจ้างหรือพนักงาน)

สวัสดิการที่ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับจากนายจ้างซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีความเกี่ยวพันกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เนื่องจากสิ่งที่ลูกจ้างหรือพนักงานทุกๆคนได้รับเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน และเพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่ในการทำงานที่ดีขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีระเบียบประกาศ ข้อบังคับ ออกมาให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงานโดยไม่เลือกปฏิบัติ ลูกจ้างหรือพนักงานต้องได้รับทุกคนไม่ว่าจะเท่าเทียมกันหรือไม่ก็ตามและต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของธุรกิจ ซึ่งหากสิ่งที่นายจ้างมอบให้ไม่ได้อยู่ในขอบข่ายข้างต้นนี้จะถือว่าเป็นประโยชน์เพิ่มเติมที่ลูกจ้างหรือพนักงานได้รับเนื่องมาจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน สวัสดิการต่างๆ ที่พนักงานได้รับ ย่อมถือเป็นประโยชน์เพิ่มจากการจ้างงาน ซึ่งโดยหลักการจะต้องนำมาคำนวณเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร และต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย เว้นแต่จะเข้าลักษณะเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา 42 และกฎกระทรวงฉบับที่ 126 แห่งประมวลรัษฎากร เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่ารักษาพยาบาล ค่าน้ำมันรถ (ไม่เกินอัตราที่ทางราชการจ่ายแก่ข้าราชการ) เงินได้เนื่องในพิธีหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น งานบวช งานแต่งงานของลูกจ้างหรือพนักงาน เครื่องแบบพนักงานไม่เกินจำนวน 2 ชุดต่อปี เป็นต้น

ตัวอย่าง ประโยชน์เพิ่มหรือสวัสดิการที่พนักงานได้รับตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากร แล้วต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ การจัดหาอาหารให้แก่พนักงานโดยไม่คิดมูลค่าเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรของพนักงาน การที่พนักงานได้อยู่อาศัยในบ้านพักที่นายจ้างจัดให้โดยไม่เสียค่าเช่าการจัดท่องเที่ยวทัศนาจรให้แก่พนักงาน รางวัลที่มอบให้แก่พนักงานที่มีอายุในการทำงานมาก การจัดให้มีศูนย์เลี้ยงเด็กเพื่อดูแลบุตรของพนักงาน เป็นต้น

ตัวอย่าง ประโยชน์เพิ่มหรือสวัสดิการที่พนักงานได้รับ แต่ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ การจัดให้มีรถรับส่งพนักงานตามเส้นทางที่กำหนด ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเป็นการทั่วไปและเพื่อประโยชน์ของบริษัท การจัดให้มีการศึกษานอกเวลาให้แก่พนักงาน ซึ่งการศึกษาดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของนายจ้าง และมีการกำหนดเงื่อนไขให้พนักงานกลับเข้าทำงานให้แก่นายจ้างหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว เป็นต้น

2. ผู้ให้สวัสดิการ (นายจ้าง)

ภาษีที่เกี่ยวพันกับผู้ให้สวัสดิการ (นายจ้าง) ได้แก่

2.1 ภาษีเงินได้ แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

(1) กรณีนายจ้างเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีสิทธิที่จะนำค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสวัสดิการของลูกจ้างหรือพนักงานมาถือเป็นค่าใช้จ่ายได้ การให้สวัสดิการพนักงานต้องเป็นการให้โดยทั่วไปและเป็นการให้ตามกฎเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้จึงสามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาถือเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(2) กรณีนายจ้างเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล นายจ้างมีสิทธิที่จะนำรายจ่ายสวัสดิการของลูกจ้างหรือพนักงานมาถือเป็นรายจ่ายได้ ทั้งนี้ การให้สวัสดิการลูกจ้างหรือพนักงานต้องเป็นการให้โดยทั่วไปและเป็นการจ่ายตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์ที่มีการกำหนดไว้ จึงสามารถนำรายจ่ายดังกล่าวมาถือเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หากเป็นการให้โดยเสน่หาที่ไม่มีข้อผูกพันใดๆ ถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม

2.2 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

กรณีที่นายจ้างจ่ายค่าสวัสดิการแก่ลูกจ้างหรือพนักงานถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร หากลูกจ้างได้รับและไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากรและกฎกระทรวงฉบับที่ 126 ลูกจ้างหรือพนักงานต้องนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวมาคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นายจ้างจึงมีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย เนื่องจากมาตรา 50 แห่งประมวลรัษฎากรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้จ่ายเงินได้พึงประเมินต้องหักเงินได้ไว้ทุกคราวที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน และตามมาตรา 50 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามกฎหมายด้วย

2.3 ภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีนายจ้างจ่ายค่าสวัสดิการแก่ลูกจ้างหรือพนักงาน หากเข้าลักษณะเป็นการขายสินค้าหรือเป็นการให้บริการ ย่อมอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร อย่างไรก็ดี หากมีกฎหมายยกเว้นก็ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตัวอย่าง เช่น บริษัทให้พนักงานใช้น้ำประปาและไฟฟ้าโดยไม่คิดค่าตอบแทนถือเป็นการขายสินค้าต้องนำค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้ามารวมคำนวณเป็นมูลค่าของฐานภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 78/3 และมาตรา 79/3 (1) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นต้น
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการพนักงาน ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร หากมีภาษีซื้อเกิดขึ้นจากค่าสวัสดิการพนักงาน ดังกล่าว ก็สามารถเครดิตภาษีซื้อหรือขอคืนได้แต่สวัสดิการดังกล่าวจะถือเป็นรายจ่ายของกิจการได้ต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. สวัสดิการต้องมีระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับปฏิบัติอย่างชัดเจน พนักงานรับรู้กันทุกคน

2. ไม่เลือกปฏิบัติกับพนักงาน เป็นการปฏิบัติให้พนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่อาจจะแตกต่างกันตามลำดับขั้นของพนักงานได้

3. ต้องเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจทำให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจมีผลต่อการสร้างขวัญและกำลังใจให้ แก่พนักงาน

หากครบองค์ประกอบทั้ง 3 ประการ สวัสดิการดังกล่าวจึงจะถือเป็นรายจ่ายของกิจการ นำมาคำนวณ กำไรสุทธิของกิจการได้ ไม่ต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร แต่หากไม่เข้าเงื่อนไขทั้ง 3 ประการแล้วจะไม่ถือว่าเป็นสวัสดิการพนักงาน แต่ถือว่าเป็นรายจ่ายส่วนตัวให้โดยเสน่หา ถือเป็นรายจ่ายต้องห้ามของกิจการ มาตรา 65 ตรี (3) แห่งประมวลรัษฎากร ตัวอย่าง สวัสดิการประเภทต่างๆที่ถือ/ไม่ถือเป็นเงินได้ของพนักงาน และถือ/ไม่ถือเป็นรายจ่ายของบริษัท ตามรูปที่ 1

สวัสดิการ	ถือเป็นเงินได้ของพนักงาน	ถือเป็นค่าใช้จ่ายบริษัท
ค่ารักษาพยาบาล	✗	✓
รถประจำตำแหน่ง , ค่าน้ำมัน	✓	✓
ทำประกันชีวิตให้กรรมการ	✓	✓
เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	✓	✓
ให้พนักงานกู้ไม่คิดดอกเบี้ย	✗	
ประกันภัยแบบกลุ่มให้พนักงาน	✗	✓
เบี้ยเลี้ยง (เป็นครั้งคราว)	✗	✓
เบี้ยเลี้ยง (ประจำ)	✓	✓
ค่าน้ำมันรถพนักงานขับมาทำงาน	✓	✓
ปีใหม่ , กีฬาสี	✗	✓
สมาชิกฟิตเนส , กอล์ฟ ,สปอร์ตคลับ	✓	✓
ของขวัญวันเกิด	✗	✗
งานศพ ของงาน	✗	✓
ให้กองเนื่องจากทำงานมานาน	✓	✓

รูปที่ 1 แสดงสวัสดิการประเภทต่างๆที่ถือ/ไม่ถือเป็นเงินได้ของพนักงานและถือ/ไม่ถือเป็นรายจ่ายของบริษัท
ที่มา: https://pnkaccount.co.th สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2566

3. กลยุทธ์การวางแผนภาษีด้านสวัสดิการ

เพิ่มบุญ แก้วเขียว (2551 : 89) กล่าวว่า เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างนั้น กฎหมายได้กำหนดความหมายไว้ค่อนข้างกว้าง ซึ่งสรุปความรวมว่าอะไรก็ตามที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างย่อมถือเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเกือบทั้งสิ้น จะมียกเว้นให้บ้างก็เท่าที่มีกฎหมายกำหนดไว้ แต่ถึงกฎหมายจะเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรดีอย่างไรก็ตาม ในส่วนที่กฎหมายเขียนไปไม่ถึงหรือเขียนไว้แล้วแต่ตีความไปในทางตรงกันข้ามก็เกิดเป็น “ช่องว่าง” ของกฎหมาย (Loop Hole) ซึ่งจะช่วยให้เป็นการประหยัดภาษีหรืออาจไม่ต้องเสียภาษีเลย เรียกว่า “การวางแผนภาษี”(Tax Planning)

ดุลยลักษณ์ ตราชูธรรม (2555 : 1-3) กล่าวว่า การวางแผนภาษี นอกจากจะมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ลูกจ้างเสียภาษีถูกต้อง ครบถ้วนและประหยัดแล้ว ยังควรมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นายจ้างสามารถนำสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่ลูกจ้างมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ นิติบุคคลและขอเครดิตภาษีซื้อในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มได้ด้วย ซึ่งการวางแผนภาษีเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของผู้บริหารและพนักงาน มีข้อพิจารณา 2 ประการสำคัญ ดังนี้

1. สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่ไม่เป็นภาระภาษีกับลูกจ้าง

1.1 สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่ไม่ถือเป็นเงินได้พึงประเมิน

1.2 สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่ได้รับการยกเว้นภาษี

2. สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่เป็นประโยชน์กับนายจ้าง

2.1 สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่สามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้

2.2 สวัสดิการและสิทธิประโยชน์รายการใดบ้างที่สามารถนำมาเครดิตภาษีซื้อในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้

จากข้อพิจารณาในการวางแผนภาษีข้างต้น ควรมีกลยุทธ์ในการวางแผนภาษีเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของผู้บริหารและพนักงาน 6 กลยุทธ์สำคัญ ดังนี้

1. ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ผู้บริหารและพนักงานไม่ต้องเสียภาษีและนายจ้างมีสิทธิหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ เช่น การให้เครื่องแบบ 2 ชุดต่อปี การจัดรถรับส่งพนักงาน การให้ทุนการศึกษาหรือทุนการฝึกอบรมโดยมีเงื่อนไขให้ผู้บริหารหรือพนักงานกลับเข้าทำงานให้แก่บริษัทหลังจากสำเร็จการศึกษาหรือผ่านการฝึกอบรม การช่วยค่ารักษาพยาบาลพนักงาน การจ่ายเบี้ยประกันภัยกลุ่มสำหรับการรักษาพยาบาล และการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2. ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ผู้บริหารและพนักงานสามารถลดหย่อนภาษีและนายจ้างมีสิทธิหักเป็นรายจ่ายได้ เช่น การจ่ายเบี้ยประกันชีวิตแทนผู้บริหารและพนักงาน การให้กู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม

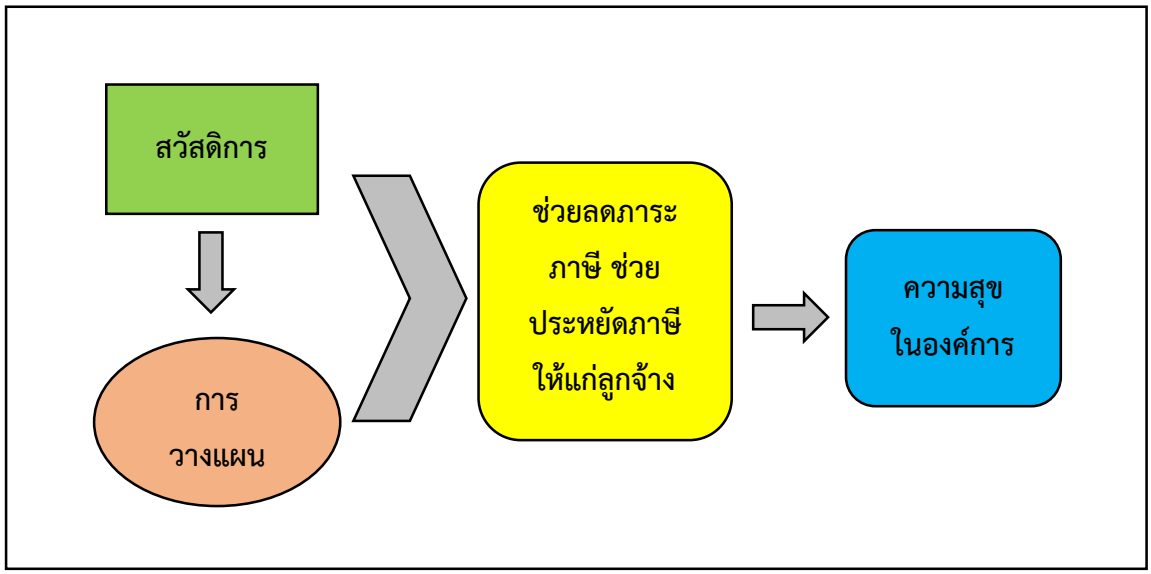
3. ควรให้สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่นายจ้างสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในการนคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีได้ และถ้าหักเป็นรายจ่ายในจำนวนมากกว่าที่จ่ายจริงก็จะช่วยให้บริษัทเสียภาษีน้อยลง เช่น การให้ทุนการศึกษาหรือทุนการฝึกอบรมโดยมีเงื่อนไขให้ผู้บริหารหรือพนักงานกลับเข้าทำงานให้แก่นายจ้างหลังสำเร็จการศึกษาหรือผ่านการฝึกอบรม นายจ้างย่อมนำทุนการศึกษาหรือทุนการฝึกอบรมนั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่ายเพิ่มได้อีก 100% ของจำนวนที่จ่ายจริง

4. หากสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่ผู้บริหารและพนักงานต้องเสียภาษีเงินได้นายจ้างก็ต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และนำส่งให้ถูกต้องครบถ้วน พร้อมออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้แก่ผู้บริหารและพนักงานด้วย

5. กรณีที่มีการออกภาษีให้แก่ผู้บริหารและพนักงานทุกทอด ก็ต้องคำนวณภาษีแบบทศนิยมไม่รู้จบ และควรมีข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรในการที่นายจ้างออกภาษีให้ มิฉะนั้น กรมสรรพากรอาจจะไม่ยอมให้นายจ้างนำภาษีที่ออกให้นั้นไปหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษี

6. สวัสดิการต้องทำเป็นระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และไม่เลือกปฏิบัติ คือ พนักงานทุกคนต้องได้รับและสวัสดิการต้องเกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจทำให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคน

สรุป

รูปที่ 2 แสดงการใช้สวัสดิการเป็นเครื่องมือในการวางแผนภาษีอากร

การจัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงานในองค์การภาครัฐหรือเอกชนเพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้ทำงานมีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี สะดวกสบาย มีความมั่นคงในชีวิต ช่วยเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานนั้นย่อมต้องเกี่ยวพันกับภาระภาษีตามประมวลรัษฎากรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งนักทรัพยากรมนุษย์สามารถใช้สวัสดิการเป็นเครื่องมือการวางแผนภาษีอากรได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดสวัสดิการที่ผู้บริหารและพนักงานไม่ต้องเสียภาษี จัดสวัสดิการที่พนักงานมีสิทธินำไปลดหย่อนภาษีได้และนายจ้างมีสิทธิหักเป็นรายจ่ายได้จัดสวัสดิการที่นายจ้างสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในจำนวนมากกว่าที่จ่ายจริง เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ลูกจ้างและนายจ้างเพิ่มขึ้นได้อย่างมาก ช่วยลดภาระภาษี ช่วยประหยัดภาษี ทั้งในส่วนของผู้ให้สวัสดิการ (นายจ้าง) และผู้รับสวัสดิการ (ลูกจ้าง) ส่งผลให้ลูกจ้างเกิดความพึงพอใจที่ไม่ต้องเสียภาษี หรือได้รับการยกเว้นภาษี ย่อมสร้างขวัญและกำลังใจในการทุ่มเททำงานมากขึ้น และส่งผลดีต่อนายจ้างทำให้กิจการมีความมั่นคงเจริญก้าวหน้า สร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นแก่ทั้งผู้ให้และผู้รับสวัสดิการ (แสดงการใช้สวัสดิการเป็นเครื่องมือในการวางแผนภาษีอากร ตามรูปที่ 2) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการจัดสวัสดิการเป็นเครื่องมือการวางแผนภาษีอากรที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารองค์การควรนำไปพิจารณาใช้เป็นกลยุทธ์ในการดำเนินนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อดำรงรักษา สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่ลูกจ้างหรือพนักงาน ก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันพร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจตลอดจนความสามารถ ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายขององค์การต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2566). สวัสดิการแรงงาน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา : https://lb.mol.go.th

กิ่งพร ทองใบ. (2553). *ระบบค่าตอบแทนสมัยใหม่จากวิชาการสู่วิชาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

เฉลียว ไชยเชษฐ์. (2558). *การจัดสวัสดิการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.* วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการสาธารณะ. วิทยาลัยพาณิชย์ศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดุลยลักษณ์ ตราชูธรรม. (2555). *กลยุทธ์การวางแผนภาษีเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของผู้บริหารและพนักงาน.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สถาบัน T Training Center.

ธนบูรณ์ ใจตั้งมั่น. (2563). ภาระภาษีสวัสดิการลูกจ้างหรือพนักงาน. *สรรพากรสาส์น*. 67 (3), 69-74.

เพ็ญศรี ฉิรินัง. (2562). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: พีพีก็อปปี้.

เพิ่มบุญ แก้วเขียว. (2551). *การบริหารภาษีทรัพยากรมนุษย์.* กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนธัชการพิมพ์จำกัด.

ไพโรจน อุลิต. (2547). *การบริหารทรัพยากรมนุษย*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2561). *เอกสารการสอนชุด การบัญชีภาษีอากรและการวางแผนภาษีอากร*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

โยธิน ศันสนยุทธ และจุมพล พูลภัทรชีวิน. (2529). *จิตวิทยาสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วิจิตร ฟุ้งลัดดา. (2533).*รวมกฎหมายแรงงาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรางค์รัตน์ วศินารมณ์. (2540). *สวัสดิการในองค์กร: แนวคิดและวิธีการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2566). สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลของราชการ. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา : https://www.ocsc.go.th/compensation

อนิวัช แก้วจำนงค์. (2554*). การจัดการทรัพยากรมนุษย์.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

Beach,Dales. (1965). *Personnel: The Management of people at work.* (3rd ed.). New York: Maomillan.

Dessler, Gary. (2009). *A Framework for Human Resource Management*. (5th ed.). New Jersey: Pearson Education.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่าง เข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่นเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1.4 บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้เขียนมาเรียบเรียงขึ้น โดยมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ เปรียบเทียบ

1.5 ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความ ทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.3 Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/user/register (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สั้นขนาดเอ 4 (A4) ระยะ ขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สั้น โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งใต้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract)

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย

3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

4) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่าง และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

5) กรอบแนวคิดในการวิจัย

6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

7) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

8) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

9) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถเท่านั้น เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract)

2) บทนำ (Introduction)

3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ของบทความ

4) บทสรุป (Conclusion)

5) เอกสารอ้างอิง (References)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)

1. นิ้ว

1 นิ้ว **ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt)** 1 นิ้ว

Articles English (14 pt)

ชื่อ – นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt)
หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt)
Name - Surname of Article author (12 pt)
Agency (12 pt)
E-mail (12 pt)

****

บทคัดย่อ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน 350 คำ) .....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ **(16 pt)**

Abstract (14 pt)

(12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....

.....

Keywords : 3-5 words (12 pt)

บทนำ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

1 นิ้ว

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียนบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545 : 15-16) หรือ Baruard, Chester L, (1938 : 50)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น (ชวลิต ประภวานนท์, 2545 : 19) หรือ (Chandler, Alfred D, 1962 : 42)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (ทองใส นามดี และวิทยา แสงทอง, 2556 : 20) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็นคณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ และคณะ, 2556 : 23) หรือ (Argyris et al.,1972 :9)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (http://www.apastyle.org)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง.* (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). *2475 การปฏิวัติสยาม.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏบทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสารปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง.* ระดับของงาน.หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Eeonomy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url

เช่น

พีรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *ออนไลน์*.สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา http://www.buddhismth.com/index.hp?y.

BBC New. (2016). Etnical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online.* Retrieved May 3, 2017. from : http://www.bbc.com/2016/ WORLD

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. *ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม.* วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิดตาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ.*เอกสารประกอบการประชุมการประสานงานชุมชน.* 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมนภานิมิต. กรุงเทพมหานคร: พิสุดการพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Besuty of Wonmen in Theravada Philosopy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation.* 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Prees.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) **และส่วนตาราง** (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน Journal of Modern Learning Development เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์

8. การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารพัฒนาระบบการจัดการ กรุณาติดต่อ “กองบรรณาธิการวารสาร” ศูนย์พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ บจก.พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190

https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index

E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

9. กำหนดการออกวารสาร

ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม

(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

10. อัตราค่าวารสาร

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ จำหน่ายราคาฉบับละ 300 บาท (ไม่รวมค่าส่ง)

11. อัตราค่าสมาชิก

ปีละ 500 บาท

ใบสมัครเป็นสมาชิก

Journal of Modern Learning Development

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ข้าพเจ้า (ชื่อภาษาไทย).....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้).....

.....

E-Mail : .....โทรศัพท์ ..... โทรสาร.....

มีความประสงค์จะขอรับสมัครเป็นสมาชิก Journal of Modern Learning Development

( ) สมาชิกประเภทรายปี 500 บาท

( ) เล่มละ 300 บาท

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่ง

( ) เงินสด

( ) อื่นๆ.....

โปรดนำส่ง Journal of Modern Learning Development

สถานที่ติดต่อ ☐ ที่บ้าน ☐ ที่ทำงาน

เลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ ..... มือถือ.....

โทรสาร.....E-Mail : .....

ลงชื่อ.....

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ค่าบำรุงปี พ.ศ.....

เลขที่ใบเสร็จ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงบัญชีแล้ว.....

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....
.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมา (ถ้ามี)นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าว ไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Modern Learning Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)	ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)
.....	.....
(.....)	(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook : .....

ID : Line .....

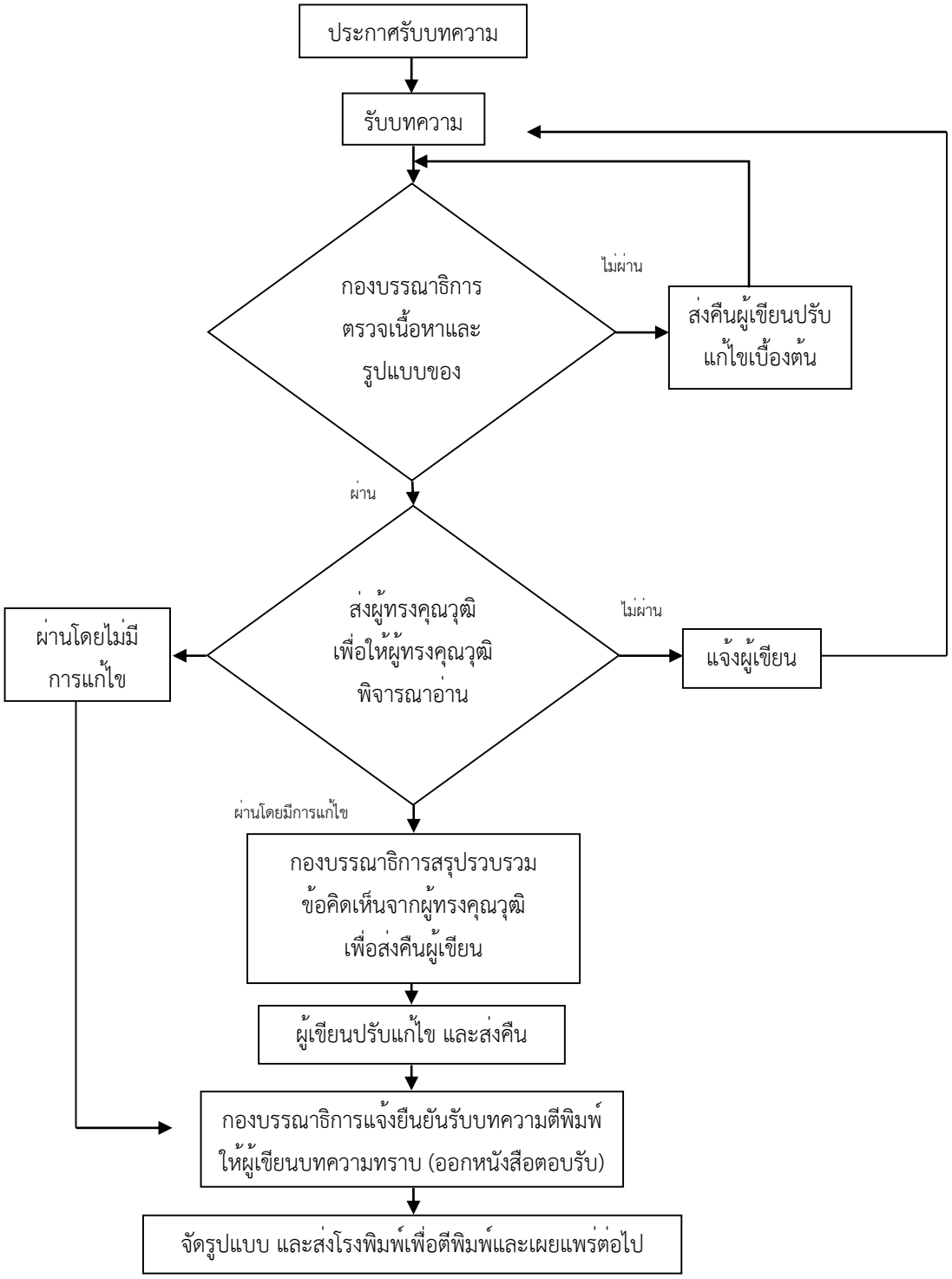
E : mail .....

เบอร์โทร .....

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2 ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

รูปแบบการตีพิมพ์

Journal of Modern Learning Development

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนักบริหารที่ตนรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้นๆ

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้นำว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาพิจารณาไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใดมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น

2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย จะต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

3. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน”

4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย

5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น)

6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากจนเกินไป

7. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

10. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่า เป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

Publication Ethics

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using the credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) will be contacted to ask for explanation to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must not bear any conflict of interest with the author(s) or the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.

3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the 'guideline to authors' stated in the journal.

4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.

5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.

6. The author shall verify the accuracy of content and format in both 'in-text' citations and references, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable.

7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.

8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.

9. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.

10. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as 'the revoked article'.

Duties of Reviewers

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper's author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny taking part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of his/her expertise, by assessing the paper's contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgment without supportive evidences should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case of the plagiarism detecting, the reviewer must notify the editor at once.

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index
E-mail : journal1990jmsd@gmail.com